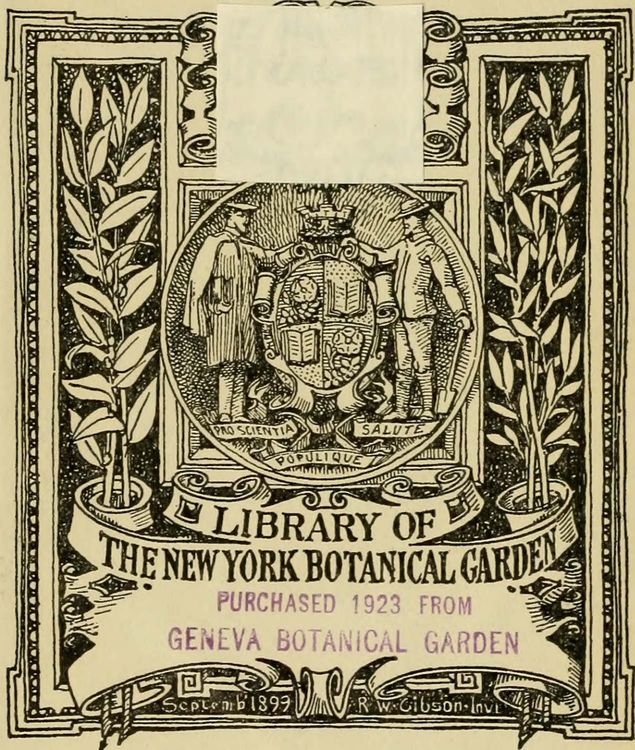

PRO SCIENTIA
SALUTE
POPULIQUE
LIBRARY OF
THE NEW YORK BOTANICAL GARDEN
PURCHASED 1923 FROM
GENEVA BOTANICAL GARDEN
Septemb 1899
R. W. Gibson. Invt

HERBARIUM
PEDEMONTANUM

CURANTE

ALOYSIO COLLA

Vol. V.

TAURINI
EX REGIO TYPOGRAPHEO
1836

HERBARIUM
PEDEMONTANUM

JUXTA

METHODUM NATURALEM DISPOSITUM

ADDITIS NONNULLIS STIRPIBUS EXOTICIS

AD UNIVERSOS EJUSDEM METHODI ORDINES EXHIBENDOS

CURANTE

ALOYSIO COLLA

AMPLISS. JURISCONSULT. COLLEG. R. TAURIN. UNIVERSIT. COOPTATO - R. SCIENTIAR. ACAD. ET R. SOCIET. AGRICULT. TAURINENS. SOCIO - SOCIET. NAT. SCRUT. HELVET. - SOCIET. LINN. PARISIENS. - SOCIET. IMP. R. PATRIOT. ŒCONOM. BOHEM. - ACAD. SCIENT. NAT. PHILADELPH. - R. SOCIET. AGRAR. ET ŒCONOM. CALAR. - R. ACADEM. SCIENT. LITTER. ET ART. LUGDUN. - I. ET R. ACADEM. ŒCONOM. AGRAR. FLORENT. - SOCIET. MEDICO-BOTAN. LONDIN. - R. BOTANIC. SOCIET. RATISBON. - R. SOCIET. BORBON. ACAD. SCIENT. NEAPOL. - ACADEM. SCIENT. BONON. SODALI ETC. ETC.

VOL. V.

SISTENS CHENOPODIEAS
AD GRAMINEAS

AUGUSTÆ TAURINORUM

EX TYPIS REGIIS

1836

Ordo CXXXIX.

CHENOPODIEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 296. = *Chenopodeæ* DC. fl: fr: = R. Br: prodr: ed: 1. p. 405. = *Atriplices* Juss: gen: excl: 1. sect: et *Petiveria* ac *Gallenia* 2.ᵃᵉ sect: = J. S. Hill: fam: I. p. 196. t. 34.).

Obs:

Inter *Chenopodieas* et *Amaranthaceas* (vol. IV. p. 574.) nullam absolutam diagnosim inveniri posse optime observavit cl: R. Br: prodr: ed: 2. p. 269. Revera si percurras characteres a cl: Bartl: l. c. utrique ordini tributos, veram differentiam non vides. Habitus tamen inter ipsas omnino diversus. *Chenopodieæ* referunt caulem fruticosum vel herbaceum teretem irregulariter angulatum nodis imperfectis, folia sparsa rarius opposita quandoque carnosa simplicia indivisa vel irregulariter incisa aut dentata petiolata vel sessilia constanter exstipulata, flores fere inconspicuos hermaphroditos vel unisexuales sæpe regulares herbaceos axillares solitarios vel glomeratos quandoque cymosos paniculatos vel spicatos. Constant autem 33. generibus permultas stirpes constituentibus per orbem sparsas, plerumque in locis salsis maritimis et desertis, inter quas nonnullæ edules. Cons: Moquin fam: des Chénopod: in bull: univ: Août p. 267. et Arch: bot: II. p. 49. et ann: sc: nat: 1834. part: 2. vol. II. p. 203.

I. SALICORNIA Lin: gen: ed: Schreb: n. 14. = Spr: syst: n. 29. = Lam: ill: t. 4. (*Monand*: *mon*: L.).

» *Perigon*: integrum ventricosum squamatum suc-
» culentum. *Stam*: 1-2. raro plura imo perigonio in-
» serta. *Stigm*: 2-3-fidum. *Utriculus* 1-spermus. (*Sem*:
» verticaliter compressum integumento duplici. *Embr*:
» cyclicus. *Radic*: supera R. BR:).

Obs: Genus jam constans 20. circiter stirpibus, nunc a SPR: ad 12. redactum, ceteris ad alia genera, præsertim *Halocnemon* amandatis. Herbæ vel frutices per orbem sparsi plerumque aphylli ramosi, ramis oppositis raro alternis teretibus articulatis terminalibus floriferis spicæformibus, floribus minimis sessilibus.

✻ 1. *S. herbacea* = L. fl: suec: I. = Spr: syst: I. 19. Bertol: fl: ital: I. p. 15. = Fl: dan: t. 303. (*Eur*: et *Amer*: maritimis et salsis. Ad maris *Nicæens*: litus ALL: n. 1893. *Ligur*: or: *alla Marinella* BERTOL: l. c. p. 16. In *Sardin*: maritimis MORIS st: sard: I. p. 39.). Ann: Glabra ramosissima, articuli apice compressi emarginato-2-fidi, perigonii squamæ obtusæ.

2. *S. fruticosa* = L. syst: V. p. 42. Bertol: fl: ital: I. p. 17. (*Eur*: et *Afr*: bor: maritimis. *Sardin*: MORIS st: sard: I. p. 39.). Differt a priori caule fruticoso, articulis ancipitibus, perigonii squamis truncatis. Huc pertinet *S. macrostachya* MORIC: fl: ven: I. p. 2., quam possideo ex cl: BERTOL: quæque non differt nisi statura majori, articulis brevioribus omnibusque floriferis. = 3. *S. cruciata* = Forsk: descr: ic: t. 1. Bertol: fl: ital: I. p. 20. (*Ægypto*. In *Sardin*: maritimis frequens MORIS st: sard: II. p. 9.). Priori affinis, sed

articulis sub-globosis superioribus cylindricis cruciatis, colore flavescente diversa.

II. Holocnemon M. B. fl: alt: I. p. 5. = Spr: syst: n. 30. = *Salicorniæ* sp: Auctor:

» *Perigon*: duplex, commune amenti squama, pro-
» prium 3-sepalum cum amenti squama defluens
» (char: ex Spr:). »

Obs: Genus prorsus artificiale ac habitu nullomodo a *Salicornia* distinctum, constans ex Spr: 5. stirpibus caspicis, sibiricis vel africanis. Possideo inter alias *H. strobilaceum* = M. B. l. c. p. 6. (Ad mare *Casp*: et *Mediter*:). Suffrut: Aphyllum diffusum articulis brevissimis. Specim: ex Labill: sub nomine *Salicorniæ strobiliferæ*.

III. Anabasis Lin: gen: ed: Schreb: n. 438. excl: 1. stirpe = Spr: syst: n. 1094. = Lam: ill: t. 182. = *Anabasidis* et *Salsolæ* sp: Auctor: (*Pent*: *dig*: L.).

» *Perigon*: 5-sepalum 3-bracteatum demum bacca-
» tum. *Stam*: 5. *Styl*: 2. *Utriculus* baccatus 1-sper-
» mus. *Sem*: cochleatum. »

Obs: Genus constans ex Spr: 6. stirpibus ex *Asia* et *Afr*:, 1. ex *Hispan*:, fruticosis vel herbaceis, articulatis aphyllis vel foliolosis uti in generibus præcedentibus. Possideo *A. aphyllam* = L. am: acad: II. p. 347. (*Asia* min: ad mare *Casp*:, *Afr*: bor:). Frutic: Ramosa valde articulata articulis cylindricis carnoso-succulentis, flores e commissuris articulorum sessiles. Specim: ex *Ægypt*: sub nomine *Salsolæ articulatæ* Forsk:

IV. Salsola Lin: gen: ed: Schreb: n. 437. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1093. = Lam: ill: t. 181. = *Kochiæ*, *Chenopodii*, *Camphorosmæ*, *Willemetiæ*, *Anabasidis*, et *Bassiæ* sp: Auctor: (*Pent*: *dig*: L.).

» *Perigon*: 5 - partitum demum appendiculatum. » *Stam*: 5. *Styl:* 2. raro 3. vel 1. 2-fidus. *Utriculus* » tectus perigonio appendicibus alatis vel spinescen- » tibus adaucto (*Peraphylla* DC.). *Sem:* embryone » spirali exalbuminoso, vel curvato albuminoso. »

Obs: Fructus structura distinguit præsertim hoc genus ab *Anabaside*, cui valde affine. Constat autem ex Spr: stirpibus 45. inclusis *Kochiis*, aliisque novis generibus ex appendicibus perigonii, stylorum vel stigmatum numero, embryonis structura similibusque levioribus notis a recentioribus Botanicis creatis, quæ omnes satius habendæ pro ejusdem generis divisionibus vel stirpium characteribus (cons: Poir: dict: VII. p. 285. et suppl: V. p. 189). Frutices vel herbæ per orbem sparsæ plerumque foliatæ, foliis planis vel teretiusculis obtusis aut acutis, quandoque aphyllæ, floribus hermaphroditis rarissime dioicis, inflorescentia varia.

❀ 1. *S. scoparia* = M. B. mem: mosq: I. p. 144. n. 16. = Spr: syst: I. 923. = Schrad: de Haloph: t. 1. f. 1. Ic: taur: vol. 22. t. 56. sub *Chenopodio* ex L. (*Germ*: med: et austr:, *Eur*: orient:, *Tatar*: In comit: *Nicæens*: frequenter occurrit atque a Nostratibus data opera colitur All: n. 2017.). Ann: Erecta ramosa stricta puberula, folia plana lineari-lanceolata integerrima, flores glomerati axillares mi-

nimi digyni, perigonii appendices acutæ basi demum dilatatæ.

* 2. *S. prostrata* = L. am: acad: II. p. 346. = Spr: syst: I. 924. = Jacq: austr: III. t. 294. All: pedem: n. 2020. t. 38. f. 4. sub *Chenopodio augustano*. Sub *Kochia* Schrad: (*Eur*: austr:, *Asia* med: *Pedem*: nihil vulgatius ad vias et vinearum margines in valle *Augustæ Prætor*: præsertim *Ciambava Nus* et *Villanova* All: l. c.). Suffrut: Incano-pilosa foliosa superne ramosa, folia lineari - subulata planiuscula inferiora sub-fasciculata superiora alterna, flores axillares sessiles secus ramos spiciformes, stylus 2-fidus, perigonii laciniæ obovato - alatæ rosaceæ. Huc spectat *Chenopodium villosum* Lam:, quod non differt ex specim: meis nisi foliis parum majoribus floribusque flavescenti-tomentosis.

* 3. *S. Soda* = L. syst: V. p. 821. = Spr: syst: I. 924. = Jacq: h. Vindeb: t. 68. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor:, *Tauria*, *Caucaso*. Agro *Nicæens*: All: n. 2065. In *Sardin*: maritimis Moris st: sard: I. p. 39.). Ann: Glabra adscendenti - divaricata foliosa, folia teretiuscula longa carnosa cum setula in apice foliolis 2. interioribus commixtis, flores axillares solitarii sessiles, styli 2, perigonium fructiferum turbinatum. Hæc præ ceteris combustione majorem præbet *Sodæ* quantitatem.

4. *S. mycrophylla* = Cav: ic: III. p. 85. t. 287. (*Hispan*: *Sardin*: in saxosis maritimis Moris st: sard: I. p. 39.). Folia minima fasciculata teretia, flores solitarii in spicam densam alternatim approximati, stylus 1. stigmatibus 3. rubellis, perigonium flavicans.

✻ 5. *S. Tragus* = L. am: acad: IV. p. 311. = Spr: syst: I. 295. = Lobel: ic: 797. f. 2. (*Eur*: austr:, *Asia* med:, *Afr*: bor: Nil frequentius in omnibus litoribus *Liguriæ* sec: BERTOL: am: ital: p. 135. *Sardin*: in maritimis MORIS st: sard: I. p. 39.). Ann: Erecta glabra, folia subulata mucronato-spinosa, flores bracteati axillares solitarii, perigonii appendices explanatæ decolores sub-diaphanæ.

✻ 6. *S. Kali* = L. h. Cliff: 86. = Spr: syst: I. 925. = Fl: dan: t. 818. Ic: taur: vol. 3. t. 133. (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: In maritimis circa *Nicæam* et prope *Uneliam* ALL: n. 2064. Secus *Padum* prope *Papiam* VIV: letter: a Bertol: 14. septembr: 1829.). Vix a priori diversa caule decumbente foliisque hirsutis, perigonii appendicibus coloratis margine scariosis. Observat tamen cl: BERTOL: l. supr: c., characterem ex caule *decumbente* desumptum omnino esse fallacem, nam in *S. Trago* caules nunc eriguntur, sæpe vero decumbunt et latos efformant cæspites, unde maxima confusio apud Auctores circa hasce species, plurimi enim habuerunt pro *S. Kali* juniorem *S. Tragum* et vicissim. Cl: ALL: *S. Tragum* non memorat inter plantas indigenas.

✻? 7. *S. muricata* = L. mant: 512. = Spr: syst: I. 926. = All: misc: taur: III. 177. t. 4. f. 2. sub *Bassia*. Sub *Cornulaca* Delil: Sub *Villemeria* Moquin nov: Chenopod: gen: in Ann: sc: nat: 1834. part: II. p. 208. (*Eur*: austr:? *Afr*: bor:, *Ægypt*:). Fruticosa flavescenti - tomentosa, folia linearia sub - fasciculata sub - carnosa, flores bini axillares sessiles perigonio demum spinuloso-stellato. Specim: possideo ex *Ægypt*:

nec ex *Eur*: In *Pedem*: numquam stirpem hanc observavi.

V. Polycnemum Lin: gen: ed: Schreb: n. 72. = Spr: syst: I. 202. = Lam: ill: t. 29. (*Triand: mon*: L.).

» *Perigon*: 5 - raro 2 - 3 - sepalum corollinum basi » 2 - bracteatum. *Stam*: 1 - 3 - 5. basi connexa. *Styl*: » 2 - fidus. *Utriculus* 1 - spermus. »

Obs: Genus staminum numero indeterminato, sed potius ad *Pentandriam* quam ad *Triandriam* referendum, laudat enim 6. stirpes pentandras, 4. tantum triandras, 1. monandram, ceterum habitu proprio ad *Camphorosmam* accedente. Herbæ humiles ex *Eur*: vel *Asia* med:, foliis linearibus plerumque setaceis sparsis confertisve, floribus minimis.

❋ 1. *P. arvense* = L. syst: V. p. 149. = Spr: syst: I. 180. Bertol: fl: ital: I. p. 200. = Jacq: austr: IV. t. 365. fig: infer: Ic: taur: vol. 7. t. 50. (*Eur*: passim, *Asia* med: *Pedem*: ad vias et in arvis macilentis frequens All: n. 1894. Re fl: segus: p. 9. et fl: tor: I. p. 40. Biroli fl: acon: I. p. 12. *Liguria* præsertim *Sarzanæ* in monte *Darme* et sub *Castro di Fordinovo* in vineis, a *Varese* Bertol: l. c. p. 201.). Ann: Triandrum diffusum albescens, folia setaceo-subulata triquetra, flores axillares 1. vel rarius 2. sessiles, perigonium 5-sepalum. Variat ratione soli foliis plus minus rigidis brevioribus longioribusve, glabritie ac numero staminum et bractearum.

VI. Camphorosma Lin: gen: ed: Schreb: n. 221. = Spr: syst: n. 484. sub *Camforosma* = Lam: ill: t. 86. (*Tetrand*: *mon*: L.).

» *Perigon*: 4 - fidum laciniis alternis minoribus. » *Stam*: 4. exserta. *Styl*: 1. 2-fidus. *Utriculus* (*cap-* » *sula* L., *caryopsis* Spr:) 1-spermus. »

Obs: Genus facie habituque *Polycnemi* easdemque fere regiones inhabitans, constans 4-5. stirpibus.

❀ 1. *C. monspeliaca* = L. am: acad: I. p. 392. = Spr: syst: I. 453. Bertol: fl: ital: I. p. 203. = Buxm: cent: I. p. 18. t. 28. f. 1. Ic: taur: vol. 18. t. 21. *C. perenne* Pallas: sec: R. et S. syst: III. p. 462. (*Eur*: austr:, *Asia* med: In arenosis et aridis agri *Nicæens*: præsertim inter *Villafranca* et *la Lanterna* All: n. 2062.). Basi suffruticosa sub-cæspitosa hirsuta, folia fasciculata subulata, rami floriferi elongato - spicati, flores sessiles axillares glomerati. Tota planta camphoram redolet.

VII. Corispermum Lin: gen: ed: Schreb: n. 16. = Spr: syst: n. 44. = Lam: ill: t. 5. (*Monand*: *dig*: L.).

» *Perigon*: 2-sepalum. *Stam*: 1 - 5. *Styl*: 2. *Utri-* » *culus* 1-spermus compressus (*semen nudum* vel *ca-* » *ryopsis* alior:, *samara* Bertol:). »

Obs: Genus habitu a duobus præcedentibus paullo diversum, foliis majoribus alternis enerviis vel rarius nervosis, floribus spicatis. Species 5-6. europææ vel asiaticæ herbaceæ, præsertim a bracteis ac seminum figura et superficie distinguendæ.

❀? 1. *C. hyssopifolium* = L. h. Cliff: 3. = Spr:

syst: I. 21. Bertol: fl: ital: I. p. 24. = Sibth: fl: gr: I. p. 1. t. 1. (*Eur*: austr: et orient: Ex ripa *Padi* prope *Ticinum* a *Mezzana Corti* Bertol: l. c.). Ann: Erectum ramosum glabrum, folia linearia enervia mutica, spicæ terminales paucifloræ floribus remotiusculis, fructus glabri vel rostellati.

VIII. Diotis Schreb: gen: 1403. non Desf: = Spr: syst: n. 3098. = *Axyridis* sp: L. = Jacq: ic: rar: I. t. 189. sub *Axyride ceratoide* = *Axyridis*, *Ceratospermi*, *Achyranthes*, *Kraschenimnikoviæ*, *Atriplicis* spec: quorund: (*Monoëc*: *tetr*: W.).

» *Flores* monoici. Masc: *Perigon*: 4-sepalum. *Stam*: » 4. Foem: *Perigon*: 1-sepalum compresso-planum 2- » corne. *Styl*: 2-partitus. *Utriculus* 1-spermus. »

Obs: Genus obscurum *Axyridi* et *Atriplici* valde affine, constans ex Spr: 3. stirpibus ex *Eur*:, *Amer*: et *Asia* med:, fruticosis vel herbaceis, foliis lanceolatis, floribus glomeratis glomerulis solitariis vel racemosis. *Diotis* Desf: pertinet ad *Otanthum maritimum* inter *Compositas Eupatorinas*.

1. *D. ceratoides* = W. sp: IV. 368. Sub *Axyride* L. sp: 1389. (*Morav*:, *Caucaso*, *Armen*:, *Arab*:, *Sibir*:). Fruticulus tomentosus, foliis crassiusculis lineari-lanceolatis, floribus axillaribus sessilibus fœmineis flavidolanatis lana patentissima.

IX. Spinacia Lin: gen: ed: Schreb: n. 1520. = Spr: syst: n. 3179. = Lam: ill: t. 814. (*Dioëc: pentand*: L.).

» *Flores* dioici. Masc: *Perigon*: 5-partitum. *Stam*: » 5. (4. in *Sp*: *tetranda* Stev:). Foem: *Perigon*: ven-

» tricosum 2-4-dentatum dein turgidum induratum.
» *Styl*: 4. *Utriculus* 1-spermus. »

Obs: Genus constans 3. stirpibus herbaceis, inter quas ubique in hortis colitur ad usum culinarum *Sp*: *oleracea* = L. h. Cliff: 457. Vern: *Spinas*, quæ dicitur ab Arabis primum introducta in *Eur*: ubi fere indigena crescit. Folia hastata integra vel plus minus superiora præsertim profunde basi incisa, flores glomerati in spica composita, fructus sessiles spinulosi in var: α L. (*Sp*: *spinosa* Moench: et DC.), vel inermes in var β (*Sp*: *inermis* Moench: ex DC.); in hac folia majora ac evidentius ovata.

X. Beta Lin: gen: ed: Schreb: n. 436. = Spr: syst: n. 1136. = Lam: ill: t. 182. (*Pent*: *digyn*: L.).

» *Perigon*: 5 - partitum laciniis concavis. *Stam*: 5.
» *Stigm*: 2. sub - sessilia. *Semen* reniforme perigonio
» durescente tectum. »

Obs: Genus constans ex Auctoribus 6-7. stirpibus, 3. tantum ex Spr:, herbaceis, foliis amplis sub-cordatis vel lineari-lanceolatis, floribus spicato - glomeratis vel congestis.

❀ 1. *B*. *vulgaris* = L. mat: med: p. 74. = Spr: syst: I. 950. = Blackw: t. 235. Ic: taur: vol. 2. t. 132. pro *B*. *vulgari* et vol. 22. t. 40. pro *B*. *maritima* (*Eur*:, *Afr*: et *Asiæ* med: litoribus. Agro *Nicæens*: All: nn. 2004. 2005. *Sardin*: in arvis et ad sepes Moris st: sard: I. p. 38.). Bienn: Glabra, radix crassa, folia ampla ovato - oblonga undulata, flores spicati glomerati. Ubique in hortis culta ad usum culinarum ubi variat speciatim radice magis carnosa na-

piformi alba vel rubra eduli, vern: *Biarava bianca*, *Biarava roussa*; radice fusiformi, foliis præsertim costa edulibus, vern: *Erbetta*, *Costa* etc. etc. Huc spectant *B. maritima* L., quæ differt tantum caule plerumque prostrato, floribus solitariis vel binis; *B. Cicla* L. statura minori radice tenuiori floribus ternis; *B. macrorhiza* Stev: radice fusiformi multiplici, spicis simplicibus floribus ternis; hæc dicitur *perennis* a Stev: mem: soc: nat: cur: Mosq: III. p. 257.

2. *B. trigyna* = Waldst: et Kit: pl: rar: hungar: I. p. 34. t. 35. (*Hungar*:, *Tauria*, *Caucaso*. *Sardin*: ad sepes Moris st: sard: I. p. 38.). Differt a priori radice perenni, caule foliisque sub-cordatis hirsutiusculis, floribus 3-gynis.

XI. Axyris Lin: gen: ed: Schreb: n. 1409. = Spr: syst: n. 3096. = Gmel: sibir: III. p. 21. t. 2. f. 2. et 3. (*Monoëc*: *triand*: L.).

» *Flores* monoici. Masc: *Perigon*: 3-partitum. *Stam*: » 3. Foem: *Perigon*: 3-5-sepalum. *Styl*: 2. *Utriculus* » 1-spermus. »

Obs: Genus constans 3. stirpibus ex *Sibir*:, herbaceis, foliis ovatis, floribus spicatis paniculatis vel capitatis, inter quas possideo *A. prostratam* = L. am: acad: III. p. 25. Plantula ann: vix spithamæa diffusa glabra, foliis petiolatis, floribus ad apicem ramorum capitato-glomeratis axillaribus foliolis numerosis commixtis.

XII. Atriplex Lin: gen: ed: Schreb: n. 1577. excl: 1. spec: = Spr: syst: n. 3207. = Lam: ill: t. 853. (*Polyg*: *monoëc*: L.).

» *Flores* polygami. Hermaphr: *Perigon*: 5-partitum. » *Stam*: 5. *Pistill*: raro perfectum. *Utriculus* depres- » sus 1-spermus. Foem: *Perigon*: 2-fidum vel 2-se- » palum fructiferum auctum. *Styl*: sub-2-fidus. *Utri-* » *culus* compressus 1-spermus. »

Obs: Genus constans 40-45. stirpibus circiter, nonnullis dubiis, per orbem sparsis, permultis europæis, fruticosis vel herbaceis, quibusdam edulibus, habitu *Spinaciæ*, inflorescentia varia, floribus glomeratis, perigonio fructifero in valvas mutato multimode forma variato, ex quo præsertim optimi desumuntur characteres specifici. In solo *Atriplice hortensi* semina floris hermaphroditi ad maturitatem perveniunt, monente R. Br: prodr: ed: 2. p. 262. Pro *A. sibirico* L. ob partium floris numerum 4-ternarium, embryonemque inversum genus proprium (*Obione*) constituit Gærtn: fr: II. p. 198. t. 127. f. 5.

❋ 1. *A. portulacoides* = L. fl: suec: 829. 919. = Spr: syst: III. 915. = Dauch: hist: 552. c. ic: (Ad oras maritimas *Angliæ*, *Ital*:, *Afr*: bor: et austr:, *Sibir*: In paludosis maritimis a *Portu-gratine* ad *Nicæam* DC. syn: fl: gall: n. 2245. *Sardin*: in arenosis maritimis frequens Moris st: sard: I. p. 38.). Fruticulus erectus glaucus ramosus foliis integerrimis inferioribus ovato-oblongis sub-fasciculatis superioribus lineari-lanceolatis oppositis, spica terminalis gracilis composita valvis fructus sub-3-dentatis.

❀ 2. *A. Halimus* = L. h. Cliff: 469. = Spr: syst: III. 916. = Duham: arb: I. p. 85. t. 32. (*Hispan*:, *Lusitan*:, *Græcia*, *Ægypt*:, *Afr*: austr:, *N. Holl*: Ad litus *Nicæens*: All: n. 2022. Ad sepes *Sardin*: austr: frequens Moris st: sard: I. p. 38.). Priori proximum, sed statura majori, foliis latioribus sæpius alternis, spicis axillaribus terminalibusque densioribus, valvis fructus rhombeis integerrimis diversum.

3. *A. hortense* = L. h. Cliff: 469. (*Græcia*, nunc ob culturam fere spontaneum in *Eur*:). Ann: Erectum glabrum, folia sæpius alterna mollissime ovato-oblonga sub-sinuata. Spicæ gracillimæ axillares ad apicem ramorum paniculam foliosam constituentes, valvæ fructus sub-orbiculatæ integerrimæ. Herba edulis uti *Spinacia*, sed in *Pedem*: generatim non colitur.

❀ 4. *A. patulum* = L. sp: 1494. = Spr: syst: III. 917. = Moris: hist: II. p. 607. s. 5. t. 32. f. 14. Ic: taur: vol. 20. t. 98. Vern: *Farinet* (*Eur*: passim. *Pedem*: secus hortos et in ruderatis All: n. 2024. Re fl: segus: p. 83. et fl: tor: II. p. 157. Biroli fl: acon: II. p. 143.). Ann: Ramoso-patens, folia triangulari-hastata sub-dentata subtus argentea, spicæ sub-simplices, valvæ fructus ovato-lanceolatæ denticulatæ sub-muricatæ. Huc spectat sec: Spr: *A. venetum* W. sed tum a Moric: fl: venet: p. 404. cum a Naccari fl: venet: vol. V. p. 85. ad *A. roseum* refertur; specim: mea ad hanc reapse magis accedunt. *A. patulum* DC. fl: fr: n. 2252. pertinet ad *A. angustifolium*. An huc referendum *A. oppositifolium* DC. fl: fr: suppl: p. 371., quod monet ex *Nicæens*: agro missum fuisse a D. Rizzo? Omittitur a Spr: Ipse plantam numquam vidi.

❀ 5. *A. angustifolium* = Sm: brit: III. p. 1092. = Spr: syst: III. 917. = Lobel: ic: t. 257. f. 2. (Cum priori. *Pedem*: in locis pinguibus et umbrosis circa *Aug*: *Taurinor*: Ball: cl: p. 3. Re fl: tor: II. p. 157. Iisdem locis prope *Albam* reperit Berterus. *Sardin*: in pascuis maritimis Moris st: sard: III. p. 9.). Vix differt a priori, cujus forsan var:, foliis superioribus lineari-lanceolatis integerrimis, valvis fructus læviusculis. Cons: Poir: dict: suppl: I. p. 472.

❀ 6. *A. microspermum* = Waldst: et Kit: pl: rar: hung: t. 250. = Spr: syst: III. 917. (*Hungar*:, *Volyn*:, *Gallia* austr: Agro *Nicæens*: Balb: cl: p. 3.). Magis accedit ad *angustifolium* quam ad *patulum* foliorum superiorum structura, sed fructus minores valvis 2-dentatis nigrescentibus.

❀ 7. *A. roseum* = L. sp: 1493. = Spr: syst: III. 917. = Schkuhr: Handb: II. p. 538. t. 350. Ic: taur: vol. 22. t. 68. (*Eur*: austr: In comit: *Nicæens*: et *Liguria* frequens All: n. 2021. In *Liguria* occidua a *Sestri di Ponente* Bertol: am: ital: p. 70. In *Sardin*: maritimis Moris st: sard: I. p. 38.). Ann: Divaricatum albo-lepidotum, folia rhombeo-deltoidea sinuata, flores axillares in rosam glomerati, valvæ fructus serrulatæ dorso sub-cristato muricato. Huc pertinere videtur *A. album* Scop: a Spr: admissum levissimis notis ex superficie fructus, sc: *sub-muricata* in *roseo*, dense *cristata* in *albo*. Sed habitus tam identicus ut speciem, monente etiam cl: Bertol: l. c., distinctam pronunciare non ausim.

❀ 8. *A. laciniatum* = L. h. Cliff: 469. = Spr: syst: III. 917. = Moris: hist: II. p. 607. s. 5. t. 32.

f. 17. (*Eur*:, *Amer*: bor: In agro *Nicæens*: ALL: n. 2023. *Sardin*: in pascuis arenosis maritimis MORIS st: sard: I. p. 38.). Folia in hoc profundius laciniata quam in præcedenti, valvæ fructus rhombeo-ovatæ 3-nerviæ 5-dentatæ, flores fœminei axillares gemini, hermaphroditi terminales spicati.

✻ 9. *A. hastatum* = L. fl: suec: 827. 921. = Spr: syst: III. 918. = Moris: l. c. f. 14. (*Eur*: passim. *Pedem*: ad vias umbrosas collium *Novariens*: BIROLI fl: acon: II. p. 142. *Gallia* sec: DC. fl: fr: n. 2250. In arena litoris *Nicæens*: ALL: auctar: n. 2023. p. 35. *Sardin*: ad muros et in umbrosis MORIS st: sard: I. p. 38.). Ann: Erectum viride undique glaberrimum, folia hastata sub-sinuata concoloria, valvæ fructus magnæ deltoideæ subulato-dentatæ. Cl: SPR: l. c. stirpi huic solam *Sueciam* pro patria indicat.

Species dubiæ vel novæ.

10. *A. diffusum* = Tenor: fl: nap: pr: I. p. 54. et syll: p. 126. *A. tataricum* L. sec: Spr: syst: III. 918. (*Neapol*: ad *Bajarum* litore nec alibi). Ab *A. tatarico* in primis differre monet TENOR: syll: l. c. caule *humifuso* nec *erecto*. Comparatis specim: meis de utroque, recedere etiam videtur foliis duplo triplove minoribus evidentius incanis, ramis valde diffusis, floribus densius glomeratis, uno verbo toto habitu. = 11. *A. sulcatum* = Schrad: sec: Steud: h. Gott: ex Michx: sec: R. et S. syst: III. p. 290. inter *A. dubia* sine phrasi. Specim: meum ex BALBIS: exhibet caulem erectum strictum sub-simplicem glabrum, folia alterna

stricta lineari-lanceolata tenuissime denticulata foliolo minimo stipulæformi ad basim adaucta, spicas terminales compositas graciles, flores secus spicæ ramos minimos glomeratos glomerulis remotiusculis, valvis fructus ovatis cristatis (Patria?). = 12. *A. rubrum* = Biroli hb: sine ulla indicatione. Folia inferiora magna patenti-hastata inæqualiter incisa glabra superiora lanceolata sub-integra, panicula terminalis ampliuscula ramis erectis spicatis, valvæ fructus ovatæ integerrimæ læves. = 13. *A. obtusum* = W. sp: IV. 964. (*Sibir*:). Fructum non vidit W. qui silet etiam de foliis superioribus in specim: meis alternis nec oppositis, lanceolatis nec angulatis. Phrasis igitur emendanda ut sequitur: « *A.* caule herbaceo erecto sub-» ramoso glabro, foliis inferioribus oppositis triangu-» laribus obtusissimis integerrimis, superioribus alter-» nis lanceolatis; spicis terminalibus sub-paniculatis; » valvis fructus orbiculatis integerrimis glabris reti-» culato-venosis. » Nob: = 14. *A. chilense* = Nob: *A. albicanti simile an n. sp:?* Berter: in scheda. Missum a Bertero cum allato nomine sine alia indicatione et a me diligenter cum *albicante* Ait: (h. Kew: III. p. 430.) comparatum, variis notis præter patriam diversam (*albicans* ex *C. B. S.*) ab hoc recedere constitit; phrasis hæc erit: « *A.* caule fruticoso ramis-» que tortuosis pulverulento - cinarescentibus; foliis » alternis petiolatis ovatis integris hastatisve obtusis, » spicis terminalibus simplicibus densissimis; valvis » fructus ovatis integerrimis sub - muricatis. » Nob: (In fruticetis maritimis *Quintero Chili*). = 15. *A*....? Idem Berterus specim: misit ab insula *Juan - Fer-*

nandez lectum in dumetis maritimis loco dicto *Goats-island* cum sequenti indicatione: « *caulis frutescens* 3-4-*pedalis*, *flores haud vidi.* » In illo observo caulem angulosum angulis obtusis valde prominulis, carnosum, uti petioli ferrugineum; folia alterna, approximata, longe petiolata, ovata, 2. poll: longa 1-lata, obtuse sinuata, mollissima.

XIII. Blitum Lin: gen: ed: Schreb: n. 18. = Spr: syst: n. 47. = Lam: ill: t. 5. (*Monand*: *digyn*: L.).

» *Perigon:* 3 - fidum demum baccatum. *Stam*: 1.
» *Styl*: 2. *Utriculus* baccatus 1 - spermus (*nux cru-*
» *stacea* Bertol:). »

Obs: Genus constans 2 - 3. stirpibus europæis, 1. americana, annuis, foliis sub-hastatis, floribus glomeratis spicatis vel lateralibus.

✱ 1. *Bl*: *capitatum* = L. h. Ups: III. = Spr: syst: I. 22. Bertol: fl: ital: I. p. 32. = Moris: hist: II. t. 32. f. 9. Sub *Macrocarpo* Scop: carn: ed: 2. n. 3. (*Eur*: austr: In comit: *Nicæens*: non infrequens secus arva, circa *Taurinum* in maceriis All: n. 2112. auctoritate Bellardi). Erectum parum ramosum glabrum, folia sub-triangularia sinuato-dentata, glomeruli rubelli inferiores axillares superiores in spica aphylla. Colitur in *Gallia* cum sequenti ad usum culinarum uti *Spinacia* (*Epinard-fraise*), non penes nos. Possideo specim: tum ex hb: Biroli cum ex plantis enatis in h. Ripul: sub nomine *Bl*: *petiolaris*, quæ non differunt a *capitato* nisi foliis longius petiolatis, floribus axillaribus æqualiter spicatis, ac glomerulis

angustioribus; an ex inflorescentiæ notis stirps distincta admittenda? (Patria?).

❀ 2. *Bl: virgatum* = L. h. Ups: III. = Spr: syst: I. 22. Bertol: fl: ital: I. p. 33. = Moris: l. c. f. 10. 11. Lam: ill: t. 5. f. *a* (Cum priori. Ad sepes prope *Lanslebourg* All: n. 2113. auctoritate Bellardi). Differt a priori foliis angustioribus oblongis, glomerulis omnibus axillaribus. Neque hoc circa *Lanslebourg*, neque prius circa *Taurinum* unquam inveni. Specim: sub nomine *Bl: minuti* ex hb: Biroli sine ulla indicatione huc pertinere videtur, differt enim solummodo statura undique minori.

XIV. Chenopodium Lin: gen: ed: Schreb: n. 435. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1091. = Lam: ill: t. 181. = *Chenopodii*, *Salsolæ*, *Atriplicis*, *Chenoleæ*, *Kochiæ*, *Suædæ*, et *Cochliospermi* spec: nonnullæ Auctor: (*Pent: digyn:* L.).

» *Perigon:* 5-raro 3-4-partitum nec demum au-
» ctum. *Stam:* tot quot perigonii laciniæ. *Styl:* 2-4-
» fidus. *Utriculus* membranaceus depressus. »

Obs: Genus habitu *Atriplicis*, sed floribus *hermaphroditis* nec *polygamis*, perigonio maturitate *non mutato* distinctum, constans 55-60. stirpibus per orbem sparsis, multis europæis, herbaceis vel rarius fruticulosis, foliis alternis planis angulatis integerrimis vel sinuato-dentatis quandoque teretiusculis, floribus glomeratis paniculatis.

A. *Foliis planis angulatis.*

❀ 1. *Ch*: *Bonus Henricus* = L. h. Cliff: 84. = Spr: syst: I. 919. = Fl: dan: t. 579. Ic: taur: vol. 13. t. 66. Vern: *Vercheinon*, *Spinas servaj*, *Varle* etc. uti ceteræ species indigenæ nomen speciale non habentes (*Eur*: passim. *Pedem*: ubique circa domos alpinas All: n. 2006. Ubique in locis pinguibus alpinis Re fl: segus: p. 23. In monte *Musiné* Re fl: tor: I. p. 153. Circa domos alpium et collium, nec deest ad oppidum *Novariæ* Biroli fl: acon: I. p. 85. In editis montanis *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 38.). Perenn: Glaberrimum, folia triangulari-hastata integerrima, spicæ compositæ aphyllæ.

❀ 2. *Ch*: *urbicum* = L. fl: suec: 209. 215. = Spr: syst: I. 919. = Fl: dan: t. 1148. (*Eur*: bor: et austr: *Pedem*: passim in ruderatis et ad muros All: n. 2007. Re fl: segus: p. 23. et fl: tor: I. p. 153. Biroli fl: acon: I. p. 85. *Genuæ* in litore *al Deserto* prope *Sestri di Ponente*, in mœniis *alla Darsena* Bertol: am: ital: p. 134.). Distinguitur a priori radice annua, foliis sub-dentatis, spicis brevioribus confertis strictissimis.

❀ 3. *Ch*: *rubrum* = L. fl: suec: 210. 217. = Spr: syst: I. 920. = Fl: dan: t. 1149. (*Eur*: tota. *Pedem*: cum priori All: n. 2008. Re fl: segus: p. 23. et fl: tor: I. p. 154. Biroli fl: acon: I. p. 85. *Sardin*: in ruderatis et ad sepes Moris st: sard: III. p. 10.). Differt ab *urbico* speciatim foliis profundius dentatis fere sinuatis basi productis, spicis amplis racemosis foliosis adultis rubescentibus.

* 4. *Ch: opulifolium* = DC. fl: fr: suppl: n. 2258. α = Spr: syst: I. 920. = Vaill: bot: par: t. 7. f. 1. (*German:*, *Gallia*, *Amer:* bor: et austr: sec: Spr: *Pedem:* circa *August: Taurin:* et speciatim secus viam inter urbem et suburbium *di Porta Palazzo* Re fl: tor: I. p. 135. et app: II. p. 195. *Sardin:* in pascuis et ad sepes *S. Antioco*, *Iglesias* Moris st: sard: III. p. 10.). Vix differt a *Ch: rubro* foliis basi integris dentibus acutioribus, spicis aphyllis nec rubescentibus. Sæpe confusum cum *Ch: albo* n. 6. Huc pertinent sec: Spr: *Ch: concatenatum* Thuill: et *rhombifolium* W. Primum tamen ad *Ch: album* amandat cl: DC. fl: fr: n. 2259.

* 5. *Ch: murale* = L. fl: suec: 211. 216. = Spr: syst: I. 920. = Tabern: ic: 428. Engl: bot: t. 1722. (*Eur:*, *Asia*, *Afr:*, *Amer: Pedem:* ad muros *Segusii* et prope *Valentinum* Re fl: tor: I. p. 154. *Sardin:* ad vias Moris st: sard: I. p. 39.). Foliis basi productis ad *Ch: rubrum*, spicis aphyllis magis ad *opulifolium* accedit, partibus omnibus prorsus viridibus nitidisque differt ab utroque.

* 6. *Ch: album* = L. fl: suec: 212. 218. = Spr: syst: I. 920. = Curt: fl: lond: t. 15. *Ch: lejospermum* DC. fl: fr: n. 2259. *Ch: album* et *viride* L. sp: 319. Vern: *Erba dla fossa*, *Farinet*, *Saurent* etc. (Cum priori. *Pedem:* vulgatissimum in hortis, arvis et ruderatis All: n. 2010. 2011. Re fl: segus: p. 23. et fl: tor: I. p. 154. Biroli fl: acon: I. p. 85. 86. *Sardin:* in ruderatis et ad muros Moris st: sard: I. p. 38.). In hoc folia erosa potius quam dentata superiora oblonga integerrima, spicæ racemosæ sub-fo-

liosæ, semina lævia. Variat planta albicante vel viridi aliisque levissimis notis a L. expositis circa *Ch*: *album* et *viride*, quæ a recentioribus Botanicis opportune conjuncta fuerunt. Cons: R. et S. syst: VI. p. 257. et Re fl: tor: l. c.

❀ 7. *Ch*: *ficifolium* = Smith: brit: I. p. 276. = Spr: syst: I. 920. = Engl: bot: t. 1724. *Ch*: *viride* Curt: non L. (*German*:, *Anglia*, *Gallia*. *Pedem*: speciatim in locis cultis *Albensis* provinciæ ex Bertéro). Differt præcipue a priori seminibus *excavato-punctatis* nec lævibus; folia etiam generatim minora ac sinuata. Magis accedit ad *Ch*: *serotinum* n. 9. cum quo forsan confusum ab All: n. 2009. ubi citat ic: Petiv: *serotinum* Huds: idem ac *ficifolium* Smith: non *serotinum* L. exhibentem.

❀ 8. *Ch*: *hybridum* = L. fl: suec: 214. 220. = Spr: syst: I. 920. = Vaill: paris: I. p. 36. t. 7. f. 2. Ic: taur: vol. 25. t. 46. (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: circa habitationes All: n. 2012. In incultis et circa domos Re fl: segus: p. 23. Circa domos *di Altessano* et ad muros *del Parco della Veneria* eundo versus *la Mandria*, *Taurin*: prope *l'Ergastolo* Re fl: tor: I. p. 155. In campis pinguibus etiam urbis *Novariæ* Biroli fl: acon: I. p. 86.). Statim dignoscitur foliis majoribus basi cordatis manifeste lobatis lobis acutissimis medio valde longiore acuminato fere ut in *Datura Stramonio*, panicula ramosissima aphylla.

❀? 9. *Ch*: *serotinum* = L. am: acad: IV. p. 309. non Huds: = Spr: syst: I. 920. = Ic: ? (*Hispan*:, *Gallia*, *Sibir*: *Pedem*: in ruderatis et cultis All: n. 2009.). Affine *ficifolio* n. 7., sed differt præsertim

foliis oblongis fere lanceolatis sinuatis rugosis, spicis majoribus paniculatis. An planta pedemontana eadem ac *Ch*: *ficifolium*? Valde dubito tum ex syn: Petiv: ab All: allato, cum ob silentium posteriorum Botanicorum nostratum. Etiam W. in eundem errorem cecidisse videtur circa synon: Petiv: Cons: R. et S. syst: VI. p. 236. n. 14. et 15.

❀ 10. *Ch*: *glaucum* = L. fl: suec: 215. 221. = Spr: syst: I. 920. = Tabern: ic: 427. Fl: dan: t. 1151. Ic: taur: vol. 16. t. 96. f. 1. (*Eur*: passim. *Pedem*: ad muros et in arvis All: n. 2013. Re fl: segus: p. 23. et fl: tor: I. p. 156. Biroli fl: acon: I. p. 86.). Ann: Diffusum gracile, folia oblonga rotundato-sinuata subtus glauca, spicæ simplices breves axillares vel terminales sub-aphyllæ.

❀ 11. *Ch*: *Botrys* = L. h. Cliff: 84. = Spr: syst: I. 920. = Blackw: t. 314. Ic: taur: vol. 15. t. 81. f. 2. Vern: *Mingrana*, *Pitacolomb* (*Eur*: austr:, *Sibir*:, *Nepal*:, *Amer*: bor: *Pedem*: in arvis macilentis et calidioribus apricisque sabulosis torrentium atque fluminum frequens All: n. 2016. Passim in arenosis sec: *Duriam* et copiosissime secus torrentem *del Gravi* in agro *Condoviensi* Re fl: segus: p. 23. In arenosis *Sturæ*, *Padi* et *Duriæ* Re fl: tor: I. p. 156. Secus *Padum* in pascuis præsertim *di Breme* Biroli fl: acon: I. p. 86.). Differt a priori partibus omnibus villoso-viscidis, caule ramisque erectis, foliis profundius sinuatis ac fere pinnatifidis.

❀ 12. *Ch*: *ambrosioides* = L. h. Cliff: 84. = Spr: syst: I. 921. = Moris: hist: II. p. 605. s. 5. t. 35. f. 8. (*Mexico*, *Amer*: austr:, *C. B. S.*, nunc in *Eur*:

spontaneum, sc: *Lusitan:*, *Hispan:*, *Gallia* sec: DC. fl: fr: n. 2263. *Pedem:* ad vias *Mediolani* et *Vercellarum* abundans Biroli fl: acon: I. p. 86. *Sardin:* ad muros *Milis*, *Pauli-latino* frequens Moris st: sard: II. p. 9.). Ann: vel perenn: Folia lanceolata remote dentata, racemi foliosi; planta suaveolens *Theæ* loco apud nos usu veniens, gall: *Thé du Mexique.*

B. *Foliis planis integerrimis.*

❋ 13. *Ch: olidum* = Smith: brit: p. 277. ≐ Spr: syst: I. 921. = Curt: lond: V. t. 20. Ic: taur: vol. 20. t. 92. sub *Ch: vulvario* ex L. *Ch: fœtidum* Lam: fl: fr: III. p. 244. Vern: *Erba d'carogna, Vulvaria* (*Eur:* passim. *Pedem:* ad muros præsertim locisque maxime meridiano sole percussis All: n. 2014. Re fl: segus: p. 23. et fl: tor: I. p. 157. Biroli fl: acon: I. p. 86., omnes sub *Ch: vulvaria. Sardin:* ad vias Moris st: sard: I. p. 39.). Ann: Fœtidissimum diffusum divaricatum incano-pulverulentum, folia rhombeo-ovata, racemi breves condensati aphylli.

❋ 14. *Ch: polyspermum* = L. sp: 321. ≐ Spr: syst: I. 921. ≐ Fl: dan: t. 1153. Ic: taur: vol. 20. t. 82. (*Eur:* passim. *Pedem:* secus hortos et in locis rudeнratis All: n. 2015. Re fl: segus: p. 23. et fl: tor: I. p. 157. Biroli fl: acon: I. p. 86. In agris *Sardin:* med: Moris st: sard: I. p. 39.). Ann: Sub-decumbens glabrum ramosum, folia ovato-oblonga obtusa saturate viridia, cymæ axillares aphyllæ sæpius dichotomæ, semina minutissima.

C. *Foliis teretiusculis.*

(Habitus *Salsolæ*).

❋ 15. *Ch*: *fruticosum* = Schrad: Haloph: t. 1. f. 4. = Spr: syst: I. 921. = Engl: bot: t. 635. sub *Salsola* ex L. Ic: taur: vol. 15. t. 80. f. 2. sub *Chenopodio* (*Anglia*, *Gallia*, *Afr*: bor: et austr: Agro *Nicæens*: in solo argillaceo ad maris litus et secus flumen *le Var* All: n. 2019. *Sardin*: ad sepes in maritimis Moris st: sard: I. p. 38.). Fruticosum erectum glabrum, folia semiteretia carnosa sub-conferta parva obtusiuscula, flores axillares sessiles 3-gyni.

❋ 16. *Ch*: *maritimum* = L. h. Cliff: 86. = Spr: syst: I. 922. = Fl: dan: t. 489. Ic: taur: vol. 24. t. 40. *Salsolæ* et *Suedæ* spec: alior: (*Eur*: et *Sibir*: litor: locis salsis. In agro *Nicæens*: All: n. 2018. In *Sardin*: maritimis Moris st: sard: I. p. 38.). Ann: Diffusum, folia breviora quam in priori subulata, flores sessiles glomerati 2-gyni.

17. *Ch: hirsutum* = L. sp: I. 221. Sub *Salsola* L. sp: 323. Sub *Villemetia* Moquin (*Dania*, *Tauria*, *Gallia*. In *Sardin*: pascuis maritimis Moris st: sard: I. p. 38.). Affine priori, a quo differt præsertim hirsutie qua undique obducitur, foliisque longioribus obtusiusculis. = 18. *Ch*: *setigerum* = DC. cat: h. monsp: 1813. (*Gallia* austr:, *Hispan*: *Sardin:* in maritimis *Calari* Moris st: sard: I. p. 39.). Accedit ad *Ch*: *maritimum*, seta vero et glaucedine majori cum rubore facile distinguitur.

Species dubiæ vel novæ.

19. *Ch*: *nepalense* = Link:? Ita in scheda ex hb: Biroli. Herbaceum erectum villosiusculum inferne simplex superne divaricato-ramosum, folia ovato-oblonga 5-7-loba lobis rotundatis sub-dentatis, spicæ axillares cylindraceæ folio sub-breviores aphyllæ, flores 1-2. sessiles rachidis basi remotiusculi hinc approximati. *Ch*: *Botrydi* affine. = 20. *Ch*: *tenue* = Nob: *Ch*: *ambrosioides?* Berter: Specim: missum a Bertero et lectum in petrosis et ad muros vetustos ins: *Juan-Fernandez*, videtur quidem affine *Ch*: *ambrosioideo* et *multifido* quæ *Amer*: austr: etiam colunt, sed differt præsertim caulis ramorumque tenuitate, foliis multoties minoribus pinnatifidis dentatis vel integris, floribus axillaribus glomeratis nec racemosis. Novum mihi visum fuit, ac ita definivi: « *Ch*: caule herba-
» ceo erecto striato ramisque tenuissimis; foliis li-
» neari-lanceolatis pinnatifidis dentatis integrisve te-
» nuibus glabris; floribus axillaribus sessilibus 2-4.
» glomeratis. » Cons: Colla pl: rar: chil: fasc: III. ined: c. descr: et tab: LII.

XV. Basella Lin: gen: ed: Schreb: n. 520. = Spr: syst: n. 1135. = Lam: ill: t. 215. (*Pent*: *trigyn*: L.).

» *Perigon*: corollinum 7-fidum sub-connivens, la-
» ciniis 2. exterioribus latioribus oppositis (*bracteæ?*).
» *Stam*: 5. perigonio adnata eoque breviora. *Styl*: 3.
» stigmatibus lateralibus. *Sem*: 1. in perigonio de-
» mum baccato. »

Obs: Genus constans 8-10. stirpibus exoticis præsertim ex *Ind*: orient: Herbæ volubiles, foliis alternis integerrimis carnosis, floribus racemoso-spicatis, pedunculis confertis vel raro solitariis; laciniæ perigonii *exteriores* potius pro *bracteis* considerandæ, stamina enim in *Chenopodieis* numero sunt æqualia perigonii squamis, in *Basella* autem constanter 5. et ideo numerum laciniarum interiorum perigonii adæquant, unde laciniæ exteriores ad verum perigonium non pertinent. Colitur in hortis ornamenti gratia præsertim *B. rubra* = L. sp: 390. (*Asia* med: et tropic:). Herba ann: dextrorsum volubilis glaberrima uti foliorum venæ purpurascens foliis ovatis planis sub-acuminatis, spicis axillaribus simplicibus folio longioribus, floribus purpurascentibus, fructu rubro.

XVI. Thalygonum Lin: gen: ed: Schreb: n. 1444. = Spr: syst: n. 3130. = Lam: ill: t. 777. (*Monoëc*: *polyand*: L.).

» *Flores* monoici. Masc: *Perigon*: turbinatum 2-
» fidum corollinum, laciniis revolutis. *Stam*: polyan-
» dra. Foem: *Perigon*: 2-fidum persistens. *Styl*: 1.
» simplex. *Utriculus* globosus coriaceus 1-spermus. »

Obs: Genus constans unica stirpe seq:

❀ 1. *Th*: *Cynocrambe* = L. sp: 1411. = Spr: syst: III. 866. = Lam: ill: t. 777. Ic: taur: vol. 22. t. 32. (*Gallia* austr:, *Ital*:, *Græcia*, *Ind*: orient: Ad muros et sepes *Nicææ*, in fossis circa *Croveja* All: n. 2091. In vineis circa *Segusium* Re fl: segus: p. 79. *Sardin*: in ruderatis Moris st: sard: I. p. 39.). Herba ann: succulenta glabra diffusa, folia inferiora opposita su-

periora alterna petiolata ovata, flores axillares sæpe bini brevissime pedunculati albidi.

Obs: geographica circa *Chenopodieas.*

Chenopodieæ per orbem sparsæ circiter . . 240

Chenopodieæ pedemontanæ.

Salicornia	1
Salsola	5
Polycnemum	1
Camphorosma	1
Beta	1
Atriplex	8
Blitum	2
Chenopodium	16
Thalygonum	1
	36

Et sic 7.am circiter partem constituunt.

Ordo CXL.

PHYTOLACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 299. = *Atriplices* Juss: gen: p. 84. sect: I. excl: *Salvadora* et inclusa *Petiveria* sect: II., *Chenopodeæ* sect: I.).

Char: essentialis.

» *Perigon:* liberum sæpe coloratum 4-5-partitum » persistens demum baccatum. *Stam:* hypogyna (ra- » rissime *perigyna*) libera perigonii segmentis numero » æqualia vel dupla vel indefinita. *Ovar:* multiplex. » *Stigm:* tot quot ovaria. *Fructus* baccatus ex car- » pellis connatis vel plus minus distinctis 1-spermis » aut exsuccus simplex 1-spermus. *Sem:* erecta fari- » naceo-albuminosa. *Embr:* sæpe periphericus, inter- » dum cotyledonibus replicatis circa radiculam con- » volutis albumine evanido. »

Obs: Ordo *Amaranthaceis* affinis, sed staminum situ et fructus structura satis distinctus, habitu ad *Chenopodicas* magis accedens, constans 7. generibus in 2. sectiones ex cotyledonum forma ac præsentia vel defectu albuminis divisis. Herbæ fruticesve angulati, foliis sparsis simplicibus stipulatis in *Phytolaceis* genuinis, floribus sæpissime racemosis bracteolatis, raro solitariis.

Sect: I. Embryo periphericus albuminosus (*Phytolaceæ genuinæ*).

I. Phytolacca Lin: gen: ed: Schreb: n. 800. = Spr: syst: n. 1744. = Lam: ill: t. 393. (*Decand*: *decag*: L.).

» *Perigon*: 5 - partitum coloratum. *Stam*: 8 - 20. » *Stigm*: 8 - 10. *Bacca* 8 - 10 - locularis, loculis 1 - » spermis. »

Obs: Genus constans 7. stirpibus exoticis, una tantum europæa, herbaceis raro suffruticosis, floribus racemosis.

✻ 1. *Ph*: *decandra* = L. h. Cliff: 177. = Spr: syst: II. 441. = Blackw: t. 515. Ic: taur: vol. 13. t. 56. Vern: *Uva lacca*, *Uva d' Spagna* (*Amer*: bor:, *Helvet*:, *Pyren*: *Pedem*: adeo frequens ad muros et ad sepes secus vias in sub-montanis etiam incultis ut pro indigena haberi possit All: n. 1770. Re fl: tor: I. p. 249. Secus vias glareosas et ad alveum *Aconiæ* Biroli fl: acon: I. p. 157.). Perenn: Erecta elata brachiata rubescens, folia ampla ovato-lanceolata integerrima apice puncto calloso notata, racemi oppositifolii simplices, flores decandri decagyni viridescentes lineis purpureis; baccæ purpureo-violaceæ tinctoribus rubrum colorem suppeditant.

II. Rivina Lin: gen: ed: Schreb: n. 219. = Spr: syst: n. 482. = Lam: ill: t. 81. (*Tetrand*: *monog*: L.).

» *Perigon*: 4-partitum coloratum. *Stam*: 4-8. *Styl*: » 1. simplex. *Bacca* exsucca 1-sperma seu semen uni- » cum in fundo perigonii demum baccati. »

Obs: Genus habitu præcedentis; stirpes ex Spr: 7. americanæ frutescentes. Colo in h. Ripul: = 1. *R. humilem* = L. syst: veg: 177. Fruticulus plus minus pubescens, foliis alternis ovatis, racemis simplicibus, fructibus coccineis, et = 2. *R. lævem* = L. mant: 41. quæ vix differt caule foliisque glabris.

III. Bosea Lin: gen: ed: Schreb: n. 442. = Spr: syst: n. 1131. = Lam: ill: t. 182. (*Pentand*: *digyn*: L., *trig*: Spr:).

» *Perigon*: 5-partitum, laciniis concavis. *Stam*: 5. » *Stigm*: 2. sessilia. *Bacca* globosa 1-sperma. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus, quarum altera (*B. cannabina* Lour:) obscura, altera (*B. yervamora* L. h. Cliff: 84.) ex *Canariis* in hortis botanicis culta, arbusculam exhibet foliis alternis petiolatis ovatis acutis integerrimis glabris venis nervisque purpurascentibus, floribus rufescentibus in racemis laxis axillaribus terminalibusque. Nescio qua ratione cl: Spr: genus hocce ad *Pentand*: *trigyn*: amandet; Auctores omnes *digynum* dicunt et pingunt; in plantis meis numquam flores 3-*gynos* inveni.

Sect: II. Cotyledones replicatæ circa radiculam convolutæ. Album: 0. (*Petiverieæ* Bartl:).

IV. Petiveria Lin: gen: ed: Schreb: n. 623. = Spr: syst: n. 1402. = Lam: ill: t. 272. (*Heptand*: *monog*: L.).

» *Perigon*: 4-partitum sub-coloratum laciniis de- » mum reflexis. *Stam*: 6-8. *Styl*: 1. lateralis stigmate

» penicillato. *Fructus* exsuccus (*caryopsis*) apice ex » laciniis perigonii glochidato-reflexus 1-spermus. »

Obs: Genus constans unica specie ex *Ind*: occid: (*P. alliacea* L. h. Cliff: 141.). Fruticulus allium redolens, foliis alternis ovato-oblongis integerrimis, spicis terminalibus elongatis gracillimis, floribus secus rachidem alternis sessilibus albidis. Variat floribus hexandris vel octandris (*P. octandra* Jacq: amer: 201.). Cult: in h. Ripul:

Obs: geographica circa *Phytolaceas*.

Phytolaceæ per orbem sparsæ	22
Phytolaceæ pedemontanæ	1

Ordo CXLI.

BEGONIACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 209. = Kunth syn: pl: æquin: vol. IV. p. 209. = Inc: sed: Juss: gen: p. 436. = Lam: ill: t. 778.).

Char: essentialis.

» *Flores* monoici, rarius (in *Begonia hirsuta* et *glabra*) » dioici. Masc: *Perigon*: petaloideum tetraphyllum, » foliolis per paria oppositis, exterioribus majoribus » per æstivationem applanatis, interioribus minoribus » concavis interdum nullis. *Stam*: numerosa libera » vel basi monadelpha in centro floris congesta pe- » rigonio breviora, antheris 2-locularibus. Foem: *Pe-* » *rigon*: superum sæpius 5-6-phyllum masculino si- » mile. *Ovar*: inferum triangulare 3-alatum 3-locu- » lare basi 2-bracteatum, placentis 3. axi centrali » adfixis 2-lamellatis, lamellis utrinque multi-ovula- » tis. *Styl*: 3. brevissimi, stigmatibus crassis 2-cor- » nibus raro sub-reniformibus; quandoque *styl*: 9. » dichotomo-3-4-fidi, stigmatibus simplicibus. *Caps*: » 3-angularis 3-locularis perigonio marcescente co- » ronata, loculis compressis medio dorso longitudi- » naliter dehiscentibus polyspermis. *Sem*: minutissima » basi tuberculata integumento simplici tenuissimo. » *Album*: carnosum semini conforme. *Embr*: teretius- » culus ad extremitatem a tuberculo aversum 2-lobus. »

Obs: Ordo habitu et fructificatione omnino proprius, constans unico genere (*Begonia* Lin: gen: ed: Schreb: n. 1442. = Spr: syst: n. 1998.), in 3. sectiones artificiales diviso a Kunth sc: I. *Anisopterides* (1) *staminibus liberis*; II. *Anisopterides staminibus monadelphis*; III. *Isopterides* (2). Species ex Spr: 62., quarum nonnullæ obscuræ, omnes intratropicales. Plantæ carnosæ caulescentes vel rarius acaules, herbaceæ vel fruticosæ nodoso-articulatæ, foliis alternis simplicibus inæquilateris integris rarius lobatis vel subpinnatifido-laciniatis, stipulis petiolaribus geminis, pedunculis axillaribus vel terminalibus plerumque dichotomis et multifloris; floribus pedicellatis colore vario sæpius conspicuis. Ob habitum prorsus singularem, florumque varietatem, plures stirpes nunc occurrunt in calidariis europæis, inter quas seqq: præferendæ.

1. *B. nitida* = Ait: h. Kew: III. p. 352. *B. obliqua* Herit: stirp: p. 95. t. 46. (*Jamaic*:). Fruticos: Glaberrima, folia inæqualiter cordata nitida obsolete dentata, flores ampli albo-rosei, capsulæ ala maxima sub-rotunda. = 2. *B. dichotoma* = Jacq: ic: rar: III. t. 619. (*Amer*: austr:). Differt a priori foliis sub-reniformibus duplicato-serratis subtus ad venas villosiusculis duplo majoribus, floribus valde minoribus albidis. = 3. *B. discolor* = Spr: syst: II. 625. ex

(1) Capsula inferne ad alarum originem rumpens.

(2) Capsula alis in cuspidem productis ad angulos dehiscens.

R. Br: *B. evansiana* Andr: (*China*, *Martinica*). Perenn: Folia subtus sanguinea, flores rubri magni. Colitur etiam sub diu. Cons: Colla h. Ripul: p. 19, not: 1. = 4. *B. maculata* = Spr: syst: II. 626. ex Raddi. *B. argyrostigma* Link: (*Brasil*:). Fruticos: Glabra, folia oblique cordata elongata sub-acuminata supra nitida albo-argenteo-maculata subtus rubescentia, flores magni albo-rosei, capsulæ alæ sub-æquales. Species inter omnes pulcherrima; folia superiora plerumque immaculata.

Ordo CXLII.

POLYGONEÆ

(Juss: gen: p. 82. = R. Br: prodr: ed: 2. p. 274. = Bartl: ord: nat: p. 107. = J. S. Hill: fam: I. p. 192. t. 33.).

Char: essentialis.

» *Perigon*: liberum monophyllum 3-6-partitum, » laciniis per æstivationem imbricatis nunc omnibus » petaloideis, nunc exterioribus herbaceis et tunc » quandoque difformibus. *Stam*: definita imo perigo- » nio inserta, filamentis liberis, antheris sub-incum- » bentibus 2-locularibus loculis longitudinaliter de- » hiscentibus. *Ovar*: liberum 1-loculare 1-ovulatum, » ovulo erecto. *Styl*: 2-3. stigmatibus simplicibus vel » plumosis quandoque sessilibus. *Nux* nuda vel pe- » rigonio tecta. *Sem*: erectum funiculo brevissimo » fundo perigonii adfixum farinoso-albuminosum vel » rarius sub-exalbuminosum. *Embr*: inversus sæpius » unilateralis. *Plumul*: inconspicua. »

Obs: Ordo affinitatibus variis, accedens ad *Chenopodieas*, sed satis distinctus ovulo erecto curvo radicula supera, et insuper ab omnibus affinibus præsertim distinguendus vaginis foliorum. Herbæ rarius suffrutices irregulariter angulato-sulcati nodoso-articulati, foliis alternis simplicibus integris basi stipulato-vaginantibus vel ibi vaginis intrapetiolaribus

(*ochreæ*) clausis, floribus hermaphroditis raro diclinibus sæpe racemosis. Genera 18. per orbem sparsa, nonnulla dubia.

I. Koenigia Lin: gen: ed: Schreb: n. 137. = Spr: syst: n. 368. = Lam: ill: t. 51. (*Triand*: *trigyn*: L.).

» *Perigon*: 3-partitum corollinum. *Stam*: 3. *Stigm*:
» 2-3. sessilia. *Nux* nuda. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus, quarum altera (*K. nepalensis* Don:) novissima, altera (*K. islandica* L. mant: 35.) invenitur in *Islandiæ* et *Lapponiæ* uliginosis. Plantula digitalis ann: sub-ramosa, foliis obovatis carnosulis, stipulis solitariis vaginantibus, floribus exiguis fasciculatis bracteatis.

II. Rumex Lin: gen: ed: Schreb: n. 613. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1385. = Lam: ill: t. 271. (*Hexandr*: *trig*: L.).

» *Flores* hermaphroditi, polygami vel dioici. *Pe-*
» *rigon*: 6-partitum, laciniis exterioribus minoribus
» (*calyx* L., *calyculus* Campd:) 3. interioribus (*petala*
» L., *valva* quorund:) conniventibus demum semen
» tegentibus interdum abortivis. *Stam*: 6. geminatim
» perigonii laciniis exterioribus opposita. *Styl*: 3. stig-
» matibus plumosis. *Sem*: triquetrum embryone la-
» terali. »

Obs: Genus habitu fere proprio, permultis constans stirpibus per orbem sparsis (60. ex Spr:, 105. ex Schult:), hinc extricatu difficillimis, ab Auctoribus varie divisum, modo 3. constituens sectiones, sc: I. Lapatha. *Herbacei, floribus hermaphroditis vel poly-*

gamis rarissime dioicis, calyculo infundibuliformi e pedicelli articulatione 3-phyllo, petalis 3. erecto-divergentibus extus plus minus granulatis, stylis liberis stigmatibus multifidis, spermatodermate albicante vel sub-lutescente. II. Rumastra. *Suffruticosi, floribus hermaphroditis raro monoicis, calyculo campanulato sub flore longe a pedicelli articulatione 3-phyllo, petalis 3. vix aut minime granulatis, stylis superne germinis angulis accretis stigmatibus paucifidis, spermatodermate purpurascente.* III. Acetosæ. *Herbæ suffrutices frutices, floribus hermaphroditis monoicis vel dioicis, calyculo infundibuliformi e pedicelli articulatione vel campanulato sub flore longe e pedicelli articulatione 3-phyllo foliolis in fertilibus sæpe apice reflexis, petalis 3. extus lævibus aut nonnihil granulatis subinde abortivis, stylis superne angulis germinis accretis stigmatibus multifidis, spermatodermate purpurascente vel albicante.* Cons: inter alios Campdera monogr: des *Rumex* Paris 1819. nec non Schult: syst: VII. part: 2. p. 1385. et seq: Hic interim retineo ordinem a Spr: secutum, citatis ad opus laudatis Auctoribus; perigonii lacinias interiores ex quibus optimi characteres specifici desumuntur, nomine *valvarum* indicabo.

1. *Flores hermaphroditi.*

α Valvæ granulo notatæ.

✱ 1. *R. Nemolapathum* = Ehr: phyt: 94. = L. suppl: 212. Spr: syst: II. 158. = Lob: ic: 284. Inter *Lapatha* Campd: l. c. p. 91. *R. acuti* var: Schult: l. c. p. 1409. (*Eur*: pratis. *Pedem*: vulgaris ad fossas

Balb: misc: alt: p. 16. Re fl: tor: I. p. 208. Biroli fl: acon: I. p. 122.). Perenn: Glaber, folia inferiora cordato - oblonga acuta superiora ovato - lanceolata, valvæ sub - integerrimæ lineari - oblongæ obtusæ, una tantum granifera. Huc *R. condylodes* M. B. et *sanguineus* L. sec: Spr: , a Campd: et Schult: p. 1415. distincti.

* 2. *R. crispus* = L. sp: 476. = Spr: syst: II. 158. = Lam: ill: t. 271. f. b. Inter *Lapatha* Campd: l. c. p. 95. et Schult: p. 1421. (*Eur:* pascuis et arvis. *Pedem:* ad fossas All: n. 2033. Prope *Venariam* et secus *Cerundam* Re fl: tor: I. p. 208.). A priori, cui affinis, facile distinguitur foliis omnibus lanceolatis undulato-crispis, floribus verticillato-racemosis, valvis ovatis omnibus graniferis.

* 3. *R. Patientia* = L. sp: 476. = Spr: syst: II. 158. = Blackw: t. 489. Ic: taur: vol: 8. t. 11. et vol. 19. t. 94. Inter *Lapatha* Campd: l. c. p. 102. et Schult: p. 1432. (*Eur:* austr: *Pedem:* ad rivulos aquarum et alpibus *di Viù* All: n. 2029. Secus fossas et prata spongiosa præsertim *d'Isarno* Biroli fl: acon: I. p. 122. *Sardin:* ad margines sylvarum in humidis Moris st: sard: I. p. 39.). Differt a præcedentibus statura majori, foliis sub-cordato-ovatis, verticillis aphyllis, valvis cordato - orbiculatis obtusis, unica granifera. Radix officinalis, folia edulia ad instar *Spinaciæ* (*Epinard immortel* gall:). Huc refert Spr: *R. confertum* W. en: qui distinctus habetur a Campd: p. 107. t. 2. f. 2. et Schult: p. 1434. Ex specim: meis differt foliis apice obtusis rotundatis.

* 4. *R. acutus* = L. h. Cliff: 138. et sp: 478. =

Spr: syst: II. 159. = Fl: lond: III. t. 21. Ic: taur: vol. 13. t. 57. Inter *Lapatha* Campd: p. 88. excl: syn: pluribus sec: Schult: p. 1408. (*Eur*: passim. *Pedem*: vulgaris ad fossas All: n. 2031. Re fl: segus: p. 31. Prope *Venariam* in locis pinguibus et humidis Re fl: tor: I. p. 208. Secus aquæductus vulgatissimus varians foliis radicalibus latissimis cordatis, hinc ad *obtusifolium* accedens Biroli fl: acon: I. p. 123. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: I. p. 39.). Perenn: Folia inferiora sub-cordato-ovatove oblonga acuminata, verticilli foliolosi, valvæ inæquales inciso-dentatæ omnes graniferæ, granulo oblongo. In agro *Taurinensi* desideratur.

✻ 5. *R. obtusifolius* = L. sp: 478. = Spr: syst: II. 159. = Fl: lond: III. t. 22. Lam: ill: t. 271. f. 3. Inter *Lapatha* Campd: p. 86. et Schult: p. 1404. Vern: *Rumes*, *Asivola dj babi*, *Acetousa servaja*, *Agiasse* etc. uti aliæ species indigenæ peculiari nomine non donatæ (*Eur*: pratis et pascuis. *Pedem*: ad vias et in pratis locisque ruderatis All: n. 2030. Re fl: segus: p. 31. et fl: tor: I. p. 208. In pinguibus et ruderatis præsertim collium Biroli fl: acon: I. p. 123. In *Sardin*: udis Moris st: sard: I. p. 39.). Differt a priori herba hirsutiuscula, foliis inferioribus obtusiusculis, valvis sub-æqualibus triangulari-oblongis, granulo ovato acuminato.

✻ 6. *R. palustris* = Sm: brit: p. 394. = Spr: syst: II. 159. = Fl: dan: t. 1873. *R. maritimus* β Huds: 155. *R. limosus* Thuill: fl: par: II. p. 182. Inter *Lapatha* Campd: p. 78. et Schult: p. 1388. (*Eur*: med: *Pedem*: inter *Altessanum* et portum *di Caselle*, nec

non in collibus *Taurinensib*: speciatim in valle *Salicum* legit cl: Re). Folia inferiora lanceolato-linearia acuta sub-crispa, verticilli distantes, valvæ ovato-lanceolatæ basi subulato-3-dentatæ, granulo lanceolato. Species optima omissa a Nostratibus inter indigenas.

* 7. *R. maritimus* = L. sp: 478. = Spr: syst: II. 159. = Fl: dan: t. 1208. Inter *Lapatha* Campd: p. 36. t. 1. f. 3. Schult: p. 1390. (*Eur*: paludosis præsertim maritimis. In agro *Nicæens*: All: n. 2032. excl: syn: Bocc:, quod pertinet ad præcedentem). Priori accedit, sed differt præsertim foliis angustioribus, verticillis confertis, valvis deltoideis dentibus setaceis.

* 8. *R. pulcher* = L. sp: 477. = Spr: syst: II. 160. = Moris: hist: II. p. 580. s. 5. t. 27. f. 13. Engl: bot: t. 1576. Inter *Lapatha* Campd: p. 82. et Schult: p. 1399. (*Anglia*, *Eur*: austr:, *Afr*: bor:, *Caucaso*. *Pedem*: ad vias vulgaris All: n. 2034. In pascuis ubique Re fl: segus: p. 31. et fl: tor: I. p. 209. In pascuis præcipue *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 123. *Sardin*: in pascuis et ad vias Moris st: sard: I. p. 39.). Sub-pubescens, folia inferiora panduræformia, valvæ triangulari-ovatæ serrato-dentatæ sub-una granifera.

β Valvæ granulo destitutæ.

* 9. *R. aquaticus* = L. sp: 479. = Spr: syst: I. 160. = Reich: ic: IV. p. 52. t. 369. fide Schult: p. 1426. Ic: taur: vol. 19. t. 83. Inter *Lapatha* Campd: p. 100. et Schult: p. 1425. *R. aquaticus* et *Hydro-*

lapathum DC. fl: fr: n. 2221. (*Eur:* fossis. *Pedem:* secus lacum *di Viverone* abunde, secus fluvios et fossas canalium ex iis deductorum quandoque occurrit All: n. 2035. Ad ripas aquæductuum, inter oryzas ubique Biroli fl: acon: I. p. 123.). Perenn: Folia inferiora cordato-ovata basi dilatata acuta vel obtusa, verticilli aphylli, valvæ sub-cordatæ integerrimæ. Sæpe confusus cum *R. Hydrolapatho* Huds:, cui revera facie omnino affinis, sed differt reapse foliis basi *dilatatis* nec *angustatis*, ac defectu granuli qui evidentissimus in *Hydrolapatho*: hic invenitur in *Sardin:* ad rivulos *Oristano* Moris st: sard: I. p. 39.

❀ 10. *R. scutatus* = L. sp: 480. = Spr: syst: II. 160. = Blackw: t. 306. Inter *Acetosas* Campd: p. 132. t. 2. f. 6. et Schult: p. 1464. Vern: *Gidoula dle masere*, *Gidoula servaja* (*Eur:* med: et austr: *Pedem:* in montanis et subalpinis inter congestos mobiles lapides maxime frequens All: n. 2036. Re fl: segus: p. 31. In sterilibus lapidosis secus *Sangon* prope *Beinasco* et secus *Sturam* eundo versus *Caselle* Re fl: tor: I. p. 209. Inter lapides congestos *della Fiumetta* ad *Intra* ubique Biroli fl: acon: I. p. 123. *Sardin:* in arenosis juxta torrentes *Pula*, *Sinay* Moris st: sard: I. p. 39.). Perenn: Glaberrimus glaucescens, folia cordato-hastata, verticilli laxi remoti aphylli, valvæ sub-orbiculatæ reticulato-venosæ integerrimæ. Variat caule sub-lignoso (*R. glaucus* Jacq: ic: rar: I. t. 67.), foliis basi auriculatis (*R. hortensis* Tourn:): hæc colitur in hortis ad usum culinarum uti *R. acetosa* (*oseille ronde* gall:).

❀ 11. *R. bucephalophorus* = L. sp: 479. = Spr:

syst: II. 161. = Col: ecphr: I. p. 151. t. 150. Lam: ill: t. 271. f. 5. Ic: taur: vol. 11. t. 110. et vol. 13. t. 68. Inter *Acetosas* Campd: p. 139. t. 3. f. 2. et Schult: p. 1472. (Ad litora maris *Mediter*: In arvis et sabulosis agri *Nicæens:*, nascitur etiam circa *August*: *Prætor*: All: n. 2038. *Sardin*: in pascuis frequens Moris st: sard: I. p. 39.). Ann: Simpliciusculus humilis, folia ovato-spathulata angusta, bracteæ scariosæ, valvæ deltoideo-ovatæ 3-dentatæ.

2. *Flores diclini.*

α Valvæ integerrimæ.

❀ 12. *R. Acetosa* = L. sp: 481. excl: var: δ et ε = Spr: syst: II. 161. = Lam: ill: t. 171. f. 7. Ic: taur: vol. 7. t. 4. Inter *Acetosas* Campd: p. 117. et Schult: p. 1450. Vern: *Asivola*, *Erba brusca* (*Eur*: passim, *Asia* med: *Pedem*: nascitur in pratis ubique, var: β in montanis All: n. 2041. Re fl: segus: p. 32. et fl: tor: I. p. 209. In pascuis speciatim *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 124. *Sardin*: in pratis Moris st: sard: I. p. 39.). Perenn: Glaber radice fusiformi, folia inferiora longe petiolata oblongo-sagittata auriculis retrorsum porrectis superiora oblongo-lanceolata amplexicaulia, flores paniculati, valvæ cordato-orbiculatæ granulo sphæroideo parvo. Ubique colitur in hortis ad usum culinarum.

❀ 13. *R. tuberosus* = L. sp: 481. = Spr: syst: II. 161. sub *R. Acetosa* = Lob: ic: 291. Sibth: fl: gr: t. 348. Inter *Acetosas* Campd: p. 115. et Schult: p. 1448. (*Eur*: austr: In pratis agri *Nicæens*: All: n.

2042.). Nimium priori affinis cujus forsan var:, differt tamen radice tuberosa, foliorum auriculis patentibus, stipulis longioribus. An huc referendus *R. retroflexus* Lag: el: h. reg: madr: p. 13.? Specim: ex hb: Biroli missum ad cl: Schult: qui a *tuberoso* differre observavit habitu majore, radice tuberoso-fasciculata nec filipendulacea, foliorum auriculis patentioribus Schult: p. 1449.

❋ 14. *R. Acetosella* = L. sp: 481. = Spr: syst: II. 161. = Blackw: t. 307. Engl: bot: t. 1674. Inter *Acetosas* Campd: p. 120. t. 2. f. 4. et Schult: p. 1455. (*Eur*:, *Asia* med:, *Amer*: bor: *Pedem*: in agris et pascuis sabulosis All: n. 2043. Re fl: segus: p. 32. et fl: tor: I. p. 210. In pascuis glareosis Biroli fl: acon: I. p. 124. *Sardin*: in aridis petrosis Moris st: sard: I. p. 39.). Duobus præcedentibus valde affinis, sed foliis angustioribus auriculis acutis recurvis, valvis ovatis acutiusculis granulo destitutis radice fibrosa satis diversus.

❋ 15. *R. multifidus* = L. sp: 482. = Spr: syst: II. 161. sub *R. Acetosella* = Bocc: mus: II. p. 164. t. 126. Sibth: fl: gr: t. 349. Ic: taur: vol. 28. t. 74. (*Eur*: austr:, *Græcia*, *Byzantio*. Circa *Nicæam* et *Villafranca* ad rupes All: n. 2044. c. descr: Inter *Acetosas* Campd: p. 123. et Schult: p. 1457.). A priori, cum quo conjunctus a DC. fl: fr: n. 2233. nec non a Spr: l. c., distinguitur auriculis foliorum palmato-multifidis; character tamen non prorsus constans. Cons: Schult: l. c.

❋ 16. *R. arifolius* = All: ped: n. 2040. non L. fil: nec Ait: = DC. fl: fr: n. 2232. = Bocc: mus: t.

125. Inter *Acetosas* Campd: p. 111. *R. montanus* Desf; sec: Schult: p. 1443. (In alpib: a *Pyrenæis* ad *Carpathos*. *Pedem*: in pratis Alpium non infrequens All: n. 2040. c. descr: Re fl: segus: p. 32.). Perenn: Glaber, folia inferiora maxima deltoideo-hastata, auriculis brevibus obtusis recta divaricatis, verticilli sub-conferti pauciflori, valvæ ut in *R. Acetosa*, sed omnino nudæ. Stirps sæpe confusa cum *R. Acetosa* a quo differt characteribus allatis. Perperam etiam ad *R. arifolium* L. fil: suppl: p. 212. vel ad *abyssinicum* Jacq: h. Vind: III. p. 48. t. 93. amandatur. Omnes hæ species rite distinctæ fuerunt a Campd: p. 108. 109. et 111. Cons: etiam Schult: p. 1441. ad 1446.

❀ 17. *R. alpinus* = L. sp: 480. mant: 370. = Spr: syst: II. 162. = Blackw: t. 262. Ic: taur: vol. 19. t. 89. Inter *Lapatha* Campd: p. 105. t. 2. f. 1. et Schult: p. 1440. (Alpib: *Eur*: med:, *Tauria*, *Caucaso*. *Pedem*: ubique circa domos alpinas et in pratis Alpium stercoratis All: n. 2039. Re fl: segus: p. 31. Biroli fl: acon: I. p. 124.). Perenn: Elatus statura et magnitudine *Rhei*, folia inferiora magna cordato-ovata obtusa undulata subtus ad venas pubescentia, verticilli approximati in paniculam densam congesti, flores polygami, valvæ cordato-ovatæ obsolete graniferæ, vel nudæ.

III. Emex Neck: elem: bot: II. p. 214. = Spr: syst: n. 1386. = Lam: ill: t. 271. f. 4. sub *Rumice* = *Rumicis* sp: L. (*Hexand*: *trig*:).

» *Flores* polygami. Masc: *Perigon*: 4-6-phyllum.

» *Stam*: 5-6. Foem: *Perigon*: 1-phyllum urceolato-
» infundibuliforme demum incrassatum laciniis seu
» valvis reflexis sub-spinosis. *Sem*: ovato-oblongum
» perigonio tectum embryone peripherico. Cetera
» *Rumicis*. »

Obs: Genus a cl: Neck: pro una *Rumicis* specie creatum (*R. spinosus* L. sp: 481. *E. spinosa* Campd: mon: Rum: p. 58. t. 1. f. 1.). Herba ann: humilis adscendens glabra, foliis longe petiolatis ovato-deltoideis undulatis, floribus verticillatis verticillis superioribus aphyllis approximatis, inferioribus remotis foliosis. Crescit in *Ital*: merid:, *Lusitan*:, *Græcia*, *Ægypt*:, *Sardin*: in arvis et pascuis Moris st: sard: I. p. 39.

IV. Oxyria S. Hill: veg: syst: X. p. 24. = Spr: syst: n. 1327. = Campd: mon: Rum: p. 155. t. 3. f. 3. = *Rumicis* sp: L. (*Hex*: *digyn*:).

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon*: 4-phyllum duplici
» serie. *Stam*: 6. subinde 4. *Styl*: 2. breves reflexi.
» *Sem*: compressum margine alatum perigonio infra
» cinctum embryone centrali. Cetera *Rumicis*. »

Obs: Genus pariter constans unica stirpe a *Rumice* characteribus allatis evulsa.

❀ 1. *O. digyna* = S. Hill: l. c. = *O. reniformis* Spr: syst: II. 135. *Rumex digynus* L. sp: 480. = Fl: dan: t. 14. Ic: taur: vol. 8. t. 5. 6. (Alpib: et regionibus arcticis *Eur*:, *Asiæ*, et *Amer*: *Pedem*: in spungiosis umbrosis humidis Alpium præsertim ad scrobes humentes All: n. 2037. sub *Rumice*. In locis frigidis *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 31. Ad basim *M.*

Rosa ubique, ex cacuminibus ipsius *Rosa* var: pusilla Biroli fl: acon: I. p. 123.). Plantula perennis glabra, folia fere omnia radicalia longissime petiolata reniformia, flores paniculati verticillati parvuli quandoque in supremis verticillis masculi.

V. Rheum Lin: gen: ed: Schreb: n. 692. = Spr: syst: n. 1530. = Lam: ill: t. 324. (*Enneand*: *trig*: L.).

» *Perigon*: 6-partitum corollinum persistens. *Stam*: » 9. *Stigm*: 3. sessilia. *Caryops*: (*nux* Spr:) triangu- » lata. *Embr*: rectus in centro albuminis. »

Obs: Genus constans 7-8. stirpibus herbaceis præsertim ex *Asia* med: et *Sibir*:, 1. tantum europæa, radicibus crassis carnosis plus minus catharticis, foliis amplissimis sub-integris vel rarius palmatis, floribus paniculatis.

1. *R. Rhaponticum* = L. sp: 531. (*Thracia*, *Sibir*:, montib: *Arverniæ*). Perenn: Folia undulata glabra venis subtus pilosiusculis, sinu baseos dilatato, petiolis supra sulcatis margine rotundatis. Tam hæc quam fere omnes aliæ species coluntur in hortis europæis ob earum radices, sed parum sunt efficaces. Verum *Rhabarbarum* officinarum ex *Asia* proveniens ad quam speciem reapse pertineat certum adhuc non est; probabilius ad *R. undulatum* sec: Sangiorgio Stor: delle piante medic: p. 493. et seqq:

VI. Triplaris Lin: gen: ed: Schreb: n. 814. = Spr: syst: n. 1533. = Lam: ill: t. 825. (*Dioëc*: *enneand*: L., *Enneand*: *trigyn*: Spr:).

» *Flores* dioici. *Perigon*: duplici serie, exter: 3 -

» partitum, inter: 3-petalum. *Stam*: 9. *Styl*: 3. *Nux* » 1-locularis 3-valvis 1-sperma perigonio inclusa. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus americanis, quarum altera (*Tr*: *americana* L. sp: 130.), culta occurrit in calidariis europæis ubi difficillime floret. Arbor in loco natali 40-pedalis, foliis alternis oblongis acutis integerrimis spithamæis stipula magna ante folii explicationem decidua, spicis versus apicem ramorum axillaribus vel terminalibus, floribus albo-roseis. Cult: in h. Ripul: nondum floruit.

VII. Coccoloba Lin: gen: ed: Schreb: n. 678. = Spr: syst: n. 1509. = Lam: ill: t. 316. (*Octand*: *trigyn*: L.).

» *Perigon*: 5-partitum sub-coloratum. *Stam*: 8. » *Styl*: 3. *Nux* 1-locularis perigonio demum drupa- » ceo tecta. »

Obs: Genus constans 20. circiter stirpibus omnibus ex *Amer*: regionibus calidioribus. Arbores sæpe excelsæ, foliis alternis plerumque coriaceis integris, floribus racemosis; nonnullæ cultæ in calidariis europæis ad ornamentum, ubi paucæ et parce florent. Inter omnes speciosissima et notatu digna 1. *C. pubescens* = L. sp: 523. ob magnitudinem partium. Arbor præalta undique pubescens, lignum durissimum sub terra lapidescens monente Jacq: amer: 113., folia amplissima (diam: 2-3-pedali) cordato-sub-orbiculata sub-sessilia patentissima rugoso-lacunosa hirsutiuscula demum glabra. Specim: ex Berter: c. fl: Cult: in h. Ripul: nondum floruit. Possideo insuper nonnullas alias stirpes inter quas seqq: mihi dubiæ sunt. = 2.

C. laurifolia = Jacq: h. Schoenbr: III. p. 9. t. 267. Frutex 8-10-pedalis cortice griseo, folia ovato-oblonga 2. poll: glaberrima, racemi axillares et terminales erecti. Floret in calidar: fructusque quandoque perficit. Omissa a Spr: uti seqq: = 3. *C. rheifolia* = Desf: h. Paris: ed: 3. p. 69. et 388. Confusa a Steud: cum *C. latifolia* Lam:, sed differt ex plantis cultis in h. Ripul: foliis duplo triplove majoribus diam: semipedalibus sub-orbiculatis basi cordatis nec attenuatis apice integris obtusis nec emarginatis uti in ic: Lam: ill: t. 316. f. 4. ab ipso citata dict: VI. p. 61. = 4. *C. macrophylla* = Desf: sec: Steud:, sed nec in h. Paris: cit: edit: neque ab aliis Auctoribus quod sciam enumeratur. Folia oblonga circa medium dilatata et fere lobata lobis rotundatis sessilia amplexicaulia basi cordata apice angustata pedalia glabra bullata; flores non vidi. = 5. *C. longifolia* = Fisch: sec: Steud: Folia ovato-oblonga spithamæa integerrima glaberrima cinarescentia. *C. laurifoliæ* valde proxima, sed folia duplo triplove majora; flores non vidi. = 6. *C. firma* = Mart: in sched: (*Brasil:*). « *C.* caule striato, foliis » cordato-sub-orbiculatis (diam: 3-pollicari) membranaceis margine repando-sub-sinuatis nitidis » subtus rufescentibus, racemis terminalibus elongatis verticillato-spicatis. » Nob: = 7. *C. squamosa* = Mart: in sched: (*Brasil:*). « *C.* caule læviusculo, foliis » brevi-petiolatis ellipticis (longit: 1." latit: 1/2 pollic:), basi inæquilateris membranaceis integerrimis » glabris subtus pallidioribus, racemis axillaribus spicatis nutantibus. » Nob:

VIII. Brunnichia Gærtn: fruct: I. p. 214. t. 45. f. 2. = Spr: syst: n. 1508. (*Decand: trigyn*: W., *Octand: trigyn*: Spr:).

» *Perigon*: 5-partitum ventricosum, laciniis revolu-
» tis. *Stam*: 8-10. *Styl*: 3. stigmatibus 2-fidis. *Nux*
» 1 - locularis sub - 3 - gona tecta perigonio demum
» coriaceo in pedunculum planum elongato (*caps*:
» Gærtn:). »

Obs: Genus structura fructus et habitu, præsertim vaginæ defectu ab affinibus valde diversum, constans unica stirpe (*Br: cirrhosa* Gærtn: l. c.) ex *Georgia* et *Bahama*, fruticosa scandente glabra rufescente, foliis alternis petiolatis cordato-ovatis acuminatis, cirrhis intra-petiolaribus; flores desunt in specim: meo, racemosi secundi ex Spr: syst: II. 252.

IX. Atraphaxis Lin: gen: ed: Schreb: n. 612. = Spr: syst: n. 1328. = Lam: ill: t. 265. (*Hexand: digyn*: L.).

» *Perigon*: 4-partitum, laciniis sub-æqualibus inte-
» rioribus corollinis demum auctis et conniventibus.
» *Stam*: 6., 4. laciniis exterioribus, 2. interioribus
» opposita. *Stigm*: 3. capitata sub - sessilia. *Sem*: 1.
» compressum perigonii laciniis interioribus tectum. »

Obs: Genus habitu fere proprio, constans 2. stirpibus ex Spr:, 6. ex Schult:, quarum 4. valde dubiæ et mihi ignotæ. Frutices ex *Asia*, *Amer*: bor: et *C. B. S.*, spinosi vel inermes, foliis ovatis plus minus elongatis planis vel undulatis sub-integerrimis, floribus axillaribus sub-fasciculatis.

1. *A. spinosa* = L. sp: 475. (*Asia* med: et bor:). Fruticulus erectus glaber cinarescens, rami spinescentes, folia alterna ovato-lanceolata planiuscula, flores pallide rubelli, perigonii laciniæ exteriores in fructu reflexæ parvulæ interiores conniventes valde majores. = 2. *A. undulata* = L. sp: 475. *Polygonum Atraphaxis* Th: fl: cap: ed: Schult: p. 385. (*C. B. S.*). Differt a priori ramis inermibus, foliis oblongioribus undulatis, floribus flavis, perigonii laciniis exterioribus erectis interiores sub-æquantibus.

X. POLYGONUM Lin: gen: ed: Schreb: n. 785. = Spr: syst: n. 1510. = Lam: ill: t. 315. = *Polygoni* et *Tragopyri* sp: Spr: (*Octand*: *trigyn*: L.).

» *Perigon*: corollinum 5- raro 4-partitum. *Stam*: » 4-9. sæpius 8. *Styl*: 2-3. vel 1. 2-3-partitus stig- » matibus capitatis. *Nux* perigonio sicco vel rarius » baccato tecta, embryone laterali (centrali in *Tra-* » *gopyro*). »

Obs: Genus constans ex SPR: stirpibus 120. circiter incluso *Tragopyro*, jam ex TOURNEFORTIO 4. genera constituentibus, sc: *Bistorta*, *Persicaria*, *Polygonum* et *Tragopyrum*, rectius tamen, habitu præsertim inspecto, in unum conjungendis. Sectiones generis e solo staminum numero nimis artificiales mihi videntur et affinitates rumpentes; melius retinenda TOURN: genera pro sectionibus. *Tragopyri* novum genus ex M. B. a cl: SPR: retentum et ex sola perigonii structura creatum huc amando. Herbæ erectæ procumbentes vel volubiles, rarissime suffrutices per orbem sparsi permulti europæi, inflorescentia varia.

Sect: I.

Bistorta (*Stam*: 9. *Stigm*: 3. *Nux* 3 - angularis. *Embr*: lateralis. *Spicæ* solitariæ terminales).

❀ 1. *P. Bistorta* = L. mat: med: 104. = Spr: syst: II. 253. = Oed: fl: dan: t. 421. Ic: taur: vol. 10. t. 40. Vern: generatim omnia *Polygona* vocantur *Amarella*; hoc speciatim *Biaveta*, *Lingua bovina* (*Eur*:, *Asiæ* med: et *Amer*: bor: pratis. *Pedem*: ubique in pratis subalpinis et alpinis præcipue irriguis All: n. 2045. Re fl: tor: I. p. 33. Biroli fl: acon: I. p. 133.). Perenn: Glabrum simplicissimum, folia ovato-oblonga undulata inferiora in petiolum decurrentia superiora sub-amplexicaulia, spica conica densissima, flores albo-rosei. Variat radice plus minus contorta. *P. bistortioides* Pursh: quod huc refertur a Spr: quodque possideo ex cl: Fisch: gerit folia multoties angustiora, superiora fere linearia.

❀ 2. *P. viviparum* = L. sp: 516. = Spr: syst: II. 253. = Oed: fl: dan: t. 13. Ic: taur: vol. 3. t. 11. 12. 13. 14. f. 2. 3. 4. Vern: *Biaveta servaja* (Alpib: *Eur*: et *Asiæ* med: *Pedem*: in pratis et pascuis Alpium etiam editissimis ubique frequens All: n. 2046. Re fl: segus: p. 33. Biroli fl: acon: I. p. 133.). Differt a priori, cui valde affine, statura minori, foliis lanceolatis, floribus inferioribus sæpe in bulbos viviperos transeuntibus. Variat floribus capitatis Forrey in bull: univ: 1824. n. 9. p. 49.

Sect: II.

Persicaria (*Stam*: 5-8. *Stigm:* 2-3. *Nux* ovata. *Embr*: lateralis. *Flores* spicati vel paniculati axillares terminalesve).

✻ 3. *P. amphibium* = L. sp: 517. = Spr: syst: II. 259. = Oed: fl: dan: t. 282. Ic: taur: vol. 16. t. 99. (*Eur*: et *Asia* passim. *Pedem:* vulgare ad lacus All: n. 2047. In lacusculo ad occasum *della Brunetta* et ad *Avilianæ* lacus Re fl: segus: p. 33. Secus *Padum* prope *la Molinetta* Re fl: tor: I. p. 221. In stagnis *Padi* et *Ticini* sed præsertim ad lacum *Cusii* versus *Buscione* ubi staminibus corolla longioribus semper observavit Biroli fl: acon: I. p. 134. *Sardin*: in palustribus *Barbagia* Moris st: sard: I. p. 39.). Perenn: Glabrum, folia petiolata lanceolata sub-serrulata, spica terminalis ovata plus minus elongata densa, flores 5-andri 2-gyni rubri. Variat caule nutante staminibus perigonio brevioribus in plantis aquaticis, caule erectiusculo staminibus corollam sub-æquantibus vel ipsa longioribus in terrestribus.

✻ 4. *P. Hydropiper* = L. sp: 517. = Spr: syst: II. 258. = Bull: herb: t. 127. Ic: taur: vol. 23. t. 96. Vern: *Brusarola*. *Erba pules*, *Erba roussa* etc. (*Eur*: passim. *Pedem*: ad fossas abunde All: n. 2050. Re fl: segus: p. 33. et fl: tor: I. p. 221. Biroli fl: acon: I. p. 134. *Sardin*: in fossis et in palustribus Moris st: sard: I. p. 39.). Ann: Elatum glabrum, folia lanceolata undulata immaculata, stipulæ ciliatæ,

spicæ axillares et terminales graciles laxiusculæ sub-nutantes, flores 6-andri 2-gyni rubri.

* 5. *P. minus* = Ait: h. Kew: II. p. 31. = Spr: syst: II. p. 258. = Lob: ic: t. 316. f. 1. *P. Persicaria* var: *β* L. sp: 518. *P. strictum* All: pedem: n. 2051. t. 68. f. 2. Ic: taur: vol. 16. t. 107. et vol. 18. t. 58. *P. pusillum* DC. fl: fr: n. 2207. ex Lam: (*Eur*: passim. *Pedem*: in fossis semper humentibus tum ad stagnorum margines minime rarum, ad lacus vero *Eporedienses* abundans All: l. c. c. descr: In pratorum fossis prope *il Martinetto* et in locis humentibus prope *la Praglia di Pianezza* Re fl: tor: I. p. 222. Ad vias umbrosas uti extra portam *S. Stephani* urbis *Novariæ* Biroli fl: acon: I. p. 134.). Differt a priori statura minori, caule basi repente, foliis linearibus planis, floribus sub-monogynis. *P. pusillum* Lam: folia refert latiora, spicas breviores; ceterum non differt.

* 6. *P. Persicaria* = L. sp: 518. *α* = Spr: syst: II. 257. = Fl: dan: t. 702. Ic: taur: vol. 23. t. 95. Vern: iisdem nominibus indicatur ac *P. Hydropiper* (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: locis umbrosis et ruderatis All: n. 2048. Re fl: segus: p. 33. et fl: tor: I. p. 222. Biroli fl: acon: I. p. 134. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: I. p. 39.). Magis accedit ad *P. Hydropiper*, a quo differt tantum foliis planis nec undulatis plerumque maculatis, spicis erectis; insuper tota planta minus acra. Variat foliis immaculatis vel subtus incanis (*P. incanum* Schmidt: *P. Persicaria* *γ* L. sp: 518.), spica ramosa (*P. nodosum* Pers:). *P. incanum* crescit præsertim circa *Ve-*

nariam alibique in arvis Balb: el: p. 7. Re fl: tor: I. p. 222. et app: II. p. 197.

✻ 7. *P. lapathifolium* = L. sp: 517. = Spr: syst: II. 257. = Lob: ic: t. 315. f. 1. (*Eur*: passim. *Pedem*: abunde prope *Venariam* secus *Cerundam* Re fl: tor: I. p. 220. Accepit quoque ipse Re a Bertero ex arvis *Albæ* Re app: II. p. 197. *Sardin:* in palustribus *Domus-novas*, *Oristano* Moris st: sard: I. p. 39.). Folia majora quam in *Persicaria* ac scabriuscula, stipulæ truncatæ nec ciliatæ, spicæ breviores et densiores.

8. *P. orientale* = L. sp: 519. Vern: *Panì d'Spagna*, *Gelosie* (*Asia* med:, *Amer*: bor:, *N. Holl*:, *Eur*: in hortis cultum ad ornamentum). Facile distinguitur a ceteris hujusce sectionis caule altissimo (orgyali) hirsutiusculo, foliis amplis ovatis acuminatis ciliatis, spicis cylindricis elongatis nutantibus, floribus majoribus purpureis vel albis. = 9. *P. equisetiforme* = Sm: et Sibth: pr: fl: gr: I. p. 267. et fl: gr: t. 364. (*Creta*, *Ægypt: Sardin*: arenosis saxosisque maritimis Moris st: sard: I. p. 39.). Suffrut: Adscendens fere aphyllum, ochreæ scariosæ laceræ, racemus terminalis elatus ramosissimus, flores 6-andri 2-gyni juxta ramos alterni sessiles bracteis albidis villosis. Transitum facere videtur ab hac ad seq: sectionem.

Sect: III.

Polygonum (*Stam*: 8. *Stigm*: 3. *Nux* rotundata. *Embr*: lateralis. *Flores* axillares).

❉ 10. *P. maritimum* = L. sp: 519. = Spr: syst: II. 256. = Cam: epit: 691. c. ic: Ic: taur: vol. 27. t. 68. (*Eur*: austr:, *Amer*: bor: In arvis et sabulosis agris *Nicæens*: All: n. 2054. *Liguriæ* in littore *a Sestri di Ponente* Bertol: am: ital: p. 148. *Sardin*: in arenosis maritimis Moris st: sard: I. p. 39.). Suffrut: Glabrum ramosum adscendens, folia parva ovato-lanceolata carnosula margine sub-revoluta, ochreæ scariosæ albo-argenteæ fissæ internodiorum fere longitudine, flores 2-5. in axillis sub-corymbosi.

❉ 11. *P. aviculare* = L. sp: 519. = Spr: syst: II. 255. = Blackw: t. 315. Ic: taur: vol. 13. t. 58. et vol. 22. t. 57. Vern: *Erba rabloira*, *Erba dj crin*, *Tiragia* etc. (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: ad vias et ruderata frequentissimum All: n. 2053. Re fl: segus: p. 34. et fl: tor: I. p. 223. Biroli fl: acon: I. p. 134. *Sardin:* ad vias Moris st: sard: I. p. 39.). Priori affine, sed radice annua, caule procumbente, foliis latioribus planis statim distinguitur. Variat pro statione magnitudine foliorum, quandoque fere aphyllum.

❉ 12. *P. Bellardi* = All: pedem: n. 2052. t. 90. f. 2. = Spr: syst: II. 255. (*Ital*:, *Tauria*. *Pedem:* in arvis inter *Bussolino* et *Bardassano* All: l. c. c. descr: In arvis agri *Taurinens*: passim post messes

Re fl: tor: I. p. 223. Biroli fl: acon: I. p. 154. *Sardin*: in agris Moris st: sard: I. p. 39.). Vix ab *aviculari*, cujus forsan var:, ceu dubitavit All: ipse auct: p. 36., diversum caulibus erectis, foliis acutioribus, ochreis laceris, floribus sæpius solitariis.

Sect: IV.

Tragopyrum (*Stam*: 8. *Stigm*: 3. *Nux* triangularis. *Embr*: centralis. *Cotyled*: plicatæ. *Flores* corymbosi vel paniculati).

❋ 13. *P. alpinum* = All: pedem: n. 2049. = Spr: syst: II. 255. = Bocc: muss: II. t. 27. All: l. c. t. 68. f. 1. Ic: taur: vol. 3. t. 10. Vern: *Clusion* (*Ital*:, *Gallia*, *Helvet*: *Pedem*: in pratis Alpium et ad earum convalles All: l. c. Biroli fl: acon: I. p. 134.). Perenn: Erectum ramosum glabrum, folia ovato-lanceolata brevi-petiolata ciliata, ochreæ membranaceæ barbatæ, panicula terminalis ampliuscula, flores albo-rosei.

❋ 14. *P. Convolvulus* = L. sp: 522. = Spr: syst: II. 254. = Fl: dan: t. 744. Vern: *Curiolon* (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: in arvis et ad sepes abunde All: n. 2055. Re fl: segus: p. 34. et fl: tor: I. p. 224. Biroli fl: acon: I. p. 135. *Genuæ* in via inter *lo Sperone* et *i due Fratelli* loco humenti Bertol: am: ital: p. 122. In collinis *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 39.). Ann: Volubile angulatum, folia cordato-sagittata, corymbi axillares pauciflori folio breviores, antheræ violaceæ, valvulæ fructus non alatæ.

❀ 15. *P. dumetorum* = L. sp: 522. = Spr: syst: II. 254. = Fl: dan: t. 756. (*Eur:* austr:, *Asia*. *Pedem*: in sylvis *della Mandria*, collium *Taurinens*: alibique non infrequens Re fl: tor: I. p. 224. In sylvis *Novariensib*: Biroli fl: acon: I. p. 135.). Facie vix distinguitur a priori, differt tamen caule non angulato sed tenuissime striato, foliorum lobis baseos rotundatis, floribus racemosis, antheris albis, valvulis fructus evidentius alatis.

❀? 16. *P. Tragopyrum* = L. sp: 522. = Spr: syst: II. 254. = Knorr: del: II. t. F. Vern: *Fourmentin*, *Fourmenton*, *Sarrazin* in Sabaud: (*Asia*, nunc inter segetes *Eur*: quasi spontaneum. Præsertim observatur in collibus *di Vaprio*, *Cressa* etc. Biroli fl: acon: I. p. 135.). Ann: Erectum rubescens glaberrimum, folia cordato-sagittata majora quam in duobus præcedentibus, flores terminales capitato-sub-racemosi albidi vel rosei, filamenta basi glandulosa, valvulæ non alatæ, semina nigra acute 3-quetra. Abunde cultum præsertim in *Sabaud*: et in prov: *Cuneensi* ad panem et pultem condendam.

Polygana dubia vel nova.

❀ 17. *P. geniculatum* = Bellard: hb: ined: non Poir: ? « *P.* caule herbaceo diffuso prostrato, geni-
» culis incrassatis; foliis sub-sessilibus lanceolatis,
» ochreis laceris internodiis multoties brevioribus;
» floribus axillaribus sub-solitariis, terminalibus sub-
» spicatis. » Nob: Inventum a cl: Bellardi ad litora

lacus *Malioni* et *Sessitis Vercellarum*. Ludit inter *P. aviculare* et *Bellardi* nn. 11. et 12.; caule prostrato magis accedit ad *aviculare*, sed ab utroque differt præsertim geniculis valde incrassatis, internodiis longioribus, ochreis brevioribus, et spicis terminalibus præter flores axillares, quod numquam occurrit in laudatis stirpibus. *P. geniculatum* Poir: dict: VI. p. 147. n. 31. quod Spr: refert ad *P. Bellardi*, videtur ex descriptione alia planta caule *sub-erecto*, floribus omnibus *axillaribus*, et forsan reapse a *P. Bellardi* non differt.

❀ 18. *P. novum* = Birol: hb: et cat: ined: « *P.* » caule herbaceo adscendente sub - simplici, foliis » sub-sessilibus lanceolatis glaberrimis, ochreis mem- » branaceis ciliatis brevissimis, spicis terminalibus » simplicibus. » Nob: Lectum a D. Thoma in valle *Antronæ* et cl: Birol: communicatum, videtur valde affine *P. alpino* n. 13., differt tamen statura *minori*, foliis margine *nudis* nec *ciliatis*, ochreis multoties *brevioribus*, ac præcipue floribus *spicatis* spica gracillima nec *paniculatis*.

19. *P. verticillatum* = Birol: hb: c. nota seq: = *ubi seritur Mays autumno latissime serpit.* = « *P.* » caule herbaceo filiformi prostrato radicante, foliis » sub-oppositis verticillatisve ovatis glabris, ochreis » scariosis integris minimis, floribus axillaribus 3-4. » sessilibus. » Nob: Patria? Accedit ad *P. aviculare* n. 11., sed caules filiformes numerosissimi longissimique et valde serpentes constanter prostrati hinc inde radicantes ac folia parva (1-lin:) sæpius verti-

cillata ei tribuunt habitum omnino proprium fere ut in *P. herniarioideo* Delil:, quod etiam possideo ex cl: Savi.

Obs: geographica circa *Polygoneas*.

Polygoneæ per orbem sparsæ circiter . . 240

Polygoneæ pedemontanæ.

Rumex	17
Oxyria	1
Polygonum	17
	35

Ordo CXLIII.

LAURINEÆ

(Vent: tabl: II. p. 245. = R. Br: prodr: ed: 2. p. 257. = Bartl: ord: nat: p. 111. = *Lauri* Juss: gen: p. 80. excll: gener: 2.^{æ} sect: = J. S. Hill: fam: I. p. 188. t. 32.).

Char: essentialis.

» *Perigon:* 1-phyllum 4-6-fidum, æstivatione imbricata, limbo quandoque obsoleto. *Torus* intra perigonii fundum sæpe ampliatus circa fructum grandefactus cum perigonii basi persistens. *Stam:* tori margini inserta laciniis perigonii opposita sæpius dupla duplici serie, 3. interiora sterilia vel deficientia, 6. exteriora raro abortientia, *filamentis* sæpius basi glandulosis, *antheris* adnatis 2-4-locularibus loculis longitudinaliter a basi ad apicem dehiscentibus. *Ovar:* liberum 1-ovulatum ovulo pendulo. *Styl:* 1. simplex. *Stigm:* 1. obtusum. *Fructus* baccatus vel drupaceus 1-spermus nudus vel basi perigonii cinctus vel ab eodem totus obtectus. *Sem:* exalbuminosum. *Embr:* rectus. *Radic:* brevissima supera. *Cotyled:* magnæ plano-convexæ juxta basim peltatæ. »

Obs: Ordo satis naturalis constans 12. generibus circiter, inter quæ nonnulla valde dubia, paucis exceptis, intratropicalibus. Arbores vel frutices, foliis

sparsis alternisve raro oppositis integris rarissime palmatifidis sæpius coriaceis exstipulatis perennantibus aromaticis seu camphoratis, inflorescentia varia sæpius paniculata vel umbellata, flores hermaphroditi vel diclini.

I. Laurus Lin: gen: ed: Schreb: n. 688. excl: nonnullis stirpib: = Spr: syst: n. 1521. = Lam: ill: t. 321. (*Enneand: monog*: L.).

» *Flores* diclini. *Perigon*: corollinum 4-6-fidum. » *Stam*: 12. quorum 3. sterilia, *filamentis* utrinque » glandulosis, *antheris* 2-locularibus. *Bacca* nuda. »

Obs: Genus constans ex Spr: 27. stirpibus ex *Ind*:, multis intratropicalibus, nonnullis ex *Amer*: bor:, 1. tantum europæa, foliis perennantibus vel caducis, inflorescentia varia.

❀? 1. *L. nobilis* = L. h. Cliff: 155. sp: 429. = Spr: syst: II. 265. = Duham: arb: II. t. 134. 135. Ic: taur: vol. 22. t 62. Vern: *Laur* (*Eur*: austr: *Pedem*: ubique locis collinis sed tantummodo in viciniis domorum occurrit, atque data opera primum exculta fuisse videtur All: n. 2124. *Sardin*: in sylvis *Fluminis-Major*, *Oliena* Moris st: sard: I. p. 39.). Arbor mediocris sempervirens, folia oblonga sub-undulata venosa, flores dioici axillares umbellato-racemosi folio breviores, perigonium 4-fidum. Spontaneam non credo hanc stirpem, nam quandoque hyeme usque ad caudicem perit. Colitur ubique ad ornamentum et ad usum culinarum et officinarum. Coluntur insuper generatim in hortis sub dio *L. Catabiana* Michx:, *L. caroliniensis* Catesb: foliis perennantibus, et *L. Ben-*

zoin L. foliis caducis. Inter alias stirpes quas possideo, seqq: mihi dubiæ sunt.

2. *L. gracilis?* Specim: ex cl: PERRET sine flore exhibet ramum gracilem glaberrimum rufescentem, folia alterna elliptica petiolata integerrima sub-coriacea glabra subtus albescentia manifeste 3-nervia tenuissime reticulato-venosa. = 3. *L. Peumo* = Lam: dict: III. p. 439. ex Domb: et Molin: inter spec: dubias. Miers sec: Berter: merc: chil: n. XV. p. 686. Planta omissa a SPR: enumerata a BERTERO l. c. cum loci et usus indicatione sine phrasi; ex specim: ab ipso communicato sequens diagnosis eruitur. « *L.* caule arboreo » erecto ramoso, foliis inferioribus alternis sparsisve » superioribus oppositis brevi-petiolatis ovatis obtusis » sub-undulatis superne lucidis subtus glaucescentibus » 1-nerviis venosis, racemis axillaribus terminalibus- » ve, ramulis sub-corymbosis. » NOB: Fructus desiderantur. Crescit in colliuis *Rancagua Chili.* = 4. *L. paniculigera* = Mart: in sched: (*Effrada de Minas Brasil:*). « *L.* caule erecto cinereo ramoso, foliis op- » positis rameis superioribus binis ternisve ovato-lan- » ceolatis acuminatis glabris subtus pallidioribus, pe- » dunculis axillaribus paniculatis. » NOB: Desunt pariter fructus.

II. PERSEA Gærtn: fruct: III. p. 222. = Spr: syst: n. 1523. = Plum: gen: 44. t. 20. = *Lauri* spec: L.

» *Flores* hermaphroditi. *Antheræ* 4 - loculares. » *Drupa* perigonii basi suffulta. Cetera *Lauri.* »

Obs: Genus artificiale habitu *Lauro* simillimum ac ab eo divulsum a GÆRTN: notis indicatis, constans

ex Spr: 52. stirpibus fere omnibus ex *Indiis* occid:, nonnullis ex oriental:, perpaucis ex ins: *Canariis*, plurimis aromaticis vel officinalibus, veluti *P. Cinnamomum*, *Cassia*, *Canfora*, *gratissima* etc. Nonnullæ cultæ in calidariis europæis ad ornamentum vel curiositatem, sed generatim cultura difficillimæ; aliæ in frigidariis ac etiam sub dio uti *P. indica*, *fœtens*, *Borbonia*, *Sassafras* etc. *P. gratissima* (*Laurus Persea* L.) fructus refert pyriformes gratissimos, unde in tota *Amer*: æquin: frequentissime colitur et venit sub nomine *Ayuncate*.

III. Tetranthera Spr: syst: n. 1522. ex Jacq: = Roxb: corom: II. t. 147. pro *T. apetala* = *Lauri*, *Tomicis*, *Sebiferæ*, *Hexanthi*, *Glabrariæ*, *Evosmi*, *Diospyri*, et *Litreæ* spec: quorund:

» *Antheræ* 4-loculares. Cetera *Lauri*. »

Obs: Genus facie *Lauri* et ob synonymiam obscurum, constans ex Spr: 14. stirpibus exoticis. Possideo *T. æstivalem* = Spr: syst: II. 267. (*Laurus* L.), et *T. Diospyros* = Spr: l. c. (*Laurus diospyroides* Michx:), utraque *Carolinæ* incola.

Obs: geographica circa *Laurineas*.

Laurineæ per orbem sparsæ circiter . . .	108
Laurineæ pedemontanæ	1

Ordo CXLIV.

MYRISTICEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 399. ed: 2. p. 255. = Bartl: ord: nat: p. 244. = *Lauris* affines Juss: gen: p. 81. = Lam: ill: t. 832. 833.).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini. *Perigon*: 1 - phyllum coriaceum » 3-6-fidum lobis per æstivationem valvatis, persis- » tens in masc:, deciduum in fœm: Masc: *Stam*: 3- » 12. in columnam arcte connata, antheris 2-locu- » laribus connatis vel distinctis loculis longitudina- » liter dehiscentibus. Foem: *Ovar*: liberum sessile 1- » ovulatum, ovulo erecto. *Styl*: 1. brevissimus, stig- » mate sub-colorato. *Drupa* exsucca 2-valvis. *Sem*: » nucamentaceum arillo multipartito cinctum, albu- » mine ruminato sebaceo-carnoso. *Embr*: parvus basi » albuminis. *Cotyled*: foliaceæ. *Radic*: infera. »

Obs: Ordo facie ad *Laurineas* accedens, sed reapse proprius et rite distinctus præsertim staminibus monadelphis, ovulo erecto nec pendulo, ac peculiari fructus structura, constans 3-4. generibus intratropicalibus, quorum typus (*Myristica moschata*) præbet fructum aromaticum venientem in officinis sub nomine *Nucis moschatæ*, *Macis* (*muscade* gall:, *nous nouscà* pedem:).

I. HERNANDIA Lin: gen: ed: Schreb: n. 1411. = Spr: syst: n. 3097. = Lam: ill: t. 755. (*Monoëc*: *triand*: L.).

» MASC: *Perigon*: 6-partitum, laciniis 3. interiori- » bus corollinis. *Stam*: 3. glandulis 6. stipitatis basi » circumdata. FOEM: *Perigon*: duplex, inferius (*cal*: L.) » truncatum, superius (*cor:* L.) 6-8-partitum corol- » linum. *Glandulæ* 4. stipitatæ perigynæ. *Drupa* 8- » costata perigonio inflato apice pervio cincta, nucleo » mobili. »

Obs: Genus constans 2-3. stirpibus ex *Ind*: calidior:, inter quas occurrit in calidariis europæis sed raro *H. sonora* = L. h. Cliff: 485. t. 23. Arbor in loco natali excelsa glaberrima, ramis viridescentibus, folia sparsa longe petiolata ovata acuta basi rotundata peltata superne in parte petiolo opposita macula rubra tincta magna (semi-pedalia). Culta in h. Ripul: nunc est 6-pedalis et ultra, sed nondum floruit.

Obs: geographica circa *Myristiceas*.

Myristiceæ per orbem sparsæ circiter 20., quarum nullæ europææ.

Ordo CXLV.

PROTEACEÆ

(R. Br: prodr: ed: 2. p. 219. = Bartl: ord: nat: p. 115. = *Proteæ* Juss: gen: p. 78. = J. S. Hill: fam: I. p. 185. t. 31.

Char: essentialis.

» *Perigon*: 4-phyllum vel 4-fidum sub-coriaceum » æstivatione valvata. *Stam*: 4., altero nunc sterili, » foliolis perigonii opposita iisdemque sæpissime in- » serta, antheris distinctis vel cohærentibus 2-locu- » laribus rima longitudinali dehiscentibus. *Squamulæ* » glandulosæ 4. foliolis perigonii alternæ distinctæ » vel connatæ, raro pauciores vel nullæ. *Ovar*: li- » berum sæpe stipitatum quandoque 2-loculare 1-2- » multi-ovulatum. *Styl*: 1. stigmate sub-indiviso. » *Fructus* polymorphus. *Sem*: exalbuminosa sæpius » compressa alata apice chalaza venosa insignita. » *Embr*: rectus 2- vel rarius poly-cotyledoneus. » *Radic*: infera. *Flores* quandoque diclini. »

Obs: Ordo habitu et fructificatione propria, etsi valde polymorphus ceu *Proteæ* nomen ostendit, constans 40. circiter generibus, quorum nonnulla adhuc obscura. Frutices vel arbores rarissime herbæ fere omnes in hemisphæro australi degentes præsertim in Promompt: *B. S.* et *N. Holland*:, paucissimæ intra tropicos et in *Amer*: austr: extratropica, foliis sparsis

vel oppositis verticillatisve simplicibus rarissime compositis exstipulatis persistentibus, inflorescentia varia sæpius tamen in conum amentum capitulum vel spicam; ex hac nec non ex sexu, antheris, et structura fructus principales characteres generici desumuntur. Plures cultæ in frigidariis europæis, sed sæpius Hortulanorum curam frustrantes. Circa descriptionem ordinis, characterum valores, et specierum geographicam distributionem cons: præsertim R. Br: in act: soc: Linn: Lond: vol. X. p. 15. et seqq: et suppl: I. prodr: N. Holl: in Bull: univ: 1831. Mars p. 304. Plures species generum seqq: in h. Ripul: cultas possideo.

I. Leucadendron R. Br: l. c. = Spr: syst: n. 497. = *Proteæ*, *Gissoniæ*, *Euryspermi*, *Chamelææ*, *Charmes* sp: quorund:

» *Flores* dioici bracteati organis imperfectis. Masc:
» capitati. Foem: *Stigm*: obliquum emarginatum pa-
» pulosum. *Antheræ* distinctæ. *Nux* vel *samara* squa-
» mis dilatatis strobuli inclusa. »

Obs: Genus constans 40. circiter stirpibus ex *Afr*: austr: præsertim *C. B. S.*, inter quas nonnullæ dubiæ pro genere; variæ occurrunt in frigidariis europæis sub *Proteæ* nomine; excellit *L. argenteum* = Spr: syst: I. 456. Caule arboreo, foliis sparsis fere fasciculatis lanceolatis undique argenteo-setaceis apice glandula seu callo notatis, ramis viscosis, bracteis abbreviatis tomentosis, calycibus sericeis in totum persistentibus, nuce ventricosa stylo persistenti apiculata.

II. Protea R. Br: l. c. p. 74. = Spr: syst: n. 500. = *Proteæ* sp: L. = *Proteæ* et *Pleuranthes* sp: Salisb: = Lam: ill: t. 53.

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon*: sub-2-labiatum » laciniis 3. cohærentibus. *Antheræ* apicibus conca- » vis perigonii immersæ. *Squamulæ* glandulosæ 4. » sub-distinctæ. *Ovar*: monospermum. *Styl*: subulatus » persistens. *Nux* sub-crustacea barbata. *Involucrum* » imbricatum. »

Obs: Genus ad 35. circiter stirpes redactum patriam communem cum præcedenti habentes flores plerumque capitato - terminales vel rarius laterales (*Pleuranthe* Salisb:) gerentes.

III. Nivenia R. Br: l. c. p. 133. = Spr: syst: n. 504. = *Proteæ* sp: L. = *Proteæ* et *Peranomi* sp: Salisb:

» *Perigon*: regulare deciduum. *Squamulæ* omnino » liberæ. *Stigm*: verticale. *Nux* ventricosa basi inte- » gra. *Involucr:* 4-phyllum 4-florum. Cetera *Proteæ*. »

Obs: Genus constans 9. stirpibus ex *Afr*: austr:, foliis plerumque pinnatifidis. Occurrit sæpius in hortis *N. spathulata* (*Protea* Thb: *Paranomes adianthifolius* Salisb:).

IV. Persoonia Smith: in trans: Linn: soc: IV. = R. Br: l. c. p. 160. = Spr: syst: n. 510. = Gærtn: carp: III. p. 218. t. 220. = *Linkia* Cav: non alior:

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon*: regulare recur- » vum medio antheriferum deciduum. *Squamulæ* glan-

» dulosæ carnosæ. *Stam*: sterilia 4. *Ovar*: 2-spermum » pedicellatum. *Drupa* baccata. »

Obs: Genus præsertim fructus substantia satis distinctum a præcedentibus, constans 30. circiter stirpibus ex *N. Holl*:, habitu fere proprio, fruticulosis, foliis plus minus anguste lanceolatis quandoque linearibus vel filiformibus, pedunculis sæpius lateralibus 1- vel multifloris rarius racemosis. Rarissime occurrunt in hortis. Possideo *P. juniperinam* = Labill: N. Holl: I. p. 33. t. 45. Fruticulus ramosissimus foliis sparsis approximatis linearibus patentissimis rigidissimis pungentibus piloso-asperis, pedunculis axillaribus sparsis vel spicis foliolatis brevibus, floribus flavis, drupis 2-locularibus 2-spermis rubellis. Specim: ex Labill:

V. Grevillea R. Br: l. c. p. 167. = Spr: syst: n. 520. = *Grevilleæ*, *Embothrii*, *Lysanthes*, *Styluri* spec: quorund:

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon*: irregulare foliolis » laciniisve secundis apicibus concavis. *Antheræ* api- » cibus perigonii immersæ. *Squamula* glandulosa 1. » dimidiata. *Ovar*: 2-spermum pedicellatum. *Folli-* » *culus* sub-lignosus 1-locularis loculo centrali figura » varia. *Sem*: marginata vel apice brevissime alata. »

Obs: Genus fructus structura omnino a præcedentibus distinctum, habitu etiam fere proprio, constans 45. circiter stirpibus ex *N. Holl*: « *Frutices raro arbores pilis dum adsunt medio adfixis, foliis alternis indivisis vel pinnatifidis, spicis nunc elongatis racemosis nunc abbreviatis corymbosis vel fasciculiformi-*

bus, involucro nullo, pedicellis geminatis raro pluribus; perigonia sæpissime rubicunda, nunc flava, in quibusdam oblique inserta; folliculi vel coriacei ovati stylo toto coronati seminibus ovalibus angustissime marginatis et apice brevissime alatis, vel lignosi suborbiculares pseudo-bivalves basi tantum styli mucronati seminibus undique alatis. » R. Br: l. c. Ex quibus omnibus characteribus variæ sectiones statutæ, forsan melius distincta genera constituentes. Inter species in h. Ripul: cultas mihi dubiæ sunt seqq:

1. *Gr: rosmarinifolia* = Ex Burdin. Suffrut: humilis, caule cinereo ramosissimo, foliis sparsis linearibus glabriusculis margine revolutis spinescenti-mucronulatis, pedunculis axillaribus abbreviatis sub-corymbosis sub-nutantibus, perigonio glabro rubicundo; fructus non vidi. = 2. *Gr: sulfurea* = Id: Differt a priori, cum qua habitus communis, foliis paullo latioribus longius mucronulatis, floribus duplo triplove majoribus sulfureis.

VI. Hakea R. Br: l. c. p. 138. = Spr: syst: n. 521. = *Hakeæ*, *Conchii*, *Banksiæ*, *Embothrii* sp: quorund:

» *Folliculus* ligneus 1-locularis pseudo-2-valvis, » loculo excentrico. *Seminis* ala nucleo longior. Ce- » tera *Grevilleæ.* »

Obs: Genus a *Grevillea* difficile distinguendum ex fructus structura interna, habitu tamen fere proprio, constans 35. circiter stirpibus pariter ex *N. Holland*: Frutices rigidi, pilis ubi adsunt medio adfixis, foliis nunc filiformibus nunc planis integerrimis vel incisis plerumque carnoso-sub-coriaceis, nunc in eodem fru-

tice diversiformibus, floribus sæpius axillaribus fasciculatis vel racemosis plerumque squamis scariosis caducis involucratis, folliculis juxta apicem 2-calcaratis vel ecalcaratis, ex quibus omnibus optimas divisiones constituunt Auctores. Plures occurrunt in hortis nostris ubi facilius quam ceteræ *Proteaceæ* servantur, læte florent et fructus sæpe perficiunt. Inter 20. circiter stirpes quas possideo, valde dubiæ sunt:

1. *H. lanigera* = Ten: fl: nap: I. p. 22. n. 20. t. 6. Colla h. Ripul: app: III. p. 37. Non videtur differre ab *H. pugioniformi* Cav: nisi planta undique pubescenti-lanigera, folliculis apice bicornibus nec infra medium cristatis. Accedit etiam ad *H. auricularem* R. Br: sed folia nec minimum sulcata. = 2. *H. latifolia* = H. Cels: Ludit inter *H. ilicifoliam* et *nitidam* R. Br:, sed ab hac differt foliis albido-sericeis nec glabris, ab utraque foliis latioribus sub-spathulatis. = 3. *H. pectinata* = Dum: bot: cult: II. p. 424. Colla h. Ripul: app: II. p. 320. c. descr: et ic: t. XI. Ab *H. suaveolente* R. Br:, cui valde affinis, differt characteribus a me expositis in citata descr: = 4. *H. rubricaulis* = Nois: sec: Steud: Colla h. Ripul: p. 63. Quum hanc descripsi flores non videram; floruit postmodum sed fructus non dedit; inflorescentia a ceteris diversa, sc: umbella terminalis 8-10-flora, pedicelli elongati rubelli, flores ochroleuci.

VII. Lambertia R. Br: l. c. p. 187. = Spr: syst: n. 522. = Smith: in trans: Linn: IX. t. 20.

» *Flores* hermaphroditi involucrati. *Perigon*: tubu-
» losum 4-fidum laciniis revolutis. *Antheræ* exsertæ,

» *Squamulæ* glandulosæ 4. distinctæ vel connatæ. » *Ovar*: 2-spermum stigmate subulato. *Folliculus* 1-» locularis coriaceo-ligneus. *Sem*: marginata. »

Obs: Genus constans 4. circiter stirpibus ex *N. Holl*: habitu proprio. Frutices pulcherrimi ramis verticillatis, foliis ternis sub - integerrimis, involucris terminalibus coloratis deciduis sæpius 7- raro 1-floris, folliculis sub - cuneatis inde 2 - cornibus vel muticis quandoque echinatis. Raræ occurrunt in frigidariis nostris *L. formosa* = Sm: l. c. p. 214. et *L. echinata* = R. Br: l. c. p. 189. cujus flores mihi ignoti; prima refert folia lineari - lanceolata integerrima revoluta cuspidata, flores coccineos; in altera folia sunt latiora apice dilatato - 3 - loba lobis spinuloso - mucronatis.

VIII. Lomatia R. Br: l. c. p. 201. = Spr: syst: n. 529. = *Lomatiæ*, *Embothrii*, et *Tricondyli* sp: quorund:

» *Perigon*: irregulare foliolis distinctis secundis. » *Antheræ* apicibus cavis perigonii immersæ. *Squamulæ* glandulosæ 3. secundæ. *Ovar*: pedicellatum » polyspermum, stigmate obliquo dilatato sub - ro-» tundo planiusculo. *Folliculus* ovali - oblongus. *Sem*: » apice alata, ala marginata disco evasculoso. »

Obs: Genus constans 8. circiter stirpibus, quarum 6. ex *N. Holl*:, 2. chilenses. Frutices foliis alternis divisis vel dentatis rarius integerrimis, racemis terminalibus vel rarius axillaribus absque involucro, pedicellis 1 - bracteatis. Possideo exsiccatam ex Labill: = 1. *L. tinctoriam* = Labill: N. Holl: I. p. 31. t. 42. et 43. Specim: exhibet folia omnia lineari-lanceolata

integra nec sub-pinnatifida subtus ferruginea, racemos terminales elongatos, folliculos olivæformes nutantes. = 2. Ex planta culta in h. Ripul: *L. salicifolia* = R. Br: l. c. p. 199. *Embothrium* Cav: ic: IV. p. 58. t. 384. *Tricondylum* Knight et Salisb: Prot: t. 122. Glaberrima foliis 2-pinnatis, pinnulis sub-cuneatis integris vel varie incisis mucronato-pungentibus; flores numquam obtinui.

IX. Banksia Lin: suppl: 126. = R. Br: l. c. p. 202. = Spr: syst: n. 531. = Lam: ill: t. 54.

» *Flores* hermaphroditi amentacei, flosculis 3-bra-
» cteatis, bracteis persistentibus. *Perigon*: 4-partitum.
» *Stam*: apicibus concavis laciniarum immersa. *Squa-*
» *mulæ* glandulosæ 4. *Ovar*: 2-loculare loculis 1-
» spermis. *Folliculus* ligneus dissepimento libero 2-
» fido. *Sem*: apice cuneato-alata nucleo in lacuna dis-
» sepimenti semi-immerso. »

Obs: Pulcherrimum genus inflorescentia prorsus singulari, constans 30. circiter stirpibus australasicis. Frutices vel arbores foliis sparsis integris serratis vel pinnatifido-incisis, amentis solitariis terminalibus raro lateralibus abortivis vel fructiferis; horum rachis utplurimum incrassata evadit et cum folliculorum basibus conterminata. Plures stirpes coluntur in frigidariis nostris, inter quas nonnullæ flores fructusque regulariter ferunt in h. Ripul: veluti: 1. *B. marcescens* = R. Br: l. c. p. 208. *B. præmorsa* Andr: repos: t. 258. *B. asplenifolia* Salisb: = 2. *B. latifolia* = R. Br: l. c. *B. Robur* Cav: ic: VI. p. 29. t. 543. *B. dilleniæfolia* et *nucigera* Salisb:, omnium major. =

3. *B. ericæfolia* = L. suppl: p. 127. Singularis ob amentorum longitudinem (spithamæi et ultra).

X. DRYANDRA R. Br: l. c. p. 211. t. 3. = Spr: syst: n. 532. = *Dryandræ*, *Banksiæ*, et *Josephiæ* spec: quorund:

» *Inflorescentia* tantum differt hoc genus a præ-
» cedenti. *Flores* non reapse amentacei, sed *recepta-*
» *culum* commune planum, floribus indeterminatim
» confertis, *paleæ* angustæ solitariæ raro nullæ. *In-*
» *volucrum* commune imbricatum. Cetera *Banksiæ*. »

Obs: Genus constans 12-13. stirpibus ex *N. Holl*: australiori, *Banksiis* valde affinibus sed statura humilioribus et fere semper fruticulosis, foliis elongatis plus minus profunde incisis segmentis plerumque acutis basi dilatatis et fere triangularibus frequentius subtus niveo- vel ferrugineo-tomentosis, quæ omnia habitum fere proprium elegantissimis hisce plantis tribuunt. Involucra sunt sessilia hemisphærica terminalia vel rarius lateralia. Dolendum in frigidariis nostris, ubi nonnullæ stirpes coluntur, tam difficile servari; sæpissime subita morte cadunt.

Obs: geographica circa *Proteaceas*.

Proteaceæ per orbem sparsæ circiter . . .	415
Proteaceæ europææ	0

Ordo CXLVI.

THYMELEÆ

(Juss: gen: p. 76. excl: *Quisqualide* = R. Br: prodr: ed: 1. p. 358. ed: 2. p. 214. = Bartl: ord: nat: p. 114. = *Daphnoideæ* Vent: tabl: II. p. 235. = J. S. Hill: I. p. 180. t. 30.).

Char: essentialis.

» *Perigon*: liberum tubulosum coloratum 4-5-fidum
» laciniis æstivatione imbricatis. *Stam*: perigonii fauci
» vel tubo inserta sæpius 8. nunc 4. rarius 2., *an-*
» *theris* 2-locularibus loculis medio longitudinaliter
» dehiscentibus. Ad faucem perigonii quandoque non-
» nulla *stamina sterilia* squamæformia vel petaloidea
» (*squamulæ* vel *petala* quorund:). *Ovar:* simplex 1-
» ovulatum ovulo pendulo. *Styl*: 1. *Stigm*: indivisum.
» *Fructus* nucamentaceus vel drupaceus 1-spermus.
» *Sem*: albumine 0. vel tenui carnoso. *Embr*: rectus.
» *Radic*: brevis supera. *Cotyled*: plano-convexæ. *Plu-*
» *mula* inconspicua. »

Obs: Ordo satis naturalis, constans 15. generibus, inter quæ nonnulla dubia. Frutices raro herbæ ex utraque zona temperata præcipue ex *Afr:* austr:, foliis alternis oppositisve integerrimis exstipulatis, inflorescentia varia.

I. Dirca Lin: gen: ed: Schreb: n. 665. = Spr: syst: n. 1480. = Lam: ill: t. 293. (*Octand*: *mon*: L.).

» *Perigon*: turbinato-campanulatum, limbo obso-
» leto. *Stam*: 8. exserta, quorum 4. alternatim lon-
» giora. *Fructus* baccato-drupaceus. »

Obs: Genus constans unica stirpe (*D. palustris* L. am: acad: III. p. 12. n. 1. f. 7.) ex *Amer*: bor: palustribus. Frutex orgyalis glaberrimus ligno tenuissimo, foliis ovatis, floribus ex gemmis lateralibus terminalibusque sub-ternis sessilibus nutantibus ochroleucis.

II. Daphne Lin: gen: ed: Schreb: n. 664. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1477. = Lam: ill: t. 290. = *Thymeleæ* sp: quorund: (*Octand*: *mon*: L.).

» *Perigon:* infundibuliforme 4-fidum marcescens.
» *Stam*: 8. inclusa. *Stigm*: capitatum. *Drupa* baccata
» nuda, putamine crustaceo. »

Obs: Genus jam numerosissimum, nunc constans ex Spr: 32. stirpibus, aliis ad diversa genera, *Passerinam* præsertim, amandatis. Frutices per orbem sparsi, perplures europæi, foliis sparsis vel oppositis, floribus axillaribus vel terminalibus sæpius glomeratis plerumque suaveolentibus.

❋ 1. *D. Mezereum* = L. sp: 509. = Spr: syst: II. 236. = Lam: ill: t. 290. f. 1. Ic: taur: vol. 3. t. 7. sub *Thymelea*. Vern: *Garon*, *Ardsin*, *Peiver mat* (*Eur*: passim, *Asia* bor: *Pedem*: in sylvis collinis et montanis All: n. 482. sub *Thymelea* uti ceteræ spe-

cies. Re fl: segus: p. 33. In summo *M. Musiné* et in frigidis sylvis collium Re fl: tor: I. p. 218. In nemoribus montanis uti a *Valdeggia*, *Intragna*, *Canobbio* Biroli fl: acon: I. p. 131. Ex collib: *Albensib*: retulit Berterus). Fruticulus glaberrimus ramosus cortice bruneo, folia ovato-lanceolata post flores evoluta, flores sessiles laterales sub-terni odorati. Variat floribus fructibusque rubris, et floribus albis fructibus luteolis.

❀ 2. *D. Laureola* = L. sp: 510. = Spr: syst: II. 236. = Duham: arb: ed: 2. vol. I. t. 9. Ic: taur: vol. 3. t. 6. Vern: *Dafne* (*Eur*: med: *Pedem:* in valle *Ulciensi* sat frequens, in editioribus sylvis *Taurinens*: etiam occurrit, in sylvis umbrosis non humidis montium comit: *Nicæens*: passim adinvenitur, similia loca incolit in *Sabaud*: atque ibi frequentior quam in *Pedem*: All: n. 484. In sylvis *delle Blaccie* prope *Segus*: Re fl: segus: p. 33. In editioribus collibus non procul a *Superga*, secus *il Rio di Sassi* ac versus *Baldissero* sed rara Re fl: tor: I. p. 218. Cum priori sed locis editioribus Biroli fl: acon: I. p. 132. Similibus locis *Albens*: provinc: ex Bertero). Præcedenti crassior, folia persistentia sub-coriacea ad apicem ramorum fasciculata, flores sub-racemosi axillares nutantes viridescenti-luteoli.

❀ 3. *D. Gnidium* = L. sp: 511. = Spr: syst: II. 236. = Lob: ic: t. 369. f. 1. Ic: taur: vol. 3. t. 9. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: In comit: *Nicæens*: frequens All: n. 488. In *Sardin:* pascuis frequens Moris st: sard: I. p. 40.). Elata ramosa glaberrima, folia confertiuscula lineari-lanceolata sub-cuspidata, flores ter-

minales paniculato-congesti parvi albidi vel rubescentes extus puberuli.

❋ 4. *D. alpina* = L. sp: 510. = Spr: syst: II. 237. = Lob: ic: t. 370. f. 1. Ic: taur: vol. 3. t. 8. (Alpib: *Eur*: med: *Pedem*: in alpib: *Allobrogum* vicinis lacui *Lemano*, in alpibus *Viucensib*:, inter *Ormeam* et *Garrexium*, supra *Tendam* et *Limonem*, in alpib: *Fenestrellarum* locis rupestribus soli expositis All: n. 483. In rupibus *del Sempione*, et ad montem *Guì* rara Biroli fl: acon: I. p. 132.). Humilis ramosa cinerascens, folia ovato-lanceolata obtusiuscula sub-fasciculata subtus vel quandoque utrinque pubescentia, flores aggregati sessiles axillares terminalesve pubescentes albidiusculi.

❋ 5. *D. Cneorum* = L. sp: 511. = Spr: syst: II. 237. = Duham: arb: ed: 1. t. 10. Vern: *Bertolinne*, *Gallera* (*Eur*: med: *Pedem*: in sylvis apricis collium *Canapiciens*: immo etiam in sylvis quæ parum a montibus distant frequens, copiosissima in montibus *di S. Michele della Chiusa*, *Piossasco* et *Tenda*, supra *la Veneria*, in declivibus *di S. Pancrazio*, in colle *di Superga* All: n. 487. Prope *Caselette* Re fl: segus: p. 33. Ubertim in sylvis *della Mandria* Re fl: tor: I. p. 219. In sylvis montanis sed præsertim in illis *di Craveggia* Biroli fl: acon: I. p. 132.). Erecta sub-simplex glabra, folia sessilia sub-conferta lineari-lanceolata mucronata, flores terminales umbellato-aggregati sessiles rubri raro albi odoratissimi.

6. *D. collina* = Sm: spicil: t. 18. (In collib: *Ital*: austr:). Statim dignoscitur foliis ovato-spathulatis coriaceis superne nitidis subtus rufescenti-puberulis,

floribus sericeo-lanatis. = 7. *D. glandulosa* = Bertol: am: ital: p. 356. (Alpib: *Apuan*: *Sardin*: in editioribus montis *Genargentu* Moris st: sard: I. p. 40.). Folia duplo minora quam in priori subtus glanduloso-punctata, flores sub-terni vix villosuli. = 8. *D. odora* = Thb: fl: jap: 159. (*China*, *Japon*:). Folia elliptica sub - coriacea superne viridi - nitida subtus pallidiuscula, flores in capitulum terminale laxum aggregati pro genere magni albi vel rubri; frequens culta occurrit in frigidariis nostris ob florum suavitatem sub nomine *Thymeleæ odorosæ*.

III. Passerina Lin: gen: ed: Schreb: n. 668. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1479. = Lam: ill: t. 291. = *Stelleræ*, *Lachucæ*, *Daphnes*, et *Gnidiæ* spec: quorund: (*Octand*: *monog*: L.).

» *Nux* 1 - sperma. Cetera *Daphnes*. *Flores* quan-
» doque (abortu?) dioici. »

Obs: Genus a præcedenti difficile distinguendum præsertim ex substantia fructus, stylus tamen generatim evidentior quam in *Daphne*, et lateralis, stigma simplex, folia angustiora. Spec: ex Spr: 33. *Eur*: præsertim austr:, *Afr*: bor: vel Prom: *B. S.* incolentes.

❀ 1. *P. annua* = Spr: syst: II. 239. ex Wikstr: = *Stellera Passerina* L. spec: 512. = Lam: ill: t. 293. Ic: taur: vol. 19. t. 22. (*Eur*: med:, *Caucaso*, *Afr*: bor: *Pedem*: inter stipulas locis præsertim collinis abundans All: n. 1997. Copiose in arvis aridis ac sole percussis circa *Segusium* Re fl: segus: p. 33. In arvis *delle rive di Druent* et generatim in agris are-

nosis a sole percussis RE fl: tor: I. p. 219. In campis et ericetis *Ticini* BIROLI fl: acon: I. p. 132. *Sardin*: in arenosis aridis *Urana* MORIS st: sard: II. p. 9.). Ann: Filiformis glabra ramosa facie *Thesii*, folia sparsa linearia vel lineari-lanceolata, flores minimi pubescentes albidi. Ob nucem *rostratam* et stigma *capitatum* primum species hæc genus distinctum *Stellerœ* constituebat.

❋ 2. *P. dioica* = Ram: bull: philom: n. 41. = Spr: syst: II. 240. = Gouan: illustr: 27. t. 17. f. 1. sub *Daphne* (Alpib: *Cott*:, *Pyren*: Supra *Tendam* in rupibus meridianum solem spectantibus ALL: auct: p. 9. n. 485. sub *Thymelea*). Fruticulus humilis tortuosus glaber ramosissimus cortice suberoso, folia conferta lineari-lanceolata glabra, flores dioici axillares sub-gemini luteoli subinde purpurascentes.

❋ 3. *P. Thymelea* = Spr: syst: II. 241. ex DC. = Sub *Daphne* L. sp: 509. = Ger: gallopr: t. 17. f. 2. (*Gallia* austr:, *Hispan*: Circa *Nicœam* ALL: n. 485. sub *Thymelea sanabunda*. Supra *Tendam* cum priori ALL: auct: p. 9. ex MOLINERI). Affinis priori, sed differt caule crassiori lævi ramis strictis simplicibus, foliis latioribus mucronulatis, floribus rarissime dioicis inferioribus solitariis superioribus sub-fasciculatis.

❋ 4. *P. Tartonraira* = Spr: syst: II. 241. ex Schrad: = Sub *Daphne* L. sp: 510. = Lam: ill: t. 290. f. 2. (*Gallia* austr:, *Ital:* In agro *Nicœens*: ALL: n. 486. sub *Thymelea*. *Sardin*: in pascuis maritimis MORIS st: sard: I. p. 40.). Frutex erectus ramosus

pilosus, folia sparsa ovato - spathulata sessilia utrinque argenteo - sericea, flores axillares glomerati minimi basi squamati sæpius dioici albidi.

5. *P. hirsuta* = L. sp: 513. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: *Sardin*: ad vias). Fruticulosa tomentosa pendulo-ramosa, folia carnosa parva concava subtus lanata, flores aggregati axillares sessiles minimi. = 6. *P. filiformis* = L. h. Cliff: 246. t. 11. (*Æthiop*:, *C. B. S.*). Erecta filiformis ramosissima puberula, folia lineari-subulata adpressa, flores ad apicem ramorum sub-racemosi rubescentes. Culta in frigidariis nostris ad ornamentum.

III. Struthiola Lin: gen: ed: Schreb: n. 216. = Spr: syst: n. 494. = Lam: ill: t. 78. (*Tetr*: *monog*: L.).

» *Perigon*: tubulosum, tubo gracili, limbo 4-fido, » fauce glandulis squamaceis 4-8. insignita. *Stam*: 4. » inclusa. *Bacca* exsucca. »

Obs: Genus constans 14-15. stirpibus, quarum nonnullæ vix diversæ et ideo tamquam varr: a Spr: consideratæ; fruticuli ex *C. B. S.* foliis oblongis plus minus linearibus sæpe imbricatis, floribus axillaribus bracteatis plerumque solitariis. Occurrit in frigidariis nostris *St*: *imbricata* = And: repos: t. 113. Folia quadrifariam conferta ovato-lanceolata ciliata, flores solitarii sessiles extus tomentosi flavicantes, glandulis 4.

IV. Dais Lin: gen: ed: Schreb: n. 740. = Spr: syst: n. 1670. = Lam: ill: t. 368. (*Decand*: *monog*: L.).

» *Flores* capitati involucrati. *Perigon*: tubulosum

» basi ventricosum hinc filiforme limbo 4 - 5 - fido.
» *Stam*: 8-10. sub-inclusa. *Bacca* 1-sperma. »

Obs: Genus constans 3 - 4. stirpibus ex *Ind*: vel Prom: *B. S.* Frutices elati, foliis ovatis oppositis vel alternis sparsisve, floribus sæpius conspicuis. Cultum habeo in h. Ripul: *D. cotonifoliam* = L. sp: 556. foliis oppositis late ovatis tenuissime reticulato-venosis, involucris sub-5-phyllis scariosis sub-coloratis multifloris, floribus 5-fidis 10-andris purpurascentibus extus villosis; læte floret singulis annis sed fructus numquam perfecit.

V. Gnidia Lin: gen: ed: Schreb: n. 666. = Spr: syst: n. 1478. = Lam: ill: t. 291. = *Passerinæ*, *Struthiolæ*, *Nectandræ*, et *Lechneæ* spec: quorund:

» *Perigon:* tubulosum, tubo filiformi æquali, limbo
» 4-fido, squamulis 4. lacinias alternantibus. *Stam*: 8.
» inclusa. *Styl*: lateralis (an semper?). *Nux* 1-sperma. »

Obs: Genus constans 20. circiter stirpibus ex *C. B. S.*, *Struthiolæ* valde affinibus tum habitu cum fructificationis organis ac præcipue squamularum præsentia; differunt tamen fructus substantia, et inflorescentia plerumque terminali, floribus distinctis vel rarius aggregatis. Occurrunt in hortis sæpius = 1. *Gn*: *simplex* = L. mant: 67. et = 2. *Gn*: *imbricata* = L. fil: suppl: 225. Hæc venit penes Hortulanos sub nomine *Gn: superbæ* quæ non extat, vel *Gn*: *oppositifoliæ* quæ differt foliis *glabris* nec *villosis*, perigonii laciniis *obtusis* nec *acutis*. Omnes cultæ in h. Ripul: læte florent, sed ex prima tantum semina matura quandoque obtinui.

VI. Pimelea Smith: N. Holl: p. 31. = Spr: syst: n. 116. = Smith: l. c. t. 11. pro *P. linifolia* = *Pimeleæ*, *Banksiæ*, et *Passerinæ* spec: quorund: (*Diand: mon*: W., Spr:).

» *Perigon*: infundibuliforme, limbo 4-fido, fauce » exsquamata. *Stam*: 2. fauci inserta laciniis exterio- » ribus perigonii opposita. *Styl:* lateralis. *Nux* cor- » ticata raro baccata. »

Obs: Genus constans 35. circiter stirpibus ex *N. Holl*: Frutices speciosi, foliis oppositis vel alternis, floribus capitatis terminalibus involucratis, involucri foliolis vel foliis similibus vel dissimilibus, raro spicatis vel axillaribus, quandoque abortu dioicis. Perigonii tubus in plerisque circa medium articulatus adparet articulo inferiori persistente. Rarissime occurrunt in frigidariis europæis. Habeo ex Labill: = 1. *P. drupaceam* = Labill: N. Holl: I. p. 10. t. 7. in qua folia sunt opposita ovali-cblonga subtus pilosiuscula pilis adpressis, involucri foliola foliis similia capitulo longiora; distinguitur præsertim fructu *baccato* non *nucumentaceo*. = 2. *P. niveam* = Labill: l. c. t. 6. In hac folia sunt sub-rotunda margine revoluta subtus niveo-tomentosa uti rami.

Obs: geographica circa *Thymeleas*.

Thymeleæ per orbem sparsæ circiter . . . 140

Thymeleæ pedemontanæ.

Daphne	5
Passerina	4
	9

Ordo CXLVII.

SANTALACEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 350. ed: 2. p. 206. = Bartl: ord: nat: p. 112. = *Elæagnorum* et *Onagrarum* genn: Juss: gen:).

Char: essentialis.

» *Perigon*: superum semi-coloratum 4-5- raro 3-
» fidum, laciniis æstivatione imbricatis. *Stam*: laciniis
» perigonii numero æqualia rarissime dupla iisdem
» opposita earumque basi inserta, antheris 2- raris-
» sime 4-locularibus. *Ovar*: tubo perigonii adnatum
» 1-loculare 2-4-ovulatum ovulis pendulis. *Styl*: 1.
» *Stigm*: sæpe lobatum. *Fructus* nucamentaceus vel
» drupaceus abortu 1-spermus. *Sem*: carnoso-albu-
» minosum. *Embr*: inversus. *Radic*: supera. »

Obs: Ordo hinc *Thymeleis* inde *Combretaceis* affinis, nunc *Elæagneis*, quibus primum illum conjunxerat cl: Juss: Cons: circa affinitates R. Br: Prodr: ed: 2. p. 206. et seqq: in observationib: Complectitur autem 16. circiter genera, inter quæ nonnulla obscura, 2. dubia ob ovarium omnino liberum, omnia fruticosa per regiones calidas temperatasque dispersa præsertim per *Afr*: austr: et *N. Holl*: temper:, foliis sparsis simplicibus indivisis exstipulatis sæpius minutis squamæformibus, floribus hermaphroditis vel abortu diclinibus fere inconspicuis racemoso-spicatis

raro umbellatis vel solitariis singulis quandoque involucellatis.

I. Thesium Lin: gen: ed: Schreb: n. 410. excl: 1. spec: = Spr: syst: n. 946. = Lam: ill: t. 142. (*Pent: monog*: L.).

» *Perigon*: 4 - 5 - fidum persistens eglandulosum. » *Stam*: extus villosa. *Nux* corticata perigonio coro- » nata. »

Obs: Genus constans 30. circiter stirpibus in posterum forsan dividendis monente R. Br: l. c. p. 209., herbaceis (europæis) vel fruticosis (ex *C. B. S.*), foliis alternis angustis linearibus, racemis terminalibus, bracteis foliaceis persistentibus, floribus intus albicantibus.

❋ 1. *Th*: *linophyllum* = L. sp: 301. = Spr: syst: I. 829. = Moris: hist: III. p. 601. s. 15. t. 1. f. 3. Engl: bot: t. 247. (*Eur*:, *Asia* med:, *Afr*: bor: *Pedem*: in pascuis saxosis umbrosis montanis, in collibus *Taurinensib*: et *Montisferrati* All: n. 1995. Prope *Segusium alle Blaccie* Re fl: segus: p. 22. In pascuis collium et *Venariæ* Re fl: tor: I. p. 151. In umbrosis collium et montium *Novariens*: vulgare Biroli fl: acon: I. p. 83. Ex collibus *Albensib*: retulit Berter: *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* Bertol: am: ital: p. 134. c. descr: *Sardin*: in montanis calcareis *Tonneri d'Irgini* Moris st: sard: I. p. 40. et III. p. 11. pro *Th*: *intermedio*). Perenn: Erectiusculum rigidiusculum striatum glabrum, folia lineari - lanceolata nervosa, panicula terminalis foliosa sub-secunda pedicellis 1-floris inæqualiter 3 - bracteatis, flores minimi odori,

fructus globosi. Variat caule erecto rigido, foliis linearibus (*Th*: *pratense* SCHRAD:), vel stricto foliis lineari-lanceolatis (*Th*: *intermedium* SCHRAD:), aut flaccido foliis lanceolatis (*Th*: *montanum* SCHRAD:, *bavaricum* SCHRANK:). Observavit tamen cl: BERTOL: am: ital: p. 345., *Th*: *intermedium* differre etiam bractea intermedia floribus inferioribus *longiore* nec *æquali* aut *breviori* ut in *Linophyllo*.

✻ 2. *Th*: *alpinum* = L. sp: 301. = Spr: syst: I. 829. = Jacq: h. Vindeb: t. 400. Ger: Gallo-prov: 422. t. 17. f. 1. (*Eur*:, *Afr*: bor: *Pedem*: in pratis Alpium tum montanis ALL: n. 1996. In pascuis *M. Cenisii* RE fl: segus: p. 22. In pratis montanis *Novariens*: fere ubique BIROLI fl: acon: I. p. 83. Ex *Montblanc* retulit BERTER:). Differt a priori statura generatim minori, foliis omnibus constanter linearibus, floribus spicato-racemosis nec reapse paniculatis 4-fidis, fructibus ob-conicis. Huc referendum sec: DC. fl: fr: n. 2186. *Th*: *ramosum* HAYN:, quod tamen caule erecto ramoso foliisque latioribus ad *Linophyllum* potius accedere videtur; ab hoc autem et ab *alpino* recedere fructibus oblongis reticulatis monent R. et S., SPR: aliique. Insuper in specim: meis flores sunt paniculati ut in *Linophyllo*. Iconem HAYN: a memoratis Auctoribus citatam haud vidi.

3. *Th*: *humile* = W. sp: I. 1212. (*Sicil*:, *Afr*: bor: *Sardin*: in collinis maritimis MORIS st: sard: I. p. 40.). Ann: Humile ramosissimum sub-carnosum, folia linearia, flores axillares sub-spicati sessiles 5-fidi, fructus globosi rugosi.

II. Osyris Lin: gen: ed: Schreb: n. 1497. = Spr: syst: n. 191. = Lam: ill: t. 802. = *Osyridis* et *Helwingiæ* spec: W. (*Dioëc*: *triand*: L., *Triand*: *mon*: Spr:).

» *Flores* dioici. *Perigon*: 3-fidum. *Stam*: 3. *Stigm*: » 3. *Drupa* globosa. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus, altera japonica ad *Helwingiæ* genus translata a W., altera europæa.

✻ 1. *O. alba* = L. sp: 1450. = Spr: syst: I. 176. = Lam: ill: t. 802. Ic: taur: vol. 7. t. 31. (*Eur*: austr: In comit: *Nicæens*: præsertim ad *Villafrancæ* muros et sepes vulgaris All: n. 2119. Occurrit etiam in *Sabaud*: inter *Montmelliant* et *Chambéry* All: auct: p. 37. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* et *Oreggina* Bertol: am: ital: p. 209. *Sardin*: ad sepes frequens Moris st: sard III. p. 11.). Frutex ramosissimus striatus glaber ramis virgatis viridibus, folia lineari-lanceolata sessila, flores racemulosi laterales minimi, drupa matura rubra magnitudine pisi communis et ultra. Flore quandoque hermaphroditos occurrere monuit cl: DC. fl: fr: III. p. 352.

III. Quinchamala Feuill: ed: germ: II. p. 80. t. 44. = Spr: syt: n. 576. = Lam: ill: t. 142. (*Pentand*: *mon*: V., Spr:).

» *Bractea* urceolata calyculiformis persistens semen » demum cingens (*calyx* alior:). *Perigon*: tubulosum » tubo longissimo, limbo 5-dentato (*corolla* alior:). » *Antheræ* sub - sessiles ori tubi insertæ. *Styl*: fili- » formis stigmate capitato. *Sem*: 1. calyculo indurato » tectum. »

Obs: Genus jam constans unica specie (*Qu*: *chilensis* Feuill: l. c.), nunc altera adauctum a Spr: in dispendium *Arionæ* Cav: (*Qu: patagonica* Spr: syst: I. 537.). Primam possideo ex Berter: lectam in pascuis saxosis *Valparaiso*; herba glabra facie *Thesii*, folia alterna linearia, flores terminales capitato-corymbosi extus purpurascentes intus lutei.

IV. Myoschilos R. et P. fl: per: III. p. 20. t. 242. f. 2. = Spr: syst: n. 952. (*Pent*: *mon*:).

» *Perigon*: corollinum 5-phyllum. *Stam*: receptaculo inserta perigonii foliolis opposita. *Stigm*: 2-3-fidum. *Nux* drupacea oblonga perigonio coronata.»

Obs: Genus dubium pro ordine ratione perigonii polyphylli et staminum insertionis supra receptaculum non supra perigonium, constans unica stirpe chilensi (*M. oblongum* R. et P. l. c.). Frutex 6-8-pedalis caule ramosissimo maculis cinereis hinc inde notato, foliis sparsis approximatis oblongo-ovatis glabris, floribus axillaribus sub-fasciculatis sessilibus parvis purpureis, fructu atropurpureo magnitudine pisi. Specim: optima missa a Bertero e fruticetis maritimis *Quintero* (*Chili*).

V. Nyssa Lin: gen: ed: Schreb: n. 1599. = Spr: syst: n. 950. = Lam: ill: t. 851. (*Polyg*: *dioëc*: L., *Pent*: *mon*: Spr:).

» *Flores* polygami. *Perigon*: 5-partitum corollinum basi planum. Masc: distinctum. *Stam*: 10. Hermaphr: *Stam*: 5. *Stigm*: acutum. *Drupa* fœta nuce irregulariter angulata. »

Obs: Genus constans 9-10. stirpibus ex *Amer*: bor:, quarum 3-4. pro varr: potius habendæ. Arbores foliis oblongis integerrimis vel remote serratis, pedunculis axillaribus masculis sub-corymbosis fœmineis 1-3-floris. Cultæ occurrunt in hortis nostris sub dio = 1. *N. villosa* = Michx: amer: II. p. 258. *N. multiflora* Wangenh: amer: 46. t. 16. f. 39. foliis ellipticis acutis integerrimis subtus margine petiolisque villosis, pedunculis masculis corymbosis fœmineis sub-3-floris; et = 2. *N. aquatica* = L. sp: 1511. *N. biflora* Michx: l. c. p. 259. quæ vix differt foliis glaberrimis subtus pallidiusculis, pedunculis fœmineis sub-2-floris.

VI. Exocarpos Labill: voy: I. p. 115. t. 14. = Spr: syst: n. 944. (*Pent*: *monog*: Spr:).

» *Flores* plerumque polygami. *Perigon*: corollinum » 5- raro 4-partitum rotatum. *Stam*: basi laciniarum » inserta. *Styl*: brevissimus. *Stigm*: obtusum. *Nux* » supera corticata pedunculo ampliato baccato im- » posita. »

Obs: Genus fructu omnino supero paullulum recedens a veris *Santalaceis*, constans 6. stirpibus australasicis. Arbores mediocres vel frutices, foliis sparsis sæpius minutis denticuliformibus, floribus axillaribus spicatis minimis bracteatis, pedicello post fœcundationem excrescente ampliato baccato. Possideo ex Labill: *E. cupressiformem* = Labill: l. c., ramosissimum, ramulis filiformibus strictis, foliis denticuliformibus triangularibus patulis, spicis pedunculatis.

Obs: geographica circa *Santalaceas.*

Santalaceæ per orbem sparsæ circiter . . 70

Santalaceæ pedemontanæ.

Thesium	2
Osyris	1
	3

Ordo CXLVIII.

ELÆAGNEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 350. ed: 2. p. 206. in obs: 2.a = Bartl: ord: nat: p. 113. = *Elæagnoidearum* genn: Vent: = *Elæagnorum* genn: 2. Juss: gen: p. 75.).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini rarius hermaphroditi. *Perigon:* » simplex extus lepidotum intus coloratum 2-5-fidum » liberum, laciniis æstivatione imbricatis. *Flores* in » laminam perigonii tubo accretam. *Stam:* laciniis » perigonii numero æqualia vel dupla ejusque fauci » inserta, antheris incumbentibus 2-locularibus rima » longitudinali dehiscentibus. *Ovar:* tubo perigonii » tectum 1-ovulatum, ovulo erecto. *Styl:* 1. *Stigm:*

» simplex. *Fructus* drupaceus 1-spermus. *Sem*: exal-
» buminosum. *Embr*: erectus. *Radic*: infera. »

Obs: Ordo jam confusus cum *Santalaceis* et *Combretaceis*, sed nunc rite distinctus, recedit enim a primis præsertim seminis structura et habitu, ab aliis florum integumento simplici aliisque notis, constans 4. tantum generibus habitu proprio. Frutices quandoque spinescentes, foliis sparsis oppositisve simplicibus integerrimis 1-nerviis exstipulatis utrinque præcipue subtus bruneo- vel argenteo-lepidotis, floribus axillaribus solitariis vel spicatis hermaphroditis vel dioicis. Cons: Ach: RICHARD Monogr: des Eléagnées.

I. ELÆAGNUS Lin: gen: ed: Schreb: n. 213. = Spr: syst: n. 535. = Lam: ill: t. 73. (*Tetrand*: *mon*: L.).

» *Flores* hermaphroditi. *Perigonii* tubus gracilis
» limbo campanulato 4-5-fido æquali. *Discus* annu-
» laris aut 2-fidus. *Stam*: 4-5. *Nux* calyce baccato
» et akenio constans (char: ex RICH: l. c. p. 28.). »

Obs: Genus constans ex RICH: 11. stirpibus ex *Ind*: orient: præsertim *Japonia*, 1. tantum europæa.

❋ 1. *E. angustifolia* = L. sp: 176. = Rich: l. c. et t. 1. f. 1. = Lam: ill: t. 73. f. 1. Ic: taur: vol. 1. t. 133. *E. hortensis* Spr: syst: I. 488. (*Eur*: austr:, *Asia* min:, *Tauria*, *Ægypto*. *Pedem*: in valle *Augustæ Prætoriæ* et copiosissime circa oppidum *d'Avise* ALL: n. 2121.). Frutex elatus ramosissimus inermis vel spinulosus, undique (foliis subtus præsertim) argenteo-lepidotus, folia oblongo-lanceolata, flores axillares 1-3-pedicellati erecti fragrantes, fructus olivæformis. Variat inermis vel spinosus, foliis plus minus

latis plus minus acutis, fructibus majoribus vel minoribus. Huc pertinent *E. spinosa* L., *E. argentea* MOENCH: non COLLA, *E. incana* LAM:, *E. orientalis* Hortul: non L. Hanc distinguit cl: RICH: foliis ovatis obtusis tomentosis nec argenteis. Sub hisce variis nominibus colitur in hortis ornamenti gratia *E. argentea* = H. Ripul: p. 49. t. XXVIII. Forsan pertinet ad *Shepherdiam argenteam* NUTT: et RICH: l. c. p. 32.; flores numquam obtinui in frigidario: exposita sub dio anno 1831. etsi valde adulta et ultra orgyalis hyeme periit.

2. *E. latifolia* = L. sp: 177. Rich: l. c. p. 30. (*Ind*: orient:). Differt a priori foliis ovato-rotundatis superne viridibus glabris quandoque rubro maculatis, floribus fasciculatis.

Species dubia.

3. *E. emarginata* = Nob: *E. angustifolia?* Biroli hb: « *E.* inermis, foliis ovato-oblongis basi sub-cor-» datis apice leviter emarginatis supra viridibus opa-» cis subtus ramisque albido-tomentosis, floribus 4-» fidis sessilibus sub-solitariis. » NOB: Characteribus allatis et speciatim foliis cordatis emarginatis differre videtur a ceteris stirpibus et varr: descriptis a cl: RICH: Folia subtus et rami ubique albido - tomentosi, sed neutiquam lepidoti. Patria ?

II. HIPPOPHAE Lin: gen: ed: Schreb: n. 1509. = Spr: syst: n. 3174. = Lam: ill: t. 808. (*Dioëc*: *tetrand*: L.).

» *Flores* dioici. MASC: amentiformes. *Perigon*: 1-

» partitum. *Antheræ* 4. sessiles. Foem: solitarii. *Pe-*
» *rigon*: 2-fidum. *Styl*: simplex. *Fructus* baccatus. »

Obs: Genus nunc constans unica specie, nam *H. argentea* Pursh: et *canadensis* L. ad *Shepherdiam* amandatæ fuerunt.

❋ 1. *H. rhamnoides* = L. sp: 1452. = Spr: syst: III. 902. = Rich: l. c. p. 32. t. 1. f. 2. Lam: ill: t. 808. (*Eur*: passim. *Pedem*: abunde in arenosis torrentium et fluviorum All: n. 2120. Re fl: segus: p. 81. Secus *Duriam* inter *il Pallone* et *il Martinetto* atque prope *Alpinianum* Re fl: tor: II. p. 144.). Frutex elatus divaricato-ramosissimus, ramulis apice spinescentibus, folia alterna lineari-lanceolata acuta subtus squamato-argentea, bacca aurea demum rubra.

Obs: geographica circa *Elæagneas*.

Elæagneæ per orbem sparsæ ex Rich: . . 15

Elæagneæ pedemontanæ.

Elæagnus	1
Hippophaë	1
	2

Ordo CXLIX.

CYTINEÆ

(Ad: Brougn: in ann: sc: nat: 1824. I. p. 29. t. 4. = Bartl: ord: nat: p. 80. = *Aristolochiarum* genn: Juss: gen: p. 73. = *Rafleriaceæ* R. Br: in ann: sc: nat: 1834. I. p. 369.).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini raro hermaphroditi. Masc: *Perigon:* » 4 - 5 - raro 3 - fidum lobis æstivatione imbricatis. » *Stam:* indefinita in columnam centralem connata, » antheris extrorsis columnæ adnatis. Foem: *Perigon:* » ovario adnatum limbo masculi. *Ovaria* definita ar- » cte connata trophospermiis 4-8. parietalibus multi- » ovulatis, stylis totidem in columnam cylindraceam » nunc maxime abbreviatam connatis, stigmatibus » sub - liberis patentibus. *Fructus* indehiscens poly- » spermus. *Sem:* carnoso - albuminosa. *Embr:* rectus » (acotyledoneus?). »

Obs: Ordo constans 5-6. generibus valde obscuris pro affinitatibus, nunc ad *Aristolochias*, nunc ad *Balanophoreas*, modo ad *Rhizantheas*, *Cytineas* vel *Rafleriaceas* relatis; nonnulla (*Rafleria*, *Hydnora*, *Cytinus*) habentur acotyledonea et sic *Rafleria* inter *cryptogamas* refertur a Spr: syst: IV. p. 8. *Vascularia* tamen esse, firmissimis probationibus demonstravit R. Br: in dissertatione supra laudata. Herbæ in radi-

cibus arborum fruticumve parasiticæ carnosæ ramosæ squamatæ vel sub-nudæ, floribus in apice caulis interdum abbreviatis solitariis vel spicato-paniculatis.

I. CYTINUS Lin: syst: veg: 826. = Spr: syst: n. 1420. = Lam: ill: t. 737. (*Gynand*: *dodec*: L., *Monoëc*: *monand*: W., *Octand*: *monog*: Spr:).

» *Flores* monoici. *Perigon*: coloratum cyatiforme 4-
» 5-lobum basi 2-squamosum. *Filam*: et antheræ sub
» stigmate connatæ. *Stigm*: peltatum obtusum 8-fidum.
» *Bacca* 8-locularis polysperma. »

Obs: Genus constans unica specie sequenti.

❃ 1. *C. Hypocistis* = L. syst: veg: 826. = Spr: syst: II. 209. = Cav: ic: II. p. 55. t. 171. *Asarum Hypocistis* L. sp: 633. (*Eur*: austr: Circa *Bera* in comit: *Nicæens*: et circa *Nicæam Ericæ arboreæ* atque *Cistorum* radicibus innascens ALL: n. 2070. *Sardin*: MORIS st: sard: I. p. 40.). Ann: Parasitica in radicibus præsertim *Cistorum*, caulis digitalis carnosus aphyllus squamis imbricatis flavis tectus, flores flavi in apice caulis fasciculati, masculi brevi-pedunculati fœminei sessiles.

Obs: geographica circa *Cytineas*.

Cytineæ per orbem sparsæ circiter . . . 6

Cytineæ pedemontanæ.

Cytinus 1

Ordo CL.

ASARINEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 81. = *Aristolochiæ* Juss: gen: p. 72. excl: *Cytino* = J. S. Hill: fam: I. p. 172. t. 27. = R. Br: prodr: ed: 1. p. 349. ed: 2. p. 205.).

Char: essentialis.

» *Perigon*: ovario adhærens sub-coloratum, limbo
» deciduo vel persistente æquali 3-partito vel tu-
» buloso irregulari in ligulam producto. *Stam*: 6-12.
» uniseriata raro plura 2-seriata stylo adnata vel li-
» bera, antheris 2-locularibus adnatis. *Ovar*: 6. arcte
» connata trophospermiis centralibus multiovulatis,
» stylis totidem brevibus connatis, stigmatibus libe-
» ris stellatim patentibus. *Fructus* capsularis vel bac-
» catus 6-locularis, loculis polyspermis. *Sem*: carnoso-
» albuminosa. *Embr*: minutus albumine inclusus hilo
» approximatus ante germinationem indivisus. »

Obs: Ordo vix a *Cytineis* fructificationis organis distinctus, sed habitu valde diversus, constans 6. generibus, quorum 2. pro ordine valde dubia, 1. (*Tacca*) ordinem proprium (*Tacceæ*) constituens sec: Presl: in reliq: Haenkean: III. p. 749. Herbæ vel suffrutices sæpe volubiles, foliis alternis petiolatis simplicibus sæpissime exciso-cordatis exstipulatis, floribus pedicellatis axillaribus solitariis vel fasciculatis.

I. Aristolochia Lin: gen: ed: Schreb: n. 1383. = Spr: syst: n. 3050. = Lam: ill: t. 733. (*Gynand: hexand*: L.).

» *Perigon*: corollinum basi ventricosum apice dila-
» tatum in ligulam forma varia extensum. *Antheræ*
» 6. sub-sessiles stigmatis lateribus insculptæ. *Stigm*:
» 6-partitum sub-sessile. *Caps*: 6-locularis. »

Obs: Genus constans 60. circiter stirpibus per orbem sparsis, permultis europæis, fruticosis vel herbaceis, ex forma perigonii limbi in omnibus singularis ab Auctoribus in varias sectiones divisis. Nonnullæ exoticæ ob curiositatem in hortis nostris coluntur.

❋ 1. *A. longa* = L. sp: 1364. = Spr: syst: III. 754. = Mill: ic: t. 51. f. 2. (*Eur*: austr: Sponte nascitur in vineis *Nicæensib*: All: add: n. 481. ❋❋❋). Perenn: Tuberosa sub-scandens gracilis glabra, folia cordata obtusa tenuissime repando-denticulata, flores solitarii perigonio atrorubente recto 1-labiato, labio lanceolato acuto.

❋ 2. *A. Clematitis* = L. sp: 1364. = Spr: syst: III. 754. = Fl: dan: t. 1235. Ic: taur: vol. 6. t. 141. et vol. 19. t. 17. Vern: *Pistolochia, Strologia, Baccioc*, *Bale d' fra*, *Capel d' preive* etc. (*Eur*: passim. *Pedem*: in agro *Taurinens*: secus *Padum* et *Duriam* in saxosis declivibus, frequens quoque in arvis subhumidis agri *Pedemont*: et *Liguriæ* All: addend: n. 481. ❋. Vulgatissima in vineis circa *Segusium* Re fl: segus: p. 76. In sylvis *della Mandria* Re fl: tor: II.

p. 105. Agro *Novariens*: ad aquæductus non rara Biroli fl: acon: II. p. 101.). Statim distinguitur a priori statura majori, caule firmo erectiusculo, foliis latius cordatis subtus patentissime reticulatis et fere bullatis, floribus aggregatis pallide luteis, perigonii labio oblongo.

* 3. *A. pallida* = W. sp: IV. 162. = Spr: syst: III. 754. = *A. rotunda* var: β L. sp: 1364. Ic: taur: vol. 6. t. 142. 143. sub *A. rotunda*. Vern: *Strologia rotonda* (*Eur*: austr: In sylvis umbrosis *Pedem*: et *Nicæens*: All: addend: n. 481. **. In montanis et speciatim in *M. Musinè* Re fl: segus: p. 76. sub *A. rotunda*. Prope *la Maddalena*, in summis collibus *Taurinens*:, in sylvis supra *l'Idraulica* ac *il Parco*, et in *Venariæ* nemoribus Re fl: tor: II. p. 105. Agro *Novar*: ad sepes vulgaris præsertim in collibus Biroli fl: acon: II. p. 100. *Sardin*: in arvis Moris st: sard: II. p. 40.). Facie et floribus solitariis potius accedit ad *A. longam* quam ad *Clematitidem*, sed folia magis rotundata et obtusa lobis divaricatis, perigonii labium lanceolatum retusum. In stirpe pedemontana folia sunt generatim longe petiolata nec sub-sessilia uti in vera *A. rotunda* L., quapropter cl: Re illam ad *A. pallidam* W. amandavit. Possideo tamen plura specim: spontanea, quæ differunt petioli longitudine, folia autem quandoque sunt apice integerrima quandoque emarginata, quod in eadem planta sæpe occurrit; characteres igitur W. nimis fallaces.

4. *A. Pistolochia* = L. sp: 1364. (*Gallia* austr: *Sardin*: med: in collinis Moris st: sard: I. p. 40.). Facile a præcedentibus distinguenda caule ramoso,

foliis acutis scabris, ac præsertim perigonio 2-labiato labio altero brevissimo reflexo, altero elongato obtuso recto.

5. Inter stirpes exoticas cultas laudanda *A. Sipho* = Herit: stirp: XIII. t. 7. (*Amer*: bor:). Frutic: volubilis altissima, folia magna late ovata cordata integerrima, pedunculi solitarii 1 - flori bractea ovata infra medium instructi, perigonium extus luteolum intus saturate purpureum, tubo retorto, limbo plano 3 - fido.

II. Asarum Lin: gen: ed: Schreb: n. 801. = Spr: syst: n. 1785. = Lam: ill: t. 394. (*Dodec*: *monog*: L.).

» *Perigon*: corollinum sub-campanulatum regulare » 3 - lobum. *Stam*: 12. brevia ovario imposita, an- » theris filamentis adnatis. Cetera *Aristolochiæ*. »

Obs: Genus constans 4. stirpibus, quarum 3. ex *Amer*: bor:, 1. europæa, herbaceis perennibus habitu *Aristolochiarum*.

❉ 1. *A. europæum* = L. sp: 633. = Spr: syst: II. 461. = Bull: herb: t. 69. Vern: *Assaro*, *Beus* (*Eur*: passim. *Pedem*: circa thermas *Valderianas* et *Vinadienses*, inter *Martiniana* et *Paesana*, vulgare in umbrosis *Montisregalis*, similibusque locis circa *Pramol*, *Villar*, *le Porte*, supra *Guy* in *Sabaud*: All: n. 2069. In locis umbrosis circa *S. Mauro* atque in nemoribus *Stupinixii* non procul a magna via, ac in sylvis prope *Tavernette* Re fl: tor: I. p. 250. In sylvis subalpinis uti in valle *di Vegezzo*, *d'Intragna* abundans, nec deest in illis *di Campertogno* Biroli fl: acon: I. p. 158.). Radix serpens hinc inde cauliculos breves emit-

tens apice foliis 2. longe petiolatis reniformibus puberulis instructos, pedunculus in bifurcatione petiolorum erectus brevissimus solitarius 1-florus, flores extus hirsutiusculi intus glabri atro-purpurei. Planta officinalis.

Obs: geographica circa *Asarineas*.

Asarineæ per orbem sparsæ circiter . . . 70

Asarineæ pedemontanæ.

Aristolochia	3
Asarum	1
	4

Ordo CLI.

EUPHORBIACEÆ

(R. Br: gen: rem: in Flind: voy: II. p. 555. = Bartl: ord: nat: p. 369. = *Tithymaloideæ* Vent: tabl: III. p. 483. = *Euphorbieæ* Juss: gen: p. 384. excl: 2. gener: (*Kiggelaria*, *Sechium*). = J. S. Hill: fam: II. p. 276. t. 108. = *Tricoccæ* Spr:).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini interdum incompleti raro herma-
» phroditi. *Perigon*: 2-6-divisum passim (et sæpius
» in fœmineis) abortivum, quandoque duplici serie
» et hoc petaloideum. Masc: *Stam*: definita vel in-
» definita libera vel monadelpha centro perigonii ra-
» rius sub rudimento pistilli inserta, antheris 2-lo-
» cularibus loculis rima longitudinali dehiscentibus,
» quandoque distinctis connectivo abbreviato cum fi-
» lamento continuo. Foem: *Ovar*: 3. rarissime 2. vel
» plura columnæ centralis ope arcte connexa, ovulis
» in quoque loculo (coccæ) solitariis vel binis an-
» gulo centrali affixis. *Styl*: tot quot coccæ distincti
» vel plus minus connati. *Caps*: ex carpellis tot quot
» ovaria 1-2-spermis sæpissime elastice dehiscentibus.
» *Sem*: arillata carnoso - albuminosa. *Embr*: rectus.
» *Radic*: supera. *Cotyled*: planæ foliaceæ. »

Obs: Ordo vastissimus constans 100. circiter generibus, inter quæ nonnulla minus cognita, affinitatem

quidem inter se habentibus, sed habitu sæpe distinctissimo, in 6. Tribus a cl: Adr: Jussieu divisis, sc: I. *ovariis 2-ovulatis, staminibus definitis sub pistilli rudimento insertis* (Buxeæ). II. *Ovariis 2-ovulatis, staminibus definitis centro perigonii insertis* (Phyllantheæ). III. *Ovariis 1-ovulatis, staminibus definitis vel indefinitis, floribus sæpe corollatis fasciculatis* (Ricineæ). IV. *Ovariis 1-ovulatis, staminibus definitis vel indefinitis, floribus apetalis glomerato-spicatis* (Acalipheæ). V. *Ovariis 1-ovulatis, staminibus definitis, floribus apetalis bracteatis* (Hippomaneæ). VI. *Ovariis 1-ovulatis, floribus apetalis monoicis in involucro communi* (Euphorbieæ). Herbæ frutices vel arbores per orbem sparsæ præsertim in regionibus tropicalibus, sæpe lactescentes, nonnullæ virosæ vel officinales vel edules, foliis sparsis vel rarissime oppositis in quibusdam abortivis simplicibus integris vel palmatilobis stipulatis, inflorescentia varia. Cons: Adr: Juss: in Ann: sc: nat: 1824. p. 136. et in Arch: bot: 1833. I. p. 71., nec non J. Roeper enum: Euph: quæ in Germ: et Pannon: gignuntur Bull: univ: 1829. nov: p. 312.

Trib: I.

Buxeæ (Genera 8. fere omnia exotica).

I. Pachysandra Michx: amer: II. p. 177. t. 45. = Spr: syst: n. 3102. (*Monoëc: tetr*: L.).

» *Flores* monoici. *Perianth*: 4-partitum in masc:
» 1-in fœm: 3-bracteatum. Masc: *Stam*: 4. superne
» incrassata compressa sub pistilli rudimento inserta.

» Fœm: *Styl*: 3. recurvi. *Caps*: 3-cornis 3-cocca. »

Obs: Genus constans unica specie (*P. procumbens* Michx: l. c.) ex *Amer*: bor:; perenn: procumbens, folia alterna brevia ovalia crenato-dentata, spica ad basim caulis, floribus inferioribus fœmineis binis, superioribus masculis 8. ex eadem bractea.

II. Buxus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1410. = Spr: syst: n. 3103. = Lam: ill: t. 761. = *Buxi*, *Tricerœ* et *Crantziœ* spec: quorund: (*Monoëc*: *tetrand*: L.).

» *Flores* monoici. Masc: *Perigon*: 4-phyllum, fo-
» liolis 2. oppositis majoribus. *Stam*: 4. forma varia
» sub pistilli rudimento inserta. Fœm: *Perigon*: sub-
» 6-phyllum. *Glandulœ* 3. cum totidem stylis per-
» sistentibus alternantes. *Caps*: 3-cornis 3-cocca. »

Obs: Genus constans ex Spr: 8. stirpibus incluso *Tricerœ* genere W., quod non differt nisi inconstanti perigonii divisione. Frutices, exclusa 1. tantum specie, exotici sempervirentes, foliis oppositis plerumque coriaceis oblongis integris, floribus axillaribus solitariis vel fasciculatis aut sub-corymbosis minimis.

❉ 1. *B. sempervirens* = L. sp: 1394. = Spr: syst: III. 847. = Ludw: ect: t. 4. Vern: *Martel* (*Eur*:, *Persia* bor: *Pedem*: in montibus *Liguriœ* ad rupes, sylvulas etiam facit inter *Garresio* et *Ormea*, inter *Robilant* et *Rocavion* All: n. 2097. Passim secus vineas in agro *Segusino* All: auct: p. 37. Re fl: segus: p. 79. In montibus *Sabaud*: præsertim prope *Aix* communem vidi). Frutex omnibus notus, foliis coriaceis lucidis petiolis margine pilosiusculis, floribus fasciculatis, antheris ovatis, varians statura ab humili

ad arborescentem, foliisque plus minus late ovalis vel lanceolatis quandoque variegatis: undique cultus in hortis præsertim secus areolas. Huc pertinent *B. arborescens*, *angustifolia*, *suffruticosa* MILL: et *myrthifolia* LAM:

2. *B. balearica* = Lam: dict: I. p. 505. (Ins: *Balear:*). Priori valde affinis, sed generatim statura majori, foliis oblongioribus emarginatis, ac constanter floribus sub-solitariis staminibus longissimis, antheris linearibus diversa. Colitur penes nos etiam sub dio, sed facile hyeme perit.

Trib: II.

PHYLLANTHEÆ (Gen: 17-18. omnia exotica, nonnulla obscura).

III. CICCA Lin: gen: ed: Schreb: n. 1417. = Spr: syst: n. 569. = Lam: ill: t. 757. = *Ciccæ*, *Averrhoæ*, *Phyllanthi*, et *Frankiæ* spec: quorund: (*Monoëc: tetrand*: L., *Tetrand*: *monog*: Spr:).

» *Flores* monoici. *Perigon*: 4-partitum. *Stam*: 4.
» *Styl*: 4. 2-fidi. *Caps*: sub-carnosa 4-cocca inde-
» hiscens. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus ex *Indiarum* regionibus calidioribus. Frutices magni, foliis pinnatis, foliolis oppositis vel alternis plus minus oblongo-ovatis, floribus racemosis vel in petiolo communi glomeratis. Possideo *C. disticham* = L. mant: 124. Foliola alterna late ovata acuta glabra subtus pallidiuscula, racemi laterales, flores fœminei sæpius superiores.

IV. Phyllanthus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1412. excll: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 2344. = Lam: ill: t. 756. = *Phyllanthi*, *Xylophyllæ*, *Rhamni*, *Breyniæ*, *Catheri*, *Nymphanthi*, *Conami* spec: quorund: (*Monoëc*: *monadelph*: L., *Monadelph*: *triand*: Spr:).

» *Flores* monoici. *Perigon*: 6 - partitum. *Stam*: 3.
» filamentis coalitis et ovaria basi glandulis cincta.
» *Styl*: 3. 2-fidi. *Fructus* capsularis 3-coccus, coccis
» 2-spermis. »

Obs: Genus numerosissimum (stirp: 68. ex Spr:). Arbores vel frutices rarius herbæ per regiones intratropicales præsertim sparsi, ramis alternis, foliis veris quandoque nullis, ramulis foliorum more dilatatis complanatis margine dentatis, dentibus floriferis (in *Xylophyllis*); hæ omnes fruticosæ sempervirentes; modo et sæpius foliis sub-pinnatis vel vere pinnatis inter pinnas floriferis, floribus sub-solitariis vel aggregatis; interdum et rarius foliis simplicibus, pedunculis compositis. Nonnullæ exornant calidaria europæa, præcipue inter *Xylophyllas*, ob singularem florendi situm et ramos sempervirentes, quod illis habitum tribuit omnino proprium. Inter stirpes a me cultas vel siccas communicatas, seqq: habeo valde dubias vel novas.

1. *Ph*: *udicola* = Mart: in sched: (*Brasil*:). « *Ph*:
» ramis teretibus nitidis erectis, foliis pinnatis 12-
» 15-jugis, foliolis petiolulatis ovato-rotundatis (diam:
» 3-4-lin:) integerrimis glabris, floribus minutissimis
» inter pinnas fasciculatis. » Nob: = 2. *Ph*: *elongatus* = Mart: in sched: non Jacq: (*Brasil*: cap: *Frio*).

» *Ph*: ramis teretibus virgatis glabris rubescentibus, » foliis pinnatis 18-20-jugis, foliolis sub-sessilibus » ovato-lanceolatis (1. lin: longis 1/2 latis) integer- » rimis glabris, floribus minutissimis inter pinnas so- » litariis. » Nob: *Ph*: *elongatus* Jacq: pertinet ad *Xylophyllas*. = 3. *Ph:?* = Mart: in sched: (*Brasil*: ad viam *Filisberti*). Specim: nimis mancum ut diagnosis statui possit; videtur pertinere ad 2. sect: Spr: foliis vere pinnatis inter pinnas floriferis; rami erecti glabri nigrescentes; foliola quæ ceciderunt oblonga long: fere semi-pollicaria lat: unguicularia, quæ extant versus apicem rachidis sunt duplo triplove minora; flores adparent solitarii et majores quam in præcedentibus. = 4. *Ph*: *eurisladro* = Mart: in sched: (*Brasil*: *Rio das Corsas*). « *Ph:* caule angulato glaberrimo, ramis » floriferis difformibus albis lanceolatis pollicaribus » aliis linearibus vel lanceolato-linearibus longissi- » mis sub-coriaceis glabris inæqualiter inciso-denta- » tis, floribus inter dentes solitariis longe pedicella- » tis. » Nob: Pertinet cum seq: ad *Xylophyllas*. = 5. *Ph*: *robustus* = Mart: in sched: (*Brasil*: *Serra d'Estalle*). « *Ph*: caule sub-ancipiti striato glabro, » ramis floriferis sub-distichis elliptico-lanceolatis » sub-æqualibus coriaceis venosissimis glabris regu- » lari-denticulatis, floribus inter dentes solitariis sub- » sessilibus. » Nob: Valde affinis *Ph*: *montano* Sw: = 6. *Ph*: *ramiflorus* = Pers: *Xylophylla ramiflora* W. et Ait: *Pharnaceum suffruticosum* Pall: sec: W. Omissus a Spr:? = 7. *Xylophylla parviflora* = Bellard: hb: ex Vahl:? A priori non differt.

Trib: III.

Ricineæ (Gen: 28. fere omnia exotica, varia obscura).

V. Ditaxis Spr: syst: n. 3202. ex Vahl: = *Crotonis* et *Chisopetali* spec: quorund: (*Dioëc: monadelph*: Spr:).

» *Flores* dioici. Masc: *Perigon*: 10-partitum, laci-
» niis interioribus petaloideis. *Stam*: 10. verticillata
» 5. superiora. Foem: *Perigon*: 5-partitum, glandulis
» 5. ejus laciniis oppositis. *Styl*: 3 - fidus. *Stigm*: 6.
» lobato-crenata. *Fructus* 3-coccus. »

Obs: Genus constans ex Spr: unica stirpe (*D. dioica* Spr: syst: III. 912. ex Kunth) ad flumen *Amazonum* nascente, cui addenda *D. chiropetala* Berter: merc: chil: n. XIII. p. 608. idem ac *Croton lanceolatus* Cav: ic: VI. p. 58. t. 557. f. 2. *Chiropetalum lanceolatum* Adr: Juss: in Arch: bot: 1833. I. p. 69. Novo *Chiropetali* generi seqq: characteres tribuit cl: Auctor. « *Flores*
» monoici. *Cal*: 5 - partitus persistens cujus laciniis
» glandulæ totidem oppositæ. Masc: *Pet*: 5. glandulis
» exteriora cumque iis alternantia unguiculata, limbo
» 3-7-partito, laciniis palmatis acutis. *Stam*: 5. fila-
» mentis inferne connatis in stipitem pistilli abortivi
» superne liberis patentibus. Foem: *Pet*: et *stam*: 0.
» *Ovar:* hirsutum 3-loculare loculis 1-ovulatis. *Styl*:
» 3. a basi divisi et reflexi 2-fidi. *Fructus* capsularis
» 3-coccus. » Hæc videre licuit in specim: perfectissimo misso a Bertero e *Rancagua*; sed flores omnes masculi sunt, nec adparent fœminei-inferiores uti as-

serit cl: Juss: l. c. Revera Peregrinator noster qui plantas vivas in loco natali examini subjecit monuit esse *dioicas*.

VI. Crozophora Spr: syst: n. 3110. ex Neck: = Adr: Juss: l. c. = *Crotonis* spec: alior: (*Monoëc*: *pentand*: Spr:).

» *Flores* diclini. Masc: *Perigon*: 10-partitum, laci-
» niis interioribus petaloideis liberis. *Stam:* sæpius 5.
» inferne connata. Foem: *Perigon:* 10-partitum æquale.
» *Styl*: 2-3-fidi. *Fructus* 3-coccus. »

Obs: Genus in dispendium *Crotonis* statutum levissimis notis, formans tamen juxta observationes cl: Adr: Juss: l. c. cum generibus *Chiropetali*, *Ditaxidis*, *Argysthameriæ*, et *Caperoniæ* distinctam sectionem ex habitu, ratione præsertim principii colorantis in omnibus eorum stirpibus existentis. Constat autem 11. speciebus ex *Ind*: orient:, *Arab*: et *Ægypt*:, una tantum europæa, fruticosis vel herbaceis.

❋ 1. *Cr*: *tinctoria* = Adr: Juss: l. c. = Spr: syst: III. 850. Sub *Crotone* L. sp: 1425. = Lam: ill: t. 790. f. 4. Ic: taur: vol. 15. t. 8. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: In agro *Nicæens*: frequens All: n. 1441. In *Sardin*: arvis Moris st: sard: I. p. 40.). Ann: Erecta ramosa undique pulverulento - tomentosa, folia longe petiolata ovato-rhombea sub-sinuata, flores masculi terminales racemosi fœminei axillares pedunculis subternis, fructus penduli squamuloso - tuberculati. Ex hac paratur ad usum tinctorium *Tournesol* Gallorum.

VII. CROTON Lin: gen: ed: Schreb: n. 1462. excll: variis stirpib: = Spr: syst: n. 3135. = Lam: ill: t. 790. (*Monoëc*: *monad*: L., *Monoëc*: *decand*: Spr:).

» *Flores* monoici. MASC: *Perigon*: 10-partitum, la-
» ciniis interioribus petaloideis cum glandulis totidem
» alternantibus. *Stam:* indefinita (10-15.) libera. FOEM:
» *Perigon*: 5-partitum laciniis et glandulis interiori-
» bus 0. *Styl*: 3. 2-multifidi. *Fructus* 3-coccus. »

Obs: Genus, etsi a recentioribus Auctoribus plurimis stirpibus exoneratum, adhuc numerosissimum (spec: 150. circiter ex SPR:), et ideo extricatu difficillimum. Arbores frutices suffrutices vel herbæ omnes exoticæ præsertim ex zonis calidioribus et temperatis *Indiarum*. Occurrunt nonnullæ stirpes in calidariis europæis ornamenti vel curiositatis gratia; quædam sunt officinales vel suspectæ; inter cultas frequentiores sunt:

1. *Cr*: *penicillatus* = Vent: choix XII. t. 12. (*Cuba*). Suffrut: Ramosissimus villosiusculus, folia longe petiolata cordato-ovata integerrima subtus pilis stellatis tecta, margine pilis longis glanduliferis ciliata, basi iisdem pilis fasciculatim circumdata, racemi axillares in apice ramorum; tota planta suaveolens. = 2. *Cr*: *lacerus* = Colla h. Ripul: p. 240. not: 1. c. descr: s. fl: *Cr*: *palmatus* Hortul: Cultus in calidario 15. ab hinc annis nondum floruit. Omissus a SPR:; an planta alii generis?

Crotones dubii vel novi.

3. *Cr*: *splendidus* = Mart: in sched: (*Brasil*:). « *Cr*: » caule fruticoso erecto ramoso, foliis sparsis petio- » latis ovato-lanceolatis integerrimis superne viridi- » bus glabris subtus petiolis ramulisque argenteis glan- » dulis ferrugineis adspersis, racemis axillaribus folio » brevioribus paucifloris, fructibus argenteo-squamu- » losis. » Nob: Pulcherrima stirps ludens inter *Cr*: *squamulosum* Vahl: et *punctatum* Jacq: = 4. *Cr*: *macrourus* = Mart: in sched: (*Brasil*: cap: *Frio*). « *Cr*: » caule fruticoso erecto glabro rubescente sub-verti- » cillato-ramoso, foliis alternis petiolatis sub-cordato- » ovatis acuminatis denticulatis adultis glabriusculis » subtus albidiusculis et ad nervos tenuissime villo- » sulis junioribus utrinque adpresso-villosis, racemis » terminalibus simplicibus longissimis, floribus alter- » nis minimis pedicellatis, fructibus glabris. » Nob:

VIII. Ricinus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1464. excll: variis stirpib: = Spr: syst: n. 3138. = Lam: ill: t. 792. (*Monoëc*: *monadelph*: L.).

» *Flores* monoici. Masc: *Perigon*: 5-partitum. *Stam*: » numerosa ramosa. Foem: *Perigon*: 3-partitum. *Stigm*: » 3. 2-partita. *Fructus* 3-coccus. »

Obs: Genus jam constans 15. circiter stirpibus fruticosis ex *Indiis*, modo a Spr: ad 1. redactum, ceteris vel tamquam varr: consideratis vel amandatis ad novum *Mappæ* genus, quod differt tantum perigonio masculi 3-partito, staminibus 3-10, stylo 2-3-partito.

1. *R. communis* = L. mant: p. 208. (*Ind*: orient:, *Afr*: bor:, *Sardin*:, *Calabr*:). Ubique nunc colitur in hortis et in agris ad usum officinarum. Planta in calidioribus regionibus fruticosa monente Spr: syst: III. 878., semper annua sec: W. sp: IV. 564., in regionibus nostris reapse annua valde elata simpliciuscula undique glauco-pruinosa, foliis amplissimis palmatis peltatis serratis, spicis terminalibus elongatis, floribus inferioribus masculis superioribus fœmineis. Variat caule lævi non pruinoso, foliis sæpe coloratis (*R. lividus* Jacq:, *africanus* W.); fructibus echinatis vel lævibus (*R. inermis* Jacq:); foliis profundius divisis laciniis angustioribus (*R. speciosus* Burm:). Missa mihi fuerunt a Bertero e *Chili* semina aliarum varr:, inter quas notatu digna, quæ ab ipso *macrosperma caule arboreo* indicatur; sub dio in horto meo fere 6-pedalis evasit, foliis fere pedalibus laciniis parum profundis latis et conniventibus, caule diametro 3-unciali et ultra, sed hyeme periit; culta in olla et in calidario reposita basim caulis servavit hyeme, et veniente vere ramos, flores fructusque gessit; hi sunt duplo majores quam in *R. communi* ac validius echinati. = 2. *R. scaber* = Bertol: ined: sec: Moris st: sard: I. p. 41. (*Sardin*: in arenosis *Flumini-major*, *Pula*, *Sarrabus*, *Bari*, *Onosa*). Ludit inter *R. communem* et *africanum* W.; ad primum magis accedit caule *constanter pruinoso*, ad alterum *caule fruticoso* ac foliorum lobis *oblongo-acuminatis*; differt ab utroque *petiolis constanter scabris*. At si hæc stirps admittitur, idem dicendum de varr: superne enumeratis; plantæ duratio ejusque statura et superficies, lo-

borum forma, eorum margo, et similia valde variare in *R. communi*, experientia docet. Observandum tamen circa *R. scabrum*, spontaneum esse in *Sardin:*, uti *R. africanum* prope *Regium* in *Calabria* repertum fuisse monuit cl: Tenore syll: fl: neap: p. 478.

IX. Jatropha Lin: gen: ed: Schreb: n. 1453. excll: nonnull: stirpib: = Spr: syst: n. 2403. = Lam: ill: t. 791. (*Monoêc*: *monad*: L., *Monad*: *decand*: Spr:).

» *Flores* monoici. *Perigon*: sub - infundibuliforme » sæpius calyculo 5-partito auctum. Masc: *Stam*: 10. » basi connata disco sæpe glanduloso cincta. Foem: » *Styl*: 3. 2-fidi, stigmate irregulariter lobato cristato. » *Caps*: 3-cocca. »

Obs: Stirpes 20. circiter ex utraque *Ind*: vel *Arab*:; nonnullæ cultæ in calidariis europæis; omnes pulchritudine excellit = 1. *J. panduræfolia* = Andr: repos: IV. p. et t. 267. *J. acuminata* Lam:, *hastata* Jacq: (*Cuba*). Suffrut: glaber, folia alterna ad apicem ramorum sub - fasciculata panduræformia acuminata basi inæqualiter acute lobata margine integerrima subtus pallidiuscula, corymbi terminales, flores calyculati atro-coccinei.

Species dubia vel nova.

2. *J. aculeatissima* = Nob: *J*....? Mart: in sched: (*Brasil*: *Pedra d'Agoa*). « *J.* caule foliorum nervis » fructibusque aculeatissimis, aculeis sub-fasciculatis » patentibus validissimis corneis; foliis 3-5-lobis lo- » bis ovatis acutis repando - sinuatis superne fusco -

» subtus albido-tomentosis; floribus sub-corymbosis » ecalyculatis; perigonio extus tomentoso masculi » inermi fœminei aculeato. » Nob: Stirps ab omnibus distinctissima; videtur herbacea; flores ex sicco viridescentes.

Trib: IV.

Acalypheæ (Gen: 11. circiter, 2-3. obscura).

X. Acalypha Lin: gen: ed: Schreb: n. 1461. = Spr: syst: n. 3139. = Lam: ill: t. 789. = *Acalyphæ*, *Tragiæ*, *Urticæ* spec: quorund: (*Monoëc*: *monad*: L.).

» *Flores* monoici in eadem aut distincta spica, vel » dioici. Masc: *Perigon*: 4-raro 5-partitum. *Stam*: 8- » 16. basi connata. Foem: *Perigon:* 3-partitum. *Styl*: » 3. multifidi. *Fructus* 3 - coccus sæpissime bractea » grandefacta tectus. »

Obs: Genus constans 60. circiter stirpibus, nonnullis haud satis notis; arbores frutices vel herbæ facie *Urticæ*, pleræque ex regionibus calidioribus utriusque *Ind*:, nonnullæ ex *Afr*: austr:, foliis alternis stipulatis simplicibus indivisis integerrimis vel crenulatis, floribus spicatis monoicis vel dioicis, in monoicis spicis androgynis vel sexu distinctis axillaribus terminalibusque, ex quibus omnibus generis sectiones plures ab Auctoribus statutæ. Varias possideo species, inter quas mihi dubiæ vel novæ seqq: a cl: Martio communicatæ.

1. *A. subsana* = Mart: in sched: (*Brasil*: cap: *Frio*). » *A.* herbacea? foliis longe petiolatis ellipticis acu-

» minatis argute serratis supra glabris subtus cane-
» scentibus, spicis axillaribus androgynis petiolum
» sub-æquantibus. » Nob: = 2. *A. ruderalis* = Mart:
in sched: (*Brasil: Serra d'Estrelle*). « *A.* caule her-
» baceo petiolisque puberulis, foliis petiolatis ovatis
» acutis obtusisve dentatis utrinque glabris, spicis
» terminalibus cylindricis androgynis elongatis ad
» apicem sub-divisis. » Nob: = 3. *A. hirsuta* = Mart:
» in sched: (Cum priori). « *A.* caule herbaceo? ere-
» cto simplicissimo hirsuto, foliis petiolatis ovato-
» rhombeis basi inæqualiter sub-cordatis acuminatis
» serratis utrinque hirsutiusculis, spicis axillaribus
» androgynis folium sub-æquantibus. » Nob: = 4. *A.*
prunifolia = Nees et Mart: non Kunth? Planta ex
specim: omnino glabra nec *pilosa* uti stirps Kunth
(H. et B. pl: æquin: II. p. 92.); folia elliptica nitida
a medio ad apicem serrata, spicæ axillares andro-
gynæ folio 2/3 breviores. Huc pertinet sec: Spr: c. p.
p. 315. *A. australis* L. sp: 1424. Si ita est, nomen L.
uti antiquius retinendum etiam ne confundatur cum
A. prunifolia Kunth pariter antiquiori.

XI. Mercurialis Lin: gen: ed: Schreb: n. 1534. excl:
M. androgyna = Spr: syst: n. 1529. = Lam: ill:
t. 820. = (*Dioëc: enneand*: L., *Enneand: di-tri-gyn*: Spr:).

» *Flores* diclini. *Perigon*: 3-partitum. Masc: *Stam*:
» 9-12. libera, antheris globosis 2-locularibus. Foem:
» *Filamenta* 2. brevia sterilia ovario adpressa. *Styl*:
» 2. 2-fidi. *Caps*: 2-3-cocca. »

Obs: Genus constans 5-6-stirpibus, quarum 3-4.

europææ suffruticosæ vel herbaceæ, foliis oppositis stipulaceis oblongis serratis, floribus axillaribus terminalibusve spicatis aut fasciculatis. *M. androgyna* L. pertinet ad *Crotonem ricinocarpos* sec: Spr:

❀ 1. *M. perennis* = L. sp: 1465. = Spr: syst: II. 272. = Fl: dan: t. 400. Ic: taur: vol. 13. t. 47. Vern: *Mercorella dj bosch* (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis montanis frequens All: n. 2095. Etiam circa *Venariam* sed rara Re fl: tor: II. p. 147. Biroli fl: acon: II. p. 136.). Perenn: Simplicissima undique scabra, folia petiolata ovato-lanceolata acuta, pedunculi fœminei elongati, fructus hirsuti.

❀ 2. *M. annua* = L. sp: 1465. = Spr: syst: II. 272. = Blackw: t. 162. Ic: taur: vol. 13. t. 46. Vern: *Mercorella* (*Eur*: passim. *Pedem*: secus hortos et ruderata frequens All: n. 2094. Re fl: tor: II. p. 147. Biroli fl: acon: II. p. 136. *Sardin*: ad vias Moris st: sard: I. p. 41.). Differt a priori radice *annua*, caule *brachiato glabro*, floribus masculis *spicatis* fœmineis axillaribus *sub-glomeratis*. *M. ambigua* L. fil: est simplex var: floribus androgynis.

3. *M. elliptica* = Vent: h. Cels: p. et t. 12. (Ins: *Balear*:, *Lusitan*:, *Madera*. *Sardin*: in aridis collinis *Cuspini*, *Arzana* Moris st: sard: I. p. 41.). Suffrut: Glabra, folia elliptica glanduloso-serrata duplo minora quam in præcedentibus, stipulis reflexis.

Trib: V.

HIPPOMANEÆ (Gen: 12-13. omnia exotica).

XII. HIPPOMANE Lin: gen: ed: Schreb: n. 1471. = Spr: syst: n. 3086. = Lam: ill: t. 793. (*Monoëc*: *monad*: L., *Monoëc*: *diandr*: Spr:).

» *Flores* monoici. MASC: *Perigon*: turbinatum 3-
» fidum. *Stam*: 2. connata. FOEM: *Perigon*: 3-parti-
» tum. *Styl*: brevissimus. *Stigm*: radiatum multi-sæ-
» pius 7-fidum. *Fructus* drupaceus indehiscens con-
» stans tot coccis concretis quot stigmatis divisiones
» complurimis sæpius abortivis. »

Obs: Genus constans unica stirpe satis cognita (*H. Mancinella* L. sp: 1431.). Arbor ex *Amer*: æquin: lactescens venenosa, folia alterna ovata serrata glabra petiolis apice 1-glandulosis, flores terminales, masculi spicati fœminei solitarii.

Trib: VI.

EUPHORBIEÆ (Gen: 5. quorum 2. obscura).

XIII. EUPHORBIA Lin: gen: ed: Schreb: n. 823. = Spr: syst: n. 3076. = Lam: ill: t. 411. = *Euphorbiæ*, *Medusæ*, *Dactylanthes*, *Treisiæ*, *Tithymali*, *Anisophylli*, *Crotonis* spec: quorund: (*Dodec*: *trigyn*: L., *Monoëc*: *androgyn*: Spr:).

» *Flores* monoici adrogyni sc: masculi 12. vel
» plures raro pauciores paleis seu appendiculis in-

» termixtis (*petala* quorund:) circa unicum fœmi- » neum congesti in involucro communi, rarissime » dioici. Masc: pedicellati nudi. *Stam*: 1. cum pedi- » cello articulatum, anthera didyma. Foem: pedicelli » nudi vel rarius calyculati. *Styl*: 3. 2-fidi. *Caps*: 3- » cocca. »

Obs: Genus numerosissimum (spec: 210. ex Spr:), habitu sæpe vario, hinc extricatu pro stirpibus difficillimum. Arbores frutices vel herbæ per orbem sparsæ permultæ europææ, omnes succo lacteo acri donatæ; nonnullæ aphyllæ vel sub-aphyllæ aculeatæ vel inermes plus minus carnosæ forma varia sæpe singulari et fere monstruosa, floribus solitariis vel aggregatis; hæ omnes fruticosæ plerumque ex *Afr*: austr: sæpe cultæ in frigidariis europæis ornamenti vel curiositatis gratia; aliæ fruticosæ foliosæ non carnosæ forma regulari floribus raro solitariis sæpius aggregatis vel reapse umbellatis, inter quas paucæ europææ; aliæ demum et major pars herbaceæ foliosæ, floribus solitariis vel aggregatis (2. tantum europææ) vel reapse umbellatis umbellis 2-3-4-5- vel multifidis, quarum multæ europææ. Ex hisce omnibus nec non ex capsulæ superficie lævi vel scabra optimas divisiones generis statuunt Auctores. Multi quoque faciendi ad species determinandas involucri dentes exteriores et interiores, nec non involucelli (*bracteæ* quorundam) forma, ac seminum figura et superficies. Dissentiunt Auctores circa organa floralia: characteres generici ex L. erant = Cor: *4-5-petala calyci insidens*. Cal: *1-phyllus ventricosus*. Stam: *dodecandra*. Caps: *3-cocca* =. Recentiores Auctores *calycem* L.

melius pro *involucro* communi plures flores includente considerarunt; *petala* autem pro *calyculo* vel *appendiculis* uniuscujusque floris interdum abortientibus; singulus flos masculus in involucro communi sic erit monandrus; flos centralis unicus fœmineus; et ita flores *diclini* non *hermaphroditi*. Multas possideo stirpes præsertim inter carnosas primæ sectionis; hic tamen pedemontanas tantum, sardoas, nec non novas vel dubias referre mihi sufficiat.

A. *Fruticosæ foliosæ.*

α Floribus aggregatis.

❋ 1. *E. spinosa* = L. sp: 655. = Spr: syst: III. 789. = Herm: lugdb: 610. t. 601. (*Carniola*, *Galloprov*:, *Græcia*. Ubique ad rupes in comit: *Nicæens*: et in prov: *Aquensi*, etiam ad rupes in *Liguria* All: n. 1037. In monte *Ramazzo* et in montibus retro *Pegli* Bertol: am: ital: p. 153. *Sardin*: in montanis *Marganai* et *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 41.). Suffrut: Diffuso-ramosa ramis vetustate spinescentibus, folia sub-conferta parva oblonga glabra, involucra sub-5-fida ovata flavescentia, capsula verrucosa.

β Floribus umbellatis.

❋ 2. *E. dendroides* = L. sp: 662. = Spr: syst: III. 790. = Moris: hist: s. 10. t. 1. f. 11. 12. (*Ital*:, *Sicil*:, *Creta*. Ad scopulos mari proximos prope *Uneliam* et *Alaxiam*, circa *Nicæam* in scopulis frequens All: n. 1058. *Sardin*: in collibus frequens Moris st: sard: I. p. 40.). Suffrut: Alata ramosa ramis atroru-

bentibus, folia sparsa anguste lanceolata glabra, umbella multifida radiis 2-3-fidis, involucrum umbellæ polyphyllum sub-lanatum, involucella obtuso-cordata, capsula glabra angulis leviter muriculatis, semina rotundata lævia.

✽ 3. *E. Characias* = L. sp: 662. = Spr: syst: III. 790. = Jacq: ic: rar: I. t. 89. Ic: taur: vol. 13. t. 44. (*Eur*: austr: In convallibus et locis siccis agri *Nicæens*: ubique copiose All: n. 1060. *Genuæ* in mœniis *alla Cava* Bertol: am: ital: p. 154. *Sardin*: in maritimis Moris st: sard: I. p. 40.). Frutic: Erecta sub-simplex villosa, folia sparsa lanceolata elongata sub-tomentosa, umbella terminalis multifida radiis 2-fidis, involucella perfoliata sub-orbiculata purpurascentia, capsula tomentosa.

B. *Herbaceæ.*

α Floribus solitariis.

✽ 4. *E. Chamæsyce* = L. sp: 652. = Spr: syst: III. 792. = Lob: ic: t. 363. f. 2. Ic: taur: vol. 25. t. 61. (*Eur*: austr: Ubique locis aridis agri *Nicæens*: All: n. 1030. In pascuis *di Vogogna* versus flumen *Tosa* rarissime crescit Biroli fl: acon: I. p. 160. *Sardin*: in arenosis Moris st: sard: I. p. 40.). Ann: Procumbens filiformis dichotoma glabra, folia opposita parva rotundata crenulata, flores axillares minimi sub-sessiles, capsula glabra, semina tuberculosa. Variat caulibus foliisque canescentibus (*E. canescens* L. sp: 652. All: l. c. var: β et auct: p. 19. ubi stirpem distinctam admittit). Huc quoque spectat sec: Spr:

E. massiliensis DC. quæ reapse ex specim: meis differre non videtur.

❋ 5. *E. Peplis* = L. sp: 652. = Spr: syst: III. 792. = Lob: ic: t. 363. f. 1. Ic: taur: vol. 8. t. 22. (*Anglia*, *Eur*: austr: Ad litus maris *Nicæens*: All: n. 1031. *Ligur*: *a Sestri di Ponente* Bertol: am: ital: p. 152. Habeo ex *Savona* a Bertero. *Sardin*: in arenosis maritimis Moris st: sard: I. p. 40.). Priori valde affinis, sed differt foliis integerrimis ovato - oblongis basi semi-cordatis, capsulis triplo quadruplove majoribus, seminibus lævibus.

β Floribus umbellatis.

1. *Umbella 3-fida.*

❋ 6. *E. Peplus* = L. sp: 653. = Spr: syst: III. 795. = Bull: herb: t. 79. (*Eur*: passim, *Ægypt*: *Pedem*: in hortis copiose All: n. 1033. In locis umbrosis circa habitationes et hortos Re fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 253. Ad vias *della Bicocca* urbis *Novariæ* Biroli fl: acon: I. p. 160. *Sardin*: in pascuis frequens Moris st: sard: I. p. 40.). Ann: Erecta ramosa glaberrima, folia petiolulata ovato - rotundata integerrima, umbellæ radii dichotomi, involucella ovata luteola appendiculis 2-cornibus, capsula glabra angulis carinatis, semina sub-exagona foveolata. Variat statura duplo minori (*E. minima* Hortul:). Huc pertinent sec: Spr: *E. peploides* Gouan: non Thuill:, *sexangularis*, *rotundifolia*, et *punctata*. Primam distinguit All: n. 1032. et *Sabaud*: indicat pro loco natali ad sepes secus flumen *Isère*; flores in hac sub-solitarii.

✻ 7. *E. falcata* = L. sp: 654. = Spr: syst: III. 795. = Jacq: austr: t. 121. (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: ad vias et in satis collinis All: n. 1034. In vineis circa *Segusium* Re fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 253.). Ann: Humilis glabra sub-ramosa, folia plus minus late lanceolata vel sub-spathulata mucronulata, umbellæ radii elongati sub-dichotomi, involucella lanceolata rubella appendiculis semi-lunatis, capsula glabra, semina sub-tetragona transverse sulcata. Variat foliorum forma modo reapse lanceolata, modo spathulata obtusa plus minus sed semper mucronulata, unde huc referendæ *E. acuminata* et *mucronata* Lam:, *E. obscura* Loisl: et Balb:, quas pariter possideo ex *Pedem*: *E. parvula* Delil: huc quoque relata a Spr: mihi ignota.

✻ 8. *E. exigua* = L. sp: 654. = Spr: syst: III. 796. = Lob: ic: t. 357. f. 2. (*Eur*: med: et austr: In agro *Nicæens*: frequens, circa *Chaumont* et *Exilles*, in collibus apricis non rara All: n. 1035. In vineis vallis *Segus*: Re fl: segus: p. 40. Secus viam prope *Supergam* Re fl: tor: I. p. 254. In sylvis vallis *Ticini* præsertim *di Cassolo* nec frequens Biroli fl: acon: I. p. 161. In sylvis *Albensib*: ex Bertero. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* Bertol: am: ital: p. 152. In *Sardin*: pascuis Moris st: sard: I. p. 40.). Ann: Plus minusve humilis ex loco natali, glabriuscula, folia linearia mucronata sæpius acuta quandoque obtusa vel retusa (*E. retusa* Cav:), umbellæ parvæ radii dichotomi, involucella linearia appendiculis 2-cornibus, capsula et semina ut in priori.

2. *Umbella 4-fida.*

✻ 9. *E. Lathyris* = L. sp: 655. = Spr: syst: III. 797. = Bull: herb: t. 103. Ic: taur: vol. 3. t. 72. Vern: *Giallaria* uti aliæ stirpes indigenæ nomen speciale non habentes. *Erba purga*, *Erba topa* (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: ubique in hortis et ad sepes All: n. 1036. Re fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 254. Biroli fl: acon: I. p. 161. *Sardin*: in umbrosis collium Moris st: sard: I. p. 40.). Bienn: Elata apice ramosa glabra rubescens, folia opposita sub-amplexicaulia lanceolata mucronulata, umbellæ amplæ tetraphyllæ radii dichotomi, involucella cordato-lanceolata magna fungosa glabra, semina ovata reticulata. Rustici hisce seminibus utuntur ad alvum movendam et febres contumaces tollendas; sed periculosum experimentum esse monet All:

✻ 10. *E. terracina* = L. sp: 654. = Spr: syst: III. 797. = Barr: ic: t. 833. s. fl: All: pedem: t. 83. f. 2. sub *E. taurinensi*? (*Hispan*:, *Ital*:, *Gallia* austr: *Pedem*: circa *Lusengo* non procul ab *Aug*: *Taurin*: All: n. 1046. sub *E. taurinensi* c. descr: In vineis *Nicæensib*: frequentissima All: auct: p. 20. Nil frequentius in vineis circa *Segusium* Re fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 255. ubi credit circa *Lusengo* non esse spontaneam sed ortam e seminibus a *Duriæ* aquis e *Segusiensi* provincia advectis. *Corsica* All: cors: 209. t. 3. *Sardin*: ad vias *S. Antioco* Moris st: sard: I. p. 41.). Ann: Glabra sub-simplex, folia alterna brevipetiolata lineari-lanceolata interdum spathulata subretusa, umbellæ radii sæpius 4- rarius 3-5. dicho-

tomi. Involucella triangulari-ovata appendiculis 2-3. dentatis, capsula angulis verruculosa, semina ovata lævia. Icones All: de *E. taurinensi* quadrant circa herbam cum figura Barr: de *E. terracina* in qua tamen flores desiderantur; umbellam sæpius 4 - fidam dixit ipse All: in descr:, male igitur in phrasi 5 - *fidam* definivit. Omnibus perpensis, arbitror stirpem All: reapse ad *E. terracinam* L. esse referendam.

3. *Umbella 5-fida.*

❋ 11. *E. Pithyusa* = L. sp: 656. = Spr: syst: III. 797. = Moris: hist: III. p. 337. s. 10. t. 1. f. 25. (*Gallo-prov:*, *Ital:* super:, *Carniol:*, *Hispan: Pedem:* in territorio *di Bagnolo* prope sacellum *S. Annæ*, in *Sabaud:* All: n. 1041.). Perenn: Basi sub-lignosa cæspitosa glaberrima glauco-rubescens, folia lanceolata infima retrorsum imbricata, umbella sub-simplex, involucella sub-cordato-ovata appendiculis emarginatis, capsula et semina lævia.

❋ 12. *E. Paralias* = L. sp: 657. = Spr: syst: III. 798. excl: syn: Bivon: = Jacq: h. Vindeb: t. 188. Ic: taur: vol. 18. t. 77. f. 2. (*Eur:* arenis maritimis. Ad maris *Nicæens:* litus et in sabulosis All: n. 1042. *Genuæ alla Foce, a Sestri di Ponente* in littore Bertol: am: ital: p. 153. Ex litore *Savonæ* retulit Berterus. *Sardin:* in arenosis maritimis Moris st: sard: I. p. 40.). Perenn: Erecta ramosa glaucescens, folia sparsa lanceolata sursum imbricata mucronulata, umbellæ radii 2 - fidi, involucella cordato - reniformia appendiculis integerrimis, capsula glabra ad angulos rugosa, semina lævia rufo-maculata.

✻? 13. *E. saxatilis* = Murr: syst: veg: 452. = Spr: syst: III. 798. = Jacq: fl: austr: t. 345. (*Austria*, *Caucaso*, *Ucran*:, *Hispan*: *Pedem*: in locis sterilibus et saxosis prope *Segusium* secus viam *della Novalesa* legit Bellard: sec: Re fl: segus: p. 40.). Valde priori affinis, differens foliis latioribus sub-spathulatis, appendiculis semi-lunatis, capsulis undique glabris. Indigenam dubitanter enumero, de illa enim solus cl: Re fide Bellard: mentionem fecit; ipse numquam inveni neque in hb: Bellardiano; specim: habeo ex hb: Biroli et ex Perret austriaca et hispanica.

✻ 14. *E. helioscopia* = L. sp: 658. = Spr: syst: III. 798. = Fl: dan: t. 725. Ic: taur: vol. 3. t. 73. Vern: *Rogna d'aso* (*Eur*: passim. *Pedem*: secus arva et in vineis abunde All: n. 1047. Re fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 255. Biroli fl: acon: I. p. 161. *Sardin*: ad vias vulgatissima Moris st: sard: I. p. 40.). Ann: Erecta glabra sub-simplex, folia alterna sessilia cuneiformia superne tenuissime serrulata, umbellæ radii patentissimi 2-fidi, involucella ovata appendiculis truncatis, capsula glabra, semina ovata reticulata.

✻ 15. *E. serrata* = L. sp: 658. = Spr: syst: III. 798. = Jacq: ic: rar: III. t. 384. Ic: taur: vol. 3. t. 83. (*Hispan*:, *Gallia* austr: *Pedem*: in valle *August*: *Prætor*: circa *S. Vincent*, ubique locis incultis agri *Nicæens*: All: n. 1049.). Ann: vel perenn:, folia sub-amplexicaulia remotiuscula cordata serrata, umbellæ radii 2-3-fidi, involucella reniformia, capsula glabra, semina ovata leviter maculata hilo carnoso tetragono pyramidali coronata.

* 16. *E. segetalis* = L. sp: 657. = Spr: syst: III. 799. excl: syn: Tenor: = Moris: hist: III. p. 339. s. 10. t. 2. f. 3. Ic: taur: vol. 28. t. 87. *E. provincialis* W. excl: syn: Poir: sec: DC. fl: fr: n. 2154. (*Eur*: med: et austr: In agro *Nicæens*: ALL: n. 1045. *Sardin*: inter segetes et ad vias MORIS st: sard: I. p. 40.). Ann: Erecta glabra, folia linearia, umbellæ radii elongati dichotomi, involucella late cordata acuta, capsula glabra angulis scabris, semina ovata reticulata. Variat multimode caule simplici vel ramoso, numero radiorum eorumque divisionibus, floribus 2-umbellatis etc. *E. seticornis* POIR: quæ ad *provincialem* suam refert W., pertinet ad *E. italicam* LAM:, quæ non crescit nec in *Gallia*, monente DC., nec in *Pedem*: quod sciam. Illam invenit cl: MORIS in *Sardin*: ad margines agrorum. *E. cæspitosa* TENOR: spectat ad seq:

* 17. *E. pinea* = L. syst: veg: 376. = Spr: syst: III. 799. = Tenor: fl: neap: I. p. 322. in addend: t. 143. f. 1. sub *E. cæspitosa*. Biv: man: IV. p. 19. t. 5. et Barr: ic: t. 821. sec: Guss: pl: rar: p. 193. 194. *E. linifolia* et *cæspitosa* Tenor: *E. pinifolia* DC. fl: fr: n. 2157.? (*Calabr*:, *Sicil*:, *Gallia* austr: In agro *Nicæens*: ALL: n. 1044.). Basi sub-lignosa erecta ramosa glabra, folia linearia conferta sub-imbricata subinde latiora distantiora, umbellæ radii dichotomi, involucella sub-cordato-reniformia integerrima appendiculis lunatis, capsula angulis verruculosa, semina excavato-punctata. Ico BARREL: a cl: GUSS: citata perfectissime quadrat cum specim: meis *Nicæa* lectis. Cl: DC. nullam iconem citat de sua *E. pinifolia*,

sed ejus descriptio cum nostra stirpe convenire videtur.

✻ 18. *E. dulcis* = L. sp: 656. non Vahl: = Spr: syst: III. 799. excl: syn: Jacq: = Lob: ic: t. 358. f. 1. Jacq: austr: t. 213. Ic: taur: vol. 3. t. 77. (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: ad semitas locis umbrosis et sylvosis All: n. 1040. Re fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 255. sub *E. purpurata* Thuill: Ad vias umbrosas sicuti ad illas *della Bicocca* Biroli fl: acon: I. p. 161.). Perenn: Elata sub-simplex superne pubescens, folia oblonga obtusa apice denticulata vel integerrima, umbellæ radii 2-fidi, involucella foliis parum majora appendiculis sub-rotundis integerrimis, ex quibus distinguitur ab *E. dulci* Vahl: appendiculas cordatas dentatas gerente, capsula pilosa demum glabra verruculosa. *E. purpurata* Thuill: quam cl: Re cum nostra *dulci* commutavit auctoritate DC. fl: fr: n. 2167. 2168. vix distinguitur foliis integerrimis, involucri dentibus exterioribus purpureis nec luteis, capsulis verrucosis quidem sed numquam pilosis. Ceterum synonymia Auctorum de hisce et seq: tam confusa, ut nil certi statui possit circa earum characteres, et forsan omnes ad eundem pertinent typum.

✻ 19. *E. carniolica* = Jacq: fl: austr: app: t. 14. = W. sp: II. 910. = Scop: carn: n. 576. t. 21. sub *Tithymalo piloso* (*Carniol*:, *Gallo-prov*: *Pedem*: non infrequens in pascuis et ad limites agrorum All: n. 1048.). Vix a priori distincta foliis acutis, radiis umbellæ majoribus ac nutantibus, appendiculis magis rotundatis et fere orbiculatis.

20. *E. hiberna* = L. am: acad: III. p. 128. *E. hi-*

bernica Spr: syst: III. 800. (*Hibernia, Sibir:, Austria, Pyrenæis*, montibus *Arverniæ. Sardin:* in humidis umbrosis *Genargentu* Moris st: sard: I. p. 40.). Perenn: Simplex glaberrima, folia sessilia alterna oblonga obtusa integerrima, umbellæ radii 5-6. 2-fidi, involucella elliptica appendiculis reniformibus, capsulæ muricato-verrucosæ.

❋ 21. *E. epithymoides* = L. sp: 656. = Spr: syst: III. 800. = Jacq: fl: austr: t. 344. Ic: taur: vol. 28. t. 14. (*Austria, Ital:* Locis incultis et ad oras sylvarum comit: *Nicæens*: et *Liguriæ* non infrequens All: n. 1038. c. descr: Communis *Genuæ al Lagazzo* et secus aquæductum *allo Zerbino* Bertol: am: ital: p. 153.). Accedit ad *E. dulcem* n. 18., sed differt præsertim foliis margine scabris subtus villosis, capsulis setoso-muricatis.

❋ 22. *E. platyphylla* = L. sp: 660. = Spr: syst: III. 800. = Jacq: fl: austr: t. 376. Ic: taur: vol. 3. t. 82. Vern: *Erba dle scravasse* (*Eur*: passim, *Asia med:* In agris *Pedem*: et sylvestribus locis frequens All: n. 1052. In incultis et in arvis Re fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 236. In sylvis vallis *Ticini* frequens Biroli fl: acon: I. p. 161. *Sardin*: ad sepes Moris st: sard: I. p. 40.). Ann: Erecta sub-simplex, folia lanceolata glabra vel villosula serrulata in planta tenella maculis rubris picta, umbellæ radii 3-fidi, involucella cordato-ovata appendiculis rotundatis, capsula glabra plus minus evidenter verrucosa, semina lævia. Stirps valde polymorpha eique forsan conjungendæ *E. stricta, litterata, serrulata, micrantha, crispata, coderiana, flavicoma, squamigera*, monente Spr: l. c.

✻ 23. *E. verrucosa* = L. sp: 658. = W. sp: II. 915. = Moris: hist: s. 10. t. 3. f. 3. Ic: taur: vol. 3. t. 79. et vol. 21. t. 61. *E. platyphylla* var: Spr: syst: III. 800. Vern: *Solietta*, *Laitin* (*Eur*: passim, *Oriente*. *Pedem*: in collibus et pratis apricis locis lapidosis præsertim ALL: n. 1050. RE fl: segus: p. 40. Passim in sylvis *della Mandria* alibique RE fl: tor: I. p. 256. In pratis aridis *dell'Arbogna* et in sylvis *della Bertona* urbis *Novariæ* BIROLI fl: acon: I. p. 161.). Vix a priori diversa radice perenni vel bienni, caule procumbente, foliis constanter villosis, capsulis evidentius verrucosis. Huc referenda *E. peploides* THUILL: non GOUAN:

✻ 24. *E. pilosa* = L. sp: 659. = Spr: syst: III. 800. = Gmel: sibir: II. t. 93. Barr: ic: rar: 41. t. 885. mala (*Hungar*:, *Sibir*:, *Gallo-prov*:, *Occitania*. In comit: *Nicæens*: locis umbrosis et montanis frequens ALL: n. 1051. *Sardin*: in palustribus MORIS st: sard: I. p. 40.). Perenn: Erecta simplex glabriuscula, folia lanceolata vix margine villosiuscula apicem versus tenuissime serrulata, umbellæ radii 3-fido-2-fidi, involucella ovata appendiculis rotundatis, capsula longe et sparse pilosa ex quo præcipue a duabus præcedentibus distinguitur et ad *E. dulcem* accedit. Huc pertinet *E. villosa* KIT: quam etiam possideo.

25. *E. pubescens* = Vahl: symb: II. p. 55.? (*Afr*: bor:, *Sicil*: *Sardin*: in pratis humidis *Orri* MORIS st: sard: I. p. 40.). Differt a priori tota villosa, foliis brevioribus evidentius serratis mucronatis, capsulis muricatis. Valde similem *E. helioscopiæ* n. 14. dicit VAHL:, sed ex specim: meis habitu toto cœlo diversa,

et pubescentia crebra qua undique tegitur facile ab affinibus distinguenda. An planta sardoa diversa a planta africana? Cons: Guss: fl: sic: prodr: I. p. 551.

4. *Umbella multifida.*

❀ 26. *E. Esula* = L. am: acad: III. p. 127. = Spr: syst: III. 801. = Blackw: t. 163. f. 1. 2. Ic: taur: vol. 3. t. 78. (*Eur*: passim. In *Sabaud*: secus flumen *Isera* non infrequens All: n. 1053. Secus *Atison* in magna *Ossulæ* valle non rara Biroli fl: acon: I. p. 162.). Perenn: Glaberrima, folia lineari-lanceolata obtusiuscula, umbellæ confertæ radii 2-fidi, involucella sub-cordata appendiculis semi-lanatis, capsula glabra, semina ovata lævia.

❀ 27. *E. nicæensis* = All: ped: n. 1039. t. 69. f. 1. = Spr: syst: III. 801. Ic: taur: vol. 18. t. 77. f. 1. (*Eur*: austr: In comit: *Nicæens*: inter *Cimiè* et *la Trinità* All: l. c. c. descr:). Perenn: Basi sub-lignosa glabra, folia alterna remotiuscula oblonga glauca carnoso-coriacea obtuse rotundata sæpe mucronulata (quod non adnotat All: nec in descr: nec in icone), umbellæ laxæ radii dichotomi, involucella cordato-sub-rotunda appendiculis semi-circularibus, capsula scabriuscula, semina sub-tetragona lævia. Stirps valde dubia pro synonymia. *E. Seguerii* All: n. 1054. quam huc refert Spr:, videtur potius ad *E. Gerardianam* n. 31. referenda.

❀ 28. *E. Myrsinites* = L. sp: 661. = Spr: syst: III. 801. = Lob: ic: t. 355. f. 1. (*Gallia* austr:, *Ital*:, *Græcia*, *Tauria*. In agro *Nicæens*: All: n. 1056.).

Differt a priori, cui valde affinis, foliis confertis latioribus ac brevioribus validius mucronatis margine scabris, capsulis prorsus glabris, seminibus transverse sulcatis.

* 29. *E. amygdaloides* = L. am: acad: III. p. 126. = Spr: syst: III. 801. excl: syn: L. = Jacq: fl: austr: t. 275. sub *E. helvetica* non L. (*Anglia*, *German*:, *Gallia*. *Pedem*: in agro *Taurinensi* ultra *Duriam* quandoque occurrit All: n. 1059.). Perenn: Erecta puberula, folia alterna remota in petiolum attenuata lanceolata obtusa subtus præsertim valde pubescentia sub-integerrima, umbellæ multifidæ radii dichotomi, involucella orbiculato-cordata perfoliata, capsula et semina lævia. Confusa a Vaill:, DC. et Spr: cum seq: cui reapse valde similis.

* 30. *E. sylvatica* = L. sp: 663. = W. sp: II. 924. = Moris: hist: III. p. 335. s. 10. t. 1. f. 3. Bull: herb: t. 95. Ic: taur: vol. 3. t. 81. (*Eur*: austr: *Pedem*: in sylvis apricis collium frequens All: n. 1043. excl: syn: Jacq: quod ad priorem pertinet. In valle *Salicum* præsertim Re fl: tor: I. p. 257. In umbrosis collium præsertim secus torrentem *la Membra* prope *Ameno* Biroli fl: acon: I. p. 162.). Priori nimis affinis; differt tamen caule basi frutescente prolifero crassiori, foliis versus apicem latioribus et fere spathulatis margine repando-sub-sinuatis, umbellæ radiis paucioribus sæpius 5. tantum, involucellis prorsus orbiculatis connatis nec cordatis.

* 31. *E. Gerardiana* = Jacq: fl: austr: V. t. 436. = Spr: syst: III. 802. = *E. Seguerii* All: n. 1054. ex Scop: carn: n. 574. t. 20. (*Eur*: med: et austr:

In pascuis arenosis secus *Duriam* et *Sturam* ALL: l. c. RE fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 257. In alveis *Ticini*, *Aconiæ*, *Sessitis* BIROLI fl: acon: I. p. 162. Habeo quoque ex RE lectam inter *Nicœam* et *Varum*). Perenn: Glaberrima, caules plures ex eadem radice erecti simplicissimi, folia sparsa approximata lineari-lanceolata acuta, umbellæ radii dichotomi, involucella sub-rotunda mucronata appendiculis rotundatis integerrimis, capsula et semina glabra.

* 32. *E. Cyparissias* = L. sp: 660. = Spr: syst: III. 802. = Jacq: fl: austr: V. t. 435. Ic: taur: vol. 3. t. 80. Vern: *Lait d'serpent*, *Piumassera dle vache* (*Eur*: passim, *Afr*: bor: *Pedem*: nihil ad vias frequentius locis sterilibus ALL: n. 1055. RE fl: segus: p. 40. et fl: tor: I. p. 257. In pascuis *Ticini* ubique BIROLI fl: acon: I. p. 162. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* BERTOL: am: ital: p. 153.). Differt a priori, cui propinqua, ramis quibusdam sterilibus, foliis confertissimis lineari-setaceis rectis, involucellis sub-cordatis appendiculis semi-lunatis.

* 33. *E. palustris* = L. sp: 662. = Spr: syst: III. 802. = Bull: herb: t. 87. (*Eur*: passim, *Afr*: bor: *Pedem*: secus aquæductus et flumina in pratis agri *Novariens*: ALL: n. 1057. In illis præsertim uliginosis vallis *Ticini* BIROLI fl: acon: I. p. 162.). Perenn: Glabra valde ramosa ramis multis sterilibus, folia alterna remotiuscula late lanceolata obtusiuscula sub-denticulata margine rubescentia, umbellæ radii sub-3-fidi, involucella elliptica colorata, capsula verrucosa.

Species dubiæ vel novæ.

34. *E. cerasocarpa* = Tenor: fl: nap: I. p. 268. t. 43. et syll: p. 236. (Regno *Neapol*:). Frutescens, elata glabriuscula, folia alterna lanceolata acuta subtus præsertim glauca, umbella 5-fida radiis 3-4-fidis, involucella ovato-sub-rotunda mucronata appendiculis rotundatis, capsula ramoso-verrucosa. Optima species. = 35. *E. acuta* = Bellard: hb: Herba humilis vix palmaris glabra, folia alterna linearia acuta, umbella 4-fida radiis filiformibus, involucella lanceolata, capsula glabra; in specim: male exsiccatis alios characteres observare datum non fuit. = 36. *E. fruticosa* = Bivon: cent: I. p. 35. *E. spinosa* var: A Desf: atl: I. p. 380. t. 101. (*Afr*: bor:, *Sicil*:). Specim: mea ex cl: Guss: perfecte quadrant cum citata ic: Desf:, quæ ab *E. Paralia* valde differt; perperam igitur cum hac confusa a Spr: syst: III. 798. Cons: insuper Guss: fl: sic: prodr: I. p. 545. Culta etiam in h. meo. Vid: h. Ripul: app: III. p. 35. not: 3. = 37. *E. Kunthii* = Colla h. Ripul: app: IV. p. 45. c. descr: in not: 4. (*Brasil*:). « *E.* umbella 3 - fida radiis divergentibus » 2 - fidis, involucellis cordato - oblongis integerrimis » mucronulatis, appendiculis semicircularibus, foliis » inferioribus oblongo-ovatis emarginatis mediis ob- » longis obtusis superioribus lanceolato-oblongis mu- » cronulatis, capsulis glabris. » = 38. *E. semiperfoliata* = Viv: fl: cors: p. 7. (*Corsic*:, *Sardin*: in umbrosis vallium Moris st: sard: I. p. 41.). Suffrut: Elata glaberrima rubescens, folia alterna ovato - lanceolata

obtusiuscula subtus villosula, umbella 2-4-fida radiis elongatis 2-fidis, involucella orbiculato-reniformia semiperfoliata rubra appendiculis corniculatis, capsula lævis. = 39. *E. tanaicensis* = Guss: fl: sic: prodr: I. 547. ex Fisch: ined: et ic: fl: sic: t. 232. (*Neapol:*, *Sicil:*). Omissa a Spr: Habitus fere *E. Paralias* n. 12. sed differt caule altiore, foliis glauco-virentibus non albido-glaucescentibus, umbellæ radiis involucellis numerosis coriaceis oppositis floribus obliteratis fere bracteatis. = 40. *E. variegata* = Colla h. Ripul: app: I. p. 121. c. descr: et ic: t. VI. non Sims: (*Amer:* bor:, *Arkantia*). Ann: Erecta elata villosiuscula, folia alterna sessilia ovata superiora et involucralia albo-marginata, umbella 3-fida 3-chotoma, involucella lanceolata appendiculis sub-orbiculatis integris basi glandulosis, capsula pilosa, semina orbiculata glabra.

XX. Adenopeltis Adr: Juss: obs: sur quelqu: pl: du Chili ann: des sc: nat: janv: 1832. ex Berter: ined: = *Colliguayæ*, *Crotonis*, *Excœcariæ* spec: quorund: (*Monoëc: monadelph:*).

» *Flores* monoici amentiformes. *Perigon:* o. Masc: » *Stam:* 2. inferne coalita in unum basi articulatum. » Fœm: *Styl:* 3. reflexi simplices. *Caps:* 3-loba 3- » cocca. »

Obs: Genus *Crotoni* affine et vix a *Styllingia* et *Excœcaria* distinctum, a Bertero statutum pro *Colliguaya* Molin:, ac a cl: Adr: Juss: accuratissime illustratum, modo constans unica stirpe (*A. Colliguay* Berter: ined:, *Colliguaya odorifera* Molin: et Berter: merc: chil: n. XIII. p. 607., *Excœcaria serrata* Ait:

sec: Berter: in sched:, *Croton Colliguay* Spr:) regionum chilensium incola. Frutex 3-4-pedalis glaberrimus foliis alternis petiolatis ellipticis nitidis margine glanduloso-serratis, glandulis incrassatis discoloribus, flores in amento axillari inferiores 1-2. fœminei ceteri masculi omnes sessiles basi squamulosi. Cult: in h. Ripul:

Obs: geographica circa *Euphorbiaceas.*

Euphorbiaceæ per orbem sparsæ circiter . . 750

Euphorbiaceæ pedemontanæ.

Buxus	1
Crozophora	1
Mercurialis	2
Euphorbia	31
	35

Ordo CLII.

RESEDACEÆ

(DC. théor: élém: p. 214. = Bartl: ord: nat: p. 258. = *Capparideis* affines Juss: gen: p. 245.).

Char: essentialis.

» *Perigon*: duplex, exter: liberum 4 - 6 - partitum » herbaceum inæquale persistens (*cal*: Auctor:), inter: » petaloideum (*petala hypogyna* 4-6. Auctor:) irre- » gulare deciduum. *Torus* stipitiformis inter petala » et stamina discum carnosum exhibens. *Stam*: 10- » 20. hypogyna libera, antheris ovalibus dorso supra » basim incumbentibus rima longitudinali dehiscen- » tibus. *Ovar*: apice apertum 1-loculare multi-ovu- » latum. *Styl:* vel *stigm*: sessilia 3-5. *Fructus* siccus » raro baccatus apice apertus 1 - locularis polysper- » mus. *Sem*: reniformia exarillata. *Album*: 0. vel par- » cissimum carnosum. *Embr*: curvatus. *Radic*: prope » hilum sita. »

Obs: Ordo forsan *Capparideis* et *Papaveraceis* magis affinis quam *Euphorbiaceis*, hic tamen auctoritate cl: Seringe (tabl: des fam: nat: d'après l'ordre établi par M. DC. Lyon 1832.) relatus, habitu certe et fructificatione omnino proprius, constans 3. generibus, quorum unum tantum (*Reseda*) satis notum ac determinatum. Herbæ aut suffrutices foliis sparsis exstipulatis simplicibus integris vel pinnatifidis basi sæ-

pissime 2-glandulosis, floribus irregularibus racemosis.

I. Reseda Lin: gen: ed: Schreb: n. 831. = Spr: syst: n. 1791. = Lam: ill: t. 410. (*Dodec: trygin*: L.).

» Char: ordinis. *Fructus* capsularis. »

Obs: Genus constans 20. circiter stirpibus fere omnibus europæis, nonnullis africanis, 2. ex *Ind:* orient:

* 1. *R. sesamoides* = L. sp: 644. = Spr: syst: II. 463. = All: ped: n. 1618. t. 88. f. 3. mala. Gall: rar: t. 40. optima. Ic: taur: vol. 28. t. 20. (*Gallia* austr:, *Hispan*:, *Lusitan*: *Pedem:* in saxosis apricis provinc: *Aquensis* circa *Mieuje* et *la Cà dj Prà* All: l. c. c. descr: *Sardin*: in pascuis apricis collinis Moris st: sard: II. p. 2.). Ann: Basi sub-lignosa ibique caules plures simpliciusculos emittens, folia lineari-lanceolata integerrima glabra plana, racemi terminales elongati simplices, flores parvi albi brevissime pedicellati petalis inæqualiter laciniatis, capsula sub-4-dentata dentibus reflexis. Variat in *Sardin*: foliis crassis spathulatis Moris l. c.

* 2. *R. Luteola* = L. sp: 643. = Spr: syst: II. 463. = Lob: ic: t. 353. f. 1. Ic: taur: vol. 3. t. 88. (*Eur*: passim. *Pedem*: in comit: *Astensi*, *Liguria* et *Monteferr*: ad muros vias et ruderata All: n. 1614. In collibus *di Maggiora*, *Boca* et *Gozano* Biroli fl: acon: I. p. 160. *Sardin*: ad margines agrorum Moris st: sard: II. p. 2.). Differt a priori caule elatiori, foliis latioribus sub-undulatis basi utrinque calloso-1-dentatis, floribus luteolis. Tinctoribus luteum colorem præbet.

✻ 3. *R. Phyteuma* = L. sp: 645. = Spr: syst: II. 463. = Jacq: fl: austr: t. 132. Ic: taur: vol. 26. t. 73. (*Austr:*, *Helvet:*, *Eur*: austr: *Pedem*: ad vias et locis saxosis tum etiam in vineis collium calidiorum All: n. 1617. Re fl: segus: p. 40. In collibus *Taurinensib*: desideratur, ex *Albensib*: retulit Berter:). Ann: Angulosa ramosa superne pilosiuscula, folia radicalia spathulata integerrima caulina angustiora subdivisa, racemi simplices, flores longius pedicellati quam in præcedentibus, perigonio exter: 6 - partito laciniis 5. patentissimis altera nutante petalis albis profunde laciniatis longiore capsula 3 - dentata, angulis pilosis.

✻ 4. *R. lutea* = L. sp: 645. = Spr: syst: II. 464. = Bull: herb: t. 281. Jacq: austr: t. 352. Vern: *Resedan bastard* (*Eur*: passim. *Pedem*: in aridis et sabulosis præsertim torrentium et fluminum vulgaris All: n. 1615. In rupibus circa *Segus*: Re fl: segus: p. 40. In arenosis secus *Duriam*, *Sturam* et *Padum* Re fl: tor: I. p. 253. In collibus *Novariens*: minus frequens quam *R. Luteola* Birol: fl: acon: I. p. 160. *Genuæ* in collibus extra portam *dello Zerbino* Bertol: am: ital: p. 152. *Sardin*: ad vias Moris st: sard: II. p. 2.). Differt a priori præsertim foliis radicalibus pinnatis caulinis pinnatifidis laciniis undulatis floribus luteis, perigonio exter: petalis breviore.

5. *R. odorata* = L. sp: 646. Vern: *Resedan* (*Afr*: bor:). Priori valde affinis, a qua distinguitur foliis integris vel inæqualiter 3-partitis, perigon: exteriore petala æquante, antheris rubris et præsertim suavis-

simo florum odore, qua ratione undique in hortis colitur, adeo ut fere indigena evaserit.

* 6. *R. alba* = L. sp: 645. = Spr: syst: II. 464. = Dalech: hist: II. p. 1199. c. ic: Barr: ic: rar: t. 588. Ic: taur: vol. 3. t. 87. et vol. 15. t. 4. 8. (*Eur*: austr: In comit: *Nicæens:* locis sterilibus et arenosis All: n. 1616. *Sardin:* in pascuis et ad vias Moris st: sard: II. p. 2.). Ann: Elata sub-simplex glabra, folia omnia pinnatisecta segmentis lineari-lanceolatis, racemi valde elongati, flores pedicellati 4-gyni perigonio exter: 6-partito petalis albis 3-lobis breviore, capsula 4-dentata.

Obs: geographica circa *Resedaceas*.

Resedaceæ per orbem sparsæ circiter . . 22
Resedaceæ pedemontanæ 5
Et sic fere 4.am partem constituunt.

Ordo CLIII.

MONIMIEÆ

(Juss: ann: mus: XIV. p. 116. = Bartl: ord: nat: p. 103. = *Aterospermeæ* R. Br: gen: rem: in Flind: voy: II. 553. = *Urticarum* gen: Juss: gen: p. 401.).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini perigonio destituti sessiles in re-» ceptaculo communi calyciformi simplici vel appen-» diculis sub-petaloideis instructo. Masc: *Stam:* in-» definita receptaculi superficiem internam tegentia » sæpius squamulis intermixtis, filamentis basi 2 -» glandulosis, antheris 2 - locularibus adnatis a basi » ad apicem rima longitudinali vel valvula dehiscen-» tibus. Foem: *Ovar*: indefinita nunc in fundo rece-» ptaculi sessilia, nunc ejus parietibus profunde im-» mersa, semper 1 - locularia 1 - ovulata. *Styl*: tot » quot ovaria stigmate simplici. *Drupa* 1-sperma re-» ceptaculo sæpius aucto inclusa. *Sem:* pendula vel » erecta carnoso-albuminosa. *Embr*: inclusus hilo ap-» proximatus. *Radic*: supera vel infera. »

Obs: Ordo *Atrocarpeis* ac *Urticeis*, cum quibus sæpe confunditur, valde affinis; species quædam ob staminum structuram ad *Laurineas* et ob receptaculum commune florem simplicem quandoque simulans ad *Calycantheas* et *Rosaceas* accedunt. Constat autem 8. generibus ex hemisphero austr:, arboreis vel

fruticosis, foliis oppositis exstipulatis simplicibus pellucido-punctatis, pedunculis axillaribus, in 2. sectiones distinctis sc: antherarum loculis *rima* dehiscentibus, seminibus *pendulis*, radicula *supera* (*Amboreæ*); vel antherarum loculis *valvula* dehiscentibus seminibus *erectis*, radicula *infera* (*Atherospermeæ*).

I. Peumus Spr: syst: n. 1870. ex Pers: = *Ruiziæ* spec: R. et P. non Cav: (*Icos*: *polyg*: Spr:, *Dioëc*: *icos*: Nob:).

» *Flores* dioici. *Recept:* 10-partitum laciniis inte-
» rioribus petaloideis (Inter *Amboreas*). »

Obs: Genus constans unica stirpe ex *Chili* (*P. fragrans* Pers:, *Ruizia fragrans* R. et P. excl: syn: Feuill: et Molin:). Arbor (vulgo *Boldu* Bert: merc: chil: n. XVI. p. 741.) sempervirens aromatica, foliis brevi-petiolatis ovatis integerrimis pellucidis superne punctatis inferne ad nervos villosiusculis, pedunculis racemosis, drupa maturitate nigra ovata edula. Cult: in h. Ripul: nondum floruit. Habeo tamen specim: perfectissima c. fl: et fruct: ex Bertero.

II. Atherosperma Labill: N. Holl: II. p. 74. t. 224. = Spr: syst: n. 1869. (*Icos*: *mon*: Spr:, *Monoëc: icos*: Nob:).

» *Flores* monoici. *Recept*: 8-partitum laciniis ex-
» terioribus majoribus. *Squamulæ* staminibus et ova-
» riis intermixtæ. *Drupæ* siccæ (*akenia* Spr:) pluri-
» mæ pilosæ in fundo receptaculi (Inter *Atherosper-*
» *meas*). »

Obs: Genus pariter constans unica stirpe ex *N. Holl*: (*A. moschatum* Labill: l. c.). Arbor mediocris *nucem moschatam* undique redolens, foliis ovato-lanceolatis acutis sub-integerrimis vel denticulis paucis margine revoluto instructis superne nitidis subtus petiolisque ferrugineo-pubescentibus, pedunculis subgeminis, receptaculo tomentoso. Specim: optimum ex Labill:

Obs: geographica circa *Monimieas*.

Monimieæ omnes australes circiter . . . 18

Ordo CLIV.

ARTOCARPEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 104. = *Urticarum* genus Juss: gen: p. 401. = *Urticeæ Artocarpeæ* DC. fl: fr: III. p. 318.).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini receptaculo communi sub-clauso » insidentes vel dense spicati aut capitati. Masc: *Perigon:* 0. vel monophyllum 2-5-divisum lobis per » æstivationem imbricatis. *Stam:* 2-5. perigonii laciniis quando extant ima basi adfixa libera quandoque irritabilia, antheris 2-locularibus rima longitudinali dehiscentibus. Foem: *Perigon:* 0. vel masculo simile et tunc persistens. *Ovar:* liberum vel inferne parum adhærens 1- raro 2-ovulatum. *Styl:* » 2. basi connati vel liberi, stigmate sæpe elongato. » *Fructus* utriculares vel nucamentacei 1-spermi indehiscentes aut in receptaculo demum aucto carnoso nidulantes, aut perigonio demum aucto sæpissime carnoso inclusi. *Sem:* erectum carnoso-albuminosum. *Embr:* curvatus. *Radic:* ab hilo remota. » *Cotyled:* lineares. »

Obs: Ordo hinc *Monimieis* pro stirpibus quæ fructus in receptaculo gerunt, illinc *Urticeis* pro speciebus flores spicatos vel capitatos ferentibus affinis, constans ex Bartl: 17. generibus, inter quæ nonnulla

valde obscura vel vix nota. Arbores vel frutices rarissime herbæ succo proprio lacteo albo vel flavo donatæ, ex quo a citatis ordinibus affinibus etiam differunt, fere omnes intratropicales, foliis alternis raro oppositis petiolatis simplicibus vel lobatis, stipulis sæpe conspicuis liberis caducis, floribus nunc in receptaculo inclusis, nunc dense spicatis vel capitatis. Nonnullæ cultæ in calidariis europæis ornamenti vel curiositatis gratia.

I. Dorstenia Lin: gen: ed: Schreb: n. 209. = Spr: syst: n. 3074. = Lam: ill: t. 83. (*Tetrand*: *monog*: L., *Monoëc*: *androgyn*: Spr:).

» *Receptac*: carnosum concavum androgynum. *Perigon*: o. *Stam*: 4. *Styl*: laterales connati apice liberi. *Sem*: in foveis receptaculi nidulantia. »

Obs: Genus constans 10. circiter stirpibus ex *Amer*: merid:, herbaceis scapigeris (1. tantum caulescente ex *Arab*:), foliis plerumque cordatis integris dentatis vel pinnatifidis, receptaculo forma varia ex qua præsertim stirpes distinguuntur. Cl: Kunth huic generi tribuit etiam *calycem concavum receptaculo immersum* (syn: pl: æqu: I. p. 378.), quod numquam observare mihi datum fuit, nisi velis calyces appellare *foveas* quæ in fundo receptaculi semina amplectuntur; sed hæ partem receptaculi ipsius constituunt. Occurrit sæpe in calidariis *D. Contrayerva* = L. mat: med: p. 53. Herba perennis aspera, foliis radicalibus longe petiolatis cordatis lobato-palmatis obsolete dentatis, scapis erectis folio sub-longioribus, receptaculo quadrangulari margine lacero.

II. Ficus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1613. = Spr: syst: n. 3075. = Lam: ill: t. 861. (*Polygam dioëc*: L., *Monoëc*: *androg*: Spr:).

» *Receptac*: carnosum globosum vel turbinatum an-
» drogynum basi squamulosum apice perforato - per-
» vium denticulatum, intus flosculis pedicellatis su-
» perioribus masculis inferioribus fœmineis obsitum.
» Masc: *Perigon*: 3 - partitum. *Stam*: 3. cum rudi-
» mento pistilli in centro floris. Foem: *Perigon*: 4-8.
» sæpe 5 - partitum. *Styl*: lateralis 2 - fidus. *Sem*: in
» pulpa receptaculi nidulantia. »

Obs: Genus habitu et fructificatione ab omnibus distinctissimum ob flosculos et veros fructus in receptaculo communi, quod vulgo pro fructu habetur, reconditos; hinc fœcundatio difficillima, unde species per semina raro multiplicantur; hinc etiam fœcundatio artificialis, præsertim pro *F. edula* (*F. Carica*), quæ *caprificatio* dicitur. Constat autem 130. circiter stirpibus per orbem sparsis fere omnibus intratropicalibus, paucis ex *N. Holl*: vel *C. B. S.*, una tantum europæa. Arbores vel frutices foliis alternis sæpe persistentibus integerrimis cordatis vel ovatis aut dentatis angulatis vel divisis stipulatis sc: stipula in cornu terminale convoluta cito per folii explicationem caduca sæpe colorata, receptaculis sæpissime axillaribus solitariis geminis vel confertis rarissime terminalibus racemosis, quæ omnia præcipue observantur in specierum determinatione ceterum difficillima. Complurimæ stirpes in calidariis europæis coluntur ad ornamentum; ipse 30. circiter possideo, inter quas non-

nullæ determinatæ et ad ornamentum ceteris præferendæ, aliæ dubiæ vel novæ.

✻ 1. *F. Carica* = L. sp: 1513. = Spr: syst: III. 785. = Lam: ill: t. 861. Vern: *Fiè* arbor, *Fì* receptaculum (*Eur*: austr:, *Afr*: bor:, *Asia* min: *Pedem*: data opera et facile colitur ubique, sponte etiam nascitur circa *Piossasco* et in collibus calidioribus All: n. 2114. In vineis et ad rupes Re fl: segus: p. 83. Ad rupes collium et ad parietes oppidi *Novariæ* spontanea Biroli fl: acon: II. p. 144. *Sardin*: in vallibus *Flumini-major*, *Iglesias*, *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 41.). Arbor mediocris foliis cordatis 3-5-lobis repando-dentatis scabris subtus pubescentibus, receptaculis pyriformibus umbilicatis lævibus, in statu naturali parvis aridissimis, prodigiose tamen cultura variantibus. Circa *caprificationem* hujusce stirpis vide quæ breviter diximus ex Plinio aliisque in Antol: bot: vol. V. p. 1142. et seqq: Circa varr: cons: præsertim Lam: dict: II. p. 486., DC. fl: fr: III. p. 318., Suffrin, Galesio, Rizzo etc.

Species magis dubiæ vel novæ.

2. *F. arbutifolia* = Desf: cat: h. Paris: ed: 3. p. 346. *F. beniamina* et *microcarpa* L. suppl: sec: Desf: l. c. *F. americana* Aubl: sec: Spr: (*Ind*: orient: et occid:). Possideo sub allatis nominibus (excepta *F. americana*) plura specim: nec non plantas cultas in h. Ripul: quæ conveniunt inter se et cum descr: W. sp: IV. 1143. de *F. beniamina*; nonnullæ ex hisce receptacula ferunt quæ W. fatetur non vidisse; hæc

sunt minima globosa sub-gemina *sessilia nuda*, nec *fasciculata involucrata* uti ex phrasi Spr. de *F. americana.* = 3. *F. crassinervia* = Desf: l. c. (*Amer: merid:*, *Antill:*). Sæpe confusa in hortis cum *F. martinicensi* W. sp: IV. 1137. sed longe diversa ex descr: Auctoris. Plantæ meæ conveniunt cum plantis cultis in h. Paris: quas attente consideravi, folia sunt late ovata nec oblongo-lanceolata et duplo majora quam in *F. martinicensi*, insuper referunt costam mediam albam valde prominulam crassitie fere petioli, receptacula gemina sessilia reticulata nec solitaria. = 4. *F. ferruginea* = Parmentier sec: Desf: l. c. p. 346. non Hortul: (Patria?). Elata divaricato-ramosissima ramis foliisque subtus ferrugineo-tomentosis, folia ovato-oblonga semipedalia integerrima superne glabra basi rotundato-attenuata apice cuspidata penninervia nervo medio subtus prominulo crassiusculo pilis ferrugineis longioribus crebrioribusque quam in ceteris partibus tecto reticulato-venosa. Receptacula nondum obtinui etsi plantæ altissimæ 6-pedales circiter. Caldarium desiderat; in frigidario hyeme perit. Stirps pulcherrima. *F. ferruginea* Hortul: pertinet ad *F. australem* W. eadem ac *F. rubiginosa* Desf: *N. Holl:* incolam et nunc undique in frigidariis cultam. = 5. *F. biglandulosa* = Nob: *F. lutescens* Hortul: « *F.* glaberrima, foliis sub-sessilibus ellipticis integerrimis » utrinque attenuatis 1-nerviis superne nitidis in- » ferne pallidioribus reticulato-venosis basi 2-glan- » dulosis, receptaculis ecalyculatis globosis punctatis » solitariis longe pedunculatis. » (Patria?). Planta sub nomine *F. lutescentis* ab h. Cels: accepta et

culta in h. Ripul: a *F. lutea* Vahl: toto cœlo diversa, nova prorsus mihi videtur. *Caulis* teres, erectus, pedalis, sub-tortuosus, superne lævis inferne rugosus, cortice griseo. *Rami* sparsi sub-erecti. *Folia* alterna prorsus elliptica vix petiolata 1. poll: 1/2 longa 1/2 lata 1-nervia, superne lucida impunctata læte viridia inferne pallidiora ibique reticulato-venosa ac inter reticulas oculis armatis punctata, basi glandulis 2. miliaribus disco atro-fuscis margine sanguinulento-ramosis instructa. *Receptacula* ecalyculata globosa solitaria pisi communis magnitudine, primum viridia atro-punctata vix umbilicata, demum maturitate lutescentia umbilico patentiori rubescente longe pedunculata sc: pedunculo tereti æquali receptaculo 2-3-longiore. Nomen specificum e glandulis ad foliorum basim constantissime existentibus, quod in nulla stirpe mihi cognita observavi.

III. Broussonetia Vent: tabl: III. p. 547. non Orteg: = Spr: syst: n. 3170. = Lam: ill: t. 762. sub *Papyrio* = *Mori* spec: L. = *Papyrii* et *Macluriæ* spec: quorund: (*Dioëc*: *tetrand*: L.).

» *Flores* dioici. Masc: amentacei. *Perigon*: 4-par-
» titum. *Stam*: 4. cum rudimento pistilli. Fœm: glo-
» boso-spicati, spica squamis clavatis et flosculis den-
» sissime et inordinate obsita. *Perigon:* urceolatum
» 3-4-dentatum persistens. *Styl*: 1. lateralis. *Sem*:
» (*akenium*) pedicellatum perigonio demum carnoso
» tectum. »

Obs: Genus constans 3. stirpibus, 2. ex *Amer*: merid:, altera ex *Japon*:; hæc = 1. *Br*: *papyrifera* =

Vent: l. c. Sub *Moro* L. sp: 1399. *Papyrus japonica* Lam: undique modo in *Eur*: colitur sub dio. Arbor mediocris inermis ramosissima, foliis scabris subtus villosis serratis sub-indivisis sc: junioribus 3-5-lobis adultioribus sub-rotundo-ovatis. Raro occurrit planta fœminea, sed ex cæspitibus quos abunde emittit facillime multiplicatur. Cortice pulcherrimum papyrum conficiunt indigenæ. Cons: inter alios Poir: dict: V. p. 3. et seqq: = 2. *Br*: *tinctoria* = Kunth syn: pl: æquin: I. p. 370. *Morus* L. *Macluria aurantiaca* Nutt: optimum tinctoribus præbet flavum colorem; in regionibus meridionalibus *Eur*: sub dio non perit.

IV. Morus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1423. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 551. = Lam: ill: t. 762. (*Monoëc*: *tetrand*: L., *Tetrand*: *digyn*: Spr:).

» *Flores* monoici raro dioici. Masc: ut in *Broussonetia*. Foem: *Styl*: 2. *Stam*: 1-2. (*akenia*) perigonio carnoso tecta receptaculo baccato insidentia. »

Obs: Genus habitu *Broussonetiæ* et characteribus allatis vix ab illa distinctum, constans 10-12. veris stirpibus, nunc nonnullis aliis (dubiis forsan) adauctum. Arbores mediocres præsertim ex *Asia* med:, *Amer*: bor:, *Quito* et ins: *Mascaren*:, foliis plerumque cordatis varie lobatis vel incisis rarius integerrimis, amentis seu spicis axillaribus sub-solitariis, fœmineis maturis esculentis.

1. *M. alba* = L. sp: 1398. (Ex *Oriente* orta, nunc sub-spontanea secus rivos *Galliæ* austr: DC. syn: fl: gall: n. 2130.). Folia ovata inæqualiter cordata varie lobata serrato-crenata læviuscula, fructus sæpius albi;

variat tamen fructibus plus minus intense rubris vel etiam nigrescentibus, foliis plus minus lobatis interdum scabriusculis. Ubique culta et ceteris præferenda ad bombyces nutriendos. = 2. *M. nigra* = L. h. Cliff: 441. (Ex *Persia* et *China* orta, nunc in *Eur*: culta). Differt a priori foliis basi æqualibus sub-quinquelobis scabris, floribus dioicis (an semper?), fructibus nigris majoribus ac dulcioribus. = 3. *M. multicaulis* = Perottet in ann: soc: Lin: Paris: 1824. et in ann: de Fromont janv: 1830. c. ic: Idem in arch: bot: I. p. 228. c. descr: *M. cucullata* Bonafous mém: sur la cult: du Mûrier Paris 1831. *Mûrier des Philippines* Hortul: (*China*). Folia ampla cucullata bullata late cordata basi æqualia integra breviter acuminata irregulariter et late crenata, flores brevi-spicati laxi, stamina inclusa, fructus niger edulis. Nunc cura cl: Bonafous in *Gallia* et *Pedem*: culta, succedanea *M. albæ* fere evasit. Nomen a Perottet impositum uti antiquius retinui, etsi illud Bonafous magis proprium ad indicandum præcipuum stirpis characterem. Huc forsan spectat *M. macrophylla* Moretti in ann: sc: nat: Bologn: fasc: VI. p. 434. *M. intermedia* Perott: l. c. p. 234. tab: 7. videtur diversa a *multicauli* et optimam novam stirpem constituere ad *M. albam* tamen valde accedentem.

V. Platanus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1451. = Spr: syst: n. 3126. = Lam: ill: t. 783. (*Monoëc*: *polyand*: L. Inter *Amentaceas* Juss:, Spr:).

» *Flores* monoici diclini globoso-amentacei. Masc:
» *Perigon*: 0. *Squamæ* lineares staminibus intermixtæ,

» *Stam*: polyandra apice glandulosa utrinque 2 - an-
» therifera. FOEM: *Squamæ* spathulatæ ovaria plurima
» filiformia apice incrassata, singulis styl: 1. stigmate
» adunco. *Sem*: (*caryopsis*) clavatum stylo persistenti
» rostratum basi papposum. »

Obs: Genus affinitate ludens inter *Artocarpeas*, *Urticeas* et *Amentaceas*, constans 4-5. stirpibus vix inter se distinctis. Arbores excelsæ ex *Asia* med: et *Amer*: bor:, foliis amplis sinuato-palmatis, petiolis basi tumida cava gemmulam nascentem axillarem obtegente, vagina seu stipula intra petiolum ramulo circumposita limbo vario, amentis 2 - 3. pedunculo communi adfixis sessilibus pendulis. Undique nunc coluntur in hortis europæis et præcipue in ambulacris *Pl*: *orientalis* = L. h. Cliff: 447.; *Pl*: *acerifolia* W. sp: IV. 474. et *Pl*: *occidentalis* L. h. Cliff: 78. Prima refert folia 5-lobo-palmata basi *cuneata*, stipulas sub-integerrimas *persistentes*; altera distinguitur præsertim foliis basi *truncatis*, stipulis *deciduis*; in tertia folia sunt *obsolete* lobata basi cuneata subtus *pubescentia*, stipulæ *denticulatæ*.

Obs: geographica circa *Artocarpeas*.

Artocarpeæ per orbem sparsæ circiter . .	200
Artocarpeæ pedemontanæ	1

Ordo CLV.

URTICEÆ

(DC. fl: fr: III. p. 517. = Bartl: ord: nat: p. 105. = *Urticarum* pars Juss: gen: p. 400.).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini rarissime hermaphroditi spicati ca-
» pitati vel paniculati interdum aggregato-involucrati.
» *Fructus* numquam carnosi. *Sem:* exalbuminosum vel
» albumine tenuissimo. *Embr:* sæpissime rectus raro
» curvatus vel spiralis. *Cotyl:* latæ. Cetera ut in *Ar-*
» *tocarpeis.* »

Obs: Ordo ex inflorescentia et ex fructus ac seminis structura præsertim ab *Artocarpeis* distinctus, vegetatione etiam diversus, constans ex Bartl: 12. generibus in 2. sect: divisis, sc: staminibus per æstivationem induplicatis irritabilibus, embryone recto (*Urticeæ veræ*); et staminibus per æstivationem rectis non irritabilibus, embryone curvato vel spirali (*Cannabinæ*). Hisce sectionibus aliam addendam puto pro *Ambrosiaceis* a Bartl: inter *Compositas* relatis, auctoritate Cassini, quas tamen jam cl: Juss: gen: p. 192. in obs: *Urticeis* affines suspicabatur, subinde a cl: Richard in ordinem proprium constitutas, et demum a cl: DC. fl: fr: n. 2139. inter *Urticeas* enumeratas. Herbæ vel frutices rarissime arbores non lactescentes per orbem sparsæ ubertim in regionibus

calidioribus, pleræque pilis urentibus exasperatæ, foliis oppositis raro alternis sæpius integris quandoque sectis, stipulis liberis interdum o.

Sect: I.

Urticeæ veræ.

I. Boehmeria Jacq: amer: 246. = Gen: pl: ed: Schreb: n. 1421. = Spr: syst: n. 3100. = Lam: ill: t. 763. f. 1. sub *Procride* = *Boëhmeriæ*, *Urticæ*, *Parietariæ*, *Caturi* spec: quorund: (*Monoëc*: *tetr*: W.).

» *Flores* monoici vel dioici. Masc: *Perigon*: 3-4-
» partitum. *Stam*: 3-4. Foem: *Perigon*: tubulosum
» apice dentatum. *Styl*: 1. elongatus pennatus. *Sem*:
» (*akenium*) perigonio persistente superne coarctato
» tectum. »

Obs: Genus constans 30. circiter stirpibus exoticis præsertim ex *Amer*:, fruticosis vel herbaceis, foliis alternis oppositisve stipulaceis nervosis, floribus axillaribus capitato-conglomeratis bracteatis. Occurrit sæpe in calidariis europæis = 1. *B. ramiflora* = Jacq: l. c. t. 157. *Caturus* L. *Procris* Lam: l. c. Frutex ex *Indiar*: occid: locis calidis, foliis alternis ovato-lanceolatis acuminatis serratis rugosis pellucido-punctatis, floribus glomeratis masculis inferioribus sæpe 3-andris fœmineis superioribus. Possideo insuper seqq: dubias vel novas.

2. *B. oblongata* = Birol: hb: Herbacea ramoso-divaricata ramis glaberrimis rubescentibus, folia alterna longe petiolata cordato-ovata æqualiter dentata longe

acuminata ad nervos villosiuscula, capitula glomerata parva sessilia sub-gemina bracteis 2. filiformibus rubellis glomerulo longioribus suffulta. = 3. *B. radicans* = Nees et Mart: nov: act: nat: cur: et Spr: c. p. p. 314. (*Brasil*:). Caulis herbaceus basi radicans, folia alterna cum foliolo minimo stipulæformi opposito brevi-petiolata ovato-oblonga acuminata serrulata 3-nervia subtus scabriuscula, spicæ glomeratæ decompositæ brevissimæ. = 4. *B. Martii* = Nob: *B*....? Mart: in sched: (*Brasil*: cap: *Frio*). « *B*. herbacea » humilis procumbens, caule hispido basi radicante, » foliis oppositis petiolatis ellipticis inferne integris » superne dentatis utrinque pilosis subtus albescen- » tibus, spicis pedunculatis glomeratis decompositis, » pedunculis solitariis petiolos sub-æquantibus. » Nob:

II. Urtica Lin: gen: ed: Schreb: n. 1422. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 3099. = Lam: ill: t. 761. (*Monoëc*: *tetrand*: L.).

» *Flores* sæpius monoici raro dioici. Masc: *Perigon*: » 4-partitum. *Stam*: 4. sub urceolo nectarifero cyathi- » forme (*rudimentum pistilli glandulosum* Juss:). Foem: » *Perigon*: 2 - valve. *Stigm*: penicillatum sub - sessile. » *Sem*: (*akenium*) perigonio persistente cinctum. »

Obs: Genus a priori vix distinctum characteribus allatis, ac habitu ei fere simillimum, constans 115. circiter stirpibus, inter quas 4. tantum europææ. Nonnullæ cultæ in calidariis nostris ornamenti vel curiositatis gratia. Flores masculi sæpius racemosi, fœminei capitati.

❀ 1. *U. dioica* = L. sp: 1396. = Spr: syst: III.

839. = Fl: dan: t. 746. Ic: taur: vol. 24. t. 107. Vern: *Urtia* uti ceteræ species indigenæ (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem:* vulgaris ad sepes hortos et in ruderatis All: n. 2027. Re fl: segus: p. 79. et fl: tor: II. p. 126. Biroli fl: acon: II. p. 119. Ad vias in *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 41.). Perenn: Urenti-setosa, folia opposita cordato-ovata acuminata grosse serrata subtus pallidiora, spicæ geminæ nutantes petiolo longiores, flores dioici; in hac et seq: perigonium floris fœminei 4-phyllum foliolis 2. ovato-cordatis majoribus, 2. oppositis ovatis exiguis. Huc spectare videtur *U. hispida* DC. fl: fr: suppl: vol. VI. p. 355., quæ non differt nisi setis longioribus et rigidioribus. Crescit in *Pyren*: nec non penes nos in alpibus *Monregalens*: speciatim in illis *di Gavi*, *Turra*, *Balma* etc. Re app: III. p. 17.

❋ 2. *U. urens* = L. sp: 1396. = Spr: syst: III. 840. = Fl: dan: t. 739. Vern: *Urtia greca* (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: secus muros et in ruderatis sæpe occurrit All: n. 2026. Re fl: segus: p. 79. et fl: tor: II. p. 125. In umbrosis et ad vias ubique Biroli fl: acon: II. p. 119. *Sardin*: in arvis et ad vias Moris st: sard: I. p. 41.). Differt a priori radice annua, statura minori, foliis ellipticis argute serratis, spicis petiolo brevioribus, floribus monoicis.

❋ 3. *U. pilulifera* = L. h. Cliff: 440. = Spr: syst: III. 840. = Lob: ic: t. 522. Ic: taur: vol. 6. t. 149. et vol. 16. t. 7. (*Eur*: austr:, *Asia* med:, *Ind*: orient: In comit: *Niceœns*: All: n. 2025. Provinc: *Novar*: in *Prato* loco dicto *alla Baragia* unicam invenit Biroli fl: acon: II. p. 118. *Sardin*: in ruderatis et ad vias

frequens MORIS st: sard: I. p. 41.). Facies et vegetatio *U. urentis*, a qua tamen distinguitur præsertim spicis longius pedunculatis, fœmineis prorsus globosis.

4. *U. membranacea* = Poir: dict: IV. p. 597. n. 9. (*Ital*:, *Afr*: bor: *Sardin*: ad vias et in ruderatis MORIS st: sard: I. p. 41.). Folia in hac longius petiolata quam in duabus præcedentibus grosse serrata, stipulæ lineares membranaceæ evidentiores, setæ undique rariores, spicæ masculæ versus apicem ramorum filiformes elongatæ, fœmineæ inferiores abbreviatæ.

Species dubiæ vel novæ.

5. *U. grandidentata* = Moris st: sard: II. p. 9. (*Sardin*: in umbrosis montanis vulgatissima). Differt a præcedentibus caule basi suffruticoso, foliis inferioribus sub-rotundis, superioribus ovatis sub-cordatis acutis, omnibus profundius et argute dentatis ac quasi pinnatifidis, dente supremo in acumen producto, spicis folia sub-æquantibus. = 6. *U. penduliflora* = H. B. T. Nullibi sub hoc nomine enumeratam video hanc stirpem; ab *U. pendula* LAM: toto cœlo differt; folia in nostra sunt opposita late lanceolata fere spithamæa rotundato-dentata 3-nervia glabra bullata; flores non vidi. = 7. *U. Nepa*. Sub hoc nomine pariter culta in H. B. T. Herbacea debilis undique setis argenteis exasperata, folia alterna longe petiolata cordato-ovata argute serrata; flores non vidi. = 8. *U. macrostachya* = H. B. T. Pulcherrima species facie *Melastomæ* frutescens glabriuscula ramis junioribus petiolis nervisque foliorum

rubescentibus, folia opposita late ovata spithamæa basi oblique cordata æqualiter serrata longe acuminata patenter 3-5-nervia paralelle venosa, spicæ folio sub-longiores.

III. Parietaria Lin: gen: ed: Schreb: n. 1576. exclusis paucis stirpib: = Spr: syst: n. 3205. = Lam: ill: t. 853. (*Polyand*: *monoëc*: L.).

» *Involucr*: multipartitum flores polygamos cingens.
» Hermaph: *Perigon*: 4-partitum. *Stam*: 4. filamentis
» elasticis. *Ovar*: stigmate penicillato coronatum.
» *Sem*: (*akenium*) perigonio demum elongato et su-
» pra connivente tectum. Foem: *Stam*: 0. Cetera her-
» maphroditi. »

Obs: Genus habitu præcedentis, nunc constans ex Spr: 12. circiter stirpibus per orbem sparsis, nonnullis europæis, omnibus herbaceis, foliis alternis sub-integerrimis, ex divisione involucri et numero florum in ipsis contentorum præsertim disjungendis. Variæ Auctorum species ad genera affinia amandatæ fuerunt.

* 1. *P. officinalis* = L. sp: 1492. = Spr: syst: III. 914. = Lam: ill: t. 853. f. 1. Ic: taur: vol. 24. t. 87. Vern: *Parietaria*, *Panataria* (*Eur*: passim. *Pedem*: ad parietes frequens All: n. 2028. Re fl: segus: p. 83. et fl: tor: I. p. 156. Biroli fl: acon: II. p. 142. *Sardin*: in ruderatis et ad muros frequens Moris st: sard: I. p. 41.). Perenn: Erecta villosiuscula rubescens, folia ovato-oblonga acuminata sub-pubescentia subtus præsertim et ad nervos, flores glomerato-dichotomi, glomeruli sub-sessiles, involucra 2-4-phylla.

❀ 2. *P. judaica* = L. sp: 1492. = Spr: syst: III. 914. = Lam: ill: t. 853. f. 2. (*German*: med: et austr:, *Eur*: austr: *Pedem*: ad parietes et rupes collium præsertim *di Pallanza* frequens Biroli fl: acon: II. p. 142.). Differt ab *officinali* statura undique minori, foliis sub-rhombeis nec acuminatis, involucris sub-solitariis multifidis sub-3-floris sc: 2. masculis 1. intermedio hermaphrodito.

❀? 3. *P. cretica* = L. sp: 1492. non Loisl:? = Spr: syst: III. 914. = *P. lusitanica* Viv: fl: cors: app: p. 7. c. ic: f. 1. (*Græcia*, *Ital: Pedem*: ad urbis *Taurini* mœnia Re fl: tor: II. p. 156. ex Bertero. *Sardin*: ad rupes in umbrosis *Monte Santo di Pula* Moris st: sard: I. p. 41.). Ann: Filiformis procumbens glabriuscula, folia minima sub-rotunda, involucra sub-solitaria sub-sessilia 4-partita 1-flora. Species valde dubia circa synonymiam, sæpe confusa cum *P. lusitanica* L. quæ reapse vix videtur diversa; involucra in *lusitanica* dicunt Auctores 3-flora 5-partita, in *cretica* autem 3-5-flora 5-fida. Descriptio cl: Viv: de sua *P. lusitanica* statuit involucra 4-partita 1-flora uti apparent ex icone, et revera sunt in unico specim: meo a cl: Balbisio communicato, quod non differt ab altero de *P. lusitanica* ex hb: Biroli extracto, nisi foliis in hoc paullo majoribus potius ovatis quam sub-rotundis et involucris prorsus sessilibus. Ipse nec unam nec alteram in *Pedem*: unquam legi; in scheda Balbisii locus ubi planta lecta fuit non indicatur, nec vidi specim: quæ lecta dicuntur a Bertero ad mœnia hujusce urbis.

Sect: II.

Cannabinæ.

IV. HUMULUS Lin: gen: ed: Schreb: n. 1523. = Spr: syst: n. 3177. = Lam: ill: t. 815. (*Dioëc*: *pentànd*: L.).

» *Flores* dioici. MASC: paniculati. *Perigon*: 5-par-
» titum. *Stam*: 5. FOEM: in strobulis factis ex squa-
» mis 4. magnis persistentibus concavis axilla 1-floris.
» *Styl*: 2. *Sem*: 1. inferne squamis cinctum. *Embr*:
» spiralis (*akenium utriculatum* SPR:). »

Obs: Genus constans unica stirpe seq:

❄ 1. *H. Lupulus* = L. sp: 1457. = Spr: syst: III. 903. = Lam: ill: t. 815. Ic: taur: vol. 7. t. 35. f. 1. 2. Vern: *Luvertin* (*Eur*: et *Amer*: bor: passim. *Pedem*: in dumetis et ad sepes ubique ALL: n. 1989. RE fl: segus: p. 81. et fl: tor: II. p. 145. BIROLI fl: acon: II. p. 134. *Sardin*: ad sepes in montibus *Calleri* MORIS st: sard: I. p. 41.). Perenn: Volubilis asper, folia opposita cordata serrata 3-5-loba interdum simplicibus commixta stipulis 2-4. cordatis 2-fidis, paniculæ et strobuli axillares. Teneræ summitates primo vere edules ad instar *Asparagi*, planta adultior amara aspera. In cerevisiæ formatione adhibetur ne acescat, ac data opera colitur ad hunc usum.

V. CANNABIS Lin: gen: ed: Schreb: n. 1522. = Spr: syst: n. 3178. = Lam: ill: t. 814. (*Dioëc*: *pentand*: L.).

» *Flores* fœmin: aggregati. *Perigon*: oblongum la-
» tere fissum. *Fructus* crustaceus 2-valvis, valvis sub-

» globosis perigonio obtectis. *Embr*: curvus. Cetera » *Humuli*. »

Obs: Genus pariter constans unica stirpe (*C. sativa* L. sp: 1457.). Herba ann: ex *Asia* orta in *Occidentem* a Massiliensibus introducta, nunc undique culta ad telas et funes conficiendas, nec non ad oleum e seminibus extrahendum; penes nos notissima sub nomine *Cannoa*; folia alterna rarius opposita digitata foliolis 5-7. lanceolatis acuminatis subtus pallide pubescentibus serratis, interdum extimis in masculis integerrimis.

Sect: III.

Ambrosiaceæ.

(Ordo proprius Rich: = Inter *Compositas* Cassin: et Bartl: = *Corymbiferæ anomalæ* Juss: = *Urticeæ* DC.).

» *Flores* monoici aggregato-involucrati. *Involucr*: 1- » vel polyphyllum. *Receptac*: nudum vel paleaceum. » *Perigon*: sub-5-fidum vel 0. *Stam*: 5. *Sem*: invo- » lucro vel perigonio indurato obtecta. » (Veræ corollæ defectu, antheris liberis, et fructus structura a *Compositis* repellendæ).

VI. Xanthium Lin: gen: ed: Schreb: n. 1426. exclusis paucis stirpib: = Spr: syst: n. 3115. = Lam: ill: t. 765. (*Monoëc*: *pentand*: L.).

» Masc: *Involucr*: polyphyllum multiflorum. *Rece-* » *ptac*: paleaceum. *Perigon*: tubulosum 5-dentatum.

» Foem: *Involucr*: 1-phyllum extus muricatum intus
» in loculos 2. unifloros divisum. *Perigon*: 0. *Sem*: 2.
» involucro indurato tecta. (*Drupa* 2-fida L. *Ake-*
» *nium* in singulo loculo Kunth). »

Obs: Genus constans 6. circiter stirpibus habitu proprio, 2. europæis, ceteris americanis, herbaceis interdum spinosis, foliis alternis varie incisis, floribus masculis superioribus fœmineis inferioribus, fructibus solitariis geminis vel racemosis apice 1- vel 2-rostratis varie muricato-aculeatis.

❀ 1. *X. strumarium* = L. sp: 1400. = Spr: syst: III. 852. = Blackw: t. 444. Ic: taur: vol. 7. t. 1. Vern: *Lappa*, *Gętte* (*Eur*: passim. *Pedem*: ad vias fossas et ruderata ubique in planitie All: n. 521. In locis pinguibus circa arva et domos Re fl: segus: p. 79. et fl: tor: II. p. 126. Biroli fl: acon: II. p. 119. *Sardin*: in ruderatis ad sepes Moris st: sard: I. p. 41.). Ann: Angulosum ramosum inerme, folia longe petiolata late ovata cordata angulato-dentata hirsutiuscula; fructus sub-racemosi rostris rectis aculeis uncinatis flavo colore tingunt.

❀ 2. *X. echinatum* = Murr: comm: goett: 1784. c. ic: = *X. macrocarpon* DC. fl: fr: suppl: p. 356. et Spr: syst: III. 852. *X. orientale* L. sp: sec: DC. non sec: Spr: ? = Gærtn: fruct: II. p. 418. t. 164. f. 9. *X. italicum* Moret: sec: Spr: c. p. p. 314. *X. macrospermum* Berter: (*Gallia* occid:, *Chili*. *Pedem*: præsertim sec: *Padum* prope *Montemcalerium* et inter *Taurinum* et *Truffarello* Balb: el: p. 9. Re fl: tor: II. p. 127.). Stirps obscura maxime pro synonymia, diversa tamen a priori foliis oblongioribus basi inæqui-

latere cuneatis nec cordatis scabris, fructibus geminis oblongis 2-3-majoribus, rostris convergentibus, aculeis crebrioribus longioribusque. Plantæ cultæ in h. Ripul: e seminibus missis a Bertero e *Chili* sub nomine *X. macrocarpi* perfecte quadrant cum pedemontanis de *X. echinato* et italicis de *X. italico*. Nomen *echinati* uti antiquius retinui. *X. orientale* L. fil: videtur potius referendum ad *X. canadense* Mill: ex specim: meis. *X. orientale* L. sp: forsan idem ac *X. Strumarium*.

* 3. *X. spinosum* = L. sp: 1400. = Spr: syst: III. 852. = Lam: ill: t. 765. f. 4. (*Eur*: austr: In litore maris *Nicæens*: All: n. 522. *Liguria* frequentissimum in litore prope *Sestri di Ponente*, *Pegli* Bertol: am: ital: p. 208.). Ann: Puberulum ramosum præcedentibus humilius, folia 3-loba subtus incana, spinæ 3. stipulares validissimæ aureæ, fructus parvi sub-solitarii spinis oppositis, rostro simplici subulato recto aculeis uncinatis.

VII. Ambrosia Lin: gen: ed: Schreb: n. 1427. = Spr: syst: n. 3113. = Lam: ill: t. 765. (*Monoëc*: *pentand*: L.).

» Masc: *Involucr*: 1-phyllum multiflorum. *Rece-
» ptac*: nudum; rudimentum pistilli. Foem: *Involucr*:
» oligophyllum 1-2- vel pluri-florum. *Perigon*: sub-
» integrum ventre extus 5-tuberculato. *Sem*: 1. pe-
» rigonio obtectum. (*Nux* 1-sperma L. *Akenium* pa-
» lea capsulari inclusum Kunth). »

Obs: Genus constans 12. circiter stirpibus americanis, 1. tantum europæa. Herbæ raro frutices, foliis

alternis inferioribus nonnumquam oppositis, dentatis vel sæpius 2-pinnatifidis, floribus masculis terminalibus racemosis, fœmineis axillaribus gemmaceis.

* 1. *A. maritima* = L. sp: 1401. = Spr: syst: III. 852. = Barr: ic: t. 1144. Ic: taur: vol. 27. t. 105. (*Ital*:, *Galic*:, *Asia* min: In arenosis maritimis *Nicæensib*: All: n. 520.). Ann: Erecta ramosa incano-tomentosa, folia 2-pinnatifida mollissima subtus cana laciniis obtusis sub-dentatis, racemi solitarii. Facies *Artemisiæ vulgaris*.

Obs: geographica circa *Urticeas*.

Urticeæ per orbem sparsæ circiter . . . 200

Urticeæ pedemontanæ.

Urtica	3
Parietaria	3
Humulus	1
Xanthium	3
Ambrosia	1
	11

Ordo CLVI.

PIPERACEÆ

(Rich: in H. et B. nov: gen: I. p. 39. = Bartl: ord: nat: p. 85. = *Urticis* affines Juss: gen: p. 405. = Lam: ill: t. 23.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi raro androgyni perigonio
» destituti bracteola sæpius suffulti in spadice carnoso
» aggregati. *Stam*: 2. lateralia vel terna, tertio pone
» ovarium posito, raro plura, antheris 1-2-locula-
» ribus loculis rima longitudinali dehiscentibus. *Ovar*:
» 1-2-loculare ovulo solitario erecto. *Stigm*: 1. vel
» 3-4. sessilia penicillata. *Fructus* drupaceus inde-
» hiscens 1-spermus (*bacca* 1-sperma L.). *Sem*: ere-
» ctum sub-globosum carnoso- vel cartilagineo-al-
» buminosum. *Embr*: ab hilo remotus cavitati albu-
» minis semi-immersus. »

Obs: Ordo habitu et fructificatione naturalissimus, constans 1. tantum genere (*Piper*), vel 2. si *Peperoniam* R. et P. admittas, quæ differt tantum staminibus constanter 2., antheris 1-locularibus, stigmate indiviso. Herbæ vel frutices rarius arbores omnes intratropicales, plures in arborum truncis parasiticæ nodosæ sæpe ad nodos radicantes, foliis oppositis (verticillatis alternisve in *Peperonia*) simplicibus integris sæpe nervosis et carnosis exstipulatis, spadi-

cibus basi spathaceis oppositifoliis vel terminalibus solitariis vel sub-fasciculatis, fructibus acribus insigne aromaticis. Stirpes numerosissimæ (240. circiter inclusa *Peperonia*), inter quas nonnullæ occurrunt in calidariis europæis ornamenti vel curiositatis gratia, extricatu difficillimæ ex caulis substantia ac directione, foliorum nervis eorumque figura ac situ, spadicis longitudine compositione et situ, aliisque levioribus characteribus. Cons: inter recentiores SPR: syst: I. 107., MEYER in bull: univ: 1828. Avril p. 417., BLUM: ibid: Août p. 434. etc. etc. Semen quod adhibetur ad usum culinarum sub nomine vern: *Peiver* pertinet ad *P. nigrum* = L. sp: 40. *Ind*: orient: incola et nunc in *Amer*: calid: etiam cultum. Cons: S. GIORGIO Istor: delle piant: medic: vol. I. p. 36. In calidario meo læte floret, sed fructus maturos numquam obtinui. Planta frutescens scandens sempervirens, folia alterna vel opposita late ovata basi inæqualiter sub-cordata vel rotundata acuminata 7-nervia carnoso-sub-coriacea petiolis simplicissimis geniculis incrassatis, spadices terminales vel axillares sub-solitarii pedunculati folio longiores. Plures alias stirpes possideo vel cultas vel siccas communicatas, inter quas mihi dubiæ sunt: = 1. *P. Novæ hispaniæ*. Missa sub hoc nomine ab h. LITTÆ. Frutescens scandens sempervirens glaberrima, folia alterna ovato-lanceolata basi tenuissime cordata longe acuminata 5-nervia membranacea, internodia foliis duplo longiora, spadices axillares solitarii folia sub-æquantes, fructus minimi diametro vix *Panici miliacei*. = 2. *P. deltoideum* = Ex H. B. T. Suffrut: Humile carnosum, folia alterna

vel opposita deltoidea 1-nervia, internodia foliis duplo breviora; flores non vidi. = 3. *P. brasiliense* = Mart: in sched: (*Brasil*: cap: *Filibert*). « *P.* caule » fruticoso elato scandente, foliis alternis brevi-pe- » tiolatis ovato-lanceolatis basi inæquilateris acutis » glabris subtus pallidioribus 1-nerviis paralelle ve- » nosis, internodiis folio brevioribus, spadicibus axil- » laribus pedunculatis folio 2-3-brevioribus. » Nob:

Ordo CLVII.

JUGLANDEÆ

(DC. th: élém: ed: 1. p. 215. = Bartl: ord: nat: p. 397. = *Terebinthaceis* affines Juss: gen: p. 375. = Lam: ill: t. 781.).

Char: *essentialis*.

» *Flores* monoici. Masc: amentacei, singulis peri- » gon: sub-pedicellatum 2-6-partitum (*corolla* L.) » bracteola squamiformi suffultum (*calyx* L.). *Stam*: » 4-6. (in *Carya*) vel plura (in *Juglante*), antheris » 2-locularibus loculis cima longitudinali dehiscen- » tibus. Foem: sub-solitarii bini ternive in apice ra- » mulorum sub-sessiles. *Perigon:* ovario adnatum » limbo supero 4-partito deciduo (*calyx* L.), squa-

» mis 4. caducis quandoque adauctum (*corolla* L.).
» *Ovar*: 1-loculare 1-ovulatum. *Styl*: 2. breves stig-
» matibus clavatis apice laceris; vel stigma sessile 4-
» lobum (in *Carya*). *Drupa* sub-globosa vel ovata,
» sarcocarpio coriaceo crasso demum secedente, en-
» docarpio lignoso 2-valve (4-valve in *Carya*) sæpius
» rugoso 1-spermo. *Sem*: erectum magnum sinuosum
» inferne 4-lobum, testa membranacea, exalbumino-
» sum. *Embr*: semini conformis permagnus. *Cotyl*:
» crassæ. *Radic*: supera. *Plumula* diphylla pinnata. »

Obs: Ordo a *Terebinthaceis*, quibus affinis dicitur, rite sejunctus, floribus monoclamydeis et præsertim fructus et seminis structura prorsus singulari, constans ex Bartl: 4. generibus, quorum 2. obscura. Arbores sæpius excelsæ omnes ex zona hemisph: bor: tempeperata, foliis sparsis impari-pinnatis exstipulatis, fructibus sæpe edulibus oleiferis. Cons: Kunth in Ann: sc: nat: Paris 1824. tom: II. p. 343. et seqq:

I. Juglans Lin: gen: ed: Schreb: n. 1446. excl: 1. stirpe = Spr: syst: n. 3127. = Lam: ill: t. 781. (*Monoëc*: *polyand*: Spr:).

» *Perigon*: masculi dentatum. *Stam*: polyandra.
» *Styl*: 2. *Endocarpium* 2-valve. »

Obs: Genus nunc constans 6. circiter stirpibus præsertim ex *Amer*: bor:, 1. tantum sub-europæa.

❀ 1. *J. regia* = L. sp: 1415. = Spr: syst: III. 865. = Blackw: t. 247. Vern: *Nousera* arbor, *Nous* fructus (*Græcia*, *Asia* min:, *Persia*. Nunc in *Eur*: austr: spontanea). Arbor excelsa omnibus nota, ubique in *Pedem*: spontanea et culta tum ob fructus

edules ac oleiferos, cum ob lignum usibus domesticis aptissimum. Folia sub-4-juga ovata lanceolata glabra æqualia sub-serrata, fructus globosi glabri. Variat magnitudine fructuum, endocarpio plus minus fragili plus minus rugoso, foliatione serotina, et fructificatione procera (*J. serotina* quorund:, vern: *Nous d'S. Giouan*) etc.

II. Carya Spr: syst: n. 3107. ex Nutt: et Kunth l. c. = *Juglandis* spec: alior: = *Hicorii* sp: quædam Rufin: (*Monoëc: tetrand*: Spr:).

» *Perigon:* masculi 3-partitum. *Stam*: 4-6. *Stigm*: » sessile 4-lobum. *Endocarp*: 4-valve. »

Obs: Genus vix distinctum a priori characteribus allatis ceterum habitu simillimum, constans 10. circiter stirpibus ex *Amer:* bor:; nonnullæ cultæ in hortis europæis inter quas præferenda *C. alba* = Nutt: *Juglans alba* Michx: amer: II. p. 193. non L. *J. compressa* W. Arbor foliis sub-septenis oblongo-lanceolatis acuminatis argenteo-serratis subtus pubescentibus, fructu obliquo compresso globoso triangulato acuminato, endocarpio lævi. *Juglans alba* L. pertinet ad *C. tomentosam* Nutt:

Obs: geographica circa *Juglandeas*.

Juglandeæ per orbem sparsæ circiter . .	20
Juglandeæ nunc pedemontanæ	1

Ordo CLVIII.

AMENTACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 96. inclus: ordinib: 67. 68. 69. 70. 71. et classe 27. (*Salicineæ*) = Juss: gen: p. 407. nonnullis generib: exclusis).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini rarissime hermaphroditi. Masc: sæ- » pissime amentacei, nunc bracteolis squamæformibus » insidentes, vel in earumdem axillis sessiles, nunc » pedicellati. *Perigon*: o. vel monophyllum membra- » naceum 4-6-dentatum. *Stam*: definita plerumque » libera, antheris 2-locularibus vel abortu 1-locula- » ribus. Foem: amentacei bracteolis suffulti, nunc fa- » sciculati glomerati vel solitarii involucro vario per- » sistente demum aucto inclusi. *Perigon*: o. vel ova- » rio adnatum, raro liberum. *Ovar*: ex carpellis 2- » 6. arcte connatis 1-2-ovulatis compositum indeque » 2-6-loculare, interdum abortu 1-loculare 1-ovula- » tum. *Styl*: tot quot ovaria basi sæpius connata. *Fru-* » *ctus* membranacei capsulares vel drupacei tot quot » ovaria indehiscentes. *Sem*: erecta vel pendula exal- » buminosa. *Embr*: inversus vel rectus. *Radic*: dire- » ctione varia. *Cotyled*: forma varia. »

Obs: Ordo habitu, florendi modo, et præcipuis fructificationis partibus naturalissimus, varians tamen in nonnullis ex istis præsertim fructus et seminis stru-

ctura, unde pro variis generibus a cll: Mirb: et Rich: quos secutus est cl: Bartl:, novi ordines creati fuerunt. Hosce, ne nimium disrumpantur affinitates, hic tamquam unius ordinis tribus distinctas referre præferendum duxi. Ordo autem integer sistit 20. circiter genera per orbem sparsa, stirpes omnes arboreas vel fruticosas includentia, foliis alternis petiolatis simplicibus integris vel lobatis in plerisque deciduis, in paucis o.

Trib: I.

Casuarineæ (Mirb: ann: du mus: XVI. p. 451.).

» *Flores* diclini ex vaginis rameis. Masc: verticil-
» lato-spicati secus rachidem articulatam, singuli pe-
» rigonio (*bracteæ* quorund:) membranaceo-paleaceo
» tetraphyllo cincti. *Stam*: 1. Foem: densissime spi-
» cati secus rachidem inarticulatam (*strobilus* quo-
» rund:) singuli perigonio destituti. *Styl:* 2. inferne
» connati. *Caryops*: alatæ bracteolis incrassatis con-
» ditæ. *Embr*: inversus. » (Genus 1.).

I. Casuarina Lin: gen: ed: Schreb: n. 1395. = Spr: syst: n. 3081. = Lam: ill: t. 746. (*Monoëc*: *monandr*: L. *Coniferæ* sect: 1. p. 412. Juss:, Spr:).

» Characteres ordinis et tribus. »

Obs: Genus ludens inter *Coniferas* et *Amentaceas*, facie *Equisetaceis* præsertim ob foliorum defectum affine, et hac præcipua ratione forsan melius proprium ordinem constituens, constans 12. circiter stirpibus

ex *N. Holl*: et terris adjacentibus, monoicis vel dioicis, arboreis vel fruticosis, ramosissimis, ramis verticillatis nodoso-articulatis, internodiis sæpius sulcato-striatis, aphyllis, ad nodos vaginis varie dentatis præditis, spicis strobilisque forma varia, ex quibus omnibus characteres specifici, etsi in nonnullis adhuc obscuri, eruuntur. Nonnullæ cultæ in frigidariis europæis, præsertim *C. equisetifolia* = L. suppl: 412. quæ tamen videtur potius ad *C. distylam* Vent: pertinere, numquam enim strobilos gessit sed tantum spicas masculas etsi planta monoica; veram *equisetifoliam* possideo ex semin: communicatis a cl: Webb, sed flores desidero.

Trib: II.

Myriceæ (Ach: Rich: élém: bot: p. 561. excl: *Casuarina*).

» *Flores* dioici rarissime monoici amentacei, sin-
» guli squamis loco perigonii suffulti. Masc: *Stam*:
» 2-4-6. libera vel monadelpha. Foem: *Ovar*: lenti-
» culare squamis 2-6. hypogynis in pericarpium ex-
» terius demum abeuntibus. *Styl*: 2. seu 1. 2-fidus.
» *Drupa* quandoque sicca. *Embr*: inversus. » (Gen: 4.).

II. Myrica Lin: gen: ed: Schreb: n. 1510. excl: 1. stirpe = Spr: syst: n. 554. = Lam: ill: t. 809. (*Dioëc*: *tetr*: L., *Tetrand*: *digyn*: Spr:, *Amentaceæ* sect: 1. Juss: p. 409. Spr:).

» *Ament*: oblonga interdum androgyna. *Squamæ*

» 1 - floræ. *Stam*: 4 - 6. *Drupa* granulata 1 - sperma.
» Cetera ordinis et tribus. »

Obs: Genus constans 18 - 20. stirpibus præsertim ex *Amer*: et *Afr*: austr:, 1. tantum europæa, fruticosis aromaticis, foliis alternis sparsisve punctatis resinosis conspersis exstipulatis integerrimis vel varie crenatis dentatisve, amentis axillaribus vel terminalibus solitariis geminatis vel ternis; quædam e fructibus ceram præbent. Nonnullæ cultæ in frigidariis nostris ornamenti gratia.

1. *M. Gale* = L. sp: 1453. *M. palustris* Lam: (*Eur*: et *Amer*: bor: palud:). Arbuscula ramosa, folia ovato-lanceolata subtus tomentosa apice serrulata, amenti squamæ lucidæ acuminatæ, drupæ siccæ. = 2. *M. cerifera* = L. sp: 1453. (*Amer*: bor:). Differt a priori statura majori, foliis apice evidentius serratis subtus glabris fructu baccato; hæc abundantiorem præbet ceram qua utuntur indigenæ ad usus domesticos. = 3. *M. serrata* = Lam: dict: II. p. 587. = 4. *M. quercifolia* = L. h. Cliff: 456. et = 5. *M. cordifolia* = L. l. c., omnes *C. B. S.* incolæ et sempervirentes sæpius frigidaria nostra exornant.

Trib: III.

Betulaceæ (Ach: Rich: élém: bot: p. 562.).

» *Flores* monoici amentacei suffulti squamis deci-
» duis, in fœmineis quandoque demum lignosis per-
» sistentibus. *Perigon*: 0. vel interdum in masculis
» 3 - 4 - fidum. *Stam*: 4 - 12. libera. *Styl*: 2. connati.

» *Fructus* siccus sæpe margine membranaceo alatus. » *Embr*: rectus. *Radic*: supera. *Cotyled*: per germi- » nationem epigææ. » (Gen: 2.).

III. Betula Lin: gen: ed: Schreb: n. 1419. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 3119. = Lam: ill: t. 760. (*Monoéc*: *polyandr*: L.).

» Masc: *Squamulæ* 5. sub quavis squama. *Stam*: 5- » 12. 2-fida 2-antherifera. Foem: *Squamæ* 3-lobæ » 2-3. ovaria tegentes. *Fructus* compressus alatus. » *Obs*: Genus constans 20. circiter stirpibus præsertim ex *Amer*: bor:, nonnullis europæis. Arbores vel frutices, foliis plus minus late ovatis sæpius duplicato-serratis caducis, floribus ante folia nascentibus.

❋ 1. *B. alba* = L. sp: 1393. = Spr: syst: III. 854. = Duham: arb: I. p. 100. t. 39. Ic: taur: vol. 6. t. 148. Vern: *Bioula* (*Eur*: et *Asia* passim. *Pedem*: in sylvis subalpinis non aquosis admodum frequens All: n. 1973. Frequens in *M. Cenisio* Re fl: segus: p. 78. Ad sylvarum margines prope *Supergam* Re fl: tor: II. p. 134. In alpibus montibus et collibus *Novariens*: vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 124.). Arbor mediocris cortice et ligno albo atque in nodis rubello-variegato unde variis tornatorum operibus inservit, folia petiolata deltoidea duplicato-serrata acuta glabra, amenta masc: terminalia gemina fœm: solitaria axillaria pedunculis petiolo brevioribus. Variat ramis flaccidis pendulis (*B. pendula* Roth:), ramis verrucosis (*B. verrucosa* Ehr:), foliis sub-palmatis (*B. alba dalecarlica* L. suppl: *B. hybrida* Blom:).

❋ 2. *B. pubescens* = Ehr: Beitr: VI. p. 98. = Spr:

syst: III. 855. = Ic:? *B. alba* var: *ß* L. (*German*:, *Gallia. Pedem*: in sylvis *di Crevola*, *Valle di Vedrio* observavit Biroli fl: acon: II. p. 124. Habeo etiam a cl: Bertola lectam in aliis sylvis pedemontanis). Vix differt a priori ramulis foliisque basi sub - cordatis subtus pubescentibus.

❀ 3. *B. viridis* = Vill: dauph: IV. p. 789. = Spr: syst: III. 855. = Ic: ? *B. ovata* W. ex Schrank: et DC. syll: fl: gall: n. 2108. Sub *Alno* id: fl: fr: n. 2111. (*Gallia*, *Austria*, *Bavar*:, *Hungar*:, *Galic*: *Pedem*: in *M. Cenisio* et supra *il Bosco nero* Bellard: app: p. 44. et Re fl: segus: p. 79.). Frutex orgyalis glaberrimus ramis angulosis, folia late ovata duplicato-serrata, pedunculi fœminei ramosi squamarum lobis æqualibus truncatis nervosis.

❀ 4. *B. nana* = L. sp: 1394. = Spr: syst: III. 855. = L. fl: lapp: t. 6. f. 4. (*Eur*: bor:, *Sibir*:, *Canadà*. *Pedem*: in valle *di Formazza*, ad *M. Moro* et *Turlo* locis umbrosis non rara Biroli fl: acon: II. p. 124.). Suffrutex pumilus tortuosus bruneus, folia sub - orbiculata parva crenata glabra superne viridia nitida subtus albidiuscula reticulato-venosa, stam: 4., fructus sub - apteri; an ad *Alnum* amandanda? An genus medium?

IV. Alnus W. sp: IV. 334. = Spr: syst: n. 3106. = Gærtn: fr: II. p. 54. t. 90. f. 2. = *Betulæ* spec: L. (*Monoëc*: *tetrandr*: W., Spr:).

» Masc: *Squamæ* 3-floræ. *Perigon*: 4-fidum. *Stam*: 4.
» Foem: *Squamæ* 2-floræ. *Fructus* compressus apterus
» 2-locularis 2-spermus. »

Obs: Numerus staminum, præsentia perigonii in floribus masculis, ac fructus structura distinguunt genus hoc a præcedenti, cui ceterum habitu simillimum. Constat autem 12. circiter stirpibus, inter quas 4. europææ.

❀ 1. *A. glutinosa* = W. sp: IV. 334. = Spr: syst: III. 848. = Gærtn: fr: II. p. 54. t. 90. f. 2. Duham: arb: I. t. 15. *Betula Alnus* L. sp: 1394. Vern: *Verna roussa* (*Eur*: passim, *Asia*, *Afr*: et *Amer*: bor: *Pedem*: in sylvis sub-humidis atque ad fossas aquarum vulgatissima ALL: n. 1974. sub *Betula Alno*. Copiosissima in locis humidis secus torrentes atque flumina RE fl: segus: p. 79. et fl: tor: II. p. 124. BIROLI fl: acon: II. p. 118. *Sardin*: juxta rivulos MORIS st: sard: I. p. 41.). Arbor mediocris ramosissima ramis erectis, folia ampla sub-rotundo-cuneata inæqualiter serrata glutinosa glabra axillis venarum subtus villosiusculis, amenta masc: elongata pendula fœmin: brevia erecta, fructus de anno in annum persistens. Undique culta præsertim ad pratorum fossas, cito crescit. Variat foliis emarginatis (*Betula emarginata* EHR: arb: n. 9.), vel sub-rotundis incisis (*B. incisa* W. arb: 44.), aut oblongis pinnatifidis (*B. laciniata* W. l. c.), vel demum oblongis obtuse sinuatis (*B. quercifolia* W. l. c.).

❀ 2. *A. incana* = W. sp: IV. 335. = Spr: syst: III. 848. = Lundmark in act: holm: 1790. t. 5. pro var: γ *pinnata* sec: W. l. c. *Betula Alnus* var: β L. sp: 1394. *B. incana* L. suppl: 417. Vern: *Verna bianca* (*Borussia*, *Austria*, *Suecia*, *Russia*, *Gallia*, *Japon*:, *Amer*: bor: *Pedem*: locis humidis et subalpinis frigidis rarior tamen quam prior BELLARD: app:

p. 44. Prope *Collegno* et etiam prope *Venariam* legit Re fl: tor: II. p. 125. In montanis locis humidis frequens Biroli fl: acon: II. p. 118.). Vix differt a priori foliis generatim oblongioribus fere numquam glutinosis subtus incano-pubescentibus axillis venarum nudis. Variat quoque foliis plus minus ac diverse fissis.

3. *A. suaveolens* = Requ:? sec: Moris st: sard: II. p. 9. (*Sardin*: montibus juxta rivulos). Caulis lævis ramosus fuscus, folia sub-orbiculata sub-sinuata sinubus rotundatis inæqualiter dentata axillis venarum subtus ramulisque ferrugineo-villosis, stipulæ ovatæ, amenta masc: terminalia sub-paniculata.

Trib: IV.

Cupuliferæ (Ach: Rich: élém: bot: p. 563.).

» *Flores* monoici. Masc: amentacei singuli bractea » squamacea, interdum insuper *perigonio* 4-6-fido » suffulti. *Stam*: 4-24. perianthio vel squamæ inserta, » filamentis nonnumquam connatis. Foem: nunc amen- » tacei, nunc solitarii bini vel plures sessiles intra » receptaculum extus squamosum demum auctum co- » riaceum fructum cingens. *Styl*: 2-6. sæpius connati. » *Fructus* lignosus abortu 1-locularis et sæpissime 1- » spermus. *Sem*: pendulum. *Embr*: magnus, radicula » apice fructum spectante, cotyledonibus foliaceis » epigæis aut crassis hypogæis. » (Gen: 7.).

V. Carpinus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1449. excl: 1. stirpe = Spr: syst: n. 3120. = Lam: ill: t. 780. (*Monoëc*: *polyandr*: L.).

» Masc: *Amentum* elongatum. *Squama* ciliata 1-
» flora absque perigonio. *Stam*: 12-16., antheris apice
» barbatis. Foem: *Strobilus* laxus. *Squama* laxa 3-
» loba 1-2-flora. *Fructus* osseus (*nux*) 1-spermus
» intra squamæ ampliatæ et scariosæ basim delite-
» scens. »

Obs: Genus constans 4-5. stirpibus ex *Eur*:, *Asia* med: et *Amer*: bor: inter se valde similibus, e squamarum strobuli forma præcipue distinguendis.

❋ 1. *C. Betulus* = L. sp: 1416. = Spr: syst: III. 855. = Duham: arb: I. t. 49. Vern: *Cherpo* (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis montanis All: n. 1978. Re fl: segus: p. 79. et fl: tor: I. p. 134. Biroli fl: acon: II. p. 125. *Sardin*: in sylvis *Arcidano* Moris st: sard: I. p. 41.). Arbor mediocris lævis, folia petiolata ovato-oblonga inæqualiter serrata acuta nervosa, strobilorum squamæ 3-partitæ laciniis integris lanceolatis intermedia elongata. Variat foliis integris et profunde lobatis (*C. Betulus incisa* Ait: *C. quercifolius* Hortul:). Colitur undique in hortis et in ambulacris ad sepes formandas.

VI. Ostrya Michx: gen: 223. = Spr: syst: n. 3121. = Michx: l. c. t. 104. f. 1. 2. = *Carpini* spec: L.

» *Stam*: ramosa. *Strobilus* nudus. *Fructus* capsula-
» ris inflatus 1-spermus. Cetera *Carpini*. »

Obs: Genus habitu *Carpini* et vix ab ipso distinctum characteribus allatis, constans 2. stirpibus, altera ex *Amer*: bor:, altera europæa.

* 1. *O. vulgaris* = W. sp: IV. 469. = Spr: syst: III. 855. = Michx: ic: cit: *Carpinus Ostrya* L. h. Cliff: 447. *O. carpinifolia* Scop: carn: n. 1191. (*Eur*: austr: In sylvis *Nicæensib*: præsertim circa *Castiglione* frequens Balb: misc: p. 45.). Facies *Carpini Betuli*, strobuli penduli ovati, gemmæ obtusæ.

2. *O. virginica* = W. l. c. (*Amer*: bor:). Differt foliis acuminatis, strobulis erectis, gemmis acutis. Colitur in hortis sub dio.

VII. Corylus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1450. = Spr: syst: n. 3118. = Lam: ill: t. 780. (*Monoêc*: *polyandr*: L., *Monoêc*: *octand*: Spr:).

» Masc: *Amentum* cylindraceum squamis 3-partitis, media latiore laterales tegente. *Stam*: 8. antheris apice barbatis vel filamentosis. Foem: *Gemma* squamosa plures flosculos includens, singuli perigon: 2-partitum (duplex in *C. Colurna*) demum elongatum sub-coriaceum lacerum. *Styl*: 2. sub-connati, stigmatibus distinctis. *Nux* ovata 1-sperma hilo lato, perigonio persistente cincta. »

Obs: Genus constans 6-7. stirpibus ex *Eur*:, *Asia* et *Amer*: bor: Arbores vel arbusculæ amentis in ramulis terminalibus, gemmis fœmineis axillaribus, nucleis edulibus oleiferis; ex forma stipularum et fructus perigonii præsertim distinguendæ.

* 1. *C. Avellana* = L. h. Cliff: 448. = Spr: syst: III. 853. = Lam: ic: cit: Ic: taur: vol. 20. t. 74.

Vern: *Ninsola* (*Eur*: passim, *Asia* bor:, *Japon*: *Pedem*: vulgatissima in sylvis et montanis humilioribus All: n. 1979. Re fl: segus: p. 80. et fl: tor: II. p. 135. Biroli fl: acon: II. p. 125. In montanis *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 41.). Arbor mediocris ramis junioribus pubescentibus, folia magna cordato-sub-rotunda acuminata sub-sinuata argute serrulata, stipulæ oblongæ obtusæ, amenta sub-fasciculata ante foliorum casum adparent ac ante novam foliationem aperiuntur, perigonium fructus campanulatum apice patulum lacero-dentatum. Variat perigonio nuce *longiori* laciniis cuspidatis, nuce *cylindracea* (*C. sylvestris* Lob: ic: t. 192.), vel nuce *sub-rotundo-ovata striata* (*C. striata* δ W. sp: IV. p. 470.); perigonio nuce *sub-rotundo-ovata breviori* (*C. ovata* Lam: ill: t. 780. f. n.); perigonio patentissimo inciso-dentato, nuce depressa ovata (*C. maxima* Mill: dict: n. 2.); nucibus in *racemum congestis* (*C. glomerata* ε DC: fl: fr: n. 2115.). Oleum ex nucleis omnis odoris expers aptissimum ad odoramenta recipienda et ad usum pictorum.

VIII. Fagus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1448. exclusis 2. stirpib: = Spr: syst: n. 3122. = Lam. ill: t. 782. f. 2. (*Monoëc*: *polyandr*:).

» Masc: *Amentum* globosum pendulum. *Perigon*:
» 5-6-fidum bracteatum. *Stam:* 8-20. sæpius 12. Foem:
» *Involucrum* 4-fidum extus molliter muricatum 2-
» florum, singulo flore *perigon*: proprium ovario ad-
» natum tomentosum 6-lobum. *Stigm*: 3. *Ovar*: 3-
» gonum 3-loculare, loculis 2-ovulatis, 2. abortivis,

» evadens in nucem 1 - locularem 1 - 2 - spermam. »

Obs: Genus constans 3. stirpibus, 2. ex *Amer:*, 1. europæa. Arbores mediocres.

* 1. *F. sylvatica* = L. sp: 1416. = Spr: syst: III. 356. = Duham: arb: I. 231. t. 98. Ic: taur: vol. 22. t. 19. Vern: *Fò* (*Eur:* passim. *Pedem:* in montanis sylvis frequentissima All: n. 1988. Re fl: segus: p. 79. In sylvis editioribus collium *Taurinens:* et in *M. Musinè* Re fl: tor: II. p. 133. In sylvis subalpinis *Novariensib:* vulgatissima Biroli fl: acon: II. p. 123.). Arbor sub-excelsa cyma regulari, ramis sub-pendulis junioribus puberulis, folia late ovata superne nitida inferne quandoque margine et ad nervos puberula sub-undulata denticulata demum rubescentia. Lignum optimum sive ad ignem alendum, sive ad carbonem parandum; oleum e seminibus expressum lampadibus inservit. Variat foliis atro - rubentibus (*F. purpurea* Hortul:), vel incisis (*F. quercoides* Pers:) etc.

IX. Castanea Tourn: inst: t. 352. = Spr: syst: n. 3123. = Lam: ill: t. 782. f. 1. sub *Fago* = *Fagi* spec: L.

» Masc: *Ament:* cylindricum. Foem: *Stam:* abortiva.
» *Perigon:* evidentius echinatum. *Ovar:* 6 - loculare
» 6 - stylum loculis 2 - spermis. *Fructus* ob loculos
» 5. abortivos nux 1 - locularis 1 - 3 - sperma evadit.
» Cetera *Fagi.* »

Obs: Genus a *Fago* amentorum fructusque structura et seminis substantia farinosa nec oleosa distinctum, nunc constans stirpibus 3., quarum altera europæa, altera chinensis, tertia ex *Amer:* bor: Arbores vel frutices foliis oblongis serratis glabris vel

tomentosis, fructibus abortu 1 - vel 2 - 3 - spermis.

✻ 1. *C. vesca* = Gærtn: fr: I. p. 181. = Spr: syst: III. 856. = Gærtn: l. c. t. 37. f. 1. *Fagus Castanea* L. sp: 1416. Ic: taur: vol. 22. t. 29. Vern: *Castagnè* arbor, *Aris d' Castagna* fructus, *Castagna* semen (*Eur*: austr:, *Amer*: bor: *Pedem*: sponte nascitur in sylvis subalpinis et in sylvis *Liguriæ* All: n. 1987. sub *Fago Castanea*. Re fl: segus: p. 79. In collibus et in *M. Musinè* Re fl: tor: II. p. 133. In montanis vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 123. In montanis *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 41.). Arbor excelsa foliis alternis oblongis acuminatis mucronato-serratis rigidis glabris, fructibus 2-3-spermis. Variat cultura foliis variegatis, seminibus majoribus et dulcioribus (*C. sativa* Bauh:, vern: penes nos *Maronne*). Colitur data opera præsertim in collibus *Dertonensib*:, *Langarum*, *Monregalensib*:, *Bugellensib*: etc.

X. Quercus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1446. = Spr: syst: n. 3124. = Lam: ill: t. 779. = *Quercus*, *Phellos*, et *Prinos* spec: Michx: (*Monoëc*: *polyand*: L.).

» Masc: *Amentum* laxum pendulum. *Perigon*: sub-
» 5-fidum lacerum. *Stam*: 5-10. Foem: *Involucr*: squa-
» moso - imbricatum cupuliforme demum coriaceum
» integerrimum (*calyx* L.). *Perigon*: superum minu-
» tum 6-phyllum. *Ovar*: 3-loculare loculis 2. abor-
» tivis. *Styl*: 2-5. sæpius 3. *Nux* (*glans*) abortu 1-
» locularis 1 - sperma basi involucro persistenti (*cu-
» pula*) cincta. »

Obs: Genus fructus forma præsertim ab affinibus distinctissimum, quamplurimas includens species (107.

ex Spr:), hinc extricatu valde difficile. Arbores plerumque excelsæ rarius frutices per orbem sparsi, præsertim in *Amer*: bor: et austr:, nonnulli europæi vel asiatici, pauci ex *Afr*: bor:, foliis deciduis vel persistentibus, integerrimis dentatis lobatis vel sinuatis, stipulis petiolaribus geminis, cupula longitudine respectu glandis et forma varia; species aliæ gemmas fœmineas intra annum perficiunt et fructus maturos proferunt; aliæ vero ovaria primo anno fœcundant ipsaque quasi dormientia in cupula retinent nec fructum maturant nisi autumno anni sequentis. Ex hisce omnibus variæ statuuntur ab Auctoribus divisiones generis, ac characteres stirpium eruuntur. Multæ perutiles ad usus domesticos sylvas nostras inhabitant, nonnullæ inter exoticas ad ornamentum etiam data opera coluntur.

1. *Foliis deciduis.*

* 1. *Qu*: *pedunculata* = W. arb: 278. et sp: IV. 450. = Spr: syst: III. 864. = *Qu*: *fœmina* fl: dan: t. 1180. *Qu*: *Robur* L. non W. *Qu*: *Robur β* Duham: arb: II. t. 47. *Qu*: *racemosa* DC. fl: fr: n. 2116. ex Lam: Vern: *Roul* uti ceteræ stirpes peculiare nomen non habentes (*Eur*: fere tota. *Pedem*: in sylvis passim Re fl: tor: II. p. 132. Biroli fl: acon: II. p. 122. *Sardin*: centrali in sylvis Moris st: sard: III. p. 11.). Arbor excelsissima, folia sub-sessilia glabra oblonga sinuato-lobata lobis rotundatis denticulatis, fructus oblongi longe pedunculati glandibus cupula dimidio longioribus.

* 2. *Qu*: *Robur* = W. arb: 277. et sp: IV. 450.

non L. = Spr: syst: III. 864. = *Qu: sessiliflora* Sm: brit: III. p. 1026. et DC. fl: fr: n. 2117. Ic: taur: vol. 20. t. 85. (Cum priori All: n. 1983. Re fl: segus: p. 79. et fl: tor: II. p. 132. Biroli fl: acon: II. p. 122. *Sardin*: in sylvis *Barbargie*, *Oliastra* Moris st: sard: II. p. 9). Vix a priori distincta, cum qua confusa ab All: aliisque Botanicis, statura minori, foliis evidentius petiolatis sæpe villosiusculis, ac præsertim fructibus constanter *sessilibus*. Hæc præcipue et præcedens quercinam substantiam *tannina* dictam ad coria firmanda et nigrum colorem parandum præbent abundantiorem et aptiorem; gallæ foliorum a cynipibus excitatæ pariter nigro colore et atramento conficiendo insignes; lignum præ ceteris domesticis usibus excellit. Variat modis indicatis a cl: DC. fl: fr: n. 2117., exclusis var: α *glomerata* quæ pertinet ad *Qu: apenninam* Lam:, et var: ε *lanuginosa* ad *Qu: fagineam* ejusdem Lam: spectante.

❋ 3. *Qu: faginea* = Lam: dict: I. p. 718. = Spr: syst: III. 864. = *Qu: faginea* et *pubescens* W. *Qu: lanuginosa* Thuill: non Lam: *Qu: sessiliflora* var: ε DC. *Chêne noir*. Secondat mém: du Chêne p. 3. t. 5. sec: W. sp: IV. 451. sub *Qu: pubescente* (*Eur*: austr: *Pedem*: in collibus *Taurinens*: *dell'Eremo* reperit Perret sec: Re fl: tor: II. p. 132. In sylvis *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 42.). A *Qu: Robore* differre statura minori, foliis subtus pubescentibus vernantibus albido-lanuginosis basi sub-cordatis, fructibus minoribus, monuit W. l. c. Specim: pedemontana differunt a specim: sardois foliis 1-3. minoribus subtus minus pubescentibus, glandulis magis elongatis.

❀ 4. *Qu*: *Cerris* = L. sp: 1415. = Spr: syst: III. 863. = Lob: ic: II. t. 156. f. 2. Vern: *Sarron* (*Eur*: austr:, *Asia* min: *Pedem*: in sylvis collinis frequens All: n. 1986. Re fl: segus: p. 79. et fl: tor: II. p. 132. Biroli fl: acon: II. p. 125.). Differt a præcedentibus foliis profundius sinuatis fere pinnati-sectis laciniis lanceolatis grosse dentatis subtus hirtis, stipulis filiformibus elongatis, cupulis hemisphæricis echinatis. Huc pertinent *Qu*: *crinita* Lam:, Oliv:, *Qu*: *lanuginosa* Lam: non Thuill: vera *Cerris* antiquorum, *Qu*: *haliphlæos* Lam: fructibus majoribus cupula breviori respectu glandis, et *Qu*: *tomentosa* var: γ DC. non W., in qua folia sunt subtus præsertim magis hirsuta, amenta sub-racemosa. *Qu*: *tomentosa* W. spectat ad *Qu*: *crassifoliam* Humb: *N. Hispan*: incolam.

❀ 5. *Qu*: *Ægilops* = L. sp: 1414. = Spr: syst: III. 862. = Mill: dict: n. 7. t. 215. (*Eur*: austr:, *Asia* min: *Pedem*: in sylvis calidioribus rarior All: n. 1985. In nemoribus *di Collegno* et in valle *di Sassi* Rè fl: tor: II. p. 131.). Folia latius ovata quam in præcedentibus sinubus brevioribus sub-integerrimis mucronulatis, cupulæ valde majores squamis sub-foliaceis lanceolato-linearibus patentissimis instructæ.

❀ 6. *Qu*: *Esculus* = L. sp: 1414. = Spr: syst: III. 863. = Ic: ? (*Eur*: austr:, *Græcia*, *Asia* min: *Pedem*: in sylvis collium passim All: n. 1984. Biroli fl: acon: II. p. 122. In sylvis *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 131.). Habitu magis accedit ad *Qu*: *Cerridem* quam ad *Ægilops*, sed squamæ cupulæ lineares elongatæ reflexæ.

2. *Foliis persistentibus.*

❀ 7. *Qu: Ilex* = L. sp: 1412. = Spr: syst: III. 858. = Blackw: t. 186. Duham: arb: I. t. 123. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: In sylvis agri *Nicæens*: All: n. 1890. *Sardin*: in sylvis frequens Moris st: sard: I. p. 42.). Arbor mediocris tortuosa, folia plus minus ovato-oblonga integerrima vel sæpius serrato-sub-spinosa glabra vel subtus puberula coriacea, cupula arcte imbricata glande oblonga duplo brevior. Valde varians statura præsertim et forma foliorum; speciosa var: quæ folia refert integerrima oblonga subtus valde tomentosa, veniens sub nomine *Qu: angustifoliæ* vel *Qu: Smilacis*. Huc quoque *Qu: heterophylla* Lam: in qua folia sunt alia integra alia sub-sinuata vel dentata, ovata vel lanceolata. Culta sub dio in h. Ripul: meridiei exposita hyeme non perit.

❀ 8. *Qu: Suber* = L. sp: 1413. = Spr: syst: III. 858. = Duham: arb: II. p. 291. t. 80. (var: *α latifolia*) et t. 81. (var: *β angustifolia*). Vern: *Erbo dla nata* (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: In montanis *Nicææ* All: n. 1982. *Sardin*: in sylvis frequens Moris st: sard: I. p. 42.). Differt a priori, cui valde affinis, foliis basi parum in petiolum attenuatis, et præsertim cortice *rimoso-fungoso foraminuloso*, ex quo præstatur substantia sub nomine *Nata* (gall: *liège*) notissima, ad obturacula conficienda aptissima.

❀ 9. *Qu: Pseudo-suber* = Santi viagg: al Montam: p. 156. = Spr: syst: III. 859. = Spr: antiq: bot: 16. t. 1. (*Etrur*:, *Hispan*: austr:, *Ligur*: Bertol: am: ital:

p. 49.). Valde proxima *Qu*: *Suberi*, sed præcipue diversa cortice *tenuiori*, foliis *altius argutiusque* incisis, capsulis *laxe crinitis*, habitu *robustiori elatiori*. Cl: Bertol: putat esse ab hac stirpe excludendum synon: Desf: atl: II. p. 348., in hoc enim folia *decidua* nec *perennantia*, glandes *minores*.

❀ 10. *Qu: coccifera* = L. sp: 1413. = Spr: syst: III. 859. = Duham: arb: I. p. 314. t. 125. (*Eur*: austr:, *Asia* min:, *Syria*, *Afr*: bor: In sylvis *Nicæensib*: rarior quam *Qu*: *Suber* All: n. 1982. *Sardin*: in arenosis maritimis vallis *Flumini - major* pro *Qu*: *pseudo-coccifera* Desf: Moris st: sard: I. p. 42.). Frutex tortuosus ramosissimus, folia parva ovato-oblonga lucida mucronato - dentata, squamæ cupulæ patulæ glande oblonga cupula duplo longiore. Hæc porrigit grana *Kermes* coccineum colorem præbentia ex *Cocco Ilicis* L. qui succo foliorum et epidermidis nutritur. *Qu*: *pseudo-coccifera* Desf: simplex var: videtur statura undique majori, squamis cupulinis rigidioribus. Typus servatur in h. Ripul: sub dio cum *Qu*: *Ilice*, non item *Qu*: *Suber* quæ sub 2 - 3. gradibus frigidis perit.

Species mihi magis dubiæ.

❀ 11. *Qu*: *pedemontana* = Perret hb: (In *M. Musiné* legit Perret). « *Qu*: foliis petiolatis ovato - ob-
» longis pinnatifidis laciniis lanceolatis inæqualiter
» sinuatis lobis obtusis subtus ferrugineo-tomentosis,
» stipulis filiformibus brevibus, fructibus geminis ses-
» silibus, cupulæ squamis adpressis truncatis, glande

» sub-rotunda cupula vix dimidio longiore. » Nob: Affinis *Qu: Cerri* n. 4., a qua habitu vix distinguitur, sed differt foliis *longius* petiolatis *latioribus*, laciniarum sinubus *crebrioribus* et *profundioribus*, stipulis valde *brevioribus*, fructibus *minoribus*, squamis cupulæ *adpressis truncatis* nec subulatis, glande *subrotundata*.

12. *Qu: collina* = Schleich: sec: Steud: ? Habeo sub hoc nomine plantam quidem *Qu: pubescenti* W. (*Qu: faginea* n. 3.), sub qua illam enumerat Steud:, valde proximam, sed squamis cupulæ rotundatis tuberculiformibus glabris diversam. = 13. *Qu: brutia* = Tenor: cat: sem: 1825. et syll: fl: neap: p. 471. (Regno *Neapol:*). A *Qu: pedunculata* n. 1. non videtur differre nisi foliis *profundius* incisis, pedunculis fructibusque *longioribus*.

Trib: V.

Ulmaceæ (Agardh: aphor: bot: p. 224. = Bartl: ord: nat: p. 100. excl: sect: *Chailleticarum*).

» *Flores* hermaphroditi vel abortu polygami fasci-
» culati non reapse amentacei. *Perigon*: 1-phyllum
» persistens 4-8-divisum. *Stam*: perigonii laciniis op-
» posita eisque numero sæpe æqualia vel rarius pau-
» ciora; quandoque insuper filamenta sterilia iisdem
» laciniis alterna petaloidea. *Styl*: vel *stigm*: 2-3.
» *Fructus* indehiscens drupaceus vel exsuccus mem-
» branaceo-compressus 2-3-locularis, loculis 1-2.
» sæpius abortientibus fertilibus 1-spermis. *Sem*: pen-

» dulum. *Embr:* inversus. *Radic:* brevissima prope » hilum posita. *Cotyled:* integræ. *Plumula* inconspi- » cua. »

Obs: Tribus, et forsan melius ordo proprius, ludens inter *Betulaceas* et *Cupuliferas*, *Rhamneis* etiam et *Chailletaceis* affinis, sed floribus monochlamideis huc referenda. Genera 3.

XI. Ulmus Lin: gen: ed: Schreb: n. 443. = Spr: syst: n. 1099. = Lam: ill: t. 185. (*Pentand: digyn:* L.).

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon:* campanulatum 4- » 8-dentatum coloratum persistens. *Styl:* vel *stigm:* » sessilia 2. *Fructus* (*samara*) compresso-membra- » naceus. »

Obs: Genus constans 12. circiter stirpibus ex *Eur:* et utraque *India*. Arbores ad usus domesticos nec non ad vias et ambulacra exornanda aptissimæ, aut rarius frutices, foliis retrorsum asperis plus minus late oblongis basi æqualibus vel inæqualibus duplicato-serratis vel simpliciter dentatis, floribus præcocibus vel serotinis fasciculatis sessilibus vel pedunculatis, fructibus glabris vel puberulis, ex quibus omnibus stirpes determinantur.

❋ 1. *U. campestris* = L. sp: 327. = Spr: syst: I. 930. = Oed: fl: dan: t. 632. Vern: *Oulm*, *Ourm* (*Eur:* passim, *Caucaso*. *Pedem:* ubique et sata et spontanea frequens All: n. 2068. *Condove* in regione dicta *la Grangetta* Re fl: segus: p. 23. Ubique vulgatissima Re fl: tor: I. p. 157. Biroli fl: acon: I. p. 87. *Sardin:* ad sepes Moris st: sard: I. p. 42.). Arbor excelsa ramis lævibus, folia ovato-oblonga du-

plicato-serrata basi inæqualia, flores ante folia glomerati sub-sessiles 5-andri, fructus glaberrimi. Cultura varr: obtinentur præsertim magnitudine et superficie foliorum. Huc pertinent *U. crispa* W. foliis basi sub-æqualibus crispis, *U. nuda* Ehr: samaris nudis, *U. glabra* Sm: foliis glaberrimis, *U. montana* With: etc. Pro hac et seq: circa synonym: consule speciatim R. et S. syst: VI. p. 298. ad 301. Specim: inter alia possideo ex h. Modoëtiæ sub nomine *U. quercifoliæ* quod nullibi video enumeratum neque inter varr:; flores non habet nec fructus; folia sunt sub-coriacea basi æqualia sub-sessilia lævia subtus albidiuscula simpliciter ac profunde dentata dentibus rotundatis. An igitur species distincta?

❀ 2. *U. suberosa* = Moënch: Wein: 136. = Spr: syst: I. 930. = *U. tetranda* Schkur: handb: 178. t. 57. b et t. 57. a fig: 9. *U. campestris* γ DC. fl: fr: n. 2126. (*Eur*:, *Caucaso*, *Amer*: bor: *Pedem*: frequens in collibus *Montisferrati* speciatim circa *Camino*, *Serralunga*, nec in planitie desideratur Balb: misc: alt: p. 12. Ex collibus *Albensib*: retulit Berterus). Vix differt a priori, cujus forsan var:, ramorum cortice *suberoso alato*, floribus 4-*andris*. Variat præsertim caulis statura *arborea* α, *fruticosa* β, *pumila* γ; in hac rami læves, folia minima basi æqualia.

❀ 3. *U. effusa* = W. arb: 393. = Spr: syst: I. 930. = Schkur: handb: 178. t. 57. b ❀ (*Eur*:, *Caucaso*. *Sabaud*: in sylvis prope *Chambery* ex Huguenin). Differt a præcedentibus floribus *longe* pedunculatis *effusis* 8-*dris*, fructibus margine *ciliatis*.

XII. Celtis Lin: gen: ed: Schreb: n. 1591. = Spr: syst: n. 1101. = Lam: ill: t. 844. = *Celtidis*, et *Mertensiæ* spec: Kunth (*Polyand*: *monoëc*: L., *Pentandr*: *digyn*: Spr: Inter *Urticeas* Kunth).

» *Flores* sub-diclini. Hermaphrod: *Perigon*: 5-par-
» titum. *Stam*: 5. *Styl*: 2. divaricati simplices vel 2-
» fidi. *Drupa* baccata. Masc: *Perigon*: 6 - partitum.
» *Stam*: 6. »

Obs: Genus constans 20. circiter stirpibus fere omnibus americanis, 2-3. asiaticis, 1. tantum europæa. Arbores inermes vel aculeatæ, foliis alternis 3 - aut triplinerviis basi sæpius inæqualibus ut in *Ulmo*, floribus axillaribus sub-solitariis vel racemosis. Stirpes aculeatæ stylos 2-fidos gerunt, atque constituunt *Mertensiæ* genus Kunth quod in ceteris non differt.

❋? 1. *C. australis* = L. sp: 1478. = Spr: syst: I. 932. = Duham: arb: I. p. 143. t. 53. et ed: 2. II. p. 34. t. 8. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: *Pedem*: vallibus *August*: et *Segus*: ad rupes sec: DC. syn: fl: gall: n. 2125.? *Sardin*: ad margines agrorum Moris st: sard: I. p. 41.). Arbor mediocris inermis ramis flexilibus junioribus pubescentibus, folia ovato-lanceolata acuminata basi inæqualia argute serrata scabra subtus villosa, flores sub-solitarii minimi longe pedunculati cum foliatione adparent, fructus edules cerasiformes sed minores sero ad maturitatem pervenientes. Stirpem hanc fide cl: DC. inter pedemontanas dubitanter enumero, nemo enim inter nostrates Botanicos eam memoravit, nec ipse vidi. Plures aliæ stirpes coluntur in hortis vel in frigidariis nostris ad curiosi-

tatem magis quam ad ornamentum. Mihi dubia est seq:

2. *C. aspera* = Desf: sec: Steud: sed in cat: H. P. haud enumerata. Differre videtur a priori, cui valde affinis, foliis *angustioribus sub-integerrimis*. Fructus non vidi.

Trib: VI.

SALICINEÆ (Class: propria Bartl: ord: nat: p. 118. = Rich: élém: bot: p. 560.).

» *Flores* amentacei sæpius dioici singuli bractea
» squamæformi suffulti. *Perigon*: o. *Torus* glandulo-
» sus. MASC: *Stam*: 2 - 24. e centro tori libera vel
» monadelpha. FOEM: *Ovar*: liberum 1-loculare vel
» valvarum marginibus introflexis sub - 2 - loculare.
» *Styl*: 2. basi connati. *Fructus* capsularis 1-locularis
» 2 - valvis valvulis intus medio placentiferis. *Sem*:
» erecta numerosissima minuta pilis mollibus niveis
» ima basi in annulum connatis cincta. *Embr*: rectus.
» *Radic*: infera in *Salice*, supera in *Populo*. »

Obs: *Salicineæ* ob fructus structuram forsan melius ordinem proprium ab aliis *Amentaceis* distinctum constituunt. Genera 2.

XIII. SALIX Lin: gen: ed: Schreb: n. 1493. = Spr: syst: n. 129. = Lam: ill: t. 802. (*Dioëc*: *diandr*: L., *Diandr*: *monog*: Spr:).

» *Amenta* plerumque dioica. *Bractea* squamifor-
» mis torum glandulosum sæpius diandrum cingens.

» *Styl*: basi connati stigmatibus 2. vel 4. *Radic*: in-
» fera. »

Obs: Genus habitu distinctissimum ac naturalissimum, sed in stirpibus præ ceteris valde polymorphum, hinc ad hasce determinandas summi persudarunt Botanici. Nuperrime autem cl: Koch: in commentatione de *Salicibus europœis* (Eslangue 1828.) præcedentes Auctores scrutatus est, ac ope ingenii quo pollet, et vivas tum spontaneas cum cultas nec non in Botanicorum herbariis exsiccatas maxima diligentia stirpes omnes percurrens, ex 250. circiter quæ enumerabantur, paucis exoticis inclusis, permultas spurias agnovit, et ad solas 50. circiter veras species europæas genus hocce reduxit, quibus si 18. circiter exoticas addas, vix 70. genuinas species habebis, ceteris ad varr: vel hybridas amandatis. Methodus divisionis quam sequitur cl: Auctor ex amenti apparitione foliorum habita ratione (*præcox*, *coætaneum*, et *serotinum*), ex ejus situ, ex pedicelli fructus longitudine ad nectarium, ex ramulorum colore, aliisque levioribus notis, extricatu faciliorem reddit stirpium determinationem, quas in tot cohortes seu sectiones distribuendas duxit. In enumerandis stirpibus pedemontanis uniuscujusque cohortis characteres compendiose transcribo, unde quisque possit ceteras etiam ad propriam sedem referre easque promptius cognoscere. Alias vel europæas vel exoticas quas possideo omitto ob summam difficultatem in plantis siccis quid certi statuendi.

I. *Fragiles.*

» *Gemma terminalis*, plerumque plures in apice » ramulorum folia, *laterales* intermediæ amenta pro- » ferentes; *squamæ* unicolores luteo-virides ante fru- » ctus maturitatem caducæ. *Stam*: 2-10. basi parum » cohærentia. *Folia* lanceolata vel elliptica. *Arbores* » proceræ speciosæ ramis fragilissimis. »

❋ 1. *S. pentandra* = L. sp: 1442. = Spr: syst: I. 100. = Koch: p. 14. Gmel: sibir: I. t. 34. Vern: *Sales* uti ceteræ stirpes speciale nomen non habentes (*Eur*: passim. *Pedem*: in montibus *Exillarum* et *Fenestrellarum* All: n. 1956. In *M. Cenisio* Re fl: segus: p. 81. Ad rivulos Alpium non frequens Biroli fl: acon: II. p. 129.). Folia ovato-elliptica acuminata tenuissime serrulata glabra, amenta pentandra quandoque androgyna polyandra (*S. hermaphroditica* L.) pedicellis nectarium bis superantibus, stigmata crassiuscula 2-fida, capsula ovata glabra.

❋ 2. *S. fragilis* = L. sp: 1443. = Spr: syst: I. 97. = Koch: p. 15. Engl: bot: 1937. *S. decipiens* Hoffm: sal: n. 15. p. 2. t. 31. (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis montanis All: n. 1963. Re fl: segus: p. 80. et fl: tor: II. p. 139.). Folia lanceolata acuta grossiuscula inflexo-serrata glabra, amenta diandra, pedicelli nectario 2-3-longiores, stipulæ semi-cordatæ, stigm: et caps: ut in priori. Huc pertinet *S. Russeliana* Sm: perperam a Koch: distincta uti ex diagnosum comparatione eruitur.

❋ 3. *S. alba* = L. sp: 1449. = Spr: syst: I. 99. Koch: p. 16. = Hoffm: sal: n. 6. p. 41. t. 7. f. 1. t. 8. f. 2. et t. 24. f. 3. Vern: *Sales pertiè* (*Eur*: passim. *Pedem*: vulgaris secus fluvios et sylvas subhumidas All: n. 1958. Re fl: segus: p. 81. et fl: tor: II. p. 143. Biroli fl: acon: II. p. 132. *Sardin*: in pratis Moris st: sard: I. p. 42.). Differt a priori foliis sericeis, pedicellis nectarium brevissimum vix æquantibus, stigmatibus emarginatis, stipulis semi-cordatis. In pratis colitur pro palis. *S. vitellina* L. sp: 1442. meram esse var: *S. albæ* monet Koch: ; rami in hac sunt vitellini vel læte miniati, folia minus sericea vel glabra, eadem loca pedemontana inhabitat (All: n. 1960.), et colitur ad vites vinciendas aliosque usus veluti ad cistas conficiendas.

❋ 4. *S. babylonica* = L. sp: 1443. = Spr: syst: I. 99. Koch: p. 17. = Ic: ? Vern: *Sales piangent* (*Græcia*, *Asia* min: In *Eur*: ubique culta fere spontanea evasit). Rami penduli, folia anguste lanceolata cuspidata argute serrulata glabra, amenta arcuata, pedicelli nectario breviores, stigmata emarginata, capsula ovato-conica glabra, stipulæ sub-rotundæ minimæ vel earum loco punctum glandulosum.

II. *Amygdalinæ*.

» *Squamæ* persistentes. *Stam*: 2-3. *Folia* lanceolata.
» *Frutices* altiores sæpe arborescentes ramis vimineis.
» Cetera ut in *Fragilibus*. »

❋ 5. *S. amygdalina* = L. sp: 1443. = Koch: p. 18. *S. triandra* Spr: syst: I. 99. = Hoffm: sal: n. 7.

p. 45. t. 9. f. 1. 2. t. 10. f. 3. 4. et t. 23. f. 2. b. d. (*Eur*: passim. *Pedem*: in arenosis et alveis fluminum et torrentium All: n. 1961. In sylvis montanis All: n. 1954. sub *S. triandra*. Re fl: segus: p. 80. et fl: tor: I. p. 138. *Sardin*: in palustribus *Oristano* Moris st: sard: I. p. 42. pro *S. triandra*). Folia oblonga multifariam variantia, amenta triandra, pedicelli nectarium 2-3-superantes, stigmata horizontaliter divergentia emarginata, capsula ovato-conica obtusiuscula glabra, stipulæ semi-cordatæ. *S. triandra* L. gaudet foliis lanceolatis subtus viridibus vel glaucescentibus; *S. amygdalina* L. foliis ovato-oblongis; *S. Villarsiana* W. foliis ellipticis minoribus (hæc occurrit secus *Sturam* inter *Taurinum* et *Venariam*, prope *la Torre del Colle* in prov: *Segusiana*, nec non ad *Condove* in regione dicta *i Poiret* Re app: II. p. 205.); *S. Hoppeana* W. foliis lanceolatis basi attenuatis amentis plerumque androgynis; ceterum ullos inter tot modificationes, millenis specim: examini subjectis, limites reperiri posse monet Koch: p. 19.

III. *Pruinosæ.*

» *Capsulæ* sessiles vel breviter pedicellatæ; *amenta*
» sessilia; *squamæ* apice discolores; *stam*: 2. libera.
» *Folia* cuspidato-acuminata serrata. *Frutices* altiores
» vel arbores, ramis sæpe pruinosis cortice interno
» æstate et autumno citrino. Cetera ut in præceden-
» tibus. »

✻ 6. *S. daphnoides* = Vill: dauph: III. p. 765. t. 50. f. 7. = Koch: p. 23. = *S. præcox* Spr: syst:

I. 97. (*Eur*: passim ad ripas fluviorum. *Pedem*: in valle *Pisii*, in montibus *Limoni* Bellard: app: p. 45. sub *S. daphnoidea*. In pratis secus viam *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 81. et Balb: el: p. 7. sub *S. præcoce*. In *Sabaud*: Koch: l. c.). Folia oblongo - lanceolata glanduloso-serrata glabra, nectarium ovarii basim superans, stylus elongatus stigmatibus oblongis, capsula ovato-conica glabra, stipulæ semi-cordatæ. Variat ramulis hirsutis (*S. cinerea* W. excl: syn: L.); foliis angustioribus, amentis tenuioribus (*S. pomeranica* W.).

IV. *Purpureæ*.

» *Squamæ* apice atræ vel purpureæ; *stam*: 2. ad
» medium vel ad apicem usque connata, antheris pur-
» pureis; *capsulæ* sub-sessiles. *Folia* lanceolata. *Rami*
» glauci vel obscure virides. Cetera ut in *Pruinosis*. »

❋ 7. *S. Pontederana* = W. sp: IV. 661. = Spr: syst: I. 102. = Koch: p. 24. *S. Pontederæ* Vill: delph: III. p. 766.? (Alpib: *Pennin*:, *Cott*: et *Scot*: *Pedem*: in sylvaticis *M. Cenisii* secus lacum, in alpibus *Limoni* Bellard: app: p. 45. sub *S. Pontedera*. Re fl: segus: p. 81. In alpibus vallis *Sessitis* Biroli fl: acon: II. p. 129.). Folia obovato-lanceolata serrulata glabra, nectarium pedicellum ovarii brevissimum subæquans, stylus mediocris stigmatibus ovatis emarginatis, capsula ovato - lanceolata tomentosa, stipulæ semi-cordatæ. An huc pertineat *S. Pontederæ* Vill: auctoritate W., valde dubito; cll: Spr: et Koch: illam referunt ad *S. hastatam* L. At *Salices* Vill: extricatu

difficillimas esse monet ipse Koch: p. 43. Planta *Cenisii* ludit inter *S. Pontederanam*, *arbusculam* et *hastatam*, propterea mihi obscura.

✻ 8. *S. purpurea* = L. sp: 1442. = Koch: p. 24. *S. monandra* Spr: syst: I. 101. ex Arduin: = Hoffm: sal: n. 1. p. 18. t. 1. f. 1. 2. et t. 5. f. 1. *S. Helix* All: n. 1964. ex L. *S. Lambertiana* Sm: Vern: *Goura, Ives* (*Eur*: passim. *Pedem*: in arenosis et alveis fluminum et torrentium All: l. c. Passim secus *Duriam* Re fl: segus: p. 80. et fl: tor: II. p. 140. *Sardin*: in humidis palustribusque Moris st: sard: II. p. 9.). Folia lanceolata sursum latiora mucronulata argute serrulata glabra, nectarium ovarii basim superans, stam: 1., styl: breves stigmatibus ovatis, capsula ovata sessilis tomentosa, stipulæ o., rami plerumque rubro-fusci viminei tenaces iisdem usibus inserviunt ac illi *S. albæ* n. 3.

V. *Viminales.*

» *Stam*: 2. libera rarius basi connata; *capsulæ*
» sessiles vel breviter pedicellatæ, pedicello necta-
» rium haud superante. *Folia* elongata sub-integer-
» rima subtus tomentosa. *Frutices* elatiores non raro
» arborescentes, ramis exquisite vimineis. Cetera ut
» in *Purpureis*. »

✻ 9. *S. viminalis* = L. sp: 1448. = Spr: syst: I. 101. = Koch: p. 29. Hoffm: sal: n. 2. p. 22. t. 2. f. 1. 2. et t. 5. f. 2. (*Eur*: fere tota ad ripas fluviorum. *Pedem*: in arenosis fluminis *Chison* frequentissimos cespites constituit All: n. 1959. Secus *Du-*

riam Re fl: segus: p. 81. Ad torrentium ripas vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 132.). Folia lanceolato-linearia acuminata integerrima subtus nitido-sericea, stylus elongatus stigmatibus filiformibus indivisis, capsula ovata sessilis tomentosa, stipulæ lanceolato-lineares petiolo breviores.

VI. *Capreæ.*

» *Amenta* florifera sessilia fructifera sæpius pedun-
» culata. *Capsulæ* pedicellatæ, pedicello nectarium
» duplo saltem superante. *Folia* forma varia. Cetera
» ut in *Viminalibus.* »

✻ 10. *S. incana* = Schrank: bajer: fl: I. p. 230. = Koch: p. 32. = *S. riparia* Spr: syst: I. 100. ex W. *S. angustifolia* Poir: in Duham: arb: ed: 2. vol. III. t. 29. non W. (*Eur*: med: *Pedem*: secus torrentes et speciatim ubertim secus *Sturam* prope *Venariam* Re fl: tor: II. p. 142. sub *S. riparia*). Folia lanceolato-linearia acuminata glanduloso-denticulata subtus incano-tomentosa venis sæpius rubescentibus, amenta arcuata, stylus elongatus stigmatibus 2-fidis, capsula ovato-lanceolata glabra, stipulæ obsoletæ. Huc pertinent, præter syn: cit:, *S. lavandulæfolia* Lapeyr: in qua folia angustiora, *S. rosmarinifolia* Gouan:, et *S. Elæagnos* Scop:

✻ 11. *S. cinerea* = L. sp: 1449. non W. = Spr: syst: I. 98. = Koch: p. 35. *S. aquatica* Sm: sec: Koch: (*Eur*: passim. *Pedem*: in agro *Novariens*: ad aquæductus vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 132. sub *S. aquatica*). Planta ex synonymis valde dubia; et vereor

nc cl: Biroli eodem errore ductus ac Spr: *S. aquaticam* cum *aurita* commutaverit, hanc enim, etsi vulgaris, non enumerat. *S. cinerea* W. pertinet ad *daphnoideam* n. 6. Ad *S. cineream* L. refert cl: Koch: *S. acuminatam* Hoffm: non Sm: An idem dicendum de planta sardoa quam cl: Morisius enumerat in udis *Orra Pula* nascente? Equidem ipse synon: citat Sm: et W.; sed plantam W. a planta Sm: diversam esse probavit Koch: n. 17.; insuper *S. acuminata* Sm: ultra *Westphaliam* versus *Eur*: austr: non amplius adinvenitur. Inter varr: *S. cinereæ* unam enumerat cl: Koch: foliis ellipticis capsulis sub-glabris, quæ concurrunt in specim: sardois a cl: Morisio communicatis; hæc tamen a specim: pedemontanis differunt foliorum venis vix conspicuis nec prominulis, capsularum valvis fere erectis obtusiusculis nec reflexis acutissimis. Nihil igitur asserere audeo de planta sardoa.

❋ 12. *S. grandiflora* = Ser: sal: helv: p. 20. Koch: p. 36. = Spr: syst: I. 103. *S. cinarescens* W. sp: IV. 706. = Ic:? (*Helvet*:, *Bavar*:, *Tyrol*: In vallibus alpium *Sabaud*: DC. fl: fr: suppl: n. 343. In *M. Cenisio* Balb: el: p. 7.). Folia ovato-lanceolata acuta obsolete undulato-serrata supra glabra subtus villosa, stylus brevissimus stigmatibus 2-fidis, capsula tomentosa pedicello nectarium sexies superante, stipulæ reniformes. In specim: quæ habeo ex *M. Cenisio* lectis a Bonjean sub nomine *S. albicantis*, et a cl: Ser: determinatis, folia sunt utrinque griseo-villosa, ceterum perfecte quadrant cum descr: Auctoris.

❋ 13. *S. caprea* = L. sp: 1448. = Spr: syst: I. 102. Koch: p. 37. = Hoffm: sal: p. 25. n. 3. t. 3.

f. 1. 2. et t. 21. f. a. b. c. pro *S. caprea*, et t. 5. f. 4. t. 21. f. d. pro *S. sphacelata* Sm: Ic: taur: vol. 7. t. 33. 34. (*Eur*: fere tota. *Pedem*: in paludosis frequens ubique All: n. 1955. Prope *Segus*: *ai Cenan* Re fl: segus: p. 80. In agro *Taurinens*: locis paludosis Re fl: tor: II. p. 143. Secus *Ticin*: non rara Biroli fl: acon: II. p. 132.). Folia ovato-elliptica recurvato-acuminata obsolete crenata supra glabra subtus glauco-tomentosa, capsulæ pedicellus paullo brevior quam in priori, amenta præcociora; ceterum vix diversa. Huc pertinent sec: Koch: *S. tomentosa* Ser:, *ulmifolia* Thuill:, *aurigerana* Lapeyr: et *lanata* Vill:; in hac folia sunt utrinque tomentosa. *S. sphacelata* Sm: non differt nisi foliis integerrimis.

❀ 14. *S. aurita* = L. sp: 2446. = Spr: syst: I. 102. Koch: p. 38. = Hoffm: sal: n. 4. t. 4. f. 1. 2. t. 5. f. 3. et t. 22. f. 1. (*Eur*: fere tota. *Pedem*: in alveis fluminum passim All: n. 1970. In sylvis *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 142.). Differt a priori, cui valde affinis, statura minori, amentis fructiferis pedunculatis, stigmatibus emarginatis, foliis rugosis supra pubescentibus subtus hirtis, stipulis auriculæformibus persistentibus. Ad hanc refert Spr: *S. aquaticam* Sm: quam vidimus ad *cineream* n. 11. spectare.

❀ 15. *S. silesiaca* = W. sp: IV. 660. = Spr: syst: I. 98. = Koch: p. 80. (*Sudet*:, *Silesia*, *Croatia*. *Pedem*: reperta in collibus *Taurinens*: a D. Molineri sec: Re fl: tor: II. p. 139.). *S. capreæ* proxima, sed discrepat foliis adultis glaberrimis tenuioribus subtus vix glaucescentibus, amentis gracilioribus fructiferis magis laxifloris, capsulis dimidio brevioribus, stylo

sub-elongato; monoicam quandoque occurrere monet Spr: Fide cl: Re stirpem hanc, quam numquam inveni nec memorant alii Botanici nostrates, inter pedemontanas enumero.

* 16. *S. phylicifolia* = L. sp: 1442. = Spr: syst: I. 98. Koch: p. 40. = L. fl: lapp: 351. t. 8. f. D. (*Eur*: fere tota. *Pedem*: in alpib: *Fenestrellarum* All: n. 1957.). Folia generatim ovata elliptica undulato-serrata subtus cinerea junioribus ramulisque hirto-pubescentibus, capsulæ ex ovato basi subulatæ sericeæ pedicellis nectarium 2 - 3 - superantibus, stylus elongatus stigmatibus 2-fidis, stipulæ semi-cordatæ. Stirps præ ceteris forsan magis polymorpha et ab Auctoribus innumeris nominibus donata; cl: DC. fl: fr: suppl: p. 338. n. 2077. monuit delendam esse a flora gallica et ideo a pedemontana, eo quod stirps ab ipso sub eodem nomine prius relata ad suam *S. stylosam* sit referenda; at *S. stylosa* forsan diversa? Id non credunt cll: Spr: et Koch: l. c., nec specim: mea de utraque ita differunt ut distinctas stirpes constituere possint; ceterum cons: ipsum DC. l. c. ubi 60. circiter varr: de sua *S. stylosa* refert, inter quas nonnullæ magis ab ipsa differunt quam *stylosa* et *phylicifolia* differant inter se.

* 17. *S. nigricans* = Sm: brit: III. p. 1047. = Spr: syst: I. 102. = Wahlemb: fl: lap: 271. t. 17. f. 3. *S. phylicifolia* var: Koch: p. 40. (*Anglia, Helvet:, Suec:, Delphinat:, Sabaud: Pedem*: in sylvis collium *Taurinens*: Re fl: tor: II. p. 138. Habeo etiam ex collibus *Monregalens*: ab ipso Re). Vix differt a priori, cum qua conjuncta a cl: Koch:, statura mi-

nori, ramis fragilioribus cortice nigricante, foliis ex ovato lanceolatis acuminatis exsiccatione nigricantibus, capsulis glabris.

✻ 18. *S. hastata* = L. sp: 1443. = Spr: syst: I. 98. Koch: p. 42. = Wahlemb: fl: lapp: 480. t. 16. f. 5. (*Eur*: passim. *Sabaud*: Koch: l. c. *Pedem*: secus *Padum*, in sylvestribus collibus et alibi in sub-montanis frequens, in *M. Cenisio* non rara All: n. 1962. Re fl: segus: p. 81.). Amenta coætanea pedunculata squamis villosissimis, folia plus minus ovato-elliptica sub-cordata scabriuscula serrata subtus glauca, capsulæ pedicelli nectario sub-sesquilongiores, stylus elongatus stigmatibus 2-fidis, stipulæ semi-cordatæ magnæ persistentes. Huc referendæ tamquam varr: sec: Koch: *S. Pontedera* Vill:, *S. serrulata* W., *S. arbuscula β* et *γ* L., *S. Wulfeniana* W., *S. glabra* Scop:, et *S. Ludwigii* Schk:, quibus addendæ, monente DC. fl: fr: suppl: p. 338., *S. malifolia* et *tenuifolia* Sm: *S. cerasifolia* Schult: quam cl: Re prope urbem *Monregalensem* invenit non videtur diversa ab *hastata*.

✻ 19. *S. coruscans* = W. sp: IV. 681. = Spr: syst: I. 98. = *S. arbuscula* Jacq: austr: t. 408. non L. *S. arbuscula* L. var: Koch: p. 45.? (Alpib: *Noric*:, *Rhætic*:, *Carniol*: *Pedem*: agro *Taurinens*: in valle *Salicum* Re fl: tor: I. p. 140. Balb: el: p. 7. In alpibus minime rara All: n. 1966.?). Differt a priori amentis sessilibus, capsulæ pedicellis nectarium 2-3-superantibus, stipulis apice obliquis. In *S. arbuscula* L. capsulæ sunt villosæ, ex quo cl: DC. fl: fr: n. 2095. ab illa excludit plantam All: capsulas glabras geren-

tem, sed *S. coruscantem* non enumerat, ad quam tamen specim: pedemontana videntur referenda. Ceterum cl: Koch: hanc notam pauci habuit, dicit enim in phrasi *S. arbusculæ* « capsulis ex ovata basi elongato-lanceolatis *tomentosis glabrisve* ». Huc referenda *S. arbuscula* var: *cordifolia*, quam reperit cl: Re in *M. Cenisio* (app: II. p. 206.).

VII. *Argenteæ.*

» *Fruticuli* humiles trunco sub terraneo repente; » *pedicelli* capsulæ squama longiores vel illam sub- » æquantes. Cetera cohortis præcedentis. »

✻ 20. *S. repens* = L. sp: 1447. = Koch: p. 47. = *S. depressa* Spr: syst: I. 104. ex Hoffm: sal: I. p. 63. t. 15. f. 1. 2. t. 16. f. 3. 4. (*Eur*: uliginosis. *Pedem*: in arenosis *Sturæ* et copiose præsertim *nella Praglia di Pianezza* Re fl: tor: II. p. 141. Balb: el: p. 7. In valle *Ticini* non rara Biroli fl: acon: II. p. 131. sub *S. incubacea*). Prostrata radicans, amenta fructifera pedunculata, folia ex lanceolato linearia sub-integerrima subtus sericea, capsulæ pedicelli nectario 2-3-longiores, stylus mediocris stigmatibus ovatis 2-fidis, stipulæ lanceolatæ acutæ vel sub-nullæ. Huc referendæ tamquam varr: sec: Koch: *S. argentea* Sm: foliis ovalibus utrinque argenteis quam in sylvis *della Mandria* reperit Molinerius noster sec: Re fl: tor: II. p. 141.; *S. fusca*, *parvifolia* et *adscendens* Sm:; *S. incubacea* et *rostrata* Thuill:; *S. polymorpha* Ehrh:, quibus adde *S. arenariam* DC. fl: fr: n. 2092. non W. secus ipsum DC. fl: fr: suppl: p. 346.

S. arenaria W. spectat ad *S. limosam* Wahlemb: de qua infra n. 22.

VIII. *Chrysantheæ.*

» *Amenta* in apice ramulorum sessilia. *Folia* infra » amenta e latere ramulorum erumpentia. »

❄? 21. *S. lanata* = L. sp: 1446. = Spr: syst: I. 100. Koch: p. 53. = L. fl: lapp: 358. t. 8. f. X. et t. 7. f. 7. insup: t. 8. f. N. pro var: *ß depressa* (*Lappon*: Reperio inter stirpes *Pedem*: indigenas sine loci natalis adnotatione All: auct: p. 35.). Amenta aureo-hirsutissima, folia sub-cordata elliptica, capsula glabra pedicello nectarium superante, stylus elongatus stigmatibus linearibus integris, stipulæ ovatæ dentatæ. Solus All: inter Botanicos nostrates citat hanc stirpem, quam numquam ipse inveni, tamquam pedemontanam; ceteri Auctores illam inter solum Alpium *Lapponicarum* jugum coêrcent.

IX. *Frigidæ.*

» *Amenta* lateralia fructifera pedunculata, pedun- » culo foliato, squamis apice atris vel fuscescentibus; » *stam*: 2. libera vel parum cohærentia; *caps*: ses- » siles vel breviter pedicellatæ, pedicello nectarium » non superante. *Frutices* ramosissimi, ramis senio- » ribus torulosis junioribus vix vimineis. »

❄ 22. *L. limosa* = Wahlemb: lapp: n. 478. = Spr: syst: I. 105. Koch: p. 54. *S. arenaria* L. sp: 1447. = Fl: lapp: 362. t. 8. f. O. Q. Gmel: sib: I. p. 144.

t. 36. f. 1. *S. helvetica* Vill: delph: III. 783. (*Eur*: alpib: *Pedem*: non infrequens secus torrentes Alpium All: n. 1972. sub *S. arenaria*. Ad basim montis *Orfano* ad lacum *Verbani*, in montuosis magnæ *Ossulæ* vallis Biroli fl: acon: II. p. 131. Ex *Augustana* valle retulit Piottaz sec: Balb: misc: bot: p. 45.). Folia ex ovato plus minus lanceolata obsolete crenulata vel integerrima supra glabriuscula opaca subtus albo-dense tomentosa, capsula tomentosa, stylus elongatus stigmatibus linearibus 2-fidis, stipulæ semi-cordatæ. *S. helvetica* Vill:, quam cl: DC. distinguit ab *arenaria* L., non differt nisi foliis integerrimis subtus lana crebriori obsitis. Huc quoque referendæ *S. Lapponum* Lighsf: non L.; *S. nivea* Ser:; *S. lactea* DC., Bray; *S. stuartiana* Sm:; et forsan *S. canescens* W.

❀ 23. *S. glauca* = L. sp: 1446. = Spr: syst: I. 105. Koch: p. 55. = Fl: lapp: 363. t. 7. f. 5. t. 8. f. P. *S. sericea* Vill: delph: III. p. 782. t. 51. f. 27. var: *S. glauca*, *sericea* et *Lapponum* W. *S. sericea* et *ciliata* DC. (Locis sub-paludosis alpium *Sabaud*:, *Delphin*:, *Helvet*:, *Suec*: et *Lappon*: Koch: l. c. *Pedem*: in alpibus *Critò Jambon* All: n. 1971. sub *S. Lapponum*. In alpib: *Novariens:* non rara Biroli fl: acon: II. p. 131. In *M. Cenisio* loco dicto *Eau blanche*, in alpib: *de la Thuille* vallis *Augustanæ* Piottaz. Sub *S. sericea* Balb: el: p. 7.). Distinguitur a priori foliis subtus cinereo coloratis et villis longis rectis adpressis nec tomento intricato obtectis demum glabrescentibus, amentis longe pedunculatis, pedunculo foliis magnis obsesso. Ad hanc quoque amandant cll: Spr: et Koch: *S. appendiculatam* fl: dan: t. 1056.

❋ 24. *S. prunifolia* = Sm: brit: III. p. 1054. = Spr: syst: I. 105. Koch: p. 58. = *S. alpina* Scop: carn: n. 1208. t. 61.? *S. vacciniifolia* Engl: bot: t. 2341.? (*Scotia*, *Helvet*:, *Gallia*. In alpib: *Sabaud*: frequens DC. fl: fr: suppl: p. 347. sub *S. fœtida*). Diffusa pilosa, folia ovata vel lanceolata glanduloso-serrulata supra nitida subtus glauca, nectarium basim capsulæ superans, stylus elongatus vel breviusculus stigmatibus integris 2-fidisve, stipulæ sub-nullæ. Præter synonyma citata, addendæ sunt ex Koch: *S. venulosa* et *carinata* Sm:; *S. formosa* W., ex quibus aliæ subvarr: gignuntur. Specim: mea ex *Sabaud*: sub nomine *S. prunifoliæ* et *S. fœtidæ* conveniunt inter se et quadrant cum icone Scopoliana de *S. alpina*. *S. venulosa* Sm: quam etiam possideo ex *Sabaud*: videtur potius accedere ad *S. Myrsinitem* n. 26.

❋ 25. *S. cæsia* = Vill: delph: III. p. 768. t. 50. f. 11. Koch: p. 59. = *S. prostrata* Spr: syst: I. 506. ex Ehrh: = *S. myrtilloides* All: et W. non L. nec Smith (Alpib: *Delphinat*:, *Helvet*:, *Sabaud*: *Pedem*: in *M. Cenisio* All: auct: p. 35. n. 1969. sub *S. myrtilloidea* excl: syn: Re fl: segus: p. 80. In summis alpibus vallis *Formazza* sicuti *alla Frua*, *al Greis* etc. rarissima Biroli fl: acon: II. p. 131.). Pumila radicans prostrata glabra, amenta breviter pedunculata, folia oblonga integerrima mucronulata margine revoluta opaca subtus præcipue cæsio-viridia, capsulæ elongatæ tomentosæ sub-sessiles, ex quibus præsertim distinguitur a vera *S. myrtilloidea* L. capsulam *ovatam* longe *pedicellatam glabram* referente. Hæc a *Polonia* ad *Lapponiam* usque invenitur nec in *Eur*: austr:

✻ 26. *S. Myrsinites* = L. sp: 1445. = Spr: syst: I. 105. Koch: p. 60. = L. fl: lapp: 353. t. 8. f. F. et t. 7. f. 6. Ic: taur: vol. 15. t. 76. f. 4. (Alpib: *Eur*: passim. *Pedem*: in *M. Cenisio* et alpibus *Vinadii* ALL: n. 1965. Abunde circa lacum *M. Cenisii* RE fl: segus: p. 80. In summis Alpibus uti ad *M. Turlo* et supra *Macugnaga* semper rara BIROLI fl: acon: II. p. 130.). Differt a priori amentis *longe* pedunculatis, ramis divaricatis *pubescentibus*, foliis *serrulatis planis*, capsulis *villosiusculis* demum *glabris*. Huc pertinent sec: KOCH: *S. arbutifolia* W., *S. dubia* SUT: et *S. retusa* DICKS: non L.

X. *Glaciales*.

» *Amenta* e gemmis terminalibus orta pedunculo » foliato et gemmis novis instructo insidentia; *pedunculus* persistens ramulum continuans. *Fruticuli* trunco sub-terraneo repente pygmæi, ramis adscendentibus. »

✻ 27. *S. reticulata* = L. sp: 1446. = Spr: syst: I. 106. Koch: p. 62. = Hoffm: sal: n. 13. t. 25. 26. 27. L. fl: lapp: t. 7. f. 1. 2. t. 8. f. L. Ic: taur: vol. 15. t. 76. f. 1. (Alpib: *Eur*: et *Amer*: bor: *Pedem*: ubique frequens in summis alpibus ALL: n. 1969. In *M. Cenisio* RE fl: segus: p. 80. Ad *M. Rosa*, ad *M. Cistella* BIROLI fl: acon: II. p. 130.). Statim distinguitur statura humillima, ramis valde divaricatis repentibus nigrescentibus, amentis paucifloris, foliis longe petiolatis sub-rotundis integerrimis reticulato-venosis sub-coriaceis, capsulis ovatis tomentosis sub-

sessilibus. Variat foliis villosis, apiculatis vel retusis.

❋ 28. *S. retusa* = L. sp: 1445. = Spr: syst: I. 101. Koch: p. 62. = Scop: carn: II. n. 1207. t. 61. et Jacq: austr: t. 298. sub *S. serpyllifolia*. Ic: taur: vol. 15. t. 76. f. 3. (Alpib: *Eur*: med: *Pedem*: in sterilibus parvi *M. Cenisii*, in montibus *Sabaudicis*, in summis Alpibus generatim All: n. 1968. Re fl: segus: p. 80. Ad montem *Ossulanum* unicam invenit stirpem Biroli fl: acon: II. p. 130.). Prostrata purpurascens, folia brevissime petiolata valde approximata ovato-oblonga obtusa vel retusa integerrima vel rarius denticulata paralello-venosa glaberrima, capsula brevi-pedicellata glabra. Variat statura majori, amentis longe pedunculatis multifloris (*S. Kitaibeliana* W.), vel statura minori, amentis brevi-pedunculatis paucifloris (*S. serpyllifolia* Scop:). Hæc summa juga inter nives perennes inhabitat.

❋ 29. *S. herbacea* = L. sp: 1445. = Spr: syst: I. 101. Koch: p. 63. = L. fl: lapp: 355. t. 7. f. 3. 4. et t. 8. f. H. Ic: taur: vol. 15. t. 76. f. 2. (Summis alpibus *Eur*: *Pedem*: in *M. Cenisio* et summis jugis Alpium frigidiorum All: n. 1967. In pascuis sub-humidis frigidis *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 80. In summis Alpibus locis sterilibus non rara Biroli fl: acon: II. p. 130.). Omnium humilior si truncum consideres, major enim ejusdem pars sub terra latet, folia sub-orbiculata serrulata nitida reticulato-venosa, capsulæ glabræ sub-sessiles.

XIV. Populus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1531. = Spr: syst: n. 1490. = Lam: ill: t. 819. (*Dioëc*: *octand*: L., *Octandr*: *monog*: Spr:).

» *Amenta* dioica. *Squama* apice lacera. Masc: *Stam*: » 8. vel plura squamularum basi ex urceolo (*coroll*:, » *nectar*: , *cal*: Auctor:) turbinato oblique truncato » prodeuntia. Foem: *Urceol*: ut in masculo basi ova- » rium cingens. *Stigm*: 4-6-lobum. *Caps*: 2-3-valvis. » *Radic*: supera. »

Obs: Genus a *Salice* vix fructificatione distinctum, sed habitu proprio valde diversum, sc: arbores plerumque excelsissimæ, foliis late ovatis sæpe cordatis rhomboideis vel deltoideis, petiolis apice plerumque compressis sub-2-glandulosis, gemmis floralibus squamosis præcocibus junioribus in quibusdam balsamiferis. Species 15. circiter *Eur*: et *Amer*: mediam ad bor: præcipue colentes, una tantum asiatica; variæ inter exoticas nunc in hortis secus vias et in nemoribus europæis cultæ ad ornamentum ac domesticos usus.

❋ 1. *P. alba* = L. sp: 1463. = Spr: syst: II. 244. = Lob: ic: n. 193. f. 1. pro *P. alba* et f. 2. pro *P. canescente*. Vern: *Arbron* (*Eur*:, *Asia* passim. *Pedem*: in sylvis humectis et secus flumina All: n. 1975. Re fl: segus: p. 81. et fl: tor: II. p. 146. Biroli fl: acon: II. p. 135. *Sardin*: in humidis palustribusque Moris st: sard: I. p. 41.). Arbor sub-excelsa cortice griseo ramis divergentibus albidis junioribus tomentosis, folia longe petiolata cordato-sub-rotunda lobata denticulata subtus plus minus albo-tomentosa, flores 8-

andri. Variat foliis paullo minoribus subtus minus tomentosis, amentis longioribus laxis (*P. canescens* Sm:, W.). Var: hæc frequentius occurrit præsertim in collibus *di Marano* et in valle *Ticini* prope *Oleggio* sec: Biroli l. c. qui illam pro stirpe distincta admittit.

❄ 2. *P. tremula* = L. sp: 1464. = Spr: syst: II. 244. = Blackw: t. 248. Duham: arb: II. t. 37. Vern: *Tremo* (*Eur*: passim. *Pedem:* ubique in sylvis *Taurinens*: et montanis All: n. 1976. Re fl: segus: p. 81. et fl: tor: II. p. 146. Biroli fl: acon: II. p. 135. *Sardin*: in sylvis *Arizzo* Moris st: sard: I. p. 42.). Differt a priori statura minori, ramis magis flexilibus cortice sub-rufo, foliis sub-rotundis dentatis nec basi cordatis utrinque glabris, petiolis longioribus apice compressis, unde folia tremula.

❄ 3. *P. nigra* = L. sp: 1464. = Spr: syst: II. 244. = Blackw: t. 248. f. 1. Duham: arb: II. t. 39. f. 4. 5. Vern: *Arbra* (*Eur*: passim. *Pedem*: secus fluentes aquas admodum frequens All: n. 1977. Vulgatissima in sylvis secus *Duriam* Re fl: segus: p. 81. et fl: tor: II. p. 147. In sylvis et ad aquæductus Biroli fl: acon: II. p. 135. *Sardin*: in montibus *Sarrabus* juxta *Flumendosa* Moris st: sard: I. p. 42.). Præcedentibus excelsior ramis patulis flavescentibus junioribus glabris gemmis resinosis, folia deltoidea acuminata glanduloso-dentata glaberrima petiolis sub-compressis, stam: 16. et ultra antheris purpureis, amenta fœminea laxiflora; lignum ad usus domesticos aptissimum.

* 4. *P. dilatata* = Ait: h. Kew: III. p. 406. = Spr: syst: II. 244. = *P. italica* Du Roy, Moënch: *P. fastigiata* Desf: *P. pyramidalis* Rosier. Vern: *Arbra pina* (*Ital*: *Pedem*: undique culta fere spontanea evasit). A priori distinguitur trunco *elatiori*, ramis *coarctatis fastigiatis* more *Cupressi*, foliis equidem deltoideis sed diametro transversali *longiore*, petiolis magis *compressis*. Variat ramis patulis (var: *β neapolitana* TENOR: fl: neap: prodr: p. 481.); an hæc species propria? An utræque *P. nigræ* varr:?

Trib: VII.

GARRYACEÆ (Ordo proprius Lindl: bot: reg: n. 1686.).

» *Flores* dioici. MASC: *Perigon*: 4-phyllum. *Stam*: 4.
» FOEM: *Perigon*: superum 2-sepalum. *Ovar*: 1-lo-
» culare oligospermum ovulis pendulis. *Fructus* bac-
» catus indehiscens 2-spermus. *Embr*: minimus in
» basi albuminis carnosi. »

Obs: Genus huc usque unicum a cl: DOSYLAS in *California* nuperrime detectum, ex quo ordinem novum constituit cl: LINDLEY l. c. *Cupuliferis*, uti asserit, affinem easque cum *Coniferis* connectentem. Typus est *Garrya elliptica* Dougl: hb: (Cons: descr: in Ann: sc: nat: 1834. II. p. 159. 160.).

Obs: geographica circa *Amentaceas*.

Amentaceæ per orbem sparsæ circiter . . . 360

Amentaceæ pedemontanæ.

Betula	4
Alnus	2
Carpinus	1
Ostrya	1
Corylus	1
Fagus	1
Castanea	1
Quercus	11
Ulmus	3
Celtis	1
Salix	29
Populus	4
	59

Et sic quintam fere partem constituunt.

Ordo CLIX.

CONIFERÆ

(Juss: gen: p. 411. excl: *Casuarina* = J. S. Hill: fam: II. p. 325. t. 112. = Bartl: ord: nat: p. 92.).

Char: essentialis.

» *Flores* in rachide communi aggregati rarissime » solitarii, monoici amentis 1-sexualibus, vel dioici. » Masc: *Amenta* squamata vel nuda. *Stam*: determi- » nata aut indeterminata, antheris adnatis in squa- » mis sessilibus vel filamentis sæpius monadelphis » suffultis. *Perigon*: sæpius 0. Foem: in receptaculis » partialibus receptaculo communi (*strobilus*, *conus* » Auctor:) spicatim adnatis, rarius solitarii vel ca- » pitati. *Receptacula* partialia (*squamula*, *cal*: quo- » rund:) sæpius bracteola suffulta demum lignosa vel » carnosa. *Perigon*: quando adest, vel ejus loco *squa-* » *mula* ovarium includens persistens indurascens apice » foratum. *Ovar*: 1-locularia 1-ovulata. *Styl*: 1. *Fru-* » *ctus* (*caryopsis*) perigonio inclusus et sæpius squa- » mula obtectus. *Album*: carnosum. *Embr*: rectus » axilis vel inversus (in *Cycadeis*) cotyledonibus in- » tegris vel in germinatione profunde radiatim par- » titis, unde plantæ istæ *polycotyledoneæ* male ap- » pellatæ. »

Obs: Ordo fructificatione et habitu satis naturalis et transitum faciens ad *Endogenas* ope *Cycadearum*,

facie tamen ad *Palmas* magis accedentium. Arbores vel frutices sempervirentes (perpaucis exclusis), trunco ramoso, aut rarius (in *Cycadeis*) caudice simplici superne tantum folioso, tracheis veris destituto, sæpius succo proprio resinoso in vasculis corticalibus recepto donato. Ex inflorescentia præsertim et fructus structura varii ordines a cl: Richard (*de Coniferis et Cycad*: Paris 1826.) statuti fuerunt, quos hic in distinctas Tribus adnotabo, genera 20. circiter constituentes. Cons: insuper Mirbel Essai sur la distrib: géograph: des Conifères in bull: univ: 1826. Juill: p. 349.

Trib: I.

Taxineæ (Ordo proprius Rich: l. c. p. 124. = Bartl: ord: nat: p. 95. = *Monocarpœ* Kunth).

» *Flores* monoici vel dioici bracteis imbricatis in- » volucrati vel spicati. Masc: *Stam*: plura, filamentis » sæpissime monadelphis, antheris liberis vel con- » natis. Foem: solitarii vel bini squamula demum au- » cta sæpius cincti. *Styl*: 0. vel 1. *Stigm*: punctifor- » me. *Caryops*: aptera. *Cotyled*: integræ. » (Gen: 6. per regiones temperatas vel calidiores dispersa ludentia inter *Amentaceas* et *Coniferas*).

I. Taxus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1553. = Spr: syst: n. 2475. = Lam: ill: t. 829. (*Dioëc*: *monadelph*: L. *Monadelph*: *polyand*: Spr:).

» *Flores* dioici squamis imbricatis cincti. *Stam*: 8. » vel plura monadelpha, antheris peltatis 6-8-locu-

» laribus. *Stigm:* sessile. *Fructus* e perigonio demum
» baccato, nucleo 1-spermo. »

Obs: Genus constans 8-10. stirpibus, quarum nonnullæ obscuræ, 1. tantum europæa.

* 1. *T. baccata* = L. sp: 1472. = Spr: syst: III. 148. = Duham: arb: II. p. 302. t. 86. Ic: taur: vol. 20. t. 84. Vern: *Tas*, *If* (*Eur*: passim, *Asia* med: et bor: *Pedem*: in montanis editioribus sylvis Alpium frequens, copiosior adhuc in *Sabaud:* All: n. 1953. In sylvis supra *la Novalesa* Re fl: segus: p. 82. In summis montibus *d'Intragua*, *di Vegezzo* et vallis *della Strona* Biroli fl: acon: II. p. 138. *Sardin*: in umbrosis montium Moris st: sard: I. p. 42.). Arbor mediocris ramosissima, folia disticha approximata subsessilia linearia plana mucronulata intensissime viridia, flores axillares sub-sessiles minimi, bacca maturitate rubra sub-globosa apice perforata venenata. Colebatur undique in hortis ob facilitatem qua ipsa quamcumque recipit figuram ope forbicum; mores nostri hasce cædes non amplius ferunt.

II. Ephedra Lin: gen: ed: Schreb: n. 1554. = Spr: syst: n. 2383. = Lam: ill: t. 830. (*Dioëc*: *monadelph*: L., *Monadelph*: *octand*: *Junipereæ* Spr:).

» *Flores* dioici. Masc: *Amenta* brevia pauciflora.
» *Perigon*: 2-lobum. *Stam*: 6-8. monadelpha, an-
» theris liberis. Foem: *Squamæ* 4-5. persistentes con-
» cavæ truncatæ imbricatæ post inflorescentiam car-
» nosæ ovaria 2. 1-styla cingentes. *Bacca* ovata 2-
» sperma (*drupæ* geminæ 1-spermæ squamis incras-
» satis cinctæ Spr:). »

Obs: Genus facie et habitu *Equiseti*, sed florum structura et præsertim embryone dicotyledoneo distinctissimum, constans 6-7. stirpibus, quarum nonnullæ novissimæ. Suffrutices 2. europæi ceteri exotici, aphylli nodosi opposite aut verticillatim ramosi, articulis vagina 2-fida instructis, amentis ex vagina pedunculatis vel sessilibus solitariis aut sub-aggregatis.

* 1. *E. distachya* = L. sp: 1472. = Spr: syst: III. 65. = Lam: ill: t. 830. Ic: taur: vol. 7. t. 38. (*Eur*: austr: In agro *Nicæens*: ALL: n. 1941. *Sardin*: in arenis maritimis litoris occidentalis MORIS st: sard: I. p. 42.). Vaginæ articulorum 2-dentatæ, amenta pedunculata 2-3. opposita pedunculo longiora.

2. *E. fragilis* = Desf: atl: II. p. 372. (*Afr*: bor:, *Creta*. *Sardin*: in summo monte calcareo *Oliena* MORIS st: sard: II. p. 9.). Ramuli stricti fragiliores quam in præcedenti, vaginæ minimæ 2-partitæ, amenta aggregata sessilia.

Trib: II.

CUPRESSINEÆ (Ordo propr: Rich: l. c. p. 137. = Bartl: ord: nat: p. 95. = *Galbuliferæ* Kunth).

» *Flores* monoici vel dioici in strobilos parvos » (*galbulus* GÆRTN:) congesti. MASC: *Galbuli* simpli- » ces squamis peltatis. *Antheræ* 4-10. squamis sub- » tus adnatæ. FOEM: *Galbuli* simplices, bracteolis » cum squamis confluentibus. *Squamæ* demum li- » gnosæ 2- vel multi-floræ. *Perigon*: 1-phyllum » (*cupula* Auctor:) ovario adhærens. *Stigm*: sessile

» punctiforme. *Caryops*: nuda perdura. *Cotyled*: in-
» tegræ. » (Gen: 5. circiter regiones temperatas calidiores præcipue incolentes).

III. Thuja Lin: gen: ed: Schreb: n. 1457. excl: 1. stirpe = Spr: syst: n. 3148. = Lam: ill: t. 787. (*Monoëc*: *monadelph*: L.).

» *Flores* monoici. Masc: *Galbulus* ovatus squamis
» 6. trino ordine oppositis. *Antheræ* 4. sub-stipitatæ
» ad basim squamarum. Foem: *Galbuli* sub-ovati.
» *Squamæ* oblongæ apice incrassatæ ibique 2-floræ.
» *Caryopsides* alatæ. »

Obs: Genus constans 10. circiter stirpibus exoticis arboreis aut fruticosis, ramulis (*frondes* quorund:) sæpe complanatis, foliis squamiformibus brevissimis varie imbricatis, galbulis masculis terminalibus, fœmineis terminalibus axillaribusve lævibus aut squamosis. Occurrunt frequentius in hortis ad ornamentum inter plantas sempervirentes = 1. *Th*: *occidentalis* = L. h. Cliff: 449. (*Amer*: bor:). = 2. *Th*: *orientalis* = L. sp: 1442. (*China*, *Japon*:). In prima ramuli sunt ancipites *patentes*, folia 4-fariam imbricata tuberculata, galbulis fœmineis *obovatis* squamis interioribus truncatis infra apicem gibbosis; in altera ramuli *erecti*, folia medio *sulcata*, galbuli fœminei *elliptici* squamis *obtusis* infra apicem mucronatis. *Th*: *aphylla* L. est *Tamarix articulata* Vahl: *Th*: *articulata* Vahl: nunc est *Callitris quadrivalvis* Rich:

Species dubia.

3. *Th: plicata* = Don: h. Cantabr: p. 307. (Patria?). Habeo sub hoc nomine specim: sine flore in quo ramuli sunt ancipites patentissimi, folia 4-fariam imbricata ovata fere duplo latiora quam in præcedentibus tenuissime mucronulata versus apicem tuberculo minimo notata. An *Th: occidentalis* var:? Nullibi illam vidi enumeratam nisi a Don: l. c. sine ulla indicatione.

IV. Cupressus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1458. excl: 3. stirpib: = Spr: syst: n. 3149. = Lam: ill: t. 787. (*Monoêc: monand:*).

» *Galbulus masc*: pedicellatus squamis 20. circiter
» peltatis cruciatis imbricatus. *Antheræ* 3-4. sessiles.
» *Galbulus fœm*: sub-rotundus squamis 8-10. oppo-
» sitis peltatis multifloris. *Caryops*: angulatæ apteræ. »

Obs: Genus vix a *Thuja*, cum qua sæpe nonnullæ species confusæ, distinctum characteribus allatis, nunc constans ex Spr: stirpibus 8., quarum 1. europæa. *C. thyoideam* L. ad *Thujam*, *C. disticham* et *juniperoidem* L. ad *Schubertiam* Mirb: amandat Spr: Undique colitur *C. sempervirens* = L. sp: 1421. Vern: *Cipres* (*Creta*, *Hispan:*, *Ital*: australior:). Arbor excelsissima ramis strictissimis, ramulis 4-angulis, foliis 4-fariam imbricatis obtusis adpressis convexis, galbuli globosi squamis muticis. Variat ramis expansis (*C. expansa* Targion:), vel horizontalibus (*C. horizontalis* Mill:).

V. Juniperus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1552. = Spr: syst: n. 3200. = Lam: ill: t. 829. (*Dioëc*: *monad*: L., *Dioëc*: *polyandr*: *Junipereæ* Spr:).

» *Flores* dioici rarissime monoici. Masc: *Amenta* » parva sub-ovata, squamis verticillatis peltato-pedi- » cellatis margine 2-4-8-antheriferis. Foem: *Amenta* » globosa squamis paucioribus sæpius 3. (*calyx* L.) » 1-floris demum cum perigonio 3-partito coadunatis » (*petala* L.) in baccæ 1-3-spermæ speciem abeun- » tibus. »

Obs: Genus ob singularem fructus structuram distinctissimum, constans 25. circiter stirpibus, quarum 7-8. tantum europææ. Arbores, frutices vel suffrutices aromatici, ramis sæpe alternis, foliis linearibus sæpe acerosis ternis oppositis verticillatis vel imbricatis, baccis plus minus rotundatis tuberculatis vel lævibus.

❋ 1. *J. communis* = L. sp: 1470. = Spr: syst: III. 908. = Duham: arb: I. p. 321. t. 127. Vern: *Geneiver* (*Eur*: et *Asia* med: passim. *Pedem*: in apricis saxosis sylvis et montanis ubique All: n. 1949. Re fl: segus: p. 82. et fl: tor: II. p. 148. In valle *Ticini* vulgaris sicuti et in collibus locis sterilibus ubi quandoque arborea evadit Biroli fl: acon: II. p. 137.). Arborescens, folia terna patentia aceroso-pungentia, baccæ globosæ virides demum nigræ acuto-tuberculatæ foliis breviores. Variat statura ab arborea ad suffruticosam. Præ ceteris excellit aromatis efficacia.

❋ 2. *J. Oxycedrus* = L. sp: 1470. = Spr: syst: III. 909. = Duham: arb: I. t. 128. (*Eur*: austr:,

Caucaso. Ubique in collibus et sylvis apricis *Nicæensib*: potissimum versus *Uneliam* All: n. 1950. Etiam inter *Susa* et *Bussolino* All: auct: p. 35. Ad rupes inter *Mompantero* et *Foresto* Re fl: segus: p. 82. *Sardin*: in sylvis frequens Moris st: sard: I. p. 42.). Vix differt a priori foliis majoribus acute carinatis, baccis rufescentibus majoribus folia sub-æquantibus vel iis longioribus.

❋ 3. *J. phœnicea* = L. sp: 1471. = Spr: syst: III. 909. = Duham: arb: t. 52. (*Eur*: austr:, *Asia* med:, *Sibir*: austr: Frequens in comit: *Nicæens*: et collibus *Unelicæ* All: n. 1952. *Sardin*: in maritimis rupestribus Moris st: sard: I. p. 42.). Arborea facie *Cupressi*, folia minutissima 3-fariam imbricata ovata obtusa adpressa, baccæ globosæ majores quam in præcedentibus flavescentes.

❋ 4. *J. lycia* = L. sp: 1471. = W. sp: IV. 855. = Lob: ic: 221. Sub *J. phœnicea* Spr: syst: III. 909. (*Gallia*, *Sibir*: *Pedem*: inter *S. Dalmazzo* et *Sospello* ad rupes All: n. 1951. In collibus maritimis supra *Levanto* Viv: fr: fl: ital:). Vix a priori diversa fructibus majoribus, hinc probabilius ejusdem var:

❋ 5. *J. Sabina* = L. sp: 1472. = Spr: syst: III. 910. = Bull: herb: t. 139. Vern: *Sabina* (*Eur*: austr:, *Sibir*: *Pedem*: in alpinis rupestribus soli expositis non infrequens All: n. 1948. Supra *les Ferrières* Re fl: segus: p. 82.). Fruticosa, folia parva quadrifariam imbricata dorso glandulosa juniora abbreviata obtusiuscula adulta acuta remotiuscula, bacca parva globosa cærulea. Planta officinalis.

6. *J. nana* = W. arb: 159. et sp: IV. p. 854.

(*German*: med: et orient:, *Asia* med: et bor: In *Sardin*: pascuis editioribus montium reperit Moris st: sard: II. p. 9.). Pumila decumbens, folia ut in *J. communi* sed latiora falcata; an ejus var:?

Trib: III.

Abietineæ (Ordo propr: Rich: l. c. p. 145. = Bartl: ord: nat: p. 94. = *Strobiliferæ* Kunth).

» *Flores* monoici in amenta strobilos vel conos » conferti. Masc: *Amenta* simplicia vel composita. » *Stam*: monadelpha, antheris adnatis. Foem: *Amenta* » simplicia bracteolis undique imbricata. *Squamæ* demum multoties auctæ bracteolas superantes lignosæ » 1-3-floræ. *Caryops*: plerumque membranaceo-alata. » *Cotyled*: integræ vel sæpius in germinatione verti- » cillato-partitæ. » (Gen: 6. circiter, arbores excelsæ, plures amplas sylvas per totius orbis regiones temperatas frigidasque constituentes, perpaucæ intratropicales).

VI. Pinus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1451. = Spr: syst: n. 3143. = Lam: ill: t. 785. pro *Abiete* et t. 786. pro *Pino* = *Pini*, *Abietis*, *Pinastri*, et *Laricis* spec: quorund: (*Monoëc*: *monadelph*: L.).

» *Amenta* squamata. Masc: *Antheræ* 2-loculares » apice comosæ. Foem: *Squamæ* squamulas binas te- » gentes, quibus ovaria inversa cupula plerumque » tecta insident. *Strobilus*. »

Obs: Genus constans 45. circiter stirpibus, qua-

rum tertia pars *Eur*: colit, ceteræ per orbem sparsæ præsertim in *Amer:* bor:; pleræque extricatu difficiles ob maximam inter se similitudinem. *Abies* et *Larix* pro distinctis generibus a nonnullis Auctoribus receptæ vix differunt a *Pino*; sc: in *Pino* amenta mascula *racemosa*, strobuli squamæ *oblongæ clavatæ* apice dorso *umbilicatæ*, folia *bina* aut *plurima* ex eadem vagina; in *Abiete* amenta mascula *solitaria*, strobuli squamæ *tenues* apice *rotundatæ* nec *umbilicatæ*, folia *solitaria* ex vagina communi; in *Larice* omnia ut in *Abiete*, sed cotyledones *integræ* nec *digitato-partitæ*, folia *caduca* in primordio *fasciculata* demum *solitaria*. Characteres isti ex cl: DC. deprompti mihi satis visi non sunt ut distincta genera admitterentur et sic strictissimæ affinitates disrumperentur, satius credens, exemplo L., W. et Spr:, ex principali foliorum dispositione et figura, retento solo *Pini* genere, ipsum dividere. Cons: inter alios cl: Lamberti eximium opus, cui titulus *Descript: of the genus Pinus. Lond*: 1813.

1. *Foliis solitariis* (Abies DC.).

❋ 1. *P. Picea* = L. sp: 1420. non Du Roy = Spr: syst: III. 884. = Duham: arb: I. t. 2. *Abies* Cam: epit: 48. et 49. c. ic: *Abies pectinata* DC. fl: fr: n. 2063. Vern: *Pescia*, *Sapin*, *Sap* (In Alpib: *Eur*: med: et bor: *Pedem*: in alpinis et subalpinis All: n. 1946. In sylvis supra *la Novalesa* Re fl: segus: p. 80. In alpib: *Novariensib:* abundans Biroli fl: acon: II. p. 126.). Arbor excelsa ramulis pectinatis, folia plana

sub-disticha approximata sub-emarginata margine sub-revoluta supra lucida subtus albida, strobuli erecti squamis obtusissimis adpressis.

* 2. *P. Abies* = L. sp: 1421. = Spr: syst: III. 885. = Fl: dan: t. 193. *P. Picea* Du Roy non L. *Abies excelsa* DC. fl: fr: n. 2062. Vern: *Pin montagné*, *faus Sapin* (*Eur*: et *Asia* bor: *Pedem*: in sylvis subalpinis præsertim *Sabaud*: abundans All: n. 1947. In *M. Cenisio* et *di Cesana* Re fl: segus: p. 80. In alpib: *Novariens*: vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 127.). Arbor habitu præcedentis sed generatim excelsior, folia sparsa sub-tetragona mucronata utrinque intense viridia bifariam versa, strobuli penduli squamis rhombeis complanatis margine repando - erosis. Ex hac præcipue profluit resina sub nomine *Picis burgundicæ* in officinis nota (vern: *Peis d' bourgogna*).

2. *Foliis geminis.*

* 3. *P. sylvestris* = L. sp: 1418. excl: var: γ = Spr: syst: III. 885. = Blackw: t. 180. Duham: arb: II. t. 30. pro *P. rubra* et t. 31. pro *P. Mugho*. Vern: *Pin* (*Eur*: et *Asia* med: et bor:, *Japon*: *Pedem*: in sterilibus montanis et collinis præsertim *Liguriæ* et *Montisferrati* All: n. 1942. Vulgaris in montibus Re fl: segus: p. 80. In *M. Musiné*, in arenosis secus *Cerundam* prope *Altessanum* et obviam quoque venit trans *Supergam* Re fl: tor: II. p. 136. In summis jugis Alpium præsertim in vallibus *Ossulæ* ad montem *Hortanum* Biroli fl: acon: II. p. 126.). Arbor statura varia, folia elongata rigidissima concava utrinque vi-

ridia mucronulato - pungentia, strobuli sub - gemini sub - erecti ovato - conici acuti vel obtusi folia sub - æquantes squamis sub-rhomboideis truncatis vel uncinatis. Variat cortice rubescente, strobulis folio brevioribus mucronatis (*P. rubra* Mill: DC. fl: fr: n. 2055. *P. sylvestris* β L.); strobulis obtusis squamis umbilicato-uncinatis (*P. uncinata* DC. fl: fr: suppl: p. 334. *P. sanguinea* Lapeyr:, Spr:); humilior divaricata (*P. Mughus* Jacq: non *Mugho* DC. *P. montana* et *Catarica* Mill:); strobulis squamis dorso mucronatis (*P. scotica* W. sec: Spr:). *P. Mugho* Mill: et DC. fl: fr: n. 2056. videtur esse *P. Pumilio* Haenk: ex Spr: synon: Attamen cl: DC. syn: Haenk: non citat, nec figuram Waldst: et Kit: pl: rar: Hung: t. 149. plantam Haenk: exhibentem; insuper patria diversa ex W. et Spr: Ceterum non levis confusio extat circa synonymiam *P. sylvestris*, quæ polymorpha præcipue pro loco natali adparet.

❀ 4. *P. Pinaster* = Ait: h. New: III. p. 367. = Spr: syst: III. 886. = Duham: arb: II. p. 133. t. 28. n. 2. et t. 29. n. 4. *P. maritima* DC. fl: fr: n. 2057. ex Lam: non Lamb: *P. sylvestris* γ L. (*Eur*: austr: locis præsertim maritimis. In collibus *Nicæensib*: DC. fl: fr: suppl: p. 335. In ora maritima *Liguriæ* occid: Bertol: am: ital: p. 49. *Sardin:* in arenis maritimis vallis *Flumini* Moris st: sard: I. p. 42.). Differt a priori, cui valde affinis, foliis longioribus asperis, vaginis elongatis reflexis, strobilis oblongo - conicis folio brevioribus, squamis angulatis echinatis. Variat strobilo majore (*P. maritima* β *major* Duham: cit: t. 28. n. 2.). Huc pertinere dixit Spr: *P. brutia* Tenor:,

sed observat cl: hic Auctor syll: fl: neap: p. 477., a *P. Pinastro* stirpem suam differre foliis longioribus tenuissimis flaccidis, strobilorumque squamis planis nec angulatis.

❀ 5. *P. halepensis* = Ait: h. Kew: III. p. 367. non M. B. = Spr: syst: III. 886. = Mill: dict: 139. t. 208. *P. maritima* Lamb: l. c. p. 13. t. 10. non L. (*Eur*: austr:, *Orient*:, *Afr*: bor: Copiose in *Ligur*: orient: præcipue in pineto *Clavarensi* et in insulis portus *Lunæ* Bertol: am: ital: p. 50. 51. *Sardin*: in collibus ins: *S. Pietro* Moris st: sard: I. p. 42.). Duabus prioribus propinqua, sed distinguitur statura minori, foliis prorsus filiformibus longissimis strictissimis, strobilis brevibus deorsum inflexis, squamis levibus. Cons: pro synon: hujus et præcedentis præsertim cl: Bertol: l. c. *P. halepensis* M. B. non Santi pertinet ad *P. Laricio* Poir: quæ crescit in *Tauria* et *Corsica* nec in *Liguria*. *P. Laricio* Santi ad *P. Pinastrum* est referenda.

❀ 6. *P. Pinea* = L. sp: 1419. = Spr: syst: III. 886. = Duham: arb: II. p. 127. t. 27. n. 1. (*Eur*: austr: In montibus comit: *Nicæens*: All: n. 1943.). Arbor maxima, folia rigida primordialia valde ciliata demum glaberrima intense viridia, strobili magni ovato-conici obtusi squamis valde lignosis rotundatis adpressissimis, caryops: durissimæ apteræ, nucleus edulis dulcis veniens sub nomine vern: *Pigneul*. Culta præ ceteris in hortis ad ornamentum et ob nucleos.

3. *Foliis ternis.*

7. *P. palustris* = Ait: h. Kew: III. p. 368. (*Carolin*:, *Florida*). Stirps speciosissima ob longitudinem foliorum fere sesquipedalium, vaginæ elongatæ, rami stipulis ramentaceis pinnatifidis persistentibus exasperati, strobili longissime conoidei muricati. Colitur in hortis ad ornamentum, sed admodum rara et facile periens.

4. *Foliis quinis.*

❉ 8. *P. Cembra* = L. sp: 1419. = Spr: syst: III. 887. = Duham: arb: I. p. 127. t. 32. (Alpib: *Eur*: med: et *Asiæ* bor: *Pedem*: in alpibus *Canapiciensib*: frequens, in valle *Maurianens*: passim etiam nascitur secus torrentes locis declivibus All: n. 1945. Frequens in *M. Cenisio* et in montibus *Ulciensibus* Re fl: segus: p. 80. In rupibus editioribus alpium *Novariens:* non frequens Biroli fl: acon: II. p. 126.). Arbor mediocris, folia stricta sub-rigida pollicaria sub-triquetra, strobili ovati obtusi squamis adpressis, caryops: apteræ. Ex hac fluit resina limpida odorem balsami *della Mecca* referens; virtute excellit reliquas terebenthinas.

5. *Foliis fasciculatis.*

❉ 9. *P. Larix* = L. sp: 1420. = Spr: syst: III. 887. = Blackw: t. 477. Lam: ill: t. 785. f. 2. sub *Abiete*. *Larix europæa* DC. fl: fr: n. 2064. Vern: *Maleso* (*Eur*:, *Asia* med: et bor: *Pedem*: ubique in

alpibus All: n. 1944. Re fl: segus: p. 80. Biroli fl: acon: II. p. 126.). Arbor excelsa ramis brevibus ligno rubescente, folia decidua filiformia molliuscula cespitoso-fasciculata demum sub-solitaria, strobili laterales ovato-oblongi obtusi squamis margine reflexis laceris bracteolis panduræformibus.

10. *P. Cedrus* = L. sp: 1420. (*Asia* min:, *Syria*). Arbor celeberrima sub nomine *Cedri Libani*, nunc undique in hortis europæis culta ornamenti gratia, excelsa ramis horizontalibus longissimis, folia perennantia rigidiuscula acuta, strobili elliptici squamis truncatis adpressis.

Trib: IV.

Cycadeæ (Ordo propr: Pers:, Rich:, Bartl: p. 93. = Inter *Filices* 3.æ sect: Juss:).

» *Flores* dioici in amento seu spadice terminali. » Masc: 2-5-andri in dorso squamarum amenti con- » ferti, antheris sessilibus introrsum longitudinaliter » dehiscentibus. Foem: *Spadices* in amentum aggre- » gati margine dentati dentium foveolis 1-floris, aut » squamosi ut in masculis, squamis subtus flores » binos gerentibus. *Caryops*: perigonio persistente » osseo vel sub-carnoso inclusa. *Embr*: inversus » pseudo-dicotyledoneus seu cotyledonibus sæpe su- » perne connatis, plumula squamulosa ante germi- » nationem conspicua. » (Gen: 2-3. hinc *Coniferis* fructificatione, illinc *Palmis* plantæ structura et habitu, et *Filicibus* foliatione accedentia; facies tamen

omnino propria, caudice cylindraceo simplici rudimentis foliorum delapsorum squamoso, foliis (*frondes* quorund:) in apice caudicis congestis magnis petiolatis pinnatisectis novellis circinato-involutis. Cons: præsertim circa structuram et germinationem R. Br: prodr: ed: 1. p. 347. ed: 2. p. 203., insuper eumdem in Ann: sc: nat: 1826. Juin p. 232. Nil istis plantis sumptuosius in calidariis nostris cum *Palmis* commixtis, ubi tamen raræ occurrunt).

VII. Cycas Lin: gen: ed: Schreb: n. 1699. = Spr: syst: n. 3198. = Lam: ill: t. 891. (*Dioëc: polyandr*: L.).

» *Spadices fœminei* conferti sensim erumpentes » sub-ensiformes, singuli utrinque *ovariis erectis* » marginalibus instructi, supra frondosi. »

Obs: Genus constans 5-6. stirpibus ex *Asia* et *N. Holland*: Habeo cultas = 1. *C. revolutam* = Thb: japon: 229. (*China*, *Japon*:), in qua foliola sunt linearia mucronata margine revoluta sub-coriacea; hæc floruit prima vice in H. B. T. 1833. individ: fœmin:; optimas icones exhibet Bot: mag: t. 1963. 1964. = 2. *C. circinalem* = L. sp: 1658. (*Ind:* orient:). Foliola sunt latiora molliora plana; admodum rara, nec in *Ital*: floruit ut sciam. Vide descr: et ic: in Rich: Conif: et Cycad: p. 187. t. 24. 25. 26.

VIII. Zamia Lin: gen: ed: Schreb: n. 1700. = Spr: syst: n. 3199. = Lam: ill: t. 892. (*Dioëc: polyandr*: L.).

» *Spadices fœminei* in strobilum densum collecti, » singuli sub apice peltato *ovariis binis inversis* in- » structi. »

Obs: Genus constans 17 - 18. stirpibus americanis vel ex *Afr*: austr: et *N. Holl*: forsan, monente cl: Dryandro, in 2. genera distinguendis. Stirpes *americanæ* (*Z. genuinæ*) gerunt squamas masculas peltatas muticas fœmineis conformes, et antherarum loculos (*acervuli* R. Br:) binos distinctos, foliola ad rachim articulata; *africanæ* autem et *australasicæ* (*Z. desciscentes*) antheras habent 1 - loculares, foliola cum rachi confluentia. Occurrit frequentius in calidariis nostris *Z. integrifolia* = Ait: h. Kew: III. p. 478. (*Hispaniola, Florida*). Pumila pro genere, stipes glaber sub - tetragonus, foliola sub - 9 - juga lanceolata glaucescentia basi attenuata apice rotundata ibique latere exteriore serrulata. Floret singulis annis in calidar: *Z. pumila* L. cum qua sæpe *angustifolia* confunditur; differt stipite tereti basi furfuraceo, foliolis angustioribus apice etiam integerrimis. Possideo varias alias stirpes vel exsiccatas vel vivas, sed omnes sine flore.

Obs: geographica circa *Coniferas*.

Coniferæ per orbem sparsæ circiter . . . 140

Coniferæ pedemontanæ.

Taxus	1
Ephedra	1
Juniperus	5
Pinus	8
	15

Et sic nonam circiter partem constituunt.

CLASSIS II.

MONOCOTYLEDONEÆ seu ENDOGENÆ

(*DC.* syst: I. 122.).

Char: essentialis.

» *Flores* distincti petaloidei vel glumacei, quan-
» doque obscuri s. cryptogami. *Cotyledones* solitariæ
» aut 2. pluresve alternæ. *Truncus* cylindraceus ho-
» mogenus in centro junior et mollior, vera *medulla*,
» stratis *ligneis* et *cortice* destitutus, constans *fibris*
» sparsis apice tantum crescentibus interdum abor-
» tivis sub-terraneis radiciformibus. *Folia* simplicia
» generatim amplexicaulia basi vaginantia alterna vel
» sparsa rarissime opposita aut verticillata paralello-
» nervosa integerrima rarius penninervia vel secta. »

Subclassis I.

Petaloideæ.

Char: essentialis.

» *Flores* distincti vero *calyce* et *corolla* destituti,
» perigonio *petaloideo.* »

Ordo CLX.

HYDROCHARIDEÆ

(Juss: gen: p. 67. excl: 4. gener: = R. Br: prodr: ed: 1. p. 344. ed: 2. p. 200. = Bartl: ord: nat: p. 74. = J. S. Hill: fam: I. p. 169. t. 26.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel diclines ante anthesim » spathis utplurimum 2-valvibus inclusi. *Perigon*: 3- » 6-divisum, segmentis exterioribus calycinis interio- » ribus petaloideis, in fœmineis ovario adhærentibus. » *Stam*: definita vel indefinita libera, in hermaphro- » ditis ovario, in masculis ovarii loco inserta. *Ovar*: » 1. inferum. *Stigm*: plura. *Fructus* baccatus vel cap- » sularis evalvis loculis tot quot stigmata, polys- » permus. *Sem*: erecta pulpa obtecta exalbuminosa, » testa membranacea tenui. *Embr*: rectus. *Radic*: in- » fera. *Plumula* inconspicua. »

Obs: Ordo parum naturalis constans 10. generibus circiter, quorum nonnulla obscura. Herbæ aquaticæ sæpe perennes, caulibus abbreviatis raro elongatis et tunc nodoso-articulatis, foliis sæpius radicalibus lamina natante petiolo vaginante quandoque laminæ defectu in phyllodium planum sub-denticulatum mutato.

I. Hydrocharis Lin: gen: ed: Schreb: n. 1535. = Spr: syst: n. 1535. = Lam: ill: t. 820. (*Dioëc: enneandr*: L., *Enneandr*: *exagyn*: Spr:).

» *Flores* dioici vel monoici. Masc: *Spatha* 2-phylla. » *Perigon*: 6-partitum laciniis exterioribus breviori- » bus. *Stam*: 9. triplici ordine ovario abortivo impo- » sita. Foem: *Spatha* 0. *Perigon*: masculi. *Styl*: 6. in » 2. stigmata acuta fissi. *Caps*: 6-locularis. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus, 1. ex *Eur*:, altera ex *Carolinæ* aquis.

❀ 1. *H. Morsus ranæ* = L. sp: 1466. = Spr: syst: II. 273. = Lam: ill: t. 820. Ic: taur: vol. 19. t. 36. f. 1. (*Eur*: aquis. *Pedem*: ad oras lacuum et aquas lentissime fluentes, abunde circa *Verolengo*, *Borgmasin*, *Fontané* atque etiam ad aquas dictas *il Po morto* supra *Moncalieri* All: n. 862. Re fl: tor: II. p. 148. In stagnis lacus *Verbani*, in illis *Ticini* et *Padi* non frequens Biroli fl: acon: II. p. 137.). Perenn: Stolonifera, folia radicalia cordato-sub-orbiculata longe petiolata lamina sub-nervosa innatante, pedunculi axillares 1 - flori, flores dioici albi. Facies *Nymphææ albæ*, sed omnibus partibus valde minor. *H. Spongia* ex *Carol*: differt foliis enerviis subtus spongiosis, floribus monoicis.

II. Vallisneria Lin: gen: ed: Schreb: n. 1491. = Spr: syst: n. 3166. = Lam: ill: t. 799. = *Vallisneriæ*, *Physcii* et *Isoetes* spec: quorund: (*Dioëc*: *diandr*: L., *triandr*: Spr:).

» *Flores* dioici. Masc: *Spadix* terminalis conicus » undique flosculis minimis tectus spatha 2-3-4-» partita inclusus; singulis *perigon*: 3-partitum. *Stam*: » 2-8. Foem: *Spatha* tubulosa 2-fida 1-flora. *Perigon*: » 3-6-partitum, quandoque stam: sterilia 3. *Stigm*: » 3. sessilia 2-fida extus sæpius appendiculata. *Cap-» sula* baccata 1-locularis cylindracea, seminibus pa-» rietalibus. »

Obs: Genus fœcundatione singularissimum præsertim in divisione *Spiralium*, quibus scapus fœmineus inter folia radicalia spiraliter tortus anthesis tempore erigitur et florem terminalem ad aquæ superficiem extollit, ubi a masculis cum spadice natante scapo disrupto fœcundatur, subinde scapus fœmineus iterum in spiram torquetur, ad primam sedem redit ibique semina perficit. Hoc in stirpibus europæis et ex *N. Holl*: Aliæ stirpes 2. ex *Ind*: orient: scapum fœmineum rectum brevem referunt. Ceterum plantæ perennes, foliis radicalibus linearibus planis obtusis vel acutis integerrimis vel denticulatis. Adnotavit cl: W. (sp: IV. 650.), *Vallisneriam* a L. in flora lapp: indicatam esse plantam juniorem *Sagittariæ sagittifoliæ*, nec illam in *Eur*: septentr: adinveniri. Ex *V. spirali* W. jam unica europæa duæ species distinctæ statutæ fuerunt a Spr:, sc: *V. Micheliana* et *Jacquiniana*;

in prima *Etruriæ* incola folia sunt linearia obtusa apice denticulato - ciliata, flores fœminei sterili - 3 - andri; altera *Ital*: super:, *Galliam* austr:, *Amer*: bor: et *N. Holl:* inhabitans folia gerit integerrima, flores fœmineos absque staminum rudimentis.

Obs: geographica circa *Hydrocharideas*.

Hydrocharideæ per orbem sparsæ circiter .	12
Hydrocharideæ pedemontanæ	1

Ordo CLXI.

BUTOMEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 74. ex Rich: = Gen: 1. *Juncor*: 3.^{æ} sect: Juss: gen: p. 46. = *Alismaceæ Alcimoideæ* DC. fl: fr: n. 1890.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon*: 6-partitum, la-
» ciniis exterioribus herbaceis interioribus petaloi-
» deis, omnibus persistentibus marcescentibus. *Stam*:
» 9. vel plura 2-pluri-seriata exteriora interdum ste-
» rilia. *Ovar*: ex carpellis 6. vel pluribus composi-
» tum, trophospermiis reticulatim ramosis parietibus
» adfixis multi-ovulatis. *Styl*: tot quot carpella. *Fru-*
» *ctus* constans carpellis follicularibus sc: sutura cen-
» trali dehiscentibus polyspermis. *Sem:* exalbuminosa.
» *Embr*: rectus vel curvatus. »

Obs: Ordo ab *Alismaceis* artificialiter diremptus præsertim ob *trophospermiorum* structuram singularem in 3. generibus illum componentibus, sc: *Butomus*, *Hydrocleis* et *Limnocharis*. Duo ultima in unum (*Limnocharis*) a Spr: conjuncta laudant 3. stirpes americanas mihi ignotas.

I. Butomus Lin: gen: ed: Schreb: n. 693. = Spr: syst: II. n. 1534. = Lam: ill: t. 324. (*Enneand*: *hexogyn*: *Hydrocharideæ* Spr:).

» Char: ordinis. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus, quarum 1. europæa, altera nova ex *Nepal:* Herbæ perennes aquaticæ scapigeræ, foliis linearibus vel ellipticis, floribus umbellatis, umbella multi - vel pauciflora.

❋ 1. *B. umbellatus* = L. sp: 532. = Spr: syst: II. 273. = Lam: ill: t. 324. Ic: taur: vol. 17. t. 43. (*Eur:*, *Asia* bor: *Pedem*: secus lacus *di Avigliana*, *Candia*, *Vivrone*, in aquosis *Vicinovi* et prope *Piobesi*, frequens etiam in fossis aquarum lente fluentium iis in regionibus quibus *Oryza* colligitur All: n. 1912. Inter *Moncalieri* et *la Loggia* loco dicto *la Langa* Re fl: tor: I. p. 225. In oryzis vulgaris Biroli fl: acon: I. p. 136. *Sardin*: in aquis lente fluentibus *Decimo Manno* Moris st: sard: I. p. 43.). Folia radicalia angusta elongata versus basim triangularia, scapus altissimus fere orgyalis teres umbella ampla 20-30-flora terminatus, spatha 3-phylla per florescentiam involucrum æmulans, radii filiformes longi 1-flori, flores ex albo rubelli.

Obs: geographica circa *Butomeas*.

Butomeæ per orbem sparsæ	5
Butomeæ pedemontanæ	1

Ordo CLXII.

ALISMACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 73. = *Juncor*: gen: quæd: Juss: = *Alismoideæ* Vent: tabl: II. p. 157. excl: *Butamo* = *Alismacearum* gen: quæd: R. Br:).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel monoici. *Perigon*: 6-
» phyllum, foliolis exterioribus herbaceis persistenti-
» bus, interioribus sæpe petaloideis caducis raro 0.
» *Stam*: libera 6. vel rarius indefinita multiseriata.
» *Ovar*: 3-6. vel indefinita libera distincta vel con-
» nata 1-2-ovulata, ovulis suturæ centrali longitu-
» dinaliter insertis. *Styl*: tot quot ovaria. *Carpella*
» sicca 1-2-sperma sæpius indehiscentia raro circum-
» scissa. *Sem*: exalbuminosa. *Embr*: curvatus vel re-
» ctus. »

Obs: Ordo pariter artificialis, constans ex Bartl: 9. generibus in 2. Tribus distinctis, sc: 1. perigonio toto *herbaceo* vel 0., seminibus *erectis*, embryone *recto*, foliis *phyllodieis* (*Juncagineæ* Rich:); vel 2. perigonio interiore *petaloideo*, seminibus *adscendentibus*, embryone sæpe *curvato*, foliis *lamina* instructis.

Trib: I.

JUNCAGINEÆ

I. Triglochin Lin: gen: ed: Schreb: n. 616. = Spr: syst: n. 1366. = Lam: ill: t. 270. (*Hexand*: *trig*: L. Inter *Juncos* 4.ᵃᵉ sect: Juss:, *Junceæ* Spr:).

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon*: duplex utrumque » 3 - sepalum. *Stam*: 6. epipetala antheris posticis. » *Stigm*: sessilia plumosa. *Caps*: ex carpellis 3 - 6. » evalvibus 1 - spermis. »

Obs: Genus constans 15. circiter stirpibus facie *Junci* sed fructificatione diversa. Herbæ per orbem sparsæ, quarum 3. europææ, scapigeræ vel rarius caulescentes, foliis gramineis, floribus spicatis vel racemosis, radicibus fibrosis vel rarius bulbosis.

❈ 1. *Tr*: *maritimum* = L. sp: 482. = Spr: syst: II. 145. = Lam: ill: t. 270. f. 2. Ic: taur: vol. 13. t. 15. f. 1. (*Eur*: et *Amer*: bor: locis salsis. *Pedem*: locis palustribus maritimis mari proximis All: n. 865.). Perenn: radice fibrosa, scapo folia sub-æquante, flores racemoso-spicati, fructus ovatus carpellis 6.

❈ 2. *Tr*: *palustre* = L. sp: 482. = Spr: syst: II. 145. = Lam: ill: t. 270. f. 1. Ic: taur: vol. 13. t. 15. f. 5. (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: locis spongiosis montium et lacuum frequentissimum All: n. 864. In uliginosis circa *Avilianæ* lacus, prope *Segusium* secus *Duriam* Re fl: segus: p. 32. Agro *Taurin*: retro *la Fabbrica della polvere* in *Borgo di Dora* Re fl: tor: I. p. 210. Ad lacum *Verbanum* versus

Sesto Calende unice Biroli fl: acon: I. p. 124. Ex *Montblanc* locis palustribus retulit Berterus). Differt a priori scapo valde longiore, fructu lineari carpellis 3.

3. *Tr*: *Barrelieri* = Loisl: fl: gall: II. p. 725. (*Gall*: austr:, *Corsic*:, *Sicil*:, *Afr*: bor: *Sardin*: in maritimis udis Moris st: sard: I. p. 43.). Differt a *Tr*: *palustri*, cujus var: primum habitum a DC. fl: fr: n. 1892. *β*, radice *bulbosa*, scapo folia *sub-æquante*, fructu *prismatico*. Huc pertinet *Tr*: *bulbosum* Roussel non L. *Tr*: *laxiflorum* Guss: pr: fl: sic: I. p. 451., quod possideo ex cl: Auctore, non videtur differre nisi foliis magis planis, capsulis non tam approximatis; a cl: Tenor: syll: fl: neap: p. 187. enumeratur tamquam sola var:

Trib: II.

ALISMEÆ

II. Alisma Lin: gen: ed: Schreb: n. 625. excl: 1. spec: = Spr: syst: n. 1391. = Lam: ill: t. 272. (*Hexand*: *polyg*: L. Inter *Juncos* 3.æ sect: Juss: gen: p. 46.).

» *Perigon*: 6-partitum, laciniis exterioribus caly-
» cinis interioribus petaloideis. *Stam*: 6. (12. in *A*.
» *cordifolio*). *Ovar*: et *caps*: plures (6-25.) stellatæ
» 1-2-spermæ indehiscentes. »

Obs: Genus constans 10-12. stirpibus circiter, quarum 4-5. europææ, ceteræ per orbem sparsæ. Herbæ plerumque aquaticæ scapigeræ vel caulescentes, foliis sub-cordatis plus minus latis, floribus sæpius paniculatis vel umbellatis.

1. *A. Damasonium* = L. sp: 486. (*Anglia, Gallia, Sibir*: *Sardin*: in uliginosis frequens Moris st: sard: I. p. 43.). Perenn: Folia longe petiolata ovato-oblonga obtusa, scapus sub-umbellatus, flores 6-gyni, capsulæ 2-spermæ.

❋ 2. *A. parnassifolium* = L. mant: 371. = Spr: syst: II. 163. = Till: Pisan: 145. t. 46. f. 1. Ic: taur: vol. 19. t. 46. (*Ital*:, *German*:, *Gallia*. *Pedem*: circa lacum *Candiæ* et *di Viverone*, prope *Verolengo* etiam circa fossas aquarum All: n. 861. In paludosis alpium *Novariens*: uti a *Scopa*, *Luzzogno*, in valle *Strona* etc. Biroli fl: acon: I. p. 126.). Folia sub-rotunda cordata acuta 7-9-nervia, scapus altissimus, umbella composita involucris et involucellis lineari-lanceolatis, capsulæ aristatæ.

❋ 3. *A. Plantago* = L. sp: 486. = Spr: syst: II. 163. = Lam: ill: t. 272. (*Eur*:, *Asia* med: *Pedem*: passim ad oras lacuum et locis inundatis All: n. 859. Re fl: segus: p. 32. et fl: tor: I. p. 211. Biroli fl: acon: I. p. 125. *Genuæ* in fossis sub *Albano* Bertol: am: ital: p. 146. *Sardin*: in aquis stagnantibus frequens Moris st: sard: I. p. 43.). Differt a priori foliis oblongis acutis vix ac ne vix quidem basi cordatis, scapo capsulisque 3-gonis. Variat in paludibus exsiccatis foliis minoribus angustioribus (*A. angustifolium* Lob: ic: t. 300. f. 1. *A. lanceolatum* Hoffm:); in aquis profundis fluentibus foliis linearibus (*A. graminifolium* Ehrh:). Var: hanc perperam retulit cl: Re app: II. p. 196. tamquam speciem distinctam.

❋ 4. *A. ranunculoides* = L. sp: 487. = Spr: syst: II. 163. = Lob: ic: t. 300. f. 2. Ic: taur: vol. 16.

t. 78. (*Eur:* passim. *Pedem:* circa lacus prope *Eporediam* et *Candia*, nec non in fossis circa lacum *Mayon* et alibi All: n. 860. Vulgare in aquis stagnantibus et ad oras lacuum Re fl: segus: p. 32. In agro *Taurin:* desideratur quod sciam. *Sardin:* in uliginosis *Arcidano* Moris st: sard: I. p. 43.). Facile confunditur foliorum forma cum *A. angustifolio* prioris var:, sed distinguitur præsertim capsulis pentagonis incurvis globosis mucronatis.

III. Sagittaria Lin: gen: ed: Schreb: n. 1441. = Spr: syst: n. 2015. = Lam: ill: t. 776. (*Monoëc: polyandr:* L. *Polyandr: polygyn: Hydrocharideæ* Spr: Inter *Juncos* 3.æ sect: Juss: gen: p. 46.).

» *Flores* monoici raro dioici. *Perigon:* 6-partitum, » laciniis exterioribus calycinis, interioribus petaloi- » deis. Masc: *Stam:* 24. circiter. Foem: *Ovar:* nu- » merosa receptaculo globoso imposita; singulis *stigm:* » 1. sessile. *Capsulæ* (*sem: nuda* L., *caryops:* Spr:) » compressæ marginatæ 1-spermæ. »

Obs: Genus constans 20. circiter stirpibus, quarum 1. tantum europæa, ceteræ exoticæ præsertim ex *Amer:* bor: Herbæ plerumque acaules palustres, foliis sagittatis hastatis vel sub-cordatis (3-fidis in *S. chinensi*), scapis multifloris, floribus utplurimum verticillatis superioribus masculis inferioribus fœmineis.

❀ 1. *S. sagittifolia* = L. sp: 1410. = Spr: syst: II. 632. = Lam: ill: t. 776. Ic: taur: vol. 16. t. 77. (*Eur:*, *Asiæ* et *Amer:* bor: aquis. *Pedem:* in fossis stagnantibus et secus lacus lenteque fluentes aquas

quandoque occurrit, frequens in fossis majoribus *di Moncrivello* et *Borgomasino* ALL: n. 863. Provinc: *Novariens*: in fossis aquosis et stagnis vulgatissima varians foliis latioribus et angustioribus, acutis et obtusis BIROLI fl: acon: II. p. 121.). Perenn: Folia lanceolata sagittata lobis baseos rectis ceterum plus minus angusta, scapus erectus versus apicem floribus verticillato-ternis sub-paniculatis verticillis basi foliolis 3. squamiformibus (*bracteæ*) instructis, flores pedicellati mediocres laciniis perigonii interioris rotundatis albis. *S. latifolia* W. ex *Amer*: bor: non videtur differre a varr: europæis foliis latioribus (*Sagitta aquatica major* BAUH: pin: 194.).

Obs: geographica circa *Alismaceas*.

Alismaceæ per orbem sparsæ circiter . . 50

Alismaceæ pedemontanæ.

Triglochin	2
Alisma	3
Sagittaria	1
	6

Ordo CLXIII.

PODOSTOMEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 72. ex Rich: = Michx: fl: bor: amer: II. p. 165. t. 44. pro *Podostemo*).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel monoici. *Perigon*: 0., » ejus loco squamæ 2. vel plures. *Stam*: definita » nonnulla quandoque sterilia. *Ovar*: 2-3. connata » 2-3-locularia multi-ovulata 1-styla. *Caps*: poly- » sperma. *Sem*: placentis in angulo loculorum centrali » positis adfixa exalbuminosa. »

Obs: Ordo medius inter *Alismaceas* et *Najadeas*, satis distinctus, monente Bartl:, fructibus polyspermis, habitu insuper proprio, sc: herbulæ aquaticæ vel palustres quandoque parasiticæ glaberrimæ tenerrimæ, foliis vel potius phyllodiis varie dissectis, radicibus peltiformibus vel tuberosis, pedunculis 1-floris. Gen: 4., stirpes 7. exoticæ nonnullæ obscuræ. *Podostemi* genus Michx: ordinis typus enumeratur a Spr: inter *Najades* cum *Marathro* H. et B. Nullas species possideo.

Ordo CLXIV.

NAJADEÆ

(Rich: elem: bot: p. 416. = Bartl: ord: nat: p. 71. = *Fluviales* Vent: tabl: II. p. 80. = *Najades* Juss: gen: p. 18. excl: plurib: gener: = *Hydrocharidibus* affines R. Br: prodr: ed: 2. p. 201. pro *Najade*).

Char: essentialis.

» *Flores* monoici rarius dioici in glomerulos sæpius » conferti vel hermaphroditi. Masc: sæpius monandri » squama herbacea vel membranacea suffulti, aut » spatha propria inclusi. Foem: *Ovar*: 1. 1-ovulatum. » *Styl*: 1. stigmate simplici vel partito. *Carpellum* » indehiscens monospermum. *Sem*: exalbuminosum. » *Embr:* curvatus. *Radic*: magna incrassata hilo ap- » proximata. »

Obs: Ordo constans 10-12. generibus. Herbæ aquaticæ plerumque submersæ, caulibus nodoso-articulatis, foliis integerrimis nervosis vaginantibus lamina quandoque abortiva, sæpe floribus masculis periphericis fœmineis centralibus, ita ut quisque glomerulus florem hermaphroditum simulet.

I. Najas W. act: acad: Berol: 1798. p. 85. = Spr: syst: n. 3078. = Lam: ill: t. 799. f. 1. (*Monoëc: tetrand*: W., *monandr*: Spr:).

» *Flores* monoici. Masc: squama 2 - loba. *Spatha*

» 1-phylla 4-fida. *Anthera* sessilis 4-locularis. Foem:
» *Stigm*: 2-3-fidum. *Carpellum* ovoideum. »

Obs: Genus nunc constans ex Spr: unica specie, ceteris ad *Cauliniam* amandatis. *N. tetrasperma* W., quam Michx: (gen: II. t. 8. f. 1.) enumerat pro stirpe distincta ex aquis *Italiæ*, est planta obscura.

✽ 1. *N. major* = All: pedem: n. 2105. = Spr: syst: III. 803. = Michx: gen: II. t. 8. f. 2. Lam: ill: t. 799. f. 1. *N. marina* L. sp: 1441. *N. monosperma* W. (*Eur*: passim. *Pedem*: ad oras lacuum *Canapiciens*: et præsertim ad exitum aquarum All: l. c.). Ann: Caulis debilis uti folia intense viridis sæpius muricatus, flores herbacei axillares.

II. Caulinia W. act: acad: Berol: 1798. p. 87. t. 1. f. 2. non DC. nec R. Br: = Spr: syst: n. 39. = Lam: ill: t. 799. f. 2. sub *Najade* (*Monoëc*: *monandr*: W. *Monandr*: *digyn*: Spr:).

» *Squamæ* 0. *Anthera* sessilis ventricosa apice den-
» ticulata. *Styl*: filiformis, *stigmate* 2 - fido. Cetera
» *Najadis*. »

Obs: Genus nunc constans ex Spr: stirpibus 6., quarum 2. tantum europææ. *Caulinia* DC. et R. Br: pertinet ad *Posidoniam* Kôn:

✽ 1. *C. fragilis* = W. l. c. et sp: IV. 182. = Spr: syst: I. 20. = Michx: gen: II. t. 8. f. 3. *Najas minor* All: n. 2106. (In lacubus *Eur*: *Pedem*: in aquis stagnantibus et lentissime fluentibus agri *Canapiciens*:, in lacu *di Moncrivello* All: l. c. In aquis stagnantibus prope *Lucengo* Re fl: tor: II. p. 106. Ad *Ticini* foces et ad lacus vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 102.).

Ann: Glaberrima, caulis dichotomo-ramosus, folia ex vagina membranacea terna vel opposita subulata recurva muricato-dentata, flores axillares sessiles. *C. intermedia* Noc: et Balb: fl: ticin: II. p. 103. t. 15. non videtur diversa nisi foliis *minus recurvis* (ex icon:) nec tamen *rectis* uti in phrasi. *C. microphylla* eorumdem, si phrasim respicias, identica est cum *C. fragili*, si syn: W. illud non invenies, si demum syn: Poll: non quadrat cum phrasi, folia enim in stirpe *Polliniana* (*C. alagnensis*) sunt *fasciculata erecta*.

III. Zoitera Lin: gen: ed: Schreb: n. 1390. excl: 1. stirpe = Spr: syst: n. 38. = Lam: ill: t. 737. (*Monoëc: monandr*: W. *Monandr: digyn*: Spr: Inter *Aroideas* Juss: gen: p. 24.).

» *Folium* spathæ vicem gerens. *Spadix* in folio
» inclusus flosculis uno latere tectus; singuli masculi
» superiores *anthera* sessilis, inferiores fœminei. *Ovar*:
» 1. stylo 1-2-fido. *Caps*: elliptica. »

Obs: Genus fructificatione singularissimum, affinitate medium inter *Najades*, *Typhaceas* et *Callaceas*, habitu tamen omnino proprio, nunc constans ex Spr: unica stirpe, aliis ad *Thessaliam* et *Cymodoceam* Kon: amandatis.

❀ 1. *Z. marina* = L. sp: 1374. = Spr: syst: I. 20. = Fl: dan: t. 15. (In maribus *Europæis*. Ad litus maris *Nicæens*: All: n. 2111. *Sardin*: Moris st: sard: I. p. 48.). Perenn: Glabra, folia graminea. Huic proxima est *Z. mediterranea* DC. fl: fr: n. 1818., sed differt spadice dioico, anthera filamento elongato suf-

fulta, unde ad aliud genus amandata (*Phucagrostis* Caulin:, W. *Cymodocea* Kon:, Spr:).

IV. Posidonia Spr: syst: n. 205. ex König: ann: bot: II. p. 96. = *Zosteræ*, *Kerneræ*, *Cauliniæ*, et *Ruppiæ* spec: quorund: (*Polygam*: *monoëc*: W. *Triandr*: *monog*: Spr:).

» *Flores* plerumque polygami. *Perigon*: o. *Fila-*
» *menta* 3. dilatata calycina persistentia basi extus
» 2-antherifera, antheris adnatis lobis basi solutis.
» *Stigm*: sessile villosum. »

Obs: Genus obscurum constans ex Spr: 3. stirpibus, quarum 2. ex mare *Pacifico*, altera ex *Mediterraneo* et *Tropicali*.

❀ 1. *P. oceanica* = Spr: syst: I. 181. = Sub *Zostera* L. syst: XII. p. 605. Sub *Kernera* W. sp: IV. 947. Sub *Caulinia* DC. fl: fr: n. 1819. *Posidonia Caulini* Kön: l. c. = Lob: ic: 251.? Caulin: dissert: neap: 1792. c. ic: (Ad maris *Nicæens*: litus All: n. 2110. sub *Zostera*. *Sardin:* circa insulam *S. Pietro* Moris st: sard: II. p. 10.). Perenn: Ramosa, folia disticha linearia plana longissima obtusa basi vagina setosa vestita, flores in spicam pedunculatam terminalem.

V. Zannichellia Lin: gen: ed: Schreb: n. 1391. = Spr: syst: n. 3079. = Lam: ill: t. 741. (*Monoëc: monandr*: L. Inter *Alismaceas* DC.).

» *Flores* monoici. Masc: *Perigon*: o. *Stam*: 1., *an-*
» *thera* 2-4-loculari, *filamento* elongato ad basim

» floris fœminei. Foem: *Perigon*: campanulatum squa-
» miforme. *Ovar*: 2-6., singulis *styl*: 1., *stigmate* sul-
» cato. *Akenia* compressa gibbosa aspera vel extus
» crenulata. »

Obs: Genus satis ab affinibus distinctum, constans 2. stirpibus seqq:

❀ 1. *Z. palustris* = L. sp: 1375. = Spr: syst: III. 803. = Fl: dan: t. 67. Michx: gen: 71. t. 34. f. 1. (*Eur*: et *Amer*: bor: aquis. In comit: *Nicæens*: ad rivulos, in fossis circa *Demont* All: n. 2108. Agro *Segusiano* in aquis lente fluentibus Re fl: segus: p. 76. Prope *Sangone*, in fontibus inter *Padum* et cœnotaphium *della Rocca*, atque in *Venariæ* nemorum rivulis et fossis aquaticis Re fl: tor: II. p. 106. Provinc: *Novariens*: in fossis et aquæductibus vulgatissima Biroli fl: acon: II. p. 102. *Sardin*: in aquis stagnantibus vulgatissima Moris st: sard: I. p. 43.). Ann: Immersa tenuissima, folia capillacea superiora fasciculata, flores herbacei antheris 4-locularibus, stigmatibus integerrimis, akeniis extus crenulatis.

❀ 2. *Z. dentata* = W. sp: IV. 181. = *Z. palustris* var: Spr: syst: III. 803. = Michx: gen: 71. t. 34. f. 2. (In *Ital*: fossis. *Pedem*: obviam venit prope *Albam* ad scaturigines Re app: II. p. 205.). Facile confunditur cum priori, sed præter staturam *minorem* differt anthera 2 - *loculari*, stigmate *dentato*, akenio *aspero* nec extus *crenulato*.

VI. Potamogeton Lin: gen: ed: Schreb: n. 234. = Spr: syst: n. 566. = Lam: ill: t. 89. (*Tetrand*: *tetrag*: L. Inter *Alismaceas* R. Br:).

» *Flores* hermaphroditi spicati. *Perigon*: 4 - parti-
» tum. *Stam*: 4. antheris 2 - locularibus. *Ovar*: 4.
» stigmate sessili. *Fructus* ex akeniis 4. sessilibus. »

Obs: Genus habitu et fructificatione distinctissimum, constans 30. circiter stirpibus, inter quas nonnullæ fallaces formam frequenter omnino alienam induentes uti sæpe contingit in plantis aquaticis. Herbæ fere omnes europææ, foliis sæpe vaginantibus, caulinis et radicalibus quandoque difformibus, lanceolatis vel linearibus, floribus spicatis axillaribus vel terminalibus, ramulis et spicis plerumque basi 2-spathaceis, ex quibus optimæ sectiones eruuntur.

1. *Foliis superioribus natantibus sæpe difformibus.*

❀ 1. *P. natans* = L. sp: 182. = Spr: syst: I. 498. = Fl: dan: t. 1025. (*Eur*:, *Asia*, *Afr*: et *Amer*: bor: *Pedem*: ad lacus et flumina lente fluentia frequens All: n. 876. Secus aquas lente fluentes ad *Avilianæ* lacus Re fl: segus: p. 17. Abunde in lacusculo *di Pianezza* dicto *il Fontanei*, in sylvis *Stupinixii* et in locis uliginosis secus *Padum* Re fl: tor: I. p. 108. In aquis lente fluentibus præsertim oryzarum ubi occurrit *P. fluitans* Roth: var: Biroli fl: acon: I. p. 53. *Sardin*: in aquis stagnantibus lenteque fluentibus *Orri* et *Flumendosa Nurri* Moris st: sard: I. p. 43.). Perenn: Folia omnia longe petiolata inferiora lanceolata

superiora ovato-oblonga sub-cordata, spica cylindrica brevis pedunculata. *P. fluitans* non differt nisi foliis utrinque attenuatis nec sub-cordatis.

❃ 2. *P. oblongus* = Viv: fragm: fl: ital: fasc: I. t. 2. = DC. fl: fr: suppl: p. 310. = *P. natans* var: Spr: syst: I. p. 498. (In paludosis summi verticis *della Scaggia* supra *Pegli* in plaga occid: *Liguriæ* Viv: l. c.). Differt a præcedenti statura minori, foliis conformibus, sed pariter natantibus nec submersis, lamina angustiore utrinque acuta, stipulis longioribus; ceterum simillimus.

❃ 3. *P. rufescens* = Spr: syst: I. 498. ex Schrad: = *P. obscurum* DC. fl: fr: suppl: p. 311. *P. fluitans* Sm: non Roth: *P. serratum* Roth: non L. *P. alpinum* Balb: misc: bot: p. 13. = *P. annulatum* Bellard: Act: Taur: vol. VII. p. 445. t. 1. f. 1. (*Eur*: passim. *Pedem:* in alpibus *Augustanis*, speciatim in lacu *Chamollet* Balb: l. c. et in parvo lacu *di Brona* Bellard: sub *P. annulato*). Undique rufescens, folia inferiora sessilia lanceolata superiora brevi-petiolata ovato-oblonga, stipulæ lato-lanceolatæ, pedunculus folia subæquans.

❃ 4. *P. heterophyllus* = Schreb: spicil: p. 21. = Spr: syst: I. 498. *P. heterophyllum* et *gramineum* W. sp: I. 713. 716. DC. fl: fr: n. 1872. 1873. = Oed: fl: dan: t. 22. Raj: angl: III. p. 149. t. 4. f. 3. (*Eur*, *Amer*: bor: *Pedem*: secus *Padum* in aqua minus profunda, in rivulis prope *Villaregia*, *Caselle*, *la Veneria* All: n. 882. sub *P. gramineo*. Re fl: tor: I. p. 109. In oryzis uliginosis uti *alla Torretta dei Barnabiti* vulgaris *P. heterophyllus* Biroli fl: acon: I. p. 53.

Secus *Padum* versus *Candia P. gramineus* Biroli l. c. p. 54. *Sardin*: juxta torrentem *Flumini* Moris st: sard: I. p. 43.). Perenn: Flexuosus, folia omnia linearia sessilia submersa vel superiora petiolata lamina oblonga natante, stipulæ lineares folio breviores, pedunculi superne incrassati. *P. gramineus* non differt nisi foliis omnibus linearibus submersis; nonne hæc tot phyllodia quæ dum aërem attingunt apice in laminam explanantur?

❄ 5. *P. augustanus* = Balb: misc: bot: p. 14. t. 3. = Spr: syst: I. 498. = Ic:? (In stagno non longe ab itinere inter *Oyaz* et *Bronaz* in valle *Augustæ Prætoriæ* Balb: l. c.). Perenn: Filiformis, folia longissima inferiora petiolata lanceolata superiora sessilia linearia conferta, pedunculus incrassatus foliis multoties longior.

2. *Foliis submersis omnibus conformibus.*

❄ 6. *P. lucens* = L. sp: 183. = Spr: syst: I. 498. = Fl: dan: t. 195. (*Eur*:, *Asia*. *Pedem*: circa lacum *di Aseglio* All: n. 877. Circa *Avilianæ* lacus Re fl: segus: p. 17. Ad *Verbanum* vulgaris Biroli fl: acon: I. p. 53. *Sardin*: in aquis fluentibus *su riu Mannu*, *Arcidano* Moris st: sard: I. p. 43.). Perenn: Teres cæspitosus ramosus, folia ovato-lanceolata plana in petiolum brevem attenuata pellucida, pedunculi valde incrassati, spica coarctata.

❄ 7. *P. perfoliatus* = L. sp: 182. = Spr: syst: I. 499. = Fl: dan: t. 196. (*Eur*:, *Amer*: bor: *Pedem*: in aquis lente fluentibus, ad lacum *di Viverone* pro-

ximasque majores fossas All: n. 875. In aquis secus *Padum* Re fl: tor: I. p. 108. In fontibus et ad lacus Biroli fl: acon: I. p. 53.). Planta omnino immersa præter spicam, ex quo et foliis sub-rotundis cordato-amplexicaulibus, facile distinguenda. Variat in fluviis foliis longioribus, in aquis profundioribus foliis remotis, in vadis arenosis foliis orbiculatis dense bifariam imbricatis.

❃ 8. *P. crispus* = L. sp: 183. = Spr: syst: I. 499. = Fl: dan: t. 927. Ic: taur: vol. 7. t. 68. (*Eur*: *Pedem*: vulgatissimus secus *Padum* et ad lente fluentes aquas All: n. 879. Re fl: segus: p. 17. Prope *Venariam* ad portum eundo versus *Caselle* Re fl: tor: I. p. 109. In fossis paludosis oryzarum Biroli fl: acon: I. p. 53. *Sardin:* in aquis fluentibus *Serrenti*, *Guspini* Moris st: sard: I. p. 43.). Perenn: Compressiusculus, folia alterna lanceolata sessilia undulata inæqualiter serrata, stipulæ breves laceræ, spica pauciflora, fructus rostrati. Variat foliis superioribus oppositis.

❃? 9. *P. serratus* = L. sp: 183. non Poir: = Spr: syst: I. 499. = Ic:? (*Gallia* austr: ? *Pedem*: ad lacum *M. Cenisii*, in aquis lente fluentibus agri *Vercellensis* et secus lacus *Canapiciens*: All: n. 878. In fossis oryzarum Biroli fl: acon: I. p. 54.). Vix differt a priori, cujus forsan var:, caule tereti, foliis (constanter?) oppositis, fructibus obtusis. Ceterum planta dubia etiam pro *Pedem*: Auctores *Galliam* austr: pro ejus patria indicant, attamen cl: DC. in fl: gall: illam non enumerat; in *M. Cenisio* post All: non fuit reperta; planta *Novariens*: a Biroli enumerata pertinet

ad *P. crispum* ipso monente in mss: (*P. serratus* Poir:); specim: mea de vero *P. serrato* L. habui a cl: Perret sine loci indicatione.

❀ 10. *P. densus* = L. sp: 182. = Spr: syst: I. 499. = Fl: dan: t. 1264. (*Eur*: med: *Pedem*: ad *Sturæ* cum *Pado* confluxum copiosissime, atque vulgaris est secus *Padum* ubi aquæ lente fluunt, nascitur etiam in profundis fossis aquarum All: n. 880. Agro *Segus*: in aquosis secus fontes Re fl: segus: p. 17. In fontium rivulis, nec non secus *Cerundam* prope *Venariam* Re fl: tor: I. p. 108. In aquis mortuis *Padi* et *Ticini* vulgaris Biroli fl: acon: I. p. 53.). Perenn: Dichotomus dense foliosus, folia oblongo-ovata sessilia integerrima sub-acuminata, spica brevissima sub-quadriflora, fructus rostrati carinati.

3. *Foliis linearibus sessilibus conformibus.*

❀ 11. *P. compressus* = L. sp: 183. = Spr: syst: I. 499. = Fl: dan: t. 203. Ic: taur: vol. 20. t. 83. (*Eur*: *Pedem*: ad lacus *Canapiciens*: ubi aquæ inundarunt frequens All: n. 881.). Perenn: Compressus flexuosus, folia opposita vel alterna distantia integerrima basi 2-glandulosa, stipulæ foliis latiores sæpius obtusæ et subinde 2-fidæ, pedunculi complanati emersi, spicæ 4-6-floræ floribus per paria distantibus, fructus carinati.

❀ 12. *P. pusillus* = L. sp: 184. = Spr: syst: I. 499. = Fl: dan: t. 1451. Vaill: bot: Paris: t. 32. f. 4. (*Eur*: *Pedem*: in aquis *Padi* parum profundis atque ad oras lacuum frequens All: n. 886. Ad lacum

M. Cenisii Re fl: segus: p. 17. In parvis stagnis ubi *Sangone* in *Padum* illabitur Re fl: tor: I. p. 110. Locis similibus secus *Sturam* observavit Piottaz. In stagnis et rivulis oryzarum Biroli fl: acon: I. p. 54. *Sardin*: in aquis lente fluentibus *Flumendosa* Moris st: sard: I. p. 43.). Differt a priori radice *annua*, statura undique *minori*, caule *sub-tereti*, fructibus *ecarinatis.*

4. *Foliis linearibus vaginantibus conformibus.*

✽ 13. *P. pectinatus* = L. sp: 183. = Spr: syst: I. 499. = Engl: bot: t. 323. Pluk: Phyt: t. 216. f. 5. et Vaill: bot: Par: t. 32. f. 5. pro *P. marino*. *P. setaceus* et *marinus* L. (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: occurrit supra *Moncalieri* ad *Padum* dictum *il Po morto* All: n. 883. 884. sub *P. pectinato* et *setaceo*, in lacu *M. Cenisii* All: n. 885. sub *P. marino*. Re fl: segus: p. 17. pro *P. marino* et fl: tor: I. p. 109. pro *pectinato*. In aquis stagnantibus *Padi* et *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 54. pro *P. pectinato* et *setaceo*. *Sardin*: in stagnis *Sanugheo*, *Bari* Moris st: sard: I. p. 43.). Perenn: Filiformis, folia setacea opposita vel alterna prælonga, vagina elongata, spicæ interrupte pauci - et grandifloræ. Recte meo sensu conjuncti a Spr:, exemplo R. et S. aliorumque, *P. setaceus* et *marinus* L. qui differunt, tantum sc: primus foliis *oppositis*, alter foliis *alternis*; at foliorum dispositio et spica plus minusve interrupta, characteres fallacissimi in hoc genere.

VII. Ruppia Lin: gen: ed: Schreb: n. 235. = Spr: syst: n. 567. = Lam: ill: t. 90.

» *Flores* distichi in spadice solitario. *Perigon*: ca-
» ducum 2-valve. *Fructus* pedicellaris. Cetera *Pota-*
» *mogetonis.* »

Obs: Genus constans 4. stirpibus habitu *Potamogetonis*, quarum 2. europææ, 2. exoticæ non satis cognitæ.

❄ 1. *R. maritima* = L. sp: 184. = Spr: syst: I. 500. = Fl: dan: t. 354. (Per omnem *Eur*: et *Amer*: in stagnis maritimis. Ad litus maris *Nicæens*: All: n. 2109. *Sardin*: in stagnis maritimis ins: *S. Pietro* et *Calari* var: *β recta*, in illis *Simin*, *Carbonara* et *Muravera* var: *α spiralis* Moris st: sard: I. p. 43.). Plantula valde varians nec forsan satis determinata; facies *Potamogetonis pectinati*. Cl: Moris l. c. observat varr: sardoas perennes esse et ferre antheras 8. totidemque ovaria. Cl: Wulf: ap: Roem: arch: III. B. 3. p. 333. jam monuerat variare in eadem planta germinum numerum a 3. ad 5., sed de antheris silet, ceterique Auctores 4. tantum ei tribuunt, excepto cl: All: qui in diagnosi generis hæc habet: « *spicæ ferentes antheras* 8. *reniformes.* »

Obs: geographica circa *Najadeas.*

Najadeæ per orbem sparsæ circiter . . . 45

Najadeæ pedemontanæ.

Najas	1
Caulinia	1
Zostera	1
Posidonia	1
Zannichellia	2
Potamogeton	13
Ruppia	1
	20

Et sic fere mediam partem constituunt.

Ordo CLXV.

TYPHACEÆ

(DC. fl: fr: III. p. 147. = Bartl: ord: nat: p. 69. = *Typhoideæ* Vent: tabl: II. p. 87. = *Typhæ* Juss: gen: p. 25. = J. S. Hill: fam: I. p. 60. t. 11. = *Aroideæ* sect: III. R. Br: prodr: ed: 1. I. p. 338. ed: 2. I. p. 194.).

Char: essentialis.

» *Flores* monoici spicati vel capitati. Masc: in spica » vel capitulo superiores, singulis *perigon*: squamo- » sum vel setaceum. *Stam*: 3. libera vel inferne con- » nata antheris erectis. Foem: inferiores, singulis *pe-* » *rigon*: masculi. *Ovar*: 1. 1-ovulatum. *Styl*: 1. stig- » mate simplici dilatato. *Fructus* siccus indehiscens » 1-spermus. *Sem*: pendulum farinaceo-albuminosum. » *Embr*: inclusus. *Radic*: infera. »

Obs: Ordo inflorescentia *Aroideis*, floribus *Cyperaceis* magis affinis, a quibus differt præsertim seminis structura. Gen: 2. Plantæ aquaticæ, foliis alternis integris linearibus plus minus angustis basi vaginantibus.

I. Typha Lin: gen: ed: Schreb: n. 1401. = Spr: syst: n. 3154. = Lam: ill: t. 748.

» *Spicæ* (*amenta*) utriusque sexus cylindricæ. *Stam*: » squamulis sæpius 3 - stipata. *Caryops*: (*utriculus*

» R. Br:) pedicellata basi pilis articulatis pappi in-
» star cincta. »

Obs: Genus constans 4. circiter stirpibus ex *Eur*: et *Amer*:, habitu simillimis, distinguendis præsertim ex continuitate vel distantia spicæ masculæ a fœminea, squamarum forma, foliorum longitudine respectu ad caulem (*culmus*), aliisque levioribus notis.

* 1. *T. latifolia* = L. sp: 1377. = Spr: syst: III. 890. = Fl: dan: t. 645. Ic: taur: vol. 19. t. 41. Vern: *Pan dl luv* (*Eur*:, *Amer*: bor: *Pedem*: ubique in aquis stagnantibus All: n. 2348. In *Avilianæ* lacu Re fl: segus: p. 76. Abunde in locis valde aquosis Re fl: tor: II. p. 110. In paludosis et oryzis Biroli fl: acon: II. p. 104.). Perenn: Elata, folia plana, spicæ valde approximatæ quandoque ex spatha caduca inter unam et alteram sub-divisæ, squamæ flaccidæ simplicissimæ.

* 2. *T. angustifolia* = L. sp: 1377. = Spr: syst: III. 890. = Lam: ill: t. 748. f. 2. Ic: taur: vol. 19. t. 40. (*Eur*:, *Amer*: bor: et austr: *Pedem*: in alveis fluminum locis inundatis præsertim secus *Duriam* All: n. 2349. Re fl: segus: p. 76. In paludibus secus *Sangone* prope *Montemcalerium* et secus *Duriam* Re fl: tor: II. p. 110. In paludosis præsertim vallis *Ticini* et *Padi* Biroli fl: acon: II. p. 104. *Sardin:* in palustribus Moris st: sard: I. p. 48.). Differt a priori statura undique *minori*, foliis *angustioribus*, spicis *interruptis absque spatha*, squamis *latiusculis inciso-dentatis*. Præsentia spathæ inter spicas et ad basim spicæ fœmineæ character fallax; possideo specim: *T. angustifoliæ* in quibus utraque spica exhibet spatham,

uti e contrário spathæ desunt interdum in *T. latifolia.*

❋ 3. *T. minor* = Sm: fl: brit: III. p. 961. = Spr: syst: III. 890. = Ic: ? *T. angustifolia β* L. *T. minima* W. sp: IV. 198. *T. media* Schleich: et DC. ? (*Anglia*, *Gallia*, *German*: *Pedem*: secus *Duriam* prope *Lucengo* et ad confluentem *Duriæ* cum *Pado*; provenit quoque secus torrentem *Chisone nell'Abbadia di Pinerolo* Re app: alt: p. 205. *Nicææ* sec: DC. fl: fr: suppl: p. 302.). Folia angustissima sub-setacea, spica mascula remotiuscula cylindrica angusta squamis obsoletis, filamentis latiusculis sub-monandris, spica fœminea elliptica. Ex syn: DC. comparato cum syn: Spr: confusio exsurgit inter *T. mediam* et *minimam*; primæ tribuit DC. syn: *T. angustifoliæ β* L. quæ sec: Spr: pertinet ad *T. minimam* W. eadem ac *T. minor* Sm: E contra cl: DC. *T. minimam* habet pro specie distincta. Planta pedemontana referenda est ad *T. minimam* W. (*T. minor* Sm: sec: Spr:), non ad *T. mediam* DC. in qua utraque spica cylindrica; hæc forsan mera var: *T. latifoliæ.*

II. Sparganium Lin: gen: ed: Schreb: n. 1402. = Spr: syst: n. 3090. = Lam: ill: t. 748.

» *Spicæ* utriusque sexus globosæ. *Stam*: squamis » simplicibus stipata. *Drupa* exsucca sessilis basi squa- » mis nec pilis cincta. »

Obs: Genus spicæ forma et fructu sessili præsertim a *Typha* distinctum, habitu tamen simillimum, constans 4. circiter stirpibus perennibus pariter *Eur*:

vel *Amer*: bor: incolis, præcipue distinguendis ex simplicitate vel compositione pedunculi communis, secus quem spicæ plus minus numerosæ adnascuntur, nec non ex stigmatis forma.

❉ 1. *Sp*: *ramosum* = Smith: brit: III. p. 961. = Spr: syst: III. 832. = Lob: ic: t. 80. f. 1. *Sp*: *erectum* var: α L. sp: 1378. Ic: taur: vol. 16. t. 36. (*Eur*:, *Sibir*:, *Amer*: bor: *Pedem*: ad aquas stagnantes frequens All: n. 2350. sub *Sp*: *erecta*. Re fl: segus: p. 77. et fl: tor: II. p. 111. Biroli fl: acon: II. p. 104. *Sardin*: in aquis stagnantibus Moris st: sard: I. p. 47.). Erectum superne ramosum, folia elongata basi triquetra lateribus concavis, pedunculus communis paniculatus ramosus, stigma lineare.

❉ 2. *Sp*: *simplex* = Smith: brit: III. p. 962. = Spr: syst: III. 832. = Lob: ic: t. 80. f. 2. *Sp*: *erectum* var: β L. sp: 1378. (*Eur*:, *Amer*: bor: *Pedem*: crescit cum priore Biroli fl: acon: II. p. 105.). Vix distinguitur a *ramoso* statura *minori*, foliorum lateribus *planis*, pedunculo communi *simplici*.

❉ 3. *Sp*: *natans* = L. sp: 1378. = Spr: syst: III. 832. = Ic: ? (*Eur*: med: et bor: *Pedem*: in *M. Cenisio* loco dicto *il Barracon*, et frequens ad lacus in alpibus *Tarantasiæ* All: n. 2351. Re fl: segus: p. 77. In stagnis non rarum præsertim secus *Aconiam* Biroli fl: acon: II. p. 105.). A præcedentibus statim distinguitur foliis *incumbentibus natantibus planis* caule multo *longioribus*, pedunculo communi *simplicissimo*, spicis *parvis* masculina *sub-solitaria*, stigmate *ovato brevissimo*. Variat statura pro statione in lacubus multo

majore quam in paludibus. Possideo sub nomine *Sp: fluitantis* specim: ex hb: Biroli quæ a *Sp: natante* non videntur differre.

Obs: geographica circa *Typhaceas.*

Typhaceæ per orbem sparsæ circiter . . . 8

Typhaceæ pedemontanæ.

Typha	3
Sparganium	3
	6

Ordo CLXVI.

PANDANEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 340. ed: 2. p. 196. = Bartl: ord: nat: p. 69. = *Inc*: *sed*: Juss: p. 444. = Lam: ill: t. 798.).

Char: *essentialis*.

» *Flores* dioici vel polygami perigonio destituti » spadicem dense cingentes. Masc: singulis *stam*: 1., » *anthera* 2-loculari. Foem: *Ovaria* libera vel sæpius » in phalanges connata 1 - vel multi-ovulata, *stig-* » *mate* sessili adnato coronata. *Drupæ* fibrosæ in pha- » langes sæpius connatæ singulis 1 - locularibus 1 - » spermis, vel rarius *bacca* multilocularis polysper- » ma. *Sem*: carnoso-albuminosa. *Embr*: axilis erectus. » *Plumula* inconspicua. »

Obs: Ordo habitu ad *Palmas* accedens, sed fructificatione potius *Aroideis* affinis, constans 2-3. generibus ex *Australas*:, *India* et insulis *Afr*: orient: Arbores vel frutices caudice stricto sæpe stolonifero, nunc debili decumbente, foliis spiraliter positis bifariam imbricatis elongatis sub-amplexicaulibus marginibus sæpissime spinosis, floralibus minoribus sæpe coloratis. Nonnullæ *Pandani* stirpes occurrunt in caldariis europæis, sed admodum raræ, inter quas speciatim = *P. odoratissimus* = L. suppl: 404. (*Ind*:

orient:, *China*, ins: *Oceani Pacifici*). Arbor pulcherrima, foliis longissimis ensiformi-linearibus dorso margineque spinoso-dentatis, spinis viridibus spiraliter amplexicaulibus, floribus dioicis, fructu ovato solitario. Confusus sæpe cum *P. utili* Bory, a quo distinguitur spinis foliorum *rubris*, fructu *globoso*. Uterque cultus in h. Ripul: ; flores desidero.

Obs: geographica circa *Pandaneas*.

Pandaneæ omnes exoticæ circiter . . . 26

Ordo CLXVII.

ORONTIACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 68. = *Aroidearum* genn: Juss: gen: p. 23. = R. Br: prodr: ed: 1. p. 333. ed: 2. p. 189.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi in spadice aggregati sessi-
» les. *Spadix* solitarius ad apicem scapi sæpius nudus
» vel spatha 1-2-phylla involucratus, vel rarius spa-
» dices plures alternatim fasciculati pedunculati bra-
» ctea suffulti. Singuli flores *perigon:* herbaceum vel
» petaloideum varie divisum (4 - 7.) liberum. *Stam:*
» perigonii divisionibus numero æqualia iisque adfixa
» raro hypogyna, *antheris* 2-locularibus. *Ovar:* 3-4.
» connata multi-ovulata. *Styl:* 3-4. connati. *Fructus*
» capsularis vel baccatus 3-4-locularis loculis sæpius
» 1-spermis, rarius 1-locularis 1-spermus. *Sem:* pen-
» dula sæpe carnoso-albuminosa, nunc exalbuminosa.
» *Embr:* inversus. »

Obs: Ordo habitu naturalissimus *Callaceis* persimilis; fructificatio tamen aliquantulum diversa; melius forsan, uti ex Juss: et R. Br:, in unum retinendi sub *Aroideis* et ordo in sectiones tantum dividendus exemplo cl: Rich:, sc: *Aroideæ veræ*, *Orontiaceæ* et *Pistiaceæ.* Germinatio in quibusdam adhuc obscura et

circa illam consulenda dissertatio cl: Pet: Thouars *de germinat: monocotyl:*; R. Br: prodr: ed: 2. p. 190. 191. in observationib:; Martius observ: sur la fécondat: des *Aroidées* in bull: univ: 1831. octobr: p. 61.; A. Rich: Reliq: Richardianæ in Arch: bot: 1833. I. p. 9.; denique Schott melet: bot: fasc: I. l. c. p. 251., ubi 45. genera de *Araceis* constituit, quorum major pars novissima et in dispendium antiquiorum creata. *Orontiaceæ* constant autem ex Bartl: 6. generibus fere omnibus exoticis; herbæ perennes scapigeræ, foliis sæpissime integerrimis basi vaginantibus linearibus vel oblongis.

I. Acorus Lin: gen: ed: Schreb: n. 586. = Spr: syst: n. 1293. = Lam: ill: t. 252. (*Hexand*: *monog*: L. *Araceæ Acoroideæ* Schott.).

» *Spadix* solitarius lateralis cylindricus. *Perigon*: » ex squamulis 6. e spadicis axi enatis inferne ge- » nitalibus adpressis persistentibus. *Stam*: 6. cum » squamulis inserta eisque alterna, filamentis subu- » latis, antheris peltatis. *Stigm*: sessile in areolam » orbiculatam minutissime glandulosam. *Bacca* obli- » terate 3-locularis loculis 1-spermis, 1-2. sæpius » abortivis. »

Obs: Genus constans 2 - 3. stirpibus vix inter se distinctis ex longitudine apicis scapi. Cons: A. Rich: l. c. p. 22. præsertim pro *A. gramineo* ejusque optimam iconem t. 3.

✻ 1. *A. Calamus* = L. sp: 462. = Spr: syst: II. 118. = Fl: dan: t. 1158. (*Eur*: fere tota, *Sibir*:,

Japon:, *Amer: Pedem:* locis spongiosis in valle *Macræ* All: n. 2090.). Planta aromatica, radice crassa spongiosa, foliis lineari-ensiformibus, scapo foliis simili apice longissimo; scapi pars spadici superior promiscue ab Auctoribus *mucronis* vel *apicis* nomine donatur. *A. gramineus* Ait: h. Kew: I. p. 474. ex *China*, quem etiam possideo, differt statura undique valde *minori*, mucrone spadicem *parum excedente*; cultus baccam facilius maturescit quam *Calamus*.

Obs: geographica circa *Orontiaceas*.

Orontiaceæ per orbem sparsæ circiter . .	10
Orontiaceæ pedemontanæ	1

Ordo CLXVIII.

CALLACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 66. = *Aroidearum* pars Juss: et R. Br: locis supra citatis circa *Orontiaceas* = *Araceæ* Schott l. c. excl: *Acoroideis* et *Orontieis* = J. S. Hill: fam: I. p. 55. t. 10. excl: 2.ª sect:).

Char: essentialis.

» *Flores* diclini. *Spatha* 1- raro 4-phylla. *Perigon*: » o. *Stam*: indefinita circa ovaria posita et tunc sub- » inde squamulis suffulta, vel ab iisdem remota su- » periorem spadicis partem occupantia. *Ovar*: distin- » cta plurima sæpissime multi-ovulata cum corpus- » culis glandulariis commixta (ovaria vel stamina » abortiva?). *Stigm*: 1. sæpius sessile. *Fructus* bac- » catus rarissime capsularis 1 - vel polyspermus. » *Album*: carnosum. *Embr*: rectus. Cetera ut in *Oron-* » *tiaceis*. »

Obs: Vide observationem ad *Orontiaceas*. Gen: 12. ex Bartl: in 3. sectiones divisa, sc: spatha tetraphylla, foliis 2-fidis (*Cyclantheæ*); spatha monophylla, squamis o. (*Calleæ*); spatha monophylla, staminibus squamis suffultis (*Pothoineæ*). Ex *Cyclantheis* nulla specim: possideo.

I. *Calleæ.*

I. Caladium Vent: pl: rar: h. Cels: p. 30. = Spr: syst: n. 3061. = Vent: l. c. t. 30. pro *C. bicolore* = *Ari* et *Colocasiæ* spec: quorund: (*Monoëc: polyand:* W., *androgyn:* Spr:, *Aroideæ veræ* A. Rich:, *Caladiæ Colocasiæ* Schott).

» *Flores* monoici. *Spatha* 1-phylla. *Spadix* andro-
» gynus sc: apice staminiferus, medio glandulis, basi
» ovariis tectus. *Stam:* numerosa, antheris peltatis
» multilocularibus. *Glandulæ* obtusæ. *Stigm:* umbili-
» catum. *Bacca* oligosperma. »

Obs: Genus constans ex Spr: 25. circiter stirpibus ex utriusque *Indiæ* regionibus præsertim calidioribus. Herbæ uti ceteræ *Callaceæ* perennes caulescentes vel scapigeræ, rarissime suffrutices stipite crasso, nonnullæ parasiticæ, quædam radicibus edulibus, foliis plerumque simplicibus indivisis sæpe cordato-sagittatis vel rarius pinnatifidis ternatis pedatisve; ex hisce nec non ex forma spadicis et spathæ, earumque proportione, species potissimum determinantur. Plures in calidariis europæis occurrunt ornamenti vel curiositatis gratia. Inter hasce ob foliorum venustatem primum locum meretur *C. bicolor* = Vent: l. c. *Arum bicolor* Jacq: h. Schoêmbr: II. p. 30. t. 186. Planta brasiliensis acaulis, radice perenni tuberosa, foliis supra radicem congestis longe petiolatis peltatis cordato-sagittatis disco roseis margine viridibus, spatham cucullatam obtusam medio contractam superantibus.

II. Arum Lin: gen: ed: Schreb: n. 1387. excl: nonnull: stirpib: = Spr: syst: n. 3060. = Lam: ill: t. 740. (*Dracunculinæ Enuroideæ* Schott).

» *Spadix* apice nudus, medio antheris, basi ova-» riis tectus. *Glandulæ* acutæ 2 - 3 - seriales prope » antheras. *Antheræ* sessiles transverse 2-valves. Ce-» tera *Caladii.* »

Obs: Genus habitu priori simillimum, constans ex Spr: 35. circiter stirpibus per orbem sparsis, inter quas 9-10. europææ, fere uti in *Caladio* determinandis.

* 1. *A. Dracunculus* = L. sp: 1367. = Spr: syst: III. 770. = Moris: hist: III. p. 548. s. 13. t. 5. f. 46. *Dracunculi* sp: Schott (*Eur*: austr: *Pedem*: circa *Montaldo di Mondovì* et in collibus etiam *Taurinens*: All: n. 2125. *Alle Blaccie* prope *Segus*: Re fl: segus: p. 76.). Caulescens maculatum, folia petiolata pedata foliolis lanceolatis integerrimis, spatha ovata plana glabra extus viridis intus atropurpurea anthesis tempore fœtidissima, spadix lanceolatus apice rubescens spatha brevior; post Allionium in collibus *Taurin:* repertum amplius non fuit.

* 2. *A. maculatum* = L. sp: 1370. = Spr: syst: III. 768. *A. vulgare* Lam: et DC. = Bull: herb: t. 25. Tabern: ic: 746. pro var: *α immaculata.* Lob: ic: 597. pro var: *β maculata.* Ic: taur: vol. 6. t. 145. 146. A. Rich: l. c. t. 1. pro fructificationis partibus optima (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: ad sepes et in umbrosis secus sylvas collium *Taurin:* et ad radices montium subalpinorum All: n. 2126. Secus viam in locis umbrosis ac sub - humidis inter *Almese* et *la*

Riviera Re fl: segus: p. 76. In sylvis prope *il Parco* sed rarum Re fl: tor: II. p. 135. *Sardin*: ad sepes Moris st: sard: I. p. 48.). Acaule maculatum vel immaculatum, folia longe petiolata hastato-sagittata lobis deflexis, spatha ovato-lanceolata acuta extus viridis intus albida, spadix clavatus demum livido-purpureus spatha duplo brevior. Radix crassa ad instar saponis adhibetur, volatilibus autem particulis exuta dat materiem farinaceam qua panis conficitur.

❀ 3. *A. italicum* = Lam: dict: III. p. 8. n. 7. = Spr: syst: III. 768. = Sabb: hort: Rom: II. t. 75. *A. maculatum* var: β All: n. 2126. non L. (*Eur*: austr: *Pedem*: cum priore All: l. c. Frequens in sylvis *Taurinens*: ac in locis umbrosis et speciatim in sylva prope ædem montis *Capucinorum* Re fl: tor: II. p. 136. In sylvis *Albensib*: legit Berterus). Differt a priori, cui valde affine, statura undique *majori*, foliis constanter *albo-venosis* non simpliciter maculis notatis, lobis *divaricatis auriculatis*. Cl: All: speciem hanc habuit pro var: prioris uti liquet ex syn: Bauh: pin: ab ipso citato, quæ var: tamen eadem non est ac *A. maculatum* β L. puncta tantum seu maculas non venas discolores gerens; hæc habet ut typus lobos foliorum deflexos integros nec divaricatos auriculatos.

4. *A. Colocasia* = L. h. Cliff: 434. n. 4. *Colocasiæ* sp: Schott (In aquosis *Græciæ*, *Asiæ* min:, *Syriæ*, *Ægypt*: *Sardin*: in aquis lente fluentibus *Milis* Moris st: sard: I. p. 48. indig: ?). Acaule, folia amplissima peltata cordata sinuoso-venosa. Pulcherrima stirps ob foliorum magnitudinem pedalem et ul-

tra. = 5. *A. crinitum* = Ait: h. Kew: III. p. 314. *A. muscivorum* L. suppl: 410. (Ins: *Balear: Sardin*: ad sepes ins: *S. Pietro* Moris st: sard: I. p. 48.). Affine *A. Dracunculo* n. 1., sed differt foliolo medio *hastato 3-partito*, spatha *majori cucullata* intus *pilosa*, clava (spadicis pars superior) *longissima* setis remotis violaceis adspersa. Anthesis tempore muscæ alliciuntur odore cadaveroso quo spatha fœtet, sed ita deceptæ exitum pilis clausum frustra quærunt, unde nomen triviale L. = 6. *A. pictum* = L. suppl: 410. *A. corsicum* Loisl: fl: gall: II. p. 617. (Ins: *Balear:*, *Corsic*: *Sardin*; ad margines sylvarum frequens Moris st: sard: I. p. 48.). Acaule, folia cordata venis coloratis picta, spatha sub-radicalis oblonga purpurea spadicem clavatum sub-æquans.

III. Arisarum Tourn: inst: 161. = Spr: syst: n. 3059. = Tourn: l. c. t. 70. = *Ari* spec: L. (*Dracunculinæ Arisareæ* Schott).

» *Spadix* apice nudus, basi hinc pistillis nonnullis » inde staminibus numerosis tectus. *Filamenta* manifesta. *Styl*: cylindricus, stigmate capitato. *Bacca* » polysperma. Cetera *Ari*. »

Obs: Genus ab *Aro* divulsum præcipue filamentorum stylorumque præsentia et fructu polyspermo, constans sola stirpe seq:

❀ 1. *A. vulgare* = Spr: syst: III. 768. ex Kunth = *A. australe* Rich: l. c. p. 20. t. 2. f. 2. optima. *Arum Arisarum* L. sp: 1370. All: n. 2127. = Jacq: h. Schoëmbr: II. p. 34. t. 192. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: In sylvis *Nicæensib:* et in collibus *Oneliæ* All:

l. c. *Sardin*: inter rupium fissuras Moris st: sard: I. p. 48.). Herba acaulis radice carnosa globosa, petiolis scapo et spatha punctis lineolisque ferrugineis adspersis, foliis hastato-sagittatis mucronatis lobis deflexis obtusis, spadice cylindraceo incurvato spatha cucullata breviore.

II. *Pothoineæ.*

IV. Pothos Lin: gen: ed: Schreb: n. 210. = Spr: syst: n. 3058. = Lam: ill: t. 738. = *Dracontii*, *Symplocarpi*, *Ari*, *Flagellariæ*, *Lasiæ*, et *Anthurii* sp: quorund: (*Orontiaceæ Pothoineæ* Schott).

» *Spadix* cylindricus undique flosculis tectus. *Ovar*: » crebra cincta staminibus 4. vel pluribus totidem- » que squamulis. *Filam*: brevia crassa, antheris 2- » locularibus longitudinaliter dehiscentibus. *Stigm*: » sessile. *Bacca* sub-2-sperma. »

Obs: Genus constans 30. circiter stirpibus ex utriusque *Indiæ* regionibus præsertim calidioribus. Herbæ acaules vel caulescentes radicantes et tunc caule vaginis persistentibus obsito, foliis in caulescentibus alternis magnis sæpe coriaceis integris vel rarius lobatis aut digitatis; ceterum ex forma et mensura spathæ spadicisque uti in generibus præcedentibus determinandæ. Nonnullæ cultæ in calidariis europæis ornamenti gratia, inter quas pro stirpibus foliis indivisis præferendus 1. *P. macrophyllus* = Sw: prodr: 33. Folia amplissima fere pedalia cordata acuta reticulato-venosa coriacea lobis rotundatis basi approximatis, scapus teres debilis, spatha lanceolata, spadix solitarius spatha multoties longior. = Et pro stir-

pibus foliis divisis = 2. *P. digitatus* = Jacq: ic: rar: III. t. 611. Folia digitata amplissima foliolis 7-9. petiolatis oblongis fere semi-pedalibus paralelle venosis membranaceis nitidis, scapus planiusculus, spatha ovato-lanceolata, spadix solitarius spatha paullo longior. Utraque culta in h. Ripul: cum aliis plerisque.

V. Ambrosinia Lin: gen: ed: Schreb: n. 1386. = Spr: syst: n. 3062. = Lam: ill: t. 737. (*Araceæ Ambrosineæ* Schott).

» *Spatha* apice attenuata circa medium a spadice
» complanato 2-partita. *Spadix* postice inferne nudus
» 2-glandulosus superne antheris numerosis sessilibus
» tectus, antice superne nudus basi 1-gynus, stigmate
» simplici. *Fructus* capsularis 6-locularis polyspermus. »

Obs: Genus a ceteris *Callaceis* satis distinctum ex florum situ in spadice et ex fructu capsulari, constans 2. stirpibus, quarum altera bengalensis mihi ignota, altera europæa.

1. *A. Bassii* = L. syst: veg: 689. (*Eur*: australior:, *Afr*: bor: *Sardin*: in pascuis collinis Moris st: sard: I. p. 48. cum var: *maculata*). Plantula acaulis pumila radice tuberosa, foliis longissime petiolatis lamina oblonga, scapo brevi, spatha apice filiformi reflexa. Variat foliis plus minus oblongis vel ovatis planis unicoloribus vel maculatis undulatis (*A. maculata* Ucria).

Obs: geographica circa *Callaceas*.

Callaceæ per orbem sparsæ circiter . . .	100
Callaceæ pedemontanæ	4

Ordo CLXIX.

PALMÆ

(Juss: gen: p. 37. = R. Br: prodr: ed: 1. p. 266. ed: 2. p. 122. = Mart: gen: et sp: *Palmar*: = Bartl: ord: nat: p. 63. = J. S. Hill: fam: I. p. 92. t. 15.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel sæpe polygami in spa-
» dice plerumque ramoso spatha primum incluso con-
» gesti bracteolati. Singulis *perigon:* liberum 6-di-
» visum segmentis duplici serie, exterioribus sæpe
» minoribus interioribus alternis quandoque connatis
» corollam 3-fidam æmulantibus. *Stam*: imo perigo-
» nio inserta sæpius segmentis opposita et eorum
» numero æqualia, raro 3. vel indefinita, filamentis
» liberis vel monadelphis, antheris 2-locularibus.
» *Ovar*: 3-loculare vel alte 3-lobum (ex ovariis 3.
» connatis), loculis lobulisve 1-ovulatis ovulo erecto,
» vel rarius (abortu?) 1-loculare 1-ovulatum. *Styl:*
» 3. connati, stigmatibus connatis vel discretis. *Fru-*
» *ctus* indehiscens baccatus vel fibroso-drupaceus 3-
» locularis 3-spermus vel (abortu?) 1-locularis 1-
» spermus. *Sem*: erecta crassa albumine magno car-
» tilagineo runcinato vel cavitate centrali rariusve
» ventrali donato. *Embr*: in lectulo proprio albumi-

» nis inclusus sæpius ab hilo remotus. *Plumula* in-
» clusa vix conspicua, extremitate cotyledonari per
» germinationem valde aucta. »

Obs: *Palmæ* a Botanicorum Principe merito *Principes* salutatæ, ordines universos et pulchritudine et utilitate excellunt. Truncus arboreus (*caudex* dictus) simplicissimus erectus basibus foliorum persistentibus squamosus rarius fruticosus ramosus; folia (*frondes* dictæ) terminalia conferta maxima vernatione plicata, stipite (*petiolus*) longo basi vaginante subinde lamina (raro abortiva) amplissima plana secus nervos stipitis scissa proindeque pinnatisecta vel flabelliformi. Constant autem nunc generibus circiter 50., quorum major pars in zona torrida eminet, paucæ ultra tropicos; in permultis stirpibus fructus ac turiones edules sunt, succus fermentationi subjectus vinum æmulat, caudicis substantia interna amylum præbet, lignum et folia ad domos extruendas inserviunt. Nonnullæ occurrunt in calidariis europæis, sed earum vegetatio admodum lenta, multiplicatio difficillima, perpaucæ enim fructus ferunt. Cons: inter alia eximium cl: Martii opus supra citatum. Seqq: colo in h. Ripul:

I. Borassus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1689. = Spr: syst: n. 3188. = Lam: ill: t. 898. (*Dioëc*: *hexandr*: L.).

» *Flores* dioici. Masc: *Perigon*: exter: 3-partitum
» calycinum, inter: sub-pedicellatum 3-petalum.
» *Stam*: 6. Foem: *Perigon*: exter: 3-sepalum, inter:
» imbricato-6-9-petalum. *Stigm*: 3. sessilia. *Bacca*
» 3-pyrena magna. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus ex *Ind*: orient: 1. *B. flabelliformis* = L. syst: veg: 827. *Lontarus domestica* Rumph:, Juss: Arbor frondibus palmatis plicatis cucullatis, stipitibus retrorsum aculeato-serratis, spatha polyphylla spadice masculo amentaceo apice sub-partito fœmineo laxe ramoso, bacca basi squamata. Cons: Hamilt: in trans: Linn: XIII. p. 475.

II. Latania Commers: in Juss: gen: p. 39. = Spr: syst: n. 1988. = Jacq: fragm: bot: I. p. 13. n. 49. t. 8. (*Dioëc*: *monadelph*: W. *Polyand*: *trigyn*: Spr:).

» *Flores* dioici. Masc: *Perigon*: 6-partitum squa-
» mosum sub-æquale. *Stam*: 15-20. filamentis basi
» in columnam crassam monadelphis. Foem: *Drupa*
» corticosa 2-pyrena. *Embr*: verticalis. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus ex ins: *Mascaren*: 1. *L. rubra* = Jacq: l. c. Arbor mediocris, frondibus plicato-flabelliformibus medio elongatis livido-rubris, foliolis margine spinuloso-serrulatis, stipitibus inermibus, spatha polyphylla, spadice masculo ramoso ramis apice digitato-ramulosis, ramulis amentiformibus sub-cylindricis. Flores fœmineos non vidi.

III. Rhapis Lin: gen: ed: Schreb: n. 1687. = Spr: syst: n. 1335. (*Polyg*: *monoêc*: W. *Hexandr*: *trigyn*: Spr:).

» *Flores* polygami. *Perigon*: exter: 3-fidum, inter:
» 3-petalum. *Stam*: 6. libera. *Bacca* 1-sperma. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus, altera ex *China* et *Japon*:, altera ex *Carolina*.

1. *Rh*: *flabelliformis* = Ait: h. Kew: III. p. 473. *Chamærops excelsa* Thb: Arbor excelsa vel humilis

sec: Thb: fl: jap: 130., frondibus palmatis plicatis foliolis basi cohærentibus lineari-lanceolatis apice fissis, stipitibus trigonis inermibus, spatha 1-phylla, spadice musculo paniculato, floribus rubellis. Frequens in frigidariis nostris var: *β* humilis sæpe florens, facile e caudice turiones emittens.

IV. Chamærops Lin: gen: ed: Schreb: n. 1688. = Spr: syst: n. 1336. = Lam: ill: t. 900. (*Polyg*: *dioëc*: L. *Hexandr*: *trigyn*: Spr:).

» *Flores* polygami bracteati. *Perigon*: exter: 3-partitum, inter: 3-petalum. *Stam*: 6. in urceolum coalita dentibus antheriferis. *Stigm*: 3. sessilia. *Baccæ* 3. basi coalitæ 1-spermæ. *Embr*: lateralis. »

Obs: Genus constans 4. stirpibus, quarum 1. europæa, ceteræ americanæ.

❀ 1. *Ch*: *humilis* = L. sp: 1657. = Spr: syst: II. 137. = Ponted: anth: 147. t. 8. *Phœnix humilis* Cav: ic: p. 12. t. 115. (*Eur*: australior:, *Afr*: bor: In agro *Nicæens*: All: add: 866. *Sardin*: in arenosis maritimis peninsulæ *S. Antioco*, *Orosei* Moris st: sard: I. p. 47.). Frondes palmatæ plicatæ foliolis fere ad medium cohærentibus acutis apice sæpius 2-fidis, stipites plani spinosi, spatha 1-phylla, spadix ramosissimus. Variat caudice sub-nullo vel altissimo; vereor ne in agro *Nicæens*: culta potius quam spontanea sit.

V. Sabal Spr: syst: n. 1333. ex Pers: sub *Corypha* = Murr: syst: veg: ed: 14. p. 984. = Jacq: h. Vindeb: III. p. 8. t. 8. = *Rhapidis* et *Chamæropsidis* spec: quorund: (*Polyandr*: *monoëc*: W. *Hexandr*: *trigyn*: Spr:).

» *Flores* hermaphroditi. *Perigon*: exter: 1-sepalum
» 3-dentatum, inter: 3-petalum. *Stam*: 6. libera.
» *Styl*: 3. connati. *Bacca* sub-1-sperma. *Embr*: la-
» teralis. »

Obs: Genus nunc constans unica stirpe variis nominibus donata, sc: *Sabal minor* Pers:, *S. Adansonii* Curt:, *Corypha minor* Jacq:, *Corypha pumila* Walt:, *Chamærops acaulis* Michx:, *Rhapis acaulis* W. sub quo venit sæpius in hortis. Planta acaulis ex *Carolina*, *Georgia*, frondibus amplis flabelliformi-palmatis plicatis, foliolis basi vix cohærentibus integerrimis, stipitibus radicalibus brevibus inermibus, spadicibus radicalibus paniculato-ramosissimis, ramis basi spatha partiali 1-phylla vaginatis. Baccæ orbiculatæ nigræ magnitudine fere *Cerasi* communis in frigidariis nostris ad maturitatem perveniunt.

VI. Caryota Lin: gen: ed: Schreb: n. 1701. = Spr: syst: n. 1992. = Lam: ill: t. 897. (*Monoëc*: *polyandr*: L. *Polyandr*: *trigyn*: Spr:).

» *Flores* monoici. *Perigon*: exter: 3-sepalum, inter:
» 3-petalum. *Stam*: polyandra. *Styli* in unum con-
» nati. *Bacca* sub-2-sperma. *Embr*: dorsalis. »

Obs: Genus constans 3. stirpibus ex utraque *India* prima facie a ceteris *Palmis* distinguendis ob folio-

lorum formam singularem, sc: cuneata apice oblique truncata ibique plus minus inæqualiter præmorsa. Cons: Colla h. Ripul: app: IV. p. 39. not: 5. ubi omnes hujusce generis stirpes novis phrasibus illustravit. Raræ occurrunt in calidariis *C. urens* = L. = et *C. mitis* = Lour:, sed florentes numquam vidi.

VII. Euterpe Gærtn: fr: II. p. 260. t. 139. f. 4. = Spr: syst: n. 1347. = Lam: ill: t. 895. = *Martineziæ*, *Arecæ* et *Aïphanes* spec: quorund: (*Hexandr*: *trigyn*: Spr:).

» *Flores* androgyni in scrobiculis sessiles bracteati. » *Perigon*: exter: 3-sepalum, inter: 3-petalum. *Stam*: » 6. basi cohærentia. *Styl*: 3. brevissimi. *Bacca* fi- » brosa 1-sperma. *Embr*: lateralis. »

Obs: Genus nunc constans ex Spr: stirpibus 6. ex *Amer*: calidior:, inter quas colo *E. caribæam* = Spr: syst: II. 140. *Areca oleracea* Jacq: amer: 278. t. 170. non *Euterpe oleracea* Mart: Arbor mediocris, frondibus pectinato-pinnatis glaberrimis, foliolis sub-alternis liberis linearibus acutissimis spatha 2-valvi, stipitibus spadicibusque ramosis lævibus, bacca oblonga incurvata.

VIII. Areca Lin: gen: ed: Schreb: n. 1696. = Spr: syst: n. 1345. = Lam: ill: t. 895.

» *Embr*: basilaris. Cetera fere ut in *Euterpe*. »

Obs: Genus parum a præcedenti diversum embryonis situ, constans 8-10. stirpibus intratropicalibus vix inter se distinctis ex plicis et apice foliolorum atque ex forma fructus; frondes constanter pinnatæ, stipites

rarissime spinosi, spadices plus minus ramosi. Occurrit sed rara in calidariis nostris *A. Catechu* = L. sp: 1659. *Indiar*: orient: incola; foliola sunt plicata superiora præmorsa, stipites et spadices læves, fructus sub-rotundo-ovati.

IX. Elate Lin: gen: ed: Schreb: n. 1697. = Spr: syst: n. 1352. = Lam: ill: t. 893. (*Monoëc*: *hexandr*: L. *Hexandr: trigyn*: Spr:).

» *Flores* androgyni. *Perigon:* carnosum exter: mo-
» nophyllum 3-dentatum, inter: 3-partitum. *Anther*:
» 6. sessiles. *Stigm*: 3. *Drupa* putamine basi sulcato
» 3-poro. *Embr*: basilaris. »

Obs: Genus constans unica stirpe (*E. sylvestris* L. sp: 1659.) ex *Ind*: orient: Arbor mediocris, frondibus amplissimis pinnatis sub-spiraliter tortis, foliolis oppositis alternisve planis longissimis acutiusculis, spatha 2-phylla stipitibus longe aculeatis ex foliolis abortivis, spadicibus ramosis ramis approximatis simplicibus sub-fastigiatis. In calidariis facile turiones e caudicis basi emittit, unde minus rara. Vidi florentem unice in H. B. T. majo 1835. ubi flores masculos tantum emisit in spadice vix spithamæo parum ramoso.

X. Phænix Lin: gen: ed: Schreb: n. 1694. = Spr: syst: n. 1339. = Lam: ill: t. 893. (*Dioëc*: *triandr*: W. *Hexandr*: *trigyn:* Spr:).

» *Flores* dioici. *Perigon*: exter: 3-partitum, inter:
» 3-petalum. *Stam*: 3. vel 6. duplici ordine. *Styl*:
» brevis, stigmatibus 3. uncinatis. *Drupa* ovata 1-
» sperma. *Embr*: dorsalis. »

Obs: Genus constans 4. stirpibus ex *Ind*: orient: et *Afr*: bor: vel austr:, inter quas celeberrima omnibusque nota *Ph*: *dactylifera* = L. sp: 1658. Arbor excelsissima, frondibus pinnatis amplissimis, foliolis alternis lineari-lanceolatis basi complicatis acutis strictis, spatha 1-phylla, stipitibus compressiusculis dorso rotundatis lævibus, fructibus edulibus dulcissimis sub nomine *dactylorum* venientibus. Pollen ex plantis masculis favente zephyro remotissimas fœmineas quandoque fœcundat, utilius tamen eisdem data opera admovetur. Colitur in *Eur*: australior: sub dio ob fructuum suavitatem, qui tamen numquam tam exquisiti evadunt uti in loco natali. In agro *Nicæens*: ubi culta invenitur difficile dactyli ad maturitatem perveniunt. Copiose colitur etiam circa pagum *la Bordighera* inter *S. Remo* et *Nicæam* non ob fructus, sed ad conficiendas contextas illas frondes quibus utuntur Præsbyteri in Palmarum Feria sacris ritibus, pro qua confectione a S. Pontifice speciale privilegium cives ejusdem pagi obtinuerunt!

Obs: geographica circa *Palmas*.

Palmæ per orbem sparsæ circiter . . . 180
Palmæ pedemontanæ 1

Ordo CLXX.

MUSACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 62. aliorumq: = J. S. Hill: fam: I. p. 151. t. 23. = *Scitamineæ* Vent: tabl: II. p. 196. = *Musæ* Juss: gen: p. 61.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel polygami irregulares » spathacei. *Perigon*: superum petaloideum divisum » segmentis dissimilibus. *Stam*: 5 - 6. perigonii seg- » mentis opposita eorumque basi inserta aut omnia » fertilia aut 1. vel plura sterilia vel abortiva, an- » theris linearibus 2 - locularibus rima longitudinali » dehiscentibus. *Ovar*: 3-loculare, ovulis indefinitis » 2-seriatis rarissime in unoquoque loculo solitariis. » *Styl*: 1. stigmate simplici concavo vel angulato. » *Fructus* 3-locularis, nunc capsularis 3-valvis, nunc » carnosus indehiscens. *Sem*: indefinita vel in loculis » solitaria farinaceo-albuminosa. *Embr*: axilis rectus » extremitate radiculari hilo approximata. »

Obs: Ordo valde naturalis, constans 4. generibus regiones tropicales adornantibus. Herbæ perennes maximæ speciosissimæ, caudice seu stipite simplicissimo quandoque sub - arborescente, rudimento foliorum emortuorum composito, alias abbreviato scapigero, foliis magnis vaginanti-longe petiolatis primum convolutis, lamina ampla plana simplici integerrima 1 -

nervi paralelle venosa, floribus conspicuis spatha universali primum involucratis in apice caudicis interdum in spadice inter folia erumpente, singulis spatha partiali colorata instructis. Plures in calidariis europæis ad ornamentum cultæ.

I. MUSA Lin: gen: ed: Schreb: n. 1563. = Spr: syst: n. 954. = Lam: ill: t. 836. 837. (*Polygam*: *monoëc*: L. *Pentandr*: *monog*: Spr:).

» *Flores* polygami. HERMAPHROD: FERTILES verticillati » in inferiore spadicis parte. *Perigon*: 2-petalum su- » periore erecto 5-dentato, inferiore nectarifero in- » tegerrimo breviore. *Stam*: 1. perfectum, 5. sterilia. » *Styl*: incrassatus stigmate capitato 5-anguloso. *Bacca* » oblonga sæpius 3-quetra polysperma. *Sem*: sæpius » abortientia. HERMAPHROD: STERILES in media spadicis » parte. *Perigon*: 1-petalum inæqualiter dentatum, » rudimentum alterius (*nectarium* L.). *Stam*: 5. per- » fecta, 1. sterile. *Ovar*: abortiens cum stylo filiformi » ex stigmate 2-fido. MASCULI in superioris spadicis » parte. *Perigon*: 1-petalum apice 2-lobum. *Stam*: 6. » perfecta. *Rudimentum* styli absque ovario et stig- » mate. »

Obs: Utillimum et pulcherrimum genus, constans 10-12. stirpibus, fructibus sterilibus vel fertilibus, spadice ex apice caudicis simplicissimo nutante vel erecto, floribus masculis persistentibus aut deciduis, spadicis apice cordato vel nudo, spathis forma et colore vario, ex quibus omnibus stirpium characteres præcipui desumuntur; fructus in plerisque deliciosi. Cons: inter alios DESV: in journ: bot: tom. IV. p. 17.

et seqq:, Colla monogr: Mus: in act: Ac: taur: vol. XXV. p. 333. et seq: cum 3. tabb:, L. C. Richard comm: bot: in act: Bonn: 1831., Tenor: mem: in Arch: bot: I. p. 447.

1. *M. sapientum* = L. sp: 1447. Colla l. c. n. 6. (*Ind*: orient:). Stipes sub-arborescens altissimus maculatus, folia amplissima lamina oblonga basi inæqualiter cordata, spadix nutans floribus masculis deciduis spathis oblongis obtusiusculis inferioribus externe violaceis interne viridibus superioribus utrinque violaceis, fructu elliptico 3-gono sub-falcato eduli. Occurrit in hortis rarissime florens sub nomine *M. paradisiacæ*, quam non habemus quæque differt floribus omnibus persistentibus, spathis acutis utrinque violaceis, fructu cylindraceo-trigono evidentius falcato, stipite viridi.

II. Strelitzia Ait: h. Kew. I. p. 285. = Spr: syst: n. 955. = Lam: ill: t. 148. = *Heliconiæ* spec: L. (*Pentandr*: *monog*:).

» *Flores* hermaphroditi. *Spatha* universalis horizontalis navicularis, partiales bracteiformes. *Perigon*: 6-partitum, segmentis exterioribus magnis sub-æqualibus 2. conniventibus altero patente (*cor*: 3-*petala* quorund:), interioribus inæqualibus 1. brevissimo nectarifero, 2. longioribus genitalia obvolventibus (*nectarium* quorund:). *Stam*: 5. *Stigm*: lineari-3-fidum. *Caps*: 3-locularis polysperma. »

Obs: Genus constans 5-6. stirpibus elegantissimis ex *Afr*: austr:, determinandis præsertim ex scapi longitudine cum foliis comparata, nec non ex longitu-

dine laminæ respectu petioli. Nonnullæ calidaria europæa exornant præsertim ob florum structuram et colorem; ceteras excellit *Str*: *Reginæ* = Ait: h. Kew: I. p. 285. t. 2. folia gerens radicalia 3 - 4 - pedalia persistentia, petiolis sub - compressis lamina ovato - oblonga subtus glauca sub - coriacea triplo longioribus, scapum petiolos sub - æquantem, spadicem terminalem ex spatha universali spiculam 8 - 10 - floram constituentem, perigonium exterius magnum flavum, interius azureum.

Obs: geographica circa *Musaceas*.

Musaceæ per orbem sparsæ omnes exoticæ circiter 25

Ordo CLXXI.

CANNACEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 307. ed: 2. p. 163. = Bartl: ord: nat: p. 61. = *Drymyrrhizarum* genn: nonnulla Vent: tàbl: II. p. 202. = *Amomearum* genn: nonnulla Rich: elem: p. 438. = *Cannæ* Juss: gen: p. 62. pro *Canna*, *Myrosma* et *Maranta* ceteris ad *Amomeas* amandatis. = J. S. Hill: fam: I. p. 154. t. 24. pro *Canna*).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi irregulares spathacei. *Pe-*
» *rigon*: superne duplex, segmentis 3. exterioribus
» sæpius viridibus calycem monophyllum 3 - lobum
» simulantibus, 3. interioribus petaloideis inferne
» connatis antico sæpe dissimili corollam irregularem
» æmulantibus. *Stam*: 6., quorum 5. sterilia partim
» petaloidea partim abortiva, alterum fertile sæpius
» petaloideum anthera laterali 2 - loculari loculo al-
» tero pollinifero altero evanido. *Ovar*: inferum 3 -
» loculare multi - vel 3 - ovulatum, nunc abortu 1 -
» loculare 1 - ovulatum. *Styl*: 1. sæpius petaloideus.
» *Fructus* capsularis 3-locularis 3-valvis 3 - vel po-
» lyspermus, interdum baccatus 1 - locularis mono-
» spermus. *Sem*: sub - rotunda vel irregulariter an-
» gulata farinaceo - albuminosa evitellosa. *Embr*: cy-
» lindraceus rectus. »

Obs: Parvus ordo constans 5-6. generibus exoticis quæ a *Scitamineis* seu *Amomeis* cl: R. Br: segregavit

forsan nimis leviter præsertim ob *antheræ* structuram, ac *vitelli* in seminibus et *aromatis* in plantis defectum. Herbæ perennes, radice sæpius tuberosa, caule simplici, foliis simplicibus integris 1-nerviis paralelle venosis inferne caulem involventibus novellis convolutis fere ut in *Musaceis*, floribus racemosis vel paniculatis bracteatis plerumque conspicuis. Fructificationis organa in hoc et seq: ordine variis nominibus ab Auctoribus donantur; dissentiunt quoque in generum affinitatibus. Cons: inter alios R. Br: l. c., Roscoe in Linn: trans: vol. VIII. et Roxb: dissert: cui titulus *Description of several of the monandrous plants of India.*

I. Canna Lin: gen: ed: Schreb: n. 1. = Spr: syst: n. 1. = Lam: ill: t. 1. (*Monandr: monog:* L.).

» *Perigon*: extern: breve 3-fidum persistens, inter: » 3-partitum longius, lacinia altera reflexa. *Stam*: » fertile petaloideum 2-lobum, lobo altero antheri- » fero. *Styl*: petaloideus clavæformis. *Caps*: 3-locu- » laris polysperma. *Sem*: globosa. »

Obs: Genus nunc constans 25. circiter stirpibus (pleræque forsan varr:) ex utraque *India*, difficile determinandis præsertim ex forma, colore et proportione organorum fructificationis; folia plus minus oblonga quandoque glauca characteres secundarii. Nonnullæ cultæ in hortis ad ornamentum ubi ex seminibus pleræque primo anno florent.

Obs: geographica circa *Cannaceas*.

Cannaceæ omnes exoticæ circiter . . . 50

Ordo CLXXII.

AMOMEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 60. = Auctores supra citati ad *Cannaceas*, hisce exclusis).

Char: essentialis.

» *Anthera* 2-locularis loculis remotis paralellis pol-
» liniferis (*anthera dupla* quorund:). *Sem*: integumento
» accessorio carnoso sub-infundibuliformi umbilico
» contrario basi pro transmissione radiculæ perforato
» instructa (*vitellus* R. Br:). Cetera *Cannacearum*. »

Obs: Ordo vix a præcedenti distinctus characteribus allatis. Insuper plantæ undique, radice præsertim, valde aromaticæ, foliorum petiolis vaginantibus vagina hinc fissili ore ligula *Graminearum* ad instar producto vel nudo nunc integro et supra laminæ insertionem ocream formante. Gen: 15. circiter omnia pariter exotica e structura filamenti præcipue determinanda, nonnulla in calidariis europæis occurrentia ad ornamentum vel curiositatem.

I. Alpinia Lin: gen: ed: Schreb: n. 5. = Spr: syst: n. 15. = *Amomi*, *Gethyræ*, *Maranthæ*, *Helleniæ*, *Renealmiæ*, *Globbæ*, *Costi* spec: nonn: quorund: (*Monandr*: *monog*: L.).

» *Filam*: oblongum apice sub-rotundum supra an-
» theram terminatum stigmate brevius. *Labellum* sub-

» cucullatum sub-calcaratum. *Nectar*: truncatum sim-
» plex basim pistilli extus amplectens. *Caps*: baccata
» (char: ex Spr:). *Anthera* duplex nuda non coro-
» nata. *Corollæ* limbus interior 1 - labiatus. *Caps*:
» baccata 3-locularis. *Sem*: pauca aut numerosa aril-
» lata (char: ex Roxb:). »

Obs: Genus valde obscurum ceu liquet ex syn: supra citatis, nunc constans ex Spr: 17. stirpibus, inter quas culta sæpe sub nomine *Globbæ* occurrit *A. nutans* = Rosc: in Linn: trans: VIII. p. 346. Smith: exot: bot: II. p. 93. t. 106. Pulcherrima stirps ex *Ind*: orient: 15 - pedalis basi nuda superne foliosa, foliis elliptico-lanceolatis longissimis nitidis, racemis terminalibus magnis nutantibus, rachide pedunculisque villosis, floribus amplis rubellis. Florentem vidi *Nicææ* sub dio contra murum meridiei expositum; ex plantis in calidario meo flores desidero.

II. Cassumunar Colla nov: Scitamin: gen: c. ic: = *Amomi* et *Zinziberi* spec: Targ: Tozz:, Roxb:

» *Spatha* duplex, exter: infera herbacea, inter: se-
» misupera petaloidea. *Corollæ* limbus 3-partitus al-
» tera ex laciniis exterioribus 2-fida. *Labellum* basi
» 2 - alatum apice 2-lobum. *Filam*: extra antheram
» elongatum apice subulatum. *Anthera* dorsalis nuda.
» *Stigm*: capitato-truncatum (char: ex Colla l. c.). »

Obs: Genus constans unica stirpe ab *Amomo* et *Zinzibero* satis diversa characteribus allatis.

1. *C. Roxburgii* = Colla l. c. p. 10. *Zinziber Cassumunar* Roxb: l. c. p. 347. t. 5. *Amomum Cassumunar* Targ: Tozz: in litt: Radix tuberosa tuberculis

sæpe præmorsis turionibus aliis stipiferis aliis scapiferis, stipes herbaceus erectiusculus 3-4-pedalis superne foliatus, folia disticha lanceolato-acuta acuminata glabra, scapus sub-terraneus multo post stipitem ex tuberculis scapiferis exsurgens erectus ad nodos alternatim bracteis abortivis vaginatus terminans in spicam ovatam strobiliformem, bracteæ imbricatæ apice tenuissime fimbriatæ extus purpurascentes intus virides, spatha exterior basi alba medio viridis apice 2-fido sub-rubicundo, inter: alba, corolla alba, labellum ochroleucum.

Obs: geographica circa *Amomeas.*

Amomeæ omnes exoticæ circiter . . . 130

Ordo CLXXIII.

ORCHIDEÆ

(Juss: gen: p. 64. = R. Br: prodr: ed: 1. p. 309. ed: 2. p. 165. = Rich: ann: mus: Paris: IV. = Bartl: ord: nat: p. 54. = J. S. Hill: fam: I. p. 158. t. 25.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi irregulares. *Perigon:* supe-
» rum petaloideum irregulariter 6-divisum duplici or-
» dine, segmentis *exterioribus* 3., quorum alterum
» (*anticum* vel *dorsale* Auctor:) ob germen vel pe-
» dicellum tortum sæpe posticum adparet, sæpius
» fornicatum, raro basi calcaratum, 2. posteriora
» (*lateria* Auctor:) sub-æqualia ab antico dissimilia;
» *interioribus* 3., quorum 2. lateralia cum antico ex-
» teriorum sæpe adscendentia vel plus minus conni-
» ventia aut basi coalita, tertium (*labellum* Auctor:)
» antico exteriorum obversum substantia et figura di-
» versum basi sæpe 1-2-calcaratum. *Stam:* 3. inter
» se et cum stylo magis minusve in *columnam* (*gy-*
» *nostemium* Rich:) connata intra perigonii segmen-
» tum anticum posita, 2. lateralia sæpius sterilia ra-
» rissime fertilia (*Monandræ* Auctor:), medium an-
» theriferum vel rarissime sterile et tunc lateralia
» fertilia (*Diandræ* Auctor:). *Anthera* 2 - locularis
» (*ditheca* R. Br:), loculis columnæ adnatis, remotis

» vel approximatis. *Pollen* compositum e *granulis* » modo simplicibus modo sæpius e *sphærulis* 4. con- » flatis, sub antheris in massas numero figura et » substantia determinatas sæpius pedicello basi stig- » matis glandulis affixo (*retinaculum*) instructas co- » hærentibus. *Ovar:* 1 - loculare costis 6. longitudi- » nalibus, inter quas 3. eminentiores segmentis pe- » rigonii exterioribus oppositæ, 3. placentiferæ seg- » mentis interioribus oppositæ. *Styl:* 1. cum stami- » nibus connatus (unde plantæ *gynandræ* L.). *Stigm:* » obliquum concavum mucilaginosum labello sæpius » obversum, apice sæpe in *rostellum* productum, ibi- » que lateribusve glandulis 1-2. nudis vel cucullatis » pollinis massas affigentibus sæpius instructum. *Caps:* » 1-locularis, placentis 3. axi valvularum adnatis po- » lyspermis. *Sem:* minuta albumine conformi. *Embr:* » minutissimus axilis. *Radic:* centrifuga. »

Obs: Ordo naturalissimus et habitu, et singulari propriaque florum structura: herbæ rarius suffrutices per orbem sparsi radice 2-tuberosa vel fasciculato-fibrosa, caule sæpissime simplici foliato vel vaginato, foliis radicalibus confertis caulinis alternis subinde sub-oppositis integerrimis basi vaginantibus, floribus spicatis racemosis corymbosis vel rarius solitariis plerumque speciosissimis. Gen: ex Bartl: 180. in 6. circiter sectiones divisa, inspectis præsertim antheræ situ, persistentia et loculis, ac massarum pollinis textura quæ maximi habenda, circa quam, nec non circa fœcundationem ac generum stirpiumque determinationem summi exsudarunt Botanici. Cons: inter alios R. Br: l. c., Lindl: the gen: and spec: of Orchid: in

bull: univ: 1830. p. 274. et 1831. p. 57., et ann: sc: nat: 1834. I. p. 188., R. Br: pro fœcundatione in arch: bot: II. p. 104. 193. et 324., Wioler ibid: p. 310.

Sect: I.

Neottieæ (*Anthera* persistens stigmati paralella loculis approximatis. *Pollinis massæ* pulveraceæ apicibus stigmatis adfixæ. Gen: 26. plurima obscura; Herbæ terrestres).

I. Goodyera Spr: syst: n. 2947. ex R. Br: = *Satyrii*, *Neottiæ*, *Epipactidis*, et *Stelidis* spec: nonnullæ quorund:

» *Perigon*: ringens. *Labell:* inferne gibbosum pe-
» rigonii segmentis inclusum ecalcaratum. *Columna*
» libera. *Anthera* postica. *Retinacula* o. »

Obs: Genus constans ex Spr: stirpibus 6., inter quas 1. tantum europæa.

❀ 1. *G. repens* = Spr: syst: III. 702. ex R. Br: = *Satyrium repens* L. sp: 1339. = Jacq: austr: t. 369. Sub *Epipactide* All: Sub *Neottia* Sw:, W. (*Eur*:, *Amer*: bor: *Pedem*: in pinetis umbrosis inter *Lanslebourg* et *Modane*, nec non circa *Oulx* loco dicto *Sapé* All: n. 1854. Re fl: segus: p. 25. sub *Satyrio*). Radix repens, folia radicalia ovata reticulato-nervosa, flores parvi in spica secundi, labellum lanceolatum cymbiformi-carinatum.

II. Neottia Spr: syst: n. 2958. ex Rich: = *Neottiæ*, *Ophrydis*, *Epipactidis*, *Listeræ* spec: nonnullæ quorund:

» *Perigon*: connivens. *Labell*: ecalcaratum 2-fidum. » *Columna* brevis apice reflexo. *Anthera* terminalis » pollinis massis granulosis glandula junctis. *Stigm*: » transversum. »

Obs: Genus constans stirpibus 5. ex *Eur*: et *Amer*: bor:

✱ 1. *N. latifolia* = Spr: syst: III. 707. ex Rich: = *Ophrys ovata* L. sp: 1340. = Fl: dan: t. 137. *Epipactis ovata* All: n. 1850. Ic: taur: vol. 6. t. 130. (*Eur*: passim. *Pedem*: vulgatissima in sylvis All: n. 1850. Re fl: segus: p. 75. sub *Ophryde* et fl: tor: II. p. 103. sub *Epipactide*. Biroli fl: acon: II. p. 100. sub *Epipactide*. In sylvis *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 44. sub *Neottia*). Pubescens, folia 2. tantum versus basim caulis opposita late ovata, flores alterni mediocres viridi-luteoli in spica gracili elongata, labellum lineare 2-fidum pendulum segmentis obtusis triplo longius.

✱ 2. *N. cordata* = Spr: syst: III. 707. ex Rich: = *Ophrys cordata* L. sp: 1340. = *Epipactis cordata* Hall: helv: n. 1292. t. 22. f. 4. (*Eur*: bor: et med:, *Amer*: bor: *Pedem*: in sylvis umbrosis humidis vallis *Ursinæ Tenonoir* dictis et supra *Courmajour* All: n. 1851. sub *Epipactide*. In sylvis vallis *d'Antrona* prope *S. Petrum* rara Biroli fl: acon: II. p. 100.). Plantula glabra priori affinis, sed statura undique valde minori, foliis cordatis, labello 3-fido basi utrin-

que 1-dentato statim distinguitur. Variat floribus purpureo-croceis (*Ophrys minima* Mentz: pug: t. 9. f. 2. sec: W.).

❀ 3. *N. Nidus avis* = Spr: syst: III. 707. ex Rich: = *Ophrys Nidus avis* L. sp: 1339. = *Epipactis Nidus avis* Hall: helv: n. 1290. t. 31. Ic: taur: vol. 26. t. 77. (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis umbrosis non tamen dumosis collium *Taurinens*:, similibus locis in comit: *Nicæens*: circa *Sospello*, et in pinetis circa *Lanslebourg* All: n. 1849. sub *Epipactide*. In sylvis umbrosis et montanis *di Bossoleno* Re fl: segus: p. 75. sub *Ophryde*. Retro vineam *di Magna Michela* alibique in collibus *Taurinens:* Re fl: tor: II. p. 103. In sylvis collium non rara Biroli fl: acon: II. p. 100. *Sardin*: in sylvis montanis Moris st: sard: I. p. 44.). Radix bulboso - fasciculata nidi avium ad instar, scapus erectus aphyllus squamis rubescentibus alternatim vaginatus superne spicatus, labellum 2-lobum apice dilatatum segmentis obtusis duplo longius, flores mediocres rubelli.

III. Spiranthes Spr: syst: n. 2959. ex Rich: = *Ophrydis*, *Neottiæ*, *Aristoteliæ*, *Epipactidis*, et *Satyrii* spec: nonnullæ quorund:

» *Spica* spiratim torta. *Labell*: obovatum integrum.
» *Columna* apice laminato. Cetera ut in *Neottia*. »

Obs: Genus vix a præcedenti distinctum, constans 18-20. stirpibus, quarum 2. tantum europææ, 1. ex *N. Holl*:, 1. ex *Afr*:, ceteræ ex utraque *India*.

❀ 1. *Sp*: *autumnalis* = Spr: syst: III. 708. ex Rich: = *Ophrys spiralis* var: α L. sp: 1340. = Fl: dan: t.

387. *Neottia spiralis* Sw:, W. *Epipactis spiralis* Hall: helv: 1294. t. 38. Ic: taur: vol. 15. t. 118. f. 1. (*Eur*: passim. *Pedem*: in pascuis sterilibus montanis collinis atque etiam in planitie quæ montibus jam proxima est All: n. 1852. In aridis pascuis *di Condove* in regione dicta la *Roccea*, prope *Caselette*, atque in castanearum sylvis inter *Villar di Basse* et *Aviliana* Re fl: segus: p. 75. sub *Ophryde* ex Balb: misc: p. 40. In pascuis *di Campagnola* prope *Alpinianum*, *nella Praglia di Pianezza* alibique Re fl: tor: II. p. 100. sub *Neottia*. *Sardin*: in pascuis *Orri* Moris st: sard: I. p. 45.). Radix bulbis aggregatis ovato-oblongis, folia radicalia sub-petiolata oblonga glabra, scapus elongatus squamosus superne spicatus pubescens tortilis floribus parvis albidis sub-secundis, labellum rotundato-crenulatum, segmenta conniventia.

❀ 2. *Sp*: *æstivalis* = Spr: syst: III. 708. ex Rich: = *Ophrys spiralis* var: γ L. sp: 1340. *Ophrys æstiva* Balb: add: p. 96. = Michx: gen: 30. t. 26. f. 2. (*Ital*:, *Gallia*. *Pedem*: cum priori et speciatim in pratis humidis *di Caselette* et circa *Avilianæ* lacum Re fl: segus: p. 75. sub *Ophryde æstiva* ex Balb: In udis prope *la Mandria* atque in pascuis *della Praglia di Pianezza*, in sylvis *Taurin*: eundo versus *Supergam* Re fl: tor: II. p. 100. sub *Neottia* ex DC. *Sardin*: in palustribus montanis *Jouni* Moris st: sard: I. p. 45.). Differt a priori, cui valde affinis, bulbis oblongioribus, caule folioso, foliis lineari-lanceolatis, labello obovato, segmentis patulis.

Sect: II.

Arethuseæ (*Anthera* terminalis persistens loculis approximatis. *Pollinis massæ* pulveraceæ basi vel infra apicem stigmati affixæ. Gen: 19. nonnulla obscura; herbæ terrestres).

IV. Epipactis Spr: syst: n. 2956. ex Rich: = *Epipactidis* et *Serapiadis* spec: nonnullæ quorund:

» *Perigon*: patulum. *Labell*: articulatum ecalcara-
» tum. *Rostellum* apiculare. *Anthera* postica, pollinis
» granula ex 4. sphærulis (*flores* racemosi cernui,
» *ovar*: pubescentia). »

Obs: Genus nunc redactum ad 4. stirpes, quarum 3. europææ, altera nepalensis.

❋ 1. *E. latifolia* = Sw: act: holm: 1800. p. 232. = Spr: syst: III. 706. *Serapias latifolia* L. mant: 490. = Fl: dan: t. 811. Sub *Epipactide* Hall: helv: n. 1297. t. 40. Ic: taur: vol. 6. t. 139. (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis collium et montium frequens All: n. 1855. Re fl: segus: p. 75. sub *Serapiade*. In sylvis prope *Supergam* Re fl: tor: II. p. 101. In sylvis *di Gambolò* dictis *a Pozzolo* unice Biroli fl: acon: II. p. 99. In sylvis *Sardin*: centralis Moris st: sard: II. p. 10.). Elata glabra foliosa, folia ovato - oblonga nervosa acuta, spica elongata, bracteæ inferiores florem superantes, flores cernui uti in ceteris stirpibus hujusce generis ampliusculi viridescentes demum purpurei, labellum ovatum acuminatum integerrimum segmentis brevius.

❀ 2. *E. microphylla* = Sw: act: holm: 1800. p. 232. = Spr: syst: III. 707. = Clus: hist: I. p. 273. f. 1. *Serapias parviflora* Pers: (*Eur*: passim. In agro *Genuensi* præsertim *a Pegli* DC. fl: fr: suppl: p. 334.). Vix differt a priori, cujus forsan var: monente DC. l. c., statura minori, foliis angustioribus, bracteis flore brevioribus, labello crenulato segmenta æquante. Inter plantas genuenses non enumeratur a cl: Bertol: am: ital:

❀ 3. *E. palustris* = Sw: act: holm: 1800. p. 232. = Spr: syst: III. 707. = Crantz: austr: fasc: VI. p. 462. t. 1. f. 5. *Serapias longifolia* L. mant: 400. *Epipactis longifolia* All: n. 1854. (*Eur*: humidis. *Pedem*: in pratis humidis ad montium radices atque etiam in collibus *Taurinens*: All: l. c. Frequens in pascuis pratisque humidis Re fl: segus: p. 75. sub *Serapiade*. In pratis udis secus *Sturam* ac *Duriam* Re fl: tor: II. p. 101. In pratis et sylvis uliginosis frequens Biroli fl: acon: II. p. 99.). Media videtur inter duas præcedentes; habitu et statura magis accedit ad *latifoliam*, sed folia lanceolata non ovata; longitudine bractearum ac labello crenato *microphyllæ* proximior, sed hoc obtusum nec acutum.

V. Cephalanthera Spr: syst: n. 2957. ex Rich: = *Epipactidis* et *Serapiadis* spec: Auctor:

» *Perigon*: connivens. *Labell*: articulatum ecalca-
» ratum. *Rostell*: o. *Anthera* terminalis super stigma
» elevata, pollinis granulis simplicibus (*flores* erecti
» sessiles, *ovar*: glabra). »

Obs: Genus recte ab *Epipactide* sejunctum cha-

racteribus allatis, nunc constans stirpibus 3. europæis.

❋ 1. *C. pallens* = Spr: syst: III. 707. ex Rich: = *Epipactis pallens* Sw: act: holm: 1800. p. 232. *Serapias grandiflora* L. mant: 491. = Riv: hex: t. 4. *Epipactis grandiflora* et *lancifolia* All: n. 1855. et auct: 1856. Ic: taur: vol. 6. t. 139. (*Eur*: passim. *Pedem*: nil in sylvis umbrosis montium et collium frequentius All: n. 1855. pro *Epipactide grandiflora*; in sylvis collium maritimorum frequens, rarius in sylvis *Taurinensib*: All: auct: n. 1856. pro *Epipactide lancifolia*. Locis montanis circa sylvas Re fl: segus: p. 75. sub *Serapiade lancifolia*. In pascuis et ad sylvas collium editiorum calidiorumque Re fl: tor: II. p. 102. sub *Epipactide pallida*. Ad oram vallis *Anzasca* vix ultra *Cima Mullera* secus viam unicum collegit specim: Biroli fl: acon: II. p. 99. In sylvis *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 44.). Folia late lanceolata, spica breviuscula, flores conspicui albo - luteoli, bracteæ flore longiores, labellum obtusum segmentis erectis sub-brevius. *Epipactis lancifolia* Murr: et All: non differt nisi foliis amplioribus.

❋ 2. *C. ensifolia* = Spr: syst: III. 707. ex Rich: = *Epipactis ensifolia* Sw: act: holm: 1800. p. 232. *Serapias grandiflora* var: *β* L. mant: 491. *Serapias Xiphophyllum* L. suppl: 404. = Fl: dan: t. 506. (*Eur*:, *Afr*: bor: *Pedem*: in *M. Musiné* loco dicto *'l bric d' Rivoli*, in sylva dicta *le Pichere* prope *Alpinianum*, in nemoribus *della Mandria*, *nel Parco della Veneria*, nec deest in sylvis collium editiorum *Taurinens*: Re fl: tor: II. p. 102. In umbrosis *Sardin*: med:

Moris st: sard: I. p. 43.). Valde priori affinis, cum qua forsan confusa a cl: All:, sed differt foliis angustius lanceolatis acuminatis, spica magis elongata, labello acutiusculo segmentis multoties breviori, bracteis brevissimis.

✻ 3. *C. rubra* = Spr: syst: III. 707. ex Rich: = *Serapias rubra* L. mant: 490. = Fl: dan: t. 345. *Epipactis rubra* Sw: act: holm: 1800. p. 232. et All: n. 1857. Ic: taur: vol. 15. t. 116. (*Eur*: passim. *Pedem*: in valle *di Lanzo* et circa *Bria*, in sylvis umbrosis montium comit: *Nicæens*: All: l. c. Abunde in castanetis *di Meana* prope viculum dictum *delle gran Traverse*, similibusque in locis frequens, in regione *di Fossimagna* Re fl: segus: p. 75. sub *Serapiade*. In sylvis umbrosis collium *Taurinens*: eundo *alla Maddalena*, prope *Venariam* ad fossas prati D. Gioannini, et in sylvis cæduis secus *Duriam* inter *Collegno* et caseale dictum *la Plarinna* Re fl: tor: II. p. 103. In valle *della Strona* ad ferri fodinas unice observavit Biroli fl: acon: II. p. 99.). Statim dignoscitur a præcedentibus foliis angustioribus fere linearibus, ac præsertim spica longiore, floribus læte rubris, labello ovato-lanceolato sub-3-lobo lineis elevatis undulato.

VI. Limodorum Sw: nov: act: Ups: VI. p. 78. t. 5. f. 4. = Spr: syst: n. 2949. = *Orchidis*, *Epidendri*, *Epipactidis*, et *Serapiadis* spec: nonnullæ quorund:

» *Perigon*: erectum. *Labell*: geniculatum calcaratum » basi columnæ elongatæ adnatum. »

Obs: Genus nunc constans 10-12. stirpibus, quarum 1. tantum europæa, ceteris ex regionibus intra-

tropicalibus; plantæ foliatæ scapigeræ vel aphyllæ.

* 1. *L. abortivum* = Sw: nov: act: holm: VI. p. 80. = Spr: syst: III. 704. *Orchis abortiva* L. sp: 1336. = Jacq: austr: t. 193. *Epipactis abortiva* All: n. 1848. Ic: taur: vol. 15. t. 50. (*Eur*:, *Tauria*. *Pedem*: in dumetis et sterilibus calidiorum collium *Liguriæ* et *Montisferrati*, in valle *Segusii* supra *Bussolino* All: l. c. Re fl: segus: p. 75. sub *Orchide*. In nemoribus D. Tana secus *Duriam* prope *Lucengo* et in sylva vineæ *di Garessio* atque retro *Supergam* Re fl: tor: II. p. 104. *Sardin*: in sylvis montanis Moris st: sard: I. p. 44.). Bulbi fasciculati filiformes, folia nulla, scapus erectus squamis brevibus lanceolatis violaceis vaginatus versus apicem laxe spicatus, labellum ovatum undulatum calcare subulato ovarii longitudine, flores magni violacei.

VII. Thiebautia Colla observ: sur le *Limodorum purpureum* etc. in Ann: soc: Linn: Paris: 1824. c. ic: = *Limodori* sp: Lam: = *Bletiæ* sp: R. Br:

» *Perigon*: erecto-patens persistens. *Labell*: ecal-
» caratum 3-lobum apice inflexum superne basim
» versus costatum. *Anthera* opercularis decidua stig-
» matis basi antice adnata. »

Obs: Genus allatis characteribus a *Limodoro* sejunctum, a *Bletia* etiam distinctum labelli structura, constans unica specie sc: *Th*: *nervosa* = Colla l. c. *Limodorum purpureum* Lam: dict: III. p. 495. n. 1. *Bletia florida* R. Br: sec: Spr: syst: III. 743.? Habitu magis ad *Collopogonem* quam ad *Limodorum* accedit. Tuber orbiculatus superne foliosus latere scapigerus,

folia ensiformia nervoso-plicata, scapus elatus superne laxe spicatus, flores longe pedicellati bracteola suffulti magni atro-purpurei, labello costis longitudinalibus elevatis undulatis luteis. Habit: in *Ind*: orient: et venit in calidariis europæis sub nomine *Limodori purpurei*.

Sect: III.

Ophrydeæ (*Anthera* adnata sub-terminalis persistens, loculis discretis. *Pollinis massæ* e globulis angulatis elastice cohærentibus basi stigmati affixæ. Gen: 24. pauca obscura. Herbæ terrestres).

VIII. Orchis Sw: act: holm: 1800. p. 205. t. 3. f. A. = Spr: syst: n. 2923. = Lam: ill: t. 726. = *Cynorchidis* spec: nonnull: Thouar:

» *Perigon*: segmentis distinctis fornicatis ringenti-
» bus. *Labell*: calcaratum. *Retinacula* in cucullis in-
» diviso juncta. »

Obs: Genus constans 40. circiter stirpibus fere omnibus europæis, ex radice tuberosa indivisa, vel palmata, aut fasciculata in sectiones ab Auctoribus divisis, ceterum extricatu difficillimis; characteres ex foliis fallaces; labelli structura, calcaris mensura cum ovario, perigonii segmentorum forma et directio, bractearum demum longitudo præsertim consideranda.

A. *Radice tuberosa indivisa*

(Species pedemontanæ hujusce sectionis generatim vern: *Concordia* appellantur).

❉ 1. *O. papilionacea* = L. sp: 1331. = Spr: syst: III. 684. = *O. rubra* Jacq: ic: rar: I. t. 183. et All: auct: p. 31. n. 1826. (*Eur:* austr:, *Afr:* bor: *Pedem:* inter *Caselette* et *Almese* ad montium radices All: l. c. Re fl: segus: p. 74. In pratis *della Mandria* prope *il Picono*, in sylvis *di Campagnola* meridiem spectantibus prope *Alpinianum* atque in sylva prope caseale dictum *la Scotina* Re fl: tor: II. p. 94. *Genuæ ai Camaldoli* Bertol: am: ital: p. 196. In pascuis *Sardin*: vulgatissima). Folia lanceolata acuta inferiora sæpius punctata, spica densa cylindrica, flores ampli purpurei, labellum obovatum sub-crenulatum sub-emarginatum calcare subulato ovario breviore, segmenta erecta nervosa sub-conniventia, bracteæ coloratæ ovario longiores. Perperam *O. rubra* Jacq: a *papilionacea* L. separanda, differt enim tantummodo labello profundius crenulato nec emarginato, segmentis perigonii non conniventibus.

2. *O. saccata* = Tenor: fl: nap: prodr: p. 53. et syll: p. 455. (*Calabr:*, *Sicil: Sardin:* in pascuis apricis Moris st: sard: III. p. 11.). Vix differt a priori labello sub-rotundo, calcare inflato obtuso, segmentis enerviis.

❉ 3. *O. laxiflora* = Lam: fl: fr: III. p. 504. = Spr: syst: III. 684. *O. ensifolia* Vill: dauph: II. p.

29. et All: auct: n. 1825. = Vaill: bot: 150. t. 31. f. 33. 34. (*Gallia*, *Ital:*, *Tauria*, *Caucaso*. *Pedem*: in pratis sub-humidis montanis All: l. c. Frequens in pratis prope *Caselette* et in sylvis trans *Sturam* Re fl: tor: II. p. 95. In pratis montanis prov: *Novariens*: non rara Biroli fl: acon: II. p. 95. omnes sub *O. ensifolia*. Ex pratis *Albensib*: humidis retulit Berterus. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: I. p. 44.). Folia lineari-ensiformia longissima, spica elongata laxiflora, flores ampliusculi saturate purpurei, labellum 3-lobum lobo medio sub-emarginato 2. lateralibus crenulatis longioribus, calcare adscendente apice sub-emarginato, segmenta patenti-reflexa, bracteæ coloratæ ovarium elongatum æquantes.

❋ 4. *O. mascula* = L. sp: 1333. = Spr: syst: III. 685. = Fl: dan: t. 457. Vaill: bot: t. 31. f. 12. pro var: β foliis immaculatis (*Eur*: passim. *Pedem*: in pratis umbrosis sub-humidis montium et collium All: n. 1826. Frequens *alla Comba* supra *Chianoc* atque in pratis alpinis *di Mompantero* Re fl: segus: p. 74. In pratis collinis *Novariens*: vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 94. In pratis *Albensib*: collium editiorum Berter: *Sardin*: in pascuis montanis *Tonneri d'Irgini* Moris st: sard: I. p. 44.). Folia oblongo-lanceolata obtusiuscula maculata vel immaculata spica laxiuscula, flores mediocres plus minus saturate purpurei vel albidi inodori vel suaveolentes aut nauseabundi, labellum 4-lobum lobis 2. lateralibus acutiusculis brevioribus calcare obtuso rectiusculo, segmenta patula acuta, bracteæ coloratæ ovario sub-longiores. Huc pertinet sec: Spr: *O. brevicornu* Viv: quæ crescit in

collibus *Oreginæ* et *Feritoris* intra mœnia *Genuæ*; planta mihi ignota.

* 5. *O. Morio* = L. sp: 1333. = Spr: syst: III. 685. = Fl: dan: t. 253. Ic: taur: vol. 15. t. 113. f. 1. Vern: *Nonna* (*Eur*:, *Asia* med: *Pedem*: in pratis et pascuis alpinis uberrime locis collinis et montanis All: n. 1825. In sterilibus pascuis circa *Segus*: Re fl: segus: p. 74. Secus *Sturam*, in nemoribus *di Stupinigi* et *della Mandria*, in collibus aridis Re fl: tor: II. p. 92. In pascuis et ericetis ubique nec desideratur in pratis siccis *della Cunetta* urbis *Novariæ* Biroli fl: acon: II. p. 94. *Genuæ* in collibus supra *Oreggina*, *Lagazzo* etc. Bertol: am: ital: p. 197. In *Sardin*: sylvis Moris st: sard: I. p. 44.). Folia radicalia lanceolata caulina valde breviora et fere squamiformia, spica ovata densiuscula, flores mediocres purpurei rosei vel albidi, labellum 4 - lobum lobis 2. lateralibus crenulatis reflexis calcare adscendente obtuso rugoso, segmenta conniventia obtusa.

6. *O. longicornu* = Poir: Desf: atl: II. p. 317. t. 246. (*Afr*: bor:, *Sicil*: In sylvis *Sardin*: frequens Moris st: sard: I. p. 44.). Vix a priori distincta labelli lobis lateralibus rotundatis non deflexis, calcare elongato spathulato compresso.

* 7. *O. provincialis* = Balb: misc: alt: p. 33. t. 2. = Spr: syst: III. 685. (*Gallo-prov*:, *Ital*:, *Thracia*. *Pedem*: detecta a Bertero in editioribus *Albæ* collibus Re app: II. p. 205. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* et secus aquæductum *dello Zerbino* prope *duos Pontes* Bertol: am: ital: p. 198. *Sardin*: in umbrosis montanis frequens Moris st: sard: I. p. 44.). Differt

a duobus præcedentibus labello dorso pubescente, segmentis patentibus, floribus pallide luteis. Huc pertinent *O. pallens* Sav: non L., *O. pallens β* Bertol: pl: gen: ed: 1., *O. mascula β* Vill:, *O. Morio β* Viv: Cons: Bertol: am: ital: l. c.

❋ 8. *O. pallens* = L. mant: 292. non Savi = Spr: syst: III. 585. = Jacq: austr: I. t. 45. (*Eur*: med: *Pedem*: in *M. Cenisio* et montibus supra *Giaveno* All: n. 1829. Circa *Segus*: Re fl: segus: p. 74. In pascuis *Padi* frequens Biroli fl: acon: II. p. 95. Habeo etiam ex sylvis *Ticini*). Folia late lanceolata, spica ovata coarctata, flores ampliusculi flavescentes venis saturatioribus, labellum leviter 3-lobum lobo medio subretuso, calcare conico adscendente ovarium sub-æquante, segmenta lateralia patentia.

❋ 9. *O. longibracteata* = Bivon: pl: sic: I. p. 57. n. 66. t. 4. = Spr: syst: III. 685. = *O. Robertiana* Loisl: fl: gall: 606. t. 21. (*Sicil*:, *Gallo-prov*:, *Creta*, *Caucaso*, *Madera*. In agro *Nicæens*: ex Risso sec: DC. fl: fr: suppl: p. 330. *Sardin*: in umbrosis humidis Moris st: sard: I. p. 44. sub *O. Robertiana*). Folia late ovata superiora oblonga, spica magna coarctata, flores maximi longissime bracteati, labellum purpureum porrectum 3-lobum lobis lateralibus oblongis obtusis undulatis medio elongato 2-fido calcare obtuso ovario breviore, segmenta sub-conniventia obtusa extus viridescentia intus rubescenti-punctata. Stirps formosissima.

❋ 10. *O. variegata* = Jacq: ic: rar: III. t. 529. = Spr: syst: III. 685. = Hall: helv: n. 1275. t. 30. (*German*:, *Eur*: austr: *Pedem*: in lapidosis montanis

sub-humidis ad alpes *Valdenses* pertinentibus All: n. 1828. In pascuis herbidis Re fl: segus: p. 75. In sylvis *del Parco della Veneria* prope *Sturam* et prope *la Vigna della Regina* Re fl: tor: II. p. 93. Ubique in collibus circa *Genuam* Bertol: am: ital: p. 197. *Sardin*: in pascuis montis *Genargentu* Moris st: sard: III. p. 11.). Folia anguste lanceolata, spica brevis sub-globosa coarctata, flores parvi suaveolentes pallide purpurei lineis punctisque saturatioribus variegatis, labellum 3-partitum laciniis oblongis obtusis media 2-fida serrulata cum mucrone interjecto calcare subulato recto ovario breviore, segmenta acuminata conniventia, bracteæ lanceolatæ carneæ ovarium sub-æquantes. Huc pertinet *O. Simia* Vill: non Lam: *O. cercopitheca* Poir: quæ tamen a cl: DC. refertur ad *O. Simiam* Lam: var: *β*.

❀ 11. *O. militaris* = L. act: Ups: 1740. p. 11. = Spr: syst: III. 686. = Jacq: ic: rar: III. t. 598. *O. militaris* var: *α* L. sp: 1333. Ic: taur: vol. 15. t. 121. (*Eur*: passim, *Caucaso*. *Pedem*: ubique ad oras sylvarum locis montanis et collinis All: n. 1834. Prope *Segus*: in pratis *di Mompantero* eundo ad sacellum *della Madonna della Coà* Re fl: segus: p. 74. Secus *Duriam* in nemoribus D. Tana non procul a caseale dicto *la Plarinna* inter *Lucengo* et *Collegno* Re fl: tor: II. p. 93. et app: II. p. 204. In pratis *Domus Ossulæ* unice observavit Biroli fl: acon: II. p. 95. Ex collibus *Albensibus* retulit Berterus). Differt a priori, cui affinis, foliis latioribus, floribus pallide rubris nec variegatis, labelli disco pubescente laciniis linearibus, bracteis obsoletis.

❀ 12. *O. fusca* = Murr: syst: ed: 14. p. 809. = Spr: syst: III. 686. = Jacq: austr: IV. t. 307. *O. militaris* var: β L. sp: 1333. Hall: helv: n. 1276. t. 31. (*Eur:* passim. *Pedem*: prope *Ussey*, in collibus *Ligurum* All: n. 1836. Secus *Duriam* prope *il Castello di Lucengo*, in sylvis collium *Taurinens*: prope *Cavoretto*, versus *Supergam* atque retro vineam *di Magna Michela* Re fl: tor: II. p. 94. In collibus *di Boca, Maggiora* etc. non rara, sed ad Alpes usque adscendit speciatim supra *Crodum* in valle *d'Antigorio* Biroli fl: acon: II. p. 95.). Valde priori proxima et forsan ejusdem simplex var: monente DC. fl: fr: n. 2013.; distinguitur tamen prima fronte statura undique majori, spica late ovata magis compacta, floribus fusco-violaceis, labello punctato-scabro nec pubescente lacinia media crenata, ovario longiore.

❀ 13. *O. Simia* = Lam: fl: fr: III. p. 507. non Vill: = Spr: syst: III. 686. = Vaill: bot: par: t. 31. f. 25. 26. *O. militaris* ε L. sp: 1333. *O. tephrosanthos* Vill: delph: II. p. 32. et W. (*Anglia, Eur*: austr: *Pedem*: lecta fuit *nel Parco della Veneria* alibique Re fl: tor: II. p. 92. sub *O. tephrosantho*. Ex sylvis *di Bagnasco* prov: *Monregalensis* retulit ipse Re app: I. p. 33.). Planta varians, et vix a 3. præcedentibus distinguenda ex labello elongato 4-partito, laciniis linearibus mucrone evidentiori inter medias crures et caudam simiæ æmulantibus. Spica ut in *O. fusca* sed flores albidiusculi purpureo-maculati. Huc pertinet sec: Spr: *O. longicruris* Link: et *undilatifolia* Bivon: Cons: tamen Tenore syll: fl: neap: p. 454.

❀ 14. *O. ustulata* = L. sp: 1333. = Spr: syst: III.

686. = Fl: dan: t. 103. Ic: taur: vol. 6. t. 134. et vol. 9. t. 120. f. 2. (*Eur*:, *Caucaso*. *Pedem*: in pratis sub - humidis collium et montium humiliorum frequentissima All: n. 1827. Re fl: segus: p. 74. et fl: tor: II. p. 92. In pratis vallis *Ticini* et pascuis subhumidis *Padi* non rara Biroli fl: acon: II. p. 94. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* et in alpibus *della Scaggia* Bertol: am: ital: p. 197.). Pumila, folia parca oblongo - lanceolata, spica densiuscula brevis albido-rubra apice purpurascens, flores parvi, labellum 3-partitum punctato-scabrum laciniis lateralibus linearibus media elongata 2-partita calcare uncinato ovario triplo breviore, segmenta erecta acuta apice sub-conniventia.

❀ 15. *O. globosa* = L. sp: 1332. = Spr: syst: III. 686. = Jacq: austr: t. 265. Ic: taur: vol. 15. t. 117. f. 1. (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: in pratis editiorum Alpium abunde et in *M. Cenisio* All: n. 1821. Re fl: segus: p. 74. In pratis collium vulgaris nec deest in illis dictis *della Cunetta* urbis *Novariæ* Biroli fl: acon: II. p. 93.). Elata, folia oblonga sub-spathulata mucronulata, spica brevis sub - globosa densa, flores parvuli purpurascentes, labellum 3 - fidum resupinatum maculatum lacinia media emarginata calcare ovario duplo breviore, segmenta apice clavato-aristata.

❀ 16. *O. pyramidalis* = L. sp: 1332. = Spr: syst: III. 686. = Jacq: austr: t. 266. (*Eur*: med: et austr:, *Caucaso*. *Pedem*: in pratis abunde inter *Lucengo* et *Druent* All: n. 1822. In pascuis prope *Caselette*, prope *Segus*:, *alle Blaccie* atque in vineis *di S. Costanzo* Re fl: segus: p. 74. In sylvis *di Collegno* Re

fl: tor: II. p. 91. In pratis subalpinis vulgaris, in circumdariis *di Varallo* crescit var: pyramide apice profunde 3-partita Biroli fl: acon: II. p. 93. *Sardin*: in pascuis *Arcidano*, *Orosei* Moris st: sard: I. p. 44.). Elata, folia lineari-lanceolata acuta, spica pyramidalis densa, flores mediocres purpurascentes, labellum 3-partitum superne basi 2-tuberculatum laciniis integris, calcare gracili ovarium sub-æquante, segmenta ovato-lanceolata obtusiuscula lateralia reflexa. Variat in *Alsatia* flore albo sec: Mapp: alsat: p. 215. n. 2.

17. *O. condensata* = Desf: atl: II. p. 316. (*Numid*: *Sardin*: in pratis *Bosa* Moris st: sard: I. p. 44.). Differt a priori, cui affinis, spica conica densiore, floribus minoribus, labelli laciniis æqualibus integerrimis, segmentis acutis lateralibus patulis nec reflexis.

* 18. *O. coriophora* = L. sp: 1332. = Spr: syst: III. 687. = Jacq: austr: t. 122. Ic: taur: vol. 15. t. 112. f. 2. (*Eur*:, *Asia* med:, *Afr*: bor: *Pedem*: in pratis siccioribus collium *Liguriæ* non infrequens All: n. 1823. In pascuis prope *Caselette* et supra *Mompantero* Re fl: segus: p. 74. In pascuis secus *Sturam*, prope *il Parco*, tum etiam *alla Ficca della Dora* supra *l'Idraulica* Re fl: tor: II. p. 91. In ericetis frequens Biroli fl: acon: II. p. 94. *Sardin*: in collibus calcareis circa *Belvi* Moris st: sard: I. p. 44. Ex agro *Nicæens*: retulit Re). Elata, folia linearia acuta, spica elongata densiuscula, flores mediocres viridi-purpurascentes cimicinum odorem scatentes, labellum 3-partitum laciniis inæqualibus lateralibus crenatis calcare conico adscendente ovario triplo breviore, segmenta

conniventia. Variat floribus inodoris DC. fl: fr: suppl: p. 329.

❀ 19. *O. secundiflora* = Loisl: not: p. 131. = Spr: syst: III. 687. = Desf: ann: mus: tom. X. p. 228. t. 16. sub *O. densiflora* (*Ital*:, *Sicil*:, *Græcia*. In collibus *Liguriæ* Bertol: am: ital: p. 82. c. opt: desc: *Sardin*: in montibus editis Moris st: sard: I. p. 44.). Parvula, folia ovato-oblonga sæpius maculata, spica oblonga densissima secundiflora, flores parvi rubelli suaveolentes, labellum 3-fidum laciniis linearibus lateralibus angustissimis media latiore 2-fida vel sub-3-dentata calcare brevissimo, segmenta cucullata apice libera.

20. *O. acuminata* = Desf: atl: II. p. 318. t. 247. (*Numid*:, *Lusitan*:, *Sicil*:, *Creta*. *Sardin*: in collibus *Calari* Moris st: sard: I. p. 44.). Elatiuscula, folia ovata obtusa, spica conica breviuscula densa, flores mediocres albidi, labellum 3-fidum purpureo-maculatum lacinia media dilatata denticulata vel emarginata calcare adscendente obtuso ovario breviore, segmenta inæqualia exterioribus majoribus acuminato-aristatis. = 21. *O. Brancifortii* = Bivon: pl: sic: man: I. t. 1. f. 2. (*Apulia*, *Sicil*: *Sardin*: in collinis asperis *Bunnei* Moris st: sard: I. p. 44.). Priori affinis, sed folia omnia lanceolata, labelli laciniis lateralibus angustioribus acutis nec obtusis calcare filiformi ovarium sub-æquante, segmentis patentibus obtusis satis distincta. Huc pertinet sec: Spr: syst: III. 687. et Moris l. c. *O. quadripunctata* Tenor: Cons: tamen posteriores observat: cl: Auctoris in syll: fl: neap: p. 452.

B. *Radice tuberosa palmata*

(Species pedemontanæ hujusce sectionis vern: generatim *Disconcordia* appellantur).

❋ 22. *O. cruenta* = Retz: prodr: Scand: n. 1084. = Spr: syst: III. 687. = Fl: dan: t. 876. (*Dania*, *Norveg*:, *Suecia*. *Pedem*: legit cl: Bellard: in pratis siccis *M. Cenisii* prope lacum Re reliq: Bellard: p. 6.). Folia oblonga acuta sæpius sanguineo-maculata, flores purpurei, labellum indivisum ovatum crenatum calcare conico ovario breviore, segmenta erecta, bracteæ cruentæ longitudine florum.

❋ 23. *O. latifolia* = L. sp: 1334. non Scop: = Spr: syst: III. 1334. = Fl: dan: t. 266. Ic: taur: vol. 6. t. 137. (*Eur*: passim. *Pedem*: ubique in humentibus pratis All: n. 1839. Circa lacum *M. Cenisii*, in pratis *di Codizar* supra *Chaumont* et prope *Segus*: in pratis humentibus *di Mompantero superiore* Re fl: segus: p. 74. In sylvis *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 95. In pratis etiam circa *Novariam alla Cunetta* vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 96.). Priori valde affinis ac forsan ab All: cum eadem confusa dum dixit varr: hujus spec: plurimas esse; differt tamen caule superne fistuloso, labello leviter 3-lobo, segmentis perigonii superioribus conniventibus lateralibus patulis, bracteis flore longioribus.

❋ 24. *O. sambucina* = L. sp: 1334. = Spr: syst: III. 688. = Jacq: austr: t. 108. *O. latifolia* Scop: carn: n. 1118. non L. (*Eur*: passim. *Pedem*: in pratis montanis All: n. 1840. pro typo; in *M. Cenisio*

et montibus supra *Giaveno*, in pratis montanis Alpium maritimarum n. 1841. pro *O. incarnata*. Re fl: segus: p. 75. pro utraque. In *M. Musiné*, in sylva dicta *le Pichere* prope *Alpinianum* et prope *Brïone* Re fl: tor: II. p. 96. pro typo. In pascuis et sylvis *d'Ameno*, *Vacejago* etc. ad radices montium non frequens Biroli fl: acon: II. p. 69. pro typo. In pratis montanis præsertim versus *Canobbio* et *S. Agata* rara pro *O. incarnata* ibid: *Genuæ* in collibus extra portam *di Granajuolo* Bertol: am: ital: p. 199. pro typo). Præcedentibus hujusce sectionis proxima, a quibus differt labello leviter 3-lobo crenato lobo medio angustiori, calcare sub-inflato ovarium æquante, segmentis perigonii omnibus patulis. *O. incarnata* L. sp: 1335. conjungenda; differentia enim sistit tantum in florum colore intensius rubente.

✻ 25. *O. maculata* = L. sp: 1335. = Spr: syst: III. 688. = Fl: dan: t. 933. Ic: taur: vol. 6. t. 136. 138. (*Eur*: *Pedem*: in pratis montanis abunde ubique All: n. 1842. Re fl: segus: p. 75. In sylvis atque in udis pratis collium, et in *M. Musiné* Re fl: tor: II. p. 96. In pratis collium ubique et in illis *della Cunetta* urbis *Novariæ* Biroli fl: acon: II. p. 96.). Elata, folia lanceolata plerumque nigro maculata, spica conica acuta mediocris, flores ampliusculi, labellum 3-lobum planiusculum lobis lateralibus crenatis medio integro acuminato calcare cylindraceo ovario breviore, segmenta superiora conniventia lateralia patentia, bracteæ flores sub-æquantes. Variat foliis immaculatis, floribus purpureis carneis vel albis.

IX. Gymnadenia R. Br: in Ait: h. Kew: ed: 2. tom: V. p. 191. = Spr: syst: n. 2925. = *Orchidis* et *Satyrii* spec: Auctor:

» *Perigon*: segmentis distinctis fornicatis ringen-
» tibus. *Labellum* calcaratum 3 - fidum. *Rostellum*
» columnæ fissum. *Retinacula* nuda. »

Obs: Genus constans ex Spr: 7. stirpibus europæis levissimis allatis notis ab *Orchide* vel *Satyrio* diremptis.

❀ 1. *G. conopsea* = Spr: syst: III. 693. ex Rich: = *Orchis conopsea* L. sp: 1335. = Fl: dan: t. 224. Ic: taur: vol. 6. t. 135. et vol. 15. t. 110. f. 2. Vern: *Palma Cristi* (*Eur*: *Pedem*: in pratis Alpium frequentissima All: n. 1843. Ubertim in pratis *del Collet* eundo versus *Fenestrelle* Re fl: segus: p. 75. Passim in sylvis speciatim *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 97. In pratis uliginosis collium vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 97. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* Bertol: am: ital: p. 199. omnes sub *Orchide*). Radix tuberoso-palmata ut in seqq:, folia angusta lanceolata acuta, spica elongata laxiuscula, flores mediocres purpurei, labellum obtusum crenulatum calcare incurvo subulato ovario duplo longiore, segmenta lateralia patentissima.

❀ 2. *G. odoratissima* = Spr: syst: III. 693. ex Rich: = *Orchis odoratissima* L. sp: 1335. = Jacq: austr: t. 264. Ic: taur: vol. 15. t. 119. f. 3. (*Eur*: *Pedem*: in pratis sub - humidis collium et montium All: n. 1844. Circa lacum *di Aviliana* et in pratis inter *Foresto* et *S. Giuliano* Re fl: tor: II. p. 75. In

sylvis secus *Sturam* et prope *Venariam* Re fl: tor: II. p. 96. In pratis *di Scopa* et *Pietre gemelle* Biroli fl: acon: II. p. 96.). Præcedenti proxima, sed statura minori, floribus fragrantibus, labelli lobis integris, et præsertim calcare vix incurvo ovario breviore distinguitur.

* 3. *G. viridis* = Spr: syst: III. 693. ex Rich: = *Satyrium viride* L. sp: 1337. = Lam: ill: t. 726. f. 2. *Orchis viridis* All: n. 1846. Ic: taur: vol. 15. t. 118. f. 2. (*Eur:*, *Amer:* bor: *Pedem:* in umbrosis montium et collium ubi tamen sylvæ densæ non sunt All: l. c. Re fl: segus: p. 75. sub *Satyrio*. In pratis et pascuis subalpinis non frequens, in valle *del Mastallone* magis abundat Biroli fl: acon: II. p. 97. sub *Orchide*). Folia ovata, spica breviuscula compacta, flores mediocres virescenti-pallidi, labellum lineare apice 3-dentatum calcare obtuso didymo brevissimo, segmenta conniventia, bracteæ floribus duplo longiores.

* 4. *G. albida* = Spr: syst: III. 694. ex Rich: = *Satyrium albidum* L. sp: 1338. = Fl: dan: t. 115. *Orchis albida* All: n. 1838. Ic: taur: vol. 15. t. 119. f. 1. (*Eur:* *Pedem:* in herbidis et saxosis All: l. c. In alpibus *Javenensibus* Re fl: segus: p. 75. sub *Satyrio*. Ex valle *Augustana* locis alpinis gramineis uti *Prarayer*, *la Thuille* retulit Piottaz. In *M. Cenisio* ipse legi. In alpibus *Sabaud:* DC. fl: fr: n. 2027.). Folia lanceolata acuminata, spica elongata densiuscula, flores parvi albidiusculi, labellum 3-partitum laciniis lateralibus linearibus acutis media obtusa calcare obtuso ovario triplo breviore, sepala conniventia, bracteæ flores sub-æquantes.

X. Platanthera Spr: syst: n. 2926. ex Rich: = *Orchidis* spec: Auctor:

» *Perigon*: segmentis distinctis fornicatis. *Label-* » *lum* calcaratum indivisum. *Rostellum* columnæ o. » *Retinacula* juncta nuda. »

Obs: Genus constans unica stirpe seq:

❀ 1. *Pl*: *bifolia* = Spr: syst: III. 694. = *Orchis bifolia* L. sp: 1331. = Fl: dan: t. 235. Ic: taur: vol. 6. t. 129. 131. (*Eur*: passim. *Pedem*: ubique in sylvis frequentissima All: n. 1820. Re fl: segus: p. 74. et fl: tor: II. p. 91. Biroli fl: acon: II. p. 93. *Sardin*: in humidis *Fontana cungiada*, *Arizzo* Moris st: sard: I. p. 44.). Radix tuberosa indivisa, folia radicalia sæpius 2-tantum rarius 3-ovato-oblonga, spica elongata laxa, flores ampliusculi albi suaveolentes, labellum lineare obtusum calcare subulato ovario duplo longiore, segmenta exteriora patentia.

XI. Himantoglossum Spr: syst: n. 2927. = *Orchidis*, *Satyrii*, *Ophrydis* et *Aceras* spec: Auctor:

» *Perigon*: segmentis distinctis fornicatis. *Labellum* » elongatum lineari-3-partitum basi saccato-gibbosum, » lacinia media 2-fida. *Retinaculum* utriusque pollinis » idem cucullio conditum (char: ex Spr:). »

Obs: Genus a cl: Spr: creatum in detrimentum generum supra citat:, attamen satis distinctum singulari *labelli* et *retinaculi* structura; stirpes 5. europææ.

❀ 1. *H. hircinum* = Spr: syst: III. 694. = *Satyrium hircinum* L. sp: 1337. = Jacq: austr: t. 367. *Orchis hircina* All: n. 1824. ex Crantz: Ic: taur: vol.

15. t. 117. f. 2. (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvosis et apricis collium *Taurinens:* et *Liguriæ* non frequens All: l. c. In sylvis supra *Riaje* Re fl: tor: II. p. 95. In pascuis *di Careggio*, *Invorio* et *Vergano* rarum Biroli fl: acon: II. p. 95. In sylvis *Albensib*: Berter:). Radix tuberosa indivisa, caulis elatus foliosus, folia late lanceolata acutiuscula, spica valde elongata laxiuscula, flores mediocres albidi hircosi, labelli laciniæ laterales lineari-falcatæ media longissima gibba manifeste didyma, segmenta conniventia, bracteæ lineares floribus 2-3-longiores.

* 2. *H. antropophorum* = Spr: syst: III. 694. = *Ophrys antropophora* L. sp: 1343. = Fl: dan: t. 103. *Orchis antropophora* All: n. 1835. Vaill: bot: par: t. 31. f. 19. 20. (*Anglia*, *Eur*: austr: *Pedem*: in dumetis umbrosis *Uneliæ* quandoque occurrit, frequenter ad oppidum *Ponte d'Assio* inter *Garexium* et *Orneam*, in collibus *Taurinens:* rarum All: l. c. Prope vineam *della Regina*, versus *Supergam* et in pratis *di Cavoretto* Re fl: tor: II. p. 98. In valle *Sessitis* supra *Scopa* Biroli fl: acon: II. p. 97. *Genuæ ai Camaldoli* Bertol: am: ital: p. 199. In collibus *Albensib*: legit Berterus. *Sardin*: in montanis Moris st: sard: I. p. 44.). Differt a priori, cui valde affine, statura minori, floribus luteolis, labelli laciniis lateralibus brevioribus erectis nec falcatis, gibba sub-nulla, bracteis lanceolatis flore brevioribus.

*? 3. *H. parviflorum* = Spr: syst: III. 694. = *Orchis parviflora* W. sp: IV. 27. ex Balb: in litt: = Ic:? (In alpib: *Pedemontan*: W. l. c. Re app: II. p. 205. fide W.). Planta mihi ignota; ex descr: W. et

Spr: phrasi videtur media inter *Gymnadeniam albidam* a qua recedit labello *ecalcarato*, et *Hymantoglossum hircinum* cui accedit gibba manifeste didyma.

XII. Nigritella Spr: syst: n. 2932. ex Rich: = *Satyrii* et *Orchidis* spec: Auctor:

» *Perigon*: patens. *Labellum* posticum teretiformi-
» calcaratum indivisum. *Cucullia* loculis dimidiatis
» (char: ex Spr:). »

Obs: Genus habitu proprio, constans unica stirpe seq:

❀ 1. *N. angustifolia* = Spr: syst: III. 695. = *Satyrium nigrum* L. sp: 1338. = Lam: ill: t. 726. f. 3. *Orchis nigra* All: n. 1835. ex Scop: Ic: taur: vol. 15. t. 119. f. 3. (Alpib: *Eur*: *Pedem*: in pascuis alpinis et montanis abunde All: l. c. Re fl: segus: p. 75. sub *Satyrio*. Biroli fl: acon: II. p. 97. sub *Orchide*). Plantula vix dodrantalis, tuberibus palmatis, caule folioso, foliis linearibus, spica ovato-conica breviuscula densissima, floribus parvis atropurpureis ac fere nigris vel rarius roseis resupinatis odoratissimis.

XIII. Herminium R. Br: in Ait: h. Kew: ed: 2. vol. V. p. 191. = Spr: syst: n. 2933. = *Orchidis* et *Ophrydis* spec: Auctor:

» *Perigon*: erectum, segmentis interioribus longio-
» ribus. *Labellum* basi saccatum. *Retinacula* nuda di-
» stincta. »

Obs: Genus facie *Orchidis*, constans unica specie.

❀ 1. *H. monorchis* = R. Br: l. c. = Spr: syst: III. 695. = *Ophrys monorchis* L. sp: 1342. Fl: dan:

t. 102. *Orchis monorchis* All: n. 1822. ex Crantz: Ic: taur: vol. 15. t. 53. (*Eur*:, *Caucaso*. *Pedem*: in graminosis humidis montanis et collinis All: l. c. Prope *Segusium* abunde in humentibus inter *la Brunetta* et *Mompantero* Re fl: segus: p. 75. sub *Ophryde*. In herbidis prope vineam *d'Aigueblanche* Re fl: tor: II. p. 97. In pratis et pascuis uliginosis vallis *Ticini* et *S. Petri di Morezzo* vulgare Biroli fl: acon: II. p. 97.). Plantula vix spithamæa, tubere solitario globoso, caule superne sub-nudo, foliis radicalibus 2-3. lanceolatis, spica elongata laxiuscula gracillima, floribus minimis luteo-virentibus suaveolentibus.

XIV. Serapias Sw: act: holm: 1800. p. 223. t. 3. f. H. = Spr: syst: n. 2944. = *Serapiadis* spec: nonnullæ L.

» *Perigon*: segmentis conglutinatis galeatis. *Label-*
» *lum* interruptum ungue 2-lamellifero lamina reflexa,
» ecalcaratum. *Columna* libera cuspidata. *Retinacula*
» glandula communi unita. »

Obs: Genus a præcedentibus satis distinctum præsertim perigonii segmentis coalitis et labelli structura, constans 2-3. stirpibus europæis.

❀ 1. *S. Lingua* = L. sp: 1344. = Spr: syst: III. 700. *Orchis Lingua* All: n. 1833. = Seg: Ver: III. t. 8. f. 4. Sebast: rom: plant: fasc: I. p. 14. t. 4. Vern: *Cerfojetta* (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: *Pedem*: in collibus *Taurinens*:, circa *Druent*, in pascuis *di Ciliano* et *Bugellensib*:, in pratis et pascuis sub-humidis *Liguriæ* All: l. c. In agri *Segusiani* pratis macilentis Re fl: segus: p. 75. In macilentis pratis *Stupinixii* et *della Mandria*, tum etiam in pratis sterilibus prope

la Praglia di Pianezza Re fl: tor: II. p. 99. In sylvis *della Vesca* et *Bertona* prope *Novariam* non rara Biroli fl: acon: II. p. 98. *Genuæ* in collibus *a Marassi* Bertol: am: ital: p. 202. *Sardin*: in pascuis Moris st: sard: I. p. 45.). Tubera sub-rotunda uti in seqq:, caulis erectus foliosus, folia lineari-lanceolata elongata acuta, spica laxa, flores magni rubelli, labellum basi sulcatum, lamina lanceolata dependenti-adpressa disco pubescente, bracteæ amplæ. Huc pertinent sec: Spr: *S. longipetala* Tenor: et *Oxylottis* W., quæ tamen differt speciatim flore bracteisque minoribus, labello basi in callum extuberante nec sulcato; hæc invenitur ubique in collibus *Genuensibus* et citius floret monente cl: Bertol: l. c.

❋ 2. *S. cordigera* = L. sp: 1345. = Spr: syst: III. 701. = Rudb: Elys: II. p. 240. f. 20. Sebast: rom: plant: fasc: I. p. 13. t. 4. (*Eur*: austr:, *Caucaso*, *Afr*: bor: In agro *Nicæens*: Re reliq: Bellard: p. 6. Ubique in collibus *Genuensib*: Bertol: am: ital: p. 203. In *Sardin*: pascuis Moris st: sard: I. p. 44.). Distinguitur a præcedenti floribus duplo majoribus, labelli lamina late sub-cordato-ovata acuminata disco barbata; caulis sæpe humilior, flores præcociores ex Bertol:

XV. Ophrys Sw: act: holm: 1800. p. 222. t. 3. f. D. = Spr: syst: n. 2945. = Lam: ill: t. 727.

» *Perigon:* patens. *Labellum* planum ecalcaratum
» 3-lobum vel indivisum. *Rostellum* breve in cucul-
» lia 2-fissum. »

Obs: Genus constans 20. circiter stirpibus permultis europæis, nonnullis ex *Asia* min: vel *Afr*: bor:

A. *Labello 3-lobo vel 3-partito.*

❀ 1. *O. myodes* = Jacq: ic: rar: I. t. 184. = Spr: syst: III. 701. = *O. insectifera* α L. sp: 1343. *Orchis muscaria* All: n. 1830. ex Scop: Ic: taur: vol. 15. t. 3. f. 1. (*Eur*: passim. *Pedem*: in sterilibus graminosis collium *Taurin*:, *Liguriæ*, et ad oras sylvarum All: l. c. Circa *Segusium* Re fl: segus: p. 75. Prope vineam *della Regina*, versus *Supergam* et in pratis *di Cavoretto* Re fl: tor: II. p. 98. In pascuis collium præsertim versus *Maggiate* et *Vergnano* non frequens Biroli fl: acon: II. p. 98. In pascuis collinis *Albens*: prov: Berter:). Tubera sub-rotunda uti in seqq:, caulis foliosus foliis anguste lanceolatis acutis, spica laxe pauciflora, flores mediocres, labellum 3-partitum convexum pubescens laciniis lateralibus lineari-lanceolatis media oblonga 2-loba longiore macula cærulea picta, segmenta 3. exteriora oblonga obtusa albida 2. interiora lanceolata acuta breviora rubella.

❀ 2. *O. aranifera* = Huds: angl: 392. = Spr: syst: III. 701. = Engl: bot: t. 65. *O. Speculum* Bertol: non Link: nec Biv: nec Spr: (*Anglia*, *Gallia*, *Ital*:, *Lusitan*: *Pedem*: in collibus *Albensib*: invenit Berterus. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo*, supra *Oreggina*, extra portam *degli Angeli* Bertol: am: ital: p. 201.). Planta dubia et sæpe confusa cum *O. Speculum* tum Link: cum Biv: Perperam etiam illam referre videtur Spr: ad *O. Speculum* Bertol:, nam cl: Auctor am: ital: p. 202. monet, suam plantam diversam esse ab *O. Speculum* Link:; etenim in *O. aranifera* labellum

est convexum utrinque sub - exsuberans lobo medio emarginato mutico nec macula (*speculum*) insignito. *O. aranifera* enumerata a cl: Re fl: tor: II. p. 99. referenda est ad *O. arachnitem* n. 10.

* 3. *O. Bertolonii* = Moret: de quibusd: pl: ital: dec: VI. p. 9. = *O. Speculum* Bertol: am: ital: p. 201. et Biv: sic: pl: cent: I. p. 61. t. 3. (Regno *Neapol:*, *Sicil:* *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* et secus aquæductum *dello Zerbino* Bertol: l. c.). Differt a priori labello elongato simplici sursum incurvo prætuberantiis omnino destituto antice nigro - purpurascenti et quo magis concavum est macula pallidiori nitida glabra insignito ; bracteæ et flores ex specim: meis fere duplo majores. Nomen a cl: Moretti impositum retinui etsi recentius, ne confundatur cum variis *O. Speculum* Auctor:

* 4. *O. apifera* = Huds: angl: 391. = Spr: syst: III. 701. = Engl: bot: t. 383. (*Anglia*, *Eur:* med: et austr: *Pedem:* circa *Segusium* Re fl: tor: II. p. 99. *Genuæ* in collibus *allo Zerbino* Bertol: am: ital: p. 200.). Labellum convexum 3-lobum villosum fuscum lobis lateralibus triquetris abbreviatis medio emarginato cum appendicula terminali deorsum flexa, segmenta 3. exteriora elliptica obtusa colorata 2. interiora lanceolata brevissima viridia.

5. *O. ciliata* = Biv: sic: pl: cent: I. p. 60. *O. Speculum* Link: non Bertol: nec Biv: *O. Scolopax* Brot: et Guss: non Cav: (Regno *Neapol:*, *Sicil:*, *Lusitan:* *Sardin:* in collibus apricis Moris st: sard: I. p. 44.). Statim distinguitur a priori labello margine longe ci-

liato, lobis lateralibus minimis erectis medio valde majori rotundato emarginato sine appendicula, segmentis interioribus linearibus minutis coloratis.

* 6. *O. lutea* = Cav: ic: II. p. 46. t. 160. = Spr: syst: III. 701. = *O. insectifera* ε L. sp: 1343. (*Hispan*:, *Lusitan*:, *Gallia* austr:, regno *Neapol*:, *Sicil*: In pratis siccis agri *Nicæens*: DC. fl: fr: suppl: n. 331. *Sardin:* in pascuis collinis Moris st: sard: I. p. 44.). Flores lutei bracteis viridibus, labellum amplum leviter 3 - lobum rotundatum margine glabrum disco convexo villoso, sepala interiora oblonga erecta.

7. *O. tabanifera* = W. sp: IV. 68. (*Afr*: bor:, *Creta*: *Sardin*: in pascuis collinis *Calari* Moris st: sard: I. p. 44.). Præcedentibus humilior, folia latiora et breviora, spica 2-3-flora, labellum villosum convexum 3-lobum lobis lateralibus brevissimis medio ovoideo obtuso appendiculato. = 8. *O. grandiflora* = Tenor: cat: h. R. Neap: app: alt: p. 83. Fl: nap: II. p. 309. t. 94. et syll: fl: neap: p. 460. *O. tenthredinifera* Sebast: et Maur: non W. sec: Moris st: sard: III. p. 11. (Regno *Neapol*: *Sardin*: in pascuis collinis *Sassari* Moris l. c.). Pulcherrima stirps a Spr: omissa; habitu fere prioris, sed planta major floribus pro genere amplissimis, labellum 3-lobum velutinum disco fuscum cum macula rectangulari pallidiore ambitu flavo-villosum lobis lateralibus deflexis obtusis medio appendiculato barbato, segmenta rosea concoloria 3. exteriora sub-rotundo-elliptica patentissima 2. interiora brevissima triangularia villosa, bracteæ spathaceæ variegatæ flore breviores. = 9. *O. fusca* = Link: in Schrad: diar: bot: 1799. II. p. 324. *O. insectifera* ζ

L. sp: 1343. *O. funerea* Viv: fl: cors: diagn: p. 15.? (*Lusitan*: *Sardin:* in calcareis *Sassari* frequens Moris st: sard: III. p. 11.). Planta mihi dubia; specim: communicata a cl: Morisio ex *Sardin*: quadrare videntur cum diagn: Link: l. c., sed parum cum phrasi nimis trunca cl: Viv: de sua *O. funerea*, a quo nulla specim: obtinere datum fuit; hanc crescere tradit tum in *Corsica* austr: cum prope *Genuam* secus aquæductus; cl: Bertol: am: ital: p. 199. ad 202. ubi *Ophrydes* genuenses omnes nitidissime describit, de *fusca* et *funerea* silet; igitur nil certi asserere audeo.

B. *Labello indiviso.*

❀ 10. *O. arachnites* = Host: syn: 492. = *O. insectifera* η L. sp: 1343. *Orchis arachnites* All: n. 1831. ex Scop: = Seg: veron: III. t. 8. f. 1. Ic: taur: vol. 15. t. 3. f. 2. (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: in sterilibus graminosis collium *Taurinens*:, *Liguriæ*, *Montisferr*: et *Nicææ* All: l. c. Circa *Segus*: Re fl: segus: p. 75. Prope *la Molinetta* et prope *Riaje* Re fl: tor: II. p. 99. sub *O. aranifera*. In pascuis *di Gattico* et in illis *della Cunetta* urbis *Novar*: Biroli fl: acon: II. p. 98. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* Bertol: am: ital: p. 200. *Sardin*: in pascuis collinis Moris st: sard: I. p. 44.). Spica elongata valde laxa, flores distantes ampliusculi, labellum convexum villosum basi utrinque corniculatum apice emarginatum cum appendicula in medio cristata incurva atro-rubrum inferne lineis luteis notatum, segmenta 3. exteriora oblonga obtusa rubella 2. infer: brevissima herbacea.

XVI. Chamærepes Spr: syst: n. 2946. = *Ophrydis* sp: L. = *Chamorchidis* sp: Rich: = *Orchidis* sp: quorund:

» *Perigon*: galeatum. *Labellum* indivisum utrinque » 1-dentatum. *Rostellum* fissum. *Retinacula* nuda. »

Obs: Genus constans unica specie notis allatis ab *Ophryde* dirempta.

❀ 1. *Ch*: *alpina* = Spr: syst: III. 702. = *Ophrys alpina* L. sp: 1342. = Jacq: h. Vindeb: 295. t. 9. *Orchis alpina* All: n. 1837. (Alpib: *Eur*: bor: et med: *Pedem*: in *M. Cenisio* abunde atque in alpibus *Safan* et *Grassoney* All: l. c. Re fl: segus: p. 75.). Plantula digitalis tuberculis ovoideis, caule sub-nudo, foliis radicalibus lineari-gramineis, spica 4-5-flora, floribus alternis parvis albidiusculis, labello lanceolato, segmentis conniventibus, bracteis ovario longioribus.

Sect: IV.

Gastrodieæ (*Anthera* terminalis mobilis decidua. *Pollinis massæ* e globulis angulatis elastice cohærentibus. Gen: 3. Herbæ parasiticæ).

XVII. Epipogium Spr: syst: n. 2935. ex R. Br: = Gmel: sib: I. p. 12. t. 2. f. 2. = *Satyrii*, *Limodori*, et *Epipactidis* spec: alior:

» *Perigon*: segmentis deorsum patentibus. *Labellum* » posticum inflato-calcaratum geniculatum 2-auritum. » *Stigm:* basilare. *Anthera* stipitata. *Retinacula* o. »

Obs: Genus constans unica specie seq:

❋ 1. *E. Gmelini* = Spr: syst: III. 696. ex Rich: = *Satyrium Epipogium* L. sp: 1338. = Jacq: austr: t. 84. *Limodorum Epipogium* Sw: et W. *Epipactis Epipogium* All: auct: p. 32. n. 1853. (*Eur:*, *Caucaso*, *Sibir*: *Pedem*: in fagetis prope *Entrague* locis umbrosis sub-humidis All: l. c.). Herba spithamæa aphylla radice fasciculata scapo gracili squamis cucullatis vaginato, flores versus apicem scapi 2-3. penduli resupinati ochroleuci.

Sect: V.

Epidendrinæ (*Pollinis massæ* demum ceraceæ, cetera uti in *Gastrodieis*. Gen: 90. circiter; multa obscura, fere omnia exotica; herbæ vel suffrutices parasitici raro terrestres).

XVIII. Liparis Spr: syst: n. 3029. ex Rich: = *Ophrydis*, *Malaxidis*, *Acianthi*, *Epidendri*, et *Cymbidii* spec: nonnullæ quorund:

» *Perigon:* segmentis distinctis patulis. *Labell*: pla-
» num ecalcaratum sub-ovale basi simplici. *Columna*
» superne marginata. *Pollinis massæ* 4. globosæ. »

Obs: Genus constans 13. stirpibus, quarum 1. tantum europæa; plantæ terrestres foliis membranaceis, vel parasiticæ foliis carnosis.

❋ 1. *L. Loeselii* = Spr: syst: III. 740. ex Rich: = *Ophrys Loeselii* L. sp: 1341. *Malaxis Loeselii* Sw: act: holm: 1805. p. 23. = *Ophrys paludosa* Fl: dan: t. 877. non L. Loes: Pruss: 180. t. 58. (*Eur:* med: *Pedem*: locis paludosis Balb: el: rec: stirp: p. 6.) Ra-

dix fibrosa sub-bulboso-spongiosa, folia radicalia 2. ovato-lanceolata, scapus erectus 3-gonus quandoque foliolo vel squama instructus in spicam elongatam laxiusculam terminans, flores parvi pedicellati sub-penduli luteoli, labellum oblongum carinato-acutiusculum, segmenta linearia, bracteæ pedicello breviores. Facies *Ophrydis*. An satis distincta a *L. liliifolia* (*Ophrys* L.) *Amer*: bor: incola, quam cl: DC. fl: fr: n. 2044. suspicatus est *Galliam* etiam incolere, quæque reapse reperta fuit a cl: Thomas:? Hanc possideo donatam a Perret nec differre videtur a *L. Loeselii* nisi foliis latioribus, floribus majoribus, labello obovato mucronato, segmentis inferioribus setaceis reflexis.

XIX. Corallorrhiza Hall: hist: II. p. 159. = R. Br: in Ait: h. Kew: ed: 2. vol. V. p. 209. = Spr: syst: n. 3017. = *Ophrydis* et *Cymbidii* spec: Auctor:

» *Perigon*: fornicatum. *Labell:* basi productum cal-
» care adnato. *Columna* libera aptera. *Pollinis massæ*
» 4. obliquæ. »

Obs: Genus constans stirpibus 3., quarum 1. europæa, 2. ex *Amer*: bor: radicibus ramosis tortuosis carnosis coralli formam referentibus.

* 1. *C. innata* = R. Br: l. c. = Spr: syst: III. 783. *Ophrys Corallorrhiza* L. sp: 1349. = Fl: dan: t. 451. *Cymbidium Corallorrhiza* Sw:, W., DC. *C. Neottia* All: auct: n. 1857. p. 33. ex Scop: (*Eur*:, *Amer*: bor: *Pedem*: in fagetis prope *Entrague* All: l. c.). Planta aphylla scapo erecto squamis vaginantibus vestito superne laxe spicato, floribus alternis

parvulis albidiusculis, labello oblongo acutiusculo calcare obsoleto, segmentis acutis inferioribus deflexis.

Sect: VI.

Diandræ (*Stam*: lateralia *antherifera*, medium *sterile*. Gen: 1.).

XX. CYPRIPEDIUM Sw: act: holm: 1800. p. 250. = Spr: syst: n. 3044. = Lam: ill: t. 729.

» *Perigon*: segmentis distinctis patentibus. *Labell*: » inflatum. *Pollen* granulosum. »

Obs: Genus ob structuram columnæ et labelli formam singularissimum, constans 15. circiter stirpibus fere omnibus ex *Amer*: bor: vel *Sibir*: aut *Nepal*:, 1. tantum europæa. Herbæ radicibus fibrosis plerumque caulescentes, raro scapiferæ, præsertim ex *lobo* medio columnæ (*stylus superne lobo petaloideo appendiculatus* W.), nec non ex *labelli forma* ejusque *proportione* cum perigonii segmentis determinandæ.

❃ 1. *C. Calceolus* = L. sp: 1346. = Spr: syst: III. 745. = Mill: dict: n. 1. ic: t. 242. Vern: *Scarpe dla Madona* (*Eur*: passim. *Pedem*: in montibus *di Lanzo*, in sylvis supra *Pralugnan*, in alpibus *di Fossignì* non infrequens ALL: n. 1847.). Caulis foliosus elatus, folia late ovato-oblonga glabra nervosa, flores 1-2. ad apicem caulis amplissimi ochroleuco-purpurascentes, lobus columnæ incurvæ deflexus ellipticus, labellum sub-compressum segmentis acuminatis brevius.

Obs: geographica circa *Orchideas.*

Orchideæ per orbem sparsæ circiter	770

Orchideæ pedemontanæ.

Goodyera	1
Neottia	3
Spiranthes	2
Epipactis	3
Cephalanthera	3
Limodorum	1
Orchis	20
Gymnadenia	4
Platanthera	1
Himanoglossum	3
Nigritella	1
Herminium	1
Serapias	2
Ophrys	6
Chamærepes	1
Epipogium	1
Liparis	1
Corallorrhiza	1
Cypripedium	1
	56

Et sic 14.am partem circiter constituunt.

Ordo CLXXIV.

DIOSCOREÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 294. ed: 2. p. 150. = Bartl: ord: nat: p. 53. = *Asparagorum* genn: Juss: gen: p. 42. 43. = *Sarmentaceæ* Spr: = *Stegocarpæ hexandræ* Martius (1) consp: regn: veget: p. 8.).

Char: essentialis.

» *Flores* dioici regulares. *Perigon:* superum 6-partitum sub-herbaceum. Masc: *Stam:* 6. libera basi laciniarum perigonii inserta. Foem: *Ovar:* 3-loculare loculis 1-3-ovulatis. *Styl:* 3. vel 1. 3-fidus, stigmatibus indivisis raro 2-fidis. *Fructus* capsularis (baccatus in *Tamo*) foliaceo-compressus 3-locularis, loculis 1-2. quandoque abortientibus. *Sem:* plano-compressa cartilagineo-albuminosa. *Embr:* parvus in regione umbilici, in albuminis cavitate majori inclusus. »

---

(1) Dum volumen hoc sub prælo erat, in lucem prodiit cl: Martii *Conspectus regni vegetabilis* secundum characteres *morphologicos præsertim carpicos* (Nürenberg 1835. 1. vol. in 8.), ubi, vegetabilia omnia in *classes*, *subclasses*, *cohortes*, *series*, et *ordines* distribuens, nititur, magno quo pollet ingenio, Botanicis systema exhibere magis naturæ consonum quam cetera nunc cognita, utpote in fructus cum semine vel partium illi analogarum consideratione præcipuum fundamentum habens. Ideo, pro ordinibus, qui in opere meo sequuntur, mutationes ab illustri Auctore propositas indicabo.

Obs: Parvus ordo a *Smilaceis*, quibus habitu similis, sejunctus ex perigonio *adhærente*, fructu *capsulari*, et albumine *ampla cavitate* exsculpto; *Tamus* fructu baccato *Smilaceis*, infero *Dioscoreis* accedit. Genera 4. Frutices vel herbæ tuberibus perennantibus, omnes præter *Tamum* intratropicales, caule volubili, foliis alternis sub-oppositisve simplicibus integris vel palmatisectis plerumque reticulato-venosis parvis bracteatis. Pertinet ex MART: ad class: II. (*Loxines*), subclass: III. (*Epigynæ*), ser: I. (*Symmetricæ*), coh: X. (*Stegocarpæ hexandræ*), et ord: 42. (*Dioscoreæ*).

I. TAMUS Lin: gen: ed: Schreb: n. 1527. = Spr: syst: n. 3187. = Lam: ill: t. 817. (*Dioëc*: *hexandr*: L.).

» *Perigon*: in fœm: corollinum glandulis 6. ad fau-
» cem instructum. *Styl*: 3-partitus stigmatibus 2-fidis.
» *Bacca* 3-locularis oligosperma. Cetera ordinis. »

Obs: Genus constans 3. stirpibus, quarum seq: sola europæa.

❃ 1. *T. communis* = L. sp: 1458. = Spr: syst: III. 905. = Lam: ill: t. 817. Ic: taur: vol. 7. t. 36. Vern: *Macciocan*, *Pan dla serp* (*Anglia*, *Eur*: austr:, *Asia* med: *Pedem*: vulgatissima in sylvis ALL: n. 2116. RE fl: segus: p. 81. et fl: tor: II. p. 145. BIROLI fl: acon: II. p. 134. *Sardin*: ad sepes et in sylvis MORIS st: sard: III. p. 11.). Perenn: Radix tuberosa, caulis sinistrorsum volubilis, folia longe petiolata glabra cordata integerrima acuminata, racemi axillares folio longiores, flores parvi ochroleuci, baccæ ovatæ rubræ.

II. Dioscorea Lin: gen: ed: Schreb: n. 1530. = Spr: syst: n. 1380. = Lam: ill: t. 818. (*Dioëc*: *hexandr*: L. *Hexandr*: *trigyn*: Spr:).

» *Styl*: 3. stigmatibus simplicibus. *Caps*: compres-
» so-3-gona. *Sem*: alata. Cetera ordinis. »

Obs: Genus constans 45. circiter stirpibus habitu *Tami*, omnibus exoticis præsertim ex utraque *Ind*:, nonnullis australasicis. Raræ occurrunt cultæ penes nos studii potius quam ornamenti gratia; inter alias possideo vel dubias vel novas:

1. *D. linearis* = Nob: « *D.* caule filiformi lævi
» ramisque volubilibus, foliis alternis brevissime pe-
» tiolatis linearibus integerrimis glabris enerviis, ra-
» cemis masculis axillaribus terminalibusque elonga-
» tis, fœmineis brevibus paucifloris, capsula glabra. »

Obs: Missa cum seqq: a cl: Bertero e *Chili*, ab omnibus affinibus satis differt foliis linearibus; tuber orbiculatum magnitudine nucis *Juglandis Regiæ*; flores minimi ex viridi lutescentes. Hab: in pascuis arenosis maritimis *Valparaiso* loco dicto *la Vina de la mar*.

2. *D. humilis* = Berter: in sched: « *D.* caule hu-
» mili erectiusculo crassiusculo lævi, ramis divari-
» catis elongato-filiformibus sub-volubilibus prostra-
» tisve, foliis alternis longe petiolatis rotundato-
» cordatis apice sub-retusis mucronulatis margine
» tenuissime serratis glabris sub-7-nerviis, racemis
» masculis elongatis laxifloris, floribus fœmineis axil-
» laribus sub-solitariis pedunculis spiraliter tortis,
» capsula tenuissime muricata. » Nob:

Obs: Statura ceteris humilior, tuber sub-orbiculatum vix magnitudine *Coryli Avellanæ*; flores ut in priori, sed racemi masculi pauci- et laxiflori, flores fœminei solitarii pedunculis filiformibus longissimis ac spiraliter tortis. Hab: *Valparaiso* in sylvosis collium loco dicto *las Tablas*.

3. *D. variifolia* = Berter: in merc: chil: n. XIII. p. 612. « *D.* caule lævi altissimo ramisque volubi-
» libus, foliis alternis oppositisve petiolatis cordatis
» sagittatis linearibusve acutis glabris 1-7-nerviis,
» racemis axillaribus maximis compositis densifloris
» fœmineis simplicibus laxifloris, capsula glabra. » Nob:

Obs: D. hederaceæ Miers affinem dicit stirpem suam cl: Berter: l. c., sed diversam credit; illam non vidi. Hab: in sylvosis collium *Valparaiso*.

Obs: geographica circa *Dioscoreas*.

Dioscoreæ per orbem sparsæ circiter . .	56
Dioscoreæ pedemontanæ	1

Ordo CLXXV.

SMILACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 52. = J. S. Hill: fam: I. p. 100. t. 16. = R. Br: prodr: ed: 1. p. 292. ed: 2. p. 148. excl: nonnull: genn: = *Asparagineæ* Rich: elem: p. 430. = *Asparagorum* genn: Juss: gen: p. 40. et seqq: exclusis 3. ultimis genn: ad *Dioscoreas* spectantibus = *Sarmentaceæ* et *Bacciferæ* Spr: = *Isotrimeræ* Mart: consp: regn: veget: p. 6.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel dioici. *Perigon*: peta-
» loideum rarius herbaceum liberum vel rarius (in
» *Ophiopogone*) semisuperum 6 - rarissime 4-8-par-
» titum. *Stam*: tot quot perigonii segmenta libera
» raro monadelpha. *Styl*: 3. distincti vel in 1. con-
» nati. *Bacca* indehiscens 3 - raro 4 - locularis, lo-
» culis oligospermis, nunc abortu 1 - locularis 1 -
» sperma. *Sem:* testa membranacea vel atra crusta-
» cea albumine carnoso-cartilagineo, embryone sæpe
» ab umbilico *remoto* in cavitate *minori* albuminis
» incluso. Cetera ut in *Dioscoreis*. »

Obs: Ordo a *Dioscoreis* characteribus allatis distinctus, sed habitu præsertim pro generibus dioicis simillimus; fructificatione magis accedere videtur ad *Asphodeleas*, sed stylo sæpius diviso et seminum in-

tegumentis in nonnullis recedit; ceterum varia genera habitu etiam inter se valde differunt. Cl: R. Br: ab ordine excludit genera semina tecta atra crustacea exhibentia illaque ad *Asphodeleas* amandat. Forsan melius fuisset exemplo cl: Juss: *Smilaceas* et *Dioscoreas* in unum ordinem retinere in 3. sectiones dividendum ex *floribus hermaphroditis ovario libero* (Asparagieæ), vel *floribus dioicis ovario libero* (Smilacinæ), aut *floribus dioicis ovario adhærente* (Tameæ). Constat autem ex Bartl: 26. generibus in 2. sectiones artificiales divisis sc: *Asparageæ* stylis connatis, et *Parideæ* stylis distinctis. Herbæ vel frutices, illæ generatim temperatas frigidasve, hi calidiores terras colentes. Pertinent ex Mart: ad class: II. (*Loxines*), subclass: II. (*Hypoginæ*), ser: I. (*Homoperigoniatæ*), coh: IV. (*Isotrimeræ*), et ord: 27. (*Smilaceæ*) excl: *Paride*.

Sect: I.

Asparageæ (*Styli* connati. Gen: 22. nonnulla obscura).

I. Convallaria Lin: gen: ed: Schreb: n. 575. exclusis nonnullis stirpib: = Spr: syst: n. 1258. = Lam: ill: t. 248. = *Convallariæ* et *Polygonati* spec: quorund: (*Hexandr*: *monog*: L.).

» *Perigon*: petaloideum campanulatum vel tubu-
» losum limbo 6-fido. *Filamenta* libera tubo adnata
» inclusa antheris erectis. *Styl*: erectus. *Bacca* sphæ-
» rica 3-locularis loculis oligospermis. »

Obs: Genus constans 15. circiter stirpibus ex *Eur*: vel *Amer*: bor:, 2. nepalensibus. Herbæ perennes foliis oblongis sæpius alternis nunc rarius oppositis vel verticillatis pedunculis axillaribus pauci - vel multi - floris, quandoque floribus racemosis pulchellis suaveolentibus. Genus *Polygonati* perperam sejungitur a *Convallaria* ex sola perigonii figura *tubuloso-cylindrica* non *campanulata*.

❀ 1. *C. majalis* = L. sp: 451. = Spr: syst: II. 96. = Lam: ill: t. 248. Ic: taur: vol. 7. t. 127. Vern: *Nughet*, *Campanel*, *Ciouchin* (*Eur*: fere tota. *Pedem*: in sylvis et collibus ubique All: n. 478. sub *Polygonato* uti ceteræ species indigenæ. Re fl: segus: p. 30. et fl: tor: I. p. 198. Biroli fl: acon: I. p. 116.). Folia radicalia sæpius 2. interdum 1. ovato-oblonga, scapus semiteres folia sub-æquans superne racemosus, flores campanulati albi cernui sub-secundi suaveolentes. Cultura variat foliis variegatis, floribus plenis purpureis roseis etc.

❀ 2. *C. verticillata* = L. sp: 451. = Spr: syst: II. 96. = Fl: dan: t. 86. (*Eur*: passim in pratis alpestribus. *Pedem*: ad radices montium et alpium in lapidosis irriguis All: n. 479. In *M. Cenisio* Re fl: segus: p. 30. In *M. Musinè* Re fl: tor: I. p. 198. In rupibus *di Pecetto*, valle *d'Anzasca* unice Biroli fl: acon: I. p. 116.). Caulescens angulata, folia verticillata lineari-lanceolata, pedunculi axillares sub-aggregati sub-3-flori sæpius nutantes, flores cylindrici uti in stirpibus seqq: albidi apice viridi-variegati.

❀ 3. *C. Polygonatum* = L. sp: 451. = Spr: syst: II. 96. = Fl: dan: t. 377. Ic: taur: vol. 7. t. 121.

123. Vern: *Sitronnet* (*Eur*: fere tota. Etiam in *Japon*: et *Canad*: sec: R. et S. syst: VII. p. 299. *Pedem*: in sylvis et dumetis montanis ac subalpinis, in sylvosis collibus *Ripularum* et *Taurini* All: n. 480. sub *Polygonato officinale*. Non infrequens in locis montanis prope *Segus*: in rupibus *di S. Martino* et *ai Cenau* Re fl: segus: p. 30. Frequens in sylvis *della Mandria* Re fl: tor: I. p. 199. In illis supra *l'Idraulica* sec: *Duriam* Balb: In sylvis montium et collium nec deest in illis *della Vesca* urbis *Novariæ* Biroli fl: acon: I. p. 116.). Caulescens anceps, folia alterna sub-amplexicaulia ovato-oblonga, pedunculi axillares solitarii vel 1 - flori nutantes, flores albi viridi - variegati.

❀ 4. *C. multiflora* = L. sp: 452. = Spr: syst: II. 97. = Fl: dan: t. 152. (*Eur*: passim, *Amer*: bor: *Pedem*: in sylvis vulgatissima All: n. 481. Re fl: segus: p. 30. et fl: tor: I. p. 199. Biroli fl: acon: I. p. 116.). Differt a priori caule tereti, foliis angustioribus et longioribus, pedunculis multifloris, floribus magis cylindricis et elongatis, bacca rubra.

❀ 5. *C. latifolia* = Jacq: austr: III. t. 232. = Spr: syst: II. 97. (*Austria, Hungar*:, *Gallia, Tauria, Amer*: bor: *Pedem*: prope urbem *Monregalensem* Re app: I. p. 19.). Vix distinguendâ a duabus præcedentibus, inter quas medium tenere videtur, caule angulato, foliis latioribus, pedunculis sub-multifloris, floribus majoribus lineis obsoletis viridi-flavescentibus notatis bacca cærulea.

II. Majanthemum Roth: fl: germ: II. p. 196. = Spr: syst: n. 480. = Redout: lil: IV. t. 216. f. 2. = *Convallariæ* et *Smilacinæ* sp: quorund: (*Hexandr*: *mon*: L., W. *Tetrand: mon*: Spr:).

» *Perigon*: petaloideum 4-partitum rotatum sub- » revolutum. *Stam*: 4. Cetera *Convallariæ.* »

Obs: Genus a *Convallaria* diremptum speciatim ob flores 4- non 6-fidos, constans unica stirpe seq: habitum proprium referente.

❄ 1. *M. bifolium* = DC. fl: fr: n. 1863. = Spr: syst: I. 452. *Convallaria bifolia* L. sp: 452. = Fl: dan: t. 291. *Unifolium quadrifidum* All: n. 457. (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: non infrequens in montanis umbrosis pratis quæ aquis continue fere alluuntur All: l. c. Re fl: segus: p. 30. et fl: tor: I. p. 199. Biroli fl: acon: I. p. 116.). Herba 3 - 4 - pollicaris flexuosa juvenis 1 - subinde 2 - 3. foliis alternis petiolatis cordato-ovatis acutis instructa, racemus terminalis ovatus simplex, flores parvi pedicellati albi.

III. Streptopus Michx: fl: bor: amer: I. p. 200. = Spr: syst: n. 1265. = *Uvulariæ* spec: L. et Auctor: = Lam: ill: t. 247. f. 1. (*Hexandr*: *monog*:).

» *Perigon*: petaloideum 6-partitum campanulatum » laciniis basi nudis. *Filamenta* brevissima. *Stigm*: » simplex. *Bacca* 3-locularis oligosperma, seminibus » umbilico nudo. »

Obs: Genus rite ab *Uvularia* sejunctum ex perigonio basi *nudo* nec foveis nectariferis obsito, ex

stigmate *simplici* nec 3-fido revoluto, demum et præsertim ex fructu *baccato* nec capsulari, seminibusque *nudis* nec strophiolatis. Stirpes 4., quarum 2. ex *Amer*: bor:, 1. nepalensis, altera europæa. Herbæ perennes foliis plus minus amplexicaulibus oblongis, pedunculis axillaribus sub-solitariis.

✻ 1. *St*: *distortus* = Michx: l. c. = Spr: syst: II. 98. *St*: *amplexifolius* DC. fl: fr: n. 1856. *Uvularia amplexifolia* L. sp: 436. All: n. 1889. = Barrel: ic: t. 719. 720. (*Eur*: med:, *Silesia*, *Amer*: bor: *Pedem*: in sylvis umbrosis Alpium All: l. c. Circa lacum *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 29. In sylvis Alpium præsertim vallis *di Bugnanco* et *Antrona* vulgaris Biroli fl: acon: I. p. 112.). Facies *Convallariæ Polygonati*. Caulis simplex sub-flexuosus, folia ovato-oblonga acuminata glaberrima, pedunculi solitarii medio geniculato-refracti 1-flori, flores parvi flavo-virentes.

IV. Asparagus Lin: gen: ed: Schreb: n. 573. excl: *A. graminifolio* ad *Dracænam* amandato = Spr: syst: n. 1257. = Lam: ill: t. 249.

» *Perigon*: sub-herbaceum 6-partitum erecto-pa-
» tens basi connivens æquale deciduum. *Filamenta*
» basi laciniarum inserta subulata glabra, antheris
» peltatis erectis basi emarginatis. *Styl*: brevis 3-
» sulcus stigmate 3-lobo. *Bacca* globosa 1-3-locu-
» laris oligosperma. »

Obs: Genus constans 30. circiter stirpibus habitu omnino proprio. Suffrutices aculeati vel herbæ inermes per orbem sparsæ excepta *Amer*:, caule ramoso nec caudiciformi, foliis plerumque setaceis vel rigi-

diusculis fasciculatis rarius solitariis vel ternis quandoque spinescentibus, quibus omnibus prima fronte ad *Exogenas* potius quam ad *Endogenas* genus istud referres, floribus axillaribus solitariis vel aggregatis quandoque dioicis; turiones in nonnullis edules.

1. *A. aphyllus* = L. sp: 450. (*Sicil:*, *Hispan*, *Lusitan:*, *Afr*: bor: *Sardin*: ad sepes Moris st: sard: I. p. 45.). Frutesc: angulatus, folia spiniformia (*aculei foliacei* Auctor:) sub-terna divaricata striata inæqualia, stipulæ bracteiformes, pedunculi sub-1-flori, flores diclini. = 2. *A. albus* = L. sp: 449. (*Eur*: austr: *Sardin*: ad sepes et dumeta Moris st: sard: I. p. 45.). Frutesc: rigidus divaricato-ramosissimus ramisque albidus, aculei solitarii patenti-sub-reflexi, folia fasciculata aculeos sub-æquantia triquetra subcarnosa glaucescentia obtusiuscula, pedunculi aggregati erecti 1-flori plurimi abortivi, turiones edules.

❀ 3. *A. acutifolius* = L. sp: 449. = Spr: syst: II. 95. = Duham: arb: t. 31. Ic: taur: vol. 19. t. 25. (*Eur*: austr: Uberrime in comit: *Nicæens*: et *Uneliæ* All: n. 1910. *Genuæ* in collibus ad portam *delle Chiappe* Bertol: am: ital: p. 145. *Sardin*: ad sepes Moris st: sard: I. p. 45.). Frutescens angulatus divaricato-ramosus cinerascens, folia fasciculata rigida aciformia brevissima persistentia æqualia, pedunculi sub-solitarii foliis longiores, flores quandoque diclini.

❀ 4. *A. officinalis* = L. sp: 448. excl: var: *β* = Spr: syst: II. 96. = Blackw: t. 332. Ic: taur: vol. 7. t. 128. Vern: *Spars* (*Eur*: passim. *Pedem*: in pascuis et sylvis ceduis agri *Taurinens*: secus *Stura* et *Dora* All: n. 1909. Secus *Duriam* in nemoribus inter *il*

Castello di Lucengo et cascale dictum *la Marchesa*, in sylvis secus *Sturam* atque in dumetis prope *Padum* inter *la Molinetta* et *Moncalieri* Re fl: tor: I. p. 198. In nemoribus præsertim *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 115.). Perenn: Erectus teres ramosissimus, folia fasciculata setacea elongata, stipulæ per pares basi retrorsum acutæ sub-pungentes, pedunculi sub-aggregati medio articulati; flores dioicos asserunt plures Auctores; certe in planta culta hermaphroditi; turiones edules meliores quam in ceteris stirpibus, unde ubique in hortis data opera occurrit.

❄ 5. *A. tenuifolius* = Lam: dict: I. p. 294. = *A. sylvaticus* Spr: syst: II. 96. ex Waldst: et Kit: pl: rar: hungar: t. 201. = *A. officinalis* var: β L. sp: 448. (*Eur*: austr:, *Hungar*:, *Genuæ a Pegli. Pedem*: in prov: *Vercellensi* præsertim secus fossas *di Fontanetto* DC. fl: fr: suppl: p. 309.). Vix differt a præcedenti statura minori, foliis verticillatis tenuioribus, stipulis solitariis, pedunculis longioribus sub flore nec medio articulatis, floribus hermaphroditis (an semper?). Cons: R. et S. syst: VII. p. 320.

V. Ruscus Lin: gen: ed: Schreb: n. 1559. = Spr: syst: n. 2337. = Lam: ill: t. 835. (*Dioëc*: *monadelph*: L. *Monad*: *triandr*: *Ruscinæ* Spr:).

» *Flores* dioici vel rarius hermaphroditi. *Perigon*: » 6-partitum laciniis externis herbaceis internis pe- » taloideis. *Filamenta* coalita in tubum cylindricum » truncatum in masc: antheriferum in fœm: nudum » (*nectar*: quorund:). *Styl*: simplex. *Bacca* globosa » 3-locularis, loculis 2-spermis. »

Obs: Genus constans 6. stirpibus, quarum 3. europææ, ceteræ exoticæ, fruticulosæ vel herbaceæ perennes, foliis ovatis plus minus oblongis, floribus sæpe solitariis supra infra vel margine foliorum sub foliolo alio quandoque impositis, rarius racemosis terminalibus aut axillaribus solitariis.

❀ 1. *R. aculeatus* = L. sp: 1474. = Spr: syst: III. 18. = Lam: ill: t. 835. Ic: taur: vol. 7. t. 39. Vern: *Marpugnan*, *Spongiarat* (*Anglia*, *Helvet*:, *Eur*: austr: *Pedem*: ad radices montium et oras sylvarum, abunde in agro *Canapiciens*: et *Bugellensi*, secus *Sesiam* atque in valle *Segusii*, in collibus *Liguriæ* et *Montisferr*: All: n. 2117. Circa *Segus*: et secus torrentem *di Foresto*, ad *Condove* et prope *Caselette* Re fl: segus: p. 82. Ad radices montis *Musinè* Re fl: tor: II. p. 149. Ad rupes montium præsertim ad montem *di Fenera* frequens Biroli fl: acon: II. p. 138. *Sardin*: in collinis ad sepes et dumeta Moris st: sard: III. p. 11.). Frutesc: glaber valde ramosus, folia alterna ovata acuta mucronato-pungentia sempervirentia, pedunculus solitarius brevis in pagina superiori foliorum nudus.

❀ 2. *R. Hypoglossum* = L. sp: 1474. = Spr: syst: III. 18. = Blackw: t. 128. (*Ital*:, *Macedon*:, *Caucaso*. In saxosis asperis incultis sterilibus *Nicææ* et *Liguriæ* All: n. 2118.). Perenn: Flexuosus, folia ovato-lanceolata cuspidata, pedunculi sub-aggregati nunc supra nunc subtus folia foliolo insigni vel brevissimo tecti; hæc ultima var: perperam confunditur cum *R. Hypophyllo*, in quo folia latiora, pedunculi prorsus

nudi sc: absque foliolis; crescit autem in *Ital*:, *Græc*:, sed in *Pedem*: desideratur.

VI. Smilax Lin: gen: ed: Schreb: n. 1528. = Spr: syst: n. 1272. = Lam: ill: t. 817. (*Dioëc: hexandr*: L. *Hexandr*: *monog*: *Sarmentaceæ* Spr:).

» *Flores* dioici. *Perigon*: 6-partitum sub-æquale » patens persistens. *Stam*: 6. distincta, antheris ere- » ctis. *Styl*: brevissimus, stigmatibus 3. *Bacca* sub- » 3-sperma. »

Obs: Genus constans 70. circiter stirpibus per orbem, *Amer*: præsertim sparsis, 2. 3. tantum europæis, caule sæpius fruticoso aculeato vel inermi, angulato vel tereti, foliis plerumque sub-coriaceis cordatis hastatis ovatis varie nervosis, petiolis sæpe cirrhosis, floribus plerumque racemoso-corymbosis axillaribus. Nonnullæ officinales (*Sm*: *officinalis*, *Sm*: *Sarsaparila*, *Sm*: *China* etc.).

❋ 1. *Sm*: *aspera* = L. sp: 1458. = Spr: syst: II. 99. = Duham: arb: ed: nov: I. p. 234. t. 53. Ic: taur: vol. 7. t. 37. Vern: *Smilace*, *Gramon d' montagna* (*Eur*: austr:, *Syria*. Vulgaris in comit: *Nicæens*: All: n. 2115. *Sardin*: ad sepes et in sylvis Moris st: sard: I. p. 45.). Frutic: elata debilis angulosa tortuosa sparsim aculeata, folia hastato-cordata aculeato-dentata acuta multinervia, petioli cirrhosi, racemi elongati, baccæ rubræ. *Sarsaparilæ* succedanea dicitur licet pares non habeat vires.

Sect: II.

Parideæ (*Styli* distincti. Gen: 4.
Inter *Melanthaceas Colchicaceas* Mart: consp: regn: veget: p. 7.).

VII. Paris Lin: gen: ed: Schreb: n. 683. = Spr: syst: n: 1515. = Lam: ill: t. 319. (*Octand*: *tetragyn*:).

» *Perigon*: expansum 8-partitum, laciniis exterio-
» ribus sepaloideis interioribus angustioribus petaloi-
» deis raro nullis. *Stam*: 8., antheris medio filamen-
» torum adnatis. *Styl*: 4. *Bacca* 4-locularis loculis
» 6-8. spermis. »

Obs: Genus habitu et fructificatione recedens a veris *Smilaceis*, constans 3. stirpibus, quarum 1. tantum europæa, herbaceis, foliis verticillatis 4-6-10-enis integris, pedunculis terminalibus solitariis 1-floris.

❋ 1. *P. quadrifolia* = L. sp: 527. = Spr: syst: II. 261. = Lam: ill: t. 319. Ic: taur: vol. 3. t. 18. (*Eur*: passim. *Pedem:* in sylvis umbrosis collium *Taurinens*: et subalpinorum All: n. 1025. Re fl: segus: p. 34. et fl: tor: I. p. 224. Biroli fl: acon: I. p. 135.). Perenn: Simplicissima glabra, folia sæpius 4-terna ovato-sub-rotunda acuminata, flores conspicui, perigonii segmenta exteriora interioribus longiora, bacca nigra.

Obs: geographica circa *Smilaceas.*

Smilaceæ per orbem sparsæ circiter . . 130

Smilaceæ pedemontanæ.

Convallaria	5
Majanthemum	1
Streptopus	1
Asparagus	3
Ruscus	2
Smilax	1
	13

Et sic 10.am partem constituunt.

Ordo CLXXVI.

COLCHICACEÆ

(DC. fl: fr: III. p. 192. = Bartl: ord: nat: p. 51. = *Melanthaceæ* R. Br: prodr: ed: 1. p. 272. ed: 2. p. 128. = *Juncorum* genn: plurima sect: IV. Juss: gen: p. 47. = *Isostrimeræ* Mart: consp: regn: veget: p. 7.).

Char: essentialis.

» *Flores* sæpius hermaphroditi vel abortu poly-
» gami. *Perigon*: liberum petaloideum 6 - partitum
» unguibus sub - coalitis tubulosum, laciniis æstiva-
» tione sæpius involutis. *Stam*: 6. libera perigonii
» segmentis affixa vel rarius receptaculo inserta, an-
» theris sæpius posticis. *Ovar*: liberum, sc: ovar: 3.
» angulo centrali inferne cohærentia multi-ovulata.
» *Styl*: 3. vel 1. 3-partitus, stigmatibus simplicibus.
» *Caps*: ex carpellis 3. sæpius partibilibus follicula-
» ribus angulo centrali seminifero longitudinaliter
» dehiscentibus. *Sem*: indefinita testa membranacea
» carnoso-albuminosa. *Embr*: inclusus. »

Obs: Ordo *Asphodeleis* magis quam *Juncis* affinis habitu præsertim inspecto, etsi varia genera etiam amplectitur prima facie valde diversa. Genera 60. circiter plurima exotica. Herbæ perennes sæpius simplices, radice bulbosa tuberosa vel fasciculata, foliis radicalibus vel caulinis alternis simplicissimis integris

vaginantibus, floribus solitariis vel racemosis sæpe conspicuis. Pertinent ex MART: ad class: II. (*Loxines*), subclass: II. (*Hypoginæ*), ser: I. (*Homoperigoniatæ*), coh: IV. (*Isotrimeræ*), et ord: 31. fam: 1. (*Melanthaceæ Colchicaceæ*).

I. COLCHICUM Lin: gen: ed: Schreb: n. 261. = Spr: syst: n. 1358. = Lam: ill: t. 267. (*Hexandr: trigyn*: L. Inter *Coronarias* Spr:).

» *Perigon*: tubus radicalis longissimus, limbus campanulatus 6-partitus. *Stam*: apice tubi inserta antheris versatilibus (an in omnibus?). *Styl*: 3. longissimi. *Caps*: ex carpellis 3. inflatis basi coalitis polyspermis. »

Obs: Ab affinibus distinguitur præsertim hoc genus perigonio immediate ex bulbo nascente, proindeque tubo fere toto hypogæo; constat autem stirpibus 10-12. (18. ex R. et S.), quarum nonnullæ novissimæ sed valde obscuræ, fere omnes europææ, floribus autumnalibus ante folia nascentibus (*Hysterantheæ*) vel æstivalibus (*Synantheæ*), foliis oblongis lanceolatis vel linearibus, spatha (veram *spatham* adesse in *Colchico* contendit STEV:) 1- vel pluri-flora, perigonii laciniis plus minus latis, ex quibus omnibus optimi eruuntur stirpium characteres. Cons: inter alia recentissimam monographiam cl: STEVEN observat: in plantas rossicas (Arch: bot: tom: I. p. 360.), et R. et S. syst: VII. p. 1507. et seqq:

❀ 1. *C. autumnale* = L. sp: 485. = Spr: syst: II. 142. = Bull: herb: t. 19. Ic: taur: vol. 8. t. 8. Vern: *Freidolina* (*Eur*: passim. *Pedem*: ubique in pratis ALL:

n. 433. Re fl: segus: p. 32. et fl: tor: I. p. 211. Biroli fl: acon: I. p. 125. *Genuæ* in pratis collinis humentibus *allo Zerbino*, *a Pegli* Bertol: am: ital: p. 146.). Flores autumnales ampli speciosi lilacini segmentis elliptico-lanceolatis, spatha pluriflora, folia hysteranthia vere prodeuntia late lanceolata plana, inter quæ fructus adparet majo maturans. Variat fl: albo et fl: pleno; bulbus suspectus.

* 2. *C. arenarium* = Waldst: et Kit: pl: rar: hung: t. 179. = Spr: syst: II. 143. (*Hungar:*, *Ital:* super:, *Tauria*. *Liguria* sec: Bertol: am: ital: p. 24. sub *C. autumnali* x. *Lumellina* secus Nocc: et Balb: fl: ticin: I. p. 174.). Vix differt a priori foliis angustioribus, spatha sub-1-flora, floribus minoribus, segmentis lineari-lanceolatis.

* 3. *C. alpinum* = DC. fl: fr: n. 1898. = Spr: syst: II. 143. = *C. montanum* All: n. 434. t. 74. f. 2. (mala) excl: syn: L. Ic: taur: vol. 25. t. 80. (Alpib: *Pennin:*, *Cott:*, *Jul: Pedem:* in pratis macilentis montanis non tamen editioribus circa *Modane*, *Sospello* et *Fenestrelle* All: l. c. Frequens in pratis montanis et alpinis Re fl: segus: p. 32. sub *C. montano*. *Liguria* Bertol: rar: ital: pl: dec: III. p. 18. n. 1., deinde sub *C. autumnali* var: x cum priore in am: ital: p. 24.). Magis accedit ad *C. arenarium* quam ad *autumnale*, sed differt foliis *linearibus*, segmentis perianthii *latioribus inæqualibus*, stylis *longe exsertis*, ac præsertim floribus *synanthiis*. Huc igitur referenda planta All: nec ad *C. arenarium* uti ex Bertol: nec ad *C. montanum* L.; etsi enim figura All: imperfecta, liquet tamen ex ejus descr: suam plantam

æstivis mensibus florere et folia simul erumpere. Cons: insuper R. et S. syst: VII. p. 1514. 1515.

* 4. *C. Bertolonii* = Stev: in act: mosq: VII. p. 72. = *C. montanum* Bertol: rar: ital: pl: dec: III. p. 19. et am: ital: p. 25. non L.? = Visiani st: dalm: specim: p. 54. t. 6. f. 1. (*Genuæ allo Zerbino* Bertol: l. c. In collibus *Corsicæ*, *Sicil*:, *Dalmat*: In pascuis humidis *Sardin*: Moris st: sard: I. p. 47. sub *C. montano*). Valde dubium an stirps propria, vel potius ad *C. montanum* L. referenda. Cl: Stev: illis tribuit folia synanthia et seqq: diagn: de utraque tradit: « *C. montanum* L. sp: 485. (excl: syn: Clus:) » antheris linearibus flavis, bulbo multifloro *poly-* » *phyllo*, foliis anguste linearibus margine lævibus. » *C. Bertolonii* « antheris oblongis purpureis, bulbo » *diphyllo*, foliis radicalibus linearibus *reflexis* cilia- » tis glabrisve. » Si revera differentiæ istæ constanter servantur præsertim in numero et directione foliorum, quod ignoro, novam Stev: stirpem esse admittendam arbitror.

II. Bulbocodium Lin: gen: ed: Schreb: n. 555. = Spr: syst: n. 1188. = Lam: ill: t. 230. = *Colchici* spec: quorund: (*Hexandr*: *mon*: L. Inter *Spathaceas* Spr:).

» *Spatha* radicalis incompleta. *Perigon*: infundibu- » liforme limbi segmentis patentibus, unguibus li- » nearibus in tubum longum sub-cohærentibus. *Stam*: » apici unguium inserta, filamentis subulatis limbi » segmentis brevioribus. *Styl*: 1. filiformis, stigmate » 3-fido. *Caps*: 3-gona 3-locularis polysperma. »

Obs: Genus habitu *Colchici*, sed perigonii stru-

ctura et stylo unico satis distinctum, constans 2. stirpibus europæis, quarum altera (*B. versicolor* Spr:) valde dubia.

❀ 1. *B. vernum* = L. sp: 422. non Desf: = Spr: syst: II. 40. = Vill: dauph: II. p. 245. t. 2. (*Eur*: austr:, *Hungar*: *Pedem*: in valle *Queiras*, in comit: *Nicæens*: Bell: app: p. 19. Copiose circa *il Bosco nero* et in *M. Cenisio* supra *la Posta* Re fl: segus: p. 29. sub *Merendera Bulbocodio* male). Bulbus sub-rotundo-ovatus, folia sæpius 3. sub flore eoque paullo breviora lineari-lanceolata concava, flores 1-3. radicales ante expansionem albidi, hinc limbi segmenta sub-patentia lingulata obtusa dilute rubella vel violacea lineis longitudinalibus intensioribus notata. *B. vernum* Desf: atl: I. p. 284. pertinet ad aliud genus (*Merendera* Ramond in Bull: soc: phil: n. 43. t. 12.) distinctum præsertim ex stylis 3. unde *Colchico* conjunctum a Spr: sub *C. montano* L., a quo tamen differt perigonii structura. Cons: Ram: l. c. nec non R. et S. syst: VII. p. 1521. et seqq:

III. Veratrum Lin: gen: ed: Schreb: n. 1564. = Spr: syst: n. 1379. = Lam: ill: t. 843. = *Melanthii* et *Helonias* spec: nonnull: quorund: (*Polyg*: *monoëc*: L. *Hexandr*: *trigyn*: *Sarmentaceæ* Spr:).

» *Flores* polygami. *Perigon*: profunde 6-partitum
» exunguiculatum rotatum vel semipatens persistens.
» *Stam*: receptaculo inserta, antheris peltatis extror-
» sis. In masc: rudimentum *pistilli*. In foem: *ovar*: 3.
» basi juncta apice in cornua (*styli*) subulata erecto-
» patentia producta. *Caps*: 3-gona 3-partibilis 3-

» locularis, loculis intus connatis apice liberis et in-
» trorsum dehiscentibus 2-valvibus polyspermis. *Sem*:
» compressa membranaceo-alata. »

Obs: Genus ex allatis distinctissimum, constans 7. stirpibus, quarum 2. europææ, ceteræ ex *Amer*: bor: Herbæ perennes caulescentes radice fasciculata crassa nec bulbosa, foliis plus minus ovato-oblongis sæpius plicatis raro linearibus, floribus paniculatis vel racemosis bracteatis.

❀ 1. *V. album* = L. sp: 1479. = Spr: syst: II. 150. = Jacq: austr: t. 335. Lam: ill: t. 843. Vern: *Vrairo*, *Varaso*, *Elebour bianch* (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: in pratis alpinis et subalpinis præcipue irriguis admodum frequens All: n. 1907. Re fl: segus: p. 82. In montibus *di Fiano* Re fl: tor: II. p. 150. In pascuis montanis Biroli fl: acon: II. p. 139.). Planta venenata, caulis strictus simplicissimus, folia alterna basi vaginantia ampla ovata plicato-nervosa obtusiuscula superiora angustiora acuta subtus dense villosa albidiuscula, panicula terminalis amplissima decomposita, bracteæ pedicellos pubescentes sub-æquantes, flores erectiusculi e flavescenti albidi dorso virentes margine serrulati. Huic proximum *V. nigrum* L. sp: 1479. quod in *Pedem*: desideramus, sed differt panicula supra-decomposita, bracteis longioribus, floribus patentissimis sub-integerrimis atropurpureis.

IV. Tofieldia Huds: angl: 157. = Spr: syst: n. 1361. = Lam: ill: t. 268. sub *Narthecio* = *Antherici*, *Helonias*, *Hebeliæ* et *Narcissi* spec: nonnullæ quorund: (*Hexandr*: *trigyn*: inter *Junceas* Spr:).

» *Involucr*: calyciforme 1-phyllum 3-fidum per-
» sistens. *Perigon*: 6-partitum petaloideum sub-æquale
» persistens. *Stam*: segmentis perigonii opposita subu-
» lata glabra, antheris cordato-sub-rotundis incum-
» bentibus. *Styl*: 3. breves stigmatibus capitatis. *Caps*:
» 3. basi connatæ folliculares polyspermæ. »

Obs: Genus jam aliis adnumeratum, habitu tamen valde naturali et fere proprio, nunc constans ex R. et S. 13. stirpibus, inter quas variæ obscuræ, 2. europææ, ceteræ ex *Amer*: bor: Herbæ perennes, radice tuberosa vel fibrosa, foliis plerumque radicalibus ensiformibus, scapo nudo vel parum foliato, floribus racemosis parvis sæpius bracteatis, difficillime determinandæ ex scapi vestitu, racemorum structura, bractearum longitudine ac præsertim involucri (*calyculum* Auctor:) proportione superficie figura etc.

✻ 1. *T. palustris* = DC. fl: fr: n. 1894. excl: syn: Huds: sec: R. et S. syst: VII. p. 1575. = Spr: syst: II. 143. *T. calyculata* Wahlemb: helv: p. 68. et R. et S. l. c. *Anthericum calyculatum* α L. sp: 447. *Narthecium calyculatum* All: n. 1905. = Segv: veron: II. p. 61. t. 14. (*Eur*: bor: et med: paludosis. *Pedem*: in pascuis spongiosis paludosis alpium et montium ubique frequens All: l. c. Re fl: segus: p. 30. sub *Antherico calyculato*. In alpibus siccidis vulgatissima Biroli fl: acon: I. p. 125. sub *Helonia bo-*

reali W. (excl: tamen syn: fl: dan:). Hæc et *T. palustris* Huds: (*T. alpina* SPR: ex STERNB:) tam similes, ut vix ac ne vix quidem certa diagnosis distingui possint; synon: præcipua supra indicavi; qui ulteriora ac fastidiosissima exoptet consulat R. et S. l. c. pro *T. calyculata* et p. 1578. pro *palustri*. Differentia præcipua sistere videtur scapum in prima *sub-foliatum* in altera *nudum*, flores *bracteatos* segmentis *oblongis* ovario *ovato-oblongo* in illa, *ebracteatos* segmentis *obovatis* ovario *sub-rotundo* in *palustri*.

Obs: geographica circa *Colchicaceas*.

Colchicaceæ per orbem sparsæ circiter . . 60

Colchicaceæ pedemontanæ.

Colchicum	4
Bulbocodium	1
Veratrum	1
Tofieldia	1
	7

Ordo CLXXVII.

ASPHODELEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 49. = *Asphodeleæ* et *Hemerocallideæ* excl: nonn: genn: R. Br: prodr: ed: 1. p. 274. 295. ed: 2. p. 130. 151. = *Liliaceæ* Rich: elem: bot: p. 431. = DC. fl: fr: III. p. 198. = Mart: consp: regn: veget: p. 6. = *Lilia*, *Asphodeli* et *Narcissi* quidam Juss: gen:).

Char: essentialis.

» *Perigon*: liberum regulare segmentis 6. distinctis » vel plus minus coalitis petaloideis. *Stam*: 6. peri- » gonii segmentis opposita iisque inserta vel hypo- » gyna, filamentis liberis vel rarissime connatis, an- » theris terminalibus erectis vel incumbentibus. *Ovar*: » liberum 3-loculare loculis multi- vel pauci-ovu- » latis ovulis 1-2-seriatis. *Styl*: 1. stigmate indiviso » vel breviter 3-lobo. *Fructus* sæpius capsularis 3- » locularis 3-valvis valvulis medio septiferis, rarius » baccatus indehiscens. *Sem*: testa atra crustacea, vel » sub-spongiosa nec atra nec crustacea (in *Heme-* » *rocallideis*) indefinita, raro definita vel in loculis » solitaria, carnoso-albuminosa. *Embr*: inclusus. »

Obs: Ordo parum naturalis, in quo, monente cl: R. Br: l. c., absoluta diagnosis frustra quæritur; hinc optimo consilio in varias Tribus a cl: Bartl: divisus,

nonnullis generibus desciscentibus vel aliis affinibus vel dubiæ affinitatis in calcem amandatis. Sistit autem genera 60. circiter omnia ad *Hexandr*: *monog*: in systemate sexuali spectantia, inter quæ nonnulla admodum obscura. Herbæ bulbis vel tuberibus perennantes, raro annuæ, rarissime arbores vel frutices, habitu vario.

Trib: I.

JUCCEÆ (Arbores vel frutices. *Stam*: hypogyna. Gen: 9. omnia exotica).

I. JUCCA Lin: gen: ed: Schreb: n. 580. = Spr: syst: n. 1191. = Lam: ill: t. 243. (Inter *Lilia* Juss: Inter *Spathaceas* Spr:).

» *Perigon*: campanulatum profunde 6 - partitum
» segmentis ungue connatis. *Filam:* basi perigonii
» inserta superne tumidula, antheris parvis sub-ob-
» longis vel sub-globosis. *Ovar*: oblongum 3-6-sul-
» cum stamina excedens. *Stigm*: 3-lobum sessile. *Caps*:
» carnosa 3-6-gona apice dehiscens 3-6-locularis,
» dissepimentis 3. crassioribus. *Sem*: numerosa 1-
» serialia plana. »

Obs: Genus nunc constans 20. circiter stirpibus præsertim ex *Amer*:, nonnullis incertæ patriæ, 1. ex *Græcia*, arborescentibus vel acaulibus scapigeris, foliis persistentibus plus minus anguste lanceolatis integerrimis vel margine filamentosis serrulatis spinosisve, floribus spicatis vel paniculatis spathaceis sæpius conspicuis. Plures occurrunt in hortis europæis

ornamenti gratia, inter quas frequentiores = 1. *J. gloriosa* = L. sp: 456. (*Canadà*, *Peruv:*, *Carolin:*, *Virgin:*). Caulescens, folia integerrima lineari-lanceolata 2-pedalia rigida subtus superne asperiuscula apice spina valida terminata, panicula pyramidalis ramis rufescentibus patentibus 5-8-floris, flores penduli flavescenti-albidi segmentis ovatis concavis exterioribus dorso rubescentibus. In h. Ripul: sub dio hyeme servatur. = 2. *J. aloifolia* = L. sp: 457. (*Jamaic:*, *Vera Cruz*, *Carolin:*, *Florid:*). Præcedenti valde major 10-12-pedalis et ultra, folia rigidiora margine serrulato-aspera, paniculæ rami longiores 7-10-flori, flores ochroleuci. Sec: R. et S. syst: VII. p. 716. *peracta anthesi, quæ in hac specie rarior, perit apice et e radice caudice novo exsurgit;* at in horto meo, ubi etiam sub dio, difficilius tamen quam prior, servatur, læte floret singulis annis, ac peracta anthesi nova folia circa basim vetustæ paniculæ emittit (quæ demum axillaris evadit et casu cicatricem in caudice relinquit), atque sic gradatim crescit novamque paniculam anno veniente erumpit.

II. Lomatophyllum W. mag: nat: Freund: V. p. 166. = Spr: syst: n. 1219. = DC. pl: grass: n. 31. sub *Aloe marginali* = *Dracænæ*, *Aloes*, *Phyllomæ* spec: quorund: (Inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: segmenta distincta basi sicca et tubu-
» loso-conniventia. *Stam:* immediate hypogyna in-
» clusa filiformia, antheris erectis ovatis. *Styl:* fili-
» formis stigmate indiviso. *Caps*: carnosa sub-3-
» sulca 3-locularis, placenta centrali valvis discre-

» tis. *Sem*: numerosa oblonga angulosa nigra. »

Obs: Genus constans 1-2. stirpibus ab *Aloe* levissimis notis diremptis, inter quas occurrit in calidariis europæis *L. borbonicum* = W. l. c. *Aloe purpurea* Lam: *Aloe marginalis* DC. *Dracæna marginata* Ait: *Phylloma aloiflorum* Bot: mag: (Ins: *Mascaren*:). Pulcherrima stirps caudice arboreo 6-pedali et ultra, folia lanceolato-linearia versus apicem caudicis imbricato-amplexicaulia superiora erecta inferiora nutantia carnosa succulenta glabra spinoso-serrata elegantissime rubro-marginata; racemi ex axillis foliorum superiorum iisque breviores sub-paniculati flores parvi ex purpureo virentes.

III. Aloe Lin: gen: ed: Schreb: n. 581. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1218. = Lam: ill: t. 236. = *Aloes*, *Pachidendri*, *Bonfieæ*, *Rhipidodendri*, *Gasteriæ*, *Haworthiæ*, et *Apicræ* spec: quorund: (Inter *Asphodelos* Juss:, inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: tubuloso-6-fidum vel hexapetalo-partitum basi nectariferum limbo regulari patulo vel recurve 2-labiato. *Stam*: hypogyna exserta vel tubo æqualia vel inclusa. *Styl*: exsertus vel sub-nullus 3-sulcus, stigmate simplici vel minute 3-lobo. *Caps*: membranacea scariosa rotunde vel acute 3-gona 3-locularis 3-valvis valvulis medio septigeris. *Sem*: numerosa 2-serialia sub-rotundo-complanata vel 3-gona margine alata. »

Obs: Genus a præcedenti speciatim distinctum perigonio basi *nectarifero* nec *sicco*, capsula *membranacea* nec *carnosa*, seminibus *alatis*; a nonnullis Bo-

tanicis in alia supra allata (characteribus dubiis) divisum, melius demum habitu præsertim inspecto in 1. retentum a cll: Spr: et R. et S. Plantæ succulentæ generatim frutescentes figura varia, in quibusdam speciosissima, fere omnes ex *Afr*: præsertim austr:, paucæ ex *Asia*, 1. tantum (*A. vulgaris* DC.) forsan europæa, nonnullæ officinales succo gastrico donatæ. Species ex Spr: 89., ex R. et S. 175. Multæ cultæ in calidariis europæis ornamenti vel curiositatis gratia. Qui plura desiderat cons: inter alios Haw: synops: p. 75. et speciatim R. et S. syst: VII. p. XL. XLI. ubi characteres novorum generum exponuntur, et p. 632. ubi clavis systematis Hawortiani exhibetur.

IV. Phormium Forst: gen: n. 24. = Spr: syst: n. 1228. = Lam: ill: t. 237. f. 2. sub *Lachenalia* = *Chlamydiæ* et *Lachenaliæ* spec: quorund: (Inter *Asphodelos* Juss:, inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: segmenta distincta, exteriora calycina » breviora, interiora petaloidea sub-conniventia. *Stam*: » receptaculo inserta inæqualia exserta. *Styl*: 3-gonus » stigmate truncato. *Caps*: elongata torta rostrato-3- » gona 3-locularis. *Sem*: numerosa plana margine » membranacea. »

Obs: Genus nunc constans unica stirpe, ceteris ex L. fil: et Thb: ad *Lachenaliam* amandatis.

1. *Ph*: *tenax* = Forst: l. c. *Lachenalia ramosa* Lam: dict: III. p. 373. et ill: l. c. *Chlamydia tenuissima* Gærtn: fr: I. p. 81. t. 18. (*N. Zeeland:*). Planta valde cæspitosa radice carnosa, cæspes ex stipitibus foliato-flabelliformibus brevibus perennanti-

bus, folia radicalia disticha coriacea lineari-lanceolata 1-2-pedalia superius arcuato-reflexa basi lacero-membranacea fulvo marginata, caulis elatus foliolosus superne paniculatus ramis bracteatis squamosis multifloris, flores sub-erecti interne flavi basi virentes. Colitur in hortis nostris sub dio, sed facile perit; in locis australioribus præsertim mari proximis facilius luxuriat et floret, immo quandoque fructus perficit, testibus cl: Taujas in ann: mus: tom: XIX. p. 176. 401. et Bertol: in ann: stor: nat: Bol: fasc: VI. p. 367. cum opt: descr: Circa utilitatem hujusce plantæ tamquam filamentosæ cons: speciatim Hook: bot: mag: vol. VI. n. 72. Decembr: 1832. ubi refert etiam experimenta cll: Labill: et Cunningham.

Trib: II.

Hemerocallideæ (Herbæ perennes radice tuberosa vel fibrosa. *Perigon*: tubulosum. *Stam*: perigyna. Gen: 10. nonnulla obscura, fere omnia exotica, floribus spectabilibus).

V. Polianthes Lin: gen: ed: Schreb: n. 576. = Spr: syst: n. 1225. = Lam: ill: t. 243. (Inter *Narcissos* Juss:, inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon:* infundibuliforme, tubo longo incurvo, » limbo patenti 6 - partito. *Filamenta* brevissima » crassa apice tubi inserta, antheris longioribus. *Styl*: » filiformis inclusus stigmate 3 - fido crassiusculo. » *Caps*: sub-rotunda 3-valvis. *Sem*: numerosa plana » 2-seriata. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus tantum, quarum altera sc: *P. tuberosa* L. sp: 453. ex utraque *India* in omnibus hortis nostris occurrit sub nomine vern: *Tubereusa* ad ornamentum et ob suavitatem odoris. Tuber perenne oblongum subtus fibroso - carnosum, folia radicalia numerosa lineari - lanceolata superiora breviora alterna in squamas abeuntia, scapus erectus 2 - 3 - pedalis superne laxe spicatus, flores bracteati sub-sessiles candidissimi fragrantissimi limbi laciniis ovatis, ex quibus præsertim differt a *P. gracili* Link: lacinias lineares gerente. Variat fl: pleno.

VI. Agapanthus Herit: sert: angl: 18. = Spr: syst: n. 1184. = *Crini* spec: L. = *Mauhliæ* spec: Thb: = Lam: ill: t. 234. sub *Crino* (Inter *Narcissos* Juss:, inter *Spathaceas* Spr:).

» *Spatha* 1-2-valvis multiflora. *Perigon*: infundi-
» buliforme regulare, tubo brevi erecto, limbo pro-
» funde 6-partito, laciniis ovato-oblongis patentibus.
» *Filam*: fauci tubi inserta limbum sub - æquantia
» declinata sub - inæqualia, antheris incumbentibus.
» *Styl*: filiformis declinatus longitudine staminum,
» stigmate simplici. *Caps*: oblonga 3-gona 3-valvis,
» valvulis navicularibus interne secundum carinam
» centralem dehiscentibus. *Sem*: numerosa compressa
» superne alata. »

Obs: Species unica ex *C. B. S.* sc: *A. umbellatus* Herit: l. c. Culta in hortis europæis ad ornamentum; radix crassa, folia radicalia linearia sesquipedalia plana, scapus erectus foliis longior, umbella terminalis ex spatha radiis 15-30. æqualibus, flores

ampli læte cærulei vel albidiusculi. Variat foliis angustioribus, radiis longioribus, floribus minoribus pallidiusculis (*A. præcox* W.); variat quoque foliis variegatis. *A. ensifolius* W. pertinet ad *Massoniam*.

VII. Hemerocallis Lin: gen: ed: Schreb: n. 585. excl: 1. spec: = Spr: syst: n. 1214. = Lam: ill: t. 234. (Inter *Narciss*: Juss:, inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: amplum tubo infundibuliformi brevi, » limbo 6-partito æquali reflexo-patente. *Stam*: fundo » perigonii adnata declinata dein adsurgentia. *Styl*: » filiformis sub-3-gonus stamina sub-æquans, stig- » mate 3-gono depresso puberulo. *Caps*: ovato-ob- » longa 3-gona. *Sem*: numerosa sub-globosa. »

Obs: Genus constans 2-3. stirpibus, quarum altera ex *Indiis* orient: (*H. disticha* Don:), ceteræ europææ.

❀ 1. *H. flava* = L. sp: 462. = Spr: syst: II. 65. = Jacq: h. Vindeb: t. 139. (*Eur*: austr: *Pedem*: in sylvis humidis *della Veneria* præsertim eundo ad locum *la Trapola*, inter *Cherasco* et *Brà* locis humidis All. auct: p. 33. n. 1858. In uliginosis *della Mandria* Re fl: tor: I. p. 201. In umbrosis vallis *Magnæ Ossulæ* non frequens Biroli fl: acon: I. p. 118.). Radix fasciculata crassa, folia radicalia linearia 1-2-pedalia, scapus erectus squamosus superne ramosus ramis basi bracteatis, flores in ramis 1-4. breviter pedunculati flavi laciniis acutis nervisque indivisis. Variat foliis angustioribus sub-triquetro-carinatis, statura minori (*H. flava β* L. *H. graminea* Andr: bot: rep: t. 244.). Colitur undique in hortis

ad ornamentum una cum *H. fulva* L. sp: 462. quæ in *Pedem:* non crescit, quæque differt tantum statura majori, floribus fulvis, laciniis interioribus obtusis undulatis, nervis exterioribus ramosis. *H. cærulea* Andr:, *japonica β* W. quæ sæpe culta occurrit in hortis est *Funkia ovata* Spr:

VIII. Czackia Spr: syst: n. 1246. ex Andr: = *Antherici*, *Phalangii*, *Ornithogali*, *Allobrogiæ*, et *Hemerocallidis* spec: quorund: (Inter *Asphodeleas* Spr:).

» *Perigon:* sub-campanulatum, segmentis distinctis » apice sub - reflexis. *Stam:* declinata apice adscendentia inferiora longiora. *Styl:* declinatus triqueter, » stigmate sub-capitato 3-lobo. *Caps:* ovata exagona » 3-locularis 3-valvis, valvulis medio septiferis. *Sem:* » angulata pyramidata apice basique 2-medio 3-se- » rialia. »

Obs: Stirps unica modo ad unum modo ad aliud genus relata ob incertam affinitatem.

❀ 1. *Cz: Liliastrum* = Spr: syst: II. 90. = *Hemerocallis Liliastrum* L. sp: 324. All: n. 1858. DC. fl: fr: n. 1921. *Anthericum Liliastrum* L., W., Re, Biroli = Moris: hist: 1. 4. t. 1. f. 3. Ic: taur: vol. 18. t. 40. (*Helvet:*, *Ital:* super:, *Polon:*, *Gallia*. *Pedem:* in pratis pinguibus sed tamen lapidosis alpium All: l. c. In pratis *del Collet* et in alpibus *di Frassinere* regione dicta *i Tulevir;* frequens quoque in *M. Cenisio* et in alpib: *Javenensib:* Re fl: segus: p. 30. In valle *di Antigorio* loco dicto *Riva alta* et circa *Allagna* Biroli fl: acon: I. p. 115. Frequentem vidi in alpib: *Bugellensib:*). Radix fasciculata, folia radicalia

linearia graminea, scapus erectus nudus versus apicem 3-4-florus, flores sub-secundi ampliusculi breviter pedicellati bractea lineari-lanceolata suffulti candidissimi fragrantes.

Trib: III.

Anthericeæ (Herbæ vel fruticuli radice fibrosa vel tuberosa. *Perigon:* patens non tubulosum. *Stam:* perigyna vel rarius hypogyna. Gen: 14. pauca obscura exotica vel europæa.).

IX. Bulbine W. en: p. 372. = Spr: syst: n. 1239. = *Antherici* spec: L. et alior: = Lam: ill: t. 240.

» *Perigon*: 6 - partitum patens deciduum. *Filam:* » barbata, antheris versatilibus. *Styl*: filiformis stig- » mate sub-papuloso. *Caps*: sub - globosa 3-locularis » 3 - valvis, valvulis medio septiferis, loculis oligo- » spermis. *Sem*: angulata. »

Obs: Genus ab *Antherico* diremptum præsertim ob filamenta *barbata*, constans 25. circiter stirpibus fere omnibus ex *Afr*: austr: præcipue *C. B. S.*, paucis australasicis, 1. tantum europæa, herbaceis vel rarius fruticulosis, caulescentibus vel scapigeris, foliis teretibus sub - 3 - gonis vel planis, floribus racemosis vel spicatis.

1. *B. planifolium* = Spr: syst: II. 86. Sub *Antherico* L. Sub *Phalangio* Pers: *Anthericum bicolor* Desf: fl: atl: I. p. 304. t. 90. (*Lusitan*:, *Barbar*:, *Corsica. Sardin*: in arenosis *Pula* Moris st: sard: I. p. 46. *Gallia* sec: DC. fl: fr: n. 1929. sub *Phalangio bico-*

lore). Radix bulboso-fasciculata perennis, folia radicalia planiuscula scapo ramoso breviora, flores paniculati extus violaceo-purpurei intus lactei.

X. Anthericum Lin: gen: ed: Schreb: n. 570. excl: variis stirpib: = Spr: syst: n. 1238. = *Albucæ*, *Phalangii*, *Scillæ* spec: nonnullæ quorund:

» *Perigon*: segmentis distinctis (an semper?) de-
» ciduis vel persistentibus. *Filam*: receptaculo inserta
» nuda. *Caps*: sub-ovata. Cetera *Bulbines*. »

Obs: Genus constans ex Spr: 38., ex R. et S. 63. stirpibus, inter quas variæ dubiæ, per orbem sparsis præsertim per *Afr*: austr:, 2 - 3. tantum europæis, facie *Bulbines*, sed omnibus herbaceis scapigeris perennantibus vel annuis.

❀ 1. *A. ramosum* = L. sp: 445. = Spr: syst: II. 84. = Jacq: austr: t. 161. Ic: taur: vol. 28. t. 60. (*Eur*: passim. *Pedem*: frequens in sylvis *di Lucengo* All: n. 1903. Re fl: tor: I. p. 197. In collibus præsertim *di Maggiora* Biroli fl: acon: I. p. 115.). Perenn: Radix fibrosa crassa, folia linearia glabra obsolete striata, scapus paniculato-ramosus foliis longior, flores pedicellati sub-reflexi obtusiusculi albi pistillo erecto.

❀ 2. *A. Liliago* = L. sp: 445. = Spr: syst: II. 84. = Fl: dan: t. 616. Vern: *Spars salvatich* (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis *Taurinens*: et subalpinis All: n. 1903. Abunde in pascuis aridis ac declivibus intra vineas *di Mompantero*, in pratis *di Fossimagna* ac generatim in omnibus pascuis subalpinis Re fl: segus: p. 30. In nemoribus prope *Venariam* Re fl: tor: I. p.

197. In sylvis collium præsertim *di Ameno* et in alpibus *di Allagna* Biroli fl: acon: I. p. 115. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* Bertol: am: ital: p. 145.). Differt a priori præsertim scapo *simplicissimo* nec *ramoso*, perigonii segmentis *planis acutis*, pistillo *declinato*.

3. *A. fugax* = Moris st: sard: I. p. 46. (In collinis aridis *Sardin*: australior: Moris l. c.). Stirps distinctissima humillima radice bulbosa, foliis radicalibus filiformibus multoties brevioribus, floribus versus apicem scapi laxe racemosis articulato-pedicellatis candidis linea media purpurascente, fugacissimis.

XI. Asphodelus Lin: gen: ed: Schreb: n. 569. = Spr: syst: n. 1236. = Lam: ill: t. 241.

» *Perigon*: patens sub-inæquale profunde 6-parti-
» tum. *Filam*: basi dilatata seu valvulis conniventi-
» bus ovarium sub-tegentibus inserta (*nectarium* L.).
» *Styl*: subulatus sub-arcuatus, stigmate obtuso rarius
» 3-fido. *Caps*: sub-globosa. *Sem*: 3-quetra. »

Obs: Structura filamentorum et seminum distinguit præsertim genus hocce ab affinibus; constat autem ex Spr: stirpibus 10., ex R. et S. 17., nonnullis dubiis. Herbæ per orbem sparsæ perennantes vel rarius annuæ, radicibus fasciculatis nec bulbosis, caulescentes rarissime scapigeræ, foliis linearibus sæpius triquetris.

❋ 1. *A. fistulosus* = L. sp: 444. = Spr: syst: II. 82. = Cav: ic: III. p. 1. t. 202. (*Eur*: austr: In *Liguriæ* montibus *Savonæ* proximis All: n. 1893. *Sar-*

din: ad vias *Calari* Moris st: sard: I. p. 46.). Perenn: Folia radicalia stricta striata subulata fistulosa, scapus sub-simplex, flores parvuli ad apicem scapi alterni remotiusculi pedicellati albidi linea longitudinali purpurascente.

❀ 2. *A. albus* = W. sp: II. 133. = Spr: syst: II. 82. = Blackw: t. 238. *A. ramosus* var: β Lam: Vern: *Pourret sarvaj* (*Eur*: austr: *Pedem*: frequens in apricis editiorum collium *Taurinens*: præcipue secus sylvas, in sylvis editioribus *di Borgomasino* All: n. 1892. sub *A. ramoso*. Ad *Mompantero* in regione dicta *di S. Marciano* et *alle Blaccie* Re fl: segus: p. 30. Copiose in sylvis calidioribus eundo versus *Supergam* et in *M. Musinè* Re fl: tor: I. p. 196. et app: I. p. 19. In saxosis *di Scopa*, ad montem *Cretesem* et alpibus *di Quarna inferiore*, nec deest in collibus *di Maggiora* Biroli fl: acon: I. p. 114.). Perenn: Elatus, folia radicalia ensiformia longissima, scapus erectus simplex superne dense racemosus, pedunculi conferti basi bracteis subulato-acuminatis nigricantibus ipsosque sub-æquantibus suffulti, flores mediocres albi dorso linea longitudinali viridi-purpurascente picti.

❀ 3. *A. ramosus* = L. sp: 444. excl: var: β = Spr: syst: II. 83. = Clus: hist: II. p. 196. f. 2. Sibth: fl: gr: t. 334. (*Eur*: austr: In provinc: *Novariens*: locis calidioribus collium, uti et in ericetis *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 114. In universa *Sardin*: frequens Moris st: sard: I. p. 46.). Vix differt a priori, cum quo sæpe confusus, foliis *latioribus*, scapo *ramoso*, pedunculis *alternis remotiusculis*, bracteis fuscescentibus pedunculo brevioribus, notæ tamen dubiæ, præ-

sertim bractearum longitudo; etiam in *A. albo* scapus est quandoque sub-ramosus; pedunculorum dispositio constantior videtur. Huc pertinet sec: Moris *A. microcarpus* Viv: fl: cors: diagn: p. 5., quem frustra ab Auctore cum aliis suis stirpibus quæsivi. Cons: tamen Loisl: fl: gall: ed: 2. vol. I. p. 242. nec non R. et S. syst: VII. p. 1695. in obs: et ipsum Viv: app: alt: p. 6.

XII. Bottionea Colla pl: rar: chil: I. p. 5. tab: I.

» *Perigon*: duplex, exter: 3-sepalum sepalis ovato-
» lanceolatis basi gibbis persistentibus, inter: 3-pe-
» talum petalis margine fimbriato-ciliatis. *Stam*: cum
» perigonio hypogyna erecta antheris æqualibus. *Styl*:
» erectus incrassatus stigmate capitato-4-lobo. *Caps*:
» triangularis 3-locularis 3-valvis loculis polyspermis.
» *Sem*: in quovis loculo regulariter fixa. »

Obs: Genus *Thysanotho* proximum, sed præsertim stylo *erecto* nec *inclinato*, stigmate *capitato-4-lobo* nec *simplici*, loculis *polyspermis* nec *dispermis*, seminibus *regulariter* fixis nec uno *erecto* altero *pendulo* ac punctis tantum *minimis* conspersis non *strophiolatis* diversum, constans unica stirpe (*B. thysanothoides* Colla l. c.) perenni dodrantali, radicibus tuberculato-fasciculatis, foliis linearibus canaliculatis, pedunculis erectis sub-2-floris, floribus albo-viridibus. Communicata a Bertero sine nomine ex pascuis saxosis collium *Valparaiso* et culta in h. Ripul:

Trib: IV.

Scilleæ (Herbæ *bulbis* perennantes. *Stam*: perigyna vel hypogyna. *Sem*: testa crustacea atra. Gen: 16. pauca dubia, multa europæa.).

XIII. Allium Lin: gen: ed: Schreb: n. 557. = Spr: syst: n. 1186. = Lam: ill: t. 242. (Inter *Asphodeleas* Juss:, inter *Spathaceas* Spr:).

» *Spatha* 1-2-4-valvis floribus sæpius umbellatis » capsuliferis vel bulbilliferis. *Perigon*: sæpius patens » segmentis distinctis vel basi coalitis. *Stam*: vel æ- » qualia segmentorum basi inserta vel basi dilatata » sub-connata vel 3-cuspidata. *Styl*: subulatus stig- » mate simplici. *Caps*: triquetra 3-locularis 3-valvis, » loculis 2 - rarius 1 - spermis. *Embr*: excentricus » curvatus. »

Obs: Genus sæpius in plura divisum notis nimium artificialibus, ceterum habitu naturalissimum, innumeris constans stirpibus per orbem sparsis (98. ex Spr:, 175. ex R. et S., prætermissis magis dubiis), hinc extricatu difficillimum, ac in plures sectiones sub-dividendum habita ratione ad umbellas *capsuliferas* vel *bulbilliferas*, ad *staminum* structuram, aliosque characteres. Cons: inter alios cl: Don monogr: quam exemplo R. et S. syst: VII. p. 1000. et seqq: hic sequor. Nonnullæ stirpes officinales vel edules; perplures præsertim in bulbis odorem proprium (alliaceum) scatentes, aliæ floribus suaveolentibus quandoque pulchellis luxuriant, unde in hortis cultæ oc-

currunt ad usum culinarum vel ad ornamentum. Observatio demonstrat plura *Allia* capsulifera æstate pluviosa fieri subinde bulbillifera, et tunc sæpius capsulæ abortivæ evadunt.

A

» *Umbella* bulbillifera. *Stam*: alterna latiora
» 3-cuspidata appendicibus lateralibus
» plerumque filamentosis tortis. *Caules* foliosi. »

a

Foliis linearibus carinatis, carinis marginibusque setoso-serrulatis, carinis laciniarum exteriorum perigonii scabris.

❀ 1. *A. sativum* = L. sp: 425. = Spr: syst: II. 33. Don monogr: p. 4. n. 1. = Lob: ic: 158. f. 1. Gaud: fl: helv: II. p. 484. t. 11. f. 7. Vern: *Ai* (Patria valde dubia; repertum fuisse a Gerardio in *Gallo-prov*: locis mari proximis tradit DC. fl: fr: n. 1952. In agro *Nicæens*: Balb: misc: alt: p. 9.). Planta notissima undique in hortis culta ad usum culinarum, folia acuta canaliculata vaginis teretibus, spatha 1-valvis calyptræformis caduca, bulbi sæpius compositi membrana alba involuti, flores ex albo rubelli.

❀ 2. *A. arenarium* = L. sp: 426. = Spr: syst: II. 33. Don monogr: p. 6. n. 4. = Rupp: ed: Hall: p. 154. t. 2. f. 2. Engl: bot: t. 1358. Gaud: fl: helv: II. p. 484. t. 12. f. 8. (*Eur*: med: Secus torrentes proximaque prata circa *Tendam* All: n. 1870. Co-

piosissima in pratis *della Novalesa* Re fl: segus: p. 29.). Folia graminea vaginis teretibus, spatha 2-3-valvis mutica, bulbus parvus ovatus, umbella parva densissime multiflora radiis brevibus membranis intermixtis, flores et bulbilli intense purpurei.

b

Foliis teretibus fistulosis.

✱ 3. *A. vineale* = L. sp: 428. = Spr: syst: II. 33. Don monogr: p. 9. n. 7. = Engl: bot: t. 1974. Gaud: fl: helv: II. p. 478. t. 10. f. 2. Ic: taur: vol. 12. t. 34. *A. littoreum* Bertol: am: ital: p. 241. excl: syn: sec: R. et S. syst: VII. p. 1005. Vern: *Ajet* (*Eur*: fere tota. *Pedem*: frequentissimum in arvis collium præcipue secalinis All: n. 1877. Re fl: segus: p. 29. Abunde præsertim in arvis *di Pianezza* prope ædem *S. Pancratii* Re fl: tor: I. p. 191. In arvis præsertim *della Bicocca* Biroli fl: acon: I. p. 110. *Sardin*: in pascuis collinis Moris st: sard: I. p. 46.). Gracile scabrum, folia junciformia vaginis teretibus, spatha 1 - valvis caduca, bulbi parvi ovati albi, umbella parva globosa radiis brevibus compactis, flores et bulbilli rubelli, stamina perigonio duplo longiora. Variat statura majori, umbella præsertim pro specie maxima magisque compacta (*A. compactum* Thuill:).

B

» *Umbella* capsulifera. *Stam*: et *caules* uti in A. »

a

Foliis linearibus carinatis, marginibus carinaque setosis scabrisve, perigonii laciniarum exteriorum carina scabra.

4. *A. Porrum* = L. sp: 423. Vern: *Por* (Patria dubia. In vineis *Helvet*: spontaneum tradunt Hall:, W., DC. nec non Gaud:). Undique in hortis cultum ad usum culinarum cum *A. Cepa* et *A. sativo*. Bulbus oblongus solitarius, folia lineari-lanceolata glauca vaginis teretibus, spatha 1-valvis caduca, umbella magna globosa radiis elongatis, flores dilute purpurei, stamina perigonio longiora.

❀ 5. *A. Ampeloprasum* = L. sp: 423. excl: syn: Hall: = Spr: syst: II. 34. Don monogr: p. 13. n. 11. = Engl: bot: t. 1657. Sibth: fl: gr: t. 312. Gaud: fl: helv: II. p. 483. t. 11. f. 6. (Per omnem fere *Eur*: ad *Sicil*: usque præsertim in vineis. In collibus apricis siccis prope *Genuam* Viv: ann: bot: I. P. 2. p. 165. In insulis *Arcipelagi*. *Sardin*: in aridis apricis Moris st: sard: II. p. 10.). Vix differt a priori, cujus forsan typus, bulbo ovato-rotundato gregario, umbella sub-irregulari, perigonii laciniis acutis.

❀ 6. *A. rotundum* = L. sp: 423. = Spr: syst: II. 34. Don monogr: p. 14. n. 12. = Lam: ill: t. 242. f. 3. Gaud: fl: helv: II. p. 481. t. 10. f. 4. (*Eur*:

med: et merid:, *Asia* med: In comit: *Nicæens*: All: n. 1867. *Sardin*: in apricis aridis Moris st: sard: I. p. 46.). Medium tenere videtur inter duo præcedentia bulbo ovato grumoso, foliis angustioribus; stamina perigonio breviora dicit Spr:, longiora Don, varia R. et S.

❀ 7. *A. acutiflorum* = Loisl: not: p. 55. = Spr: syst: II. 34. Don monogr: p. 19. n. 18. = Ic:? (In alpib: *Pedemontan*:, *Tenda*, circa *Forum Julii*, in rupibus soli expositis prope *Nicæam* et *Villafranca* DC. fl: fr: suppl: p. 316. In *Gallo-prov*: orient: R. et S. syst: VII. p. 1015. ex Balb:). Bulbus ovato-rotundatus mediocris gregarius, caulis teres apice nudus, folia linearia apicem versus attenuata vaginis 2-carinatis, spatha 1-valvis acuta caduca, umbella globosa multiflora radiis elongatis squamis rubris intermixtis, perigonii laciniæ lanceolatæ acutæ rubræ staminibus margine ciliatis longiores. Variat statura undique minori, floribus pallidioribus, radiis paucioribus.

b

Foliis carinatis lævibus.

❀? 8. *A. polyanthum* = R. et S. syst: VII. p. 1016. = *A. multiflorum* DC. fl: fr: suppl: p. 316. non Desf: = Ic:? (*Nicæa* et *Gall*: merid: DC. l. c.). « *A.* foliis » planis lato-linearibus acutis, umbella capsulifera » sub-globosa 30-60-flora, floribus longe pedicella- » tis, perigonii segmentis elliptico-lanceolatis obtu- » siusculis stamina non ciliata pistillumque superan-

» tibus. » DC. et Dub: bot: gall: I. p. 468. Tam ob staminum quam ob pedicellorum longitudinem satis ab *A. multifloro* Desf: differre videtur R. et S. l. c. Planta mihi ignota; si distinctam speciem constituit, recte nomen immutandum ne confundatur cum laudato *A. multifloro* Desf: antiquiore.

c

Foliis angustis teretiusculis fistulosis.

❀ 9. *A. descendens* = L. sp: 427. excl: syn: Hall: n. 8. = Don monogr: p. 21. n. 22. = Sibth: fl: gr: t. 316. Cum *A. sphærocephalo* Spr: syst: II. 34. (*Eur*: merid:, *Rossia* merid:, *Caucaso*, *Græcia*. *Pedem*: in valle *Strafora* agri *Dertonens*: locis aridis All: n. 1873. In pascuis prope *Peceto*, in sylva dicta *le Pichere* prope *Alpinianum* et supra *M. Musinè* Re fl: tor: I. p. 191. In montanis *alla Colma di Varallo* Biroli fl: acon: I. p. 110.). Bulbus rotundus, folia supra canaliculata subtus sulcata margine ciliata, spatha 1-valvis caduca, umbella conica conferta, perigonii laciniæ lineares obtusæ atræ staminibus breviores, capsula 3-alata. Confusum a Spr: cum seq:, a quo differt præsertim capsulis 3-*alatis*, floribus *atris*, foliis subtus *sulcatis* margine *ciliatis*. Addit insuper cl: All:, in *A. sphærocephalo* folia esse minus fistulosa supra parum canaliculata fere plana, perigonium numquam patens, bulbum solitarium.

❀ 10. *A. sphærocephalum* = L. sp: 426. excl: syn: Hall: et Bauh: = Spr: syst: II. 34. excl: syn: Don monogr: p. 22. n. 23. = Redout: lil: t. 391. Gaud:

fl: helv: II. p. 479. t. 10. f. 3. Ic: taur: vol. 7. t. 110. (*Eur*: med: et austr:, *Afr*: bor: *Pedem*: ad rupes supra *Ussey* et in montibus alpibusque locis saxosis atque rupestribus apricis ALL: n. 1872. c. descr: In saxosis *M. Cenisii* RE fl: segus: p. 29. In sylvis prope *Sturam* supra *il Parco*, in arenosis inter *Venariam* et portum *di Caselle* secus *Sturam* RE fl: tor: I. p. 190. Ad rupes subalpinas vallis *Magnæ Ossulæ* vulgare BIROLI fl: acon: I. p. 110. *Genuæ* copiose sub *lo Sperone* BERTOL: am: ital: p. 141.). Priori valde affine sed differt notis circa ipsum supra allatis, ac insuper spatha quandoque 2-valvi persistente, umbella constanter sphærica nec conica, floribus valde pallidioribus.

11. *A. sardoum* = Moris st: sard: II. p. 10. (*Sardin*: in pascuis aridis circa *Mandas* MORIS l. c.). Folia tenuia teretia longa subulata, spatha brevis 2-valvis acuta valvis ovatis, umbella fastigiata, perigonii laciniæ oblongo-lineares obtusæ albæ carina virescenti staminibus breviores.

d

Caule foliisque fistulosis teretibus.

12. *A. ascalonicum* = L. sp: 429. (*Syria*, *Asia* min:, *Palestina*). Undique in hortis cultum ad usum culinarum sub nomine vern: *Ciboulẹta*, *Scioulẹta*, gall: *Echalotte*. Humilis bulbis parvis aggregatis, spatha 2-valvis, umbella globosa, perigonium læte cæruleum stamina sub-æquans. = 13. *A. Cepa* = L. sp: 431. (Patria?) Spontaneum nemo unquam reperit ut sciam;

ubique per orbem cultum, penes nos sub nomine vern: *Scioula*, exhibet bulbum magnum solitarium depressum bienne, caulem erectum basi tantum foliosum valde fistulosum, folia caule breviora, spatham 2-4-valvem reflexam, umbellam amplam globosam, perigonium albidum staminibus brevius. Variat multimode magnitudine figura et colore bulbi.

C

» *Umbella* capsulifera. *Stam*: simplicia subulata
» nunc filiformia. *Spatha* 2-valvis brevis. »

a

Scapis sub-nudis foliisque fistulosis cylindricis, staminibus subulatis perigonio dimidio brevioribus.

❀ 14. *A. Schoenoprasum* = L. sp: 432. excl: *β* = Spr: syst: II. 39. Don monogr: p. 27. n. 30. = Lob: ic: t. 154. f. 1. Gaud: fl: helv: II. p. 485. t. 12. f. 9. Ic: taur: vol. 10. t. 76. Vern: *Scioulętta* (*Eur*: fere tota a *Lapponia* ad *Ital: Pedem*: in pratis montanis et alpinis frequens All: n. 1884. Re fl: segus: p. 29. Biroli fl: acon: I. p. 111.). Bulbus elongatus aggregatus, scapus folia sub-æquans, spatha obtusa mucronata, umbella globosa congesta, perigonii laciniæ lanceolatæ acutæ cæruleæ. Cultum quandoque occurrit ad eosdem usus ac *A. ascalonicum* n. 12.

❀ 15. *A. foliosum* = Clar: in DC. fl: fr: III. 725. = Spr: syst: II. 39. Don monogr: p. 28. n. 31. = Redout: lil: t. 214. *A. Schoenoprasum* var: *β alpi-*

num DC. fl: fr: n. 1973. et Gaud: fl: helv: II. p. 486. (*Gallia*, *Helvet*: *Sabaud*: in *Montblanc* DC. l. c.). Vix differt a priori scapo basi 1-2-*folio*, umbella *laxiflora*, perigonii laciniis longioribus *acuminatis*. Insuper monente Clarion, planta hæc numquam cæspitosa uti *A. Schoenoprasum*.

D

» *Umbella* bulbillifera. *Stam:* subulata ad basim
» membrana connexa. *Spatha* 2-corni elongata
» foliacea. *Caulis* foliosus ante anthesim tortus.
» *Flores* penduli campanulati. *Capsulæ* erectæ. »

a

Floribus lucidis, staminibus perigonio æquantibus.

❋ 16. *A. oleraceum* = L. sp: 429. = Spr: syst: II. 35. Don monogr: p. 38. n. 46. = Engl: bot: t. 488. Gaud: fl: helv: II. p. 487. t. 12. f. 10. Ic: taur: vol. 15. t. 65. (*Eur*: fere tota. *Pedem*: locis saxosis collinis frequens All: n. 1878. In locis siccis et saxosis prope vineam *Gallina* et prope torrentem *Rio di Sassi* Re fl: tor: I. p. 192.). Bulbus ovato-oblongus e latere bulbillos generans, folia angusta linearia semi-teretia fistulosa scabrida, umbella laxa, perigonii laciniæ oblongo-lanceolatæ obtusiusculæ 3. exterioribus truncatis.

❋ 17. *A. carinatum* = L. sp: 426. = Spr: syst: II. 35. Don monogr: p. 40. n. 47. = Engl: bot: t. 1658. Gaud: fl: helv: II. p. 488. t. 13. f. 11. (*Eur*: fere

lota. *Pedem*: in *M. Cenisio* et circa *Fenestrelle* All: n. 1871. Re fl: segus: p. 29. *Sardin*: in arenosis Moris st: sard: II. p. 10.). Priori affine sed differt planta robustiore, foliis carnosulis planiusculis obscure carinatis, spatha longius producta, perianthii laciniis omnibus obtusis mucronatis. *A. asperum* Don l. c. p. 42. n. 50. non videtur a *carinato* differre nisi umbella pauciflora, perigonii laciniis quandoque truncatis.

E

» *Umbella* capsulifera.
» Cetera ut in sectione præcedenti. »

a

Floribus albidis roseisve stamina æquantibus.

❋ 18. *A. paniculatum* = L. sp: 428. = Spr: syst: II. 38. excl: syn: Gouan: Don monogr: p. 46. n. 56. sub *A. pulchello?* = Redout: lil: t. 252. Gaud: fl: helv: II. p. 490. t. 13. f. 12. Ic: taur: vol. 10. t. 77. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: *Pedem*: incolit etiam rupes calidiores et humiliores, sed tamen alpes ascendit; frequens in montibus *di Viù* et *di Lanzo* All: n. 1876. Re fl: segus: p. 29. Prope *Duriam* et prope *il Castello di Lucengo* Re fl: tor: I. p. 191. *A Voltri* prope *l'Acqua Santa* et ad fontem aquæ calcis sulphuratæ loco dicto *la Pena* Bertol: am: ital: p. 141.). Bulbus ovatus solitarius, folia semi-teretia supra canaliculata, spatha longissima, umbella laxa spatha

2-4-brevior radiis pendulis demum defloratis erectis, perigonii purpurei laciniæ lanceolatæ truncatæ stamina æquantes vel iis breviores. In specim: pedemontanis stamina semper vidi *exserta* nec perigonium *æquantia* uti in phrasibus Auctorum, excepto DC., qui illa dicit *sub-exserta* (syn: fl: gall: p. 164. n. 1972.); plantæ nostræ videntur igitur pertinere ad *A. pulchellum* Don l. c., testibus etiam R. et S. syst: VII. p. 1049., quod solam var: esse tutius credendum. Idem dicendum de *A. intermedio* DC. fl: fr: suppl: p. 318. quod habemus in *Liguria* prope *Chiavari*, differentia enim præcipua sistit in umbella *bulbillifera*, character tamen inconstans in hac etiam planta monente ipso DC.: «*ombelle souvent bulbifère.*» Var: hanc enumerat cl: Gaud: fl: helv: l. c. sub *A. paniculato bulbifero β β.*

❋ 19. *A. pallens* = L. sp: 427. = Don monogr: p. 45. n. 54. = Colum: ecphr: II. p. 6. t. 7. f. 2. Redout: lil: t. 272. Ic: taur: vol. 18. t. 97. f. 1. (*Eur*: austr: In colle *S. Albani* prope *Nicæam* All: n. 1875. *Sardin*: in arenosis *Scaffa di Cagliari* Moris st: sard: II. p. 10.). Vix differt a priori, cum quo merito forsan confusum a Spr:, foliis subtus sulcatis margine aspero, spatha basi ovata ac breviori, umbella pluriflora, floribus brevioribus albidis.

b

Floribus luteis staminibus longe exsertis.

❋ 20. *A. flavum* = L. sp: 428. = Spr: syst: II. 39. Don monogr: p. 47. n. 57. = Jacq: austr: t. 141.

Ic: taur: vol. 25. t. 69. (*Eur*: austr:, *Transylv*:, *Tauria*, *Austria*. *Pedem*: in valle *Queiras* eundo versus *Guillestre* All: n. 1874.). Simile *pallescenti*, sed differt perigonii laciniis ovatis flavissimis nec lanceolatis albidis, genitalibus perigonio duplo longioribus.

F

» *Stam:* subulata basi membrana *angustissima*
» connexa. *Spatha* 2-cornis elongata foliacea
» vel apice *mucrone brevi foliaceo*. *Flores* erecti.
» Cetera ut in sectione præcedenti. »

a

Floribus albidis rubellisve stamina includentibus.

21. *A. moschatum* = L. sp: 427. *A. parciflorum* Viv: app: ad fl: cors: p. 2. sec: Spr: et Bertol: in litt: ad R. et S. (*Eur*: austr: *Sardin*: inter fissuras rupium Moris st: sard: I. p. 46.). Ex descr: cl: Viv: l. c. (plantam enim suam non vidi) comparata cum specim: *A. moschati* L. et auctoritate ductus cll: Spr: et Bertol: differentias sat evidentes non cerno ut hæ duæ plantæ disjungantur; cons: tamen R. et S. syst: VII. p. 1059. Non idem censeo de *A. tenuifloro* Tenor: pariter a Spr: cum *moschato* commutato, quod etiam possideo ex dono cl: Auctoris, planta enim Tenoreana evidenter pertinet ad sectionem E magisque accedit ad *A. paniculatum* n. 18. uti etiam monent R. et S. l. c. p. 1048. ex litt: cl: Bertol:

G

» *Umbella* capsulifera ante anthesim nutans.
» *Spatha* 2-3-valvis brevis marcescens. *Stam*:
» subulata. *Scapi* centrales vel laterales nudi.
» *Folia* disticha narcissina. *Bulbi* basi
» rhizomatosa. »

a

Staminibus alternis latioribus,
scapis ancipitibus.

✻ 22. *A. senescens* = L. sp: 430. = Spr: syst: II. 37. excl: omnibus synon: ? Don monogr: p. 57. n. 73. = Gmel: sibir: I. p. 53. t. 11. f. 2. Ic: taur: vol. 18. t. 110. et vol. 20. t. 68. (*Eur*: passim. *Pedem*: in rupibus alpium frequens, copiose in *M. Cenisio* All: n. 1879. c. descr: Re fl: segus: p. 29. In alpibus *di Formazza* loco dicto *S. Lorenzo* unice Biroli fl: acon: I. p. 110.). Bulbus simplex oblongus basi radice transversali lignosa adnatus, folia linearia subtus lævia flexuosa, spatha 2-valvis, umbella fastigiata multiflora radiis sub-æqualibus, laciniæ perigonii ovatæ concavæ obtusæ purpurascentes, stamina alterna sæpe basi alata perigonio longiora. Circa *A. glaucum* et alia syn: huc relata a Spr: cons: R. et S. syst: VII. p. 1067. et seqq:

b

Scapis angulatis.

❀ 23. *A. angulosum* = L. sp: 430. = Spr: syst: II. 37. Don monogr: p. 61. n. 77. = Jacq: austr: V. p. 11. t. 423. Gaud: fl: helv: II. p. 493. excl: var: β ad priorem amandata et t. 14. f. 14. Ic: taur: vol. 12. t. 32. *A. angulosum* et *fallax* R. et S. syst: VII. 1070. et seqq: Vern: *Ajet d'Babi* (*Eur*: passim, *Asia* med: *Pedem*: in pratis circa *Novar*:, inter *Druent* et *la Veneria* All: n. 1880. In aquis stagnantibus pratorum prope pontem *di Cenisia* non procul a *Segus*: Re fl: segus: p. 29. In pratis humidis *della Mandria*, *di Druent* et *di Pianezza* Re fl: tor: I. p. 192. In pratis collium vulgare, abundat etiam in illis *del Boschetto* urbis *Novar*: Biroli fl: acon: I. p. 111.). Priori affine, sed differt statura majori, scapo anguloso, foliis erectis nec flexuosis, perigonii laciniis acutis, staminibus perigonium nunc æquantibus nunc superantibus. An huc conjungenda *A. inodorum* et *acutangulum* W., *A. dannubiale* Spr:, *A. fallax* R. et S., ad quod præsertim referunt cll: Auctores plantam All:? Synonymia tam confusa ut nil certi asserere valeam; ceterum plantæ hujusce sectionis non differunt inter se nisi levissimis notis.

c

Staminibus uniformibus inclusis.

❀ 24. *A. pedemontanum* = W. sp: II. 77. = Don

monogr: p. 67. n. 87. = *A. nigrum* All: n. 1881. t. 25. f. 1. Ic: taur: vol. 10. t. 73. 74. non L. *A. narcissiflorum* Lam: non Vill: Spr: syst: II. 37. excl: syn: DC. (In montibus *Arverniæ*. *Pedem*: circa lacum *Avilianæ* et in alpibus *di Lanzo*, in monte *Vermalina* prope *Limone*, *Col de la Croix*, prope *la Cianale* All: l. c. c. descr: Oritur etiam et frequens est in alpib: *Montisregalis* All: auct: p. 34.). Scapus anceps angulatus, folia linearia subtus carinata obtusa, spatha 2-valvis, umbella pauciflora subnutans, perigonium magnum roseum laciniis oblongis obtusis cum acumine reflexo. Differt ab *A. narcissifloro* Vill: (*A. grandiflorum* Lam:, DC.) scapo *angulato* nec *tereti*, foliis *obtusis* nec apice *subulatis*, perigonii laciniis *oblongis obtusis* nec *ovato-lanceolatis* mucronatis; ab *A. nigro* L. foliis *linearibus* nec *lanceolatis*, umbellis *pauci-* non *multifloris*, odore *alliaceo* nullo in *A. nigro*. Has duas species communes in *Gallo-provincia* desideramus in *Pedem*:

H

» *Umbella* bulbillifera. *Spatha* 2-3-valvis
» marcescens. *Stam*: subulata basi dilatata.
» *Scapi* nudi centrales. *Folia* lorata vel
» linearia. *Flores* patentes. »

a

Foliis latissimis scapo tereti.

❀ 25. *A. magicum* = L. sp: 424. = Spr: syst: II.

36. Don monogr: p. 73. n. 96. = Moris: hist: s. 4. t. 13. f. 11. (*Eur*: austr: In comit: *Nicæens:* All: auct: p. 34.). Bulbus magnus rotundatus, folia lato-lanceolata subtus convexa squamosa scariosa, umbella conferta membranis intermixta sæpissime floribus destituta. Species dubia sæpe commutata cum *A. nigro* L., *A. monspessulano* Gouan:, *A. multibulboso* Jacq: a quibus revera parum differre videtur. Vid: infra n. 34.

I

» *Umbella* capsulifera.
» Cetera ut in sectione præcedenti. »

a

Floribus roseis, foliis linearibus carinatis.

✽ 26. *A. roseum* = L. sp: 432. non syst: nec Host: = Spr: syst: II. 38. Don monogr: p. 77. n. 101. = Magnol: bot: monsp: II. t. 10. Ic: taur: vol. 24. t. 42. (*Ital:*, *Gallia* austr:, *Dalmat*: In olivetis et arvis *Uneliæ* et comit: *Nicæens*: passim All: n. 1869. Frequens in collibus *Liguriæ* Bertol: am: ital: p. 63. 143. *Sardin*: in pascuis frequens Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus sub-rotundus gregarius, folia lorato-linearia plus minus angusta, spatha 2-3-valvis, umbella quandoque ad basim radiorum bulbillifera (in *A. carneo* Bertol: non W. *A. ambiguum* Sm: sec: Don) laxa fastigiata, perigonii laciniæ elliptica obtusæ integerrimæ vel apice crenulatæ (in *A. carneo*) staminibus longiores. Planta pro synon: ob-

scura. *A. carneum* Bertol: rar: lig: pl: dec: I. p. 7. conjunctum fuit ab ipso cl: Auctore in am: ital: l. c. *A. carneum* W. est alia planta cujus patria ignota. *A. roseum* L. syst: 321. quod mihi non videtur differre ab *A. carneo* Bertol:, novam nunc speciem constituit ex Don sub *A. amœno* idem ac *A. Tenorii* Spr: *A. illyricum* Jacq: quod Spr: refert ad *A. roseum* L. pertinet ad *A. roseum* Host: sec: Don. Cons: tamen R. et S. syst: VII. p. 1096. in observ:

27. *A. majale* = Tenor: fl: nap: p. 161. t. 29. et syll: p. 166. (Regno *Neapol*: *Sardin*: in arenosis *Cula-setta*, *S. Antioco* Moris st: sard: II. p. 10.). Non videtur differre a priori nisi spatha 3-4-*valvi*, umbella *compacta* nec *laxa*. Stamina *exserta* dicit Spr: syst: II. 36. forsan per errorem typographicum, sunt enim *inclusa*, immo perigonio duplo breviora.

b

Floribus albis, scapis teretibus.

28. *A. subhirsutum* = L. sp: 424. (*Ital*: infer:, *Gallia* austr:, *Græcia*, *Afr*: bor: *Sardin*: ad sepes et in sylvis Moris st: sard: I. p. 46.). Præcedentibus valde affine, sed foliis ciliatis præsertim satis distinctum. Huc sec: Morisium *A. graminifolium* Loisl:, de quo silet Spr:; huc quoque *A. ciliatum* Cyrill: sec: Spr:; utrumque autem distinguunt R. et S. syst: VII. p. 1101. = 29. *A. Chamæmoly* = L. sp: 433. (*Eur*: australior: *Sardin*: in collibus apricis Moris st: sard: I. p. 46.). Humillimum, bulbus ovatus, folia parca lorato-linearia ciliata scapo sub-terraneo bre-

vissimo longiora, umbella pauciflora, perigonii laciniæ lanceolatæ acutæ staminibus longiores.

c

Floribus virescentibus, scapis teretibus, staminibus inclusis.

30. *A. siculum* = Ucr: in opusc: di Aut: sic: VI. p. 250. (*Sicil*: *Sardin*: in umbrosis irriguis *Genargentu* Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus ovatus magnus, folia longissima loriformia, scapus elatus, spatha sub-nulla decidua, umbella magna laxa submultiflora radiis inæqualibus, perigonii magni campanulati laciniæ ovatæ acutæ exteriores latiores staminibus breviores. Stirps pulcherrima.

d

Floribus albis, scapis triquetris, stigmatibus sæpius 3-fidis.

* 31. *A. triquetrum* = L. sp: 431. = Spr: syst: II. 38. Don monogr: p. 87. n. 121. = Park: par: 142. t. 143. f. 5. Sibth: fl: gr: t. 324. (*Eur*: merid: a *Græcia* ad *Hispan*:, *Afr*: bor: *Pedem*: in alpibus *Vinadii* All: n. 1883. *Genuæ* in collibus *Porciferæ* Bertol: am: ital: p. 142. *Sardin*: in sylvis et ad sepes Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus ovatus gregarius parvus, folia triquetra latere anteriore canaliculata, spatha 2-valvis brevis, umbella laxa pauciflora, perigonii campanulati penduli laciniæ oblongo-lanceolatæ obtusiusculæ staminibus longiores. *A. pendu-*

linum TENOR:, quod cl: SPR: conjunxit cum *A. albo* SAVI quodque cl: BERTOL: l. c. ad *A. triquetrum* L. amandaverat, videtur differre foliis planiusculis latioribus, floribus albis laciniis acutis. *A. album* SAVI pertinet ad speciem seq:

❋ 32. *A. neapolitanum* = Cyrill: pl: rar: neap: I. p. 13. t. 4. = Spr: syst: II. 36. Don monogr: p. 86. n. 120. = *A. album* Savi in Santi viaggi p. 352. t. 7. (*Ital:*, *Sicil:*, *Gallia* merid:, *Hispan:*, *Barbaria*. *Genuæ* in hortis locisque herbidis frequens BERTOL: am: ital: p. 142.). Vix distinguitur a priori caule altiori, spatha 1 - valvi persistente, perigonii laciniis ecarinatis albis basi tantum viridi - maculatis apice crenulatis.

e

Scapis teretibus, staminibus basi connatis, floribus albis purpureis cæruleisve, foliis latis non carinatis.

❋ 33. *A. nigrum* = L. sp: 430.? non All: ≐ R. et S. syst: VII. p. 1114. ex Bertol: in litt: = *A. monspessulanum* Gouan: ill: 24. t. 16. *A. multibulbosum* Jacq: austr: t. 10.? (*Eur*: austr:, *Afr:* bor: In olivetis *Villæfrancæ Nicæensis* ALL: auct: p. 34. *Sardin:* in arvis MORIS st: sard: I. p. 46.). Planta valde dubia pro synon: Specim: mea ex *Villafranca* et *Gallo-prov*: perfecte quadrant cum *A. monspessulano* GOUAN:, quod cl: ALL: simile dixerat *A. multibulboso* JACQ: sed differre bulbo solitario; addit autem cl: BER-

tol: in litt: ad R. et S., perigonii lacinias esse dimidio angustiores, reliquas vero partes multo grandiores. Certe ab *A. magico* n. 25., cum quo commutatum a cl: Spr:, differre videtur præsertim umbella *capsulifera* nec *bulbillifera*. Ceterum hic de nomine non curo; satis sit pro certo habendum plantam nostram esse verum *A. monspessulanum* Gouan: Qui plura desiderat cons: R. et S. l. c.; et exeat a labyrintho si tam felix!

f

Floribus albis, scapis triquetris, foliis latissimis.

❀ 34. *A. ursinum* = L. sp: 431. = Spr: syst: II. 36. Don monogr: p. 94. n. 131. = Fl: dan: t. 757. Gaud: fl: helv: II. p. 495. t. 14. f. 16. Ic: taur: vol. 14. t. 95. (*Eur:* fere tota. *Pedem:* nil in sylvis opacis frequentius All: n. 1882. Re fl: segus: p. 29. et fl: tor: I. p. 193. In nemoribus collium præsertim circa *Grignasco* Biroli fl: acon: I. p. 111.). Bulbus oblongus tenuis, folia longe petiolata petiolis cylindraceis sub terra vaginantibus lamina elliptico-lanceolata, spatha 3-valvis radios sub-æquans, umbella fastigiata laxiuscula, perigonii laciniæ lineari-lanceolatæ acutiusculæ staminibus longiores.

K

» *Umbella* capsulifera. *Spatha* 1 - valvis apice
» 2 - fissa. *Stam*: subulato - lanceolata. *Caules*
» foliosi. *Radix* transversalis lignosa reticulis
» obducta. »

a

Staminibus exsertis, foliis latissimis.

❀ 35. *A. Victorialis* = L. sp: 424. = Spr: syst: II. 36. Don monogr: p. 96. n. 133. = Jacq: austr: t. 216. Gaud: fl: helv: II. p. 495. t. 14. f. 15. *A. victoriale* All: n. 1868. Ic: taur: vol. 10. t. 75. (Alpib: *Eur*: med: et austr:, *Caucaso*, *Sibir*: orient: *Sabaudia* in montibus *la Tournette* et *di Melano* All: l. c.). Caulis fere ad medium foliosus superne anceps, folia elliptico - oblonga obtusa in petiolum planum attenuata, spatha cyathiformis umbellam multifloram confertiusculam sub - æquans, perigon: ochroleucum laciniis exterioribus brevioribus.

Species novæ vel magis dubiæ.

36. *A. filiforme* = Nob: *A. tataricum minus sp: propria* Fisch: in sched: (*Dahuria*). « *A.* bulbo so-
» litario oblongo tunicis externis atris, scapo filiformi
» basi folioso, foliis lineari-filiformibus acutis, spa-
» tha rotundata 1 - valvi radiis breviore persistente,
» umbella capsulifera laxa pauciflora, perigonii (rosei)

» laciniis ovatis obtusiusculis, genitalibus inclusis. » Nob:

Obs: Differt ab *A. tatarico* L. suppl: 196. statura multoties minori, spatha 1 - nec 2 - valvi persistente nec marcescente, umbella 6-8-flora radiis inæqualibus nec multiflora fastigiata, demum perigonii laciniis ovatis obtusis nec lanceolatis acutis. Species meo sensu distinctissima.

37. *A. subbiflorum* = Nob: *A*.... an sp: nov: ? Berter: in sched: (*Chili* in pascuis arenosis loco dicto *las Tablas* et *Pennelas* prope *Valparaiso*). « *A*. bulbo » solitario ovato inodoro tunicis externis albidiusculis, » foliis radicalibus linearibus planis scapo teretius- » culo longioribus, spatha 2-valvi persistente 2-flora » pedunculis longiore, perigonii laciniis ovato-lan- » ceolatis obtusiusculis striatis, genitalibus inclusis, » staminibus pistillo brevioribus. » Colla pl: rar: chil: fasc: ined: tab. LII.

Obs: Affine *A. striatello* Lindl: trans: hort: soc: VI. p. 97., sed statura *minori*, scapo *teretiusculo* nec *angulato*, spatha pedunculis *longiore*, ac præsertim floribus non *umbellatis* sed *binis* tantum rarius *solitariis* abunde diversum.

XIV. Scilla Lin: gen: ed: Schreb: n. 567. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1217. = Lam: ill: t. 238. = *Hyacinthi*, *Massoniæ*, *Ornithogali*, et *Usteriæ* spec: nonnullæ quorund: (Inter *Asphodeleas* Juss:, inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: profunde 6-partitum vel 6-fidum sub- » rotatum persistens. *Stam*: æqualia basi perigonii

» laciniis adnata. *Styl*: filiformis erectus. *Caps*: sub-» rotunda 3-locularis 3-valvis. *Sem*: sub-globosa. »

Obs: Genus constans 40. circiter stirpibus, quarum nonnullæ dubiæ, in 2. sectiones divisis ex perigonio *campanulato* (*Hyacinthoides* Spr:, *Limonanthæ* R. et S.), vel plano (*Anthericoides* Spr:, *Ornithogaloideæ* R. et S.) per orbem sparsis præsertim europæis vel africanis, paucis ex *Asia* vel *Amer*:, scapigeris, foliis in quibusdam hysteranthiis, difficile determinandis ob magnam inter ipsas similitudinem, floribus racemosis spicatis vel corymbosis, bracteatis vel nudis sæpe conspicuis.

1. *Hyacinthoides*.

❀ 1. *Sc*: *nutans* = Sm: engl: fl: p. 147. = Spr: syst: II. 66. = Engl: bot: t. 377. *Hyacinthus non scriptus* L. sp: II. 453. (*Anglia*, *Eur*: austr: *Pedem*: in sylvis collium *Taurinens*: rara All: n. 436. sub *Hyacintho non scripto*. In sylvis collium præsertim circa *Verbanum* non rara Biroli fl: acon: I. p. 117.). Bulbus sub-globosus albus, folia late linearia plurima, racemus multiflorus laxiusculus, flores odori penduli cærulei laciniis reflexis, bracteæ 2. pedicello longiores, filamenta ultra medium adnata. Huc jungit cl: Spr: non tantum *Hyacinthum non scriptum* L. verum etiam *cernuum* ejusdem Auctoris, nec non *pratensem* et *amethystinum* Lam: Primam autem et tertiam distinguunt R. et S. sc: primam sub *Sc*: *cernua* syst: VII. p. 578.; alteram sub *Sc*: *patula* ib: p. 576.; illa differt præsertim statura minori, floribus carneis;

in altera flores sunt majores inodori; omnes occurrunt cultæ in hortis ad ornamentum.

❀ 2. *Sc: campanulata* = Ait: h. Kew: I. p. 444. = Spr: syst: II. 66. = Redout: lil: t. 435. *Sc: hyacinthoides* Jacq: ic: rar: t. 65. non L. (*Hispan:*, *Lusitan*: Inter rupium fissuras prope *Nicæam* Re rel: Bellard: p. 2.). Valde priori affinis, sed differt præsertim racemo *plurifloro*, floribus *erectis* tubo *breviori*.

2. *Anthericoides*.

❀ 3. *Sc: bifolia* = L. sp: 443. = Spr: syst: II. 67. = Jacq: austr: t. 117. (*Eur*: med: et austr: *Pedem:* in umbrosis secus *Duriam* et *Sturam* et in dumetis collium *Taurinens:* All: n. 1895. In pratis humidis alpestribus et circa sylvas Re fl: segus: p. 30. In sylva vineæ *Morozzo* tum etiam in sylvis prope *il Martinetto* atque supra *il Parco* Re fl: tor: I. p. 196. In nemoribus *di Armeno*, *Ameno* etc. abundans uti et valle *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 114.). Bulbus ovatus tunicatus parvus, folia sub-bina lineari-lanceolata elongata erecta, scapus racemosus folia subæquans, flores sæpius ebracteati cyanei parvi inodori inferiores longius pedicellati. Variat floribus albis Loddig: bot: t. 1462.

4. *Sc: verna* = Huds: angl: p. 145. (*Anglia*, *Eur*: austr: *Sardin*: inter rupium fissuras in montanis Moris st: sard: I. p. 47.). Humilis, folia numerosa anguste linearia canaliculata, racemus pauciflorus, flores parvi cærulei bracteis pedicellos sub-æquantibus. Stirps

sardoa pertinet ad var: β *Sc*: *fastigiata* Viv: fl: cors: app: p. 1., nunc sec: R. et S. syst: VII. p. 1709. ad *Hyacinthum Ponzolzii* Gay in Loisl: ann: soc: Linn: Paris: tom. VI. 1827.

❀ 5. *Sc*: *amœna* = L. sp: 443. = Spr: syst: II. 67. = Jacq: austr: t. 218. (*Eur*: med: et austr: In rupibus mari proximis prope *Nicæam* Re rel: Bellard: p. 2.). Bulbus ovatus fuscescens, folia 4-6. late linearia obtusa, scapus angulatus sub-erectus, flores racemosi ampliusculi sub-cernui brevi-bracteati læte azurei.

❀ 6. *Sc*: *italica* = L. sp: 442. = Spr: syst: II. 67. = Redout: lil: t. 304. Viv: fragm: fl: ital: t. 19. Ic: taur: vol. 25. t. 18. (*Ital*:, *Helvet*:? In comit: *Nicæens*: locis lapidosis et umbrosis non macilentis All: n. 1896. In collibus *Genuensib*: secus aquæductum, a *Campomarone* locis humidis, in collibus *di Pegli* et in monte *di Portofino* Bertol: am: ital: p. 144.). Bulbus solidus ovatus parvus, folia lineari-lanceolata obtusiuscula scapum teretem sub-æquantia, racemus erectus confertus multiflorus, flores mediocres cærulei inæqualiter 2-bracteati laciniis patentibus. Variat racemo paucifloro sec: Bertol: l. c. Cl: Gaud: fl: helv: II. p. 517. dubitat an planta *Halleri* sit ad stirpem Linnæanam referenda.

❀ 7. *Sc*: *autumnalis* = L. sp: 443. = Spr: syst: II. 67. = Cav: ic: III. t. 274. f. 2. Ic: taur: vol. 19. t. 98. (*Eur*: passim, *Tauria*, *Afr*: bor: *Pedem*: in pratis non irriguis prope *Moncastello* loco dicto *il Cassinat di Rangon*, *Genuæ* late operit montes supra *Oreggina* usque *al Diamante* Bertol: am: ital:

p. 144. *Sardin*: in pascuis collinis frequens Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus sub-globosus parvus fuscus, folia numerosa anguste linearia scapo tereti multoties breviora, racemus elongatus laxus sub-corymbosus, flores minimi cærulei subinde rosei.

8. *Sc*: *undulata* = Desf: atl: I. p. 300. t. 88. (*Numid*:, *Corsica*. *Sardin*: austr: in collinis Moris st: sard: I. p. 47.). Folia hysteranthia lanceolata crenato-undulata, scapus elongatus teres laxe racemosus, flores parvuli pallide rosei tenuissime bracteati. = 9. *Sc*: *obtusifolia* = Desf: atl: I. p. 299. t. 86. (*Barbaria*. *Sardin*: in collinis apricis *Calari*, ins: *S. Petri* Moris st: sard: I. p. 47.). Vix differt a priori foliis brevioribus linguæformibus minus undulatis, scapis lateralibus, floribus cæruleis prorsus ebracteatis. = 10. *Sc*: *peruviana* = L. sp: 442. (*Lusitan*:, *Afr*: bor:, *Ital*: merid: *Sardin*: inter rupium calcarearum fissuras *S. Teucra*, *S. Elia* Moris st: sard: II. p. 10.). Bulbus conicus magnus, folia lanceolata plana ciliata, racemus fastigiato-pyramidalis demum conicus, flores mediocres cærulei longe pedicellati 1-bracteati. Ubique in hortis culta ad ornamentum; cultura folia amittunt cilia, et variat quandoque floribus albis.

❋ 11. *Sc*: *maritima* = L. sp: 422. = Spr: syst: II. 68. = Blackw: t. 591. Ic: taur: vol. 21. t. 24. (*Lusitan*:, *Normandia*, *Ital*: maritimis. *Pedem*: ad maris litus arenosa et rupes inhabitat All: n. 1894. *Sardin*: in maritimis Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus præ ceteris maximus ovato-globosus, folia hysteranthia late lanceolata, scapus teres altissimus rube-

scens, racemus spicato-confertus elongatus, flores parvi albidiusculi, bracteæ lineares pedicellos sub-æquantes subtus calcaratæ. Radix officinalis veniens nomine *Squillæ* varians ex rubro ad album.

XV. HYACINTHUS Lin: gen: ed: Schreb: n. 577. exclusis plurib: stirpib: = Spr: syst: n. 1215. = Lam: ill: t. 238. excl: f. 3. (Inter *Asphodelos* Juss:, inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: tubulosum 6-fidum, laciniis patentibus.
» *Stam*: æqualia tubo adnata, antheris oblongis sub-
» sagittatis. *Ovar*: glandulis 3. nectariferis instru-
» ctum. *Styl*: subulatus stigmate depresso. *Caps*:
» ovato- vel rotundato-3-gona angulis obtusis, lo-
» culis oligospermis. *Sem*: sub-rotunda. »

Obs: Genus habitu *Scillæ*, constans 8-10. stirpibus (14. ex R. et S.) ex *Eur*:, *Asia* vel *Afr*: austr:

※ 1. *H. orientalis* = L. sp: 454. = Spr: syst: II. 65. = Mill: ic: t. 148. Vern: *Giasinta* (*Asia* min: et med:, *Barbaria*, *Gallia* austr: In agro *Nicæens*: RE rel: Bellard: p. 2.). Bulbus sub-rotundus squamosus, folia lanceolata latiora quam in ceteris stirpibus obtusiuscula, scapus teres folia sub-æquans, racemus erectus, flores sparsi infundibuliformes semi-6-fidi basi ventricosi odoratissimi brevissime bracteati colore vario. Nil frequentius in hortis ubi cultura innumeræ occurrunt varr: magnitudine plenitudine et colore florum.

XVI. Muscari Tourn: inst: t. 180. = Desf: atl: I. p. 308. = Spr: syst: n. 1216. = *Hyacinthi* sp: L.

» *Perigon*: globosum ovatum vel cylindricum, fauce » contracta, limbo brevissimo 6-dentato. *Caps*: an- » gulis prominulis. Cetera *Hyacinthi*. »

Obs: Genus nimis forsan artificialiter a *Hyacintho* diremtum, constans 8-10. stirpibus cum ipso patriam fere communem habentibus.

1. *M. moschatum* = W. en: 378. *M. ambrosiaceum* Moënch: DC. *Hyacinthus Muscari* L. sp: 454. (*Asia* min:, *Monspelii* DC.). Bulbus ovatus, folia lanceolato-ligulata scapo tereti paullo longiora, racemus spicatus oblongo-ovatus, flores sub-sessiles horizontales ventricoso-ovati sub-clausi viridescenti-luteoli. Colitur in hortis ob flores moschum redolentes.

❀ 2. *M. comosum* = W. en: 378. = Spr: syst: II. 65. = Redout: lil: t. 231. Sub *Hyacintho* L. sp: 455. Jacq: austr: t. 126. Ic: taur: vol. 7. t. 120. Vern: *Pourasse*, *Siole servaje*, *Siole d' serp*, *Siole matte*, *Ai dl serv*, *Pan dl coucou* uti seqq: (*Eur*: med: et austr:, *Asia* med:, *Afr*: bor: *Pedem*: abunde in arvis All: n. 438. sub *Hyacintho*. Re fl: segus: p. 30. Biroli fl: acon: I. p. 117. In collibus circa *Genuam* passim, copiose in pascuis montanis *della Bocchetta* Bertol: am: ital: p. 145. *Sardin*: in pascuis et in arvis Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus rotundato-ovatus albus, folia linearia elongata flaccida, scapus rectus elatus racemoso-spicatus, flores cylindrici supremi comosi steriles approximati erecti purpurascentes inferiores majores remotiusculi flavescentes. Variat

racemo breviori et laxiori, floribus omnibus perfectis majoribus, perigonii dentibus profundióribus patentissimis (*M. monstruosum* Mill: dict: n. 4.). An sp: propria? an ad *Hyacinthum* amandanda? Unicum specim: possideo dubiæ originis.

❀ 3. *M. botryoides* = W. en: 378. = Spr: syst: II. 66. = Redout: lil: t. 364. Sub *Hyacintho* L. sp: 455. Lob: ic: t. 108. f. 1. (*Eur*: med: et merid: *Pedem*: in montibus *di Caselette*, locis sylvaticis *della Veneria*, in valle *Pisii* prope *Carthusiam*, in pratis siccis *di Moncrivello* Bellard: app: p. 20. sub *Hyacintho*. In *M. Musiné* Re fl: segus: p. 30. In sylvis *della Mandria* et *di Alpignano* prope *Campagnola* Re fl: tor: I. p. 200. In collibus *di Prato* frequens Biroli fl: acon: I. p. 117. *Sarzanæ* inter saxa et in collibus demissioribus Bertol: am: ital: p. 58.). Bulbus ovatus fuscescens, folia linearia apicem versus latiora demum calloso-acuminata erecta scapo erecto paullo breviora, racemus breviusculus multiflorus inferne laxus, flores globosi parvi saturate cyanei odorati præsertim in locis soli oppositis. Statura undique priori duplo triplove minor. *M. parviflorum* Desf: atl: I. p. 309. quod crescit etiam in *Sicil*: monente Guss: prodr: fl: sic: I. p. 427. quodque confusum fuit a Spr: cum *botryoideo*, differt præsertim florendi tempore, foliis junciformibus, habitu graciliori.

❀ 4. *M. racemosum* = W. en: 378. = Spr: syst: II. 66. = Redout: lil: t. 232. Sub *Hyacintho* L. sp: 455. Jacq: austr: t. 187. (*Eur*: temperatiori, insulis *Balear*:, *Creta*, *Græcia*. *Pedem*: vulgaris in collinis

ad vias sepes et in vineis All: n. 439. sub *Hyacintho botryoideo*, subinde amandato in auct: p. 8. ad *H. racemosum*. Commune in pascuis et ad muros vinearum *di Mompantero* Re fl: segus: p. 30. In pascuis ad vias et in arvis vulgare Re fl: tor: I. p. 200. In ericetis *Ticini* ubique Biroli fl: acon: I. p. 117. *Genuæ* locis herbidis collinis Bertol: am: ital: p. 146.). Priori valde proximum, sed differt foliis laxis dependentibus æqualibus angustioribus scapo longioribus, floribus ovatis uniformibus confertioribus magis odoratis summis sessilibus.

XVII. Uropetalum Spr: syst: n. 1230. ex Ker: = *Hyacinthi*, *Lachenaliæ*, *Scillæ*, et *Zuccagniæ* spec: quorund:

» *Perigon*: profundissime 6-partitum cylindrico-
» campanulatum, laciniis exterioribus longioribus sub-
» caudatis, interioribus conniventibus. *Stam*: erecta
» basi laciniarum inserta, antheris oblongis sub-sa-
» gittatis. *Styl*: subulatus, stigmate simplici vel ob-
» solete 3-gono. *Caps*: obtuse 3-gona. *Sem*: plana. »

Obs: Genus artificiale constans 3-4. stirpibus vix distinctis, quarum 1. tantum europæa.

❀ 1. *U. serotinum* = Spr: syst: II. 78. ex Ker: = Sub *Hyacintho* L. sp: 453. = Cav: ic: p. 18. t. 30. Ic: taur: vol. 19. t. 8. (*Gallia* merid:, *Hispan*:, *Afr*: bor: In *Liguriæ* collibus maritimis All: n. 437. sub *Hyacintho*). Bulbus ovatus albus mediocris, folia radicalia 4-5. anguste linearia scapo sub-breviora, racemus erectus oblongus sub-multiflorus, flores secundi nutantes fusci bracteis solitariis aristatis suffulti.

XVIII. Ornithogalum Lin: gen: ed: Schreb: n. 566. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1185. = Lam: ill: t. 242. = *Gageæ*, *Antherici*, et *Phalangii* spec: nonnullæ quorund:

» *Perigon*: 6-partitum persistens sub-patens. *Stam*: » receptaculo inserta basi dilatata interdum 2-den- » tata. *Styl*: filiformis stigmate 3-fido vel sæpius in- » conspicuo. *Caps*: obtuse 3-gona vel trialato-3-loba, » loculis polyspermis. *Sem*: sub-globosa vel rarius » compressa. *Embr*: axilis. »

Obs: Genus habitu *Albucæ* sed gracilius et vix diversum staminibus omnibus fertilibus, stigmatis forma, ac seminibus non alatis, constans stirpibus 60. circiter ex Spr: (80. et ultra ex R. et S. inclusa *Gagea*), permultis europæis vel ex *Afr*: austr:, paucis asiaticis vel americanis, scapo nudo vel folioloso, artificialiter divisis inspecta staminum structura ac inflorescentia. *Gagea* Salisb: vix distinguitur habitu graciliori, scapo folioso, perigonio sub-herbaceo tenuiore prorsus in petala discreto, stylo longiore; facie magis recedit ab *Albuca*.

Sect: I.

Gageæ (scapo folioso).

❃ 1. *O. striatum* = W. sp: II. 112. = Spr: syst: II. 29. *Anthericum serotinum* L. sp: 444. = Jacq: austr: V. t. 38. Ic: taur: vol. 7. t. 124. f. 2. (Alpib: *Eur*: med:, *Sibir*: *Pedem*: abunde in supremis nivosis

jugis circa arcem *Fenestrellarum* et supra *le Vallon* et similibus locis in *M. Cenisio* atque alpibus *di Lanzo* et *di Viù* ALL: n. 1902. sub *Antherico serotino*. RE fl: segus: p. 30. Ad viam *del Sempione* supra *Varzo* BIROLI fl: acon: I. p. 115.). Humile glabrum radice tuberosa potius quam bulbosa, folia radicalia plura lineari-filiformia scapum sub-æquantia, scapus foliolosus seu squamis 3-4. lanceolatis alternis minutis vaginatus flore unico erecto albo extus rubro venoso terminatus. Planta pro genere dubia, a R. et S. nuperrime in syst: VII. p. 478. ad *Anthericum* restituta.

❀ 2. *O. bohemicum* = Schmidt: fl: bohem: n. 336. = *O. bohemicum* et *Liotardi* Spr: syst: II. 29. 30. = Zauscha act: bohem: II. p. 121. c. ic: sec: W. *O. fistulosum* DC. fl: fr: n. 1944. *Gagea Liotardi* et *bohemica* R. et S. syst: VII. p. 545. 549. Sternb: Deuksch: bot: ger: II. p. 56. t. 3. pro *Gagea Liotardi* sec: R. et S. (*Saxon*:, *Bohem*:, *Gallia* austr:, *Pyren*: *Pedem*: ex valle *Augustana* retulit PIOTTAZ sec: BALB: misc: alt: p. 18. In *M. Bernardo*, in *M. Pennino* GAUD: fl: helv: II. p. 506. 507.). Priori valde affine, sed differt foliis radicalibus sub-solitariis majoribus sub-fistulosis caulinis late lanceolatis involucrum vel spatham æmulantibus, pedunculo lanuginoso 1-3-floro et tunc umbelliformi, statura demum undique paullo majori. Cll: GAUD: et R. et S. ll. cc. distinguunt *O. fistulosum*, *Liotardi* et *bohemicum* levissimis notis, et GAUD: ipse addit illas nonnisi conctanter proposuisse; unicum specim: possideo ex hb: BELLARDI e valle *Aug*: *Prætor*: perfecte quadrans cum

O. fistuloso DC. a Spr: cum *O. bohemico* conjuncto.

❀ 3. *O. luteum* = L. sp: 439. = Spr: syst: II. 29. = Sturm: fl: germ: I. fasc: 12. t. 4. Ic: taur: vol. 15. t. 30. f. 2. (*Eur*: fere tota, *Caucaso*. *Pedem*: in aridis collium All: n. 1898. Prope *la Fabbrica del marmo* et in pratis *M. Cenisii* frequens Re fl: segus: p. 30. In arvis collium ubique Biroli fl: acon: I. p. 113.). Bulbus parvus sub-solitarius, folia radicalia sub-bina lineari-lanceolata caulina sub-terna, umbella sub-3-flora pedunculis teretibus glabris, flores lutei extus dorso virides staminibus omnibus filiformibus subulatis. Huc pertinet sec: Spr: *O. luteum* var: *β pratense* non *pratense* Pers:, *β* W., idem ac *O. sylvaticum* Pers: monentibus etiam R. et S. syst: VII. p. 538. sub *Gagea lutea*. Hoc tamen distinguit cl: Gaud: fl: helv: II. p. 505. bulbo solitario, folio radicali solitario, caulinis 2. lanuginosis, capsula depressa nec oblonga. Var: hanc, vel stirpem si malis, enumeravit Balb: inter plantas pedemontanas el: st: rec: p. 6. E contra *O. pratense* Pers: in Ust: ann: V. p. 3. t. 2. f. 1., quod cl: Gaud: l. c. p. 504. commutat cum *O. luteo*, distinguitur sec: Spr: radice *tuberosa*, folio radicali *canaliculato*, caulinis *sub-senis*, pedunculis styloque *trigonis* (*Gagea pratensis* R. et S. l. c. p. 536.); hoc etiam crescit cum *luteo* præsertim in pratis cultis. Nonne omnes varr: ejusdem typi?

❀ 4. *O. arvense* = Pers: in Ust: ann: XI. p. 8. t. 1. f. 2. excl: syn: L. = Spr: syst: II. 29. = *O. minimum* W., Roth: non L. Sibth: fl: gr: t. 332. Fl: dan: t. 1869. *O. villosum* M. B. fl: taur: cauc: I. p. 274. (*Eur*: fere tota, *Caucaso*, *Asia* min: *Pedem*:

cum priori et præsertim frequentissimum in arvis circa urbem *Monregalensem* Re app: I. p. 19. sub *O. villoso*, et in editioribus collibus atque in arvis prope *Vineam regiam* Re fl: tor: I. p. 194. In collibus montanisque *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus ovatus granulosus, folia pubescentia radicalia bina anguste linearia scapo sub-longiora caulina sub-sena late lanceolata breviora, pedunculi ramosi corymboso-sub-multiflori villosiusculi, stylus 3-gonus staminibus longior. Pubescentia ac inflorescentia distinguunt præsertim speciem hanc a præcedenti cui valde affinis. Variat floribus 8-partitis (*O. octandrum* Fingerh: in Linnæa IV. p. 384. t. 4.).

❉ 5. *O. minimum* = L. sp: 440. non W. nec Roth: = Spr: syst: II. 30. = Fl: dan: t. 1331. (*Eur*: passim, *Asia* med: et bor: *Pedem*: promiscue cum *luteo* occurrit locis cultis. Ex valle *Augustana* misit Piottaz. Balb: misc: p. 18. In secalinis campis collium cum *luteo* confusum sed var: ejusdem potius dicendum Biroli fl: acon: I. p. 113.). Vix distinguitur ab *arvense* folio radicali plerumque solitario caulinis alternis summo spathiformi, perigonii laciniis angustioribus acutiusculis.

Sect: II.

Ornithogala genuina (scapo nudo).

❉ 6. *O. umbellatum* = L. sp: 441. = Spr: syst: II. 30. = Jacq: austr: t. 343. Ic: taur: vol. 7. t. 124. f. 1. Vern: *Ajet* (*Eur*: fere tota, *Tauria*, *Caucaso*,

Afr: bor: *Pedem*: in pascuis et ad vias ac secus agros All: n. 1901. Nil vulgatius in arvis Re fl: segus: p. 30. et fl: tor: I. p. 195. In cerealibus ubique Biroli fl: acon: I. p. 113. Ubique in hortis *Genuensib*: Bertol: am: ital: p. 144.). Bulbus sub-rotundus proliferus, folia anguste linearia flaccida, scapus teres superne corymbosus pedunculis 1-floris elongatis bracteis scariosis lanceolato-acuminatis suffultis, flores ampliores quam in omnibus præcedentibus, laciniis elliptico-lanceolatis obtusiusculis intus lacteis extus dorso late viridibus ad radios solis matutini tantum explicatis, filamenta omnia integra basi dilatata. Huc pertinet sec: Spr: *O. montanum* Cyr: et Tenor: quod habeo ex agro *Neapolit:*, sed differre videtur præsertim bulbo *simplici*, foliis *late* linearibus planis, corymbis *plurifloris*, perigonii segmentis *angustioribus acutis*.

7. *O. refractum* = W. en: suppl: p. 18. *O. refractum* et *exscapum* Tenor:? (*Hungar*: Kit: Regno *Neapol*: Tenor:, *Sicil*: Gusson: *Sardin*: in pascuis Moris st: sard: I. p. 46.). Statura humili, foliis gramineis valde canaliculatis flaccidulis, scapo brevissimo, pedunculis a basi refractis statim a priori dignoscitur. An *O. refractum* ab *exscapo* sit distinguendum valde dubito. Unicum specim: sardoum possideo sub nomine *O. refracti* a cl: Morisio qui binas species conjunxit auctoritate etiam Spr: syst: II. 30.; aliud sub nomine *O. exscapi* habeo a cl: Tenore in quo folia parum latiora, perigonii laciniæ obtusiusculæ; præterea bulbum proliferum primo, simplicem alteri tribuunt Au-

ctores. Cons: Tenor: syll: fl: neap: p. 173. et R. et S. syst: VII. 533. 534. 1701. 1702.

❀ 8. *O. narbonense* = L. sp: 440. = Spr: syst: II. 32. = Bot: mag: 2510.? testib: R. et S. Moris: s. 4. t. 13. f. 5. sec: Dub: bot: gall: p. 407. (*Eur*: austr:, *Sibir*: *Pedem*: inter segetes collium *Taurinens:* non infrequens All: n. 1900. Versus *le Tavernette*, in vinea *Gaselli*, circa *Revigliasco* Re fl: tor: I. p. 195. In summis collibus *di Maggiora* et *Boca* potius rarum Biroli fl: acon: I. p. 113. *Genuæ* in collibus *al Lagazzo* Bertol: am: ital: p. 143. Ex collibus *Albensib*: retulit Berterus. In collibus *Sardin*: med: Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus ovatus crassus, folia synanthia lanceolata scapo elongato breviora, racemus oblongus, pedunculi omnes patentes, flores albi subtus dorso virides, filamenta inferne dilatata.

❀ 9. *O. pyrenaicum* = L. sp: 440. = Spr: syst: II. 32. = Jacq: austr: t. 103. Ic: taur: vol. 6. t. 126. Vern: *Spars servaj* (*Eur*: med: et austr:, *Tauria*, *Creta*. *Pedem*: frequens in pratis subhumidis montanis et subalpinis, etiam ad collium loca descendit atque nascitur in collibus *Taurinensib:* All: n. 1809. In arvis ad radices collis *S. Constantii* prope *Segus:* et in pratis montanis minime rarum Re fl: segus: p. 30. In summis collibus et in apricis pascuis supra *l'Idraulica*, prope *Druent* atque secus *Sturam* Re fl: tor: I. p. 195. In pratis montanis uti *al Margozzolo* non frequens Biroli fl: acon: I. p. 113. *Genuæ* in locis montanis nec collinis aut campestribus Bertol: am: ital: p. 143. *Sardin*: in collinis montanisque Moris st: sard: I. p. 46.). Vix differt a priori, cujus pro-

babilius var:, foliis hysteranthiis angustioribus, racemo longiori, pedunculis floriferis patentibus fructiferis erectis, floribus lutescentibus nec albis pariter tamen dorso viridibus. Cons: R. et S. syst: VII. p. 517. et cf: cum *O. narbonensi* p. 515.

❀ 10. *O. arabicum* = L. sp: 441. = Spr: syst: II. 33. = Besl: Hort: Eynst: vern: V. t. 12. f. 1. (*Eur*: australior:, *Afr*: bor:, *Madera*. In agro *Nicæens*: Suffrin invenit sec: DC. fl: fr: suppl: p. 315. In locis rupestribus mari proximis Re rel: Bellard: p. 2. *Sardin*: in pascuis maritimis *Scaffa di Cagliari*, ins: *S. Pietro* Moris st: sard: I. p. 46.). Bulbus crassus prolifer ovatus, folia late lanceolata planiuscula scapo nudo breviora, racemus corymbosus amplus, bractea ovato - sub - cordata acuminata pedunculo brevior, flores ampli sub - campanulati albi filamentis conniventibus subulatis alternis sub - emarginatis, ovario nigricante nitido. Stirps pulcherrima.

Species magis dubiæ vel novæ.

11. *O. Noccæanum* = Balb: in giorn: di fis: chim: VI. bim: « *O.* foliis radicalibus linearibus planiusculis » scapoque nudo teretiusculo glabris, bracteis 2. spa- » thiformibus scariosis ovatis acutis pedunculos um- » bellatos 5 - 6. unifloros basi cingentibus, perigonii » erecti laciniis lanceolatis acutis, filamentis subula- » tis basi dilatatis perigonio styloque brevioribus. » Nob: Facies *Allii*, fructificatio *Ornithogali*, flores mediocres ex sicco albi dorso linea tenuissima discolore notati; bulbum et fructum maturos non vidi.

12. *O. æquipetalum* = Berter: merc: chil: XVI. p. 788. « *O.* bulbo rotundato prolifero, foliis radi- » calibus parcis lineari-lanceolatis planis erectis acu- » minatis scapum nudum sub-æquantibus, corymbo » 4-8. floro, bracteis scariosis ovatis acuminatis pe- » dicello brevioribus, perigonii sub-campanulati ere- » cti laciniis æqualibus ovatis obtusis, filamentis om- » nibus æqualibus incrassatis perigonio brevioribus » stylum simplicem sub-æquantibus. » Colla pl: rar: chil: fasc: ined: t. LIII. Crescit *Chili* in pascuis saxosis collium *Valparaiso* et vulgo venit sub nomine *Ceboletta.*

Trib: V.

Tulipaceæ (Herbæ *bulbis* perennantes. *Stam*: hypogyna. *Sem*: depresso-plana testa membranacea. Gen: 3. satis nota).

XIX. Fritillaria Lin: gen: ed: Schreb: n. 559. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1210. = Lam: ill: t. 245. f. 1. = *Uvulariæ* et *Lilii* spec: nonnullæ quorund: (Inter *Lilia* Juss:, *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: profunde 6-partitum imbricato-campa- » nulatum nutans, laciniis intus supra ungues fovea » nectarifera. *Stam*: laciniis inserta, antheris oblon- » gis adpressis. *Stigm*: 3-partitum. *Caps*: coriacea 6- » sulcato-trigona 3-locularis 3-valvis polysperma. » *Sem*: compressa marginata. »

Obs: Genus constans 20. circiter stirpibus europæis, asiaticis vel americanis, caulescentibus, foliis

plus minus late linearibus alternis oppositis verticillatisve, floribus solitariis geminis verticillatis vel racemosis cernuis sæpe conspicuis, unde plures occurrunt in hortis cultæ.

* 1. *F. Meleagris* = L. sp: 436. = Spr: syst: II. 63. = Lam: ill: t. 245. f. 1. Jacq: austr: app: t. 32. Ic: taur: vol. 18. t. 50. (*Eur*: med:, *Suecia*, *Caucaso*, *Afr*: bor: *Pedem*: in pratis alpium *Monregalens*:, *Tendæ* et vallis *Queiras*, in pratis *di Ussey* loco dicto *la Marciossà* ALL: n. 1888. c. descr:). Bulbus solidus parvus globoso-depressus prolifer, caulis gracilis erectus inferne nudus superne foliis 3-5. alternis lineari-lanceolatis instructus, flos sæpius solitarius purpureo-tesselatus, varians tamen multimode ab albo ad atropurpureum. Inter varr: conspicuas recensendam puto *Fr*: *involucratam* ALL: auct: p. 34. frequentem in comit: *Nicæens*: supra *Breglio*, supra *Tenda* et *il Rifredo* locis saxosis et rupestribus mare spectantibus, nec non similibus locis supra *Ormea*; hæc a Botanicis nostris perperam commutata fuit cum *Fr*: *pyrenaica* L. sp: 436. in qua caulis est multiflorus; color floris viridi-flavescens facile transit ad viridi-purpureum; 2-3. folia involucralia occurrunt etiam in *Meleagride* culta. Cons: insuper observat: cl: BERTOL: in R. et S. syst: VII. p. 1686.

2. *Fr*: *imperialis* = L. sp: 435. Vern: *Corona imperial*. Ex *Persia* orta nunc undique colitur in hortis ad ornamentum cum *Fr*: *persica* = L. sp: 436. Prima statim distinguitur floribus amplis verticillatis concoloribus superne comoso-foliosis; altera foliis subverticillatis, floribus minoribus racemoso-pyramidatis;

ex prima præsertim multæ oriuntur varr: magnitudine colore et numero florum in verticillo.

XX. Lilium Lin: gen: ed: Schreb: excl: 1. spec: = Spr: syst: 1208. = Lam: ill: t. 246.

» *Perigon*: 6-partitum campanulatum, laciniis re- » ctis aut extus revolutis supra sulco longitudinali » fimbriato vel nudo excavatis. *Caps*: valvis reticulo » fibroso nexis. Cetera *Fritillariæ*. »

Obs: Genus constans ex Spr: 24., ex R. et S. 35. stirpibus per orbem sparsis (*Afr*: excepta), caulescentibus, foliis sparsis vel verticillatis, caule 1 - vel plurifloro, floribus erectis vel nutantibus, laciniis erectis vel revolutis colore vario, quandoque suaveolentibus plerumque conspicuis; plures in hortis nostris cultæ ad ornamentum.

1. *L. candidum* = L. sp: 433. Vern: *Liri*, *Fiour d' S. Antoni*, *Fiour d' S. Luis* (*Eur*: austr:, *Helvet*: *Sardin*: in collinis *Oliastra*, *Barbagia* frequens Moris st: sard: I. p. 46.). Elatum erectum multiflorum, folia sparsa inferiora approximata latiora superiora remota sensim minora, flores racemosi amplissimi candidissimi odoratissimi laciniis lanceolatis obtusis erectis glabris, sulcis nectariferis obsoletis. Variat floribus purpureis kermesinis variegatis, foliis variegatis etc. Undique cultum.

❋ 2. *L. bulbiferum* = L. sp: 433. = Spr: syst: II. 61. = Jacq: austr: t. 226. Ic: taur: vol. 7. t. 112. Vern: *Liri giaun* (*Eur*: med: et merid:, *Amer*: bor: *Pedem*: ad oras sylvarum locis præcipue præcipitibus in editioribus collibus *Taurinens*: et in apricis mon-

tanis ALL: n. 1885. Speciatim in pratis *del Collet* et in pascuis *della Roccea* ad *Condove* RE fl: segus: p. 29. In *M. Musinè* RE fl: tor: I. p. 193. In rupibus montanis soli expositis frequens BIROLI fl: acon: I. p. 111.). Differt a priori foliis magis approximatis angustioribus plerumque (non semper) bulbillo atro vel intense viridi globoso nitido in axillis instructis, floribus sæpius aurantiacis intus papillosis extus ad basim sub-pubescentibus inodoris. Variat pariter colore florum (numquam albi ut sciam) et plenitudine, pariterque colitur in hortis. Teste cl: GAUD: fl: helv: II. p. 498. plantæ ibi spontaneæ et cultæ bulbillos in caule non proferunt. Huc pertinere videtur *L. croceum* CHAIX in VILL: delph: I. p. 322., quod etiam possideo, quodque differre dicitur capsula *pysiformi* nec *oblonga*, statura humiliori, caule numquam bulbillifero, florum laciniis minoribus. Cons: R. et S. syst: VII. p. 414.

❋ 3. *L. pomponium* = L. sp: 434. = Spr: syst: II. 61. = Mill: ic: t. 65. f. 2. (*Hispan:*, *Sibir:*, *Galloprov:* In comit: *Nicæens:* frequens ALL: n. 1887.). Sub-biflorum, folia sparsa lineari-subulata glabra, flores ampli nutantes sæpius rubri (ceterum variantes) laciniis reflexis intus papillosis. Huic valde proximum est *L. tenuifolium* FISCH: quod habeo ex cl: Auctore, sed differt foliis duplo angustioribus, caule 1-floro, perigonii laciniis lanceolatis minus revolutis rima nectarifera nec punctis notatis; rimam hanc *pubescentem* dicunt R. et S. syst: VII. p. 409.; at in specim: meis *glaberrima* adparet.

❋ 4. *L. pyrenaicum* = Gouan: ill: p. 25. = Spr:

syst: II. 61. = Redout: lil: t. 145. *L. pomponium β* et *L. flavum* Land: (Per totum tractum *Pyrenæorum*. *Pedem:* in montibus a *S. Dalmatio Nicæens*: ad *Sospitellum* Re rel: Bellard: p. 2.). Vix differt a priori caule plurifloro, foliis acutis non subulatis margine ciliolatis, floribus flavicantibus.

❀ 5. *L. Martagon* = L. sp: 435. = Spr: syst: II. 62. = Jacq: austr: t. 351. Ic: taur: vol. 7. t. 111., 113. 114. (*Eur*: passim, *Sibir*: *Pedem*: in dumetis et sylvis *Taurinens*: ac subalpinis All: n. 1886. Re fl: segus: p. 29. et fl: tor: I. p. 193. In rupibus montanis præsertim *al Piè di Mullera* pulcherrime crescit Biroli fl: acon: I. p. 111.). Caulis purpureo-maculatus pubescens, folia verticillata ovato-lanceolata, flores racemosi basi pedicellorum 2-bracteati plerumque purpurei sub-erecti odori laciniis revolutis intus hirsutiusculis cristato-maculatis. Variat floribus albis roseis flavis plenis. Stirps speciosissima.

XXI. Tulipa Lin: gen: ed: Schreb: excl: 1. spec: = Spr: syst: n. 1209. = Lam: ill: t. 244.

» *Perigon*: 6-partitum campanulatum, laciniis re-
» ctis basi nudis nec nectariferis. *Stam*: ad commis-
» suram ovarii et perigonii inserta. *Stigm*: sessile sub-
» cristatum. *Caps*: oblonga obtusa 3-gona. Cetera
» *Fritillariæ*. »

Obs: Pulcherrimum genus jam constans ex W. 4-5., ex Spr: 12. stirpibus, nunc 20. circiter ex additionibus cl: Reboul (*Nonn*: *spec*: *Tulip*: *in agro Florent*: *sponte nascent:* Florent: 1823. et *Modific*: *ed Aggiunte alle nonn*: *spec*: ec. ibid: 1827.), euro-

pæis vel asiaticis, caule fere semper 1-floro erecto, foliis plus minus late lanceolatis, floribus conspicuis sed in multis valde polymorphis, in hortis ubique cultis ornamenti gratia. Cons: inter alios laudatum Reboul nec non R. et S. syst: VII. p. 374. ad 385. et 1682. ad 1687.

❋ 1. *T. sylvestris* = L. sp: 438. = Spr: syst: II. 62. = Fl: dan: t. 375. Redout: lil: t. 165. Vern: *Tulipan* uti omnes species indigenæ vel cultæ (*Eur*: passim, *Asia* med: *Pedem*: in alpibus *Exillarum*, in pratis alpinis *Vinadiensib*:, *Valderianis* atque *Tendæ*, *M. Cenisii* et *Fenestrellarum* All: n. 1891. Abunde in montibus *S. Georgii* loco dicto *il Mariage* eundo versus *li Gouté* Re fl: segus: p. 30. In pascuis *del Sempione* supra *Varzo* non frequens Biroli fl: acon: I. p. 112. *Sardin*: in pascuis collinis *Maru* Moris st: sard: I. p. 47.). Bulbus ovatus parvus intus prolifer fusco-tunicatus, folia parca (2-3.) lineari-lanceolata glaucescentia, flos solitarius mediocris sub-nutans flavus odorus laciniis omnibus acuminatis apice pilosiusculis interioribus latioribus basi ciliatis filamentis basi hirsutiusculis. Huc videtur pertinere *T. gallica* Loisl: fl: gall: ed: 2. part: 1. p. 241. et in hb: de l'Amat: t. 160. quam possideo ex H. B. T. Cons: tamen R. et S. l. c. p. 1685.

❋ 2. *T. Clusiana* = Redout: lil: t. 37. = Spr: syst: II. 63. = Sibth: fl: gr: t. 329. (*Gallia* merid:, *Hispan*:, *Lusitan*:, *Persia*. *Pedem*: reperta fuit a Bertero circa *Albam* Re app: II. p. 196.). Vix differt a priori statura undique *minori*, floribus prorsus *erectis*, laciniis filamentisque *glabris*.

❀ 3. *T. Gesneriana* = L. sp: 438. = Spr: syst: II. 63. = Lam: ill: t. 244. (*Asia* min: In agro *Florentino* Reboul. In *Sabaud*: montibus non longe a *Moriana*, in collibus locisque incultis circa *Nicæam* Balb: app: p. 20.). Folia ovato-oblonga glauca, flos erectus inodorus laciniis obtusis filamentisque glabris, stigmatis profunde partiti lobis decurrentibus. Cl: DC. fl: fr: n. 1905. dubitat plantam pedemontanam a cl: Bellardi fide S. Real et Suffrin enumeratam pertinere ad *T. oculis solis* S. amand: Soc: d'agr: d'Agen I. p. 75., quod non tam facile definiendum in stirpibus ita polymorphis; in *T. oculis solis* perigonii laciniæ exteriores sunt mucronulatæ, omnes basi maculatæ, stigma villoso-fimbriatum; sed inter innumeras *Gesnerianæ* varr: differentiæ istæ sæpissime occurrunt, excepto stigmate quod numquam fimbriatum vidi etsi quandoque villosiusculum.

Trib: VI.

GENERA DESCISCENTIA.

XXI. Erythronium Lin: gen: ed: Schreb: n. 562. = Spr: syst: n. 1211. = Lam: ill: t. 244. f. 2. (*Hexandr*: *mon*: L. Inter *Lilia* Juss:, Spr: *Colchicaceis* affine Bartl:).

» *Perigon*: liberum corollinum profunde 6-parti-
» tum turbinatum campanulatum cernuum, laciniis a
» medio reflexis, interioribus basi intus 2-callosis.
» *Stam*: imo perigonio inserta pistillo breviora. *Styl*:
» sulcato-3-gonus, stigmate 3-lamellato vel integro.

» *Caps*: turbinato-globosa 3-locularis 3-valvis, valvis » placentiferis. *Sem*: rotundata. »

Obs: Genus ludens inter *Tulipaceas* et *Colchicaceas* quibus magis accedere videtur habitu, capsulæ valvulis, et seminum figura, constans 4-5. stirpibus, quarum 1. tantum europæa, ceteris ex *Amer*: bor:, inter se valde similibus, radice bulbosa, foliis parcis radicalibus plus minus late lanceolatis quandoque punctatis, scapo 1-floro, floribus sub-conspicuis.

✱ 1. *E. Dens canis* = L. sp: 437. = Spr: syst: II. 64. = Redout: lil: t. 194. Ic: taur: vol. 7. t. 122. (*Eur*: austr:, *Tauria*, *Sibir*: *Pedem*: in *Taurinens*: collibus et sylvis umbrosis et similibus locis ad radices montium subalpinorum abunde All: n. 1890. Uberrime in sylvis secus viam quæ ducit *dai Magnolì a Frassinere* Re fl: segus: p. 29. In sylvis collium et vallis *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 112, *Genuæ* in monte *Fasce* et ad radices montis *Gneo* retro *Sestri di Ponente* Bertol: am: ital: p. 143.). Bulbus oblongus bulbillos paralellos dentibus incisoriis similes emittens, folia plerumque 2-rarius 3-ovato-lanceolata in vaginam petiolarem scapi partem inferiorem tegentem attenuata nunc viridia maculis fuscis nunc fusca maculis viridibus picta, scapus erectus folio paullo longior 1 - florus, flos nutans plerumque purpureus laciniis lanceolatis acuminatis stigmate 3 - lamellato. Variat flore pleno ac colore a purpureo ad candidum, nec non foliis angustioribus (*E. longifolium* Mill:).

XXIII. GILLIESIA Lindl: in Miers trans: Chil: II. 529. = Spr: c. p. p. 22. (*Hexandr: mon: Gilliesieæ* Lindl:, *Inc: sedis* Spr:, *Allio* affinis Bartl:).

» *Perigon*: duplex, exter: e 5. bracteis sepaloideis, » inter: carnosum labelliforme. *Stam*: 3. perfecta basi » in urceolum connata, 3. sterilia dentiformia pos- » tica. *Stigm*: capitatum 3-angulare interdum abor- » tiens 3-fidum. *Caps:* 3-locularis 3-valvis, valvis » medio septiferis. »

Obs: Genus constans unica stirpe chilensi (*G. graminea* Bot: reg: t. 992.), pro qua cl: LINDL: novum ordinem *Gilliesiearum* creavit (cons: Ann: sc: nat: 1826. Novemb: p. 266.), ab affinibus reapse valde differens fructificatione, habitu autem ad *Allium* accedens. Stirps communicata a cl: BERTERO et lecta in pascuis sylvaticis umbrosis collium *Valparaiso* exhibet bulbum solidum ovato-oblongum tunica fusca, folia radicalia 2-3-linearia graminea longissima plana, scapum erectum nudum teretiusculum foliis longiorem, pedunculos 3-6. ad apicem scapi in umbellam dispositos 2-pollicares 1-floros basi involucro spathaceo sub-2-valvi scarioso cinctos.

Obs: geographica circa *Asphodeleas.*

Asphodeleæ per orbem sparsæ circiter . . 700

Asphodeleæ pedemontanæ.

Hemerocallis	1
Czachia	1
Anthericum	2
Asphodelus	3
Allium	27
Scilla	8
Hyacinthus	1
Muscari	3
Uropetalum	1
Ornithogalum	9
Fritillaria	1
Lilium	4
Tulipa	3
Erytrhonium	1
	65

Ordo CLXXVIII.

BROMELIACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 46. = *Bromelieæ* Juss: gen: excl: *Burmannia* = J. S. Hill: fam: I. p. 199. t. 19.).

Char: essentialis.

» *Perigon:* superum vel inferum 6-divisum sæpius » segmentis exterior: calycinis interioribus alternis » petaloideis per æstivationem contortis. *Stam:* 6. li- » bera segmentis opposita iisque vel annulo calycino » ovarium obtegente inserta. *Ovarium* superum vel » inferum 3 - loculare, placentis centralibus multi - » ovulatis. *Styl:* 1. stigmate 3-fido. *Fructus* baccatus » indehiscens vel rarius capsularis 3-valvis, valvulis » medio septiferis, loculis plerumque polyspermis. » *Sem:* interdum comosa vel alata farinaceo-albumi- » nosa. *Embr:* inclusus axilis vel excentricus. »

Obs: Ordo habitu præsertim satis naturalis, hinc *Liliaceis* pro generibus fructu supero, illinc *Amaryllideis* pro illis fructu infero capsulari accedens, constans 12. circiter generibus ex Bartl:, nunc variis aliis adauctus a R. et S. syst: VII. p. LXIV. ad LXXIII. præsertim ex plantis a cl: Martio *Brasilia* lectis. Herbæ vel frutices caudice vel rhizomate perennantibus, foliis sæpius radicalibus basi vaginantibus integris plerumque margine spinosis, floribus spicatis

vel racemosis corymbosis singulis bractea spathiformi suffultis sæpius speciosissimis, fructibus in nonnullis edulibus sapidissimis.

I. Bromelia Lin: gen: ed: Schreb: n. 540. = Spr: syst: n. 1165. = Lam: ill: t. 223. = *Bromeliæ* et *Ananassi* spec: Auctor:

» *Perigon:* superum duplex, infer: 3-partitum la-
» ciniis erectis, super: longius 3-partitum carnosu-
» lum laciniis sub-convolutis apice patentibus. *Baccæ*
» discretæ vel (in *Ananasso*) plures in unam con-
» cretæ 3-loculares loculis polyspermis sæpe abor-
» tivis. »

Obs: Genus nunc constans 24. circiter stirpibus (incluso *Ananasso*), foliis plerumque carnosis oblongis dentato-vel serrato-spinosis rarissime integerrimis, floribus spicatis spica quandoque comosa, aut aggregatis vel racemoso-paniculatis. Colitur et etiam abunde in nonnullis hortis europæis *B. Ananas* = L. sp: 403. *Ananas sativus* R. et S. l. c. p. 1233. (*America*, *Asia* et *Afr*: intratrop:) ob suavitatem fructuum pro quorum maturitate apposita calidaria construuntur et magnis sumptibus servantur ad glutonum mensas; folia sunt elongata rigidissima spinoso-serrata, flores dense spicato-capitati coma foliosa superne exornati; succedunt baccæ circa rachidem dispositæ quæ maturitate ita inter se coalescunt ut baccam unicam efficiant ovatam sub-rotundam pyriformem etc. secundum varr:, odoratissimam sapidissimam, notam sub nomine *Ananas*. Variat multimode tum fructus figura et magnitudine,

cum ejus colore odore sapore et superficie plus minus glabra. Semina in cultis abortiva.

II. AGAVE Lin: gen: ed: Schreb: n. 582. = Spr: syst: n. 1232. = Lam: ill: t. 235. = *Liliaceæ*, *Yuccæ*, *Dracenæ*, *Bonaparteæ*, *Fourcroyæ* spec: nonnullæ quorund: (Inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: superum infundibuliforme, limbo 6-» partito. *Stam*: exserta summo tubo inserta rarius » inclusa basi incrassata (in *Fourcroya*), antheris » oblongis versatilibus. *Caps*: sub-3-gona 3-locularis » 3-valvis polysperma. »

Obs: Genus constans, inclusa *Fourcroya*, stirpibus 20. circiter americanis (1. africana *A. madagascarensis*) caulescentibus vel scapigeris et tunc caudiciformibus, foliis rigidis plerumque spinosis carnosulis plus minus anguste lanceolatis linearibusve, floribus paniculatis satis conspicuis in scapo vel caule sæpius altissimo. Multæ coluntur in calidariis europæis ornamenti vel curiositatis gratia, sed raro et nisi provecta ætate florent. Universim innotescit *A. americana* = L. sp: 461. quæ nunc fere spontanea evasit in *Europa* austr:, immo in *Helvet*: teste GAUD: fl: helv: II. p. 536. et penes nos ad rupes in agro *Nicæens*: inter *Villafranca* et *Monaco* (ALL: n. 435. Ic: taur: vol. 7. t. 119. et vol. 17. t. 61.), ac in omnibus fere hortis occurrit ob facilitatem qua e radice turiones emittit iisque multiplicatur; folia radicalia numerosa cubitalia et ultra carnosa convexa margine et apice dentato-spinosa, scapus altissimus 4-6-orgyalis, flores luteo-virides. Variat foliis plus

minus intense viridibus, albidis vel variegatis. Paucis ab hinc annis colitur etiam in calidariis nostris *A. geminiflora* Braud: journ: of scienc: n. 3. t. 1. quæ venit sub variis nominibus *Littææ geminifloræ*, *Dracænæ Boscii*, *Yuccæ Boscii*, *Bonaparteæ junceæ* etc. Planta habitu prorsus singulari; caudex sub-rotundus foliis in orbem ad apicem congestis numerosissimis lineari - ancipitibus primum erectis demum pendulis flagelliformibus marginibus quandoque filamentosis sæpius per ætatem, apice spinosis, scapo ut in priori sed floribus constanter geminis in spiralem interruptam dispositis; folia filamentosa non constituere stirpem distinctam mihi constitit ex permultis plantis enatis e seminibus a me lectis in typo tunc non filamentoso; inter illas nonnullæ filamenta ostenderunt præsertim quæ vegetationem laboriosam ob accidentales caussas exhibebant.

Obs: geographica circa *Bromeliaceas*.

Bromeliaceæ per orbem sparsæ circiter 100. omnes exoticæ.

Ordo CLXXIX.

AMARYLLIDEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 296. ed: 2. p. 152. =
Bartl: ord: nat: p. 45. =
Narcissorum pars Juss: gen: p. 54.).

Char: *essentialis*.

» *Perigon*: superum petaloideum 6-divisum sæpe » ad faucem corona instructum, laciniis sub-æqualibus, 3. exterioribus alternis nonnumquam dissimilibus interiores æquantibus. *Stam*: receptaculo vel » laciniis inserta quandoque mediante corona connata, » antheris anticis. *Ovar*: inferum 3-loculare. *Styl*: 1. » stigmate simplici vel 3-lobo. *Fructus* capsularis 3- » locularis 3-valvis valvulis medio septiferis polyspermus, raro baccatus abortu 1-locularis 1-3-spermus. » *Sem*: carnoso-albuminosa testa membranacea. *Embr*: » rectiusculus, *radicula* hilum spectante centripeta. »

Obs: Ordo *Bromeliaceis* fructu infero valde affinis nec certa diagnosi determinandus, habitu tamen fere proprio, constans ex Bartl: 40. circiter generibus, quorum nonnulla valde obscura. Circa generum affinitates eorumque dispositionem in ordine cons: synops: Herbert: in bot: mag: ad n. 2606. et 2636. Herbæ bulbis vel raro (in desciscentibus) rhizomate perennantes, primæ commode dividendæ in 2. Tribus ex

præsentia vel defectu *coronæ* in perigonio, omnes scapigeræ, foliis simplicibus oblongis integris amplexicauli-vaginantibus, floribus solitariis vel umbellatis spathaceis, sæpissime conspicuis, regiones calidiores raro temperatas totius orbis colentes.

Trib: I.

AMARYLLINÆ (Bulbosæ perigonio non coronato. Gen: 29. fere omnia exotica, varia obscura).

I. GALANTHUS Lin: gen: ed: Schreb: n. 547. = Spr: syst: n. 1196. = Lam: ill: t. 230. (Inter *Narcissos* Juss:, inter *Spathaceas* Spr:).

» *Spatha* 1-phylla 1-flora latere fixa. *Perigon*: » campanulatum duplex profunde 6-partitum, laciniis » exter: (nectarium ex *petalis* 3. L.) concavis, inter: » brevioribus erectis emarginatis. *Stam*: brevia rece- » ptaculo inserta, antheris erectis apice setaceis ibi- » que dehiscentibus. *Stigm*: simplex acutum. *Caps*: » sub-globosa polysperma. *Sem*: sub-globosa stro- » phiolo membranaceo septis affixa. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus, altera europæa, altera asiatica, foliis linearibus vel lanceolatis planis vel margine plicatis.

✻ 1. *G. nivalis* = L. sp: 413. = Spr: syst: II. 48. = Jacq: austr: t. 313. Ic: taur: vol. 26. t. 87. (*Eur*: med: et merid: *Pedem*: in agro *Novariens*: versus *Mediolanum* ALL: n. 1866. In collinis vulgaris, in valle *Ticini* abundans BIROLI fl: acon: I. p. 100. *Genuæ* in Apennino *della Bocchetta* BERTOL: am: ital:

p. 141.). Bulbus ovatus albus parvulus, folia 2. linearia obtusa erecta plana, scapus sub-compressus foliis sub-longior, flos mediocris inodorus solitarius pendulus laciniis exterioribus niveis interioribus albo-viridibus striatis extus superne macula notatis. Variat statura duplo majori serius florens et tantum in montibus Regni *Neapol*: sec: BERTOL: in litt: ad R. et S. syst: VII. p. 782. An var: hæc ad *G. plicatum* referenda? Cons: TENOR: fl: nap: p. 140. et syll: p. 162.

II. LEUCOJUM Lin: gen: ed: Schreb: n. 548. = Spr: syst: n. 197. = Lam: ill: t. 230.

» *Spatha* 1-multiflora. *Perigon*: simplex campanu-
» latum laciniis sub-æqualibus apice incrassatis. *An-*
» *theræ* sub-truncatæ. *Caps*: turbinata. *Sem*: non
» strophiolata. Cetera ut in *Galantho*. »

Obs: Genus vix a *Galantho* diversum notis indicatis, et habitu ei simillimum, constans 6-7. stirpibus plerisque europæis.

* 1. *L. vernum* = L. sp: 414. = Spr: syst: II. 48. = Jacq: austr: t. 312. Ic: taur: vol. 7. t. 108. sub *Galantho*. Vern: *Ganojet*, *Pourrasse* (*Eur*: med: et merid: *Pedem*: locis umbrosis et irriguis collium et montium ALL: n. 1865. sub *Galantho*. RE fl: segus: p. 29. In pratis humidis secus *il Rio di Sassi* atque in sylva humidoque prato vineæ *Morozzo* RE fl: tor: I. p. 188. In umbrosis collium et pratis vallis *Ticini* BIROLI fl: acon: I. p. 109.). Folia 3-4. late linearia obtusiuscula scapo breviora, spatha elongata apice emarginata 1-flora, flos grandiusculus odoratus pendulus albus sub apice macula flava vel virente utrin-

que notatus, stylus clavatus. Variat raro spatha 2-flora vel floribus plenis.

* 2. *L. hyemale* = DC. fl: fr: suppl: p. 327. = *L. tricophyllum* DC. syn: fl: gall: p. 166. non Schousb: nec Brot: = *L. tricophyllum* B. Redout: liliac: t. 150. f. 1. *Galanthus autumnalis* All: auct: p. 33. excl: syn: L. pro var: α fl: albo (*Gallia* merid: In rupibus prope *Villafranca Nicœens*: All: l. c. c. descr: var: α. In *Corsica* var: β fl: roseo DC. l. c.). Spatha 2-valvis 1-2-flora valvis linearibus pedunculis longioribus, perigonii laciniæ integræ acutæ staminibus paullo longiores, folia linearia, stylus filiformis. Stirps varians et facile confundenda cum seq: Huc spectare videtur *L. tricophyllum* a Balbisio enumeratum inter plantas *nicœens:* in misc: alt: p. 14. Specim: mea non differunt ab illis All: de suo *Galantho autumnali. L. tricophyllum* Brot: a cl: Spr: cum *grandifloro* Redout: commutatum crescit in *Lusitan*: et *Numidia* ac videtur alia planta, quam non possideo. Cons: R. et S. syst: VII. p. 785. in obs:

3. *L. autumnale* = L. sp: 414. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: In aridis collinis *Sardin*: austr: Moris st: sard: I. p. 45.). Differt a priori foliis angustioribus ac prorsus filiformibus, spatha 2-3-flora pedunculis sub-breviore perigonii laciniis ovatis apice 3-dentatis staminibus plus duplo longioribus. Planta quam sub hoc nomine *Nicœæ* spontaneam dixerat DC. fl: fr: n. 1986. referenda est ad priorem uti adparet etiam ex syn: ipsius Auctoris suppl: p. 327. Specim: mea omnia sardoa. = 4. *L. æstivum* = L. sp: 414. (*Eur*: austr:, *Tauria*. In montibus *Sardin*: juxta rivulos Moris st:

sard: I. p. 45.). Folia latiora quam in præcedentibus scapum fistulosum sub-æquantia, spatha multiflora, perigonii albi inodori laciniæ ovatæ, stylus clavatus ut in *L. verno*.

III. Amaryllis Lin: gen: ed: Schreb: n. 554. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 1198. = Lam: ill: t. 227. = *Zephiranthes*, *Gastronemæ*, *Sprekeliæ*, *Hippeastri*, *Ammocharidis*, *Crini*, *Hæmanthi*, *Brunorigiæ*, *Boophanes*, *Fothergilliæ*, *Nerines*, *Coburgiæ*, *Lycoridis*, *Griffiniæ* spec: nonnullæ quorund: (Inter *Narcissos* Juss:, inter *Spathaceas* Spr:).

» *Spatha* 1-2-valvis 1-multiflora. *Perigon*: plus » minus 6-partitum tubuloso-infundibuliforme regu- » lare vel irregulare quandoque sub-2-labiatum, fauce » nuda vel squamulosa. *Stam*: tubo inserta declinata » vel sub-erecta sæpe inæqualia directione et pro- » portione, antheris versatilibus. *Styl*: filiformis, stig- » mate hiante tribusve recurvis. *Caps*: membranacea » figura varia. *Sem*: plura globosa vel varie pressa, » subinde abortu solitaria carnoso-baccata uno sin- » gulum loculum vel capsulam omnem occupante. »

Obs: Genus difficillime determinandum, hinc in alia quamplurima a recentioribus Botanicis divisum, melius tamen in unum retinendum ne tam facile affinitates disrumpantur, constans 70. circiter stirpibus omnibus exoticis præsertim ex *Amer*: et *Afr*: austr:, floribus sæpissime perconspicuis quandoque odoris, unde multæ occurrunt data opera in calidariis vel frigidariis europæis. Circa sub-genera vel sectiones cons: præsertim Ker: in Review of the genus Ama-

ryllis in Journ: of scienc: etc. 1827. vol. II. p. 343., et R. et S. syst: VII. p. 796. ad 841. Præter alias undique culta invenitur *A. formosissima* = L. sp: 420. (*Sprekelia* Herb: app: p. 34.) *Amer*: austr: incola. Bulbus magnus ovato-rotundatus nigricanti-tunicatus, folia late linearia elongata canaliculata margine carinaque scabriuscula, spatha 1-2-flora, flores nutantes maximi punicei sub-2-labiati sc: laciniis 3. superioribus stellato - divergentibus, 3. inferioribus sub - pendulis infra in tubum 3 - gonum convolutis, stamina declinata.

IV. STERNBERGIA Waldst: et Kit: pl: rar: Hungar: t. 157. = Spr: syst: n. 1202. = *Amaryllidis* spec: Auctor:

» *Spatha* 1 - valvis 1 - flora. *Perigon*: infundibuli- » forme 6-partitum sub-regulare. *Stam*: summo tubo » inserta, antheris 4 - locularibus. *Stigm*: 3 - gonum. » *Caps*: sub - baccata oblongo - 3 - gona loculis oligo- » spermis. *Sem*: sub - globosa strophiolata. »

Obs: Genus ab *Amaryllide* distinctum præsertim staminum insertione et structura seminum strophiolo fungoso crasso sub-arillato immersorum, constans 6-7. stirpibus per orbem sparsis.

❀ 1. *St*: *lutea* = Ker: revis: p. 4. = Spr: syst: II. 57. *Amaryllis lutea* L. sp: 420. = Lobel: ic: t. 147. f. 2. Ic: taur: vol. 21. t. 43. (*Eur*: merid: ab *Hispan*: ad *Græc*:, *Tauria*, *Asia* min: *Pedem*: in pratis circa *Sinsano* atque colle *Taurinens*: *di Superga* ALL: n. 1859. sub *Amaryllide*. In pascuis circa vineam *Dani* circa *S. Mauro* RE fl: tor: I. p. 190. *Sardin*: in pra-

tis *S. Sperato* Moris st: sard: I. p. 45.). Bulbus globoso-ovatus mediocris nigriscenti-tunicatus, folia autumnalia hyeme persistentia linearia canaliculata obtusa scapo sub-ancipiti longiora, flos mediocris luteus laciniis oblongis obtusis stamina superantibus.

Trib: II.

Narcissinæ (Bulbosæ perigonio coronato.
Gen: 8. varia dubia et exotica).

V. Pancratium Lin: gen: ed: Schreb: n. 551. = Spr: syst: n. 1195. = Lam: ill: t. 228. = *Ismenes*, *Narcissi*, *Proiphydis*, *Liriopes*, *Hymenocallidis*, *Chlidanthi*, *Carpodetes*, et *Leperizæ* spec: nonnullæ quorund:

» *Spatha* 1 - 2 - rarius multi - valvis 1-multi-flora.
» *Perigon*: tubuloso-6-fidum, tubo elongato gracili,
» limbo regulari patente rarius irregulari vel reflexo.
» *Stam*: basi plus minus coalita ope membranæ seu
» coronæ tubum constituentis perigonii fauci insertæ,
» subinde libera sub - æqualia erecta vel declinata,
» antheris versatilibus. *Styl*: inclinato - adsurgens,
» stigmate simplici. *Caps*: polysperma, abortu sæpe
» oligo - vel monosperma. *Sem*: 2 - seriata. »

Obs: Genus præsentia *coronæ staminiferæ* a præcedentibus hujusce ordinis facile distinguendum, constans 40. circiter stirpibus per orbem sparsis, 2 - 3. tantum europæis varie divisis in subgenera vel sectiones ex forma coronæ. Corona hæc in *Narcissinis* con-

sideratur a cl: Dunal (1) tamquam summa pars libera *lepalorum sterilium* stamina alternantium in tubum coalitorum perigonio adhærentium. Circa subgenera et sectiones cons: specialim Ker: in journ: of scienc: III. p. 317. et Herbert app: p. 39. et seqq: Nonnullæ stirpes occurrunt in hortis ad ornamentum.

❀ 1. *P. maritimum* = L. sp: 418. = Spr: syst: II. 45. = Redout: liliac: I. t. 8. (In litoribus *Mediterr*: Ad rupes prope litus maris ubique frequens All: n. 1860. *Sardin*: in arenis maritimis *Scaffa di Cagliari* Moris st: sard: I. p. 45.). Bulbus sub-globosus magnus, folia radicalia plurima lineari-lanceolata concaviuscula glauca scapo sub-compresso longiora hyeme persistentia, spatha 2-valvis arida lanceolata, flores umbellati 2-7. vel plures brevissime pedunculati ampli albi, corona campanulata 12-dentata perigonii laciniis paullo brevior dentibus ovato-angularibus æqualibus, stamina introrsum versa.

2. *P. illyricum* = L. sp: 418. (*Eur*: austr: *Sardin*: in apricis collinis Moris st: sard: I. p. 45.). Differt a priori, cui valde affine, præsertim floribus fragrantissimis, laciniis perigonii reflexis, coronæ brevioris dentibus subulatis, staminibus divergentibus longe exsertis; folia hyeme non persistunt. = 3. *P. Tagliabue* = Colla h. Ripul: app: IV. p. 60. *Amaryllis alba* H. Littæ non Forsk: (Patria?). Spatha 1-flora 4-valvis valvis inæqualibus membranaceis, folia lan-

---

(1) Considérat: sur la nature et les rapports de quelquesuns des organes de la fleur. Montpell: 1829. p. 62.

ccolata sub-falcata obtusiuscula, flos magnus albus fragrans, perigonii laciniæ lanceolatæ apice reflexæ tubo breviores, corona campanulata perigonio paullo brevior 6-loba lobis erectis rotundatis emarginatis denticulatis, stamina introrsum versa. Species pulcherrima collocanda inter *Hermenes* HERB: Cons: descript: in COLLA l. c.

VI. NARCISSUS Lin: gen: ed: Schreb: n. 550. = Spr: syst: n. 1193. = Lam: ill: t. 229. = *Corbularia*, *Ajax*, *Ganymedes*, *Philogynæ*, *Hermione*, *Diomede*, *Chlorastrum*, et *Schisantes* Salisb: et Haw:

» *Spatha* 1-phylla latere dehiscens 1-multi-flora. » *Perigon*: hypocrateriforme limbo profunde 6-partito » regulari patente rarius reflexo. *Corona* cum peri- » gonii tubo continua forma et longitudine varia. » *Stam*: tubo inserta eidemque adnata vel libera in- » clusa sub-æqualia, antheris incumbentibus. *Styl*: » sub-3-gonus, stigmate sub-3-lobo. *Caps*: 3-locu- » laris polysperma. »

Obs: Genus a *Pancratio* vix diversum perigonii tubo *brevi* et staminum insertione non ex *corona* sed ex *tubo*, ceterum valde polymorphum præsertim coronæ structura, unde a recentioribus Botanicis in plura divisum perperam forsan ob inconstantiam characterum sæpe variantium in eadem specie, nunc constans ex R. et S. 94. stirpibus (quarum 2/3 saltem ad varr: potius referendæ) fere omnibus europæis. Pro generibus vel subgeneribus, aut sectionibus nuper a cll: SALISB:, LOISL:, DC., HAW:, et SPR: propositis cons: R. et S. syst: VII. p. 952. ad 987. in notis.

Quamplurimæ cultæ occurrunt in hortis nostris ad ornamentum.

1. *N. serotinus* = L. sp: II. 417. *Hermione obsoleta* Haw: suppl: suec: p. 147. (*Ital*: merid:, *Hispan*: austr:, *Afr*: bor: *Sardin*: in apricis collinis Moris st: sard: I. p. 45.). Pumilus gracilis, folia subulata hysteranthia, scapus erectus filiformis sub-1-florus, flores parvuli albidi odori laciniis angustis obsoletis striatis exterioribus mucronulatis, corona brevissima sub-crenulata albida.

❋ 2. *N. Tazzetta* = L. sp: 416. = Spr: syst: II. 42. = Sibth: fl: græc: t. 308. Ic: taur: vol. 25. t. 17. Sub *Hermione* Haw: suppl: p. 142. (*Eur*: austr:, *Afr*: bor:, *Oriente*. In collibus *Nicæensib*: All: n. 1864. *Sardin*: inter rupium fissuras Moris st: sard: I. p. 45.). Folia anguste lanceolata plana obtusa scapum teretiusculum sub-æquantia, spatha multiflora, flores mediocres inæqualiter sub-umbellati ex albo flavicantes odori perigonii laciniis ovatis acutis alternatim latioribus, corona campanulata plicata truncata sub-integerrima lutescens. Variat magnitudine et colore florum plus minus intenso, nec non coronæ margine sub-dentato crenulato etc.; cultura facile flores pleni evadunt. Huc forsan variæ species referendæ. Cons: R. et S. l. c. p. 970. Cl: Spr: *N. Tazzetta* All: ad *N. polyanthes* Loisl: amandat; primum habeo ex agro *Nicæens*:, alterum ex *Gallia* merid:, nec quadrant inter se; planta All: pertinet certe ad *N. Tazzettam* L. An autem planta Loisl: sit bona species asserere non audeo.

❋ 3. *N. dubius* = Gouan: ill: III. p. 22. = Spr:

syst: II. 43. = Redout: liliac: t. 429. (*Gallia* merid: *Nicæa* ex Riss: sec: DC. fl: fr: suppl: p. 824.). Folia planiuscula glaucescentia, scapus obtuse compressus foliis paullo longior, spatha 2-6-flora, flores semper nivei minores minusque fragrantes quam in *Tazzetta*, laciniis coronam cyathiformem denticulatam duplo superantibus. Fide cl: DC. enumero hanc stirpem inter *nicæenses*, nam possideo tantum specim: ex *Gallia* merid: nec habeo ex Risso.

❋ 4. *N. poeticus* = L. sp: 414. = Spr: syst: II. 43. = Bull: herb: t. 306. Vern: *Genojet*, *Pentecoste* (*Eur*: a *Britannia* et *German*: ad *Mediterr*: *Pedem:* in pratis montanis sub-humidis, in *Sabaud*: prope *Cormon* All: n. 1862. Nil frequentius in *Segus*: pratis Re fl: segus: p. 29. In pratis humidis *della Mandria* atque in illis collium circa *Mongrano* et prope vineam *d'Aigueblanche* Re fl: tor: I. p. 189. In pratis humidis, uti circa urbem *Novariæ*, in illis *della Cunetta* ubi vern: *Gionchiglia* appellatur Biroli fl: acon: I. p. 109.). Folia linearia obtuse carinata scapum erectum ancipitem fistulosum sub-æquantia, spatha 1-raro 2-flora, flores grandiusculi candidi odori laciniis ovatis basi incumbentibus, corona brevissima scariosa crenulata margine crocea. Nomen vern: novariense (*Gionchiglia*) concives nostros in errorem inducere posset, nam sub hoc nomine indicamus *N. Jonquilla* L. sp: 417., quæ utique in omnibus hortis colitur ob elegantiam et suavitatem florum, sed sponteaneam desideramus.

❋ 5. *N. incomparabilis* = Curt: bot: mag: t. 121. = Spr: syst: II. 44. = Redout: liliac: t. 220. Sub

Queltia Haw: suppl: succ: p. 125. *N. Pseudonarcissus* var: β Bertol: am: ital: p. 22. (*Ital:*, *Gallia* austr:, *Bavaria*. *Liguria* in collibus *Sarzanensib*: BERTOL: l. c.). Folia 3 - 4. erecta lineari - lanceolata superne torta apice fere plana obtusa scapo ancipiti paullo breviora, spatha 1-flora, flores ampli parum odorati sulphurei sub - cernui, laciniis ovatis obtusis mucronulatis patentibus, corona infundibuliformi - campanulata perigonii laciniis duplo brevior 6 - loba, lobis rotundatis undulatis.

❋ 6. *N. Pseudonarcissus* = L. sp: I. 414. = Spr: syst: II. 44. = Dodon: Pempt: 227. f. 1. 2. Engl: bot: t. 17: *Ajax festalis* Salisb:, Haw: Vern: *Gẹnojet* uti *Tazzetta* (*Eur*: fere tota. *Pedem*: in pratis et apricis sylvis collium *Taurinens*: ALL: n. 1862. In apricis sylvis *delle Blaccie* et in regione *S. Francisci* RE fl: segus: p. 29. *Planiciæ* in pratis prope vicum *Paroc* atque in iis quæ ad cænobium *S. Pancratii* spectant, prope *Venariam* in sylvis *del Parco* RE fl: tor: I. p. 189. In pratis collium præsertim ad *Verbani* lacum BIROLI fl: acon: I. p. 110. *Liguria* cum priori BERTOL: am: ital: p. 22.). Vix ab *incomparabili* diversum foliis planis nec plicatis, floribus majoribus ac pallidioribus, et præsertim corona perigonii lacinias sub-æquante; ceterum valde varians uti prior florum colore plus minus intenso eorumque magnitudine, flore plus minus pleno corona sc: in lacinias vel fimbrias petaloideas mutata, numquam tamen ejusdem proportione in flore simplici. Plures aliæ ex hisce stirpibus perperam forsan ab Auctoribus creatæ. *N. tricolor* L. sp: 415. quem nonnulli ducunt ad *N.*

Pseudonarcissum vel ad *N. minorem*, quemque enumeravit cl: All: n. 1863. inter plantas colles *Taurinens*: inhabitantes, videtur species distincta ex *Pyrenæis*, quæ fide etiam Biroli in mss: non adinvenitur locis ab All: indicatis nec alibi in *Pedem*: Probabilius igitur All: var: aliquam *Pseudonarcissi* commutasse cum vero *N. bicolori* L.

Trib: III.

Desciscentes (Rhizomate vel stipite instructæ nec bulbosæ. Gen. 3. exotica).

VII. Alstroemeria Lin: gen: ed: Schreb: n. 583. = Spr: syst: n. 1234. = Lam: ill: t. 231. (*Narcissis* affinis Juss:, inter *Liliaceas* Spr:).

» *Perigon*: sub-campanulatum 6-partitum regulare » vel sub-2-labiatum, laciniis 2-3. interioribus basi » tubuloso-convolutis (*nectariferis* Spr:). *Stam*: imis » laciniis inserta sub-inæqualia demum declinata, » antheris erectis ovatis. *Styl*: filiformis, stigmate 3-» fido. *Caps*: 6-angularis 3-locularis 3-valvis poly-» sperma, rarius sub-baccata indehiscens. *Sem*: glo-» bosa. »

Obs: Genus ludens inter *Liliaceas* et *Amaryllinas*, nunc constans ex R. et S. 50. circiter stirpibus ex *Amer*: merid: præsertim *Chili*, *Peruv*: et *Brasil*:, habitu proprio, caule folioso sub-erecto (*Alstroemeriæ genuinæ*), vel scandente aut volubili (*Bomareæ* Mirb:), foliis alternis sessilibus sæpe ita tortis ut pagina proprie superior evadat inferior, floribus sub-umbellatis

sæpissime conspicuis, laciniis inæqualibus discoloribus maculatis variegatis etc. Nonnullæ cultæ in calidariis europæis ad ornamentum, sed parce florent; frequentiores occurrunt *A. Pelegrina* = L. sp: II. 461. (*Peregrina* R. et P., R. et S.), et *A. Ligtu* = L. sp: II. 462. Utraque erecta; in prima folia lineari-lanceolata contorta, pedunculi terminales 2-6. longissimi 1-flori, flores magni purpureo-rosei patentes laciniis exterioribus albis in centro intense rubris apice viridibus ibique sub-3-dentatis, interioribus angustioribus punctis et maculis versicoloribus variegatis: in altera graciliori folia sub-spathulata minus contorta apice caulium sterilium sub-conferta in floriferis involucrum æmulantia, flores umbellati minores, laciniis interioribus valde angustioribus quarum 2. maculatæ.

Obs: geographica circa *Amaryllideas*.

Amaryllideæ per orbem sparsæ circiter . . 300

Amaryllideæ pedemontanæ.

Galanthus	1
Leucojum	2
Sternbergia	1
Pancratium	1
Narcissus	5
	10

Ordo CLXXX.

IRIDEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 302. ed: 2. p. 158. = Bartl: ord: nat: p. 44. = *Irides* excl: 3.a sect: Juss: gen: p. 57. = J. S. Hill: fam: I. p. 143. t. 22. = *Irideæ* et *Coronariæ* Spr: = *Ensatæ* L.).

Char: essentialis.

» *Perigon*: superum petaloideum 6-divisum regu-
» lare vel irregulare deciduum, segmentis 3. interio-
» ribus sæpe minoribus nunc obsoletis. *Stam*: 3. basi
» segmentorum exteriorum inserta, filamentis distin-
» ctis vel connatis, antheris posticis basi affixis 2-
» locularibus extrorsum dehiscentibus. *Ovar*: 3-locu-
» lare loculis multi-ovulatis. *Styl*: 1. *Stigm*: 3. sæpe
» petaloideo-dilatata, raro 2-labiata, nunc stigm:
» simplex obsolete 3-lobum. *Caps*: 3-locularis 3-
» valvis valvulis medio septiferis. *Sem*: indefinita an-
» gulo interno loculi vel columnæ centrali demum
» liberæ affixa, corneo- vel carnoso-albuminosa.
» *Embr*: inclusus. »

Obs: Ordo habitu naturalissimus, constans ex Bartl: 30. generibus circiter. Herbæ vel rarissime suffrutices per orbem sparsi bulbis vel tuberibus raro rhizomate perennantes, foliis aversis æquitantibus integerrimis ensiformibus vel linearibus sæpissime distichis, floribus terminalibus spicatis corymbosis paniculatis vel

congestis ex spatha communi 2-phylla sub-foliacea (*involucrum* quorund:), singuli spathis partialibus 2-scariosis (*bracteæ* quorund:) cincti, raro solitariis plerumque conspicuis.

I. Gladiolus Lin: gen: ed: Schreb: n. 77. excl: nonnul: stirpib: = Spr: syst: n. 155. = Lam: ill: t. 32. = *Antholyzæ* quædam Auctor: (*Triand*: *monog*: L. Inter *Coronarias* Spr:).

» *Perigon*: tubulosum irregulare sub-2-labiatum, » tubo sæpius incurvo. *Stam*: adscendentia sub labio » superiore. *Stigm*: 3. filiformia. *Sem*: alata. »

Obs: Genus extricatu difficillimum, varie vel in sub-genera vel in sectiones ab Auctoribus divisum et tamen adhuc obscurum, constans ex Spr: 40. circiter stirpibus fere omnibus ex *Afr*: austr: præsertim *C. B. S.*, 3-4. tantum europæis. Herbæ radice bulbosa, foliis ensiformibus plus minus angustis, caule vel scapo 1-poly-stachyo, floribus sæpe pulchellis colore vario; multæ cum *Ixiis*, *Antholyzis* aliisque affinibus generibus cultæ in calidariis europæis ornamenti gratia.

❀ 1. *Gl*: *communis* = L. sp: 52. non Spr: = Bertol: fl: ital: I. p. 227. = Redout: liliac: t. 267. Ic: taur: vol. 1. t. 53. Vern: *Glajeul* (*Eur*: passim. *Pedem*: inter segetes collium et montium humiliorum All: n. 311. Speciatim copiosissimus in arvis *di Bossoleno* in regione *di S. Pietro* Re fl: segus: p. 9. Ubique inter segetes et in sylvis Re fl: tor: I. p. 41. Inter sata collium *Sarzanæ* Bertol: l. c. p. 228. Ex agro *Nicæensi* communicavit Re sub *Gl*: *Ludovicæ*. *Sardin*:

inter segetes Moris st: sard: I. p. 45. sub *Gl: byzantino?*). Bulbus duplex sæpe cum bulbillis tunicis membranaceo-fibrillosis fibrillis stipatis paralellis, folia ensiformia striata acuminata, spica terminalis plus minus laxa, flores numerosi secundi magni purpurei sub-ringentes segmento medio superiori majore inferioribus in medio sæpe albo-maculatis, antheræ filamento sub-æquales. Huc pertinet sec: Bertol: *Gl: Ludovicæ* Jean a cl: Re enumeratus in app: I. p. 8., hinc ab eodem fl: tor: I. p. 41. ad *byzantinum* Gawl: perperam amandatus (*Gl: byzantinus* Morett: non Gawl:, *Gl: segetum* R. et S.). Planta sardoa cl: Morisii videtur referenda ad verum *Gl: byzantinum* Gawl: etsi cl: Bertol: in *Sicilia* tantum crescere indicet (l. c. p. 229.), nam antheræ sunt filamento valde *longiores* nec iis *sub-æquales*. Idem observavi in planta *nicæensi* a cl: Re communicata; an igitur inter nostras indigenas etiam enumeranda? *Gl: communis* Spr: pertinet ad seq:

❀ 2. *Gl: triphyllus* = Bertol: fl: ital: I. p. 225. = *Gl: communis* Spr: syst: I. 153. = Reich: cent: VI. n. et t. 598. f. 817. *Gl: communis* var: Sibth: fl: gr: I. p. 28. t. 38. (*Cypro*, alpib: *Apuanis*. *Genuæ* in editis montis *Fasce* Bertol: l. c.). Differt a priori statura *minori*, tunicis radicalibus *reticulato*- nec *parallello*-fibrillosis, foliis *parcioribus* plerumque 3., floribus *minori* numero sæpius 3., ac præsertim antheris filamento *brevioribus* nec illud sub-æquantibus, ex quo arguitur huc esse referendum *Gl: communem* Spr:

II. Crocus Lin: gen: ed: Schreb: n. 75. = Spr: syst: n. 146. = Lam: ill: t. 30.

» *Perigon*: infundibuliforme regulare, tubo longis- » simo, limbo 6 - partito sub - æquali. *Stam*: inclusa » fauci perigonii inserta, antheris incumbentibus. » *Stigm*: 3. tubæformia serrulata aut incisa. *Sem*: » globosa. »

Obs: Genus nunc constans 15. circiter stirpibus europæis vel asiaticis, difficile determinandis ob maximam inter se se similitudinem. Herbæ bulbosæ, bulbis tunica modo fibrillosa, modo reticulata, nunc celluloso - membranacea, foliis synanthiis vel hysteranthiis linearibus, scapo radicali hypogæo 1 - vel pluri-floro, floribus vernis vel autumnalibus conspicuis violaceis albidis aut luteis. Cons: inter ceteros Tenori Memor: sulle specie e var: dei Crochi, Napol: 1826.; Gay Observ: in bull: des sc: nat: 1827. 1831.; Bertol: Descr: dei Zaff: ital: ; A. Zani Dissert: de Croc: ital:, Papia 1834.; et laudatum Bertol: fl: ital: I. p. 205. ad 219.

❀ 1. *Cr*: *vernus* = W. sp: I. 195. = Spr: syst: I. 145. = Jacq: austr: V. app: p. 47. t. 36. Redout: liliac: t. 266. (*Eur*: med: et austr: *Pedem*: in montib: subalpinis ad nivem deliquescentem All: n. 309. In omnibus pratis montanis et alpinis Re fl: segus: p. 9. In pratis secus viam *di Settimo Torinese* Re fl: tor: I. p. 41. In alpibus *del Campello* et *di Piana Fuseria* Biroli fl: acon: I. p. 13. *Sarzana* in valleculis sylvarum *alle Fondachette* et *a Montemarello*, *Valdepino* in *Ligur*: occid:, montibus *della Zeda* in valle *In*-

trasca pro var: *β* flore minore BERTOL: fl: ital: I. p. 207.). Tunicæ bulbi fibrillosæ, folia synanthia initio flore breviora demum elongata linearia margine revoluta, scapus plerumque 1-florus, spatha 1-phylla, flos grandiusculus inodorus fauce ciliatus albus vel violaceus, stigmata inclusa brevia cristato-lacera. Variat flore minore segmentis obtusioribus; proportio stigmatis ad stamina character valde fallax sec: BERTOL: l. c.

2. *Cr*: *minimus* = Redout: liliac: II. n. et t. 81. *Cr*: *insularis* Gay in bull: sc: nat: 1831. tom. 25. p. 219. n. 11. (*Corsica. Sardin:* summis jugis *Genargentu* ad nivem deliquescentem MORIS st: sard: I. p. 45.). Priori valde affinis, sed differt floribus generatim *minoribus* intensius *coloratis* fauce *glabra*.

❀? 3. *Cr*: *versicolor* = H. Kew: ed: 2. vol. I. p. 80. = Bertol: fl: ital: I. p. 212. = Ker: in bot: mag: t. 1110. *Cr*: *vernus* Spr: syst: I. 145. (*Nicæa* ex RISSO sec: BERTOL: l. c. Habeo ex RISSO sub nomine *Cr*: *meridionalis*). Medium tenere videtur inter *Cr*: *vernum* cui accedit magnitudine florum, et *minimum* cum quo communis faux glabra; ab utroque differt spatha *diphylla*, floribus *versicoloribus*. Cultum esse in hortis anglicis ab anno 1629. tradunt R. et S. I. p. 367. sine patriæ indicatione; inter stirpes italicas illum non memorat ZANI l. c.

❀ 4. *Cr*: *sativus* = W. sp: I. 194. = Spr: syst: I. 146. = Lam: ill: t. 30. f. 1. Ic: taur: vol. 1. t. 52. *Cr*: *sativus* *α* L. sp: 50. *Cr*: *autumnalis* Engl: bot: t. 343. Vern: *Safran* (*Oriente*, *Anglia*. *Ital*: in montibus *Pisanis* prope *Æsculum* BERTOL: fl: ital: I. p. 216.

Sponte nascitur in arvis *S. Martin Maurianensium* All: n. 310.). Tunicæ bulbi paralello-fibrillosæ, folia hysteranthia rarissime synanthia margine ciliolata, scapus 1-2-florus, spatha 1-phylla, flores violacei majores quam in præcedentibus segmentis obtusis apice sub-crenatis, faux barbata, stigmata florem subæquantia apice truncata crenato-lacera saturate lutea; exsiccata et in pulverem redacta tinctoribus, officinis, et culinis inserviunt; hinc stirps hæc data opera colitur.

❋ 5. *Cr: medius* = Balb: addit: p. 83. excl: syn: *Cr: nudiflori* = Bertol: descr: dei Zaffer: ital: in nuov: collez: di opusc: scient: II. p. 150. n. 9. et fl: ital: I. p. 218. (In montibus *Liguriæ* orient:, a *Varese* et in montibus *del Bracco*, in *Liguria* occid: prope *Laigueglia* Bertol: l. c. In locis saxosis *Tendæ* Balbis l. c.). Differt a *sativo*, cui affinis, bulbi tunicis *reticulato-cancellatis*, foliis semper hysteranthiis *latioribus*, stigmatibus profunde *multipartitis sub-dichotomo-penicillatis*. Omissus a Spr:, confusus a Balbis:, indeque a DC. et R. et S. cum *Cr: nudifloro* Sm: (*Cr: multifidus* Ram:) diverso, monente Bertol: l. c., bulbo minori, tunicis fibrilloso-membranaceis, perigonii segmentis angustioribus, et præsertim stigmatibus breviter fissis.

III. Trichonema Ker: in ann: of bot: vol. I. p. 222. = Spr: syst: I. n. 152. = *Romuleæ* sp: Maratt:, Bertol: = *Ixiæ* spec: L. aliorumq:

» *Perigon*: tubulosum, tubo brevissimo, limbo re-
» gulari 6-partito. *Stam*: inclusa, filamentis pilosis,

» antheris incumbentibus sagittatis. *Stigm*: 3. 2-par-
» tita gracillima. *Sem*: globosa. »

Obs: Perigonii tubus brevissimus et filamenta pilosa vix distinguunt hoc genus ab *Ixia* cum qua summam habet affinitatem. Constat autem ex Spr: 6. stirpibus, quarum 1. tantum europæa, ceteræ ex *C. B. S.* Primæ tamen tres aliæ addendæ *Italiam* incolentes, monente cl: Bertol: fl: ital: I. p. 220. ad 225. sub *Romulea.*

❀ 1. *Tr*: *Bulbocodium* = Sm: engl: fl: I. p. 48. = Spr: syst: I. 149. excl: syn: Tenor: = *Romulea Bulbocodium* Maratt: pl: Romul: et Saturn: p. 17. t. 2. excl: var: 5. Bertol: fl: ital: I. p. 220. *Ixia Bulbocodium* L. sp: 51. Jacq: ic: rar: II. p. 6. t. 271. (*Eur*: austr:, *Græcia*. In rupibus circa *Monaco* Balb: addit: p. 83. *Sardin*: in pascuis arenosis frequens Moris st: sard: I. p. 45.). Bulbus sub-orbicularis parvus membranaceo-tunicatus, folia subulata compressa sulcata, spatha 2-valvis valvula interiore late membranaceo-marginata, flores grandiusculi concolores vel variegati, stigmata staminibus longiora. Planta valde varians. *Ixia purpurascens* Tenor:, quam hic junxit Spr:, quamque habeo ex cl: Auctore, differt præsertim scapo 1-floro, stigmatibus staminibus brevioribus. Cons: insuper Bertol: l. c. p. 222. sub *Romulea.*

❀ 2. *Tr*: *Columnæ* = Nob: = *Romulea Columnæ* Sebast: et Maur: fl: rom: prodr: p. 18. Bertol: fl: ital: I. p. 224. = *Sysirinchium Theophrasti* Column: Ephr: I. p. 328. fig: 327. (*Ital*: *Sarzanæ* in aggere arcis *di Sarzanello*, *Genuæ* in ambulacris pomarii *Principis* ab Auria, *Ligur*: orient: ad *Clavarum* Ber-

TOL: l. c.). Fide cl: BERTOL: refero hanc plantam, quam non possideo, inter *genuenses*; ex descriptione Auctoris, quæ consulenda, vix ab *Ixia purpurescenti* TENOR: videtur differre stigmatibus staminibus longioribus, ex quo magis accederet ad *Tr*: *Bulbocodium*.

IV. SISYRINCHIUM Lin: gen: ed: Schreb: n. 1101. = Spr: syst: n. 170. = Lam: ill: t. 569. = *Ixiæ*, *Moreæ*, *Maricæ* spec: nonnullæ quorund: (*Monad*: *triandr*: L., *Triand*: *monog*: *Irideæ* Spr:).

» *Perigon:* profunde 6-partitum, segmentis sub- » æqualibus. *Stam*: monadelpha circa stylum. *Styl:* » ultra stamina productus, stigmatibus 3. subulatis. » *Sem*: parva globosa. »

Obs: Genus constans 30. circiter stirpibus, variis valdè dubiis, omnibus exoticis præsertim ex *Amer*: et *Afr*: austr:, radicibus fibrosis crassiusculis raro bulbosis, caule ancipiti vel teretiusculo, foliis sæpius gramineis, floribus ex spatha solitariis vel pluribus plerumque pulchellis; nonnullæ cultæ in calidariis europæis ad ornamentum; seqq: valde dubiæ vel novæ.

1. *S. vesiculatum?* Enatum ex seminibus sub hoc nomine incertæ originis. Caulis linearis teres sub-ramosus, folia lineari-ensiformia caulina breviora, spatha compressa membranacea 2-5-flora, pedunculi filiformes spatha parum longiores, flores parvi albidiusculi diaphani, capsula orbicularis vesiculosa (Patria?). = 2. *S. Noccæ* = Ex h. Litta? Caulis anceps simplex, folia graminea, spatha sub-1-flora pedunculorum longitudine, flores ampliusculi luteoli segmentis lanceolatis, capsula ovata (Patria?). = 3. *S.*

Nuno = Colla pl: rar: chil: fasc: ined: t. LIV. *S....*? vulgo *Nuno* Berter: in sched: « *S.* caule ancipiti fo- » lioso, foliis linearibus angustissimis planiusculis, » ima basi late vaginato supra flores valde producto, » spatha terminali sub-solitaria 3-6-flora valvis æqua- » libus pedunculis filiformibus brevioribus, perigonii » segmentis ovato-lanceolatis (violaceis basi flavis), » capsula rotundato-ovata scabra. » Stirps folio extremo constanter basi spathiformi hinc supra flores longissimo filiformi-producto a ceteris distinctissima. Habit: *Chili* in pascuis arenosis *Quintero* et *Valparaiso*. = 4. *S. leucanthum* = Colla l. c. *S....*? floribus albis Berter: in sched: « *S.* caule teretiusculo » folioso, foliis lineari-lanceolatis, spatha terminali » solitaria sub-multiflora valvis inæqualibus altera » pedunculos sub-æquante, altera 2-3-longiore cuspi- » data, perigonii segmentis ovatis (albis basi fuscis), » capsula ovali glabriuscula. » Differt a priori præsertim defectu folii extremi spathiformis, spathæ valvis inæqualibus ac florum colore. Habit: *Chili* in pascuis siccis collium et planitiei.

V. Tigridia Juss: gen: p. 57. = Spr: syst: n. 175. = *Ferrariæ* sp: L. = Lam: ill: t. 569.

» *Perigon*: 6-partitum, segmentis 3. exterioribus » magnis ovatis, 3. interioribus minoribus utrinque » ad unguem et sub apice coarctatis margine necta- » riferis. *Stam*: in cylindrum longum monadelpha. » *Styl*: ultra stamina productus, stigmatibus 3. 2-par- » titis. *Caps*: oblonga triangularis. »

Obs: Genus constans unica stirpe (*T. Pavonia* Juss:

l. c.) mexicana, a *Ferraria* dirempta præsertim ob perigonii segmenta interiora *plana* nec *undulata*, ac stigmata 3-*partita* tantum non *penicillata*, radice bulbosa, caule folioso simplici spithamæo, spatha terminali sub-1-flora; undique culta ob florum elegantiam ac magnitudinem.

VI. Iris Lin: gen: ed: Schreb: n. 97. excl: 3-4. stirpib: = Spr: syst: n. 165. = Lam: ill: t. 33. (*Triandr*: *monog*: L.).

» *Perigon*: 6-partitum tubo crasso laciniis sub-
» æqualibus 3. alternatim reflexis sæpe barbatis 3.
» erectis. *Stam*: libera depressa contra perigonii la-
» cinias reflexas. *Styl*: brevis perigonii tubo conna-
» tus. *Stigmata* 3. magna petaloidea staminibus in-
» cumbentia sulco longitudinali nectarifero superne
» exarata. *Caps*: polysperma. *Sem*: angulata. »

Obs: Genus satis naturale, facile tamen cum *Moræa* pro quibusdam stirpibus confundendum, hæc enim differt tantum perigonii laciniis interioribus *minoribus* omnibus *patentibus*, stigmatibus 2-*fidis* nec semper *petaloideis*. Species ex Spr: 56., ex R. et S. 92., inter quas variæ dubiæ vel minus cognitæ, per orbem sparsæ præsertim per *Europam*, radice fibrosa vel tuberosa rarius bulbosa, scapigeræ vel caulescentes, foliis ensiformibus raro linearibus, floribus sæpissime conspicuis colore vario, ex quibus, nec non ex præsentia vel defectu barbæ in perigonii laciniis reflexis optimæ sectiones statutæ fuerunt ab Auctoribus. Plures stirpes occurrunt ad ornamentum.

1. *Barbatæ.*

❀ 1. *I. germanica* = L. sp: 55. = Spr: syst: I. 161. = Bull: herb: t. 141. Ic: taur: vol. 1. t. 54. 57. Vern: *Iride* uti ceteræ species indigenæ (*Eur*: passim. *Pedem*: ad vetustos et dirutos muros non infrequens et nascitur etiam ad oras pratorum sterilium, abunde circa *Dertonam*, passim in subalpiniis *Ligurum* et *Taurinens*: All: n. 313. In rupibus *di S. Martino* ad orientem *Segusii* Re fl: segus: p. 9. In agro *Taurin*: prope *la Caccia* Re fl: tor: I. p. 42. Ad dirupta oppida collium frequens Biroli fl: acon: I. p. 13. *Sarzanæ* locis glareosis saxosis Bertol: fl: ital: I. p. 233. *Sardin*: in collinis *Mont'Urpino Cagliari* Moris st: sard: I. p. 45.). Radix tuberosa crassa, caulis erectus superne sub-ramosus foliis longior sub-2-florus, folia late ensiformia, spathæ basi foliaceæ superne tantum scariosæ, flores ampli laciniis 3. reflexis obovato-oblongis purpurascentibus barba albida, 3. erectis subrotundis dilutius violaceis. Variat floribus flavescentibus vel albescentibus. Monente cl: Re app: I. p. 9. vera *I. germanica* lecta tantum fuit ab I. Molineri prope *la Caccia*; in ceteris locis supra indicatis crescit species quæ sequitur.

❀ 2. *I. pallida* = Lam: dict: III. p. 294. = Spr: syst: I. 161. = Redout: liliac: VII. t. 366. *I. odoratissima* Jacq: h. Schoëmbr: I. p. 5. t. 9. (*Ital*:, *Græcia*. *Pedem*: cum priori et speciatim ad vetustos muros et inter lapides in collibus *Taurinensib*: nec non in *M. Musinè* Re fl: tor: I. p. 42. Locis collinis

ac inter lapides prope *la Stradella* Nocc: et Balb: fl: ticin: I. p. 20. *Sardin*: ad sepes *Bari*, *Tortoli*, *Orosei* Moris st: sard: I. p. 45.). Priori, cum qua prius confusa ab All: et demum distincta a Balbis: (1), nimis forsan affinis, sed distinguitur herba magis *glauca*, caule *altiori*, ramisque brevioribus *spicatis*, floribus *unicoloribus pallidioribus* magis odoratis, ac præsertim *spathis undique scariosis*, et perigonii laciniis erectis *obovatis*. Flores non semper *sessiles* uti ex phrasi Spr: l. c.; tam in hac quam in priori quandoque pedunculatos observavi.

❀ 3. *I. florentina* = L. sp: 55. = Spr: syst: I. 161. = Redout: liliac: I. t. 23. Sibth: fl: gr: I. p. 28. t. 39. (*Eur*: austr: *Ligur*: occidua in collibus inter *Genuam* et *Pegli* Bertol: fl: ital: I. p. 231.). Ad præcedentes accedit, sed spathis *breviter scarioso-emarginatis*, floribus *albis* eorumque laciniis erectis *oblongis* statim dignoscitur; flores in hac constanter sessiles minus odorati, sed radix valde suaveolens; fide cl: Bertol: illam cum seq: enumero inter spontaneas *genuenses*; in *Pedem*: proprie dicto non crescunt, at in hortis ubique coluntur.

❀ 4. *I. pumila* = L. sp: 56. = Spr: syst: I. 163. = Jacq: austr: I. p. 5. t. 1. Redout: liliac: t. 261. (*German*:, *Pannon*:, *Gallia*, *Ital*: *Liguria* orient: in montibus *del Bracco* et occidentali in maritimis *di Caprazoppa* Bertol: fl: ital: I. p. 235.). Caulis vel

---

(1) Cons: Bertol: fl: ital: I. p. 233. in observ: ad *I. germanicam* All:

scapus vix spithamæus 1-florus, spatha inflata membranacea tubo perigonii sub-brevior, perigonium plus minus saturate purpureum laciniis oblongis apice rotundatis, stigmata 2-fida apice serrulata. Variat statura majori, perigonii laciniis deflexis apicem versus disco purpureis limbo luteis erectis superne totis flavidis (*I. pseudo-pumila* Tin: *I. pumila* var: δ Bertol:).

2. *Imberbes.*

❀ 5. *I. Pseudo-Acorus* = L. sp: 56. = Spr: syst: I. 160. = Fl: dan: t. 494. Ic: taur: vol. 1. t. 56. (In udis *Eur*: fere totius. *Pedem*: ubique locis paludosis All: n. 312. Circa *Avilianæ* lacus Re fl: segus: p. 9. In locis aquosis *della Mandria* et *Stupinixii* Re fl: tor: I. p. 43. In aquæductibus oryzarum etiam illo *della Cunetta* Biroli fl: acon: I. p. 13. In fossis prope *Albam* ex Bertero. Copiose in *Liguria* orientali *a Sestri di Levante*, *Sarzanæ* sub *la Fola* tum prope dirutam *Lunam* et in fossis paludosis *alla Marinella* Bertol: fl: ital: I. p. 237. *Sardin*: ad stagna rivulosque frequens Moris st: sard: I. p. 45.). Folia angustiora quam in præcedentibus, caulis in humentibus 3-pedalis et ultra multiflorus, spathæ 1-3-floræ oblongo-lanceolatæ membranaceæ, flores pedicellati flavi inodori laciniis reflexis loco barbæ macula fulva notatis erectis minoribus lineari-spathulatis stigmatibus 2-fidis brevioribus et angustioribus. Planta culta in locis siccis duplo minor et sæpius 1-flora evadit. Variat etiam floribus pallidioribus aut albis.

❀ 6. *I. fœtidissima* = L. sp: 57. = Spr: syst: I.

160. = Blackw: t. 158. Redout: liliac: VI. t. 351. (*Anglia, Gallia, Hispan:, Ital: Sarzanæ* ad sepes in agrorum versuris Bertol: fl: ital: I. p. 238. *Sardin:* juxta torrentes in montibus Moris st: sard: I. p. 45.). Differt a priori caule 1-*angulato*, floribus triste *cærulescentibus*, stigmatibus perigonii laciniis erectis *minoribus*. Tota planta contrita *fœtidissima*.

❀ 7. *I. sibirica* = L. sp: 57. = Spr: syst: I. 160. = Jacq: fl: austr: I. p. 6. t. 3. (*Eur:* passim, *Asia* bor: *Pedem:* ad rivulos in sylvis *della Veneria* All: auct: n. 314. In sylvis uliginosis *della Mandria* Re fl: tor: I. p. 43.). Caulis teres fistulosus foliis longior, folia linearia acuminata, spathæ acutæ scariosæ, flores pedicellati cæruleo-violacei laciniis stigmatibus longioribus, capsulæ 3-gonæ. Huc pertinet *I. pratensis* DC. fl: fr: n. 1997. ex Lam:

❀ 8. *I. graminea* = L. sp: 58. = Spr: syst: I. 160. = Jacq: fl: austr: I. p. 5. t. 2. Redout: liliac: t. 299. Ic: taur: vol. 1. t. 59. 60. (*Austria, Gallia, Ital: Pedem:* in collibus *Taurinens:* ad oras sylvarum et sylvis cæduis All: n. 314. Re fl: tor: I. p. 43. Prope *Genuam* in montibus *dell' Acqua fredda* Bertol: fl: ital: I. p. 240.). Accedit ad priorem, sed differt caule *ancipiti* foliis sæpius *breviore*, spathis *viridibus* ac præsertim capsula *hexagona*. *I. sylvatica* Balb: cat: H. B. T. 1813. p. 44. et Re app: I. p. 9., fl: tor: I. p. 43., non differt nisi caule humiliore et foliis latioribus.

9. *I. alata* = Lam: dict: III. p. 302. *I. scorpioides* Desf:, Bertol: (*Sicil:, Barbaria. Sardin:* in pascuis et ad vias *Cagliari* Moris st: sard: I. p. 45.). Bulbosa

sub-acaulis, folia ensiformia carinata recurva scapum brevissimum 1-3-florum longe superantia, flos pallide violaceus vel albidus tubo longissimo laciniis reflexis minimis erectis amplis stigmata undulata æquantibus.

✻ 10. *I. tuberosa* = L. sp: 58. = Spr: syst: I. 159. = Redout: liliac: t. 48. Sibth: fl: gr: I. p. 29. t. 41. (*Gallia*, *Ital*:, *Græcia*. In agro *Novariens*: inter portam *Mediolani* et *Mortariæ* primus invenit cl: Subias Matheseos Professor sec: Biroli mss: *Sarzanæ* in collibus *di Sarzanellò* et monte *Darme* Bertol: fl: ital: I. p. 243.). Tuberosa caulescens 1-flora, folia tetragona acuta caule valde longiora, spatha lanceolata longissima viridis, flos pedicellatus intra spatham laciniis reflexis latis supra intus purpurascentibus ceterum viridi-luteolis erectis angustissimis acutis stigmatibusque viridibus.

✻? 11. *I. juncea* = Desf: fl: atl: I. p. 39. non Poir:? = Bertol: fl: ital: I. p. 244. = Desf: l. c. t. 4. *I. mauritanica* Spr: syst: I. 159. ex Clus: (*Afr*: bor: *Genuæ* in collibus extra portam *degli Angeli* fide Viv: fl: lib: p. 3. et in *Oreggina* fide Bertol: l. c.). Bulbosa caulescens, folia linearia carinata apice subulata caule sub-2-floro longiora, spathæ oblongæ acuminatæ virides margine tenui albidæ, flos flavus tubo longo gracili laciniis reflexis majoribus erectis lanceolato-spathulatis, stigmata 2-fida denticulata. Cl: Desf:, quem secuti sunt R. et S. syst: I. p. 472., suam *I. junceam* cum *juncea* Poir: conjungit; cl: Spr: primam refert sub *I. mauritanica*, alteram retinet sub *juncea*; distinctas species constituere forsan arbitratur etiam cl: Bertol: l. c. quum syn: Poir: non citet; ico Desf:

non quadrat cum ic: POIR: itin: II. t. 1. lacinias omnes erectas et æquales exhibente; de hac nulla habeo specim:

* 12. *I. Sisyrinchium* = L. sp: 59. = Bertol: fl: ital: I. p. 244. = Cav: ic: t. 193. Redout: liliac: t. 29. et 458. Sub *Moræa* Spr: syst: I. 163. ex Ker: (*Eur*: austr:, *Afr*: bor: *Genuæ* cum priori VIV: fl: lib: p. 3. et BERTOL: l. c. *Sardin*: austr: ad vias MORIS st: sard: I. p. 45. sub *Moræa*). Bulbosa caulescens, folia linearia canaliculata acuminata caule compressiusculo 1-6-floro longiora, spathæ 1-floræ elongatæ apicem versus hyalinæ, flores mediocres segmentis sub-æqualibus, stigmata profunde 2-fida sub-æquantibus. Ludit inter *Iridem* et *Moræam*.

Genus dubiæ affinitatis.

VII. TECOPHILÆA Berter: ined:

» *Spatha* 0. *Perigon*: semi-superum tubulosum rum-
» pens, tubo brevi, limbo 6-partito, laciniis paten-
» tiusculis sub-æqualibus. *Appendices* 3. petaloideæ
» ad tubi faucem oppositæ cum *stam:* 3. insertæ,
» *antheris* terminalibus erectis sub-conniventibus vix
» a tubo exsertis basi calcaratis. *Ovar*: semi-inferum
» ovato-oblongum compressiusculum 3-sulcum 3-lo-
» culare multi-ovulatum. *Styl:* filiformis stigmate te-
» nuissime 2-3-fido. *Caps*: 3-locularis 3-valvis lo-
» culis polyspermis. » NOB:

Obs: Genus novissimum humaniter a cl: BERTERO Filiæ nostræ dicatum, a veris *Irideis* recedens defectu *spathæ*, fructu semi-infero, et stigmatis *structura*,

habitu tamen affine præsertim *Ixiis*, constans unica stirpe (*T. violæflora*) in pascuis sylvaticis collium *Valparaiso* lecta; plantula vix palmaris radice bulbosa, caule erecto parce folioso, foliis anguste ensiformibus acuminatis, scapo sub-2-floro, floribus basi 2-bracteolatis pulchellis saturate violaceis. Monente Bertero genus hoc *Gillieriæ* fortasse proximum; majorem affinitatem cum *Ixiis* habere mihi videtur; an potius novi ordinis typus? Colla pl: rar: chil: fasc: ined: t. LV.

Obs: geographica circa *Irideas*.

Irideæ per orbem sparsæ circiter . . . 300

Irideæ pedemontanæ.

Gladiolus	2
Crocus	4
Trichonema	2
Iris	11
	19

Ordo CLXXXI.

HÆMODORACEÆ

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 299. ed: 2. p. 155. = Bartl: ord: nat: p. 43. = *Irideis* affines Juss: gen: p. 59. = Inter *Loxinas* cl: II., *Epigynas* subcl: III., *Stegocarpas polyandras* coh: XI., *Hæmodoraceas* ord: 47. Mart: consp:).

Char: essentialis.

» *Perigon*: superum 6-partitum sub-regulare extus » sæpissime pilosum. *Stam*: 6. libera perigonio in- » serta vel 3. ejus laciniis interioribus opposita, an- » theris anticis. *Ovar*: 3. arcte connata placentis cen- » tralibus 1 - multi - ovulatis, rarius 1 - loculare 3 - » ovulatum. *Styl*: 1. simplex stigmate indiviso. *Fru-* » *ctus* capsularis 3-locularis 3-valvis raro nucamen- » taceus evalvis abortu 1-spermus. *Sem*: peltata de- » finita vel indefinita cartilagineo - vel carnoso - al- » buminosa. *Embr*: minutus ab hylo remotus. »

Obs: Monet cl: R. Br: *Hæmodoraceas* ab *Irideis* differre præsertim staminibus 6., vel, cum sint terna, laciniis interioribus perigonio oppositis, antheris anticis et habitu. Genera ex Bartl: 10. omnia exotica speciatim inter tropicos et in zonæ utriusque temperatæ regionibus calidioribus, inter quæ unum tantum possideo.

I. Schwagrichenia Spr: syst: n. 1175. = *Anigozanthes* Labill: voy: I. p. 411. t. 22.

» *Perigon*: tubulosum extus glanduloso-hispidum, » laciniis sub-æqualibus sursum secundis. *Stam*: 6. » fauci inserta adscendentia, antheris erectis. *Caps*: » 3-locularis polysperma apice dehiscens. »

Obs: Genus constans 2. stirpibus ex *N. Holl*: radice perenni fasciculato-fibrosa, caulescentibus glabris vel tomentosis, foliis ensiformibus aversis basi sub-vaginantibus, floribus sub-corymbosis bracteatis satis conspicuis. Occurrit sæpe in frigidariis europæis ad ornamentum *Sch*: *flavida* (*Anygozanthes* Redout: liliac: t. 176.). Planta 2-3-pedalis glaberrima, caule ramoso, ramis apice corymbosis tomento deciduo adspersis, floribus longe tubulosis sub-incurvis extus pilis glandulosis viridi-flavescentibus obtectis intus glabris purpurascentibus, apiculis antherarum reflexis.

Obs: geographica circa *Hæmodoraceas*.

Hæmodoraceæ omnes exoticæ circiter . . 30

Ordo CLXXXII.

HYPOXIDEÆ

(R. Br: gen: rem: in Flind: voy: II. p. 577. = Bartl: ord: nat: p. 42. = *Narcissorum* genn: Juss: sect: III. p. 55. pro *Hypoxide* = Inter *Spathaceas* Spr:, *Stegocarpas hexandras* coh: X., *Hypoxideas* ord: 44. Cetera uti ordo præced: Mart: consp:).

Char: essentialis.

» *Perigon*: superum regulare persistens læve. *Stam*: » 6. imis laciniis inserta, antheris loculis oppositis » paralellis. *Ovar*: 3 - loculare placentis centralibus » multi-ovulatis. *Stigm*: 3. rarius 1. *Fructus* capsu- » laris vel baccatus 3-locularis indehiscens polysper- » mus. *Sem*: angulo loculorum centrali adfixa hylo » laterali rostelliformi. *Embr*: axilis inclusus. »

Obs: Ordo parum naturalis hinc *Asphodeleis*, illinc *Amaryllideis*, magis tamen *Hæmodoraceis* affinis, constans 3-4. generibus exoticis, excepta *Hypoxide*, valde obscuris.

I. Molineria Colla h. Ripul: app: II. p. 353. t. XVIII. = *Curculiginis* sp: Auctor:

» *Perigon*: semi-superum 6-fidum. *Spatha* 1-valvis. » *Styl:* longissimus glaber stigmate 1. capitato. *Caps:* » 1-locularis 3-valvis polysperma apice foveola in- » sculpta. *Sem:* inappendiculata. »

Obs: Genus ludens inter *Curculiginem* Gærtn: et

Hypoxidem L., sed ab utroque distinctum characteribus allatis et præsertim stigmate *indiviso*, nec non habitu, constans unica stirpe sc: *M. plicata* = Colla l. c. *Curculigo sumatrana* Loddig: bot: cab: 443. (*Sumatra*). Planta perennis scapigera pro herba facie *Cymbidii*, sed fructificatione longe distans. Cons: descript: et ic: in Colla l. c. nec non R. et S. syst: VII. p. 758.

II. Hypoxis Lin: gen: ed: Schreb: n. 565. = Spr: syst: n. 1206. = Lam: ill: t. 229.

» *Perigon*: profunde 6 - partitum planum. *Spathæ*
» bracteiformes 2-valves. *Stam*: disco nectarifero in-
» serta. *Styl*: brevis, stigmatibus 3. *Caps*: elongata
» 3-locularis. *Sem*: strophiolata. »

Obs: Genus constans 25. stirpibus ex Spr:, nunc 50. circiter ex R. et S., inter quas variæ dubiæ, americanæ asiaticæ africanæ vel australasicæ, omnes scapigeræ glabræ vel pilosæ, 1 - vel pauci-floræ, floribus luteis albidis vel cærulescentibus, nonnullæ (americanæ) bulbosæ, ceteræ rhizomate vario donatæ. Colo *H. villosam* = L. suppl: 198. (*C. B. S.*). Planta perennis undique villosa, foliis radicalibus plurimis anguste ensiformibus flaccidis longissimis acuminatis, scapis folio duplo brevioribus apice sub-corymbosis, pedunculis 1-floris basi bractea lineari breviori suffultis, floribus mediocribus luteolis.

Obs: geographica circa *Hypoxideas*.

Hypoxideæ omnes exoticæ circiter . . . 60

Ordo CLXXXIII.

BURMANNIACEÆ

(Blum: en: plant: Javæ 1827. et de nov: quibusd: plant: famil: in ann: sc: nat: 2. ser: 1834. vol. II. p. 91. = Bartl: ord: nat: p. 41. = Inter genn: dub: affinit: R. Br: prodr: ed: 2. p. 121. = Inter *Bromelias* Juss: gen: p. 50., *Stegocarpas triandras* coh: XII., *Burmanniaceas* ord: 49. Cetera ut in ord: præced: Mart: consp:).

Char: essentialis.

» *Perigon*: superum petaloideum tubulosum, limbo » 6 - fido regulari, laciniis interioribus minoribus, » tubo et ovario 3-alatis. *Stam*: 3. brevissima medio » affixa laciniis interioribus opposita, antheris fila- » menti marginibus adnatis loculis remotis transver- » sim dehiscentibus. *Ovar:* 3-loculare multi-ovulatum. » *Styl:* 1. stigmatibus 3. dilatatis 2-lobis. *Caps*: 3- » alata perigonio coronata 3-locularis 3-valvis, valvis » medio septiferis. *Sem:* minutissima. »

Obs: Parvus ordo antherarum structura præsertim ab affinibus distinctus, jam pro solo *Burmanniæ* genere statutum, cui modo ex Blume duo alia conjungenda (*Gonganthes* et *Gymnoxyphon*). Herbæ exoticæ paludosæ humiles radice fasciculato - fibrosa, caule sub-simplici foliato, foliis anguste ensiformibus, floribus terminalibus sub - spicatis bracteatis cæruleis vel albis.

I. BURMANNIA Lin: gen: ed: Schreb: n. 542. = Spr: syst: n. 144. = Lam: ill: t. 225. (*Hexandr*: *monog*: L. male, *Triand*: *monog*: Spr:).

» Charact: ordinis. »

Obs: Genus nunc constans ex R. et S. syst: VII. p. LXXIV. 16. circiter stirpibus in paludosis regionum calidiorum parce crescentibus. Unam tantum possideo ex cl: MARTIO sine nomine specifico (*Pallo-Pina India*), quæ videtur diversa a ceteris in R. et S. l. c. enumeratis; plantula vix spithamæa glabra, caule filiformi simplicissimo 2-floro, folia parca alterna inferiora 2-3. lineari-lanceolata concava acuta approximata superiora remota duplo triplove minora adpressa, floribus binis ad apicem caulis brevi-pedicellatis ex sicco albidis perigonio late 3-alato alis rotundatis bracteis filiformibus.

Ordo CLXXXIV.

COMMELINEÆ.

(R. Br: prodr: ed: 1. p. 268. ed: 2. p. 124. = *Junci* sect: 2.ª Juss: gen: p. 44. = *Ephemerarum* major pars Batsch: tab: affinit: 125. = *Commeliaceæ* Bartl: ord: nat: p. 39. = *Enantioblastæ* coh: VII., subcl: II., ord: 34. Mart: consp:).

Char: essentialis.

» *Perigon*: liberum duplex, exter: 3-partitum sub-» calycinum persistens, inter: petaloideum 3-phyl-» lum, segmentis sæpius deciduis unguiculatis un-» guibus liberis vel connatis. *Stam*: 6. vel pauciora » hypogyna aliqua sæpe sterilia vel antheris diffor-» mibus prædita. *Ovar*: 3-loculare placentis centra-» libus pauci-ovulatis. *Styl*: 1. stigmate simplici vel » 3-lobo. *Caps*: 3-locularis vel abortu 2-locularis » 2-3-valvis, valvis medio septiferis subinde perian-» thio exter: demum baccato tecta. *Sem*: sæpius bina » in quovis loculo carnoso-albuminosa. *Embr*: tro-» chlearis in cavitate albuminis hylo opposita im-» mersus. »

Obs: Ordo naturalissimus transitum faciens ab *Endogenis petaloideis* ad *Endogenas glumaceas*, habitu et embryonis situ *Restaceis* magis quam *Junceis* affinis, constans ex Bartl: 17. generibus omnibus exoticis variis obscuris. Herbæ radice fibrosa vel tuberosa, caule nodoso quandoque repenti sæpius ramoso,

foliis alternis planis vel canaliculatis basi plerumque clauso-vaginantibus, floribus sæpe fasciculatis involucro 1-phyllo cucullato vel conduplicato inclusis.

I. Commelina Lin: gen: ed: Schreb: n. 86. excl: 1. spec: = Spr: syst: n. 185. = Lam: ill: t. 35. = *Commelinæ* et *Aneilemæ* spec: R. Br: (*Triand*: *mon*: L.).

» *Perigon*: profunde 6-partitum, segmentis exter: » calycinis persistentibus (*calyx* quorund:), inter: » petaloideis (*petala* Auctor:) unguiculatis deciduis » uno aut altero sæpius abortivo vel dissimili. *Stam*: » 6. rarius 5. nonnullis (sæpius 3.) dissimilibus vel » sterilibus glanduloso-cruciatis. *Involucr*: quando- » que 0. *Flores* interdum polygami. »

Obs: Genus constans 70. circiter stirpibus inclusa *Aneilema* (vix diversa involucro 0.) regiones calidas colentibus præsertim *Ind*: orient: et *N. Holl*:, ex mensura et numero perigonii segmentorum interiorum, staminum fertilium numero, forma et præsentia vel defectu involucri artificialiter divisis. Cons: inter alios R. et S. syst: VII. p. LXIII. et p. 1155. ad 1179. Paucæ cultæ in calidariis europæis curiositatis potius quam ornamenti gratia.

II. Tradescantia Lin: gen: ed: Schreb: n. 543. excl: 1. spec: = Spr: syst: n. 1287. = Lam: ill: t. 226. (*Hexandr*: *mon*: L.).

» *Perigon*: segmenta omnia persistentia. *Stam*: 6. » omnia fertilia, filamentis sæpius barbatis. *Caps*: 3- » locularis 3-valvis. »

Obs: Genus vix a *Commelina* distinctum eundem-

que habitum referens, constans 40. circiter stirpibus easdem fere ac *Commelina* regiones colentibus. Occurrunt sæpe in hortis nostris ad ornamentum species seqq:

1. *Tr*: *discolor* = Herit: sert: angl: p. 8. t. 12. (*Amer*: tropic:). Caudex brevissimus carnosus uti folia in calidario persistens, folia late lanceolata carnosula supra viridia subtus violacea, scapi axillares foliis multoties breviores, flores glomerati brevi-pedicellati parvi albidiusculi inter involucrum terminale spathaceum diphyllum foliolis ovatis æquantibus. = 2. *Tr*: *virginica* = L. sp: 411. (*Amer*: bor:). Perenn: Cæspitosa caule erecto sub-simplici, folia angusta lanceolata canaliculata acuminata, umbella terminalis multiflora, involucrum polyphyllum foliolis parvis ovatis diaphanis, pedicelli involucro 3-4-longiores pilosiusculi florentes erecti deflorati penduli, flores pro genere grandiusculi segmentis exter: concavis inter: majoribus planis eleganter violaceis. Variat flore albo et flore pleno. Undique culta sub diu.

Obs: geographica circa *Commelineas*.

Commelineæ omnes exoticæ circiter . . 130

Subclassis II.

Glumaceæ.

Char: essentialis.

» Flores distincti vero calyce et corolla destituti, » perigonio *glumaceo.* »

Ordo CLXXXV.

XYRIDEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 38. = *Juncorum* genn: Juss: gen: p. 44. = *Restiacearum* pars R. Br: prodr: ed: 1. p. 243. ed: 2. p. 99. = Ord: 35. sub iisdem classibus ac præced: Mart: consp:).

Char: essentialis.

» *Perigon*: liberum duplici ordine, exter: glumaceum 3-valve, valvula (*squamæ* quorund:) media » calyptræformi caduca lateralibus navicularibus persistentibus; inter: sub-corollinum, foliolis 3. unguiculatis (*petala* quorund:), unguibus nonnumquam in tubum connatis. *Stam*: 6., quorum 3. antherifera foliolis interioribus in unguium apice inserta, » 3. iisdem foliolis alterna sterilia penicillata (*parapetala* R. Br:), quandoque deficientia. *Ovar*: 1-loculare, placentis 3. parietalibus multi-ovulatis. » *Styl*: 1. 3-fidus, stigmatibus simplicibus vel 2-multifidis. *Caps*: 1-locularis 3-valvis placentis

» nerviformibus polyspermis. *Sem*: carnoso - albumi-
» nosa. *Embr*: minutissimus punctuli nivei specie in
» albuminis parte parietes capsulæ respicientes locatus.»

Obs: Parvus ordo sæpe ab Auctoribus cum *Juncaceis* vel *Restiaceis* confusus, sed foliolis interioribus perigonii petaloideis, unguibus apice staminiferis, fructibusque polyspermis distinctum esse jam monuerat R. Br: etsi ad calcem *Restiacearum* illum amandaverat (Pr: l. c. ed: 2. p. 100. et 111.). Constat autem ex Bartl: 3. generibus, quorum 2. valde dubia pro affinitate. Herbæ perennes fere omnes regionum tropicalium et *N. Holl*: incolæ, radice fibrosa, foliis radicalibus numerosis gramineis basi dilatatis æquitantibus scariosis, scapo seu culmo simplicissimo basi vaginato, floribus capitatis.

I. Xyris Lin: gen: ed: Schreb: n. 89. = Spr: syst: n. 206. = Lam: ill: t. 36. (*Triandr*: *monog*: L. Inter *Restiaceas* Spr:).

» Charact: ordinis. »

Obs: Genus constans 25. circiter stirpibus in herbariis nostris rarissimis; possideo *X. aperculatam* = Labill: N. Holl: I. p. 14. t. 10., culmo tereti subtorto, foliis setaceis, capitulo sub-globoso, valvis seu squamis cartilagineis glabris, capsulis semi-3-locularibus, placentis basi unitis. Specim: ex Auctore.

Ordo CLXXXVI.

JUNCACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 37. = *Juncorum* genn: quædam Juss: gen: p. 44. = *Junceæ* R. Br: prodr: ed: 1. p. 267. ed: 2. p. 113. = *Juncagineæ* et *Junceæ* cl: II. *Loxines*, subcl: II. *Hypogynæ*, ser: I. *Homoperigoniatæ*, coh: IV. *Isotrimeræ* Mart: consp: p. 6.).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel diclini. *Perigon*: libe-
» rum 6-divisum sub-glumaceum, raro segmentis 3.
» sub-petaloideis. *Stam*: 6. basi segmentorum inserta,
» rarius 3. segmentis exterioribus opposita, antheris
» terminalibus 2-locularibus. *Ovar*: 3-loculare 1-
» multi-ovulatum, vel 1-loculare 3-ovulatum. *Styl*:
» 1. stigmatibus 3. distinctis vel rarius connatis. *Caps*:
» 3-valvis, valvis medio septiferis, vel evalvis abortu
» monosperma. *Sem*: testa membranacea carnoso- vel
» cartilagineo-albuminosa. *Embr*: in basi albuminis
» inclusus, extremitate radiculari hylo approximata
» centripeta. »

Obs: Ordo satis naturalis medium tenens inter *Xyrideas* et *Restiaceas*, quibus habitu affinis, *Liliaceis* fructu libero instructis valde proximus, sed perigonio glumaceo et facie omnino diversus, constans ex Bartl: 8. generibus commode in duas tribus dividendis, sci-

licet perigonii segmentis omnibus *glumaceis* (*Junceæ*), vel interioribus *sub-petaloideis* (*Aphyllantheæ*). Herbæ vel rarissime suffrutices per orbem sparsi maxime in regionibus temperatis, sæpius rhizomate squamoso perennantes, caule seu culmo nodoso scapos floriferos emittente, foliis, quando adsunt in culmo, alternis angustis basi vaginantibus, floribus cymosis spicatis vel congestis rarissime solitariis singulis scarioso-bracteatis.

Trib: I.

Junceæ (Perigonii segmentis omnibus glumaceis. Gen: 5.).

I. Juncus Lin: gen: ed: Schreb: n. 590. excl: stirpib: ad *Luzulam* amandatis. = Spr: syst: n. 1275. = Lam: ill: t. 250. excl: f. 2. = *Junci*, *Rostcoviæ*, *Marsippospermi*, *Cephaloxydis*, *Scheischzeriæ*, et *Acori* spec: nonnullæ quorund: (*Hexandr*: *mon*: L.).

» *Perigon*: 6-partitum 2-bracteatum. *Stam*: 6. vel
» 3. *Stigmata* distincta plumosa. *Caps*: 3 - locularis
» polysperma vel 1-locularis septis persistentibus co-
» lumnam centralem constituentibus. *Testa* seminis
» vel nucleo conformi, vel utrinque alata (*folia* sæ-
» pius teretia). »

Obs: Genus numerosissimum constans ex Spr: 70. circiter stirpibus, ex R. et S. 110., perinde extricatu difficillimis, varie ab Auctoribus divisis in alia genera vel sub-genera vel sectiones præsertim ex *inflorescentia*, *numero* staminum, seminum *structura*, præsentia

vel defectu *foliorum* in culmo, horum *expansione* etc. Cons: inter alios Desv: journ: de Botan:, Bichemo in Linn: trans: XII. p. 297., Meyer dissert: et synops: Juncor:, ac speciatim La Harpe monogr: des vraies Joncées in Mém: de la soc: d'hist: nat: III. p. 89. Excepta *Luzula*, cetera nova genera in unum retinenda censui ne affinitates strictiores disrumpantur.

I.

Culmo 2-3-floro, seminibus utrinque appendiculatis.

❀ 1. *J. trifidus* = L. sp: 465. = Spr: syst: II. 104. = Fl: dan: t. 107. Ic: taur: vol. 1. t. 93. Vern: *Gione* uti fere omnes species indigenæ (*Eur*: fere tota, *Amer*: sept: *Pedem*: frequens in pascuis Alpium All: n. 2076. Re fl: segus: p. 31. Biroli fl: acon: I. p. 118.). Perenn: Humilis repens glaber, folia radicalia 1 - 2. brevissima angustissima vaginis fuscescentibus arcte cincta, culmus filiformis apice floriferus ibique foliis 2-3. (*bracteæ* Auctor:) culmo similibus erectis flores 1-3. brevi-pedunculatos cingentibus instructus. Huc pertinet *J. monanthos* Jacq: obs: 33. tab: 4. f. 1.

❀ 2. *J. triglumis* = L. sp: 467. = Spr: syst: II. 104. = Fl: dan: t. 132. Sturm: germ: I. fasc: 28. f. 3. (*Suecia*, alpib: *Austr*:, *Helvet*: et *boreal*:, *Amer*: bor: et arctica. *Pedem*: in pratis humidis editiorum Alpium, ibique ad fontium scaturigines All: n. 2080. Re fl: segus: p. 31. In uliginosis *della Rosa*, *Turlo*, *al Campello* potius rarus Biroli fl: acon: I. p. 120.). Priori paullo elatior, culmus teres inferne foliis 5-6-

linearibus planiusculis basi scarioso-vaginatis instructus subinde nudus, capitulum solitarium terminale aphyllum sub-3-florum bracteis ellipticis flores sessiles sub-æquantibus cinctum.

2.

Glomerulis capitatis.

A. *Seminibus utrinque appendiculatis.*

❀ 3. *J. Jacquini* = L. mant: 63. non fl: jap: nec fl: dan: = Spr: syst: II. 104. = Jacq: fl: austr: III. t. 221. Host: gram: austr: III. t. 93. (Alpib: *Eur*: med: *Pedem*: in uliginosis alpium *Grassoney* et *Ussey* All: n. 2081. In frigidis alpinis pascuis Re fl: segus: p. 31. In uliginosis Alpium præsertim ad *Rima* frequens, usque ad *Piano di Fariolo* descendit Biroli fl: acon: I. p. 119. In *M. Cenisio* ipse legi). Culmi teretes fasciculati alii steriles alii floriferi basi aphylli ibique vaginis superioribus longe aristatis inferioribus obtusis cincti, folium unicum pedunculo seu culmo elongatiori florifero subjectum erectum subulatum capitulo plerumque longius, capitulum multiflorum bracteis inæqualibus stipatum, flores acuti dense congesti uti bracteæ nigricantes. Huc pertinet *J. biglumis* Jacq: h. Vindeb: non L. ac *J. atratus* Lam: *J. Jacquini* fl: dan: spectat ad *arcticum* n. 7.

B. *Seminibus exappendiculatis.*

α Triandri.

✻ 4. *J. capitatus* = Weig: obs: 28. t. 2. f. 5. = Spr: syst: II. 104. = Fl: dan: t. 1690. (*Eur*: in siccis arenosis a *Britann*: ad *Lusitan*:, *Volynia*, *Afr*: bor: *Pedem*: locis udis circa *Giaveno*, locis aridis glareosis inter *Cagne* et *Antibes* Balbis misc: alt: p. 15. *Sardin*: in udis Moris st: sard: II. p. 10.). Culmus solitarius vel cæspitosus humillimus erectus filiformis basi foliolosus, folia lineari-setacea, capitulum solitarium (rarius 2-3.) terminale vel sæpius laterale bracteis 1-2. erectis inæqualibus foliiformibus suffultum 2-10-florum. Variat multimode statura, glomerulorum florumque numero, bractearum longitudine etc., unde huc forsan referendæ plures stirpes Auctorum veluti *J. ericetorum* Poll:, *J. triandrus* Gouan:, *J. gracilis* Roth:, *J. stucatus* Solandr:, *J. mutabilis* Lam: Cons: R. et S. syst: VII. p. 222.

5. *J. pigmæus* = Thuill: fl: par: II. p. 178. *J. mutabilis α* Lam: (*Gallia*, *Hispan*: *Sardin*: in uliginosis Moris st: sard: I. p. 47.). Differt a priori, cui affinis, culmo superne diviso, capitulis plerumque 4-floris brevi-bracteatis, floribus majoribus prismaticis, capsula pyramidata.

β Hexandri.

1. *Culmo aphyllo.*

✻ 6. *J. filiformis* = L. sp: 465. = Spr: syst: II. 105. = Leers: hb: n. 264. t. 13. f. 4. Fl: dan: t. 1207.

(*Eur*: fere tota, *Amer*: bor: *Pedem*: in alpibus *di Ussey* All: n. 2075. Passim locis paludosis alpium *Monregalensium* similibusque locis *di Tenda* et *Entraive* All: auct: p. 36. In aquosis versus parvum *M. Cenisium* Re fl: segus: p. 31. In pascuis humidis præsertim *S. Petri di Morezzo* ubique Biroli fl: acon: I. p. 118.). Nudus filiformis fistulosus sub-nutans basi vaginis paucis aphyllis quandoque aristatis instructus, glomerulus lateralis medio fere culmo insidens pauciflorus bracteola scariosa quandoque in setam producta suffultus, flores inæqualiter pedunculati acuti, capsula magna sub-globosa.

❀ 7. *J. arcticus* = W. sp: II. 206. = Spr: syst: II. 105. *J. Jacquini* L. fl: lapp: = Fl: dan: t. 1095. non L. mant: (*Lappon*:, *Norveg*:, *Helvet*:, *Gallia*. *Pedem*: secus rivulos locis frigidis circa summitatem parvi montis *S. Bernardi* Balb: addit: p. 87. sub *J. acuminato*). Affinis priori, sed differt culmis firmioribus rigidis sub-pungentibus, glomerulis paullo infra apicem insidentibus sub-multifloris, floribus minus acutis capsula obtusa brevioribus.

2. *Foliis teretibus nodosis.*

❀ 8. *J. nodosus* = L. sp: 466.? = Spr: syst: II. 105. = Moris: hist: III. p. 228. s. 8. t. 9. f. 15.? (*Amer*: bor: *Pedem*: in oryzis vulgaris Biroli fl: acon: I. p. 119.). Stirps Linn: americana valde dubia, atque sub ea plures hujus cohortis species latere sicuti sub *articulato* europæo ejusdem, monuit cl: Meyer syn: p. 27. De illa tamquam planta indigena silent

omnes Botanici nostrates excepto cl: Biroli l. c. Attamen specim: humaniter ab ipso communicata, ac illa quæ in ejus hb: perquisivi perfecte quadrant cum phrasi Linnæana etsi nimis brevi, quam ideo emendare censui modo sequenti. « *J.* culmo teretiusculo » simplici foliato; foliis teretibus crebre nodosis ere» ctis acuminatis basi longe lateque vaginatis, florali » flores superante; glomerulis paucis lateralibus sub» globosis 2-4-floris; floribus lanceolatis rigidis se» taceo-mucronatis capsula triquetra acuminata lon» gioribus. » Nob: Specim: americana numquam vidi. Cons: R. et S. syst: VII. p. 207.

3.

Floribus cymoso-paniculatis.

A. *Triandri.*

α Culmo aphyllo.

✽ 9. *J. conglomeratus* = L. sp: 464. = Spr: c. p. p. 138. = Leers: hb: 86. t. 13. f. 1. Fl: dan: t. 1094. perperam hexandra (*Eur*: fere tota, *Asia* et *Amer*: bor:, *Japon*: *Pedem*: locis uliginosis et spongiosis All: n. 2072. Re fl: segus: p. 31. In locis aquosis *della Mandria* et secus *Sturam* Re fl: tor: I. p. 201. In uliginosis ubique Biroli fl: acon: I. p. 118.). Sequenti, cum quo primum confusus fuerat a Spr: syst: II. 106., vix diversus culmo rigidiori evidentius sulcato, panicula dense glomerata, floribus triandris (sæpius), styli basi mammillæ elevatæ insidente.

B. *Hexandri.*

α Culmo aphyllo.

❀ 10. *J. effusus* = L. sp: 464. excl: var: α = Spr: syst: II. 106. excl: syn: et c. p. p. 138. = Leers: hb: 87. t. 13. f. 2. Fl: dan: t. 1096. (Cum priori. *Pedem*: in pascuis humidis frequens All: n. 2073. Re fl: segus: p. 31. et fl: tor: I. p. 202. Ad vias humidas ubique varians panicula amplissima vel minutissima Biroli fl: acon: I. p. 118. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: I. p. 47.). Culmi elati teretes sub - striati, panicula lateralis valde effusa supradecomposita, flores sub-hexandri, capsulæ retuso-depressæ, styli basis abbreviata foveolæ imæ insidens.

❀ 11. *J. glaucus* = Ehrh: calam: 85. = Spr: syst: II. 107. = Fl: dan: t. 1159. *J. inflexus* Leers: hb: 87. t. 13. f. 3. DC. fl: fr: n. 1834. non L. hinc sub *J. glauco* in syn: (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: *Pedem*: in pascuis humidis locisque inundatis ubique All: n. 2074. sub *J. inflexo* L. male. In pratis spongiosis *di Prato* Biroli fl: acon: I. p. 118. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: I. p. 47.). Culmi teretes fasciculati profunde striati glauci apice sub-inflexi, panicula lateralis patens erecta rigida sub - aggregata pedunculis inæqualibus, flores constanter hexandri, capsulæ elliptico - trigonæ mucronatæ. *J. inflexus* L. omissus a Spr:, quem non possideo nec adinvenitur in *Pedem*: quod sciam, gaudet floribus triandris; ceterum planta valde dubia pro synon: Cons: R. et S. syst: VII. p. 181. pro *glauco* et 183. pro *inflexo*.

β Foliis teretibus.

12. *J. multiflorus* = Desf: atl: I. p. 313. t. 91. (*Afr:* bor:, *Syria*, *Ægypt:*, *Sicil: Sardin:* in udis *Campidano di Cagliari* Moris st: sard: II. p. 10. *Chili* ex Bertero). Culmi teretes inferne nodosi foliosi, panicula terminalis erecta decomposita ramulis inæqualibus multifloris, flores brevissime pedicellati sub-secundi acuti capsulam obtusiusculam sub - æquantes. Possideo sub eodem nomine cum? specim: lectum a Bertero in pascuis collium ins: *Juan-Fernandez* quod non videtur differre nisi floribus duplo majoribus, unde conspicuam varietatem haud vero speciem distinctam constituere puto.

❀ 13. *J. acutiflorus* = Ehrh: calam: 66. = Spr: syst: II. 107. = Moris: hist: III. p. 227. s. 8. t. 9. f. 1.? *J. sylvaticus* Vill: dauph: II. p. 232. *J. articulatus* β Lam: sp: 465. (*Eur:* passim. *Pedem:* frequens locis humidis præsertim montanis All: n. 2088. sub *J. sylvatico*. In uliginosis *della Mandria* et *della Praglia di Pianezza* Re fl: tor: I. p. 202. In spongiosis vallis *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 119. *Sardin:* in aquosis palustribusque Moris st: sard: II. p. 10.). Culmi erecti, folia articulata, panicula supradecomposita ramulis divaricatis, flores glomerati 5-10. sessiles acuti capsula acuminatissima sub-breviores. *Junci articulati* difficillime inter se distinguendi, et forsan omnes unius typi varr:; consentiunt Botanici nostrates *J. sylvaticum* All: ad *articulatum* α L. esse referendum; perinde est certe *acutiflorus* Ehrh: Cons: tamen R. et S. syst: VII. p. 202. et Gaud: fl: helv: p. 550.

ubi iconem Moris: supra citatam ad sequentem refert.

* 14. *J. obtusiflorus* = Ehrh: calam: 76. = Spr: syst: II. 108. = Fl: dan: t. 1097. Moris: l. c. f. 3.? *J. articulatus β* L. sp: 465. sec: Spr:, R. et S., Moris: *J. articulatus γ* sec: Gaud: *J. aquaticus* quorund: (*Eur*: passim. *Pedem*: in fossis et udis ad oras aquarum stagnantium All: n. 2089. sub *J. aquatico*. Fere in omnibus locis humidis et paludosis Re fl: segus: p. 31. Ubique in pascuis spongiosis Re fl: tor: I. p. 202. Ad vias oryzarum ubique Biroli fl: acon: I. p. 119. omnes sub *J. articulato*. *Sardin*: in palustribus Moris st: sard: II. p. 10.). Vix a priori diversus floribus capsulisque sub-æqualibus *obtusiusculis*. Cons: circa obscurissimam synonymiam R. et S. l. c. p. 193. 194. et 1656. nec non Gaud: l. c. p. 549.

* 15. *J. fusco-ater* = Schreb: apud Schweg: et Korte fl: Erl: p. 149. = Spr: syst: II. 108. *J. alpinus* Vill: dauph: II. p. 233. = *J. ustulatus* Hoppe Auleit: Grazzuzub: t. 2. sec: Gaud: fl: helv: II. p. 553. (*Eur*: passim, *Amer*: bor: *Pedem*: in editioribus alpium *Valdensium* minime rarus All: auct: n. 2089. p. 37. sub *J. alpino*. In alpibus *Sabaudiæ* DC. fl: fr: n. 1850. Ex alpibus *di Ceresole* retulit Re). Perperam confusus cum priori a cl: Biroli mss: forsan eo quod cl: All: l. c. suspicatus olim fuerat ejus esse var: ; sed ab omnibus recentioribus Botanicis pro distincta stirpe receptus, differt enim statura generatim omnibus partibus *minori*, foliis *compressiusculis*, glomerulis *subternis* tantum, floribus capsula *mucronata* brevioribus. Differt etiam a *J. lampocarpo* Ehrh: (qui forsan ad verum *J. articulatum* L. referendus) notis indicatis

a cl: GAUD: l. c. Hic crescit etiam in *Sardiniæ* udis MORIS st: sard: I. p. 47.

✱ 16. *J. acutus* = L. sp: 463. excl: var: β = Spr: syst: II. 108. = Moris: hist: III. s. 8. t. 10. f. 15. Host: gram: IV. t. 97. (*Anglia*, *Eur*: austr:, *Amer*: bor: In locis maritimis *Uneliæ* et *Nicææ* ALL: n. 2071. In *Sardin*: maritimis MORIS st: sard: I. p. 47.). Culmi elati erecti teretes rigidi sub-pungentes, folia inarticulata culmo similia (culmi steriles quorundam), panicula lateralis sub apice culmi aggregata compacta erecta basi bractea ovato-lanceolata acuminata sub-pungenti cincta, flores obtusiusculi capsula late ovata mucronata dimidio breviores, semina utrinque appendiculata.

✱ 17. *J. maritimus* = Lam: dict: III. p. 264. n. 2. = Spr: syst: II. 108. = Engl: bot: t. 1725. *J. acutus* β L. sp: 463. Moris: hist: III. s. 8. t. 10. f. 14. (In maritimis *Eur*:, *Afr*:, *Canariis*, *C. B. S.*, *Amer*: septent:, *N. Holl*: In pratorum fossis a *Nicæa* ad flumen *Varum* RE reliq: Bellard: p. 2. *Sardin*: in pascuis maritimis frequens MORIS st: sard: I. p. 47.). Vix differt a priori, cujus forsan simplex var:, culmo tenuiori magis glauco, panicula ampliori supradecomposita patente, et præsertim floribus acutiusculis capsulam oblongam æquantibus.

γ Foliis canaliculatis aut planiusculis.

✱ 18. *J. squarrosus* = L. sp: 465. = Spr: syst: II. 108. = Fl: dan: t. 430. Lobel: ic: t. 18. f. 1. (*Eur*: passim. *Pedem*: locis spongiosis montanis editioribus ALL: n. 2077. In uliginosis montanis præser-

tim in pratis *del Forno*, valle *Strona* non rarus Biroli fl: acon: I. p. 118.). Folia radicalia numerosissima rigida setacea canaliculata, culmi nudiusculi subsolitarii erecti leviter striati foliis longiores, panicula terminalis stricta sub-composita ramis cymosis paucifloris, flores margine late scariosi capsulam obtusam mucronulatam sub-æquantes.

* 19. *J. bulbosus* = L. sp: 466. = Spr: syst: II. 108. = Fl: dan: t. 431. Leers: hb: t. 13. f. 7. *J. compressus* Jacq: vind: 235. et R. et S. syst: VII. p. 234. (*Eur*: passim, *Amer*: bor: *Pedem*: in sterilibus montanis pascuis All: n. 2078. In sub-humidis montanis secus vias Re fl: segus: p. 31. Prope *Duriam* supra *l'Idraulica*, in udis pascuis collium et præsertim frequens circa *Venariam* Re fl: tor: I. p. 203. In pascuis *Ossulæ* et *Sessitis* ubique, uti et ad *Piano di Fariolo* Biroli fl: acon: I. p. 119. In palustribus *Sardin*: centralis Moris st: sard: II. p. 10.). Nomen incongruum, radix enim equidem densa ac repens sed non bulbosa, culmi simplices compressi basi foliosi, folia linearia canaliculata molliuscula, panicula corymbosa erecta decomposita, flores obtusiusculi capsula obovata obtusissima breviores.

* 20. *J. Tenageja* = Ehrh: Phytoph: n. 63. = Spr: syst: II. 108. = Fl: dan: t. 1160. Vaill: bot: paris: t. 20. f. 1. (*Eur*: med: et bor: *Pedem*: in udis *della Mandria* Balbis misc: bot: p. 19. Re fl: tor: I. p. 203. Habeo ex uliginosis circa *Albam* lectum a Bertero. In uliginosis *Sardin*: Moris st: sard: I. p. 47.). Ann: Cæspitosus, culmi dichotome ramosi et folia filiformia, flores sessiles in ramorum dichotomia et secus

ramulos remotiusculi ovati vel sub-rotundi capsulam sub-globosam æquantes. Variat pro loco natali statura, inflorescentia, florum numero. Cons: Gaud: fl: helv: II. p. 559.

✱ 21. *J. bufonius* = L. sp: 466. = Spr: syst: II. 109. = Leers: hb: 89. t. 13. f. 8. Lobel: ic: t. 18. f. 2. (Fere per omnem terrarum orbem. *Pedem*: frequens locis humidis umbrosis spongiosisque All: n. 2079. Copiosior secus viam in sterilibus *di Condove* loco dicto *Bealera della Reisia* Re fl: segus: p. 31. Ubertim in locis humidis Re fl: tor: I. p. 203. In campis et viis humidis altitudine maxime varians Biroli fl: acon: I. p. 119. *Sardin*: in fossis udisque Moris st: sard: I. p. 47.). Priori valde propinquus, sed differt foliis tenuioribus ac præsertim floribus quandoque breviter *pedicellatis elongatis* nec unquam subrotundis capsulam constanter *superantibus*.

II. Luzula DC. fl: fr: III. p. 158. = Spr: syst: n. 1276. = Lam: ill: t. 250. f. 2. = *Junci* sp: L. (*Hexandr: monog*:).

» *Caps*: 1-locularis 3-valvis 3-sperma, valvulis » septo destitutis (*folia* plana sæpius pilosa). »

Obs: Genus floribus constantius *hexandris* ac fructus *structura* præsertim a *Junco* evulsum; habitus idem si excipias folia plana sæpissime pilosa. Stirpes 30. circiter easdem fere regiones ac *Junci* colentes. Conspectum dispositionis specierum vide apud Laharpe l. supra c. ad *Juncum* p. 159.

A

Floribus corymbosis, pedunculis sub-1-floris.

❀ 1. *L. vernalis* = DC. fl: fr: n. 1825. = Spr: syst: II. 109. *Juncus pilosus* L. sp: 468. var: *α* = Leers: hb: n. 268. t. 13. f. 10. Ic: taur: vol. 13. t. 10. f. 2. et t. 12. (*Eur*: fere tota, *Afr*: bor:, *Sibir*:, *Amer*: bor: *Pedem*: in sylvarum collibus vulgaris All: n. 2082. In sterilibus *di Condove* loco dicto *la Roccea* Re fl: segus: p. 31. In sylvis verno tempore Re fl: tor: I. p. 204. In sylvis collium et illis juxta *Ticinum* passim Biroli fl: acon: I. p. 120. omnes sub *Junco piloso*. *Sardin:* in sylvis *Arizzo* Moris st: sard: I. p. 47.). Folia lanceolata pilosa radicalia fasciculata elongata culmea gradatim decrescentia, corymbus terminalis laxus plus minus compositus divaricatus pedunculis 1-floris, flores distantes terminales et laterales ovato-lanceolati acuti capsulam obtusam brevimucronatam sub-æquantes.

❀ 2. *L. Forsteri* = DC. syn: p. 150. et fl: fr: suppl: p. 304. = Spr: syst: II. 109. = DC. ic: pl: gall: rar: t. 2. *Juncus Forsteri* Sm: fl: brit: p. 1395. Engl: bot: t. 1293. (*Eur*: med:, *Hungar*:, *Afr*: bor: *Pedem*: in paludosis prope *Campagnola* non procul e finibus *Alpiniani* cum *Caselette* Re app: I. p. 20. et fl: tor: I. p. 204. E sylvis *Augustæ Prætoriæ* retulit Piottaz. In *Sardin*: sylvis frequens Moris st: sard: I. p. 47.). Differt a priori foliis *angustioribus*, corymbo *minus composito*, ramis *erectis* nec unquam divaricatis, ac floribus capsula *longioribus*; tardius

quoque floret. Huic valde proxima est et forsan sola var: *L. flavescens* Gaud: agr: helvet: II. p. 239. et fl: helvet: II. p. 564. quam habeo ex cl: Perret sine loci indicatione; probabiliter invenitur in montanis editioribus *Sabaud*: uti in *Helveticis*; observat cl: Laharpe l. c. p. 167. illam differre a *L. Forsteri* perigonio inæquali, a *L. vernali* foliis angustioribus brevioribusque, ab utraque floribus pallidis radice stolonifera; in specim: meo vix adparent hæ levissimæ differentiæ, sed capsula est major flavescens et floribus paullo longior.

B

Corymbo paniculato, floribus congestis.

❋ 3. *L. albida* = DC. fl: fr: n. 1822. = Spr: syst: II. 110. = *Juncus albidus* Hoffm: germ: ed: 1. p. 126. t. 6. *Juncus niveus* Leers: hb: n. 269. t. 13. f. 6. non L. *J. pilosus* var: ε L. sp: 468. (In montosis nemorosis *Germaniæ*, *Helvet:*, *Galliæ*, *Russiæ*. *Pedem*: in sylvis communis Re rel: Bellard: p. 2.). Elata, folia lineari-lanceolata margine et vaginarum oris copiose pilosa extremo paniculam superante, panicula ampliuscula supradecomposita laxa ramulis elongatis, flores ad apicem ramulorum fasciculati sub-sessiles sordide albi lanceolati capsula ovato-trigona valde longiores.

❋ 4. *L. lutea* = DC. fl: fr: n. 1823. = Spr: syst: II. 110. *Juncus luteus* All: n. 2085. = Vill: delph: II. p. 235. t. 6. Rostk: Junc: t. 2. f. 1. *Juncus campestris* var: ε L. sp: 469. (In alpib: *Delphin:*, *Helvet:*,

Sabaud:, in *Apenninis Parmensib*: *Pedem*: ad oras sylvarum in editioribus Alpibus All: l. c. Abunde in *M. Cenisio* et in montibus *Javenensib*: Re fl: segus: p. 31. In alpibus *Siccidis* Biroli fl: acon: I. p. 120.). Folia lanceolata glabra, culmi erecti firmi, corymbus erectus sub-confertus in spiculas 3-6-pedunculatas laxiusculas sub-rotundas divisus, flores pallide lutei nitidi obtusi mucronulati capsula sub-rotunda longiores.

❋ 5. *L. spadicea* = DC. fl: fr: n. 1824. = Spr: syst: II. 110. *Juncus spadiceus* All: n. 2083. = Vill: delph: II. p. 236. t. 6. bis Scheuchz: prodr: t. 6. *Juncus pilosus* var: *ß* L. sp: 468. (In alpib: *Eur*: fere omnibus. *Pedem*: locis sub-humidis et umbrosis editiorum Alpium non infrequens All: l. c. In pratis humidis *di Salecchio* valle *di Formazza* Biroli fl: acon: I. p. 120.). Præcedenti elatior, folia lineari-lanceolata superne glabra basi vaginisque barbata, culmi erecti elongati graciles, corymbus erectus ramis divaricatis inæqualibus utplurimum semel corymbiferis, flores minimi fasciculati atro-spadicei acuti mucronulati capsula sub-rotunda obtusa sub-breviores.

❋ 6. *L. nivea* = DC. fl: fr: n. 1821. = Spr: syst: II. 110. = Sturm: fl: germ: I. fasc: 36. t. 16. *Juncus niveus* L. sp: 468. Host: gram: austr: IV. t. 98. (In Alpib: *Eur*: med: *Pedem*: ubique in sylvis collinis et montanis All: n. 2084. Vulgaris in sylvis montanis Re fl: segus: p. 31. In omnibus sylvis agri *Taurinens*: Re fl: tor: I. p. 205. In umbrosis montium et collium frequens Biroli fl: acon: I. p. 121.). Elata, folia lineari-lanceolata hirsuta supremo corymbum fa-

sciculatum superante, flores sub-terni elongati inæquales albi capsula sphæroidea sub-rostrata longiores. *L. albidæ* n. 3. valde affinis, sed corymbo minus diviso, floribus longioribus inæqualibus ac nitido-niveis præsertim diversa.

❋ 7. *L. maxima* = DC. fl: fr: n. 1826. = Spr: syst: II. 110. = Hoppe in Sturm: germ: I. fasc: 36. t. 14. *L. sylvatica* Gaud: agr: helv: II. p. 240. et fl: helv: II. p. 568. *Juncus maximus* Retz: fl: dan: t. 441. *Juncus pilosus* var: δ L. sp: 468. (*Eur*: med: et bor: subalpina. *Pedem*: in montosis sylvaticis vallis *Varaita* ac in *M. Cenisio* alibique frequens Balbis misc: bot: p. 19. In pratis montis *Rosa* abundans Biroli fl: acon: I. p. 120. omnes sub *Junco*). Omnium maxima, folia late lanceolata margine longe pilosa summa abbreviata obtusiuscula, corymbus decompositus laxus divaricatus ramulis sub-3-floris, flores sub-sessiles atro-fusci nitidi aristati capsulam ovoideam triquetram sub-æquantes.

C

Floribus sub-spicato-glomeratis.

❋ 8. *L. spicata* = DC. fl: fr: n. 1828. = Spr: syst: II. 111. *Juncus spicatus* L. sp: 469. = Fl: lapp: 125. t. 10. f. 4. Fl: dan: t. 270. (In alpib: *Eur*: bor: et med: *Pedem*: in editioribus alpibus All: n. 2087. In siccis pascuis alpinis Re fl: segus: p. 31. Alpibus siccidis *di Scopa* et *di Crodo* frequens Biroli fl: acon: I. p. 121. omnes sub *Junco*. *Sardin*: in editioribus pascuis *Genargentu* Moris st: sard: I. p. 47.). Folia

linearia glabriuscula plana superiora canaliculato-acuminata vaginis apice pilosis, culmus folia valde superans erectus superne cum spica demum nutans, spica densa ovato-oblonga glomerulis seu spiculis numerosis sessilibus constans, flores minimi lanceolati fusci longe mucronati capsulam sub-rotundam obtusissimam sub-æquantes.

✻ 9. *L. pediformis* = DC. fl: fr: n. 1829. = Spr: syst: II. 111. = *Juncus pediformis* Vill: delph: II. p. 838. t. 6. *Juncus campestris* var: δ L. sp: 469. (In montib: *Delphinat:*, *Alverniæ*, *Pyren:*, *Sabaud: Pedem:* in *M. Cenisio* frequens All: auct: p. 37. Re fl: segus: p. 31. sub *Junco*). Differt a priori, cui valde affinis, statura elatiori, spica majori ac magis laxa, floribus triplo quadruplove majoribus capsulam ovatam acuminatam superantibus.

✻ 10. *L. sudetica* = DC. fl: fr: suppl: p. 306. = Spr: syst: II. 111. *L. nigricans* Desv: *Juncus sudeticus* W. sp: II. 221. excl: syn: Kroch: sec: R. et S. = Host: gram: austr: IV. t. 99. *Juncus campestris* var: η L. sp: 469. (*Sudet:*, alpib: *Noric: Pedem:* locis spongiosis alpinis montis *Bego* prope *Tendam*, et *Montis albi* DC. l. c. Balbis el: p. 11. Ex montibus *Albensib:* retulit Berterus). Folia lineari-lanceolata plana basi vaginæque pilosæ, culmi erecti teretes graciles, spicæ umbellatæ intermedia sessilis sæpius gracilior, flores glomerati sessiles lanceolati nigricantes capsulam obsolete trigonam æquantes. Species valde dubia et forsan melius cum *erecta*, *multiflora*, *nemorosa*, *intermedia* etc. ad *campestrem* amandanda ex monitu cl: Gaud: fl: helv: II. p. 572. et in obs: p. 574.

* 11. *L. campestris* = DC. fl: fr: n. 1827. excl: var: γ = Spr: syst: II. 111. *Juncus campestris* L. sp: 468. α = Leers: hb: 270. t. 13. f. 5. *Juncus nemorosus* Host: gram: austr: t. 97. f. 1. (*Eur*: fere tota, *Amer*: bor: et arct:, *Japon*:, *N. Holl*: *Pedem*: frequens in sylvis montanis et collinis All: n. 2086. sub *Junco*. Re fl: segus: p. 31. In pratis humidis macilentisque Re fl: tor: I. p. 205. In pascuis præsertim *Ticini* maxime varians spicis sessilibus vel longe pedunculatis pendulis vel rectis Biroli fl: acon: I. p. 121. sub *Junco*. *Sardin*: in sylvis montis *Cresias Genargentu* Moris st: sard: I. p. 47.). Folia numerosa lineari-lanceolata sæpius pilosiuscula, culmi sub-solitarii erecti firmi, spica sub-simplex inæqualiter umbellata spiculis sub-multifloris approximatis remotisve, flores sub-sessiles atrofusci basi 3-bracteati acuminati capsula obtusa mucronulata sub-longiores. *L. multiflora* Lejeune eadem ac *erecta* Desv: sec: DC., Gaud:, et R. et S. quæ admittitur a Spr: syst: II. 112., differt tantum radice fibrosa nec repente, statura majori, umbella laxiori, spiculis longius pediculatis, floribus pallidioribus capsula brevioribus; at capsulæ longitudo respectu florum quæ tanti habetur in hujus generis stirpibus determinandis inconstans videtur in *L. campestri*. Var: *multiflora* crescit penes nos præsertim in sylvis *della Mandria*, atque inter *Fossanum* et urbem *Monregalensem* Re app: II. p. 196.

Trib: II.

APHYLLANTHEÆ (Perigonii segmenta interiora petaloidea. Gen: 3.).

III. APHYLLANTHES Lin: gen: ed: Schreb: n. 556. = Spr: syst: n. 1277. = Lam: ill: t. 252. (*Hexandr: monog*: L.).

» *Perigon*: profunde 6-partitum, segmentis peta-
» loideis basi in tubum conniventibus squamis im-
» bricatis suffultis. *Stam*: 6. inæqualia segmentorum
» unguibus inserta. *Styl*: filiformis stigmate 3-lobo.
» *Caps*: 3-locularis 3-valvis 3-sperma. »

Obs: Genus constans unica specie sequenti.

❀ 1. *A. monspeliensis* = L. sp: 422. = Spr: syst: II. 112. = Lam: ill: t. 252. Ic: taur: vol. 17. t. 29. (*Gallia* austr:, *Hispan*:, *Lusitan*:, *Barbaria*. In pascuis siccis agri *Nicæensis* ALL: n. 1906. *Sabaud*:?). Plantula perennis repens cæspitosa, folia radicalia pauca brevissima teretiuscula squamæformi-vaginata, culmi erectiusculi teretes glabri leviter 6-striati, flores terminales solitarii raro gemini cærulescentes squamis plurimis scariosis inæqualibus basi cincti. Possideo specim: ex HUGUENIN in cujus scheda adnotatur « *Les abymes de Myaris près Chambery* »; an enata ex seminibus plantæ olim cultæ? an spontanea?

Obs: geographica circa *Juncaceas.*

Juncaceæ per orbem sparsæ circiter . . 150

Juncaceæ pedemontanæ.

Juncus	19
Luzula	11
Aphyllanthes	1
	31

Et sic 5.am circiter partem constituunt.

Ordo CLXXXVII.

RESTIACEÆ

(Bartl: ord: nat: p. 35. = R. Br: prodr: ed: 1. p. 243. ed: 2. p. 99. excl: *Xyride* = Mart: consp: ord: 37. = *Juncorum* genn: 2. 1.æ sectionis Juss:).

Char: essentialis.

» *Flores* plerumque diclines. *Perigon*: liberum glu» maceum 6 - raro 4 - partitum vel 6 - 4 - phyllum, » rarissime nullum. *Stam*: perigonii segmentis vel » phyllis numero æqualia iisque opposita raro pau» ciora. *Ovar*: 1-3-loculare loculis 1-ovulatis ovulis » pendulis. *Styl*: tot quot loculi liberi vel basi con» nati. *Fructus* capsularis 1 - 3 - locularis 1 - 3 - valvis » valvis medio septiferis, raro nucamentaceus inde» hiscens 1-spermus. *Sem*: inversa farinaceo-albumi» nosa. *Embr*: lenticularis in extremitate inferiori se» minis extra albumen locatus ab hylo remotus. »

Obs: Ordo habitu ludens cum *Juncaceis*, *Xyrideis* et *Cyperaceis*, sed fructificatione obscurus, et forsan in posterum melius dividendus in tot ordines quot sunt sectiones a cl: Bartl: propositæ, sc: 1. Desvauxieæ (*Centrolepideæ* alior:) *perigonio* 0.; *stam*: 1.; *ovar*: solitario vel 3-18. axi communi adnatis; *utriculis* 1-spermis (gen: 3.). 2. Restioneæ *perigonio* instructæ; *antheris* simplicibus 1-locularibus; *ovar*: 2-3-loculari;

fructu capsulari (gen: 10.). 3. ERIOCAULEÆ uti RESTIONEÆ sed *antheris* 2-locularibus (gen: 5.). Herbæ vel suffrutices fere omnes exotici præsertim ex terris australibus, perpauci inter tropicos, plerique rhizomate squamato perennantes, foliis simplicibus vel nullis, culmis nudis vel vaginatis, floribus sæpissime aggregatis spicatis vel capitatis bracteatis parvis.

I. RESTIO Lin: gen: ed: Schreb: n. 1495. = Spr: syst: n. 208. = Lam: ill: t. 804. (*Dioëc: triandr*: L. *Triandr*: *monog*: Spr:).

» *Flores* dioici ebracteati. *Perigon*: 4 - 6 - glume » squama amenti inclusum, glumis interioribus acu- » tiusculis. MASC: *Stam*: 2-3. antheris simplicibus 1- » locularibus peltatis. FOEM: *Styl*: 2-3-partitus. *Caps*: » 2-3-locularis angulis salientibus dehiscens. *Sem*: in » loculis solitaria. »

Obs: Genus constans 50. circiter stirpibus ex *N. Holl*: vel *C. B. S.* difficillime determinandis, culmis plerumque aphyllis vaginatis vaginis inde fissis, simplicibus vel ramosis, floribus in amenta seu spicas solitarias vel paniculatas dispositis. Rari occurrunt in herbariis nostris, rariores in hortis. Possideo *R. tetraphyllum* = Labill: N. Holl: II. p. 77. t. 226. 227. ex dono Auctoris. Culmi erecti semi-teretes ramosi vaginis obtusis, ramuli steriles (folia quorundam) alternatim fasciculati singuli 2-3-chotomi setacei, rami fertiles panicula composita terminati, amenta seu spicæ pedunculatæ globoso-ovatæ acuminato-squamosæ, flores masculi 6-glumes fœminei 4-glumes.

I. Eriocaulon Lin: gen: ed: Schreb: n. 132. = Spr: syst: n. 3069. = Lam: ill: t. 50. (*Triandr*: *trigyn*: L. *Monoëc*: *androgyn*: Spr:).

» *Flores* in capitulum androgynum, squamis 1 - » floris extimis sæpius vacuis involucrantibus. *Perigon*: » duplici serie 4-6-phyllum. Masc: centrales perigo- » nii foliolis interioribus infra connatis. *Stam*: 4 - 6. » antheris 2-locularibus. Foem: periphærici perigonii » foliolis interioribus liberis. *Styl*: 1. stigmatibus 2-3. » *Caps*: *Restionis*. »

Obs: Genus constans 35. circiter stirpibus exoticis præsertim ex *Amer*: bor: et austr: ac ex *C. B. S.*, herbaceis paludosis vel lacustribus, foliis radicalibus numerosis linearibus glabris vel pubescentibus, caule sub-nullo dense foliato, scapis indivisis varie angulatis basi vagina integra inclusis apice capitatis, capitulis solitariis parvis; ex quibus omnibus nec non ex numero staminum et loculorum in capsula sectiones ac species non sine difficultate determinantur. Rarissime occurrunt in herbariis vel hortis nostris nonnullæ species, inter quas seqq: tamquam magis dubias vel novas a cl: Martio communicatas enumero.

1. *E. densum* = Mart: in sched: (*Brasil*:). Plantula densissime cæspitosa, folia omnia radicalia in globulum diam: vix pollicari fasciculata linearia leviter striata uti scapi puberula, scapi palmares et ultra erecti tenuissime filiformes ac fere capillares levissime spiraliter sexangulati, capitulum pauciflorum squamis extimis vacuis involucralibus ovatis scariosis

floralibus duplo longioribus radiantibus lanceolatis glaberrimis niveis; ob flosculorum tenuitatem neque in hac neque in sequenti staminum numerum et capsulæ structuram determinare potui. = 2. *E. plumbeum* = Mart: in sched: (*Brasil:*). Priori fere duplo elatius caulescens, folia sparsa lineari-lanceolata acuminata margine ciliolata, scapi ut in priori sed glaberrimi, capitulum duplo minus densissimum squamis omnibus arcte adpressis plumbeis tomentosis.

Obs: geographica circa *Restiaceas.*

Restiaceæ omnes exoticæ circiter . . . 150

Ordo CLXXXVIII.

CYPERACEÆ

(DC. fl: fr: III. p. 99. = R. Br: prodr: ed: 1. p. 212. ed: 2. vol. I. p. 68. = Bartl: ord: nat: p. 32. = *Cyperoideæ* Juss: gen: p. 26. = Mart: consp: ord: 15. = J. S. Hill: fam: I. p. 62. t. 12. = *Calamariarum* pars L., Bertol:).

Char: essentialis.

» *Flores* hermaphroditi vel diclines singuli squama
» (*palea*, *gluma* quorund:) stipati. *Perigon*: nullum vel
» setosum, rarius membranaceum 1-pluri-valve (*co-*
» *rolla* L., *nectarium* Turner). *Stam*: libera hypogyna
» sæpius 3. nunc 1-2. quandoque 4-6., rarissime 12.,
» antheris terminalibus 2-locularibus loculis rima
» longitudinali dehiscentibus. *Ovar*: liberum, ovulo
» solitario erecto fundo loculi adfixo. *Styl*: 1., stig-
» matibus 2-3. interdum 2-fidis. *Fructus* nucamen-
» taceus (*caryopsis* DC. Spr:, *nux* R. Br:, *akenium*
» Kunth) 1-spermus indehiscens quandoque perigonio
» demum urceolato inclusus. *Sem*: farinaceo-albumi-
» nosum. *Embr*: lenticularis in basi seminis extra
» albumen positus. *Plumula* inconspicua. »

Obs: Ordo valde naturalis, *Gramineis* affinis, a quibus differt præsertim squama seu gluma *solitaria*, foliorum vagina *integra*, culmo plerumque *enodi*, nec non, monente R. Br:, seminum structura et germi-

natione, constans ex BARTL: 60. circiter generibus in duas tribus divisis sc: *Caricineas* et *Cyperinas* prout flores sunt *diclines* vel *hermaphroditi*. Herbæ radice annua vel perenni raro suberosa, foliis vaginantibus vagina integra simplicissimis integerrimis angustis canaliculatis, culmo tereti vel varie angulato plerumque simplicissimo basi tantum vaginato vel foliato raro nodoso-articulato et ramoso, floribus spicatis secus rachidem alternis raro solitariis. Utilitas et usus plantarum hujusce ordinis varius; solum firmant in paludibus et fluminum ripis, stramenta stabulis suppeditant, ad texendas storeas sediculas et alias supellectiles inserviunt.

Trib: I.

CARICINEÆ (Flores diclines, spicis androgynis vel 1-sexualibus. Gen: 11.).

I. ELYNA Schrad: fl: germ: I. p. 155. = Spr: syst: n. 214. = *Caricis* spec: All:, Schk:, Vill: = *Kobresiæ* sp: W. (*Monoêc*: *triandr*: W. *Triandr*: *monog*: Spr:).

» *Flores* monoici. *Spica* androgyna. *Perigon*: duplex 1-valve, exter: stam: 3., inter: pistillum stigmatibus 3. involvens. *Caryops*: nuda triquetra. »

Obs: Genus constans unica stirpe sequenti a *Carice* dirempta.

✻ 1. *E. spicata* = Schrad: l. c. = Spr: syst: I. 188. = *Carex Bellardi* All: n. 2293. t. 92. f. 2. Schk: caric: n. 6. t. D. f. 16. *Kobresia scirpina* W. sp: IV. 205. (*Eur*: alpibus. *Pedem*: in alpibus *di Ussey* prope

l'*Autaret* in saxorum rimis ALL: l. c. c. descr: Ubique in pascuis *M. Cenisii* RE fl: segus: p. 78. Ad montem *Rosa* et *Turlo* BELLARD: fl: acon: II. p. 105. sub *Kobresia scirpina*). Perenn: Cæspitosa glabra, folia radicalia ex vaginis atratis nitidis anguste linearia striata erecta culmos simplicissimos sub-æquantia, spica erecta simplex sub-pollicaris, flores minimi.

II. CAREX Lin: gen: ed: Schreb: n. 1407. excl: paucis stirpib: = Spr: syst: n. 3087. = Lam: ill: t. 752. (*Monoëc*: *triandr*: L.).

» *Flores* diclines rarissime hermaphroditi. *Spicæ* » (*amenta* L.) undique squamis imbricatis 1-floris. » MASC: *Perigon*: 0. *Stam*: 3. FOEM: in eadem vel di- » versa spica monoici vel dioici. *Perigon*: 1 - valve » persistens demum capsulare. *Stigm*: 2-3. *Caryops*: » perigonio tunicata. »

Obs: Genus a priori distinctum præcipue fructu *tunicato* nec *nudo*, præ ceteris forsan difficillimum pro stirpibus numerosissimis determinandis (280. circiter) varie ab Auctoribus divisum ex spicarum spicularumque numero, sexu florum, præsentia vel defectu foliorum in culmo, vaginarum forma ac longitudine, stigmatum numero etc. Herbæ perennes cæspitosæ nonnumquam repentes per orbem sparsæ maxime in regionibus frigidis et temperatis, raræ intra tropicos. Cons: inter alios præsertim SCHKUHR hist: des Carex traduct: DE LA VIGNE Leipz: 1802. et suppl: 1806.; DEWEY americ: journ: of sc: and art: vol. VII. p. 264. et vol. VIII. p. 93.; SCHWEIN: monogr: du Carex in bull: univ: 1826. Avril p. 428.

I.

Spica solitaria.

⁂ *Dioica.*

⁂ 1. *C. dioica* = L. sp: 1379. non Vill: nec Host: = Spr: syst: III. 806. = *C. Linnæana* Schk: p. 3. n. 1. t. A. n. 1. Vern: *Lesca* uti ceteræ stirpes indigenæ et multæ inter alia *Cyperacearum* genera (*Eur*:, *Amer*: bor: *Pedem*: in pratis humidis *di Frossasco* All: n. 2290. In pratis montanis *di Rifredo* qua ex *Tenda* itur in valle *di Pesio* ad fontium frigidiorum scaturigines All: auct: p. 47. Circa lacum *M. Cenisii* in lacusculo supra *la Piana di S. Nicola* Re fl: segus: p. 77.). Perenn: Repens stolonifera humilis, folia linearia parca culmique glabri, spica breviuscula, stigmata 2., fructus erecti oblongo - lanceolati serrulati. Huc referenda *C. Linnæana* quam cl: Balbis enumeravit in misc: alt: p. 34. a Spr: omissa; specim: mea de utraque non differunt; eamdem opinionem emisit cl: Gaud: fl: helv: VI. p. 26.

⁂ 2. *C. Davalliana* = Sm: brit: III. p. 964. = Spr: syst: III. 806. = Schk: p. 4. n. 1. B. t. 9. n. 2. *C. dioica* Vill: delph: II. p. 193. et Host: gram: I. p. 32. t. 41. non L. (*Eur*: *Pedem*: in spongiosis montanis *Buxoleni* in prov: *Segusiana* Re app: III. p. 17. Ex *M. Cenisio* retulit Berterus. In pratis dictis in *Carogna di Prato* non rara Biroli fl: acon: II. p. 105.). Vix a priori diversa, cum qua probabiliter confusa a Botanicis nostris priusquam cl: Re illam ad trutinam

revocavisset, radice *fibrosa* nec repente, foliis culmisque retrorsum *scabris*, fructibus *recurvatis triquetris* margine superne *scabris*; flores ex specim: meis paullo majores ac remotiores quam in *C. dioica* L.

❋❋ *Spica androgyna.*

❋ 3. *C. pauciflora* = Lightf: fl: scot: II. p. 543. t. 6. f. 2. = Spr: syst: III. 806. = Schk: p. 10. n. 4. t. A. n. 4. *C. Leucoglochin* L. suppl: 413. (*Eur*: med: et bor: *Pedem*: in *M. Cenisio* ac in spongiosis summarum Alpium sed rara Balb: misc: alt: Re fl: segus: p. 77. In sylvis *S. Petri di Morezzo* frequens Biroli fl: acon: II. p. 106.). Habitus præcedentium, sed spica laxiuscula sub-4-flora, flos masculus terminalis sub-solitarius, stigmata sæpius 3., fructus reflexi glaberrimi, squama fœminea caduca.

❋ 4. *C. pulicaris* = L. sp: 1380. = Spr: syst: III. 806. = Schk: p. 7. n. 3. t. A. n. 3. (*Eur*: passim. *Pedem*: in montibus et alpibus humidis et uliginosis All: n. 2291. In ericetis *di Careggio* et *Maggiora* abundans Biroli fl: acon: II. p. 106.). Differt a priori statura valde minori, foliis setaceis culmo sub-longioribus, spica multiflora, stigmatibus 2., squama fœminea persistente.

❋ 5. *C. rupestris* = All: n. 2292. = Spr: syst: III. 806. = All: l. c. t. 92. f. 1. Schk: suppl: t. Nnnn f. 200. (Alpib: *Pennin*: *Pedem*: in summis Alpium jugis *di Ussey* prope *l'Autaret* locis siccis et rupestribus All: n. 2292. c. descr: Ad rupes *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 78. Ibi inveni cum Bertero loco dicto

Eau blanche sed rara). Humilis, folia graminea plana culmo sub-triquetro breviora, spica uncialis et ultra floribus fœmineis 3-5. ad basim spicæ squamis aristatis stigmatibus 3. Etsi cl: W. sp: IV. 214. 215. stirpem Allionii diversam credidit a *C. Petræa* Wahlemb:, attamen Wahlemb: ipse in fl: jap: demum eandem esse existimavit. Cons: Gaud: fl: helv: VI. p. 33. in obs:

❀? 6. *C. capitata* = L. sp: 1374. = Spr: syst: III. 807. = Schk: p. 6. n. 2. t. Y. n. 80. (*Eur*: bor: *Pedem:* ad radices montium locis paludosis minime rara All: n. 2294.). Planta pro *Pedem*: dubia et post All: ab aliis Botanicis nostratibus haud enumerata. Possideo unicum exemplar a cl: Bellardi lectum in alpibus *di Ussey* locis humidiusculis, quod parum quadrat cum citata ic: Schk:; statura valde humilior, folia plana latiora et fere ut in *rupestri* sed culmum sub-æquantia, spica sub-globoso-ovata ut in *capitata.* In citata scheda Bellard: hæc lego: « *C. capitata non est? C. spica unica sub-ovata androgyna glumis omnibus longe aristatis. Nob:* » Nec videtur planta All: ad *capitatam* Sut: pertinere, hæc enim, monente cl: Gaud: fl: helv: VI. p. 26., eadem est ac *C. dioica* L.

II.

Spicis aggregatis.

1. *Spiculis omnibus androgynis.*

❀ Capitatis.

† *Stigmatibus* 2.

❀ 7. *C. fœtida* = All: n. 2297. = Spr: syst: III. 808. = Schk: p. 29. n. 16. t. H h n. 96. (Alpib: *Helvet*:, *Sabaud*:, *Delphinat*: *Pedem*: in spongiosis summarum Alpium frequens All: n. 2297. In editissimis atque frigidis jugis *M. Cenisii* et *all'Assiette* Re fl: segus: p. 78. Ad radices Alpium vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 106.). Generatim elata, folia plana lineari-lanceolata elongata culmum triquetrum sub-æquantia, spiculæ glomeratæ in capitulum ovatum fuscum superne masculæ, fructus 2-fidi. Varietatem memorat cl: Biroli l. c. constanter pusillam vix pollicarem quæ *distincta species videtur*; sed de statura unice locutus est Auctor noster.

❀ 8. *C. incurva* = Lightf: Scot: II. p. 544. t. 24. = Spr: syst: III. 808. = Schk: p. 33. n. 19. t. Hh n. 95. *C. juncifolia* All: n. 2296. t. 92. f. 4. (Alpib: *Eur*: med: et bor: *Pedem*: in valle *Ursina* et *Chamony*, in paludosis *M. Cenisii* et alpibus *di Ussey* All: l. c. sub *C. juncifolia*. Re fl: segus: p. 78. In pratis alpinis præsertim ad *M. Morum* Biroli fl: acon: II. p. 107. sub *C. incurva*). Valde priori humilior, nec

fœtidum odorem scatens, ceterum vix diversa foliis anguste linearibus, culmo demum incurvo, fructibus rostratis nec 2-fidis.

❋ 9. *C. cyperoides* = L. suppl: 413. = Spr: syst: III. 808. = Schk: p. 46. n. 28. t. A n. 5. (*German:*, *Sibir:*, *Anglia. Pedem:* ad radicem montis *Ossulano* unice observavit Biroli fl: acon: II. p. 106.). Differt a præcedentibus præsertim spiculis numerosioribus arcte globoso - capitatis superne fœmineis, capitulo bracteis 3-4. longissimis foliiformibus inæqualibus involucrato, quod ei faciem *Cyperi* præbet; fructus sunt 2-fidi sicuti in *C. fœtida* sed lanceolato-lineares acerosi. Stirps admodum rara.

†† *Stigmatibus* 3.

❋ 10. *C. curvula* = All: n. 2295. t. 92. f. 3. = Spr: syst: III. 808. = Schk: p. 42. n. 25. t. H h n. 17. (Alpib: *Eur*: med:, *Transylv:*, *Caucaso. Pedem:* in summis jugis *M. Sylvii* et *M. Rosa*, in alpinis editioribus *di Ussey* All: l. c. Incolit generatim Alpium frigidarum pascua All: auct: p. 47. Communis supra Alpes Re fl: segus: p. 77. Ad montem *Moro* unice observavit Biroli fl: acon: II. p. 107.). Facile distinguitur foliis angustis rigidis culmo parum longioribus unilateraliter curvatis, capitulo oblongo nudo spiculis superne masculis, fructibus ovato-compressis acuminatis.

❀❀ Spiculis sessilibus alternis.

† *Stigmatibus* 2.

❀ 11. *C. loliacea* = L. sp: 1382. = Spr: syst: III. 808. = Schk: p. 27. t. E e n. 91. (*Suecia*, *German*: *Pedem*: in valle *Pisii* prope *Carthusiam* locis humidis, in montibus *Limoni* Bellard: app: p. 44.). Folia graminea mollia culmo sub - triquetro ad medium usque foliorum longiora, spiculæ 3 - 6. sub - ovatæ remotiusculæ inferne masculæ, fructus ovati mutici teretiusculi glaberrimi maturitate atrati. Sub nomine *C. loliaceæ* veniunt variæ species, veluti *C. muricata* L., *C. divulsa* Good:, *C. Schreberi* W. etc.; unde stirps Linnæana adhuc obscura. Ceterum planta a cl: Bellardi reperta perfecte quadrat cum citata ic: Schk:, nec confundenda cum *C. tenella* ejusdem Auctoris (p. 28. n. 15. t. P p n. 104.) uti fecerunt cll: W. et Spr:; valde enim differunt etiam habitu ceu constat ex comparatione utriusque iconis, etsi idem Schk: in suppl: p. 18. t. A n. 47. illam tamquam simplicem var: *loliaceæ* consideravit.

❀ 12. *C. tripartita* = All: n. 2298. t. 92. f. 5. = Spr: syst: III. 809. = *C. lobata* Schk: p. 34. n. 20. t. I i n. 18. (Alpib: *Graj*:, *Cott*:, *Pennin*: *Pedem*: in montibus *di Grassoney* et vallis *Augustæ Prætoriæ*, in *M. Magni S. Bernardi* All: l. c. In *M. Cenisio* loco dicto *l'Eau blanche* Re fl: segus: p. 78. Ad radices Alpium frequens Biroli fl: acon: II. p. 108. sub *C. lobata*). Folia planiuscula culmum strictum basi

tantum foliatum sub - æquantia, spiculæ sub - ternæ approximatæ superne masculæ basi bracteatæ, fructus oblongi acuminati nervosi. Planta et fig: ALL: perfecte quadrant cum citata descr: et ic: SCHK:; quidquid nonnulli Botanici nostrates de identitate dubitent (1), equidem multam habet affinitatem cum *C. divisa* HUDS: n. 20.; planta pariter dubia, sed tum ab hac cum a *C. microstyla* GAY differre probavit cl: GAUD: fl: helv: VI. p. 38. obs: 11. An *C. lobata* a cl: BELLARDI enumerata app: p. 42., quam dicit in summis Alpibus *minus frequentem*, eadem sit ac *tripartita* ALL:, asserere non ausim, pauca enim nec perfecta specim: possideo; magis accedere videtur ad *C. microstylam*, quo casu novissima hæc stirps inter pedemontanas esset recensenda.

❀ 13. *C. stellulata* = Good: act: soc: Linn: Lond: II. p. 144. = Spr: syst: III. 809. = Schk: p. 55. n. 34. t. C n. 14. *C. muricata* Leers: et fl: dan: t. 284. non L. (*Eur*: passim. *Pedem:* in uliginosis montanis et sub-montanis RE fl: segus: p. 77. In pratis et ad rivulorum margines *Venariæ*; circa *Augustam Præ-*

---

(1) In quodam mss: cl: BIROLI hæc lego: « De hac stirpe jam » et alii summi dubitarunt Botanici, et præ ceteris Pedemontani » scientes, hanc stirpem statutam fuisse a cl: ALL: super unicum » specimen a cl: BELLARDI propositum. Jam W. pro *C. lobata* HALL: » habuit *tripartitam* ALL: a qua tamen valde distat. Ab humanis- » simo BELLARDI mihi concessum fuit ut ad examen reducerem uni- » cum illud specimen ...; socium habui amicum PIOTTAZ in examine. » BELLARDI illud servat cum aliis duobus florentibus. Sed omnibus » recte perpensis, suasi fuimus, *C. tripartitam* ALL: nil aliud esse » nisi varietas insignis *C. curvulæ* L. »

toriam loco dicto *le Basier* frequens BALBIS misc: bot: p. 44. In pratis sterilibus udisque *della Praglia di Pianezza* atque *Venariæ* RE fl: tor: II. p. 114. In pratis uliginosis frequens BIROLI fl: acon: II. p. 109.). Folia firma canaliculata apice sub - triquetra ibique scabriuscula culmum semi-teretem basi tantum foliatum sub-æquantia, spiculæ sub-quaternæ remotiusculæ inferne masculæ demum squamosæ inferiores bracteatæ, fructus ovati rostrati stellatim divergentes.

❀ 14. *C. muricata* = L. sp: 1382. = Spr: syst: III. 810. = Schk: p. 25. n. 13. t. E f. 22. Ic: taur: vol. 1. t. 86. (*Eur:* passim. *Pedem*: in pratis sub-humidis et circa lacus præsertim ad oras sylvarum vulgaris ALL: n. 2306. In pratis spongiosis *della Mandria* atque etiam ad sepes inter *Venariam* et *Altessanum* RE fl: tor: II. p. 113. In pratis uliginosis ad fossas vulgaris BIROLI fl: acon: II. p. 109. *Sardin*: in pascuis humidis MORIS st: sard: II. p. 11.). Folia latiora quam in priori plana culmum triquetrum plerumque superantia, spiculæ 5-8. approximatæ superne masculæ superiores confluentes inferiores basi longe bracteatæ, fructus oblongi hinc convexi inde planiusculi scabri apice 2 - dentati divergentes. Variat spiculis paucioribus, foliis cæspitosis recurvo - pendulis (*C. nemorosa* GAUD:), vel culmo humiliori foliis firmulis erectis (*C. alpina* GAUD: *C. muricata β* SCHK:?).

❀ 15. *C. brizoides* = L. sp: 1381. = Spr: syst: III. 810. = Schk: p. 52. n. 32. t. C et U n. 12. (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis montium subalpinorum *Eporediensium*, ad sepes inter *Settimo Torinese* et *Brandizzo*, in pratis *di Borgomasino* et in sylva-

ticis uliginosis *di Frossasco* ALL: n. 2305. Sat frequens est ubique in agro *Pedemontano* ad sepes et locis montanis et secus prata non tamen irrigua ALL: auct: p. 47. In agro *Segusiensi* locis herbidis incultis RE fl: segus: p. 77. In sepe ante vineam *Reginæ*, in pascuis inter *Valentinum* et *la Molinetta*, atque in sylvis *della Mandria* RE fl: tor: II. p. 113. In pascuis siccis *Ticini* et *Padi* non rara BIROLI fl: acon: II. p. 109.). Valde elata gracillima, folia angusta mollia culmum sub-nudum nutantem superne scabrum subæquantia, spiculæ sub-distichæ 5-9. fere contiguæ sub-cylindricæ curvulæ inferne masculæ, fructus elongati ciliati apice 2-dentati.

❋ 16. *C. Schreberi* = W. act: Berol: 1824. p. 38. et sp: IV. p. 225. = Spr: syst: III. 811. = Schk: p. 49. n. 30. t. B n. 9. *C. præcox* Schreb: spic: p. 63. non Jacq: (*Eur*: passim. *Pedem*: locis declivibus siccisque secus *Padum* ac in horto magno *Valentini* abunde BALBIS misc: bot: p. 41. RE fl: tor: II. p. 112. In pascuis siccis nec deest prope urbem *Novariæ a S. Bartolomeo* BIROLI fl: acon: II. p. 108. *Sardin*: in pascuis arenosis MORIS st: sard: I. p. 49.). Folia plana anguste linearia margine scabriuscula culmo gracili 3-gono superne nudo breviora, spiculæ 3-6. congesto-contiguæ ovatæ inferne masculæ, fructus ovato-acuti nervoso-striati ad angulos tantum scabriusculi apice breviter 2-dentati.

❋ 17. *C. leporina* = L. sp: 1381.? non W. = Spr: syst: III. 811. = Leers: hb: 199. t. 14. f. 6. *C. ovalis* Good: car: n. 6. et W. sp: IV. 229. Schk: p. 48. n. 29. t. B n. 8. (*Eur*: passim. *Pedem*: ad radices

alpium *Bugellensium* pratis spongiosis, in pratis *di Borgomasino* et in valle *di Bros* abunde All: n. 2303. In valle *Segusii* ubique locis sub-humidis Re fl: segus: p. 77. In sylvis *della Mandria* et in pratis prope ædem *S. Pancratii* alibique Re fl: tor: II. p. 112. sub *C. ovali*. In pratis uliginosis collium Biroli fl: acon: I. p. 108. sub eodem. In palustribus *Sardin:* Moris st: sard: I. p. 48.). Priori valde affinis, sed spiculis sub-senis, fructibus ovato-compressis margine serratis præsertim satis distincta. Facile confunditur cum seq: cum qua sæpe ab Auctoribus commutata et forsan ab ipso All:

❋ 18. *C. lagopina* = Wahlemb: act: Holm: 1803. p. 145. = Spr: syst: III. 809. = Hopp: in Sturm: fl: germ: I. fasc: 47. t. 5. *C. leporina* W. sp: IV. 229. non L. sp: ? *C. Lachenalii* Schk: p. 62. n. 41. t. Y n. 79. *C. approximata* Hopp: cent: 3. DC. fl: fr: suppl: p. 290. Gaud: fl: helv: VI. p. 54. (*Eur*: passim. *Pedem:* cum priori sed valde rarior et locis editioribus, ad oram vallis *di Bugnanco* unice observavit Biroli fl: acon: II. p. 108. sub *C. leporina*. Habeo a *M. Cenisio* ex Balb:). Distinguitur a priori statura minori, spiculis sub-ternis tantum duabus inferioribus brevioribus sæpe totis fœmineis, fructibus lævissimis apice sub-integris. Pro clariore synon: hujus et præcedentis stirpis cons: Gaud: l. c. p. 52. ad 55. Sub *C. leporina* hasce omnes conjunxit Schk: in suppl: p. 17. A n. 43. t. Fff fig: 129.

❋ 19. *C. canescens* = L. sp: 1383.? non Huds: = Spr: syst: III. 811. = Fl: dan: t. 285. *C. curta* Good:

car: n. 5. W. sp: IV. 241. Gaud: fl: helv: VI. p. 56. Schk: p. 53. n. 33. t. C n. 13. (*Eur*: passim. *Pedem*: in pratis spongiosis supra *Casotto* All: auct: p. 47. In *M. Cenisio* Re fl: segus: p. 77. In *Venariæ* sylvis Balbis misc: bot: p. 43. Re fl: tor: II. p. 115. sub *C. curta*. Ad vias oryzarum *di Confienza* et *Robbio* Biroli fl: acon: II. p. 110. Ex monte *Vallas* vallis *Valderianæ* retulit Piottaz sec: Biroli mss:). Elata, folia plicato-carinata ad marginem exasperata culmis numerosis triquetris paullo breviora, spiculæ ovatæ sub-senæ inferne masculæ remotiusculæ immo inferiores valde remotæ ut spica interrupta adpareat, fructus ovatus glaber apice indivisus. An vera *C. canescens* L. eadem sit ac *C. curta* Good: valde dubitant Auctores et præsertim Schk: l. c. p. 55., ubi suspicatur primam nondum inventam fuisse in *Eur*: merid:, et Gaud: l. c. p. 58. in obs: Specim: pedemontana de utraque possideo, nec differunt nisi statura in *C. canescenti minore*, spiculis *tenuioribus* magis *approximatis* nec interruptis.

❀ 20. *C. divisa* = Huds: angl: 405. = *C. divisa* et *C. Bertolonii* Spr: syst: III. 809. n. 36. et 811. n. 63. = Schk: p. 23. n. 11. t. R et V v n. 61. *C. cuspidata* Bertol: rar: lig: pl: dec: I. p. 25. n. 10. *C. Bertolonii* Schk: app: A p. 5. t. Rrrr n. 208. (*Anglia*, *Gallia*, *Ital*: In palustribus *Sarzanæ* Bertol: am: ital: p. 72. nec non copiose in *Albaro al Paradiso* ante ædes *Saluzzo* ibid: p. 204. *Sardin*: in pascuis maritimis Moris st: sard: I. p. 48.). Differt a priori præsertim spiculis acutioribus magis approximatis superne masculis, fructibus ovato - compressis

apice 2-dentatis. Perperam a cl: Schk: et Spr: distincta a *C. Bertolonii*, quæ differt tantum statura minori, spiculis paucioribus; nam Bertolonius ipse in am: ital: l. c. monet plantam quam prius distinxerat sub *C. cuspidata*, eandem esse stirpem in statu macriori; idem observo ex specim: meis.

❀ 21. *C. intermedia* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 154. = Spr: syst: III. 812. = Schk: p. 20. n. 9. t. B n. 7. *C. arenaria* Vill:, All:, Leers: non L. (*Eur*: passim. *Pedem*: secus *la Dora* in arenosis All: n. 2299. sub *C. arenaria*). Folia plana carinata firma ad marginem scabra culmis erectis triquetris paullo breviora, spiculæ numerosæ valde approximatæ superiores fere congestæ terminalis et inferiores plerumque fœmineæ intermediæ masculæ, fructus ovati acuti striato-nervosi apice 2-fidi. *C. arenaria* L. cum qua vel cum seq: *intermedia* commutata fuit a cl: All:, differt statura *minori*, spiculis *acutioribus* superioribus *masculis* reliquis *androgynis* apice masculis, fructu *marginato* vix 2-dentato, nec crescit in agro *Pedemontano* quod sciam.

❀ 22. *C. repens* = Bellard: app: p. 42. = Spr: syst: III. 812. = Schk: app: A p. 8. n. 16. t. I i i n. 135. (*Pedem:* abunde secus torrentem dictum *Acqua d'Or* locis arenosis a *Brandizzo*, ad *Clavarium* Bellard: l. c. Secus torrentem *Sangone* Re fl: tor: II. p. 111.). Priori et *arenariæ* valde proxima, sed squamis *elongatis*, spiculis *tenuioribus* et fructibus *margine proprio carentibus* diversa; sexus uti in *arenaria*.

❀ 23. *C. elongata* = L. sp: 1383. = Spr: syst: III. 812. = Schk: p. 60. n. 39. t. E n. 25. (*Eur*:

passim. *Pedem*: in alpibus *Valdensium*, circa lacus *Canapicienses*, et in pratis *di Fenestrelle* All: n. 2308. In pratis spongiosis alpium *di Casotto* All: auct: p. 47. Ad fossas in pratis *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 114. Ad rivulos in collibus frequens Biroli fl: acon: II. p. 110.). Folia radicalia dense cæspitosa culmea parca omnia anguste linearia, culmi elatissimi triquetri graciles sub-nutantes, spiculæ numerosæ multifloræ remotiusculæ (in ic: Schk: sub-approximatæ), in specim: meis et ex descriptionibus Auctorum ovato-cylindricæ elongatæ inferne masculæ (flosculis paucis), fructus sub-divergentes oblongi squamas obtusas longe superantes.

❋ 24. *C. remota* = L. sp: 1383. non Thb: = Spr: syst: III. 239. = Schk: p. 56. n. 35. t. E n. 23. (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis sub-humidis secus flumina atque etiam in collibus *Taurinensib*: All: n. 2307. Ubique in locis humidis et umbrosis Re fl: segus: p. 77. Prope *Venariam*, in alnetis supra *la Molinetta* et secus *Sturam* Re fl: tor: II. p. 114. In sylvis *S. Petri di Morezzo* Biroli fl: acon: II. p. 110. *Sardin*: in sylvis *Tempio* Moris st: sard: III. p. 12.). Folia angustissima elongata mollia floralia culmum gracilem teretiusculum superantia, spica longissima spiculis ovato-oblongis inferne masculis inferioribus præsertim remotissimis solitariis, fructus ovato-oblongi acuminati apice obsolete 2-fidi. *C. remota* Thb: pertinet ad *C. gibbam* W. *Japonicæ* incolam.

❋ 25. *C. divulsa* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 160. = Spr: syst: III. 812. = Schk: p. 25. n. 12. t. D d et W w n. 89. *C. canescens* Huds: non L.

(*Anglia*, *Austria*, *Helvet*:, *Ital*:, *Caucaso*. *Pedem*: in umbrosis collium et planitiei frequens Balbis misc: bot: p. 41. Re fl: tor: II. p. 113. Agro *Novariens*: crescit cum *C. muricata* a qua vix distinguenda *spiculis inferioribus minus divergentibus* Biroli fl: acon: II. 109. *Genuæ* secus aquæductum *Doria* Bertol: am: ital: p. 204. *Sardin*: in pascuis humidis Moris st: sard: I. p. 48.). Spica sub-decomposita basi sub-ramosa, spiculæ ovatæ superne masculæ inferiores compositæ ramosæ, fructus ovati erecto-patentes glabri. Habitus *C. muricatæ* n. 14., sed spica *decomposita*, fructibus *glabris erectiusculis* præsertim distincta.

❋ 26. *C. vulpina* = L. sp: 1382. = Spr: syst: III. 813. = Schk: p. 22. n. 10. t. C n. 10. (*Eur*: passim. *Pedem*: non infrequens ad oras sylvarum secus alveos fluminum et lacus *Canapicienses* All: n. 2304. Re fl: segus: p. 77. et fl: tor: II. p. 112. Secus aquæductus in oryzis vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 108.). Valde elata, folia late linearia plana culmum subulato-triquetrum sub-æquantia, spica elongata constans 5-8. spicis partialibus compositis basi bractea foliacea suffultis, spiculæ aggregatæ superne masculæ, fructus grandiusculi oblongo-triangulares apice 2-dentati maturitate valde divergentes ut spica tota squarrosa demum adpareat.

❋ 27. *C. paniculata* = L. sp: 1383. = Spr: syst: III. 813. = Schk: p. 40. n. 24. t. D n. 20. et app: A p. 16. n. 38. t. T t t n. 163. pro var: (*Eur*: passim. *Pedem*: locis montanis spongiosis atque etiam ad oras lacuum minime rara All: n. 2302. In spongiosis *M. Cenisii* et prope *Segusium* abunde in pratis *di Croace*

Re fl: segus: p. 77. In spongiosis *della Mandria* loco dicto *il Bevidor*, versus *Sturam* et prope *l'Idraulica* Re fl: tor: II. p. 115. Ad radices Alpium locis humidis secus *Atison* atque *al Piano di Fariolo* Biroli fl: acon: II. p. 110.). Facies prioris, sed spica valde ramosa et reapse paniculata spicis seu ramis alternis elongatis interrupte spiculatis basi sub-nudis, fructibus minoribus nitentibus præsertim distincta; ex natura soli variat statura et panicula plus minus composita, quandoque vix ramosa; hanc habeo ex locis humidis circa *Albam* a Bertero lectam.

❋ 28. *C. paradoxa* = W. act: acad: Berol: 1794. p. 39. t. 1. f. 1. et sp: IV. 243. = Spr: syst: III. 813. = Schk: p. 38. n. 23. t. E n. 21. (*German*:, *Helvet*:, *Hungar*: *Pedem*: in valle *Augustæ Prætoriæ* ex Piottaz sec: Balbis misc: bot: p. 47.). A *C. paniculata* diversa spica *coarctato* - non *laxe* paniculata, squamis *mucronulatis* nec *muticis*, fructibus *minoribus* nec tam *nitentibus*. Ceterum hæ duæ stirpes æque ac *C. teretiuscula* Good: ita similes, ut vix liceat eas separare. Forsan omnes ab eodem typo, sc: *C. vulpina*, provenientes? Cons: tamen Gaud: fl: helv: VI. p. 40. ad 44.

†† *Stigmatibus* 3.

❋ 29. *C. hybrida* = Spr: syst: III. 813. = *C. bipartita* All: n. 2301. t. 89. f. 1. *C. lacustris* Balb: in litt: sec: Schk: *Kobreria caricina* W. sp: IV. 206. = Schk: app: t. Rrr n. 161. DC. fl: fr: suppl: p. 298. n. 1766 b (*Anglia*, Alpib: *Graj*:, *Delphinat*:

Pedem: in alpibus *di Ussey* et in *M. Cenisio* All: l. c. c. descr: Re fl: segus: p. 78.). Planta habitu fere proprio, folia radicalia cæspitosa angustissima linearia rigidiuscula scabra acutissima culmo nudo teretiusculo striato glabro duplo triplove breviora; spica breviuscula spiculis sub-quaternis approximatis (infima quandoque remotiuscula) superne masculis, fructus oblongi teretiusculi squamas ovatas mucronatas laxas æquantes. In tot tantisque plantis viventibus exsiccatisve a me attento examini subjectis raro vidi spiculam infimam remotam, etsi fere semper paullo grandior sit, unde perperam a cl: All: *Carex* hæc *bipartita* dicta et male picta.

❀ 30. *C. Linkii* = Schk: app: B n. 18. t. B b b n. 118. = Spr: syst: III. 814. = *C. gynomane* Bertol: rar: ital: pl: dec: II. ed: 1. p. 43. n. 9. et am: ital: p. 83. *C. tuberosa* Loisl:? (*Lusitan*:, *Ital*:, *Sicil*:, *Gallia*. *Sarzanæ* ad margines viarum et inter rupes amphiteatri *Lunensis* Bertol: l. c. c. descr: *Sardin*: in sylvis montanis frequens Moris st: sard: I. p. 48.). Priori valde affinis, sed differt foliis margine tantum scabriusculis culmum triquetrum graciliorem basi foliosum sub-æquantibus, spiculis paucioribus remotis suprema quandoque folio filiformi suffulta, squamis lanceolato-linearibus acuminatis.

❀❀❀ Spiculis androgynis pedunculatis.

❀ 31. *C. atrata* = L. sp: 1386. = Spr: syst: III. 814. = Schk: p. 65. n. 44. t. X n. 77. (Alpib: *Eur*: *Pedem*: vulgaris in pratis spongiosis et pascuis Al-

pium ALL: n. 2309. In *M. Cenisio* et in alpibus *Javenensib*: RE fl: segus: p. 77. Secus *Atison* in magna *Ossulæ* valle non rara BIROLI fl: acon: II. p. 107.). Elatiuscula, folia late linearia plana culmo acute triquetro breviora, spiculæ sub-quaternæ ovatæ sub-approximatæ pedunculo duplo longiores atro-purpureæ sæpius superne fœmineæ, stigmata 2-3., fructus ovato-compressi læviusculi (sub lente muriculati) apice integri vel obiter emarginato-mucronulati. Stirps speciosa pro genere, inspecto maxime colore et magnitudine spicularum, sexu valde varians, plerumque tamen stam: et stigm: 3. Cl: GAUD: fl: helv: VI. p. 65. huc refert tamquam var: *C. nigram* ALL: de qua infra n. 50., sed ejus differentias constantes esse experientia docuit Botanicos nostrates.

✻ 32. *C. bicolor* = All: n. 2311. = Spr: syst: III. 814. = Schk: app: A p. 16. n. 41. t. Aaaa f. 181. Hopp: in Sturm: fl: germ: I. fasc: 47. t. 7. (In alpib: graniticis *Eur*: sed rara. *Pedem*: in summis alpibus locis uliginosis minus frequens ALL: l. c. c. descr: RE fl: segus: p. 78. *C. androgyna* BALB: addit: 97. et misc: bot: 47. In editioribus alpib: *di Formazza* rara BIROLI fl: acon: II. p. 107.). Humillima, folia plana scabriuscula apice sub-triquetra acuta culmum basi foliosum obsolete 3-gonum sub-incurvum sub-æquantia, spiculæ sub-ternæ ovato-oblongæ obtusæ pedunculos sub-æquantes ex albo et fusco variegatæ terminalis androgyna basi mascula inferiores paullo breviores plerumque in totum fœmineæ infima quandoque valde remota longiusque pedunculata, stigm: constanter 2., fructus oborati obtusissimi mucronulati

integerrimi. A *C. atrata*, pro cujus var: habita fuerat ab eximio HALL: (Helvet: 1369.), toto cœlo distat; habitu magis accedere videtur ad *C. hybridam* n. 29., sed notis allatis valde diversa.

2. *Spicula terminalis mascula solitaria.*

❋ Inferioribus fœmineis sub-sessilibus.

† *Culmo sub-aphyllo.*

❋ 33. *C. humilis* = Leys: Hall: n. 952. = Spr: syst: III. 816. = Host: gram: I. p. 50. t. 67. *C. clandestina* Good: et Schk: p. 104. n. 67. t. K n. 43. *C. prostrata* All: n. 2312. (*Eur*: passim. *Pedem*: locis udis saxosis alpium *Valdensium* non infrequens ALL: l. c. Ubique frequens in pascuis montanis RE fl: segus: p. 78. sub *C. prostrata.* In *M. Musinè* qua parte *Caselette* spectat et obviam quoque venit in locis siccis prope *S. Brigida* RE fl: tor: II. p. 115. sub *C. clandestina.* In pascuis et ericetis *di Borgomanero* non frequens BIROLI fl: acon: II. p. 110. sub eadem). Humilis, folia sub-perennantia anguste linearia canaliculata irregulariter plus minus dependentia vel prostrata culmum teretiusculum longe demum superantia, spiculæ numerosæ inferiores per totum fere culmum alternatim remotæ paucifloræ, vagina sub-inclusa terminalis ovato-oblonga acuta multiflora, stigm: 3., fructus obovati puberuli mucronati apice integri. Huc pertinent sec: DC. et GAUD: *C. argentea* VILL: et *C. scariosa* LAM: excl: syn: præter SCHEUCHZ:

†† *Culmo foliato.*

α Stigmatibus 2.

❋ 34. *C. mucronata* = All: n. 2318. = Spr: syst: III. 817. = Schk: p. 70. n. 46. t. K n. 44. (Alpib: *Eur*: med: *Pedem*: in alpibus *di Bardonneche* All: l. c. In *M. Cenisio* versus *la Novalesa* e lapidum fissuris Re fl: segus: p. 78. In pascuis summis montium *di S. Agata* versus *Canobbio* unice et rara Biroli fl: acon: II. p. 111.). Valde cæspitosa, folia numerosissima setacea culmo basi foliato gracillimo obtusissime 3-gono longe breviora, spicæ fœmineæ subbinæ rotundatæ approximatæ mascula oblonga 2 - 3. breviores, fructus oblongi hispiduli rostrati obsolete 2-fidi squama oblonga acuta longiores; stigm: certe 2. non 3. uti ex Spr:

β Stigmatibus 3.

❋ 35. *C. pilulifera* = L. sp: 1385. = Spr: syst: III. 817. = Schk: p. 99. n. 64. t. I n. 39. *C. montana* L. sp: 1385. non fl: suec: (*Eur*: passim. *Pedem*: in spongiosis prope *Envie* All: n. 2315.). Folia plana carinata culmo acute trigono sub-nudo parum breviora, spiculæ ut in priori, fructus sub-rotundi pubescentes breviter rostrati squama oblonga acuta breviores. Stirps penes nos admodum rara.

❋ 36. *C. montana* = L. fl: suec: n. 845. non sp: = Spr: syst: III. 817. = Schk: p. 90. n. 58. t. F

n. 29. *C. collina* W. sp: IV. 260. *C. globularis* W. act: acad: Berol: 1794. p. 45. t. 2. f. 1. non L. *C. montana* et *conglobata* All: n. 2314. 2316. non Kit: excl: syn: L. (*Eur*: passim. *Pedem*: vulgaris in valle *Ulciensi* et descendit etiam ad montana prata All: n. 2316. sub *C. montana* excl: syn: Mich: pertinente ad *mucronatam* sec: All: auct: p. 48. In ascensu montis *Assiette* All: n. 2314. et Re fl: segus: p. 78. sub *C. conglobata*. In sylvis *della Mandria* atque etiam in collibus Re fl: tor: II. p. 116. sub *C. collina*. *Liguria* ad radices montis *Ramazzo* Bertol: am: ital: p. 207.). Differt a priori, cui valde affinis, præsertim statura *minori*, foliis *annotinis* culmum *superantibus*, fructibus *oblongis* squamam sub-emarginatam mucronatam pilosiusculam *sub - æquantibus*. *C. conglobata* All: non est nisi eximia var: culmo foliisque *pubescentibus*, spicis fœmineis *sub-confluentibus paucifloris*. Var: *β præcocior* Gaud: fl: helv: VI. p. 76. *C. conglobata* Kit: alia planta ex *Hungar*: affinis *C. paniceæ*.

✱ 37. *C. præcox* = Jacq: austr: t. 446. non Schreb: = Spr: syst: III. 818. = Schk: p. 87. n. 56. t. F n. 27. (*Eur:* passim. *Pedem*: in pratis et clivis primovere frequentissima All: n. 2337. Re fl: segus: p. 78. et fl: tor: II. p. 117. In pascuis vulgatissima varians *spicis inferioribus androgynis*, *et spica infera radicali*, *et caule foliis breviore vel duplo longiore* Biroli fl: acon: II. p. 111. *Sardin*: in apricis collinis Moris st: sard: I. p. 49.). Hæc quoque duabus præcedentibus proxima, sed differt præsertim inflorescentia *præcociori*, spiculis fœmineis *sub - pedunculatis* quandoque *androgynis*, fructibus *sub - globosis* squa-

mas *ovatas* acutas sub-æquantibus. Huc pertinet *C. verna* VILL: non SCHK:

✻ 38. *C. tomentosa* = L. mant: 123. = Spr: syst: III. 818. = Schk: p. 89. n. 57. t. F n. 28. (*Eur*: passim, *Caucaso*. *Pedem*: in valle *Augustæ Prætoriæ* ALL: n. 2307. Prope *l'Idraulica*, in sylvis *Stupinixii* et speciatim abunde inter *l'Eremo* et *Revigliasco* RE fl: tor: II. p. 117.). Folia angustiora quam in tribus præcedentibus acutissima culmo acute trigono gracillimo basi tantum et ad spiculas folioso longe breviora, spiculæ cylindraceæ fœmineæ sub-binæ remotiusculæ breviores folio bracteiformi elongato suffultæ, fructus sub-globosi obtusi incano-tomentosi squama ovata acuminata majores.

✻ 39. *C. ericetorum* = Pollich: palat: p. 580. = Spr: syst: III. 818. *C. approximata* All: n. 2340.? = *C. ciliata* Schk: p. 102. n. 66. t. I n. 42. (*German*:, *Gallia*, *Suecia*, *Helvet*: *Pedem*: ad radicem montis *Rosa* unicam stirpem collegit CARESTIA sec: BIROLI fl: acon: II. p. 111. Ex *M. Cenisio* SER: gram: exs: cent: II. n. 171. sec: GAUD: fl: helv: VI. p. 82.). *C. montanæ* n. 36. valde accedens, sed spiculis fœmineis *oblongis* nec *sub-rotundis*, fructibus *obovatis* squamam oblongam obtusam ciliatam *superantibus* sat diversa; stirps ceterum dubia præsertim pro synonymia. Fere omnes Auctores (SCHK:, DC., GAUD:) ad *C. ericetorum* POLLICH: referunt *C. approximatam* ALL:, quod contendunt cll: W. sp: IV. 283., et SPR: syst: III. 818. n. 149. forsan auctoritate SCHK:, qui tamen demum eam distinxit in app: B p. 59. n. 71. t. Iii n. 137. Syn: HALL: et SCHEUTHZ: ab ALL: plantæ suæ

tributa reapse conveniunt *C. ericetorum*; de illis silent W. et Spr:, et in diagnosi *C. approximatæ* spiculas fœmineas hic dicit *remotiusculas*, quod certe non est in planta All: ceu mihi constat ex specim: *M. Cenisii* ab humanissimo Bonjean communicatis. *C. ciliata* Ser: in eodem monte lecta, de qua Gaud: l. c., eadem videtur; nec differt specim: in *M. Rosa* lectum a Carestia ac in hb: Biroli servatum.

❋ 40 *C. foliosa* = All: n. 2328. = Spr: syst: III. 818. Gaud: agr: helvet: II. 191. *C. flava* var: *polystachya* δ Gaud: fl: helv: VI. p. 97. *C. alba* Bart: ess: 338. excl: syn: *C. Bastardiana* DC. fl: fr: suppl: p. 293. = Ic: ? (*Gallia*, *Helvet*: *Pedem*: in udis ad radices *Assiette* All: n. 2328. Re fl: segus: p. 78.). Folia numerosa plana scabriuscula acuta culmum teretiusculum foliosum sub-æquantia, spiculæ cylindraceæ sub-æquales fœmineæ 5-6. remotiusculæ infima sæpe ramosissima, fructus læves ovati curvirostri squamas lanceolatas cuspidatas rubellas dorso flavescentes superantes. Rarissimam hanc stirpem male a Spr: definitam servandam duxi etsi nuperrime a cl: Gaud: fl: helv: l. c. cum *C. flava* L. conjuncta fuit, nam characteres ibi in obs: 1. ab hb: Scheuchz: deprompti mihi satis constantes visi fuerunt, et speciatim numerus ac figura spicularum fœminearum; habitu etiam differt ab iconibus Schk: t. F n. 26. et t. H n. 36. de *C. flava*. Valde etiam dubito num *C. Bastardiana* DC. l. c. ad plantam All:, quam ipse non citat, sit referenda, uti censuit Spr:, nulla adducta ratione; descriptio enim Candolleana non quadrat maxime quoad spiculas fœmineas quæ ibi 2. tan-

tum ac tam spiculæ masculæ approximatæ dicuntur, ut unam spicam androgynam constituere prima facie videantur.

✻ 41. *C. extensa* = Good: act: soc: Linn: Lond: II. p. 175. t. 21. f. 7. = Spr: syst: III. 819. = Schk: p. 94. n. 61. t. V n. 72. *C. punctata* Gaud: fl: helv: VI. p. 106. t. 2.? *C. Balbisii* sec: Spr: l. c. ex Schk: (*Anglia*, *Suecia*, *Helvet*:, *Ital*: Ad litora maris *Nicæens*: Balb: el: p. 4. sub *C. Balbisii*, et maris *Ligustici* DC.. fl: fr: suppl: p. 293. sub *C. extensa.* In *Ital*: superiori minime rara est ex: gr: circa *Augustam Taurinorum* et *Papiam* Gaud: l. c. sub *C. punctata. Taurini* in pratis secus *Sturam* ipse legi. *Sardin*: in palustribus *Bari* Moris st: sard: III. p. 11.). Folia glaucescentia læviuscula culmum foliosum 3-gonum sub-æquantia, spicula mascula elongata fere linearis obtusiuscula basi attenuata fœmineæ plerumque 3. remotæ mascula paullo breviores et latiores sc: ovato-oblongæ erectæ pedunculo brevi extra vaginam 2-ligulatam, fructus ovato-rostellati lævissimi pellucido-punctati apice sub-bidentati. Stirps Gaudini concinne ab Auctore descripta et picta quadrat perfecte cum plantis in agro *Taurinensi* crescentibus; vereor tamen ne eadem sit ac *C. extensa* Good: tum quia hæc non refertur a Gaud: inter synon:, tum quia cl: DC. sub *C. extensa* stirpem Gaudinianam non memorat, cum demum quia specim: mea de *extensa* quæ habeo ex Balbis: sine loci natalis indicatione, spiculas omnes referunt minores fœmineas ovato-rotundatas ac fere approximatas uti in citata ic: Schk: ab illa Gaud: diversa. Ad *C. Balbisii* quod spectat nec a DC.

nec a Gaud: enumeratam, specim: mea ex agro *Nicæensi* non differunt a planta Gaudini. An igitur hic duæ species distinctæ? Ita censuit Balb: in cit: el: *C. Balbisii* et *C. extensam* separatim enumerans.

✻ 42. *C. flava* = L. sp: 1384. = Spr: syst: III. 819. = Schk: p. 93. n. 60. t. H n. 36. (*Eur*: passim, *Amer*: bor: *Pedem:* in humidis pratorum et sylvarum frequens All: n. 2343. Re fl: segus: p. 77. et fl: tor: II. p. 117. Biroli fl: acon: II. p. 112.). Spicula mascula oblonga sub-clavata demum linearis, spiculæ fœmineæ sæpius 2. sub-globosæ sub-sessiles approximatæ bracteis foliaceis elongatis patentissimis suffultæ, fructus ovati glabri curvirostri ita dense imbricati ut totæ spiculæ echinatæ sint, maturitate flavi; variat fructuum rostris elongatis rectis (*C. rectirostra* Ser: ex ic: ined:).

✻ 43. *C. Oederi* = Ehrh: gram: 79. = W. act: acad: Berol: 1794. p. 44. t. 1. f. 2. = Schk: p. 84. n. 55. t. F n. 26. *C. flava* varr: γ δ W. sp: IV. 819. Spr: syst: III. 819. (Passim cum priore. *Pedem*: speciatim in pratis montanis macilentis humidiusculis Balbis misc: alt: In sylvis vallis *Ticini* Biroli fl: acon: II. p. 112. pro var: *C. flavæ*). Vix differt a *C. flava* statura generatim valde *minori*, spiculis fœmineis constantius arctiusque *approximatis*, fructibus duplo *minoribus globosis rectirostris*, radice mere *fibrosa* nec *repente*. Cl: Bertol: am: ital: p. 421. observat stirpem hanc frequentissimam esse in uliginosis *Lunensium* lapidicinarum totius litoris maris superi ubi numquam occurrit *C. flava*. Eandem plantam possideo ex

hb: Biroli sub nomine *C. conglomeratæ* (*C. Oederi* var: *β elatior* Gaud: fl: helv: VI. p. 96.).

❋❋ Spiculis fœmineis plerumque pedunculatis.

† *Culmo sub-aphyllo.*

❋ 44. *C. alba* = Scop: carn: ed: 2. n. 1148. = Spr: syst: III. 819. = Schk: p. 124. n. 81. t. O n. 55. (*German*: austr:, *Helvet:*, *Gallia. Pedem*: in sylvis et collinis præsertim *di Pralugnan* All: n. 2322.). Folia cæspitosa setacea culmis nudis basi scarioso-vaginatis multo breviora, spicæ albo-argenteæ mascula linearis fœmineæ 2-3. oblongæ paucifloræ breviores remotæ, fructus læves ovato-trigoni turgidi truncato-rostrati squamis paullo longiores. Rarissime penes nos occurrit.

❋ 45. *C. digitata* = L. sp: 1384. = Spr: syst: III. 819. *C. pedata* All: n. 2320. non L. et *C. digitata* ejusd: n. 2321. *C. digitata* et *ornithopoda* W. sp: IV. 255. 256. Gaud: fl: helv: VI. p. 85. 87. = Schk: p. 95. n. 62. t. H n. 37. pro *C. ornithopoda* sub *C. pedata*, et p. 97. n. 63. t. H n. 38. pro *C. digitata* (*Eur*: passim. *Pedem*: in sylvis sub-humidis montanis All: l. c. pro *C. pedata*. In sylvis *Taurinensib*: locis sylvaticis et siccis All: l. c. pro *C. digitata*. Locis montanis aut submontanis frequentissima Re fl: segus: p. 77. et fl: tor: II. p. 116. In sylvis et pascuis *Ticini* dictis *alla Costa* frequens Biroli fl: acon: II. p. 111. omnes sub *C. digitata*. *Ligur*: in collibus *a*

Pegli BERTOL: am: ital: p. 204.). Folia plana latiora quam in priori culmos sub-æquantia, spiculæ omnes sub-æquales parvulæ fœmineæ 4-5. sub-digitatæ 6-8-floræ plus minusve approximatæ, stigm: 3., fructus pubescentes obovati rostellati squamas obtusas superantes. In *C. ornithopoda* spicæ fœmineæ graciliores, confertiores, demum ad aviculæ pedis instar divergentes; adnotat sollertissimus BERTOL: l. c. p. 205., illam non esse nisi *C. digitatam* L. juniorem; *in hoc statu* (subjungit) *spiculæ fœmineæ nubiles sunt coadunatæ, peractis vero nuptiis elongatur rachis ... tuncque recedunt inter se se spiculæ fœmineæ capsulæque; plantæ facies alia, sed planta semper eadem.* Cons: tamen GAUD: l. c. p. 88. in obs: *C. pedatam* L. distinctam stirpem constituere ex *Lapponia* nunc omnes consentiunt.

❋ 46. *C. sempervirens* = Vill: delph: II. p. 214. = Spr: syst: III. 819. *C. ferruginea* Scop:, W. = Schk: p. 119. n. 77. t. M n. 48. *C. ferruginea* et *saxatilis* All: non L. (Alpib: *Noric:*, *Rhæt:*, *Croatia*, *Helvet:*, *Gallia*, *Ital*: *Pedem*: frequens in editioribus alpibus *la Vanoise*, *l'Autaret* et vallis *Bardonneche* ALL: n. 2333. In alpibus *di Ussey* ALL: n. 2332. sub *C. saxatili*. Minime rara in pascuis saxosis et montanis ALL: auct: p. 48. sub eadem. In *M. Cenisio* RE fl: segus: p. 77. sub eadem. BALBIS misc: bot: p. 43. sub *C. sempervirenti*. In alpibus *di Scopa* et *Allagna* BIROLI fl: acon: II. p. 112.). Statim ab affinibus dignoscitur spicis ex fusco et albo vel griseo eleganter variegatis, mascula ovato-lanceolata elongata, fœmi-

neis 2-3-brevioribus remotis infima remotiore exserta pedunculata, fructibus oblongis hispidulis oblique longeque rostratis squamam ovato-oblongam superantibus. Planta ob synon: non parum obscura. Vera *C. saxatilis* L. alpes *Eur:* bor: inhabitat, gaudet stigmatibus 2. tantum et habitu, culmo foliaceo præsertim, valde differt. *C. erecta* DC. fl: fr: n. 1741., quam cl: Spr: syst: III. 825. ad seq: sectionem amandat, ad *sempervirentem* spectare scripsit cl: Gaud: fl: helv: VI. p. 89.; idem existimat cl: Duby. Specim: quæ habeo ex *Sabaud*: satis reapse quadrant cum *sempervirenti*, uti etiam alia ex *M. Cenisio* sub nomine *C. mielichoferi* W.

*? 47. *C. hispidula* = Gaud: agr: helv: II. p. 136. et fl: helv: VI. p. 88. = DC. fl: fr: suppl: p. 292. = *C. fimbriata* Schk: suppl: p. 61. B n. 75. t. U u u f. 165. (*Helvet*: Alpib: *Sabaud*: DC. l. c. *M. Sylvio* Gaud: l. c.). Planta mihi ignota, omissa a Spr: Ex diagnosi Schk: valde priori affinis, a qua, monente Gaud:, potissimum differt culmo acute trigono exasperato, vaginis sub-æqualibus, ac squamarum forma et colore, sc: elongatæ angustæ purpureo-ferrugineæ in *hispidula*, obovatæ fuscæ in *sempervirenti*.

†† *Culmo foliato.*

α Spicis fœmineis summis sub-sessilibus.

1. *Stigmatibus* 2.

* 49. *C. cæspitosa* = L. sp: 1388. = Spr: syst: III. 820. = Schk: p. 73. n. 48. t. A a B b n. 85.

C. cæspitosa All: n. 2327. *C. fusca* et *C. obæsa* All: n. 2324. 2330.? (*Eur*: passim, *N. Holl*: *Pedem*: frequens in alpibus quæ *M. Vesulo* et *Cenisio* intercipiuntur All: n. 2324. sub *C. fusca*. Frequens locis spongiosis ad oras lacuum All: n. 2327. sub *C. cæspitosa*. In montibus vallis *Bardonneche* All: n. 2330. sub *C. obæsa*. Circa *Avilianæ* et *M. Cenisii* lacus Re fl: segus: p. 77. In uliginosis secus *Sturam* Re fl: tor: II. p. 120. In pratis ubique multis varians modis, *nunc caulis erectus nunc pendulus, spicæ masculæ* 2. *vel* 1., *fœmineæ* 2-3-4. *quæ non raro androgynæ evadunt* Biroli fl: acon: II. p. 114.). Valde cæspitosa, folia plana carinata culmum acute trigonum sæpe superantia floralia ceteris angustiora, spica mascula elongata gracilis acuta plerumque solitaria raro 2. alternæ approximatæ fœmineæ sub-ternæ remotiusculæ breviores obtusæ quandoque androgynæ et tunc apice masculæ (ic: Schk: t. B b n. 85.), fructus late ovati compressi brevissime mucronulati apice integri squamam obtusam sub-æquantes. Huc referunt recentiores Botanici *C. fuscam* et *obæsam* All:

❀ 49. *C. stricta* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 196. t. 21. f. 9. = Spr: syst: III. 820. = Schk: p. 75. n. 49 t. V n. 73. Host: gram: austr: I. p. 69. t. 94. *C. elata* All: n. 2344. (*German*:, *Anglia*, *Suec*:, *Helvet*:, *Gallia*. *Pedem*: in spongiosis vallis *Segusianæ* et *Ulciensis* All: l. c. Re fl: segus: p. 78. sub *C. elata*. Minime rara ad fossas in *Venariæ* sylvis Re fl: tor: II. p. 120. Ad fossas prope *Taurinum* legi cum Bertero sed rara. Secus *Sturam* reperit Piottaz Re app: I. p. 34. *Sardin*: juxta torrentem *la Cartiera* Ca-

gliari Moris st: sard: III. p. 12.). Priori affinis, sed statura *elatiori*, foliis *strictis* valde *glaucis*, vaginis inferioribus *filamentoso-reticulatis*, spicis *gracilioribus*, fructibus demum *acutioribus* squamaque *longioribus* abunde distincta. Ico Schk: exhibet spicas nimis crassas; ico Host: optima. Habeo eandem plantam a Bonjean sub nomine *C. melanochloris* Thuill:

2. *Stigmatibus* 3.

❀ 50. *C. nigra* = All: n. 2310. = Spr: syst: III. 621. = Schk: t. A a a n. 115. Hopp: in Sturm: fl: germ: I. fasc: 47. t. 10. *C. atrata* var: γ *nigra* Gaud: fl: helv: VI. p. 65. (Alpib: *Graj*:, *Cott*:, *Pennin*:, *Helvet:* In summis alpibus *Pedem*: et *Sabaud*: All: l. c. c. descr: In editis sub-humidis pascuis *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 78. In alpibus *di Scopa* Biroli fl: acon: II. p. 112.). Facie videtur collocanda inter *C. atratam* n. 31. et *bicolorem* n. 32. uti fecerat cl: All: l. c., sed sexu pertinet reapse ad hanc sectionem, nam spicula terminalis (generatim) mascula est, inferiores fœmineæ (DC. fl: fr: suppl: p. 293.) etsi, monente cl: Gaud: l. c. p. 66. in obs:, spiculæ terminalis pars superior sit quandoque fœminea. Ceterum planta valde minor quam *C. atrata*, spiculæ fœmineæ sæpius binæ confertæ constanter sessiles intensius nigræ, stigmata semper 3., fructus obovati atro-purpurei margine flavi.

❀ 51. *C. frigida* = All: n. 2335. = Spr: syst: III. 821. = *C. spadicea* Schk: p. 117. n. 75. t. L n. 47. a b. non DC. demum in app: B p. 65. t. 83. sub *C.*

frigida (Alpib: *Graj:*, *Pennin:*, *Rhæt:*, *Noric:*, *Dinar:*, *Caucaso. Pedem:* in editioribus Alpium non infrequens All: l. c. Frequens in *M. Cenisio* circa lacum et secus frigidos rivulos Re fl: segus: p. 78. In uliginosis Alpium ubique Biroli fl: acon: II. p. 113.). Habitu affinis *C. sempervirenti* n. 46., sed distincta præsertim spicis fœmineis sub-quaternis lanceolatis demum nutantibus superioribus fere sessilibus, fructibus triquetro-lanceolatis ad angulos serratis 2-cuspidatis.

* 52. *C. alpestris* = All: n. 2329. non DC. nec Lam: = Spr: syst: III. 821. *C. gynobasis* Vill:, All: auct:, Balb:, DC. = Schk: p. 92. n. 59. t. G n. 35. demum app: B p. 62. n. 76. sub *alpestri* (Alpib: *Eur:* med: *Pedem:* in alpibus *la Venoise* et *M. Rosa* All: l. c. Identidem occurrit ad semitas locis potius siccis collinis et montanis All: auct: p. 48. In locis siccis collium editiorum Re fl: tor: II. p. 119. In valle *di Strona* prope *il Forno* et ad rupes *di Quarna superiore* non rara *sed constanter spicis fœmineis binis infima radicali longissime pedunculata* Biroli fl: acon: II. p. 114. *Genuæ* nil frequentius in collibus supra *Oreggina* Bertol: am: ital: p. 208. c. optima descr: *Sardin:* in collibus aridis Moris st: sard: I. p. 48.). Folia cæspitosa angusta exsucca scabra culmo gracili demum nutante sub-breviora, spicula mascula elliptica multiflora fœmineæ sub-ternæ pauciflora superiores contiguæ sessiles infima radicali longissime pedunculata, fructus obovati magni puberuli brevissime rostellati squamam oblongam sub-æquantes.

* 53. *C. nitida* = Host: gram: austr: I. p. 53. t. 71.

= Spr: syst: III. 821. *C. alpestris* Lam: non All: = *C. verna* Schk: p. 115. n. 74. t. L n. 46. t. P p p n. 156. et t. F f f f n. 189. (*German:*, *Gallia*, *Helvet:*, *Hungar: Pedem:* in *M. Cenisio* Balb: el: p. 10. In pascuis sterilibus et soli meridiano expositis inter *Alpinianum* et *Ripulas*, in sylvis prope *Sturam* et etiam alibi in agro *Taurin:* Re fl: tor: II. p. 119.). A priori, cui valde affinis, differt spiculis fœmineis *majoribus multifloris* superioribus *non tam contiguis* infima *brevius* pedunculata remotiore quidem sed *numquam radicali*, fructibus *rotundatis glaberrimis* squamam obtusam *superantibus*.

❋ 54. *C. Grioletti* = Spr: syst: III. 821. = *C. Grioletti* Schk: suppl: B p. 76. n. 112. t. R r r r n. 209. = *C. grisea* Viv: fragm: fl: ital: vol. I. part. 2. p. 184. (*Liguria* præsertim *a Pegli* Viv: et Schk: ll. cc.). Præcedentibus elatior, folia latiora plana scabra culmo sub-longiora, spicula mascula elongata linearis acutiuscula fœmineæ sub-quaternæ breviores oblongo-ovatæ remotæ infima remotiore et longius pedunculata quam in *C. nitida* sc: e medietate circiter culmi, fructus obovati hirti sub-2-dentati squamas acutas superantes. Optima species ab amicissimo Viviano ante Grioletti detecta ut ipse humaniter monuit in litt:

❋ 55. *C. umbrosa* = Host: gram: austr: I. p. 52. t. 69. = Spr: syst: III. 822. = Schk: app: B p. 60. n. 74. t. F f f n. 190. et t. U u u n. 165. (*Austria*, *Ital:*, *Helvet: Pedem:* in nemoribus collium et *della Mandria* Balb: misc: bot: p. 43. Re fl: tor: II. p. 118. In sylvis *S. Pietro di Morezzo* frequens ubi spica

mascula unica etiam occurrit BIROLI fl: acon: II. p. 113.). Valde cæspitosa scabriuscula, folia plana culmo gracillimo plerumque breviora, spicula mascula sub-clavata fœmineæ sub-quaternæ ovato-oblongæ minores sub-approximatæ, fructus obovati hirti squamas oblongas sub-æquantes. Spicam masculam constanter *solitariam* vidi; ergo observatio cl: BIROLI aut aliam plantam cernit aut fallax.

❋ 56. *C. distans* = L. sp: 1387. = Spr: syst: III. 822. = Schk: p. 136. n. 87. t. T et Y y n. 68. (*Eur:* passim. *Pedem:* ad sepes humentium pratorum vulgaris et locis montanis et collinis palustribus non infrequens ALL: n. 2326. Passim in pascuis sub-humidis RE fl: segus: p. 77. Ad radices *M. Musiné*, prope *Altessanum* et generatim in pascuis pratisque humidis RE fl: tor: II. p. 118. In pratis pinguibus vulgaris BIROLI fl: acon: II. p. 112. *Sardin:* in pascuis humidis MORIS st: sard: I. p. 48.). Spica mascula lanceolata crassiuscula interdum altera valde minor ad basim, fœmineæ 3-4. axillares minores ovato-oblongæ erectæ a mascula et inter se remotissimæ inferiores brevi-pedunculatæ, fructus ovato-acuti rostellati brevissime 2-dentati squamam ovatam cuspidatam superantes. Huc refert cl: SPR: *C. trigonam* ALL: quæ pertinet ad seq:

❋ 57. *C. fulva* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 177. t. 20. f. 6. = Spr: syst: III. 823. = Schk: p. 134. n. 67. t. T n. 67. *C. fulva* et *hornschuchiana* Gaud: fl: helv: VI. p. 99. t. 101. *C. trigona* All: n. 2325. t. 89. f. 4. (*Anglia, Suecia, German:, Helvet:, Gallia. Pedem:* locis lapidosis *di Viù* ALL: l. c. c. descr:

Sardin: in pascuis udis Moris st: sard: III. p. 12.). Priori affinis, sed differt præsertim spicis omnibus *minoribus*, fœmineis *sub-binis* tantum nec *tam* distantibus, vaginis elongatis antice *truncatis* nec ligulatis, fructibus 2-*cuspidatis* squama *mutica*. An *C. hornschuchiana* Hopp: a cl: Gaud: admissa distinctam stirpem constituat, valde dubito; vix enim differt spicis fœmineis *sub-trinis*, culmo folium imum florale *superante*, radice *repente* nec dense cæspitosa; ico All: magis quadrat cum *C. fulva* quam cum *hornschuchiana*; hanc refert Spr: ad *C. rotundatam* Wahl: quam non possideo.

β Spicis omnibus manifeste pedunculatis, stigmatibus 3.

✻ 58. *C. maxima* = Scop: carn: II. n. 1116. = Spr: syst: III. 824. = *C. pendula* Schk: p. 132. n. 85. t. Q n. 60. *C. Agastachys* L. suppl: 414. (*Eur*: passim. *Pedem*: non infrequens locis umbrosis et humidis ad oras sylvarum All: n. 2341. In locis spongiosis *della Mandria* et prope *Supergam* Re fl: tor: II. p. 121. sub *C. pendula*. In fossis uliginosis non rara et frequenter variat spicis masculis binis Biroli fl: acon: II. p. 115. sub *C. pendula*. *Liguria a Voltri* locis humidis Bertol: am: ital: p. 206. sub *C. pendula*. *Sardin*: in palustribus Moris st: sard: I. p. 49. sub *C. maxima*). Facile a congeneribus distinguitur statura *maxima*, folia pro genere *latissima* dorso et carina *scabra* culmo 3-5-pedali triquetro firmo parum breviora, spicula mascula *cylindrica elongata*

sub-erecta basi interdum fœminea vel altera minori suffulta, fœmineæ sæpius 5. longiores *remotæ arcuato-pendulæ*, fructus pro planta *minimi* ovato-conici apice scariosi sub-truncati squamam ovatam mucronulatam superantes.

❋ 59. *C. strigosa* = Good: act: soc: Linn: Lond: II. p. 169. t. 2. f. 4. = Spr: syst: III. 824. = Schk: p. 123. n. 80. t. N n. 53. (*Eur*: passim. *Pedem*: in editioribus scopulosis locis *M. Sylvio* et *Rosa* All: n. 2331. excl: synon:? Biroli fl: acon: II. p. 114. sub *C. firma?* In pascuis siccis editioribusque *M. Cenisii* eundo *à l'Eau blanche* Balb: misc: alt: p. 35.? In uliginosis *di Scopa* et *Allagna* Biroli l. c. p. 115. sub *C. strigosa*). Gracilis, folia lineari-lanceolata culmo breviora, spicæ omnes fere lineares sub-æquales mascula interdum superne fœminea, fœmineæ subquaternæ laxifloræ remotiusculæ, fructus elliptici truncati squamam lanceolatam superantes. An planta All: ceterum valde rara reapse ad *C. strigosam* Good: sit referenda, dissentiunt Auctores. Cl: Biroli dubitat ad *C. firmam* Host: pertinere fide forsan cl: DC. fl: fr: n. 1746. Synon: All: ad *C. sempervirentem* var: ε refert cl: Gaud: fl: helv: IV. p. 116. sub *C. nitida*, quin de illo amplius mentionem faciat sub ipsa var: p. 90. Cl: Spr: l. c. p. 819. n. 160. *C. firmam* et *sempervirentem* utique conjungit, sed *strigosam* All: ad *brachysthachydem* Schrank: amandat; attamen specim: mea de *C. strigosa* dum rite quadrant cum cit: ic: Good: et Schk:, valde differunt ab illis veræ *C. firmæ* Host: quæ possideo communicata a cl: Martio ex alpibus *Salisburgiensib*: Huc quoque videtur refe-

renda *C. compressa* W. sp: IV. 276. *Croatiæ* incola, quam invenit etiam cl: Capelli circa *Finale* locis turfosis et stagnantibus.

* 60. *C. depauperata* = Good: act: soc: Linn: Lond: II. p. 181. = Spr: syst: III. 824. = *C. triflora* W. phytog: II. n. 8. t. 1. f. 2. Schk: p. 122. n. 79. T M n. 50. et demum in app: B p. 66. n. 86. sub *C. depauperata* (*Anglia*, *Gallia* med: *Pedem*: ad montem *Turlo* Biroli fl: acon: II. p. 113.). Differt a priori spiculis *gracilioribus* fœmineis *sub-ternis* tantum *paucifloris*, fructibus *globoso-ventricosis* longe *rostratis* brevi-2-*dentatis*.

* 61. *C. pilosa* = Scop: carn: n. 1162. excl: syn: Mich: sec: Gaud: = Spr: syst: III. 824. = Schk: p. 120. n. 78. t. M n. 49. (*German*: med: et austr:, *Helvet*: *Pedem*: in sylvis collium *Taurinens*: All: n. 2323. Ubique in sylvis montanis Re fl: segus: p. 78. In sylvis collium frequens Re fl: tor: II. p. 118.). Folia lineari-lanceolata latiuscula margine ac dorso dense breviterque ciliata culmum sub-æquantia, spica mascula elongata sub-clavata sub-trigona fœmineæ parum breviores remotæ sub-ternæ, fructus remoti ovati turgidi divergenti-2-dentati.

* 62. *C. panicea* = L. sp: 1387. = Spr: syst: III. 824. = Schk: p. 144. n. 93. t. Ll n. 100. (*Eur*: passim. *Pedem*: inhabitat alpes *Valdensium* et *di Viù* All: n. 2338. Sæpe obviam venit secus lacus et loca olim inundata tum etiam humentia montana et submontana All: auct: p. 48. Re fl: segus: p. 77. In uliginosis *della Praglia di Pianezza* et in sylvis *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 119. Ad lacum *del Mar-*

gozzo et *al Pian di Fariolo* rara Biroli fl: acon: II. p. 113.). Valde cæspitosa, folia angustata stricta firma culmo filiformi sub-3-gono multo breviora, spicula mascula linearis elongata utrinque acuta fœmineæ sub-binæ paullo breviores et latiores remotæ, fructus remotiusculi ovati glaberrimi mutici squamam ovatam superantes.

❀ 63. *C. livida* = W. sp: IV. 285. = Spr: syst: III. 824. *C. limosa* δ *livida* Wahlemb: = Schk: suppl: B p. 58. n. 69. t. Ssss f. 211. (*Lappon*: *Pedem*: lecta fuit a cl: Bellard: in alpibus vallis *Pisii*). Humilis graminifolia, spicula mascula ovato-oblonga fœmineæ 2. raro 3. minores paucifloræ superiore incluse pedunculata infima sub-radicali longissime pedunculata, fructus oblongi triquetri utrinque angustati squamam oblongam obtusam sub-æquantes. A *C. limosa* n. 67. toto cœlo diversa. Specim: ex Bellard: perfecte quadrat cum descr: et ic: Auctor: citator:

❀ 64. *C. sylvatica* = Huds: angl: 411. = Spr: syst: III. 825. = Schk: p. 146. n. 94. t. L l n. 101. *C. Drymeja* L. suppl: 414. Ehrh: W. *C. patula* Scop: carn: n. 1160. All: n. 2340. (*Eur*: passim. *Pedem*: abunde in graminosis sylvarum locis montanis et subalpinis All: l. c. Re fl: segus: p. 78. sub *C. patula* et fl: tor: II. p. 122. sub *C. Drymeja*. In sylvis uliginosis *Ticini alla Postaluva*, in pratis *di Ornavasso* atque *al Pian di Fariolo* potius rara Biroli fl: acon: II. p. 116. sub *C. Drymeja*). Elatiuscula, folia lineari-lanceolata culmo triquetro demum paullo breviora, spicula mascula lineari-sub-3-gona interdum gemina vel terna fœmineæ 4-7. longiores valde (in-

ſima præsertim) remotæ mox arcuato-pendulæ longe pedunculatæ, fructus ovato-oblongi remotiusculi lævissimi longe rostrato-2-fidi squamam mucronatam paullo superantes.

✻ 65. *C. Pseudo-Cyperus* = L. sp: 1387. = Spr: syst: III. 825. = Schk: p. 148. n. 95. t. Mm n. 102. Ic: taur: vol. 13. t. 17. (*Eur*: passim, *N. Holl*: *Pedem*: frequens locis spongiosis et ad fossas aquarum stagnantium et ad litora lacus *Candiæ* et *Vivron* All: n. 2342. In humentibus prope *Sturam* atque in sylvis *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 121. In fossis oryzarum vulgaris ubi variat *pedunculis longissimis et brevissimis* Biroli fl: acon: II. p. 116.). Facies *Cyperi*, folia pro genere magna lanceolata culmum triquetrum ad angulos superne exasperatum valde superantia, spica mascula elongata linearis gracilis dilute ferruginea fœmineæ 3-5. crassiores et sæpius breviores dense multifloræ approximatæ pedunculis per florescentiam arcuato-pendulis, fructus numerosi ovato-lanceolati divergenti-2-furcati squamam setaceo-aristatam sub-æquantes.

✻ 66. *C. pallescens* = L. sp: 1386. = Spr: syst: III. 826. = Schk: p. 142. n. 92. t. Kk n. 99. (*Eur*: passim. *Pedem*: in pratis spongiosis montium et collium All: n. 2336. Re fl: segus: p. 77. In sylvis *della Mandria* et in udis collium Re fl: tor: II. p. 121. In pratis uliginosis vulgaris Biroli fl: acon: II. p. 115. Habeo etiam ex collibus *Albæ* a Bertero. *Sardin*: in pascuis humidis *Pula* Moris st: sard: I. p. 49.). Folia linearia et culmus pubescentes sub-æquales, spicula maxima gracilis acutiuscula pallida

fœmineæ sub - ternæ breviores ovatæ remotæ demum pendulæ, fructus parci ovato-oblongi obtusi nitentes apice integri squamam ovatam mucronatam sub - æquantes.

❀ 67. *C. limosa* = L. sp: 1386. = Spr: syst: III. 826. = Schk: p. 139. n. 89. t. X n. 78. (*Eur:* passim. *Pedem*: secus lacum *M. Cenisii*, in pratis alpium *di Viù* et *Ussey* All: n. 2335. Re fl: segus: p. 77.). Folia glauca angusta plicato - carinata vel plana in var: *β* (*C. irrigua* Wahlemb:) culmo lævi triquetro sub - breviora, spicula mascula lanceolata dense multiflora fœmineæ sub-binæ parum breviores crassiusculæ sub-pendulæ remotæ, fructus ovati compressi cæsii glaberrimi apice sub-scariosi integri squamam ovatam cuspidatam sub-æquantes.

❀ 68. *C. capillaris* = L. sp: 1386. non Leers: = Spr: syst: III. 826. = Schk: p. 126. n. 82. t. O n. 56. (*Eur*: passim. *Pedem:* in summis alpibus *Valdensib*: et *d'Ussey* prope *l'Autaret* All: n. 2339. Ad radices montium in herbosis non rara Biroli fl: acon: II. p. 115. Habeo ex *M. Cenisio* a Bonjean et a me lectam). Pumila rigidula glaberrima, folia linearia culmo teretiusculo demum breviora, spicula mascula brevis linearis gracillima pauciflora fœmineæ sub - ternæ duplo fere longiores laxifloræ sub-approximatæ pedunculis longissimis capillaribus nutantibus, fructus ovato-oblongi nitidi remotiusculi acuminati squamam oblongam vix superantes.

69. *C. microcarpa* = Bertol: in Moris st: sard: I. p. 48. (*Sardin*: frequens in montibus juxta rivulos Moris l. c.). Novissima et pulcherrima stirps transi-

tum faciens ab hac ad sequentem sectionem ob spiculam masculam non semper solitariam, valde elata, folia lineari - lanceolata latiuscula glaucescentia scabriuscula culmum foliosum triquetrum sub-æquantia, spiculæ teretes lineares longissimæ omnes multifloræ mascula sub - solitaria fœmineæ 4 - 5. longiores sed magis angustatæ superiores præsertim apice masculæ inferiores incluse pedunculatæ remotiores, fructus parvuli ovato-triquetri sub-truncato-rostrati squama ovato-acuminata paullo longiores.

3. *Spiculæ masculæ plurimæ.*

❋ Inferiores fœmineæ.

† *Stigmatibus* 3.

❋ 70. *C. glauca* = Scop: carn: n. 1157. = Spr: syst: III. 827. = *C. flacca* Schk: p. 152. n. 98. t. O P n. 57. et t. Z z n. 113. demum app: B p. 80. n. 121. sub *C. glauca.* Host: gram: austr: I. t. 90. *C. recurva* Good: non Schk: *C. recurva* et *C. ambleocarpa* W. sp: IV. 298. et 307. quæ *C. Micheliana* Sm: (*Eur:* passim. *Pedem:* frequens ad fossas prope *Venariam* et in pascuis spongiosis *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 122. Sub *C. recurva* Balb: misc: bot: p. 42. etiam sub *C. flacca.* In paludosis secus lacus *Verbani* et *Cusii* præsertim versus *Buscione* sed *spicis constanter erectis* Biroli fl: acon: II. p. 116. sub *C. recurva.* In collibus *Genuensibus* ubique Bertol: am: ital: p. 206. c. descr: *Sardin:* in pratis humentibus

Moris st: sard: I. p. 48.). Valde repens plerumque elata, folia lineari-lanceolata ut tota planta glaucescentia culmo obsolete trigono nunc breviora nunc longiora, spiculæ masculæ sæpius 2. rarius 1-3. lineares elongatæ teretiusculæ fœmineæ 2-3. cylindricæ paullo longiores magis ventricosæ pedunculatæ rarissime sessiles remotæ demum nutantes quandoque superiores apice masculæ, fructus elliptici compressiusculi obtusissimi apice integerrimi sæpius scabriusculi squamam ovatam mucronulatam sub-æquantes. Variat multimode unde obscuritas in synon: Cons: Bertol: l. c. et Gaud: fl: helv: VI. p. 126. 127. Omissa ab All: etsi vulgatissima in locis humidiusculis agri *Taurinens:*; hinc credendum ab ipso confusam fuisse cum alia stirpe et forsan cum sequentis var: *glabra*.

* 71. *C. hirta* = L. sp: 1389. non fl: dan: = Spr: syst: III. 827. = Schk: p. 165. n. 105. t. Uu n. 108. (*Eur*: passim. In agro *Pedem*: et *Nicæens*: locis sylvaticis vulgaris All: n. 2346. In pratis herbidis declivibus non humidis Re fl: segus: p. 77. Frequens in sabulosis secus *Sturam* et *Cerundam* Re fl: tor: II. p. 124. In pascuis *Ticini* vulgaris ubi var: *spicis masculis* 3. occurrit Biroli fl: acon: II. p. 117. Habeo etiam *Albæ* lectam ex Bertero). Valde priori affinis, sed differt præsertim foliis vaginis fructibusque *hirtis*, spiculis fœmineis *sub-sessilibus* seu *incluse* pedunculatis *erectis*, fructibus *rostrato-2-fidis* squamam *oblongam* longe *aristatam* superantibus. Variat foliis vaginisque *glabris*, fructu tantum *hirto*, spiculis *compositis* Schk: ic: c. f. B (*C. hirtæformis* Pers:); hæc loca magis aquatica incolit sec: Gaud: fl: helv: VI.

p. 129. *C. hirta* fl: dan: videtur spectare ad seq:

✻ 72. *C. filiformis* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 172. t. 20. f. 5. = L. sp: 1385. excl: syn: Scheuchz:? sec: Gaud: fl: helv: VI. p. 73. Spr: syst: III. 828. = Schk: p. 106. n. 68. t. K n. 45. (*Eur*: med: et bor: *Pedem*: in sylvis humidis montanis *Valdensium* All: n. 2319. Ubertim circa lacum *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 77.). Folia stricta longe vaginantia culmos teretiusculos sæpius superantia, spiculæ masculæ quandoque solitariæ sæpius 2. superior elongata inferior multo brevior, fœmineæ sub-binæ valde breviores remotæ sub-sessiles, fructus elliptici lanati sub-inflati apice profunde 2-fidi squamam oblongam mucronatam sub-æquantes.

✻ 73. *C. paludosa* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 202. = Spr: syst: III. 828. = Schk: p. 157. n. 101. t. O O et V v n. 103. hæc monstruosa. *C. acuta* Vill: Curt: non L. nec All: (*Eur*: paludibus. *Pedem*: ad fossarum rivulorumque oras Balb:, Re fl: tor: I. p. 123. In uliginosis ubique Biroli fl: acon: II. p. 117. *Sardin*: in udis *Orri* Moris st: sard: I. p. 49.). Elata, folia longissima latiuscula margine carinaque asperrima culmum acute triquetrum scaberrimum sub-æquantia, spiculæ masculæ inæquales sæpius 2. interdum 3-4. saturate ferrugineæ fœmineæ sub-ternæ cylindricæ erectæ sub-sessiles ima pedunculata, fructus ovato-triquetri striati brevissime 2-fido-mucronati squamam lanceolatam sub-aristatam sub-æquantes. Huc pertinet sec: Spr: et Gaud: *C. Kochiana* DC. cat: monsp: 89. et fl: fr: suppl: p. 297. differens tantum spiculis masculis constanter *geminis*,

squamis *acuminato-aristatis*, fructibus *conicis* evidentius *emarginatis*.

❀ 74. *C. riparia* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 200. = Spr: syst: III. 828. = Schk: p. 139. n. 102. t. Q q R r n. 105. *C. acuta* All: non L. nec Curt: (Cum priori. *Pedem*: aquosis locis et secus lacus provenit All: n. 1347. sub *C. acuta*. Re fl: segus: p. 77. et fl: tor: II. p. 123.). Vix differt a priori cum qua et cum vera *acuta* L. confusa probabiliter a cl: All:, spiculis masculis constanter *aggregatis* terminali majori, squamis omnibus evidentius *acuminato-aristatis*, fructibus *inflato-conicis* *2-furcatis* squama cuspidata *brevioribus*. Structura squamarum et fructus magis accedit ad *C. Kochianam*.

❀ 75. *C. vesicaria* = L. sp: 1389. excl: var: β = Spr: syst: III. 828. = Schk: p. 162. n. 103. t. S s n. 106. *C. inflata* Huds: angl: 412. (*Eur*:, *Caucaso*. *Pedem*: in paludosis circa *Frossasco* et *la Marsaja* atque in agro *Canapiciensi* similibus locis All: n. 2345. In paludosis *di Caselette* et circa lacum *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 77. In aquis stagnantibus collium et *della Mandria* Re fl: tor: II. p. 124. In pratis et nemoribus *d'Isarno* et *Morezzo* ubi spicæ masculæ et fœmineæ constanter duæ observantur Biroli fl: acon: II. p. 117.). Duabus præcedentibus proxima, sed culmo *acute triquetro*, spicis masculis *gracilioribus* fœmineis *sub-binis brevioribus crassioribusque*, et præsertim fructibus *majoribus ventricoso-inflatis* *2-cuspidatis* squamam acutam *nec aristatam superantibus* satis distincta.

❋ 76. *C. ampullacea* = Good: act: soc: Lin: Lond: II. p. 207. = Spr: syst: III. 828. = Schk: p. 164. n. 104. t. T t n. 107. *C. obtusangula* Ehrh: (*Eur*: paludosis. *Pedem*: in *M. Cenisio* locis aquosis secus lacum magnum aliosque lacusculos Balb: misc: alt: p. 35.). Vix differt a priori statura generatim *minori*, culmo *obtuse trigono* et fere tereti *lævissimo*, spicis omnibus *gracilioribus brevius* pedunculatis, fructibus fere duplo *minoribus* magis *globosis*.

†† *Stigmatibus* 2.

77. *C. hispida* = W. sp: IV. 309. (*Numid*: *Sardin*: in palustribus maritimis *Cagliari* Moris st: sard: II. p. 11.). Valde elata, folia longissima latiuscula culmum acute trigonum superantia, spiculæ masculæ subquinæ lineares elongatæ alternæ fœmineæ sub-quaternæ crassiores sessiles remotiusculæ, fructus compresso-ovati hispidi apice sub-2-dentati squama oblonga aristata breviores.

❋ 78. *C. acuta* = L. sp: 1388. non All: nec Curt: = Spr: syst: III. 829. = Schk: p. 77. n. 50. t. E E et F F n. 92. (*Eur*: passim, *Amer*: bor: *Pedem*: ubique frequens Re fl: tor: II. p. 123. In fossis paludosis ubique Biroli fl: acon: II. p. 116. *Sardin*: in palustribus juxta *Flumendosa*, *Muravera* Moris st: sard: III. p. 11.). Herba facie et habitu *C. ripariæ* n. 74. cum qua facile confunditur si præsertim *duorum* tantum stigmatum præsentia non observetur, quum ceterum valde sit polymorpha. Spiculæ numero situ et

figura variabiles generatim masculæ sub-ternæ fœmineæ sub-quaternæ majores superiores quandoque apice masculæ, fructus elliptici convexiusculi glabri rostello minuto indiviso mucronulati squamam lanceolatam vix superantes.

III. Scleria Berg: Lin: gen: ed: Schreb: n. 1408. = Spr: syst: n. 1408. = Lam: ill: t. 752. (*Monoëc: triand:* W., Spr:).

» *Flores* diclines squamis fasciculatis 1-floris. Masc: » *Stam*: 1-3. Foem: in eadem vel diversa spicula mo- » noici numquam dioici. *Stigm*: 1-3. *Nux* colorata » squama triloba libera vel adnata basi cincta. »

Obs: Genus *Carici* valde affine, sed præsertim fructus structura satis distinctum; monente R. Br: prodr: ed: 2. p. 96. pleræque stirpes præter squamam trilobam in floribus fœmineis *scutellum* exhibent exterius indivisum cum spicula post lapsum nucis et squamarum persistens. Species circiter 30. omnes exoticæ præsertim ex regionibus tropicalibus. Inter nonnullas quas possideo notatu dignam existimo *Sc*: *speciosam* a cl: Martio e *Brasil*: humaniter communicatam. Planta valde elata, folia pedalia et ultra basi in petiolum laminam sub-æquans compressiusculum superne margine longe pilosum desinentia, lamina lanceolata 2. poll: circiter lata acuminata eleganter nervosa superne glabra subtus et ad marginem scabriuscula, culmus acute tetragonus tenuissime striatus scabriusculus superne alternatim paniculatus spiculis inferioribus sub-solitariis superioribus 3-4. fere ver-

ticillatis inæqualibus, floribus secus rachidem flexuosam alternis inferioribus brevi-pedicellatis superioribus sessilibus. Nuces in specimine immaturæ.

Trib: II.

Cyperinæ Bartl: *Calamariæ* L., Bertol: (Flores hermaphroditi. Gen: 50. circiter, varia obscura).

IV. Cyperus Lin: gen: ed: Schreb: n. 93. = Spr: syst: n. 227. = Lam: ill: t. 38. (*Tetrand*: *mon*: L.).

» *Spiculæ* compressæ distichæ multifloræ. *Squamæ* » carinatæ æquales omnes floriferæ, raro 1-2. infimæ » vacuæ. *Setæ* vel *squamæ* hypogynæ 0. *Stam*: 3. » rarius 2. rarissime 1. *Styl:* 2-3-fidus. *Nux* com- » pressa aut triquetra. »

Obs: Genus numerosissimis constans stirpibus (240. circiter) perinde extricatu difficillimis, per orbem sparsis, paucis europæis, in sectiones divisis ratione culmi *teretis* vel *triquetri*, ac sub-divisis ex inflorescentia, spiculis sc: *solitariis*, *fasciculatis*, *capitatis*, *umbellatis* etc. Cons: inter alios cl: Meyer Cyperac: novæ in Bull: univ: 1831. Avril p. 97. et Schrad: Cyperac: capens: in Arch: bot: 1834. II. p. 371. Stirpes pedemontanæ omnes culmum *triquetrum* referunt.

❈ 1. *C. mucronatus* = W. sp: I. 273. = Spr: syst: I. 217. Bertol: fl: ital: I. p. 235. = Sibth: fl: græc: I. p. 34. t. 49. *C. distachyos* All: auct: n. 2355. p. 48. t. 2. f. 5. *C. junciformis* Cav:, Desf:, DC. (*Ital*:

Locis paludosis secus *Nicæam* et flumen *le Var* ALL: l. c. c. descr: In uliginosis *di Varallo* et præsertim *di Scopa* rarus BIROLI fl: acon: I. p. 14. sub *C. distachyo*. *Sardin*: in uliginosis *Porto-scuso* MORIS st: sard: III. p. 12.). Folia basi cum culmo longe vaginata hinc libera tenacia subulata striata acuta, culmus inferne teres superne triqueter foliis longior apice acutus immo mucronatus, spiculæ laterales sessiles sub-quaternæ oblongo-lanceolatæ rufescentes plerumque foliolo brevissimo patente basi suffultæ (*involucrum diphyllum inæquale* BERTOL:, sed tunc culmi pars superior pro foliolo altero consideranda, et sic spiculæ *terminales* evadunt). Male a cl: ALL: *distachyos* appellatus et male etiam pictus; sæpius enim spiculæ sunt ternæ vel quaternæ rarius quinæ vel binæ rarissime solitariæ, ceu observavi in perplurimis specim: e plantis spontaneis. Plantas vallis *Siccidæ* plerumque esse monostachyas tradidit cl: BIROLI in mss: Forsan ico ALL: et quoddam non satis perfectum specim: in errorem induxit cl: W. dum *C. distachyos* a *mucronato* distinxit primoque tribuit spicas *binas*, alteri *sub-ternas*.

❀ 2. *C. globosus* = All: auct: n. 2358. p. 49. = Spr: syst: I. 218. Bertol: fl: ital: I. p. 256. = Reich: cent: III. p. 26. n. et t. 229. f. 378. *C. fascicularis* DC. syn: fl: gall: p. 148. non Lam: nec Desf: (In agro *Nicæens*: secus *le Var* ALL: l. c. c. descr:). Folia linearia angusta ut tota planta glabra culmum a basi ad apicem triquetrum nudum sub-æquantia, spiculæ lanceolato-lineares planæ numerosæ pallescentes in capitulum terminale globosum solitarium

glomeratæ, squamæ obtusæ, involucrum sub-tetraphyllum filiforme longissimum. *C. fascicularis* Lam: et Desf: huc a R. et S. syst: II. p. 170. allatus pertinet ad *C. polystachyos* Rottb: quem possideo ex *Ægypt*: a cl: Savi communicatum sub *C. globoso*, et differt præsertim capitulo valde *majori sub-composito*, spiculis *longioribus*, squamis *mucronulatis*, involucri foliolis margine *spinuloso-ciliatis*; hic crescit etiam in regno *Neapolit*: præsertim in vaporariis insulæ *Inarimes*. Cons: Tenor: fl: neap: III. p. 42. et Bertol: l. c. p. 257. Perperam cl: Biroli in quodam mss: *C. globosum* All: amandat ad *C. australem* Schrad: qui pertinet ad *glomeratum* n. 8.

* 3. *C. flavescens* = L. sp: 68. = Spr: syst: I. 220. Bertol: fl: ital: I. p. 261. = Fl: dan: t. 1682. Ic: taur: vol. 19. t. 86. f. 3. Vern: *Biache, Massochet* (*Eur*: fere tota, *Asia* min:, *Amer*: bor: *Pedem*: abunde locis spongiosis et humectis atque in fluminum alveis All: n. 2354. Re fl: segus: p. 10. et fl: tor: I. p. 45. Secus vias oryzarum ubique Biroli fl: acon: I. p. 15. *Sarzanæ* in alveo *Macræ* et in palustribus *alla Marinella* Bertol: l. c. p. 262.). Folia sub-filiformia culmos graciles cæspitosos sub-æquantia, flores umbellati, umbella sub-simplex terminalis pauci-radiata involucro sub-4-phyllo inæquali, umbellulæ apice spiculis lanceolatis 3-5. flavescentibus fere in capitulum laxiusculum nudum congestis, interdum spiculæ nonnullæ in centro umbellæ sessiles, squamæ ovato-concavæ obtusiusculæ, stylus 2-fidus, nux lenticularis. Variat statura et radice perenni vel annua.

* 4. *C. fuscus* = L. sp: 69. = Spr: syst: I. 223.

Bertol: fl: ital: I. p. 263. = Fl: dan: t. 179. Ic: taur: vol. 1. t. 89. (*Eur*: fere tota, *Amer*: bor: *Pedem*: cum priori ALL: n. 2355. RE fl: segus: p. 10. et fl: tor: I. p. 45. In fossis oryzarum rarus, in illis *di Candia* frequens ubi panicula diphylla et triphylla nigricante et ferruginea variat BIROLI fl: acon: I. p. 15. *Sarzanæ* in alveo fluminis *Macræ* et ad fossas prope adscensum *di Pianpaganella* BERTOL: l. c. p. 264. Ex fossis prope *Albam* retulit BERTERUS). Priori affinis, sed differt præsertim culmo *crassiori*, umbella *sub-decomposita*, spiculis linearibus *minoribus numerosioribus fuscis*, squamis *mucronulatis*, stylo 3-*fido*, nuce *acute triquetra*. Statura et duratione variat uti prior nec non spiculis virescentibus.

❋ 5. *C. glaber* = L. mant: 179. = Spr: syst: I. 224. Bertol: fl: ital: I. p. 257. = Seguier Veron: suppl: p. 66. n. 2. t. 2. f. 1. Reich: cent: III. p. 3. n. et t. 204. f. 347. (*Ital*: *Pedem*: non infrequens; in locis spongiosis lacus *Cusii* rarus BIROLI fl: acon: I. p. 15.). Statura duobus præcedentibus undique major, involucrum sub-polyphyllum valde inæquale, flores in capitula sub-globosa pedunculata vel sessilia polystachya, spiculæ lanceolatæ turgidulæ laxiusculæ spadiceo-rufæ, squamæ ovato-concavæ emarginato-mucronulatæ. Stirpem ALL: ad verum *C. glabrum* L. nec ad *C. Monti*, ceu nonnulli crediderunt, pertinere, luculentissimis probationibus demonstravit cl: BERTOL: l. c.

❋ 6. *C. longus* = L. sp: 67. = Spr: syst: I. 229. Bertol: fl: ital: I. p. 269. = Jacq: ic: rar: II. p. 8. t. 297. (*Anglia*, *Austria*, *Gallia*, *Ital: Pedem*: in paludosis circa lacus *di Vivron* et *di Candia* ALL:

n. 2353. In paludosis secus fossas Re fl: segus: p. 10. In locis a *Pado* inundatis prope *Padi* pontem et in uliginosis prope *S. Pè dj Coj* Re fl: tor: I. p. 46. In uliginosis vallis *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 15. *Sarzanæ* in fossis secus viam *Romanam* et in pratis *al Corso* Bertol: l. c. p. 270. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: I. p. 49.). Statim dignoscitur statura valde elata, radicibus tortuoso-tuberosis crasse stoloniferis valde aromaticis, umbellis supradecompositis elongatis plerumque amplissimis radiis erectis, involucro sub-hexaphyllo inæquali foliolo uno alterove longissimo; spiculæ sunt plus minus numerosæ lineares acutæ compressiusculæ multifloræ generatim viridi-rufescentes, squamæ lanceolatæ sub-retusæ, stylus 3-fidus, nux oblonga acute triquetra. Radix officinalis.

❀ 7. *C. Monti* = L. suppl: 102. = Spr: syst: I. 229. Bertol: fl: ital: I. p. 272. = Host: gram: austr: IV. p. 38. t. 64. Monti cat: pl: agr: Bonon: prodr: p. 12. t. 1. f. 2. Vern: *Tajagambe*, *Lẹsca dj prà* (*Eur*: austr: *Pedem*: frequens locis inundatis secus flumina et lacus atque etiam in fossis aquarum stagnantium All: n. 2356. Haud infrequens ad fossas in locis paludosis *della Mandria* et prope *la Veneria* tum etiam secus *Padum* Re fl: tor: I. p. 46. *Liguria* orient: in alveo *Macræ* ubi flumen appropinquat ostia et ad ostia *Entellæ* prope *Clavarum* Bertol: l. c. p. 273. In oryzetis *di Confienza* in *Lomellina* Bertol: l. c. p. 851. In paludosis circa *Albam* legit Berterus). Præcedenti affinis, sed differt præsertim radice *viticulosa* nec tuberosa, umbella *spicata* minus elongata, spicis pedunculatis sessilibusque, involucro constantius

triphyllo, spiculis *crassioribus turgidulis remotiusculis patentissimis rufo-ferrugineis*, squamis *obtusis*, stylo 2-*fido*, nunc *lenticulari*.

✻ 8. *C. glomeratus* = L. am: acad: IV. p. 301. non Spr:? = Bertol: fl: ital: I. p. 259. = Host: gram: austr: III. p. 48. t. 71. Ic: taur: vol. 17. t. 56. *C. australis* Schrad: fl: germ: I. p. 116. Spr: syst: I. 231. (*Eur*: austr: *Pedem*: frequens locis inundatis secus flumina et lacus atque etiam in fossis aquarum stagnantium All: n. 2352. In uliginosis secus *Padum* Re fl: tor: I. p. 46. In oryzis *dell'Argenta* prope *Confienza* et in stagnis *di Candia* prov: *Lumellinæ* reperit Biroli ex mss: Copiose provenit in universo alveo *Padi* Bertol: l. c.). Planta valde stolonifera, umbella simplex vel decomposita, involucrum polyphyllum longissimum, spiculæ lineares glomerato-capitatæ plerumque sessiles rufescentes, squamæ obtusæ, stylus 3-fidus, nux oblonga perangusta. Cl: Spr: *C. glomeratum* L., cujus patriam dubiam relinquit, a *C. glomerato* Host: distinguit, et hunc refert ad *australem* Schrad: Ex synon: All: stirps pedemontana pertinet certe ad *australem* Schrad:, cum quo convenire *C. glomeratum* L. non dubitat cl: Bertol:; ceterum mire variat statura et inflorescentiæ forma.

✻ 9. *C. difformis* = L. sp: 67. = Spr: syst: I. 226. Bertol: fl: ital: I. p. 260. = Sibth: fl: græc: I. p. 32. t. 46. Rottb: gram: p. 24. t. 9. f. 2. « *C. oryzetorum* » culmo triquetro folioso, umbella 3-phylla 5-fida » pedunculata, spicis linearibus conglomeratis » Bellard: in Re reliq: Bellard: p. 1. (*Ind*: orient:, *Guinea*, *N. Holl*:, *Ital*: *Pedem*: in oryzetis *Vercellensib*: et

Novariensib: Loisl: not: p. 152. Balb: el: p. 4. Re l. c. sub *C. oryzetorum*. Copiose nascitur in oryzetis *Insubriæ* Bertol: l. c.). Umbella simplex sub-sessilis vel longe radiata radiis plus minus numerosis patentibus, involucrum 2 - raro 3 - phyllum foliolo uno alterove umbellam multoties superante, spiculæ densissimæ in capitulis globosis compresso-turgidæ spadiceo-rufæ, squamæ minutissimæ ovatæ obtusæ. Variat capitulis omnibus sessilibus, vel omnibus pedunculatis, vel demum et sæpius nonnullis sessilibus aliis pedunculatis. *C. oryzetorum* Bellard: quadrat perfecte cum cit: ic: Rottb: quidquid Auctor dicat in scheda specim: mihi humaniter communicati. Forsan cum hoc vel cum priori commutatus fuit a cl: All: n. 2347., monentibus Bellard: et Molineri, *C. compressus* L.; nam Botanici nostrates illum numquam reperierunt nec locis ibi indicatis nec alibi, et cl: Bertol: de illo silet in fl: ital: Synon: Jacq: ab All: citatum pertinet ad *C. ochraceum* Vahl: sec: R. et S. syst: II. p. 183. a *C. compresso* L. diversum etsi ambo *Amer*: incolæ. Specim: meum ludere videtur inter *C. glomeratum* et *difformem* ad quem magis accedit squamularum forma.

✻ 10. *C. olivaris* = Targ: Tozzet: mem: soc: ital: tom: XIII. part: 2. p. 388. = Bertol: fl: ital: I. p. 267. = *C. radicosus* Sibth: fl: græc: I. p. 32. t. 45. *C. rotundus* DC. ex Lam: non L.? *C. pallescens* Spr: ex Desf:? (*Ital*:, *Gallia* merid: Copiosissimum in *Ligur*: orient:, in litore *Clavarensi* observavit Bertol: l. c. p. 268.). Fide cl: Bertol: inter plantas genuenses refero hanc stirpem quam non possideo; ex descriptione

valde accedere videtur ad *C. esculentum* L. sp: 67. a quo præsertim differt structura et sapore tuberum. Phrasis Bertol: hæc est: « *C.* radice fibroso-ramulo- » sissima stolonifero-nodosa, tuberibus ovoideis re- » mote catenatis sub-zonatis, stigmate 3-partito lon- » gissimo, nucula oblonga acute triquetra. » *C. rotundus* L. pertinet ad *C. hexastachyum* Rottb: sec: R. et S. syst: II. p. 198. non ad *tetrastachyum* Tenor: cum quo confusus a Spr: syst: I. 228. Ceterum hæ plantæ videntur potius varr: ejusdem typi sc: *C. esculenti.* Huc quoque spectare *C. Hydram* Michx: *Amer:* incolam existimat cl: Tenor: fl: nap: prodr: p. 7. et syll: p. 32.

11. *C. Papyrus* = L. sp: 70. *Papyrus antiquorum* Link:, Spr: (*Ægypt:, Sicil:*). Elatus perelegans, folia lanceolata acuminata planiuscula vix canaliculata culmis cæspitosis crassiusculis obtuse trigonis glaberrimis breviora, umbella universalis fastigiata multi-radiata involucris polyphyllis longior, umbellulæ laxe spicatæ involucello 3-phyllo setaceo breviores, spiculæ tenues lineari-subulatæ ferrugineo-flavidæ remotiusculæ, squamæ oblongæ obtusæ nitidæ, stylus 3-fidus, nux oblonga triquetra obtusa. Occurrit sæpe in calidariis nostris ad ornamentum. Præsentia duarum squamarum interiorum (nota mehercle nimis levis) distinguit hanc speciem cum 4. alteris exoticis ad *Papyri* genus amandatis.

Species dubia vel nova.

12. *C. Fernandezianus* = Nob: *C....?* Berter: in sched: « *C.* foliis linearibus striatis acutis, culmo

» basi leviter trigono superne teretiusculo glaberrimo
» duplo brevioribus, umbella pauci-radiata capitulis
» sub-globosis polystachyis sessilibus pedunculatisve,
» involucro sub-2-phyllo inæquali, involucello 5-6-
» phyllo æquali brevissimo, spiculis glomeratis ovato-
» oblongis compressiusculis, squamis lanceolatis, stig-
» mate 2-fido, nuce ovata glabra. » Nob: (In pascuis
herbidis collium insulæ *Juan-Fernandez* Berter:).

V. Schoenus Lin: gen: ed: Schreb: n. 92. excl: nonnull: stirpib: = Spr: syst: n. 215. = Lam: ill: t. 38. = *Schoeni* et *Chætosporæ* sp: R. Br:

» *Spiculæ* distichæ 1-3-floræ. *Squamæ* extimæ mi-
» nores congestæ vacuæ. *Styl*: deciduus 3-fidus. *Setæ*
» et *squamæ* hypogynæ 0. (in *Schoeno*), vel *setæ*
» hypogynæ squamis breviores (in *Chætospora*). »

Obs: Structura spicularum, numerus flosculorum, et præsentia quandoque setæ hypogynæ distinguit præcipue hoc genus a præcedentibus hujusce sectionis; habitu quoque quodammodo diversum culmis basi foliatis rarius vaginatis sæpius teretibus vel quandoque varie angulatis, spiculis solitariis vel aggregato-fasciculatis aut paniculatis rarius capitatis. Species 70. circiter præsertim ex promompt: *B. S.* vel *N. Holl*:, paucæ americanæ, 3. tantum europææ.

❀ 1. *Sch*: *nigricans* = L. sp; 64. = Spr: syst: I. 189. Bertol: fl: ital: I. p. 248. = Lam: ill: t. 38. f. 1. Vern: *Grison* (*Eur*: paludibus et maritimis. *Pedem*: ad scaturigines aquarum locis montanis et collinis frequens All: n. 2374. Prope *Segus:* abunde in fungosis *delle Blaccie* Re fl: segus: p. 9. In pratis spon-

giosis *della Mandria* Re fl: tor: I. p. 45. In paludosis exsiccatis oryzarum vulgaris ubi altitudine maxime variat a pollicari ad pedalem Biroli fl: acon: I. p. 14. *Sarzanæ* in palustribus litoris *Lunensis* et in canalibus montanis *della Nuda* et *Brina di Ponzano*, in *Ligur*: occid: in montibus *di Gneo* et *Ramazza* retro *Sestri di Ponente*, in paludosis *Nicæensib*: Bertol: l. c. p. 249. *Sardin*: in udis maritimis Moris st: sard: II. p. 11.). Valde cæspitosus ac varians altitudine, folia radicalia rigida juncea subulata basi nigricanti vaginata inæqualia culmo tereti nunc longiora nunc breviora, spiculæ in capitulum parvum ovatum congestæ lanceolatæ turgidulæ rufo-nigricantes, involucrum 2-phyllum inæquale sub-coloratum capitulo paullo longius, squamæ ovato-lanceolatæ acutæ fertiles paucæ, setæ paucæ adpressæ vel nullæ.

❋ 2. *Sch*: *mucronatus* = L. sp: 63. = Spr: syst: I. 189. Bertol: fl: ital: I. p. 247. = Host: gram: austr: IV. p. 40. t. 70. (*Eur*: austr: *Pedem*: in maritimis *Uneliæ* et *a Monaco* et *Menton* All: n. 2373. *Ligur*: orient: in litore *Lunensi* et inter *Segestam Tiguliorum* et *Lavagna*, nec non in *Ligur*: occid: *a Sestri di Ponente* et *Pegli* Bertol: l. c. et p. 248. Ex agro *Nicæensi* retulit Re. *Sardin*: in arenis maritimis Moris st: sard: I. p. 49.). Priori undique crassior, folia non tam numerosa passim arcuata mucronata canaliculata culmum farctum striatum fructificatione declinatum sub-æquantia, spiculæ in fasciculum ampliusculum congestæ rufescentes, involucrum 3-6-phyllum inæquale longissimum reflexum, squamæ ovatæ concavæ acutæ, setæ 0.

❀ 3. *Sch*: *ferrugineus* = L. sp: 64. = Spr: syst: I. 191. = Host: gram: austr: IV. t. 71. (*Eur*: passim. *Pedem*: in uliginosis prope alveum *Sturæ* inter pontem superiorem et inferiorem agri *Cuneensis* legit D. Bruno sec: Balb: addit: p. 84. Ad lacum *di Avigliana* invenit D. Giusta sec: Biroli mss:). *Sch: nigricanti* n. 1. valde affinis, sed tenuior et gracilior, capitulum lineare ellipticum, involucrum sæpius 1-phyllum, setæ 3-6. evidentiores nucem sub-æquantes. Omissus a cl: Bertol: in fl: ital:

VI. Cladium Brown: Jamaic: 114. = Spr: syst: n. 131. = *Schoeni* sp: L.

» *Spiculæ* undique imbricatæ 1-2-floræ. *Squamæ*
» extimæ vacuæ. *Stam*: sæpius 2. rarius 3. *Styl*: ca-
» pillaris 2-3-fidus. *Setæ* et *squamæ* hypogynæ o.
» *Nux* corticata. »

Obs: Genus a vero *Schoeno*, sc: a stirpibus setis squamisque hypogynis destitutis, vix diversum nuce *corticata* seu putamine duplici (*drupa sicca* quorund:), et sæpius *duorum* tantum staminum præsentia, unde a nonnullis Botanicis (R. et S., Spr:, Gaud:) ad *Diand*: *monog*: amandatum, constans 15. circiter stirpibus ex *N. Holl*:, una tantum americana, altera europæa.

❀ 1. *Cl*: *germanicum* = Schrad: fl: germ: I. p. 75. t. 5. f. 7. = Spr: syst: I. 123. = *Cl*: *Mariscus* R. Br: prodr: ed: 2. vol. I. p. 92. Bertol: fl: ital: I. p. 252. *Schoenus Mariscus* L. sp: 62. Ic: taur: vol. 20. t. 26. (*Eur*: passim. *Pedem*: abunde ad oras lacuum et locis paludosis All: n. 2372. Circa *Avilianæ* lacus

Re fl: segus: p. 9. In sylvis *Stupinixii*, et prope *Brione* ad radices *M. Musiné* Re fl: tor: I. p. 44. Ad *Verbanum* ubi *Ticinum* oritur abundans Biroli fl: acon: I. p. 14. *Sardin*: paludibus Moris st: sard: I. p. 49. omnes sub *Schoeno Marisco*). Planta valde elata, folia lanceolata linearia rigida canaliculata acuminata margine carinaque cartilagineo - serrata culmea gradatim minora, culmus erectus teres foliosus apice sub - angulatus ibique longe ramoso - paniculatus ramis corymbosis ramulis capituliferis sc: apice spiculas 4-6. in capitulum sub-globosum congestas gerentibus, spiculæ sæpius 2 - floræ ferrugineæ, squamæ ovatæ steriles minores.

VII. Fimbristylis Vahl: en: II. p. 285. n. 119. = Spr: syst: n. 221. = *Scirpi* sp: L. aliique.

» *Spiculæ* solitariæ vel umbellatæ undique imbri-
» catæ. *Squamæ* paleaceæ fere omnes fertiles. *Styl*:
» compressus cum ovario articulatus deciduus sæpe
» basi bulbosus sub - fimbriatus. *Stigm*: 2. raro 3.
» *Setæ* hypogynæ sub - nullæ. »

Obs: Cl: R. Br: prodr: ed: 2. vol. I. p. 81. adnotat, hujusce generis characterem præcipue in *stylo cum ovario articulato et deciduo* positum esse; nonnullæ species enim stylum nonnisi ex parte vel obsolete ciliatum imo penitus imberbem, aliæ stylum basi haud incrassatum habent. Herbæ perennes habitum *Scirpi* referentes, intra tropicos præsertim crescentes, una tantum europæa. Species 60. circiter.

❀ 1. *F. dichotoma* = Vahl: en: II. p. 287. n. 8. = Bertol: fl: ital: I. p. 310. = Sibth: fl: græc: I. p. 35.

t. 50. *F. dichotoma* et *annua* R. et S. et Spr: *Scirpus annuus* All: n. 2371. t. 88. f. 5. (*Eur*: austr:, *Ind*: orient:, *Amer*: merid:, *Ægypt*: *Pedem*: circa lacus et locis humidis agri *Canapiciensis* frequens, copiose circa lacum *di Vivrone* et in pratis paludosis *di Bolengo* et *Azelio* All: l. c. c. descr: Circa *Sturam* et speciatim prope *il Picono* Re fl: tor: I. p. 50. sub *Sc*: *dichotomo*. Ex locis turfosis provinciæ *Albensis* retulit Berterus. *Sarzanæ* in locis uliginosis litoris *Lunensis alla Marinella*, et ad ripas amnis *Macræ* prope *Ameglia* et humentibus prope *Intra* Bertol: l. c. p. 311.) Planta annua varians statura a palmari ad dodrantalem et ultra generatim valde cæspitosa plus minus puberula, folia linearia angusta canaliculata erectiuscula culmo teretiusculo vel leviter triquetro sub-breviora, umbella terminalis simplex vel decomposita vel etiam supradecomposita, involucrum sub-3-phyllum inæquale, involucella similia vel tenuiora, spiculæ solitariæ in radiis vel radiolis parvulæ ovato-acutæ ex viridi purpurascentes, squamæ ventricosæ ovato-acutæ mucronulatæ, styl: basi bulbosus subinde utrinque barbatus, stigmata 2., setæ 0. Perperam a nonnullis Botanicis *F. dichotoma* et *annua* distinctæ fuerunt primæ exoticam patriam alteri *Europam* centralem tribuentibus; specim: possideo pedemontana ex All:, ex Bertero et a me lecta, alia ex *Ægypt*: a cl: Savi communicata, quæ omnia, excepta statura, ne capillo quidem differunt inter se; ico All: plantam gracillimam exhibet.

VIII. Scirpus Lin: gen: ed: Schreb: n. 94. excl: nonnull: stirpib: = Spr: syst: n. 223. = Lam: ill: t. 38. = *Scirpi*, *Eleocharidis*, *Icolepidis* spec: R. Br: = *Cyperi* spec: nonnull: quorund: = *Scirpi* et *Eleocharidis* spec: Bertol:

» *Squamæ* undique imbricatæ omnes fertiles pau-
» cissimæve exteriorum vacuæ. *Styl*: 2-3-fidus cum
» ovario non articulatus basi simplici deciduus, vel
» quandoque (in *Scirpo* R. Br:) basi mucroniformi
» remanente, vel basi dilatata cum ovario articulata
» (in *Eleocharide* R. Br:). *Setæ* hypogynæ parcæ
» squamis breviores (in *Scirpo* R. Br:), vel plures
» denticulatæ raro o. (in *Eleocharide* R. Br:), aut
» prorsus o. (in *Icolepide* R. Br:). »

Obs: Genus constans ex Spr: 171. stirpibus habitu inter se et cum *Fimbristylide* simillimis proindeque extricatu difficillimis, per totum fere orbem sparsis (25. circiter europæis), ex generibus cl: R. Br: in 3. sectiones divisis, nec non ex inflorescentia et culmi superficie sub-divisis. Pro stirpibus indigenis sequar divisionem a cl: Bertol: statutam utpote faciliorem ad earum determinationem, retenta tamen *Eleocharide* in *Scirpo*. Cons: præterea cl: Gaud: fl: helv: I. p. 106. pro clavi seu dispositione specierum.

1. Spicula solitaria, culmus teres.

❀ 1. *Sc*: *cæspitosus* = L. sp: 71. = Spr: syst: I. 205. Bertol: fl: ital: I. p. 276. = Fl: dan: t. 1861. Ic: taur: vol. 13. t. 15. f. 4. Sub *Eleocharide* Hook:

(*Eur:* et *Amer:* paludibus. *Pedem:* loca spongiosa Alpium inhabitat All: n. 2361. In pratis sub-humidis ac frigidis Alpium, abunde circa lacum *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 10. In sylvis *S. Petri di Morezzo* non frequens Biroli fl: acon: I. p. 16., nimis infestans in oryzis Biroli ibid: sub *Scirpo Bæothryon?* In turfosis *di Cuneo* et similibus locis ad *Ponte de' Prati* in superiore *Monteferrato* Balb: misc: p. 7. sub *Sc: Bæothryon.* Ex *Vallasco* alpium *Valderiarum* et ex *M. Sempronio* in prov: *Novariensi* habuit Bertol: l. c. p. 277. Ex turfosis *Albæ* retulit Berterus sub *Sc: Bæothryon*). Perenn: Valde cæspitosus, folia nulla nisi culmos steriles aut vaginarum apices foliola dicas, culmi striatuli tenues numerosissimi alii steriles alii fertiles, spicula terminalis pauciflora, squamæ omnes fertiles ovatæ concavæ mucronulatæ 2. exteriores majores, stylus 3-fidus basi æqualis, setæ hypogynæ subsenæ nuce longiores. Cl: Bertol: hic jungit *Sc: cæspitosum* et *Bæothryon* qui sec: Auctores distinguitur tantum squama altera ex majoribus spicula *breviore*, radice *viticulosa* nec *squamosa*; in specim: meis de utroque differentiæ istæ inconstantes adparent, ceterum nimis leves. Cons: tamen R. et S. syst: II. p. 122. 123. nn. 3. 5. et Gaud: fl: helv: I. p. 107. 109. n. 84. 86.

❋ 2. *Sc: parvulus* = R. et S. syst: II. p. 124. = Bertol: fl: ital: I. p. 277. *Sc: nanus* Spr: syst: I. 205. = Ic: ? (In inundatis lacus *Koelmensis* in *Mansfeldia* R. et S. l. c., *C. B. S.* Spr: l. c. *Ligur:* in palustribus portus *Lunæ* et *Molinello* prope *Spediam* Bertol: l. c. p. 278. *Sardin:* in palustribus *Orosei*

Moris st: sard: III. p. 12.). Vix pollicaris cæspitosus, folia radicalia filiformia non vaginata (culmi steriles?) culmis gracillimis breviora, spicula terminalis parva ovata acuta pauciflora virescens, squamæ obtusiusculæ carinatæ, stylus et seta ut in priori, sed hæ retrorsum hispidæ. Facie huic valde similis est *Sc: fluitans* L. sp: 71., sed differt præsertim statura paullo majori ac defectu setarum; delendus a Flora pedemontana, planta enim sub hoc nomine observata a cl: Bellard: in agro *Taurinens*: loco dicto *la Molinetta* (All: n. 2360.) pertinet potius ad *Sparganii* speciem.

2. Spiculæ plurimæ, culmus teres.

❀ 3. *Sc: lacustris* = L. sp: 72. = Spr: syst: I. 209. Bertol: fl: ital: I. p. 280. = Fl: dan: t. 454. et 1142. Ic: taur: vol. 22. t. 93. (*Eur:*, *Asiæ* et *Amer*: aquis. *Pedem*: lacus et stagnantes aquas inhabitat All: n. 2364. In aquis stagnantibus prope *Sturam* alibique Re fl: tor: I. p. 48. Ad oras lacus *Verbani* abundans ubi sexpedalis evadit et ultra; var: minor non rara in stagnis vallis *Ticini* Biroli fl: acon: I. p. 16. *Ligur*: orient: in paludibus *di Marinella* prope dirutam *Lunam* et in *Lunæ* portu *al Molinello* prope *Spediam* Bertol: l. c. p. 281. *Sardin*: in palustribus Moris st: sard: I. p. 49.). Valde elatus, culmus solitarius crassiusculus farctus basi vaginatus vaginis inferioribus squamiformibus aphyllis superioribus in foliolum breve subulato-triquetrum desinentibus, umbella decomposita rarius simplex, involucrum sub-diphyllum, spiculæ aggregato-fasciculatæ 2-5-ovoideæ ferrugineæ,

squamæ ovatæ concavæ sub-emarginatæ, setæ sub-senæ hispidulæ nuce sub-longiores.

✻ 4. *Sc: Holoschoenus* = L. sp: 72. = Spr: syst: I. 208. Bertol: fl: ital: I. p. 282. = Engl: bot: t. 1612. Sub *Isolepide* R. et S. syst: II. 115. *Sc: romanus* L. (*Holoschoenus* var: γ R. et S., Bertol:) Scheuchz: agr: p. 373. n. 8. t. 8. f. 2. 5. sec: Gaud: f. 6. sec: Bertol: *Sc: australis* L. (*Holoschoenus* var: β R. et S., Bertol:) Pluk: Pphyt: t. 40. f. 5. (*Eur*: austr:, *Asia*. *Pedem*: in pascuis sub-humidis All: n. 2365. Re fl: segus: p. 10. et fl: tor: I. p. 49. Biroli fl: acon: I. p. 17. *Ligur*: in palustribus ad amnem *Macram* prope *Sarzanam*, occurrit in *Lunæ* portu a *Lerice* prope *la Berlina* var: β, et in litore *Lunensi alla Marinella* copiosissime var: γ Bertol: l. c. p. 284. Hanc vulgatissimam quoque esse in *Pedem*: observavit Re in app: III. p. 5. *Sardin*: juxta rivulos Moris st: sard: I. p. 49.). Umbella simplicissima, spiculæ numerosæ rotundatæ in capitula pedunculata vel sessilia densissime congestæ, involucrum diphyllum inæquale foliolo altero (an culmi protracti?) longissimo, squamæ minutissimæ concavæ sub-mucronulatæ, setæ 0. Planta valde varians præsertim vaginis aphyllis aut in foliolum productis, culmi stricti plus minus firmi glabri vel superne scabriusculi altitudine capitulorum numero et magnitudine varii, unde dissensus inter Auctores, num tres saltem species distinctæ contineantur; recentiores tamen Botanici in unam consentiunt. Cons: præsertim Gaud: fl: helv: I. p. 116. in observ: et Bertol: l. c.

✻ 5. *Sc: setaceus* = L. sp: 73. non mant: alt: =

Spr: syst: I. 207. Bertol: fl: ital: I. p. 287. = Fl: dan: t. 311. Ic: taur: vol. 19. t. 35. f. 4. 5. Sub *Isolepide* R. et S. syst: II. p. 108. excl: syn: Savi sec: Bertol: (*Eur*: passim. *Pedem*: frequens in agro *Canapiciensi* locis ab aqua lente fluente inundatis, in agro *Bugellensi* circa *Candei* All: n. 2363. Ad oras *Duriæ* in humidis et arenosis pascuis prope *Bossoleno* Re fl: segus: p. 10. In paludosis prope *il porto di Caselle*, secus *Sturam*, *Cerundam* et *Sangone* Re fl: tor: I. p. 49. In arenosis sub-humidis vallis *Intrasca* prov: *Novariensis* Bertol: l. c. p. 288. Inter *Domo d'Ossola* et *Margozzo* Gaud: fl: helv: I. p. 118. *Sardin*: in pascuis udis Moris st: sard: I. p. 49.). Ann: vel perenn: Humillimus filiformis, spiculæ sessiles sub-ternæ parvulæ ovatæ viridescentes pauciflorae, involucrum sub-diphyllum foliolo altero verticali elongato altero obsoleto brevissimo, setæ o., nux exigua longitudinaliter striata.

❀ 6. *Sc*: *Savii* = Sebast: et Maur: fl: rom: prodr: p. 22. n. 56. = Spr: syst: I. 207. Bertol: fl: ital: I. p. 288. = Ic: ? *Sc*: *filiformis* Savi fl: pis: I. p. 46. non Vahl: (*Ital*: *Ligur*: occidua *a Pegli* sec: Bertol: l. c. *Sardin*: in pascuis humidis *Orosei* Moris st: sard: II. p. 11.). Vix differt a priori, cui habitu simillimus, involucri foliolis spiculas *sub-æquantibus*, nuce triquetra minutissime *punctato-scabra*. Sola fide cl: Bertol: refero hanc stirpem inter genuenses, nam specim: unicum habeo ex *Salerno* communicatum a cl: Tenore. *Sc*: *filiformis* Vahl: *Carolinæ* incola, quem etiam possideo, differt toto cœlo.

❀ 7. *Sc*: *supinus* = L. sp: 73. = Spr: syst: I. 207.

Bertol: fl: ital: I. p. 290. = Host: gram: austr: III. p. 43. t. 64. Sub *Isolepide* R. Br: prodr: ed: 1. p. 221. et R. et S. syst: II. p. 107. (Orbe fere toto. *Pedem*: circa *Segus*: locis humidis secus *Duriam* et in locis humectis prope oppidum *di Ternavasso* circa lacusculum D. La Turbia Balb: add: p. 7. Re fl: segus: p. 10. In pascuis uliginosis *di Vinzaglio* et *Confienza*, ad lacum *Margozzo* frequens Biroli fl: acon: I. p. 17.). Differt a duobus præcedentibus, quibus proximus, præsertim statura duplo triplove *majori*, spiculis *numerosioribus* (3 - 8.) *crassioribusque*, involucro constanter *monophyllo* sc: culmo supra spiculas *longissime* protracto, nucibus *transverse rugosis*.

❀ 8. *Sc*: *caricinus* = Schrad: germ: I. p. 132. = Spr: syst: I. 209. Bertol: fl: ital: I. p. 291. *Sc*: *Caricis* W. sp: I. 292. = Host: gram: austr: III. p. 39. t. 57. *Schoenus compressus* et *Carex uliginosa* L. (*Eur*: fere tota. *Pedem*: in pratis spongiosis præsertim montanis, tum etiam secus flumina non infrequens All: n. 2375. sub *Schoeno compresso*; in sylvis sub-humidis supra *la Novalesa*, in paludosis *d'Ussey* inter *Margon* et *Marciossà* All: n. 2300. sub *Carice uliginosa*. Frequens circa lacum *M. Cenisii* Re fl: segus: p. 9. sub *Schoeno compresso*. In sylvis sub-humidis supra *la Novalesa* Re ibid: p. 77. et 78. duplic: sub *Carice uliginosa*. Abunde secus *Duriam* et rivulos prope *il Martinetto* Re fl: tor: I. p. 48. sub *Sc*: *Caricis*. In paludoso lacu *di Vinzaglio* unice in planitie, ad radices montium ubique Biroli fl: acon: I. p. 16. sub *Sc*: *Caricis*. In Apennino *Liguriæ* orient: ad *S. Stephanum d'Aveto* Bertol: l. c. p. 292.). Fa-

ciem *Caricum* præsefert, folia compresso-carinata culmo striato crassiusculo firmo basi folioso sub-breviora, spica terminalis composita, involucrum monophyllum bracteiforme obsoletum plerumque spica brevius, spiculæ oblongæ compressiusculæ alternatim plus minus congestæ basi bracteolatæ ex fusco flavescentes, squamæ ovato-lanceolatæ acutæ infima plerumque sterili, stylus 2-fidus basi simplex, setæ 4-6. ad nucis glabræ basim. Ad *Caricem* sane non pertinet stirps hæc constanter hermaphrodita; planta All: quæ in hb: servatur sub nomine *C. uliginosæ* non differt a suo *Schoeno compresso* nisi statura undique parum minori, et spica oblongiore fere lanceolata spiculis magis adpressis ac reapse imbricatis composita.

3. Spiculæ laterales,
involucrum monophyllum, culmus triqueter.

❋ 9. *Sc*: *triqueter* = L. mant: I. p. 29. = Bertol: fl: ital: I. p. 292. = Fl: dan: t. 1983. *Sc*: *mucronatus* Host: gram: austr: III. p. 44. t. 66. non L. (*Eur*: med: et austr:, *N. Holl*: *Pedem*: locis paludosis secus *Padum* frequentissimus, iisdem locis *Eporediæ* circa *Duriam* et in agro *Casalensi* All: n. 2366. In locis paludosis *della Mandria* Re fl: tor: I. p. 50. In fossis humidis oryzarum *di Candia*, *Valle* etc. Biroli fl: acon: I. p. 17. In *Sardin:* palustribus Moris st: sard: III. p. 12.). Perenn: Elatus basi vaginis parcis cinctus quarum una abiens plerumque in folium planum lanceolatum rigidum, umbella sub-simplex versus apicem culmi lateralis radiis inæqualibus, in-

volucrum ex continuitate culmi erectiusculum umbellam sub-æquans, spiculæ ad apicem radiorum 2-3. in capitulum congestæ aliæ sessiles inter radios omnes ovatæ turgidæ ferrugineæ multifloræ, squamæ ovatæ sub-retusæ margine scariosæ fimbriato-ciliatæ, stylus 2-fidus basi simplex, setæ sub-quaternæ intus retrorsum hispidulæ nuce lævi parum longiores. Stirps hæc videtur confusa a Spr: syst: I. 207. cum *Sc*: *pungente* Vahl: ex syn: Host:, sed diversam esse dubitaverunt R. et S. syst: II. p. 129. et nuper demonstravit cl: Bertol: fl: ital: I. p. 295. Vid: infra n. 11.

❀ 10. *Sc*: *litoralis* = Schrad: fl: germ: I. p. 142. t. 5. f. 7. = Spr: syst: I. 206. Bertol: fl: ital: I. p. 294. = *Sc*: *fimbriatus* Delil: descr: de l'Egypt: tom. XIX. p. 137. t. 7. *Sc*: *triqueter* Lapeyr: arb: 27. non L. sec: DC. fl: fr: suppl: p. 300. (*Eur*: austr:, *Ægypt*: *Ligur*: occid: in palustribus ad *Albingaunum* Bertol: l. c.). Habitus prioris cui valde affinis, sed differt statura *majori*, umbella *cymosa decomposita*, spiculis *solitariis* brevi-*pedicellatis angustioribus*, squamis margine *integris*, setis intus *sursum barbatis*. Specim: ægyptiaca ex cl: Savi plantam exhibent majorem, umbellam laxiorem radiis longioribus; ceterum simillima.

❀ 11. *Sc*: *pungens* = Vahl: enum: II. p. 255. = Bertol: fl: ital: I. p. 295. = *Sc*: *triqueter* fl: dan: t. 1563. non 1983. nec L. *Sc*: *Rothii* Gaud: fl: helv: I. p. 124. ex Hoppe. *Sc*: *mucronatus* All: n. 2367. et ic: taur: vol. 19. t. 35. f. 2. non L. nec Re nec Biroli (*Eur*: *Pedem*: in maritimis *Nicææ* et *Uneliæ* et vulgaris secus flumina All: n. 2367. sub *Sc*: *mucronato*). Ludit inter duos superiores et sequentem,

magis tamen accedit ad priorem inflorescentia inspecta, sed differt præsertim culmo humiliori inferne *polyphyllo*, squamis validius et pungenti-*mucronatis*, setis *nullis*.

❀ 12. *Sc*: *mucronatus* = L. sp: 73. = Spr: syst: I. 206. Bertol: fl: ital: I. p. 296. = Scheuchz: gram: 404. t. 9. f. 14. Hopp: in Sturm: germ: I. fasc: 36. t. 7. sec: Gaud: fl: helv: I. p. 126. *Sc*: *glomeratus* Host: gram: austr: IV. p. 39. t. 68. sec: R. et S. et Bertol: Vern: *Neirin* (*Eur*: med: et austr:, *Amer*: bor:, *N. Holl*: *Pedem*: abunde in aquis stagnantibus *della Praglia di Pianezza*, neque desideratur in fossis secus *Sturam* Re fl: tor: I. p. 50. In paludosis oryzarum *di Ponzana*, *Peltungo* etc. frequens Biroli fl: acon: I. p. 17.). Differt a priori, cum quo sæpissime confusus, speciatim culmo *aphyllo*, involucro primum sub-verticali demum *recte reflexo*, præsentia *setarum* (6-8.), nucibus *transverse rugosis*, qua nota recedit ab omnibus præcedentibus hujusce sectionis.

4. Spiculæ terminales,
involucrum polyphyllum, culmus triqueter.

❀ 13. *Sc*: *maritimus* = L. sp: 74. = Spr: syst: I. 210. Bertol: fl: ital: I. p. 298. = Host: gram: austr: III. p. 45. t. 67. Ic: taur: vol. 22. t. 92. *Sc*: *tuberosus* Desf: fl: atl: I. p. 50. Vern: *Lęschętta dj mojs*, *Pourętta* (*Eur*: passim, *Asia*, *Afr*:, *Amer*: *Pedem*: in arenosis inundatis atque etiam in comit: *Nicæensi* frequens et ad oras fluviorum ubique All: n. 2368. In uliginosis secus *Duriam* Re fl: segus: p. 10. Secus

Sturam et *Duriam*, in nemoribus *della Mandria* nec non prope *la Veneria* in piscina *del Casino* March: Barolo Re fl: tor: I. p. 51. In agro *Taurin*: secus *Padum* observavit Piottaz. Ex *Alba Pompeja* e Bertero habuit Bertol: l. c. p. 299. *Sarzanæ alla Marinella* Bertol: l. c. p. 300. In *Sardin*: maritimis Moris st: sard: I. p. 49.). Radix crassa adultior nodoso - tuberosa, folia numerosa linearia canaliculata carina et margine scabriuscula, culmus elatus erectus inferne foliosus, umbella sub-paniculata, involucrum 2 - 4 - phyllum inæquale plerumque umbella longius, spiculæ 2 - 3. fasciculatæ ad apicem radiorum cum aliis sessilibus sæpe inter radios ferrugineo-fuscæ plus minus elongatæ vel turgidæ, squamæ grandiusculæ ovato - concavæ apice dentatæ dente medio aristæ ad instar producto, stylus 3-fidus basi simplex, setæ 3-6. retrorsum hispidæ nunc læves breviores. Variat spicis gracilioribus longioribusque (*Sc*: *macrostachys* W., *maritimus β* Bertol:), aliisque notis magis inconstantibus. Cons: R. et S. syst: II. p. 139.

❃ 14. *Sc*: *sylvaticus* = L. sp: 75. = Spr: syst: I. 211. Bertol: fl: ital: I. p. 302. = Host: gram: austr: III. p. 46. t. 68. Ic: taur: vol. 22. t. 83. (*Eur*:, *Caucaso*, *Amer*: bor: *Pedem*: ubique frequens secus lacus, flumina et loca inundata All: n. 2369. Re fl: tor: I. p. 51. In fossis oryzarum frequens, etiam *alla Cunetta* urbis *Novariæ* varians panicula umbellata divaricatissima Biroli fl: acon: I. p. 17.). Priori subaffinis, sed statim dignoscitur foliis *latioribus*, umbella grandiori *supradecomposita* radiis *corymbiferis*, spiculis valde *minoribus ovatis* lucide *virentibus*, squa-

mis *integris*, setis nucem *æquantibus* vel superantibus.

✻ 15. *Sc*: *Michelianus* = L. sp: 76. = Spr: syst: I. 213. Bertol: fl: ital: I. 303. = Host: gram: austr: III. p. 47. t. 69. Ic: taur: vol. 19. t. 35. f. 1. Sub *Isolepide* R. et S. syst: II. p. 114. (*Eur*: austr: *Pedem*: frequens in pratis paludosis *di Bolengo* et *Azelio*, locis sabulosis humentibus ad lacus et lente fluentes aquas All: n. 2370. Sabulosa et humentia loca inhabitat secus *Padum* Re fl: tor: I. p. 51. In pascuis *di Candia* versus *Padum* frequens, valle *Sessite* in circumdariis *delle Balme* Biroli fl: acon: I. p. 17.). Habitu ab omnibus differt et faciem potius *Cyperi* præsefert; radix fibrosa annua, folia culmique foliosi cæspitosi graminei humiles, spiculæ ovoideæ parvæ sessiles pallide virentes in capitulum terminale sub-globosum congestæ, involucrum polyphyllum inæquale capitulo multoties longius, squamæ undique imbricatæ lanceolatæ mucronatæ, stylus profunde 2-fidus basi simplex, setæ o.

5. Spicula terminalis solitaria, involucrum o., culmus aphyllus
(*Eleocharides* Bertol:).

✻ 16. *Sc*: *palustris* = L. sp: 70. = Spr: syst: I. 203. = Host: gram: austr: III. p. 38. t. 55. Ic: taur: vol. 19. t. 35. f. 3. Sub *Eleocharide* R. et S. syst: II. p. 151. Bertol: fl: ital: I. p. 305. Vern: *Gianchina* (*Eur*: fere tota. *Pedem*: secus aquas stagnantes et lacus All: n. 2359. Prope *Segus*: copiosissimus in udis *di Prato Donio* prope *la Brunetta* Re fl: segus: p. 10.

In aquis stagnantibus ubique Re fl: tor: I. p. 47. In oryzis vulgaris ubi cæspitosus evadit et altitudine a palmari ad bipedalem variat Biroli fl: acon: I. p. 15. *Sarzanæ* in fossis ad viam *Romanam*, in *Lunæ* portu *al Molinello* prope *Spediam* Bertol: l. c. p. 306. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: II. p. 11.). Perenn: Elatiusculus, culmi e vaginis truncatis teretiusculi subinde compressi, spicula fusca plus minus elongata sub-cylindrica multiflora, glumæ imæ 1 - 2. breves obtusæ steriles ceteræ gradatim longiores acutæ margine scariosæ, styl: 2-fidus basi compresso-bulbosus, setæ sub-senæ nuce glabra longiores.

❋ 17. *Sc*: *ovatus* = W. sp: I. 294. = Spr: syst: I. 203. = Fl: dan: t. 1801. Host: gram: austr: III. p. 38. t. 56. Sub *Eleocharide* R. et S. syst: II. p. 152. Bertol: fl: ital: I. p. 307. *Sc*: *capitatus* Schreb:, *turgidus* Pers: (*Eur*: passim, *Amer*: bor: *Pedem*: in locis humidis *della Mandria* et *della Praglia di Pianezza* Balb: addit: p. 84. Re fl: tor: I. p. 47. In oryzis vulgaris et infestus Biroli fl: acon: I. p. 16. In *Sardin*: palustribus Moris st: sard: I. p. 49.). Ann: Humilis cæspitosus, culmi valde inæquales numerosissimi filiformes tereti-compressi, spicula viridi-ferruginea parva ovoidea obtusa, squamæ omnes fertiles obtusæ, stamina 2. Reliqua fere ut in priori.

❋ 18. *Sc*: *acicularis* = L. sp: 71. = Spr: syst: I. 204. = Fl: dan: t. 287. Host: gram: austr: III. p. 41. t. 60. Sub *Eleocharide* R. et S. syst: II. p. 154. Bertol: fl: ital: I. p. 308. Vern: *Boura d' luv* (*Eur*: passim, *Amer*: bor: *Pedem*: locis inundatis ab aqua lente fluente agri *Canapiciens*: All: n. 2362. Ad

aquas stagnantes Re fl: segus: p. 10. Frequens in pratis humidis Re fl: tor: I. p. 47. In oryzis minus frequens quam prior Biroli fl: acon: I. p. 16.). Facies prioris, sed differt omnibus partibus *tenuioribus*, culmis sub lente *tetragonis*, spiculis squamisque *acutis*, staminibus 3., stylo 3-*fido*, setis *nullis*.

IX. Eriophorum Lin: gen: ed: Schreb: n. 95. excl: *E. cyperino* = Spr: syst: n. 225. = Lam: ill: t. 39. = *Linagrostidis* spec: Scop:

» *Squamæ* membranaceæ 1-valves 1-floræ undique » in spicam congestæ. *Styl*: 3 - fidus deciduus. *Nux* » basi villis demum longissimis cincta. »

Obs: Genus coma sericea alba semen cingente a ceteris *Cyperaceis* satis distinctum ac spectabile, constans 7-8. stirpibus fere omnibus europæis et ex *Amer*: bor:, perennibus, culmo sæpius 3-gono rarissime tereti, foliis vaginatis vel sub-nullis, floribus mono- vel polystachyis.

1. Monostachya.

❋ 1. *E. alpinum* = L. sp: 77. = Spr: syst: I. 214. Bertol: fl: ital: I. p. 317. = Fl: dan: t. 620. Ic: taur: vol. 1. t. 92. (*Eur:*, *Amer*: bor: *Pedem:* in summis alpibus *di Viù* locis spongiosis nive deliquescente irriguis All: n. 2379. Ad montem *Turlum* Biroli fl: acon: I. p. 18.). Parvulus erectus, culmus triqueter scaber basi vaginatus et brevissime foliosus, spicula terminalis parva oblonga pauciflora fusca, squamæ lanceolatæ imis 2. sterilibus involucriformibus altera

ex istis brevi-aristata, villi pro genere parci crispi demum spicula vix triplo breviores.

❀ 2. *E. vaginatum* = L. sp: 76. = Spr: syst: I. 214. Bertol: fl: ital: I. p. 314. = Fl: dan: t. 236. Ic: taur: vol. 1. t. 91. *E. cæspitosum* Host: gram: austr: I. t. 39. (*Eur*:, *Amer*: bor: *Pedem*: locis spongiosis et frigidis Alpium frequens ALL: n. 1378. Secus aquas Alpium et in frigidis editioribus *M. Cenisii* RE fl: segus: p. 10. In pratis uliginosis *di Gattico*, *Prato* etc. frequens, Alpes usque adscendit BIROLI fl: acon: I. p. 18.). Differt a priori statura undique valde *majori*, culmo inferne *tereti*, vaginis *elongatis* apice *inflatis*, spicula *ovata*, squamis inferioribus *pluribus* sterilibus, villis *longissimis creberrimis rectis*.

❀ 3. *E. capitatum* = Host: gram: austr: I. p. 30. t. 38. = Spr: syst: I. 214. Bertol: fl: ital: I. p. 316. = Fl: dan: t. 1502. *E. Scheuchzeri* Gaud: fl: helv: I. p. 129. *E. vaginatum β* Sut: fl: helv: I. p. 28. (Alpib: *Noric*: et *Rhæt*: *Pedem*: in alpe *di Ceresole* dicto *il Nuvolé* RE app: III. p. 5. Ipse cum BERTERO legi in *M. Cenisio*. Ex eodem loco habuit a BONJEAN cl: BERTOL: l. c.). Vix differt ab *E. vaginato*, cujus forsan var: et cum quo probabiliter confusum ab ALL:, culmo undique *tereti*, vaginis minus *inflatis*, spicula *sub-globosa* et *minori*. Cl: GAUD: l. c. addit antheras esse *cordato-ovatas breves*, nec *lineares elongatas* uti in *vaginato*.

2. Polystachya.

❀ 4. *E. latifolium* = Hopp: in Sturm: germ: I. fasc: 10. t. 11. = Spr: syst: I. 214. = Host: gram: austr: IV. t. 73. *E. polystachyon* All: n. 2377. Sut: Leers: non L.? Ic: taur: vol. 1. t. 94. *E. vulgare* Pers: ench: I. p. 70. *E. pubescens* Bertol: fl: ital: I. p. 318. ex Hook: (*Eur*:, *Asia*, *Amer*: bor: *Pedem*: ubique locis spongiosis et frigidis Alpium frequens All: l. c. Re fl: segus: p. 10. In pratis spongiosis prope *Druent* et in sylvis *Stupinixii* Re fl: tor: I. p. 52. In uliginosis Alpium frequens Biroli fl: acon: I. p. 18. omnes sub *E. polystrachyo*. *Ligur*: orient: in montibus *di Bracco*, *Ligur*: occid: in montibus *della Scaggia* retro *Pegli*, in *Apennino Ligur*: orient: a *S. Stephano d'Aveto*, *Ligur*: med: ex *Campo freddo* Bertol: l. c. p. 319.). Elatum foliosum, folia linearia plana carinata scabra brevia triquetro - mucronata, culmi obtuse sub - trigoni, flores in umbellam simplicem subinde compositam, involucrum sub-4-phyllum inæquale umbella evoluta brevius, radii seu pedunculi inæquales scabri, spiculæ ovoideæ sub - nutantes, squamæ omnes fertiles, villi longissimi. Cl: Bertol: l. c. p. 320. dubitat an huc referendum verum *E. polystachyon* L., quod observat differre *habitu grandiore, culmo tereti, radiis umbellæ glabris, villo longiore.*

❀ 5. *E. angustifolium* = W. sp: I. 313. ex Reich: = Spr: syst: I. 214. Bertol: fl: ital: I. p. 320. = Fl: dan: t. 1442. *E. polystachyon* Curt:, Host: et Wahlemb:

non alior: *E. Vaillantii* DC. fl: fr: suppl: p. 298. (*Eur*: et *Amer*: bor: *Pedem*: in alpibus *Monregalensibus* Re app: II. p. 190. In alpibus *di Ceresole* et speciatim *al Vercellino* Re app: III. p. 3. In uliginosis *del Piano Fariolo* et ex *Scopa* Biroli fl: acon: I. p. 18. In valle *di Vedro* et *di Crodo* Biroli mss: In valle *di Formazza* Gaud: fl: helv: I. p. 131. Ex *Montblanc* retulit Berterus. Ex humentibus supra thermas *Valderias* et ex *M. Sempronii* habuit Bertol: l. c. p. 321.). Differt a priori, cui valde proximum, culmo *sub-tereti*, foliis *angustioribus longiusque* triquetro-mucronatis, umbella *constanter simplici*, radiis *glabris*, villis *longioribus*. An igitur huc spectat *E. polystachyon* L. ex supra allata observ: cl: Bertol:? De hoc ipse silet sub *E. angustifolio*; ceterum utraque stirps valde variat. Cons: Gaud: fl: helv: I. p. 120. 131.

❀ 6. *E. triquetrum* = Hopp: in Sturm: germ: I. fasc: 10. t. 9. = Spr: syst: I. 214. = Fl: dan: t. 1441. *E. gracile* Gaud: fl: helv: I. p. 132. et Bertol: fl: ital: I. p. 321. ex Koeb: in Roth: catal: II. app: A 259. Engl: bot: t. 2402. (*Eur*: med: In Apennino *Ligur*: orient: a *S. Stefano d'Aveto* prope pratum *della Cipolla* Bertol: l. c. p. 322. Ex *Sabaud*: sine loci præcisioris indicatione habui a Perret. Ex *M. Cenisio* misit Bonjean ad Bertol: l. c.; ibi tamen ipse numquam vidi). An *E. angustifolii* var:? Differt tamen planta undique *graciliori*, culmo *sub-trigono*, involucro *diphyllo*, radiis *sub-pubescentibus* et præsertim villis *obsoletis inæqualibus et brevioribus* quam in ceteris stirpibus.

Species dubia vel nova.

✻ 7. *E. Bellardi* = Nob: *E. monostachyon* Bellard: ined: (*Pedem*: in valle *Pisii* et circa *Limone* repertum a DD. Cumino et Viale ac cl: Bellardi communicatum). » *E.* culmo toto obtuse triquetro folioloso, vaginis » arctatis oblique sectis in folium abeuntibus, spicula » terminali solitaria ovata pauciflora squama infima » remotiuscula involucriformi villis creberrimis parum » breviore. » Nob: Accedit ad *E. capitatum* n. 3., sed differt culmo undique *triquetro*, vaginis ad apicem usque *arctatis* nec minimum quidem *inflatis*, ac in folium longius abeuntibus, spiculis *ovatis* nec globosis parcius florentibus et maturitate *sub-nutantibus*, infima *longiore* a ceteris 1-lin: circiter *distante* lanceolata arcuata, quod ei diversum adspectum tribuit. Nomen a cl: Bellardi impositum mutandum erat, tres enim aliæ stirpes *monostachyæ* sunt.

X. Rhynchospora Vahl: en: II. p. 229. = Spr: syst: n. 218. = *Schoeni* spec: L.

» *Squamæ* in spicam imbricatæ, inferiores plures » minores steriles. *Styl*: 2-fidus basi dilatata persi- » stenti. *Setæ* numerosæ scabræ squama breviores et » nuce longiores. »

Obs: Genus habitu ad *Schoenum* accedens, sed stylo 2-*fido* nucem demum *coronante* et setarum hypogynarum *præsentia* satis distinctum, constans 40. circiter stirpibus exoticis, 2. tantum europæis.

* 1. *R. alba* = Vahl: en: II. p. 236. excl: var: β = Spr: syst: I. 194. Bertol: fl: ital: I. p. 250. Sub *Schoeno* L. sp: 65. = Host: gram: austr: IV. p. 41. t. 72. (*Eur*: et *Amer*: bor: paludibus. *Pedem*: circa lacus *Canapiciens*: frequens All: n. 2376. sub *Schoeno*. In locis spongiosis et secus fossas in sylva *Stupinixii* et ad radices *M. Musinè* Re fl: tor: I. p. 44. In paludosis vallis *Arbogna* Biroli fl: acon: I. p. 14. sub *Schoeno*. Spongiosis *di Renco* in valle *Intrasca* prov: *Novar*: Bertol: l. c. p. 251.). Perenn: Cinerascens, folia cæspitosa linearia plana margine scabriuscula culmis erectis 3-gonis sub-foliosis breviora, flores terminales sub-corymboso-fasciculati, spiculæ tenues oblongo-acutæ albidæ demum sub-fuscæ, squamæ semi-pellucidæ lanceolatæ sæpe mucronulatæ; stamina 2., setæ 6-10. *R. alba* var: β pertinet ad *R. fuscam* (*Schoenus fuscus* L. sp: 1664.), qui differt statura *minori* ac præsertim culmo *teretiusculo sub-solitario*, foliis *setaceis*, spiculis constanter *fuscis*, staminibus 3., nec reperitur in *Pedem:* quod sciam; crescit tamen in *Ital*: speciatim ad lacum *di Puriana* prov: *Comensis* et circa *Locarnum* sec: Bertol: l. c. p. 856. et Gaud: fl: helv: I. p. 105.

Obs: geographica circa *Cyperaceas.*

Cyperaceæ per orbem sparsæ circiter . . 1000

Cyperaceæ pedemontanæ.

Elyna	1
Carex	77
Cyperus	10
Schoenus	3
Cladium	1
Fimbrystilis	1
Scirpus	18
Eriophorum	7
Rhynchospora	1
	119

Et sic nonam partem excedunt.

INDEX

ORDINUM ET GENERUM

IN V. VOLUMINE CONTENTORUM

A

N

O

P

Q

R

V. ex deleg. D. D. Arch.
SCIOLLA

V. Imprimatur:
VACHINI pro Magna Cancellaria.

Augustae Taurinorum die 5 aprilis anno 1836.

